

**URZĄD ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH**

**USTAWA  
O ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH  
W ŚWIETLE ORZECZNICTWA**

**Warszawa 2000**

## **Ustawa o zamówieniach publicznych w świetle orzecznictwa**

Wybór i opracowanie: Agata Mikołajczyk

Opracowanie techniczne publikacji: Katarzyna Gizińska, Wojciech Michalski

Wydawca: Urząd Zamówień Publicznych  
[www.uzp.gov.pl](http://www.uzp.gov.pl)

© Urząd Zamówień Publicznych  
Warszawa 2000 r.

**ISBN 83-88686-05-4**

### **Skład, organizacja druku i kolportaż:**

Wydział Wydawnictw i Poligrafii GP Kancelarii Prezesa Rady Ministrów  
ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa  
Zam. 660/W/S/2000

Druk i oprawa: Wojskowe Zakłady Graficzne, ul. Grzybowska 77, 00-844 Warszawa

## Spis treści

<b>Wprowadzenie</b> . . . . .	<b>9</b>
<b>Rozdział 1</b>	
<b>Przepisy ogólne</b> . . . . .	<b>11</b>
1. Art. 1. . . . .	11
2. Art. 2. . . . .	12
pkt 4 . . . . .	13
pkt 5 . . . . .	13
pkt 6 . . . . .	13
pkt 7 . . . . .	14
pkt 8 . . . . .	16
pkt 9 . . . . .	17
pkt 10 . . . . .	18
3. Art. 3. . . . .	19
ust. 1 . . . . .	19
4. Art. 4. . . . .	20
ust. 1 . . . . .	21
5. Art. 5 . . . . .	22
6. Art. 6. . . . .	22
7. Art. 6a. . . . .	23
<b>Rozdział 2</b>	
<b>Urząd Zamówień Publicznych</b> . . . . .	<b>27</b>
8. Art. 7 .. . . .	27
9. Art. 8. . . . .	27
10. Art. 9. . . . .	27
11. Art. 10. . . . .	40
12. Art. 11. . . . .	40
13. Art. 12. . . . .	40
<b>Rozdział 3</b>	
<b>Zasady udzielania zamówień publicznych</b> . . . . .	<b>41</b>
14. Art. 12a. . . . .	41
15. Art. 13. . . . .	42
16. Art. 14. . . . .	42
ust. 1 . . . . .	42
ust. 3 . . . . .	42
17. Art. 14a. . . . .	43
18. Art. 14b. . . . .	44

19. Art. 15.	44
ust. 1	44
20. Art. 16.	48
21. Art. 17.	62
ust. 1	63
pkt 1	64
ust. 2	64
ust. 3	65
pkt 1	65
22. Art. 18.	66
ust. 4	67
ust. 6	68
pkt 1	68
pkt 3	68
23. Art. 19.	68
ust. 1	69
pkt 1	69
pkt 2	72
pkt 4	73
pkt 5	74
ust. 2	75
24. Art. 20.	76
pkt 2	76
pkt 3	77
25. Art. 21.	78
ust. 1	78
ust. 2	79
26. Art. 22.	80
ust. 2	81
pkt 2	82
pkt 3	83
pkt 4	84
ust. 4	84
ust. 5	86
ust. 6	90
ust. 7	91
ust. 9	91
27. Art. 23.	93
ust. 6	93
28. Art. 24.	94
ust. 1	94
ust. 2	97
ust. 4	98
29. Art. 25.	100
ust. 1	100
pkt 4	101
pkt 5	101
pkt 15	101
ust. 2	101
30. Art. 26.	103
ust. 2	103
31. Art. 26a.	103
32. Art. 27.	103
33. Art. 27a.	104
pkt 1	106
pkt 2	115
pkt 3	122
pkt 4	125

34. Art. 27b	125
ust. 1	126
pkt 1	126
pkt 2	128
pkt 3	129
pkt 4	131
ust. 2	133
35. Art. 27c.	134

## Rozdział 4

### **Przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony . . . . . 137**

36. Art. 28.	137
ust. 1	138
37. Art. 29.	139
ust. 1	139
38. Art. 30.	140
pkt 5	140
39. Art. 31.	140
40. Art. 32.	140
41. Art. 33.	141
ust. 6	141
42. Art. 34.	141
ust. 4	142
43. Art. 35.	142
ust. 1	146
pkt 1	147
pkt 2	148
pkt 3	149
pkt 4	149
pkt 6	150
pkt 8	152
pkt 9	153
pkt 21	154
44. Art. 36.	154
ust. 1	157
ust. 2	159
ust. 3	160
45. Art. 37.	160
ust. 1	161
ust. 3	161
46. Art. 38.	162
ust. 1	162
ust. 3	163
ust. 4	163
47. Art. 39.	163
ust. 1	164
ust. 2	165
48. Art. 40.	165
ust. 1	166
ust. 4	167
49. Art. 41.	167
ust. 1	167
ust. 2	168
50. Art. 42.	170
ust. 4	170
pkt 1	171

51. Art. 43.	172
ust. 2	172
ust. 3	173
52. Art. 44.	174
ust. 1	176
ust. 2	177
ust. 3	182
53. Art. 45.	184
54. Art. 46.	184
55. Art. 47.	184
56. Art. 48.	184
ust. 1	195
57. Art. 49.	196
58. Art. 50.	200
ust. 1	201
ust. 2	201
59. Art. 51.	202
ust. 1	202
60. Art. 52.	203

## Rozdział 5

### **Przetarg dwustopniowy . . . . . 205**

61. Art. 53.	205
62. Art. 54.	205
63. Art. 55.	205
64. Art. 56.	206
65. Art. 57.	206
66. Art. 58.	206
67. Art. 59.	206
68. Art. 60.	207
69. Art. 61.	208
70. Art. 62.	209

## Rozdział 6

### **Inne tryby udzielania zamówień publicznych . . . . . 211**

71. Art. 63.	211
72. Art. 64.	211
73. Art. 65.	212
ust. 1	212
74. Art. 66.	212
ust. 3	212
ust. 4	214
75. Art. 67.	214
76. Art. 68.	215
77. Art. 69.	216
ust. 2	216
78. Art. 70.	217
79. Art. 71.	217
ust. 1	217
pkt 4	218
ust. 1a	219

**Rozdział 7**

<b>Umowy w sprawach zamówień publicznych</b> . . . . .	<b>223</b>
80. Art. 72. . . . .	223
ust. 1 . . . . .	223
ust. 2 . . . . .	223
pkt 1 . . . . .	225
pkt 2 . . . . .	225
pkt 3 . . . . .	226
ust. 3 . . . . .	227
81. Art. 73. . . . .	228
82. Art. 74. . . . .	228
83. Art. 75. . . . .	229
ust. 1 . . . . .	229
ust. 2 . . . . .	229
84. Art. 76. . . . .	230
85. Art. 77. . . . .	230
86. Art. 78. . . . .	231

**Rozdział 8**

<b>Protesty i odwołania</b> . . . . .	<b>233</b>
87. Art. 79. . . . .	233
ust. 1 . . . . .	233
ust. 2 . . . . .	237
pkt 1 . . . . .	237
pkt 2 . . . . .	237
pkt 3 . . . . .	238
88. Art. 80. . . . .	238
89. Art. 81. . . . .	241
ust. 1 . . . . .	241
ust. 3 . . . . .	241
90. Art. 82. . . . .	242
ust. 1 . . . . .	242
ust. 2 . . . . .	251
ust. 3 . . . . .	251
91. Art. 83. . . . .	252
ust. 1 . . . . .	252
92. Art. 84. . . . .	253
ust. 1 . . . . .	253
ust. 2 . . . . .	253
ust. 3 . . . . .	254
ust. 4 . . . . .	255
93. Art. 85. . . . .	255
ust. 1 . . . . .	255
pkt 1 . . . . .	256
ust. 2 . . . . .	256
94. Art. 86. . . . .	256
ust. 1 . . . . .	256
ust. 2 . . . . .	260
ust. 3 . . . . .	264
95. Art. 86a. . . . .	265
ust. 1 . . . . .	265
96. Art. 87. . . . .	267
97. Art. 88. . . . .	268

98. Art. 89. . . . .	269
99. Art. 89a. . . . .	269
ust. 1 . . . . .	269
ust. 2 . . . . .	269
100. Art. 90. . . . .	270
ust. 2 . . . . .	271
ust. 3 . . . . .	277
101. Art. 91. . . . .	279
102. Art. 91a. . . . .	283
103. Art. 92. . . . .	289

**Rozdział 9**

<b>Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe . . . . .</b>	<b>291</b>
---	------------

**Aneks**

<b>Wykaz obowiązujących przepisów dotyczących zamówień publicznych . . . . .</b>	<b>293</b>
--	------------

<b>Roporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych</b>	<b>297</b>
--	------------

<b>Przebieg postępowania przed Zespołem Arbitrów . . . . .</b>	<b>307</b>
--	------------

<b>Wykaz arbitrów w układzie alfabetycznym . . . . .</b>	<b>313</b>
--	------------

<b>Bibliografia . . . . .</b>	<b>325</b>
-------------------------------	------------



## **Wprowadzenie**

*Z przyjemnością przekazujemy Państwu kolejną publikację w ramach serii wydawniczej „Orzecznictwo Zespołu Arbitrów”, prowadzonej przez Urząd Zamówień Publicznych od 1998 roku. W pięciu dotychczas opublikowanych tomach tego cyklu zamieszczonych zostało łącznie 881 wyroków (wybór z okresu 1 stycznia 1998 r.—30 czerwca 2000 r.). W publikacjach tych dokonano takiego wyboru spośród ponad 2.950 orzeczeń, aby prezentowany materiał dotyczył głównych problemów związanych ze stosowaniem ustawy o zamówieniach publicznych, wyjaśniał kwestie budzące wątpliwości, ukazywał typowe nieprawidłowości w toku postępowania — tym samym był przydatny dla osób zainteresowanych praktyką funkcjonowania systemu zamówień publicznych.*

*Niniejsza publikacja stanowi pewne podsumowanie zgromadzonego materiału. Zawiera bowiem zbiór tez ze wszystkich publikowanych dotychczas wyroków i uwzględnia dodatkowo orzecznictwo sądu powszechnego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, orzecznictwo Głównej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Ministrze Finansów oraz orzecznictwo Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych w zakresie dotyczącym problematyki zamówień publicznych.*

*Obszerny materiał zgromadzony na użytek piątej publikacji, już wydanej i dostępnej dla Państwa, wykorzystano w tym zbiorze jako podstawę do szczególnego rodzaju komentarza do ustawy o zamówieniach publicznych, opartego wyłącznie na m.in. dotychczas publikowanym orzecznictwie zespołu arbitrów.*

*W celu ułatwienia poruszania się po zbiorze tez publikacja została opatrzona szczegółowym spisem treści, będącym jednocześnie indeksem artykułów ustawy o zamówieniach publicznych, których dotyczyły poszczególne tezy z wyroków zespołów arbitrów oraz z orzecznictwa sądów powszechnych, Naczelnego Sądu Administracyjnego, Głównej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Ministrze Finansów oraz Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.*

*W aneksie został zamieszczony aktualny wykaz przepisów oraz regulamin postępowania przy rozpatrywaniu odwołań wnoszonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, wraz ze skróconym schematem i opisem czynności podejmowanych — przez orzekający w danej sprawie zespół arbitrów — na posiedzeniu i rozprawie. Do tej publikacji załączono również — w układzie alfabetycznym — wykaz arbitrów sporządzony w oparciu o listę arbitrów prowadzoną przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych publikowaną w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 10 z 1996 r.*

*Zgodnie z dotychczas przyjętą zasadą pominięte zostało imienne wskazanie stron w postępowaniu odwoławczym jak również w postępowaniu przed sądem i innymi organami orzekającymi.*

*Publikacje z tego cyklu nie mają charakteru normatywnego. W zamierzeniu autorów stanowić mają materiał ułatwiający interpretację ustawy o zamówieniach publicznych.*

*Pragnę, w tym miejscu podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tej publikacji: Panu Marianowi Lemke — Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych — za inspirację, Pani Anecie Trześniewskiej-Markowicz — Głównemu Specjaliście ds. Legislacji w Departamencie Prawnym — za bieżącą jej recenzję, jak również pracownikom Departamentu Kontroli Analiz i Szkoleń, w szczególności Pani Katarzynie Gizińskiej i Panu Wojciechowi Michalskiemu, którzy uczestniczyli w jej opracowaniu.*

*Agata Mikołajczyk  
Dyrektor Departamentu Kontroli, Analiz i Szkoleń*

## **Rozdział 1**

### **Przepisy ogólne**

#### **Art. 1.**

**Ustawa określa zasady, formy i tryb udzielania zamówień publicznych, organ właściwy w sprawach o zamówienia publiczne, a także tryb rozpatrywania protestów i odwołań złożonych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 5 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-976/97**

Udzielone przez Zamawiającego zamówienie nie jest finansowane ze środków publicznych w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych.

Zamawiający jako spółka prawa handlowego posiada własne dochody z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, dlatego też środki jakimi dysponuje Zamawiający nie są środkami publicznymi. Ponadto należy zaznaczyć, że w pkt IV specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający pouczył oferentów, że od rozstrzygnięcia lub oddalenia protestu przysługuje odwołanie do Rady Nadzorczej Zamawiającego. Skoro zatem przedmiotowe zamówienie nie jest zamówieniem publicznym w rozumieniu ustawy to nie mają do niego zastosowania postanowienia ustawy o postępowaniu odwoławczym, w związku z czym odwołanie należało oddalić.

#### **2. Wyrok ZA z dnia 11 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-248/98**

Zespół Arbitrów w toku badania z urzędu zachowania przez Odwołującego okoliczności uzasadniających oddalenie odwołania ze względów formalnych stwierdził, iż przetarg zorganizowany przez Zamawiającego nie podlegał przepisom ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych. Ww. przetarg dotyczył usług na refundację opłat za usługi optyczne. Tryb i zasady zawierania umów na udzielanie świadczeń zdrowotnych określają przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 5.08.1993 r. w sprawie ogólnych warunków, trybu zawierania i rozwiązywania umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych oraz trybu ustalania i rozliczania należności za te świadczenia (Dz. U. Nr 76, poz. 368). Przepis ten stanowi lex specialis w stosunku do przepisów ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych i ma zastosowanie do zawierania umów na świadczenia zdrowotne. W niniejszym przypadku Zamawiający miał prawo zorganizowania przetargu na refundację opłat za usługi optyczne, jednak w oparciu o przepisy ww. rozporządzenia, a nie w oparciu o przepisy ustawy o zamówieniach publicznych. Stanowisko powyższe znane było zarówno Zamawiającemu jak i Odwołującemu albowiem strony otrzymały pismo Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 31.05.1996 r., znak: UZP/ZP/MM/5776/96, podtrzymane pismem z dnia 13.01.1997 r., znak: UZP/ZP/88/96/97.

#### **3. Wyrok ZA z dnia 4 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-214/00**

Z przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego i z akt sprawy wynika, że Zamawiający nie miał obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych przy realizacji inwestycji w miejscowości (...) polegającej na budowie chlorowni. Ze złożonego na rozprawie oświadczenia dyrektora Przedsiębiorstwa (...), znak (...) z dnia 3.04.2000 r. wynika, że środki przeznaczone na budowę chlorowni pochodzą w 100% z funduszu przedsiębiorstwa i są zatwierdzone w planie inwestycyjnym na 2000 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 i art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy z 19.12.1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 ze zm.) w związku z art. 2

pkt 7 lit. b) ustawy z dnia 10.06.1994r. o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) środki te nie są środkami publicznymi. Zatem Zamawiający nie miał obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w sytuacji niewydatkowania środków publicznych. Zgodnie z § 18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20.08.1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych (Dz. U. z 1999 r. Nr 73, poz. 815) odwołanie oddalono z przyczyn formalnych.

## Art. 2.

Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) robotach budowlanych — należy przez to rozumieć roboty budowlane w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414, z 1996 r. Nr 100, poz. 465, Nr 106, poz. 496 i Nr 146, poz. 680 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 111, poz. 726),
- 2) dostawach — należy przez to rozumieć dostarczanie zamawiającemu surowców, produktów, sprzętu, jak również innych rzeczy i dóbr,
- 3) usługach — należy przez to rozumieć wszelkie prace, które nie są robotami budowlanymi ani dostawą,
- 4) zamówieniach publicznych, nazywanych dalej także „zamówieniami” — należy przez to rozumieć zamówienia na roboty budowlane, dostawy oraz wykonywanie usług, opłacane ze środków publicznych w całości lub w części,
- 5) zamawiającym — należy przez to rozumieć każdy podmiot udzielający zamówienia publicznego na podstawie niniejszej ustawy,
- 6) krajowych dostawcach i wykonawcach — należy przez to rozumieć osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w kraju oraz osoby prawne i nie mające osobowości prawnej jednostki organizacyjne, utworzone zgodnie z przepisami prawa polskiego, mające siedzibę w kraju,
- 7) środkach publicznych — należy przez to rozumieć środki:
  - a) publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 i z 1999 r. Nr 38, poz. 360),
  - b) ~~(skreślone)~~,
  - c) kredytowe, na które Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego lub samorządowa jednostka organizacyjna udzieliły poręczeń, gwarancji albo dofinansowały koszty udzielania kredytu,
  - d) ~~(skreślone)~~,
  - e) ~~(skreślone)~~,
  - f) pochodzące z opłat abonamentowych i opłat za używanie nie zarejestrowanych odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 1993 r. Nr 7, poz. 34, z 1995 r. Nr 66, poz. 335 i Nr 142, poz. 701, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770),
  - g) pochodzące ze składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- 8) najkorzystniejszej ofercie — należy przez to rozumieć ofertę z najniższą ceną przy takiej samej jakości przedmiotu zamówienia lub ofertę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny, kosztów eksploatacji, czasu wykonania lub dostawy oraz innych kryteriów opisanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
- 9) wartości zamówienia — należy przez to rozumieć wartość szacunkową zamówienia, ustaloną przez zamawiającego z należytą starannością — bez podatku od towarów i usług (VAT),
- 10) surowcach i produktach krajowych - należy przez to rozumieć towary pochodzące z Polski, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 9 stycznia 1997 r. — Kodeks celny (Dz. U. Nr 23, poz. 117, Nr 64, poz. 407 i Nr 121, poz. 770),
- 11) jednostkach zależnych — należy przez to rozumieć jednostki organizacyjne, w których państwowe lub komunalne jednostki organizacyjne posiadają:
  - a) co najmniej 50% udziałów (akcji) lub
  - b) większość głosów w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu akcjonariuszy) jednostki zależnej lub
  - c) prawo do powołania lub odwoływania co najmniej połowy członków organu zarządzającego lub nadzorczego jednostki zależnej.

**pkt 4*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 1 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-443/98**

Zamawiający nie wykazał w toku rozprawy, że przedmiot zamówienia nie przekracza równowartości 30.000 ECU. Zespół Arbitrów uznał, że w sytuacji gdy Zamawiający w SIWZ i w odrzuceniu protestu przywoływał przepisy rozdziału VII ustawy o zamówieniach publicznych, zakładał tym samym, że wartość zamówienia przekracza równowartość 30.000 ECU. Nie znalazło również uzasadnienia twierdzenie Zamawiającego, że środki na realizację zamówienia nie były środkami publicznymi w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych. Gdyby nawet zgodzić się z twierdzeniem Zamawiającego, że część środków na realizację nie była publiczna, to i tak w tym zakresie ma zastosowanie przepis art. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

**pkt 5*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****4. Wyrok ZA z dnia 1 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-005/99**

Podstawowa w niniejszej sprawie była kwestia identyfikacji Zamawiającego. Z przedłożonych przez Odwołującego się dokumentów wynikać by mogło, iż Zamawiającym w przedmiotowym postępowaniu był (...), Wojewoda (...), Przewodniczący (...) Rady Regionalnej.

Dlatego należy podkreślić, iż na skutek protestu, a następnie odwołań wniesionych przez innego z uczestników, rozstrzygnięcie w powyższym przetargu stanowiło już przedmiot postępowania przed zespołem arbitrów. Ustalono w nim, iż Zamawiającym jest (...) w (...), która faktycznie potwierdziła te ustalenia kierując do Urzędu Zamówień Publicznych pismo z dnia 21.01.1999 r., w którym poinformowano o unieważnieniu przetargu. Także na rozprawie Agencja potwierdziła, iż była Zamawiającym w przedmiotowym postępowaniu, a (...), Wojewoda (...), Przewodniczący (...) Rady Regionalnej działał na podstawie upoważnienia udzielonego przez Agencję. W czasie rozprawy Zamawiający uznał zarzuty Odwołującego oraz jego wniosek o unieważnienie postępowania. Dokonana przez Zespół Arbitrów analiza merytoryczna dokumentacji przetargowej potwierdziła ponadto zasadność zarzutów i żądania Odwołującego się.

**pkt 6*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****5. Wyrok ZA z dnia 17 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-755/98**

Odwołujący się kwestionował w proteście i odwołaniu odrzucenie jego oferty jako sprzeczne z art. 27a pkt 1 i 2 oraz art. 2 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych, a także z zapisami specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Odwołujący określa się jako konsorcjum i wskazuje, iż ma siedzibę w (...). Zamawiający, co wynika z treści pisma z dnia 25 sierpnia 1998 r. wskazującego na przyczyny odrzucenia oferty Odwołującego oraz z postanowienia w sprawie rozstrzygnięcia protestu z 4 września 1998 r., potraktował (...) jako jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej. Zdaniem Zamawiającego tak rozumiane konsorcjum nie zostało utworzone zgodnie z przepisami polskiego prawa, a więc nie mieści się wśród podmiotów, które zostały wymienione w art. 2 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych.

Zdaniem Zespołu Arbitrów wyliczenie zawarte w art. 2 pkt 6 ustawy jest wyliczeniem enumeratywnym z tym jednak, że nie wyklucza współdziałania podmiotów tam wymienionych w formach przewidzianych powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Wśród form takiego współdziałania mogą być także umowy cywilnoprawne, w tym umowy nie nazwane. Nie ma też ustawowego zakazu używania w praktyce określenia „konsorcjum”, które to wyrażenie zostało przez ustawodawcę użyte w art. 73 ustawy — Prawo bankowe. Przepisy kodeksu cywilnego przewidują wprost współdziałanie

podmiotów na podstawie umowy cywilnoprawnej, co w szczególności odnosi się do art. art. 366—383 kodeksu cywilnego.

Współdziałania podmiotów w ubieganiu się i w wykonywaniu zamówienia publicznego nie wyłącza- ją także przepisy ustawy o zamówieniach publicznych mimo iż postępują się sformułowaniem „Za- mawiający” w liczbie pojedynczej. Wyjątek od wolności współdziałania znajduje się w art. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie zmiany ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 123, poz. 778) i nie odnosi się do przedmiotowej sprawy.

W omawianej tu sytuacji Zamawiający działał jednak w stanie niepewności prawnej co do tego, kto w istocie składa ofertę oraz jakie są zasady współdziałania „uczestników konsorcjum”. Określenie w formularzu ofertowym z dnia 7 sierpnia 1998 r., iż oferentem jest: konsorcjum pod firmą (...) oraz podanie adresu oferenta usprawiedliwia przekonanie Zamawiającego, iż miał do czynienia z jednostką organizacyjną. Biorąc powyższe pod uwagę oraz wskazując na treść art. 860 kodeksu cy- wilnego Zamawiający mógł przyjąć, że ma do czynienia ze spółką cywilną, zgodnie bowiem z powyższym przepisem wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodar- czego przez działanie w sposób oznaczony w umowie. Pełnomocnik Odwołującego się, a w istocie Odwołujących się, którymi są wszystkie spółki będące uczestnikami konsorcjum stanowczo jednak oświadczył, iż konsorcjum nie jest jednostką organizacyjną czemu — w jego ocenie — nie przeczy fakt powołania organów reprezentujących poszczególnych uczestników w konsorcjum i na zewnątrz.

Zespół Arbitrów stanął na stanowisku, że dopuszczalne jest wspólne występowanie kilku podmiotów w sprawie o zamówienie publiczne, jednakże ich sytuacja prawna, a w szczególności zakres odpowie- dzialności muszą być jasne, zapewniające Zamawiającemu działanie w pewności co do stanu praw- nego. Takiej pewności w omawianej sprawie nie było. W szczególności nie są znane zasady odpowie- dzialności członków konsorcjum za nienależyte wykonanie umowy. Zespół Arbitrów nie podzielił sta- nowiska pełnomocnika Odwołujących, iż podmioty te ponoszą solidarnie odpowiedzialność na zasa- dzie art. 864 kodeksu cywilnego stosowanego tu na zasadzie analogii. Zdaniem Zespołu nie można wybiórczo stosować przepisów dotyczących spółki cywilnej twierdząc, iż nie jest to spółka w rozumie- niu art. 860 kodeksu cywilnego, a z drugiej strony wskazując na art. 864 kodeksu cywilnego. Zdaniem Zespołu Arbitrów takie rozumowanie jest nie do przyjęcia ze względu na art. 369 kodeksu cywilnego, który wskazuje na ustawę lub czynność prawną jako bezwzględne przesłanki odpowiedzialności soli- darnej. W przedmiotowej sytuacji odpowiedzialność solidarna członków konsorcjum nie wynika ani z powszechnie obowiązujących przepisów prawa ani też z treści umowy zawartej przez członków kon- sorcjum. Bez znaczenia jest w tym przypadku domniemana treść przyszłej umowy, która mogłaby być zawarta pomiędzy Zamawiającym a członkami konsorcjum. Zarówno z przepisów ustawy o zamówie- niach publicznych jak i z przepisów ustawy — Prawo budżetowe wynika nakaz szczególnej staranno- ści w zarządzaniu środkami publicznymi. Zespół Arbitrów mając powyższy nakaz na względzie uznał zatem, iż Zamawiający nie mając pewności co do sytuacji prawnej oferenta (oferentów) słusznie po- stąpił odrzucając przedmiotową ofertę.

## **6. Wyrok ZA z dnia 17 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1090/99**

Podniesiony przez Odwołującego zarzut naruszenia art. 2 pkt 6 i art. 12a ustawy o zamówieniach pu- blicznych jest bezpodstawny. Art. 2 pkt 6 definiuje jedynie pojęcie krajowego dostawcy lub wykonaw- cy, nie określa katalogu podmiotów dopuszczonych do udziału w postępowaniach o udzielenie zamó- wienia publicznego. Art. 12a ustawy statuuje natomiast zasadę wyłączności udzielania zamówienia publicznego na podstawie przepisów tej ustawy.

**pkt 7**

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

## **7. Wyrok ZA z dnia 23 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-409/98**

W sprawie bezsporne jest, iż Zamawiający nie stosował przepisów ustawy o zamówieniach publicz- nych a jedynie wzorował się na zasadach wynikających z tych przepisów. Zespół orzekający nie po- dzielił jednak stanowiska Zamawiającego, iż w przedmiotowym postępowaniu przepisy ustawy nie mają zastosowania. W trakcie postępowania dowodowego ustalono, iż przedmiotem usługi jakiej po- szukuje Zamawiający jest zamontowanie urządzeń zmniejszających zużycie energii i powodujących

w ten sposób obniżenie kosztów ponoszonych przez Zamawiającego. Ustalono także, że płatnikiem opłat z tytułu korzystania z energii miał być — po zawarciu stosownej umowy — nie Zamawiający, jak jest to do tej pory, lecz podmiot wygrywający postępowanie. Zarówno Zamawiający, jak i Odwołujący się zakładali, że Zamawiający nabędzie własność urządzeń wpływających na obniżenie kosztów energii, przy czym zapłata nastąpi właśnie ze środków pochodzących z oszczędności w opłatach. Strony postępowania nie umiały przy tym w aktualnym stanie sprawy w sposób przekonujący określić tytułu prawnego, na podstawie którego Zamawiający miał nabyć własność tych urządzeń. Nie ulega jednak wątpliwości, że zapłata za usługę będącą przedmiotem postępowania wszczętego przez Zamawiającego miała nastąpić ze środków publicznych. Okoliczności tej nie zmienia fakt, iż środki te miały pochodzić z oszczędności, a więc, że wysokość środków wydanych generalnie przez Zamawiającego nie miała ulec zwiększeniu. Ustawa o zamówieniach publicznych przewiduje wprawdzie sytuacje, gdy źródło finansowania skutkuje wyłączeniem stosowania jej przepisów, jednakże kategoria tych przyczyn jest wyliczona enumeratywnie, a w art. 6 ustawy o okolicznościach podniesionych przez Zamawiającego nie ma mowy.

Zespół nie zgodził się zatem ani ze stanowiskiem Zamawiającego co do braku obowiązku stosowania przepisów ustawy w omawianej sprawie, ani też z treścią opinii wydanej przez Urząd Zamówień Publicznych 6 czerwca 1996 r. Zespoły Arbitrów są niezawisłe i orzekają wedle swej najlepszej wiedzy, nie będąc związanymi treścią opinii prawnych. Zwrócić też należy uwagę na fakt, że od daty sporządzenia ww. opinii upłynęły ponad dwa lata, w czasie których nastąpiła nowelizacja przepisów ustawy ale także i ukazało się orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 1997 r. Podkreślić zatem należy, że w definicji środków publicznych zawartej w art. 2 pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych brak ograniczeń odnoszących się do tego, że środki tam określone pochodzą z oszczędności. Okoliczność ta jest ustawodawcy obojętna. W istocie zatem stanowisko wyrażone przez Zamawiającego w niniejszej sprawie stanowi rozszerzającą wykładnię art. 6 ustawy, co jest niedopuszczalne, jako że przepis ten jest jasny językowo a ponadto odnosi się do wyjątków od zasady ogólnej.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 5 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/ 0-976/98**

Udzielone przez Zamawiającego zamówienie nie jest finansowane ze środków publicznych w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych.

Zamawiający jako spółka prawa handlowego posiada własne dochody z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, dlatego też środki jakimi dysponuje Zamawiający nie są środkami publicznymi. Ponadto należy zaznaczyć, że w pkt IV specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający pouczył oferentów, że od rozstrzygnięcia lub oddalenia protestu przysługuje odwołanie do Rady Nadzorczej Zamawiającego. Skoro zatem przedmiotowe zamówienie nie jest zamówieniem publicznym w rozumieniu ustawy to nie mają do niego zastosowania postanowienia ustawy o postępowaniu odwoławczym, w związku z czym odwołanie należało oddalić.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 4 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-214/00**

Z przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego i z akt sprawy wynika, że Zamawiający nie miał obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych przy realizacji inwestycji w miejscowości (...) polegającej na budowie chlorowni. Ze złożonego na rozprawie oświadczenia dyrektora Przedsiębiorstwa (...), znak (...) z dnia 3.04.2000 r. wynika, że środki przeznaczone na budowę chlorowni pochodzą w 100% z funduszu przedsiębiorstwa i są zatwierdzone w planie inwestycyjnym na 2000 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 i art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z 19.12.1998r. o finansach publicznych (Dz. U. 1998 r. Nr 155, poz. 1014 ze zm.) w związku z art. 2 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) środki te nie są środkami publicznymi. Zatem Zamawiający nie miał obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w sytuacji niewydatkowania środków publicznych. Zgodnie z § 18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20.08.1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. z 1999 r. Nr 73, poz. 815) odwołanie oddalono z przyczyn formalnych.

Wobec czego orzeczono jak w sentencji. Kosztami postępowania w całości obciążono stronę Zamawiającą uznając, iż przyczyniła się ona w całości do niepotrzebnego postępowania odwoławczego (art. 91).

**pkt 8****orzecznictwo zespołu arbitrów****10. Wyrok ZA z dnia 15 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-008/99**

Odwołujący w swoim proteście z dnia 15.12.1998 r. oraz w odwołaniu z dnia 30.12.1998 r. zarzucił, że Zamawiający nie dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, naruszając tym samym przepis art. 28 ust. 1 i art. 49 ww. ustawy. Zamawiający w SIWZ określił cztery kryteria oceny ofert:

1. cena na zakupiony materiał — 50%,
2. termin dostawy — 10%,
3. wiarygodność oferenta — 30%,
4. określenie cen jednostkowych — 10%.

Oferta Odwołującego się spełnia wyżej wymienione kryteria.

Natomiast w odpowiedzi na protest (pismo z dnia 22.12.1998 r.) Zamawiający wyjaśnił, że przy wyborze najkorzystniejszej oferty zostały wzięte pod uwagę następujące okoliczności:

1. rury dostarczone przez wybranego oferenta mają dwudziestoletni okres gwarancji i okres ten jest dłuższy o lat pięć od oferty, którą złożył Odwołujący się,
2. oferent, który wygrał przetarg na dostawę rur wygrał również przetarg na budowę gazociągu co jest bardzo korzystne dla Zamawiającego, ponieważ nie ponosi on kosztów związanych z magazynowaniem i zabezpieczeniem rur przed kradzieżą i warunkami atmosferycznymi.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że przy wyborze oferty Zamawiający kierował się innymi kryteriami niż te, które sam podał w SIWZ. Kryteria te nie były znane oferentom. Należy więc uznać, że Zamawiający naruszył art. 2 pkt 8 oraz art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych.

**11. Wyrok ZA z dnia 26 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-298/00**

Zasada wyboru najkorzystniejszej oferty wymaga od Zamawiającego stosowania maksymalnie zobiektywizowanych kryteriów oceny ofert. Cena oferty jest podstawowym, a często jedynym kryterium, które poddaje się obiektywizacji. Zasadą jest, iż cena najniższa otrzymuje maksymalną liczbę punktów przewidzianą dla ceny, zaś cena niższa liczbę punktów proporcjonalnie mniejszą. Przedstawiona reguła nie została zachowana w SIWZ. Sam Zamawiający przyznał w swoich wyjaśnieniach, że sposób oceny ceny wskazany w tej SIWZ nie promuje najniższej ceny oferty, a jedynie zdaniem Zamawiającego cenę odpowiadającą kalkulacji inwestora. Sposób określenia najkorzystniejszej oferty w kwestii ceny wynika z art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, który to artykuł uznaje za najkorzystniejszą ofertę z najniższą ceną przy takiej samej jakości przedmiotu zamówienia. Ponieważ przedmiot zamówienia został precyzyjnie określony w SIWZ, nie można w tej sytuacji zgodzić się z tezą Zamawiającego, że oferta z najniższą ceną nie gwarantowałaby należytego wykonania zamówienia.

**12. Wyrok ZA z dnia 10 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-372/00**

Stosownie do art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych przy dokonywaniu wyboru oferty stosuje się wyłącznie zasady i kryteria określone w SIWZ. Dokonując wyboru najkorzystniejszej oferty Zamawiający zobowiązany jest stosować się do definicji zawartej w art. 2 pkt 8 ustawy, stosownie do którego przez najkorzystniejszą ofertę należy rozumieć ofertę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny oraz innych kryteriów opisanych w SIWZ. Zespół Arbitrów uznał za udowodnioną okoliczność, że oferta Odwołującego oraz oferta, która została przez Zamawiającego uznana za najkorzystniejszą otrzymały przy ocenie jednakową najwyższą liczbę punktów. Fakt ten wynika z dokumentacji przetargowej oraz został potwierdzony przez Zamawiającego na rozprawie.

**13. Wyrok ZA z dnia 2 czerwca 2000 r., sygn. Akt UZP/ZO/0-479/00**

Zespół Arbitrów na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz oświadczeń złożonych na rozprawie nie uznał odwołania za uzasadnione.

Jak wynika z treści pkt II SIWZ, termin realizacji zamówienia ustalony został na 28.02.2001 r. jako termin graniczny: „Zamówienie należy zrealizować w terminie do 28.02.2001 r.”. Oznacza to, że oferent-



ci nie mogli przekroczyć tego terminu, natomiast włączenie terminu do kryteriów oceny ofert przesądza o tym, że w tym zakresie istnieje konkurencja ofert i w rezultacie oferta, która przedstawi termin najkrótszy, uzyska w tym kryterium maksymalną liczbę punktów. Większość oferentów, w tym także i Odwołujący, w taki sam sposób zresztą traktowali to kryterium, proponując krótsze terminy realizacji zamówienia. Nie ma podstaw do uznania, że Zamawiający naruszył zasady udzielania zamówień publicznych poprzez zastosowanie do oceny ofert innych kryteriów niż określone w specyfikacji, a zatem dopuścić się obraży art. 48 ust. 1 ustawy. Zamawiający przyznając maksymalną liczbę punktów za skrócenie przez firmę (...) terminu realizacji zamówienia o kilka miesięcy, działał bowiem w oparciu o kryterium ustalone w SIWZ.

Zarzut nierealności tego terminu nie znajduje oparcia w stanie prawnym wynikającym z ustawy o zamówieniach publicznych oraz z treści specyfikacji i z tych względów nie może być przedmiotem oceny przez Zespół Arbitrów. Na problem ten składa się wiele czynników techniczno-organizacyjnych, które bezpośrednio rzutują na dotrzymanie terminu, za co ostatecznie odpowiada kontraktowo wykonawca. Z ustawy nie wynika formalny obowiązek badania przez Zamawiającego realnych możliwości wykonania zamówienia przez oferentów, natomiast może to być przedmiotem oceny dokonanej przez organy powołane do nadzoru nad rzetelnością i gospodarnością działań Zamawiającego.

Co do zarzutu nieprawidłowej oceny doświadczenia oferentów Zespół Arbitrów wziął pod uwagę, że w załączniku nr 6 do oferty dołączonej do SIWZ ustalone zostały precyzyjnie warunki, jakie musi spełniać wykaz zamówień zrealizowanych dotychczas przez oferenta. Warunki te — spośród kilkunastu pozycji zawartych w wykazie przedstawionym przez Odwołującego — spełniały zaledwie trzy pozycje, co przesądziło o rezultacie punktów w tym kryterium.

Zespół Arbitrów nie dopatrył się też naruszenia przez Zamawiającego ustawy o zamówieniach publicznych poprzez fakt, iż wybrał on ofertę o znacznie wyższej cenie niż proponowana przez Odwołującego. Ustawa dopuszcza bowiem ustalenie przez Zamawiającego takich kryteriów i takiej ich wagi, jaka jest jego zdaniem niezbędna do realizacji konkretnego zamówienia. Najkorzystniejsza oferta w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych to taka oferta, która proponuje najniższą cenę ale przy porównywalnych pozostałych parametrach wykonania zamówienia, w tym terminu realizacji zamówienia.

Zamawiający miał zatem prawo uznać jako najkorzystniejszą ofertę znacząco skracającą termin wykonania zamówienia, mimo wyższej ceny tej oferty.

W toku rozprawy nie zostało w żaden sposób wykazane naruszenie art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych w zakresie niezachowania zasady równego traktowania oferentów i prowadzenia postępowania w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji.

**pkt 9**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**14. Wyrok ZA z dnia 11 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-075/00**

Zespół Arbitrów postępując stosownie do paragrafu 5 ust. 1 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych na posiedzeniu mającym na celu dokonanie czynności przygotowujących rozprawę ustalił, że z przedstawionych dokumentów wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że zachodzą okoliczności, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w związku z art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Uczestniczący w posiedzeniu Zespołu Arbitrów Zamawiający złożył na ręce przewodniczącego informację, iż szacunkową wartość przedmiotu zamówienia stanowi kwota 521,02 zł. Jak wyjaśnia Zamawiający ustalając wartość przedmiotu zamówienia oparł się na wysokości kosztów obsługi budżetu. Zespół Arbitrów nie dopatrył się w postępowaniu Zamawiającego naruszenia art. 2 pkt 9 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez niedołożenie należytej staranności w ustaleniu wartości przedmiotu zamówienia. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza równowartości kwoty 30.000 EURO lub w którego finansowaniu udział środków publicznych nie przekracza tej kwoty, nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących protestów i odwołań. Stąd też, stosownie do § 18 ust. 2 pkt 2 Zespół Arbitrów po zamknięciu posiedzenia oddalił odwołanie bez przeprowadzania rozprawy albowiem stwierdził, że w postępowaniu nie mają zastosowania przepisy ustawy, w części dotyczącej protestów i odwołań.

## pkt 10

*orzecznictwo zespołu arbitrów***15. Wyrok ZA z dnia 28 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-210/98**

W pkt V.2 specyfikacji określono, że preferencyjne przeliczenie ceny oferty złożonej przez oferenta krajowego, nastąpi tylko w przypadku złożenia przez niego oświadczenia według załącznika nr 5 o użyciu do wykonania zamówienia co najmniej 50% wartości surowców i produktów krajowych. Zarówno Odwołujący się jak i (...), oświadczenia powyższej treści załączyły do oferty. W postępowaniu protestacyjnym Zamawiający dysponował dokumentami złożonymi przez (...), z których wynikało, że oferent ten nie jest producentem towaru, który ma być przedmiotem dostawy, a producentem tego towaru jest firma belgijska (...). Złożone oświadczenie według załącznika nr 5 do specyfikacji przez (...) oparte było na piśmie wyżej wymienionej firmy belgijskiej z dnia 26.02.1998 r., że towar ten jest produkowany w Belgii przy użyciu materiałów produkowanych w Polsce o wartości około 54%, służących do importu towarów na rynek Polski.

Powyższy materiał dowodowy wskazuje, że nie spełnione zostały kryteria określone w art. 49 i 18 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) w związku z § 1 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych z 28 grudnia 1994 r. (Dz. U. Nr 140, poz. 776), gdzie do przyznania preferencji krajowych wymagane jest dostarczenie przez dostawcę nie będącym producentem towaru, produktów krajowych w co najmniej 50% wartości zamówienia.

W świetle art. 2 pkt 10 cyt. ustawy o zamówieniach publicznych i art. 16 i 17 ustawy z dnia 09.01.1997 r. — Kodeks celny (Dz. U. Nr 23, poz. 117) towar wyprodukowany w Belgii nie spełnia warunku produktu krajowego.

*orzecznictwo sądu powszechnego***16. Wyrok SN z dnia 13 grudnia 1999 r., Sygn. akt III CKN 478/98 [OSNC 2000/6/118]**

Przechodząc natomiast do zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 2 pkt 6, art. 28 ust. 2, art. 16 i 22 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.), a także art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324 ze zm.), stwierdzić należy, że zarzut ten jest uzasadniony. Istota tego zarzutu, a także sporu w niniejszej sprawie, sprowadza się do tego czy o zamówienie publiczne mogą ubiegać się dwa podmioty gospodarcze (przedsiębiorcy), przez złożenie wspólnej oferty (oferta łączna). Sąd drugiej instancji dopuścił taką możliwość, powołując się przede wszystkim na to, że przepisy ustawy o zamówieniach publicznych nie wyłączają możliwości złożenia łącznej oferty dwóch (kilku przedsiębiorców), a odrzucenie tego stanowiska godziłoby w zasadę wolności gospodarczej. Argumentacja ta nie jest przekonująca, a co ważniejsze, treść ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r., o zamówieniach publicznych nie daje podstaw do wysnucia wniosku, aby dwóch lub kilku przedsiębiorców mogło ubiegać się o zamówienie publiczne przez złożenie łącznej oferty. Przemawia za tym kilka istotnych argumentów.

Po pierwsze, w art. 2 pkt b ustawy zawarto określenie „krajowy dostawca i wykonawca”, który w dalszej części ustawy (por. m.in. art. 16) nazwany jest „podmiotem ubiegającym się o zamówienie publiczne”. Podmiotem tym są osoby fizyczne mające zamieszkanie w kraju, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej, utworzone zgodnie z przepisami prawa polskiego. Jeśli zatem zgodnie z art. 16 zamawiający obowiązany jest do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne, to zakłada się indywidualizację podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne.

Po drugie, indywidualizację podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne zakłada też ustawodawca w innych przepisach, np. zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy, przystępując do udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne, każdy dostawca lub wykonawca składa oświadczenie, że jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, ma uprawnienia niezbędne do wykonania określonych prac lub czynności oraz niezbędną wiedzę i doświadczenie, potencjał ekonomiczny i techniczny, a także pracowników zdolnych do wykonania zamówienia, a ponadto znajduje się w sytuacji finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia. Trudno byłoby pogodzić rozpatrywanie wspólnej oferty złożonej przez kilku przedsiębiorców z treścią tych oświadczeń, które indywidualizują poszczególnych dostawców i wykonawców.

Po trzecie, indywidualizację podmiotu ubiegającego się o zamówienie publiczne zakłada samo zawarcie umowy.

Powyższe upoważnia do stwierdzenia, że przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (jedn. tekst Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) wykluczają możliwość złożenia łącznej oferty przez podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne.

**orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego**

**17. Wyrok NSA z dnia 16 grudnia 1999 r., Sygn. akt II S.A. 1144/99**

Zarzuty i wnioski zawarte w skardze są sformułowane w oparciu o założenie, że do zleceń na świadczenie obsługi prawnej — w dacie rozstrzygnięcia sprawy przez Prezesa UZP — nie stosowało się w ogóle żadnych trybów przewidzianych w ustawie o zamówieniach publicznych. Na takim założeniu bazował również wniosek o umorzenie postępowania zawarty w piśmie skarżącej z 25 marca 1999 r. Sąd podziela trafność obszernie umotywowanego poglądu Prezesa UZP o stosowaniu do Kas Chorych przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, jeszcze przed jej ostateczną nowelizacją obowiązującą od 4 czerwca 1999 r. Po uzupełnieniu jej przepisów, m.in. art. 2 pkt 7 lit. g oraz art. 4 ust. 1 pkt 9, przestały istnieć jakiegokolwiek wątpliwości odnośnie zaliczania składek na ubezpieczenia zdrowotne do środków publicznych i stosowanie tej ustawy do zamówień publicznych udzielanych przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki organizacyjne ubezpieczenia zdrowotnego i Krajowy Związek Kas Chorych w zakresie nie uregulowanym odrębnymi przepisami. Dotychczasowe wątpliwości nie wynikały z istnienia unormowań sprzecznych z dokonanyymi w toku zarysowanej nowelizacji, lecz z konieczności sięgania do systemowej i historycznej wykładni prawa, jak to wzorowo uczynił Prezes UZP w odpowiedzi na skargę przez nawiązanie do przepisów Konstytucji RP i ustaw łącznie tworzących system powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Nie było żadnych racjonalnych powodów do pozostawienia poza ustawą o zamówieniach publicznych tak ważnych jednostek organizacyjnych ubezpieczenia zdrowotnego dysponujących liczącymi się funduszami mającymi charakter środków publicznych. Odnotowania wymaga także dokonane dopiero w wyniku nowelizacji odesłanie do ustawy o finansach publicznych — art. 2 pkt 7 lit. a) ustawy o zamówieniach publicznych — co wpłynęło na stosowną ocenę uwag sygnalizowanych w opinii załączonej przez skarżącą.

**Art. 3.**

- 1. Ustawę stosuje się do zamówień na dostawy, wykonywanie usług i robót budowlanych opłacanych w całości lub w części ze środków publicznych.**
- 2. Zamawiający nie może, w celu uniknięcia stosowania ustawy lub uniknięcia procedur udzielania zamówień publicznych określonych ustawą, dzielić zamówienia na części oraz zaniżać wartości zamówienia.**
- 3. Jeżeli zamówienie publiczne ma być finansowane z udziałem środków zagranicznych przyznanych na podstawie umowy międzynarodowej, która przewiduje inne niż ustawa procedury udzielania zamówienia, zamawiający udzielający zamówienia stosuje procedury określone w tej umowie międzynarodowej.**
- 4. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w porozumieniu z Ministrem Finansów może udzielić, na wniosek zamawiającego, zezwolenia na odstąpienie od stosowania przepisów ustawy w przypadku zamówienia finansowanego z udziałem środków zagranicznych, przyznanych na innej podstawie niż umowa międzynarodowa, jeżeli otrzymanie tych środków jest uzależnione od zastosowania procedur odmiennych niż określone w ustawie.**

**ust. 1**

**orzecznictwo zespołu arbitrów**

**1. Wyrok ZA z dnia 1 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-443/98**

Zamawiający nie wykazał w toku rozprawy, że przedmiot zamówienia nie przekracza równowartości 30.000 ECU. Zespół Arbitrów uznał, że w sytuacji gdy Zamawiający w SIWZ i w odrzuceniu protestu

przywoływał przepisy rozdziału VII ustawy o zamówieniach publicznych, zakładał tym samym, że wartość zamówienia przekracza równowartość 30.000 ECU. Nie znalazło również uzasadnienia twierdzenie Zamawiającego, że środki na realizację zamówienia nie były środkami publicznymi w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych. Gdyby nawet zgodzić się z twierdzeniem Zamawiającego, że część środków na realizację nie była publiczna, to i tak w tym zakresie ma zastosowanie przepis art. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

## **2. Wyrok ZA z dnia 02 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-907/98**

W wyniku otwarcia rozprawy po wysłuchaniu stanowiska stron i przedłożeniu dokumentów na rozprawie przez Zamawiającego obejmujących wnioski o pożyczkę do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie wraz z kompletem dokumentów Zespół Arbitrów ustalił, iż Zamawiający ogłosił powyższy przetarg nieograniczony w prasie — „Gazecie Wyborczej”. Przedmiotem przetargu miało być oczyszczenie zakładu oraz jego otoczenia z azbestu. Warunkiem uznania, iż w sprawie mamy do czynienia z zamówieniem publicznym jest spełnienie następujących przesłanek:

- opublikowanie ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych wydawanym przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych — art. 14 a ustawy z dnia 10.06.1994r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.).
- w świetle art. 12 a zamówienie publiczne może być udzielone wyłącznie dostawcy lub wykonawcy wybranemu na zasadach określonych w ustawie o zamówieniach publicznych.
- zasięg przedmiotowy ustawy o zamówieniach publicznych musi obejmować usługi opłacane w części lub w całości ze środków publicznych — art. 3 ust. 1 ww. ustawy.

Z akt sprawy wynika, że Komisja Przetargowa została wybrana w wyniku zarządzenia Dyrektora przedsiębiorstwa, czyli stosownie do przepisów ustawy o przedsiębiorstwie państwowym, a nie w świetle procedur określonych w ustawie o zamówieniach publicznych. Należy mieć również na względzie fakt, iż prace oczyszczania zakładu z azbestu będą mogły być realizowane dopiero po otrzymaniu kredytu z NFOŚiGW. W tej sytuacji poprzez sam fakt ewentualnego otrzymania kredytu z tego funduszu nie można stwierdzić, iż Zamawiający będący przedsiębiorstwem państwowym miał obowiązek stosowania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Należy również podnieść, że zarzut Odwołującego, iż powyższe przedsiębiorstwo jest państwową jednostką organizacyjną jest błędny, gdyż za takie podmioty uznaje się przedsiębiorstwa użyteczności publicznej a nie Zamawiającego, który działał zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25.09.1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych i nie jest przedsiębiorstwem użyteczności publicznej.

## **3. Wyrok ZA z dnia 4 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-214/00**

Z przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego i z akt sprawy wynika, że Zamawiający nie miał obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych przy realizacji inwestycji w miejscowości (...) polegającej na budowie chlorowni. Z złożonego na rozprawie oświadczenia dyrektora Przedsiębiorstwa (...), znak (...) z dnia 3.04.2000 r. wynika, że środki przeznaczone na budowę chlorowni pochodzą w 100% z funduszu przedsiębiorstwa i są zatwierdzone w planie inwestycyjnym na 2000 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 i art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy z 19.12.1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. 1998 r. Nr 155, poz. 1014 ze zm.) w związku z art. 2 pkt 7 lit. b) ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) środki te nie są środkami publicznymi. Zatem Zamawiający nie miał obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w sytuacji niewydatkowania środków publicznych.

## **Art. 4.**

### **1. Ustawę stosuje się do zamówień publicznych udzielanych przez:**

- 1) państwowe jednostki budżetowe i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze utworzone przy państwowych jednostkach budżetowych,**
- 2) państwowe fundusze celowe,**
- 3) jednostki samorządu terytorialnego i samorządowe jednostki organizacyjne,**
- 4) (skreślony),**
- 5) spółdzielnie, fundacje i stowarzyszenia, w zakresie, w jakim dysponują środkami publicznymi,**

- 6) wykonujące zadania o charakterze użyteczności publicznej:
    - a) państwowe jednostki organizacyjne,
    - b) komunalne jednostki organizacyjne,
    - c) jednostki zależne,
  - 7) agencje państwowe w zakresie nie uregulowanym odrębnymi przepisami,
  - 8) jednostki publicznej radiofonii i telewizji,
  - 9) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki organizacyjne ubezpieczenia zdrowotnego oraz Krajowy Związek Kas Chorych w zakresie nie uregulowanym odrębnymi przepisami
2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczególne zasady udzielania zamówień publicznych ze względu na stan kłęski żywnościowej, ochronę bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego państwa lub ochronę tajemnicy państwowej.
  3. Rada Ministrów może wskazać, w drodze rozporządzenia, inne podmioty dysponujące środkami publicznymi, które obowiązane są stosować przepisy ustawy.

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**1. Wyrok ZA z dnia 4 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-214/00**

Z przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego i z akt sprawy wynika, że Zamawiający nie miał obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych przy realizacji inwestycji w miejscowości (...) polegającej na budowie chlorowni. Z złożonego na rozprawie oświadczenia dyrektora Przedsiębiorstwa (...), znak (...) z dnia 3.04.2000 r. wynika, że środki przeznaczone na budowę chlorowni pochodzą w 100% z funduszu przedsiębiorstwa i są zatwierdzone w planie inwestycyjnym na 2000 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 i art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy z 19.12.1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. 1998 r. Nr 155, poz. 1014 ze zm.) w związku z art. 2 pkt 7 lit. b) ustawy z dnia 10.06.1994r. o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) środki te nie są środkami publicznymi. Zatem Zamawiający nie miał obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych w sytuacji niewydatkowania środków publicznych.

**ust. 1**

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**2. Wyrok ZA z dnia 01 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-148/99**

Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) stanowi, iż ustawę stosuje się do zamówień udzielonych przez wymienione w tym ustępie podmioty. Wyliczenie ma charakter enumeratywny, co oznacza, że stanowi katalog zamknięty.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że przetarg dotyczył utrzymania stanu sanitarno-porządkowego na terenie zarządzanym przez Administrację Nieruchomościami (...). Dotyczył nieruchomości, w których gmina pełni funkcję zarządcy i współwłaściciela. Jednakże faktycznym Zamawiającym jest wspólnota mieszkaniowa. Wspólnotę mieszkaniową, jak wynika z art. 6 ustawy z dnia 24.06.1994 r. o własności lokali (Dz. U. Nr 85, poz. 388), tworzy ogół właścicieli, których lokale wchodzi w skład określonej nieruchomości. Nie posiada ona osobowości prawnej, ale jak w rozstrzyganym przypadku, zgodnie z ww. ustawą może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania. Dla sprawy zawistej przed Zespołem Arbitrów Urzędu Zamówień Publicznych istotne jest, że wspólnota jako podmiot nie wymieniony w art. 4 ustawy o zamówieniach publicznych nie ma obowiązku stosowania tej ustawy (por. W. Łysakowski, J. Pieróg „Ustawa o zamówieniach publicznych” Komentarz, Warszawa 1998, art. 4, teza 16).

Stanowisko to zostało potwierdzone w uchwale Trybunału Konstytucyjnego z 12.03.1997 r. sygn. akt: W8/96 w sprawie ustalenia powszechnie obowiązującej wykładni art. 2 pkt 7 i art. 4 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

Zespół zauważa, iż aczkolwiek w toku postępowania wykorzystano pewne instytucje określone w ustawie o zamówieniach publicznych, to nie oznacza, iż do postępowania przetargowego mają zastosowanie przepisy inne niż kodeksu cywilnego, a w szczególności dotyczące protestów i odwołań.

**orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego****3. Wyrok NSA z dnia 16 grudnia 1999 r., Sygn. akt II S.A. 1144/99**

Za państwowe jednostki organizacyjne można m.in. uznać organy administracji państwowej, jako że w świetle doktryny prawa administracyjnego są one jednostkami organizacyjnymi państwa. Mogą to być także inne jednostki organizacyjne działające w systemie administracji publicznej powołane przez państwo do realizacji zadań z zakresu administracji publicznej. (Na ten temat np.: Z. Cieślik, J. Jagielski, J. Lang, M. Wiktorowska: Prawo Administracyjne, Wydawnictwo Prawnicze PWN, Warszawa 1996, str. 44—65).

Kasy Chorych są posiadającymi osobowość prawną, podstawowymi jednostkami organizacyjnymi ubezpieczenia zdrowotnego, do których zakresu działania należy wykonywanie wszelkich czynności z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, m.in. stwierdzanie i potwierdzanie prawa osoby ubezpieczonej do świadczeń oraz zawieranie i finansowanie umów o udzielanie świadczeń na rzecz ubezpieczonych (art. 65, 66 i 72 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym). Zakres obowiązków Kas Chorych wobec ubezpieczonych określa m. in. art. 31 ust. 2 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Tym samym należy uznać, że Kasy Chorych są powołanymi przez Państwo jednostkami, realizującymi w imieniu państwa, wynikający z art. 68 Konstytucji obowiązek zapewnienia obywatelom równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. Na obowiązek stosowania tej ustawy przez Kasy Chorych wskazują także regulacje zawarte w samej ustawie o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Jej art. 54 stanowi, iż zawieranie umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych przez Kasy Chorych odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert.

Dopełnieniem tej regulacji jest art. 54a zgodnie z którym do zawierania tych umów nie stosuje się ustawy o zamówieniach publicznych. Tak wyraźne wyłączenie obowiązku stosowania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych poprzez wprowadzenie regulacji szczególnej do niej, jednoznacznie wskazuje, iż wyłączenie dotyczy jedynie spraw w tym artykule uregulowanych. Powyższe domniemanie, iż zamiarem ustawodawcy było, aby w pozostałym zakresie Kasy Chorych zobowiązane były do stosowania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Uregulowania te korespondują z odpowiednimi regulacjami ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Publiczne zakłady opieki zdrowotnej także zobowiązane są przedmiotowo do przestrzegania ustawy o zamówieniach publicznych, z wyłączeniem zamówień na świadczenia zdrowotne (wyłączenie w art. 35 ust. 3 ustawy o ZOZ).

**Art. 5.**

1. Jeżeli przedmiot zamówień leży w sferze zainteresowania wielu jednostek administracji rządowej, Rada Ministrów może wyznaczyć jednostkę organizacyjną właściwą do prowadzenia postępowania o zamówienie i dokonania zamówienia wspólnego w imieniu tych jednostek.
2. Jeżeli przedmiot zamówień leży w sferze zainteresowania wielu jednostek komunalnych, rząd gminy może wyznaczyć komunalną jednostkę organizacyjną właściwą do prowadzenia postępowania o zamówienie i dokonania zamówienia wspólnego w imieniu tych jednostek.
3. Upoważnienie do dokonania zamówienia wspólnego, o którym mowa w ust. 1 i 2, może być udzielone w stosunku do konkretnego zamówienia lub na czas oznaczony.

**Art. 6.**

Ustawy nie stosuje się do:

- 1) przyznawania na naukę środków budżetowych, będących w dyspozycji Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych,
- 2) zasad i trybu przyznawania dotacji ze środków publicznych, jeżeli dotacje te przyznawane są na podstawie ustaw,
- 3) udzielania zamówień:
  - a) gospodarstwom pomocniczym i zakładom budżetowym w zakresie bieżącej obsługi zamawiającego,
  - b) przedsiębiorstwom podległym Ministrowi Sprawiedliwości, działającym przy zakładach karnych i aresztach śledczych,
- 4) wydatkowania środków publicznych przyznanych w drodze dotacji określonych w prawie budżetowym na realizację zadań z zakresu rolnictwa, z wyjątkiem środków przyznanych na zadania inwestycyjne.

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 23 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-409/98**

W sprawie jest bezsporne, iż Zamawiający nie stosował przepisów ustawy o zamówieniach publicznych a jedynie wzorował się na zasadach wynikających z tych przepisów. Zespół orzekający nie podzielił jednak stanowiska Zamawiającego, iż w przedmiotowym postępowaniu przepisy ustawy nie mają zastosowania. W trakcie postępowania dowodowego ustalono, iż przedmiotem usługi jakiej poszukuje Zamawiający jest zamontowanie urządzeń zmniejszających zużycie energii i powodujących w ten sposób obniżenie kosztów ponoszonych przez Zamawiającego. Ustalono także, że płatnikiem opłat z tytułu korzystania z energii miał być — po zawarciu stosownej umowy — nie Zamawiający, jak jest do tej pory, lecz podmiot wygrywający postępowanie. Zarówno Zamawiający, jak i Odwołujący się zakładali, że Zamawiający nabędzie własność urządzeń wpływających na obniżenie kosztów energii, przy czym zapłata nastąpi właśnie ze środków pochodzących z oszczędności w opłatach. Strony postępowania nie umiały przy tym w aktualnym stanie sprawy w sposób przekonujący określić tytułu prawnego, na podstawie którego Zamawiający miał nabyć własność tych urządzeń. Nie ulega jednak wątpliwości, że zapłata za usługę będącą przedmiotem postępowania wszczętego przez Zamawiającego miała nastąpić ze środków publicznych. Okoliczności tej nie zmienia fakt, iż środki te miały pochodzić z oszczędności, a więc, że wysokość środków wydanych generalnie przez Zamawiającego nie miała ulec zwiększeniu. Ustawa o zamówieniach publicznych przewiduje wprawdzie sytuacje, gdy źródło finansowania skutkuje wyłączeniem stosowania jej przepisów, jednakże kategoria tych przyczyn jest wyliczona enumeratywnie, a w art. 6 ustawy o okolicznościach podniesionych przez Zamawiającego nie ma mowy. Zespół nie zgodził się zatem ani ze stanowiskiem Zamawiającego co do braku obowiązku stosowania przepisów ustawy w omawianej sprawie, ani też z treścią opinii wydanej przez Urząd Zamówień Publicznych 6 czerwca 1996 r. Zespoły Arbitrów są niezawisłe i orzekają wedle swej najlepszej wiedzy, nie będąc związanymi treścią opinii prawnych. Zwrócić też należy uwagę na fakt, że od daty sporządzenia ww. opinii upłynęły ponad dwa lata, w czasie których nastąpiła nowelizacja przepisów ustawy ale także i ukazało się orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 1997 r. Podkreślić zatem należy, że w definicji środków publicznych zawartej w art. 2 pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych brak ograniczeń odnoszących się do tego, że środki tam określone pochodzą z oszczędności. Okoliczność ta jest ustawodawcy obojętna. W istocie zatem stanowisko wyrażone przez Zamawiającego w niniejszej sprawie stanowi rozszerzającą wykładnię art. 6 ustawy, co jest niedopuszczalne, jako że przepis ten jest jasny językowo a ponadto odnosi się do wyjątków od zasady ogólnej.

**Art. 6a.**

**Do czynności podejmowanych w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez zamawiających, dostawców lub wykonawców stosuje się, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w ustawie i przepisach odrębnych, przepisy kodeksu cywilnego.**

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 23 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-371/98**

Żadna ze stron postępowania nie przedstawiła dowodu, który by w sposób bezpośredni, czy też choćby pośredni przekonał członków Zespołu orzekającego co do prawdziwości jej twierdzeń. Istotą przedmiotowej sprawy w zakresie odnoszącym się do braków w specyfikacji jest to, czy Odwołujący załączył do swojej oferty dokumenty dotyczące gwarancji i serwisu czy też nie. Bezspornym jest fakt, że w dniu wniesienia protestu oraz w dniu orzekania przez Zespół w niniejszej sprawie spornych dokumentów nie było. Biorąc pod uwagę brak wskazania przez strony dowodów Zespół orzekający musiał podjąć decyzję, na której ze stron spoczywa ciężar dowodu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego można wskazać na liczne przykłady stanowiska, iż obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.) a ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia

sprawy (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (tak też w orzeczeniach Sądu Najwyższego:

- z dnia 17.12.1996 r. w spr. ICKU 45/96 publ. OSNC 1997/6-7/76,
- z dnia 05.11.1997 r. w spr. III CKN 244/97, publ. OSNC 1998/3/52 oraz
- z dnia 24.10.1996 r. w spr. III CKN 6/96, publ. OSNC 1997/3/29.

Jednocześnie Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach wielokrotnie podkreślał, iż uprawnienie (a nie obowiązek) dopuszczenia dowodów nie wskazanych przez strony nie oznacza, że sąd obowiązany jest własnym działaniem zastąpić bezczynność strony. Jedynie w szczególnie precedensowych sytuacjach sąd powinien skorzystać z tego uprawnienia, co odnosi się np. do przypadku nieudolności strony lub istnienia przeszkód przez nią nie do przezwyciężenia.

W przedmiotowej sprawie należało zatem dokonać subsumpcji wskazanych wyżej przepisów i ustalić, czy Zamawiający musi udowodnić istnienie przesłanek odrzucenia oferty, czy też oferent jest obowiązany wykazać, że jego oferta była zupełna. Zespół Arbitrów stanął na stanowisku, że ciężar dowodu spoczywa na oferencie, jako na stronie inicjującej niniejsze postępowanie. Biorąc pod uwagę charakter postępowania odwoławczego, którego celem jest rozpatrzenie oddalenia protestu lub też zachowania milczenia przez Zamawiającego w tym zakresie, Zespół przyjął, że negatywny dla Zamawiającego wyrok mógłby zapaść tylko w takiej sytuacji, gdyby Odwołujący się wykazał (tzn. udowodnił lub w znacznym stopniu uprawdopodobnił), iż brakujące dokumenty zostały przez Zamawiającego zagubione lub nawet celowo usunięte. Stan sprawy nie pozwala na uzasadnienie takich twierdzeń. Wskazać też należy na zasady doświadczenia życiowego. O ile bowiem w praktyce orzeczniczej zdarzały się liczne przypadki odrzucenia oferty ze względu na braki w jej treści, o tyle członkowie tego Zespołu po raz pierwszy spotkali się z zarzutem pod adresem Zamawiającego, że zagubił on lub usunął załączniki do oferty. Zespół Orzekający powziął co prawda wątpliwości co do prawidłowości postępowania Zamawiającego ze względu na niejasną treść notatki służbowej, z której w sposób pośredni wynika, iż Zamawiający zwrócił uwagę na brak przedmiotowych dokumentów już po dokonaniu wstępnej oceny formalnej oferty. Zespół wziął jednak pod uwagę wyjaśnienia Zamawiającego dotyczące obszerności oferty jak i faktu, że oceniano wiele ofert. Członkowie Zespołu zwrócili też uwagę na to, iż poszczególne strony oferty nie zostały ponumerowane, co może usprawiedliwiać to, że Zamawiający stwierdził braki dopiero w trakcie szczegółowej analizy oferty. Wskazać też należy, że przepisy ustawy o zamówieniach publicznych nie ograniczają Zamawiającego w kolejności dokonywania formalnej czy też merytorycznej oceny oferty, tak więc wszelkie okoliczności dotyczące jej odrzucenia mogą być podnoszone aż do momentu wyboru.

## **2. Wyrok ZA z dnia 05 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-598/98**

Zgodnie z art. 40 ust. 1 zd. 2 bieg terminu związania ofertą rozpoczyna się wraz z upływem terminu składania ofert.

Zespół Arbitrów w oparciu o przeprowadzone dowody i interpretacje przepisów ustawy a w szczególności art. 40 uznał, że gwarancja przetargowa udzielona przez PZU Odwołującemu się obejmowała pełny okres 45 dni związania ofertą określony w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Użyte słowo „wraz” wskazuje jednoznacznie, że bieg terminu rozpoczyna się wraz z upływem terminu do składania ofert, tj. w przedmiotowej sprawie 18.06.1998 r. o godz. 14. Przyjęta interpretacja przez Zamawiającego, że bieg terminu związania ofertą rozpoczął się dopiero w następnym dniu od upływu terminu składania ofert jest błędną i sprzeczną z zapisem art. 40 ustawy o zamówieniach publicznych. Wobec jednoznacznego określenia sposobu obliczania tego terminu w art. 40 ustawy o zamówieniach publicznych brak jest podstaw do przejścia w oparciu o art. 6a ustawy na sposób obliczania terminu na podstawie przepisu k.c. Dlatego nakazano Zamawiającemu dokonanie ponownej oceny ofert z udziałem oferty Odwołującego się.

## **3. Wyrok ZA z dnia 30 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1144/98**

Po przeprowadzonym postępowaniu dowodowym polegającym na wysłuchaniu stron i porównaniu złożonych ofert, Zespół Arbitrów nie stwierdził rażącej dysproporcji w cenach przedstawionych w ofertach, które uzasadniałyby uznanie, iż oferent, którego ofertę wybrano jako najkorzystniejszą — (...), prowadzący zakład budowlany, oferował roboty budowlane poniżej kosztów ich wytworzenia, a więc dopuścił się czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 z późn. zm.). Zatem Zamawiający nie był zobowiązany do odrzucenia przedmiotowej oferty na podstawie art. 27 a pkt 3



ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773). Odwołujący nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń mimo że na nim spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. i art. 227 k.p.c.). Wobec tego Zespół Arbitrów uznał, że Odwołujący nie wykazał naruszenia przez Zamawiającego określonych w ustawie zasad udzielania zamówień publicznych, powodującego uszczerbek interesu prawnego (art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych).

#### **4. Wyrok ZA z dnia 30 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-228/99**

Zamawiający przy ocenie wszystkich ofert brał pod uwagę tylko pracowników oferentów, nie uwzględniał ich podwykonawców. W załączniku nr 3 specyfikacji oferenci powinni podać wykaz podwykonawców oraz zakres prac, które będą przez nich wykonane. W specyfikacji jest mowa o pracownikach zatrudnionych na umowę o pracę, a pracownicy podwykonawców nie są pracownikami oferenta. W pkt 2 SIWZ jest zawarty opis kryteriów i sposobu dokonywania oceny i dotyczy on tylko oferentów. Również w załączniku nr 2 specyfikacji, który określa sposób punktacji za poszczególne kryteria, nie ma mowy o podwykonawcach. Analiza przedłożonych Zespołowi Arbitrów dokumentów daje podstawę do stwierdzenia, że Zamawiający przy wyborze oferenta nie naruszył art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych i SIWZ.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 30 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-230/99**

Zamawiający w SIWZ Rozdział II pkt 1 ppkt 6 poinformował oferentów, że wykaz uczestników postępowania oraz osób występujących po stronie Zamawiającego podany zostanie w dniu otwarcia ofert jak również o obowiązku złożenia w tym momencie oświadczenia przez oferentów, o którym mowa art. 22 ust. 2 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych.

Zgodnie z oświadczeniem pełnomocników Zamawiającego wykaz uczestników postępowania i osób występujących po stronie Zamawiającego został podany przy otwarciu ofert dwukrotnie. Pełnomocnik Odwołującego nie udowodnił, że czynności te nie zostały przez Zamawiającego dokonane. W związku z tym zarzut Odwołującego się o niepodanie danych o których wyżej mowa należy uznać za nieuzasadniony. Zgodnie z ogólnymi zasadami działania przez osoby trzecie, pełnomocnictwo powinno być złożone w dokumentacji ofertowej a najpóźniej w dniu otwarcia ofert. (art. 96 k.c.) Obowiązek przedłożenia pełnomocnictwa ciążył na pełnomocniku. Skoro więc do dopuszczenia oferty do oceny niezbędne było spełnienie w momencie otwarcia ofert przez Zamawiającego wszelkich wymogów formalnoprawnych, to jest złożenie wszelkich niezbędnych oświadczeń to złożenie oświadczenia bez umocowania i następnie dołączenie pełnomocnictwa dopiero na etapie postępowania odwoławczego nie daje podstaw do stwierdzenia, że oferent spełnił wymogi wynikające z ustawy i SIWZ.

Przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych są normami szczególnymi w stosunku do przepisów k.c. W tej sytuacji nie można uznać, że późniejsze potwierdzenie pełnomocnictwa dopuszczone przepisami k.c. konwaliduje braki w treści oświadczenia wynikające z ustawy o zamówieniach publicznych.

Podnieść ponadto należy, że z uwagi na rodzaj i wartość wykonywanych czynności pełnomocnictwo wymagało formy szczególnej (art. 98 k.c.) co nie zostało dochowane.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 14 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-268/99**

Parafa w potocznym znaczeniu jest skróconym podpisem i nie można jej utożsamiać z podpisem składanym przez upoważnionych przedstawicieli jako oświadczenie woli w trybie art. 66 kodeksu cywilnego, które Odwołujący obowiązany był na projekcie umowy złożyć — jako akceptacja warunków realizacji kontraktu — niezależnie od obowiązku podpisania innych dokumentów np. formularza oferty.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 30 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-471/99**

Na podstawie dokumentacji przetargowej oraz z wyjaśnień stron złożonych na rozprawie Zespół Arbitrów ustalił, że Zamawiający odrzucając ofertę Odwołującego w żaden sposób nie uzasadnił, iż niska cena oferowana przez Odwołującego stanowi czyn nieuczciwej konkurencji. W warunkach gospodarki wolnorynkowej i zasad wynikających z art. 353.1 k.c. zasadą jest swoboda ustalania i różnicowania cen przez przedsiębiorców, zaś wyjątkiem regulowanie tych cen. Czynnikiem ceny jest podstawowym

elementem konkurencji i sam fakt oferowania niskiej ceny nie narusza ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W niniejszej sprawie Zespół Arbitrów uznał, że ani dokumenty, ani treść argumentacji przedstawionej na rozprawie nie dały podstaw do przyjęcia, że odrzucenie oferty Odwołującego było zasadne.

Strona odwołująca nie udowodniła faktu doręczenia protestu do siedziby Zamawiającego w dniu 08.06.1999 r. albowiem z przedłożonego dowodu nadania faksu nie wynika jakiej treści dokument został przesłany do Zamawiającego tego dnia. Poza tym Odwołujący nie okazał również dowodu nadania przedmiotowego protestu w ustawowym terminie listem poleconym.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia określonego faktu spoczywa na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 18 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1094/99**

Odwołujący w proteście, odwołaniu ani w trakcie rozprawy nie przedstawił żadnego dowodu ani środka dowodowego uprawniającego chociażby jego zarzuty. Ponieważ postępowanie jest kontradiktoryjne, do uczestników postępowania należy wykazanie zasadności zarzutów. Stwierdzenie nieprawdziwości oświadczenia dostawcy musi być udokumentowane i nie może pozostawiać wątpliwości co do tego, jakie informacje (które dane) zostały podane nieprawdziwie.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 23 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1116/99**

Zgodnie z art. 6 kodeksu cywilnego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Odwołujący nie udowodnił zatem, że powziął wiadomość o zawartości oferty firmy (...) Sp. z o.o. na rozprawie w dniu 26.10.1999 r.

W tym stanie rzeczy ze względu na niezachowanie terminu do wniesienia protestu odwołanie należało oddalić. Zespół Arbitrów dopiero po przeprowadzeniu rozprawy mógł stwierdzić, że termin ten nie został zachowany.

Ponadto Zespół Arbitrów zauważa, że kwestia nieprawdziwości oświadczenia stanowiącego część oferty firmy (...) Sp. z o.o. może być rozstrzygana na gruncie przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji przed Sądem Powszechnym.

## **Rozdział 2**

### **Urząd Zamówień Publicznych**

#### **Art. 7.**

Tworzy się **Urząd Zamówień Publicznych**, zwany dalej „**Urzędem**”.

#### **Art. 8.**

1. Centralnym organem administracji państwowej właściwym w sprawach zamówień publicznych w zakresie określonym ustawą jest Prezes Urzędu.
2. Prezesa Urzędu powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów.
3. Prezes Urzędu podlega Prezesowi Rady Ministrów.

#### *orzecznictwo sądu powszechnego*

#### **1. Wyrok SR dla m. St. Warszawy z dnia 19 grudnia 1996 r., Sygn. akt IIC 1095/96**

Zdaniem Sądu w postępowaniu odwoławczym ani **Urząd Zamówień Publicznych**, ani **Prezes Urzędu Zamówień Publicznych** nie są stronami postępowania. Zatem pozwany w niniejszym postępowaniu nie ma legitymacji biernej i ta przesłanka stanowi podstawę oddalenia powództwa.

#### **Art. 9.**

1. Do zakresu działania Prezesa Urzędu należy:
  - 1) zatwierdzanie wyboru trybu udzielania zamówienia publicznego innego niż przetarg nieograniczony, zgodnie z art. 14 ust. 3,
  - 2) ustalanie i prowadzenie listy arbitrów rozpatrujących odwołania wniesione w postępowaniu o zamówienie publiczne, a także ogłaszanie listy arbitrów w Biuletynie Zamówień Publicznych,
  - 3) składanie Radzie Ministrów rocznego sprawozdania o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych,
  - 4) opracowywanie projektów przepisów prawnych dotyczących zamówień publicznych,
  - 5) upowszechnianie ogólnych warunków umów w sprawach o zamówienia publiczne, wzorów umów, regulaminów oraz wzorców postępowania przy udzielaniu zamówienia, na wnioski i w porozumieniu z właściwymi ministrami,
  - 6) gromadzenie informacji o planach zamówień publicznych, zawartych umowach oraz o realizacji zamówień publicznych,
  - 7) opracowywanie programów szkoleń dotyczących zamówień publicznych oraz organizowanie i inspirowanie szkoleń,
  - 8) współpraca międzynarodowa w sprawach związanych z zamówieniami publicznymi,
  - 9) wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych.
2. Prezes Urzędu może również:
  - 1) wnioskować do Rady Ministrów w sprawach wspólnych zamówień publicznych, przewidzianych w art. 5 ust. 1,
  - 2) żądać od zamawiających informacji o przebiegu procesu udzielania zamówień publicznych i ich realizacji oraz udostępniania dokumentacji dotyczącej zamówienia publicznego,
  - 3) w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy zawiadomić właściwy organ orzekający o naruszeniu dyscypliny budżetowej.

**Art. 2*****orzecznictwo Głównej Komisji Orzekającej*****1. Orzeczenie GKO z dnia 28 grudnia 1998 r., Nr akt: BP/GKO/Odw.-55/98**

Zgodnie z ustawową definicją zamieszczoną w art. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych, „zamówieniami publicznymi” są zamówienia na roboty budowlane, dostawy oraz wykonywanie usług, opłacane ze środków publicznych w całości lub w części. Zgodnie z art. 3 ust. 1, ustawę o zamówieniach publicznych stosuje się do zamówień na dostawy, wykonywanie usług i robót budowlanych, opłacanych w całości lub części ze środków publicznych, a zatem do zamówień publicznych. Do ustalenia czy w danym postępowaniu zastosowanie mają przepisy ustawy nie ma jakiegokolwiek znaczenia procentowy udział środków publicznych w finansowaniu zamówienia. Oznacza to, iż każde zamówienie, w finansowaniu którego choćby znikomy udział mają środki publiczne, powinno być realizowane zgodnie z przepisami ustawy. Ustawa nie wprowadza jakiegokolwiek kryterium wartości środków publicznych w finansowaniu zamówienia, które byłoby wyznacznikiem stosowania lub nie stosowania jej przepisów. Oznacza to, iż jakkolwiek — choćby nieznaczny — udział środków publicznych w zamówieniu rodzi obowiązek stosowania ustawy. Bez znaczenia jest w tym przypadku fakt późniejszego zwrotu, poprzez wniesienie stosownych opłat przez osoby zakupujące tablice. Tym samym Główna Komisja Orzekająca za chybiony uznała zarzut, iż udzielenie zamówienia na wykonanie tablic rejestracyjnych nie musiało być dokonywane zgodnie z postanowieniami ustawy o zamówieniach publicznych, gdyż nie jest ono zamówieniem publicznym. Na etapie realizacji umowy, finansowanie jej wykonania ciąży bowiem na zamawiającym, który przeznacza na to swoje środki, czym wypełnia dyspozycję przepisu nakazującego stosowanie w takim przypadku ustawy o zamówieniach publicznych.

**Art. 4*****orzecznictwo Głównej Komisji Orzekającej*****2. Orzeczenie GKO z dnia 28 grudnia 1998 r., Nr akt: BP/GKO/Odw.-55/98**

W świetle przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, zamawiającym jest każdorazowo podmiot udzielający zamówienia, tzn. zawierający umowę w prawie zamówienia publicznego i będący jej stroną. Zamawiającym będzie zatem podmiot wskazany w art. 4 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, wstępujących w obrotie i mogących skutecznie zaciągać zobowiązania. Nie sposób zatem uznać, aby zamawiającym mogły być poszczególne jednostki organizacyjne danego podmiotu. O ile pracownicy takich jednostek byłiby nawet wyposażeni w pełnomocnictwo zawierania określonych umów cywilnoprawnych, to jednak każdorazowo przy zawieraniu umowy działaliby oni w imieniu reprezentowanej jednostki, nie zaś w imieniu własnym. Zastosowanie w tym przypadku będą miały przepisy kodeksu cywilnego o pełnomocnictwie. W świetle powyższego, zamawiającymi nie są tym bardziej konkretne osoby, prowadzące dane postępowania o udzielenie zamówień. Przyjęcie przez Zarząd Miasta G. Uchwały nr 114/500/95 z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad, form i trybu udzielania zamówień publicznych przez jednostki organizacyjne miasta G. — z której wynikają m. in. obowiązki naczelników wydziałów, obowiązek wyznaczenia i przeszkolenia pracowników, wyodrębnienie Referatu Zamówień Publicznych oraz utworzenie samodzielnego stanowiska inspektora ds. zamówień publicznych, zajmującego się m. in. nadzorem, kontrolą oraz ewidencją zamówień publicznych — w niczym nie zmienia tego stanu rzeczy.

Należy zauważyć, iż przepisy ustawy o zamówieniach publicznych nie określają zasad prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w strukturze organizacyjnej zamawiającego. Podobnie nie określają sposobu prac komisji przetargowej. Zastosowanie mają w tych kwestiach, przepisy określające zasady organizacji i funkcjonowania zamawiającego. Rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przez komisję przetargową (wybór oferty) nie kończy postępowania o zamówienie publiczne. Ostateczną decyzję zatwierdzającą postępowanie podejmuje zawsze kierownik jednostki zamawiającej (lub inny uprawniony w tym zakresie organ), który zatwierdza dokonany wybór i podpisuje umowę w sprawie zamówienia publicznego. To on ostatecznie odpowiada za poprawność formalną i merytoryczną przeprowadzanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Złożenie oświadczenia woli w imieniu gminy przez członków Zarządu Miasta, podpisu-

jących umowę jest równoznaczne z udzieleniem zamówienia w imieniu reprezentowanej jednostki samorządu terytorialnego. Zamawiającym jest przez cały czas dana jednostka organizacyjna, reprezentowana przez upoważnione osoby. O ile działania takie wynikają z postanowień ustawy (np. art. 46 ustawy o samorządzie terytorialnym) zachodzi przypadek tzw. przedstawicielstwa ustawowego (art. 96 kodeksu cywilnego: „Umocowanie do działania w cudzym imieniu może opierać się na ustawie (przedstawicielstwo ustawowe)...”). Art. 46 ustawy o samorządzie terytorialnym stanowi co najwyżej przykład na to, iż przepisy szczególne mogą regulować kwestie tego kto i na jakich zasadach może podpisywać umowy w sprawach zamówień publicznych. Zamówienie publiczne udzielone zostaje z chwilą zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Dopiero w tym momencie kończy się postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego i zostaje osiągnięty cel, w jakim realizowane było to postępowanie. Tym samym nie sposób uznać, aby postępowanie to kończyło się, np. poprzez prawidłowe rozstrzygnięcie postępowania o udzielenie zamówienia. Za zupełnie nieuzasadnione należy uznać twierdzenie, że zamówienie publiczne udzielone zostaje poprzez prawidłowe rozstrzygnięcie postępowania o zamówienie publiczne, zaś podpisanie stosownej umowy realizuje tylko wcześniejsze rozstrzygnięcie. Powyższe zasady odnoszą się do tych wszystkich sytuacji, w których na dokumentach związanych z postępowaniem (w tym zawieranych umowach) znajdowały się podpisy inspektora ds. zamówień publicznych, naczelnika wydziału, skarbnika czy sekretarza — jako osób, na których ciąży obowiązek czuwania nad dokonywaniem wydatków w sposób zgodny z zasadami prawnymi.

Zgodnie z brzmieniem art. 58 ustawy — Prawo budżetowe, odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny budżetowej podlegają osoby winne naruszeń określonych w art. 57 tej ustawy, przy czym osoba winna naruszenia dyscypliny budżetowej ponosi odpowiedzialność zarówno w razie naruszenia dyscypliny budżetowej z winy umyślnej, jak i z winy nieumyślnej (art. 60 ust. 1 ustawy — Prawo budżetowe). Art. 61 ustawy — Prawo budżetowe — przewiduje w ust. 1, iż pracownik, który otrzymał do wykonania polecenie naruszające dyscyplinę budżetową, nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli przed wykonaniem polecenia zgłosił pisemnie swojemu przełożonemu odpowiednie zastrzeżenie i pomimo tego zastrzeżenia otrzymał pisemne potwierdzenie polecenia; w tym przypadku odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki lub inny przełożony pracownika, który wydał takie polecenie. Pisemne polecenie nie zwalnia pracownika od odpowiedzialności w przypadku gdy wykonanie polecenia stanowi przestępstwo lub wykroczenie. Z kolei kierownik jednostki lub inny przełożony pracownika ponosi odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny budżetowej przez zaniedbanie obowiązków w zakresie nadzoru (art. 61 ust. 2 ustawy — Prawo budżetowe). W ocenie Głównej Komisji Orzekającej dla ustalenia zasad odpowiedzialności kierownika zasadnicze znaczenie ma zainteresowanie przepisu art. 61 ust. 2 ustawy — Prawo budżetowe, mówiącego o odpowiedzialności przełożonego z tytułu naruszenia dyscypliny budżetowej.

Okoliczności korzystania z pomocy wewnętrznej (komisji przetargowej) oraz biura prawnego, opiniującego projekt umowy nie wyłącza tej odpowiedzialności. Dotyczy to zarówno sytuacji, w której kierownik nadzoruje prace wskazanych pracowników (komórki do spraw zamówień), jak i tych sytuacji, w których uczestniczy on bezpośrednio w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Odpowiedzialność w nadzorze wiąże się w sposób nierozdzielny z osobą uprawnioną do podpisywania dokumentów przetargowych i podpisującą je. Dokumentami takimi będą zarówno pisma „w trakcie” postępowania o udzielenie zamówienia (protokół postępowania itp.), jak i sama umowa (znaczenia mają tutaj również uregulowanie prawne dotyczące sposobu reprezentacji jednostki organizacyjnej w stosunkach zobowiązaniowych — w tym kwestia udzielonych pełnomocnictw). Główna Komisja Orzekająca stoi na stanowisku, że w szczególności trudno uznać za zasadne stanowisko, by zaopiniowane bez zastrzeżeń projektu umowy przez radcę prawnego, uwalniało osoby odpowiedzialne za udzielone zamówienie od winy za naruszenie dyscypliny budżetowej, określone w art. 57 ust. 1 pkt 14 ustawy — Prawo budżetowe. Opinia prawna dotyczy bowiem stricte samej umowy; spełnienia przez nią wymogów formalnoprawnych; nie należy więc owego opiniowania interpretować rozszerzająco jako opinii prawnej, dotyczącej całości postępowania związanego z udzieleniem zamówienia publicznego. Należy zauważyć, iż przy przyjęciu innej interpretacji, należałoby uznać, iż od momentu powołania komisji, kierownik danej jednostki organizacyjnej (zamawiającego) praktycznie nie ponosiłby już żadnej odpowiedzialności. Takie stanowisko doprowadziłoby z kolei do powstania sytuacji, w której kierownik jednostki praktycznie w każdej sprawie (nie tylko w przypadku zamówień publicznych) nie podlegałaby — z racji posiadania przez każdą jednostkę organizacyjną wyspecjalizowanych komórek i specjalnie do dokonania określonych zadań zatrudnionych pracowników — jakiegokolwiek odpowiedzialności. Zdaniem Głównej Komisji Orzekającej należy uznać, iż intencją ustawodawcy, wprowadzającego art. 61 ustawy — Prawo budżetowe w obecnym brzmieniu było jednak to właśnie, aby osoby kierują-

ce ponosiły odpowiedzialność za dobór pracowników i właściwe wykonanie przez nich zleconych obowiązków. Należy zauważyć, iż od chwili wejścia w życie ustawy o zamówieniach publicznych nie jest możliwe zaciąganie zobowiązań cywilnoprawnych dotyczących realizowania dostaw, usług lub robót budowlanych w inny sposób niż z zastosowaniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych.

Z tego względu jako niedopuszczalne uznać należy np. działanie polegające na tym, iż w pozaustawowym trybie (a zatem w sposób bezprawny) wykonawca zostaje mianowany p.o. inwestora zastępczego (co miało miejsce w przypadku umowy zawartej z Z. Na wykonanie adaptacji i modernizacji budynków przy ul. W. — jak podnosi w swym odwołaniu Longin M.), a następnie wskazywanie tej okoliczności, jako źródła powstania po stronie zamawiającego zobowiązań wobec wykonawcy i podstawę udzielania mu zamówienia z wolnej ręki. Należy dodatkowo wskazać, iż w okresie udzielania zamówień, omawianych w niniejszej sprawie obowiązywał przepis art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych w brzmieniu stanowiącym, iż „umowa w sprawie zamówienia publicznego zostaje zawarta z chwilą podpisania jej przez obie strony”, przy czym obowiązuje forma pisemna takiej umowy pod rygorem nieważności (art. 74 ustawy o zamówieniach publicznych).

## Art. 9

### *orzecznictwo Głównej Komisji Orzekającej*

#### **3. Orzeczenie GKO z dnia 7 października 1999 r., Nr akt: DF/GKO/Odw.-147/98/99**

Rozstrzygając w wyżej omówionej sprawie Główna Komisja Orzekająca na wstępie stwierdziła, iż czyny przypisane obwinionemu, stanowiące w czasie ich popełnienia naruszenie dyscypliny budżetowej w rozumieniu art. 57 ust. 1 pkt 14 ustawy — Prawo budżetowe stanowią obecnie naruszenie dyscypliny finansów publicznych określone w art. 138 ust. 1 pkt 12 ustawy o finansach publicznych. W związku z tym, zgodnie z dyspozycją art. 2 § 1 k.w. w związku z art. 142 wyżej przywołanej ustawy o finansach publicznych dokonała porównania przepisów ustawy — Prawo budżetowe z przepisami ustawy o finansach publicznych w celu ustalenia której z ustaw przepisy są korzystniejsze dla obwinionego. Ze względu na to, iż podstawowym zagadnieniem, które Komisja powinna ustalić jest to czy w rozstrzyganej sprawie nie nastąpiło przedawnienie orzekania, zbadała treść art. 64 ust. 1 ustawy — Prawo budżetowe i art. 146 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ze względu na to, że zgodnie z ustawą — Prawo budżetowe — nie można wydać orzeczenia o karze za naruszenie dyscypliny budżetowej, jeżeli od końca roku, w którym ujawniono naruszenie dyscypliny budżetowej upłynął rok lub jeżeli od naruszenia dyscypliny budżetowej upłynęły trzy lata zaś zgodnie z treścią art. 146 ust. 1 ustawy o finansach publicznych karalność naruszenia dyscypliny finansów publicznych ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 3 lata, jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność naruszenia dyscypliny finansów publicznych ustaje z upływem dwóch lat od daty wszczęcia postępowania, do rozstrzygnięcia w powyższej sprawie GKO zastosowała przepis ustawy — Prawo budżetowe.

#### **4. Orzeczenie GKO z dnia 3 kwietnia 2000 r., Nr akt: DF/GKO/Odw.-148-151/99**

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy — Prawo budżetowe: „nie można wydać orzeczenia o karze za naruszenie dyscypliny budżetowej, jeżeli od końca roku, w którym ujawniono naruszenie dyscypliny budżetowej, upłynął rok lub jeżeli od naruszenia dyscypliny budżetowej upłynęły trzy lata.” Zdaniem GKO podstawowe znaczenie dla właściwego zastosowania w niniejszej sprawie przepisu art. 64 ust. 1 ustawy — Prawo budżetowe ma interpelacja zawartego zwrotu „ujawnienie naruszenia dyscypliny budżetowej”. Według Słownika Języka Polskiego (red. nauk. prof. M. Szymczak, PWN, Warszawa 1981 r.) termin „ujawnić się” oznacza „stać się jawnym, wiadomym, znanym, wyjść na jaw”. Zgodnie z powyższą definicją momentem ujawnienia naruszenia dyscypliny budżetowej w niniejszej sprawie, będzie ten moment w którym fakt naruszenia dyscypliny budżetowej stał się „jawny, wiadomy” odpowiednim organom.

GKO obowiązana jest również uwzględnić przepis art. 7 § 2 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia w związku z art. 170 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym nie dających się usunąć wątpliwości nie wolno rozstrzygać na niekorzyść obwinionego.

Jak wynika z akt sprawy, czyny stanowiące podstawę zarzutu naruszenia dyscypliny finansów publicznych przez obwinionego zostały ujawnione w okresie między 3 grudnia a 30 grudnia 1998 r. Wska-

zują na to protokoły kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w (...) przeprowadzonej w Urzędzie Miasta i Gminy (...) w dniach od 3 do 30 grudnia 1998 r. oraz „konstytutywny” wyrok Zespołu Arbitrów Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 16 grudnia 1998 r.

Uwzględniając powyższe — zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy — Prawo budżetowe — orzekanie w niniejszej sprawie możliwe było do dnia 31 grudnia 1999 r.

#### **5. Orzeczenie GKO z dnia 3 kwietnia 2000 r., Nr akt: DF/GKO/Odw.-161/99**

Odnosnie czynu opisanego w pkt 2 zaskarżonego orzeczenia dotyczącego remontu dachu (...), Główna Komisja Orzekająca na podstawie art. 26 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, z urzędu, uwzględniła okoliczności wyłączające orzekanie, bowiem stosowanie do art. 138 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 26.11.1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.) czyn obwinionej nie jest już naruszeniem dyscypliny finansów publicznych i na podstawie art. 197 ust. 1 tej ustawy postępowanie w tym zakresie podlega umorzeniu. Obwiniona bowiem nie była władna do udzielania zamówienia publicznego, tj. do podpisania umowy z kontrahentem, a jedynie odpowiadała za wcześniejszą fazę postępowania związanego z udzielaniem zamówienia publicznego. W momencie popełnienia przez obwinioną opisanego czynu naruszenia przepisów ustawy o zamówieniach publicznych było podstawą odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny budżetowej przez wszelkie osoby dokonujące tych naruszeń (art. 57 ust. 1 pkt 14 ustawy — Prawo budżetowe). Obecnie jednak mocą ustawy o finansach publicznych odpowiedzialność w tym zakresie została ograniczona tylko do osób udzielających zamówienia publicznego, zaś uznać należy, że obwiniona nie miała takich uprawnień w sprawie przeprowadzania remontu dachu (...).

### **Art. 14**

#### ***orzecznictwo Głównej Komisji Orzekającej***

#### **6. Orzeczenie GKO z dnia 10 kwietnia 2000 r., Nr akt: DF/GKO/Odw.-168, 169/99**

(..) Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 14 ust. 1 i 2 stanowi, iż podstawowym trybem udzielania zamówienia publicznego jest przetarg nieograniczony. Zamówienia w innym trybie mogą być udzielane przez zamawiającego wyłącznie w okolicznościach określonych w tej ustawie. Obwiniony (...) działając w imieniu zamawiającego (SP ZOZ) dokonał zamówienia publicznego na zakup reflotronu IV w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji. Ponieważ zamówienie nie przekroczyło równowartości kwoty 30.000 EURO był zobowiązany sporządzić dokumentację podstawowych czynności, która zgodnie z art. 26 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 9 ustawy o zamówieniach publicznych, powinna zawierać w swej treści powody zastosowania tego trybu. Oznacza to, iż zamawiający wybór innego trybu był zobowiązany w sposób szczególny uzasadnić i był on możliwy do zastosowania tylko wówczas, gdyby spełnione zostały ustawowe przesłanki wyboru określone dla tego innego trybu. Zatem powody odstąpienia od przetargu nieograniczonego musiały być w dokumentacji podstawowych czynności wymienione. Brak spełnienia tego wymogu w sposób istotny naruszało wspomniany art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem nie pozwoliło na ocenę zasadności wyboru tego trybu. Nadto, adnotacja na fakturze, iż zakupu dokonano z wolnej ręki wskazuje, że zamówienia publiczne w jednostce budżetowej reprezentowanej przez obwinionego nie były stosowane z należytą starannością i rzetelnością. Podobnie postępowano przy zamówieniach na zakup sprzętu urilux i spirometru dokonując adnotacji na fakturze, iż zamówienia dokonano w trybie z wolnej ręki. Nadto, skoro wymagano oferty cenowej od oferentów, należało ich wymagać od wszystkich. Brak żądania od wszystkich oferentów jednakowych dokumentów, stanowiło naruszenie zasady uczciwej konkurencji. Słusznie również przyjęto, iż dokumentacja nie jest wiarygodna. Stąd należy przyjąć, że zamówienia publicznego, udzielono bez zastosowania ustawy a dokumentację sporządzono dla potrzeb organów kontroli. Powołanie się obwinionego na nieznaną przepisy ustawy o zamówieniach publicznych stanowi element obciążający, gdyż kierownik jednostki jest zobowiązany do sprawowania nadzoru nad przebiegiem postępowania o udzielenie zamówienia i samym udzieleniem zamówienia, a stosowanie do treści art. 61 ust. 2 ustawy — Prawo budżetowe (art. 138 ust. 3 ustawy o finansach publicznych), zaniechanie tego obowiązku stanowi naruszenie dyscypliny budżetowej.

## Art. 20

*orzecznictwo Głównej Komisji Orzekającej***7. Orzeczenie GKO z dnia 28 grudnia 1998 r., Nr akt: BP/GKO/Odw.-55/98**

Ustawa o zamówieniach publicznych stanowi w art. 20, iż w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nie mogą występować w imieniu zamawiającego ani też wykonywać czynności związanych z postępowaniem o zamówienie publiczne, a także być biegłymi między innymi osoby, które pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z oferentem, jego zastępcą prawnym lub członkami władz osób prawnych ubiegających się o udzielenie zamówienia. Unormowanie to wprowadzone zostało w celu zapewnienia postępowaniom o udzielenie zamówień publicznych najdalej idącej obiektywności i bezstronności.

Należy przy tym rozróżnić dwie sytuacje, wynikające ze specyfikacji poszczególnych trybów udzielania zamówień publicznych.

Przetargi nieograniczone oraz dwustopniowe inicjowane są poprzez „upublicznianie” przez zamawiającego informacji o tych postępowaniach w postaci ogłoszeń. Ogłoszenia te zamieszczane są zawsze w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego (art. 29 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych), a w przypadku, gdy wartość środków publicznych przekracza kwotę wskazaną w art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych — ogłoszenia zamieszczane są także w Biuletynie Zamówień Publicznych (z zastrzeżeniami, wynikającymi z zasad szczególnych udzielania zamówień publicznych). Cechą charakterystyczną tych postanowień jest ich „podmiotowa nieograniczoność”, tzn. dostępność dla praktycznie nieograniczonej liczby podmiotów. Instrumentem inicjującym postępowanie jest w tym przypadku ogłoszenie, kierowane do bliżej nieokreślonego kręgu zainteresowanych.

Inaczej przedstawia się kwestia inicjowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w przypadku postępowań realizowanych w trybie przetargu ograniczonego, negocjacji z zachowaniem konkurencji lub zapytania o cenę. Postępowania te są bowiem inicjowane nie poprzez zamieszczanie ogólnie dostępnego ogłoszenia, lecz poprzez skierowanie do imiennie oznaczonych podmiotów: zaproszenia do udziału w tym przetargu (art. 33 ust. 1 i 2 oraz ust. 6 ustawy o zamówieniach publicznych), zapytania o cenę (art. 67 ustawy o zamówieniach publicznych) lub zaproszenia do rokowań w przypadku zamówienia z wolnej ręki (art. 70 ustawy o zamówieniach publicznych).

O ile w przypadku trybów inicjowanych poprzez publiczne ogłoszenie (przetargi: nieograniczony i ograniczony) można uznać, iż w chwili zamieszczenia ogłoszenia w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego, oraz — w przypadku zaangażowania środków publicznych w kwocie powyżej wskazanej w art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych — kierowania do publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych, kierujący to ogłoszenie nie może znać przyszłych uczestników postępowania, o tyle w przypadku pozostałych trybów osoba, działająca w imieniu zamawiającego zna tych uczestników i ma bezpośredni wpływ na ich wybór.

Wyłączenie od czynności może być z danym postępowaniem powinno być dokonane z chwilą powzięcia wiadomości o zaistnieniu wyłączenia. Wyłączenie dokonane może być na wniosek osoby podlegającej wyłączeniu, na wniosek uczestnika postępowania, bądź też „z urzędu” przez zamawiającego (reprezentowanego przez kierownika jednostki bądź przewodniczącego komisji przetargowej) w przypadku powzięcia wiadomości o okolicznościach obligujących do tego wyłączenia. Wyłączenie takie powinno być dokonane także wówczas, gdy istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że wśród przyszłych oferentów znajdzie się podmiot, w związku z uczestnictwem którego zaistnieje sytuacja wskazana w art. 20 ustawy o zamówieniach publicznych.

Należy zwrócić uwagę, iż (...) w wyjaśnieniach składanych na rozprawie przed komisją pierwszej instancji w dniu 17 marca 1998 r. stwierdził stanowczo, iż zapytania kierowane do wykonawców podpisane są przez Naczelnika Wydziału bądź osobę go zastępującą (k. 228). Nie było zatem jakichkolwiek przeciwwskazań, aby obwiniony już na tym etapie zaprzestał wykonywania w imieniu zamawiającego czynności, wiążących się z postępowaniem, stosownie do art. 20 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie mają przy tym jakiegokolwiek znaczenia okoliczności, w jakich sposób kształtują się stosunki rodzinne pomiędzy osobą po stronie zamawiającego a wykonawcą lub dostawcą. Pozostawanie w określonych stosunkach rodzinnych stanowi bowiem samoistną podstawę wykluczenia i nie ma jakiegokolwiek związku z innymi przesłankami wskazanymi w art. 20 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych (w szczególności nie wiąże się z koniecznością istnienia „uzasadnionych wątpliwości” co do bezstronności).



**Art. 21*****orzecznictwo Głównej Komisji Orzekającej*****8. Orzeczenie GKO z dnia 21 października 1999 r., Nr akt: DF/GKO/Odw.-153/98/99**

Art. 21 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych stanowi, że wszelkie oświadczenia i zawiadomienia składane przez zamawiających i dostawców wymagają formy pisemnej, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia strony porozumiewają się w formie innej niż pisemna, treść przekazanej informacji musi być niezwłocznie potwierdzona na piśmie. W rozpatrywanej sprawie dyrektor (...) porozumiewał się w procesie realizowania zamówienia inwestycyjnego telefonicznie prowadząc w tej formule negocjacje. Uznał jednak, że nie należy ich treści ujawniać, lecz jedynie końcowy wynik negocjacji. Chcąc odnieść się do tego twierdzenia należy dokonać funkcjonalnej wykładni dyspozycji art. 21 ust. 1 i 2 powoływanej wyżej ustawy. Racio legis tych przepisów wydaje się oczywisty. Ustawodawca żądając ujawnienia wszelkich oświadczeń składanych przez zamawiających i dostawców w formie pisemnej miał na celu zapobieżenie wprowadzenia dyskrecjonalnych form negocjacyjnych, które uniemożliwiałyby kontrolę i odpowiedź na pytanie, czy rzeczywiście ze wszystkich dostępnych wybrana została najlepsza oferta, lub czy nie został w sposób nieracjonalny wyeliminowany oferent, który mógł zaproponować lepsze warunki. Także z gramatycznego punktu widzenia sens tych przepisów wydaje się jasny, szczególnie w dyspozycji art. 21 ust. 1 czytamy, że wszelkie oświadczenia a nie jedynie końcowy wynik negocjacji należy w formie pisemnej ujawnić gromadząc w ten sposób obiektywny materiał dowodowy. W tym kontekście należy uznać iż fakt zaniechania przez dyrektora (...) ujawnienia okoliczności przebiegu telefonicznych negocjacji jest zawiniony. Odnosząc się bezpośrednio do kolejnego zaskarżonego zarzutu przekroczenia dyspozycji art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Należy podkreślić, że przepis ten stanowi normę zakazującą udzielenia zamówienia wolnej ręki w sytuacji gdy wartość zamówienia dodatkowo przekracza 20% wartości uprzedniego zamówienia, gdy chodzi konieczność zachowania tych samych norm, parametrów i standardów. Żadna ze stron, w tym sam obwiniony, nie kwestionował faktu przekroczenia przy zamówieniu dodatkowych około 50% wartości podstawowego kontaktu, z tym, że stwierdził że w jego przypadku nie może mieć miejsca zawinienie, z uwagi na zaistnienie okoliczności egzoneracyjnych wymienionych w art. 76 ustawy o zamówieniach publicznych. Art. 76 stanowi normę zakazującą dokonywania zmian w zawartej już umowie oraz wprowadzania nowych postanowień do umowy, niekorzystnych dla zamawiającego, jeżeli przy ich uwzględnieniu należałoby zmienić treść oferty na podstawie której dokonano wyboru oferenta, chyba że konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy. Obwiniony nie ma jednak w tym względzie racji, a to z uwagi na fakt iż art. 71 ustawy o zamówieniach publicznych stanowi *lex specialis* względem art. 76 ze względu na przedmiot regulacji. Art. 71 ustawy o zamówieniach publicznych odnosi się bowiem do kryteriów materialno-prawnych związanych z procedurami dokonywania zamówień z wolnej ręki, a także zmian zachodzących w już zawartych umowach będących rezultatem zastosowania procedury z wolnej ręki. Natomiast dyspozycja art. 76 ustawy o zamówieniach publicznych generalnie odnosi się do zmian w postanowieniach umowy, zawieranych na ogólnych zasadach z wyjątkiem procedury z wolnej ręki. Zgodnie z paremią *lex specialis derogat legi generali* art. 71 uchyla w tym zakresie dyspozycje art. 76 ustawy o zamówieniach publicznych. Mając na uwadze GKO uznała, iż odwołanie i argumentacja zawarta w odwołaniu nie zasługuje na uwzględnienie, w konsekwencji czego orzeczono jak w sentencji.

**Art. 26*****orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego*****9. Wyrok NSA z dnia 28 marca 2000 r., Sygn. akt III S.A. 1185/99**

Panią (...) orzeczeniem Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w (...) nr 20-0052-30/97 z 29 XII 97 r. uznano winną naruszenia zasad, form i trybu postępowania przy udzielaniu zamówienia publicznego, które zostało uchylone i przekazane do ponownego rozpoznania orzeczeniem BP/GKO/Odw. (...) /98 Główniej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej przy Ministrze Finansów w dniu 23 III 1998 r.

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy Komisja Orzekająca przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w (...) w dniu 2 IX 1998 roku wydała orzeczenie nr 20-0052/30/97, w których skarżąca została uznana winną naruszenia zasad, form i trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych poprzez:

1. Zaniechanie sporządzenia aneksu do umowy na roboty dodatkowe w czasie remontu budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w (...) w 1997 r.
2. Brak dokumentacji trybu wyboru inspektora nadzoru budowlanego
3. Brak w umowie z inwestorem powołania się na tryb zamówień publicznych,

tj. naruszenia dyscypliny budżetowej określonego w art. 57 ust. 1 pkt 14 ustawy — Prawo budżetowe oraz odstąpiono od wymierzenia obwinionej kary za przypisany jej czyn.

Główna Komisja Orzekająca w dniu 14 grudnia 1998 r. uchyliła zaskarżone orzeczenie w części dotyczącej przypisania obwinionej czynu, polegającego na „braku w umowie z inwestorem powołania się na tryb zamówień publicznych” i w tym zakresie uniewinniła stronę, w pozostałej zaś części utrzymała w mocy zaskarżone orzeczenie, uznając, że przypisanymi czynami obwiniona naruszyła przepisy art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych oraz art. 73 owej ustawy (w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnionego czynu).

Główna Komisja Orzekająca stwierdziła, że w świetle zebranego w sprawie materiału za słuszne trzeba uznać przypisane zarzuty, polegające na zaniechaniu sporządzenia aneksu do umowy na roboty dodatkowe w czasie remontu budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w (...) w 1997 r. oraz braku dokumentacji trybu wyboru inspektora nadzoru budowlanego. GKO stwierdziła, że przepis art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych — w brzmieniu sprzed nowelizacji ustawy, która weszła w życie 9 listopada 1997 roku — zobowiązał zamawiającego, który nie prowadził protokołu postępowania (przewidywanego w art. 25 ust. 1 ustawy), do prowadzenia dokumentacji podstawowych czynności związanych z udzieleniem zamówienia. Powoływanie się strony na wykluczające się przepisy art. 15 ust. 1 i art. 26 ust. 1 tej ustawy nie zasługiwało — zdaniem GKO — na uwzględnienie. Nie ulega wątpliwości, że strona zobowiązana była do prowadzenia dokumentacji czynności związanych z udzieleniem zamówienia na wykonanie funkcji inspektora nadzoru. Co do sporządzenia aneksu do umów — uznano, że skoro Pani (...) sama potwierdziła, że sporządzony on został z datą późniejszą od daty jego obowiązywania tej. Od 1 IV 1997 r., bowiem aneks został sporządzony w dniu 19 VI 1997 r. a odbiór końcowy nastąpił w dniu 3 VI 1997 r., zdaniem organu został naruszony przepis art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem z treści omawianego przepisu wynika, że umowa w sprawie zamówienia publicznego zawarta zostaje z chwilą podpisania jej przez obie strony. Taki stan prawny wykluczał zatem możliwości ustalenia wstecznej daty obowiązywania aneksu do umowy.

Skarżąca w dniu 17 V 1999 r. złożyła skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego, w której wniosła o uchylenie orzeczenia Głównej Komisji Orzekającej z 14 XII 1998 r. BP/GKO/Odw. (...) /98 zarzucając jej niezgodność z prawem. Między innymi podniosła, że w przypadku zarzutu naruszenia art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych za błędne należy uznać twierdzenie organu, że ustawowo była zobowiązana do prowadzenia dokumentacji czynności związanych z udzieleniem zamówienia na wykonywanie funkcji inspektora nadzoru budowlanego.

W niniejszej sprawie wartość zamówienia publicznego nie przekraczała wartości 20.000 ECU, a zatem uznała za słuszne oprzeć się na art. 15 ustawy o zamówieniach publicznych, który zwalnia z obowiązku pisemności postępowanie o zamówienie publiczne. W ocenie skarżącej nie było podstaw prawnych do uznania, że art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych jest w tym przypadku nadrzędny wobec art. 15 powołanej ustawy skoro tej nadrzędności nie da się wywieść z treści ustawy bo ustawodawca takiej nadrzędności nie przewidział.

W przypadku zarzutu stwierdzenia naruszenia przez skarżącą art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych należy jej zdaniem podnieść, że inna jest kwalifikacja prawna czynu w ocenie I i II instancji.

Według Komisji Orzekającej przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w (...) w sprawie został naruszony art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy, natomiast według Głównej Komisji Orzekającej naruszony został art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych. Zdaniem skarżącej sytuacja taka budzi uzasadnione wątpliwości co do trafności rozstrzygnięć i w konsekwencji stanowi naruszenie art. 7 k.p.a przez to, że rozpoznając sprawę ponownie organ nie dołożył należytej staranności w wyjaśnieniu wątpliwości co do istnienia aneksu do umowy i daty oraz okoliczności jego sporządzenia. Sprawa ta nie została dostatecznie wyjaśniona. Mimo oczywistości braku należytej staranności w przeprowadzeniu postępowania dowodowego przez KO przy RIO w (...) GKO przy Ministrze Finansów, uznała jednak ten zarzut za udowodniony w wydanym orzeczeniu.

W odpowiedzi na skargę Główna Komisja Orzekająca wniosła o oddalenie skargi podtrzymując swoje stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ podkreślił, że ustawa o zamówieniach publicznych konstruuje w art. 21 zasadę pisemności postępowania o zamówienie publiczne

stanowiąc, że wszelkie oświadczenia i zawiadomienia składane przez zamawiających i dostawców lub wykonawców wymagają formy pisemnej, chyba że ustawa stanowi inaczej oraz że jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia strony porozumiewają się w formie innej niż pisemna, treść przekazanej informacji musi zostać potwierdzona na piśmie.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, w postępowaniu o zamówienie publiczne, w którym mowa w art. 15 ust. 1 (a więc nie przekraczającego wartości 20.000 ECU) zamawiający obowiązany jest prowadzić dokumentację podstawowych czynności związanych z postępowaniem, zawierającą informacje określone w art. 25 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 9 i 15, a więc min. Nazwisko lub firmę (nazwę) oraz adresy dostawców i wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, porównanie złożonych ofert oraz wskazanie wybranej oferty, wraz z uzasadnieniem wyboru. Art. 26 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych zdaniem organu stanowi więc uzupełnienie regulacji, zawartej w art. 15 ust. 1 tej ustawy, nie jest zaś — jak twierdzi skarżąca — z nim sprzeczny.

W sprawie sporządzenia aneksu nr 2/96 z 19 VI 97 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 IV 1997 roku w ocenie Głównej Komisji Orzekającej podniesiony przez skarżącą zarzut, że aneks ten istniał 3 VI 97 r. przy rozpatrywaniu sprawy nie ma znaczenia regulacja zawarta w art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych (w brzmieniu obowiązującym w dniu popełnienia czynu) stanowiąca, że umowa w sprawie zamówienia publicznego zawarta zostaje z chwilą podpisania jej przez obie strony, wykluczała skutecznie możliwość określenia w umowie wstecznej mocy jej obowiązywania. § 5 aneksu nr 2/96 z dnia 19 czerwca 1997 r. (k. 69) — podpisanego przez skarżącą — ustalał moment obowiązywania umowy na 1 kwietnia 1997 r. Zdaniem organu bez znaczenia był wobec tego fakt czy aneks ten istniał 3 czerwca 1997 r. Z tego względu zawarty w skardze zarzut naruszenia, błędnie przywoływanego (w postępowaniu w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej odpowiednio — z mocy § 32 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1996 r. w sprawie zasad postępowania w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej (Dz. U. Nr 57, poz. 258, zm. Dz. U. z 1998 r. Nr 126, poz. 831) stosuje się przepisy kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia - regulacja, którą przywołuje skarżąca zawarta jest więc w art. 6 k.p.w.), art. 7 k.p.a. poprzez niewyjaśnienie wątpliwości co do istnienia (bądź nie) aneksu do umowy nie zasługuje na uwzględnienie. Główna Komisja Orzekająca utrzymując w mocy orzeczenie pierwszej instancji w powyższym zakresie, sprecyzowała przypisaną zarzut, stwierdziła, że swym działaniem strona naruszyła art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych. Zdaniem organu zarzut skarżącej, że w Orzeczeniu Komisji w pierwszej instancji przypisano jej natomiast również naruszenie art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych oraz, że w związku z tym orzeczenie GKO budzi wątpliwości co do trafności rozstrzygnięcia, nie zasługuje więc — zdaniem GKO — na uwzględnienie. Komisja Orzekająca w pierwszej instancji nie określiła w sentencji orzeczenia przepisu ustawy o zamówieniach publicznych, który został naruszony przez obwinioną, precyzując zarzut jedynie w uzasadnieniu. Z tego względu wadę braku dostatecznego określenia przypisanego czynu zmuszona była usunąć Główna Komisja Orzekająca stwierdzając jednak, że w powyższym zakresie uzasadnione jest przypisanie obwinionej naruszenia tylko art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych.

Główna Komisja Orzekająca zwróciła także uwagę na fakt, że Komisja Orzekająca w pierwszej instancji przypisując skarżącej naruszenie dyscypliny budżetowej stwierdziła, że czy popełniony został z winy nieumyślnej i odstąpiła od wymierzania kary. Główna Komisja Orzekająca utrzymała orzeczenie pierwszej instancji w powyższym zakresie. Mimo więc formalnego stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, postępowanie skarżącej nie spowodowało jej ukarania.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd badając sprawę nie stwierdził, aby przy wydawaniu zostało naruszone prawo w stopniu uzasadniającym uchylenie decyzji. Istota sporu w zasadzie sprowadza się do kwestii interpretacji art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1994 r. Nr 76, poz. 344 z późn zm.) w brzmieniu obowiązującym przed 9 XII 1997 roku, który obligował zamawiającego, który nie prowadził protokołu postępowania, o czym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy, do prowadzenia dokumentacji podstawowych czynności związanych z udzieleniem zamówienia oraz ustalenia mocy prawnej aneksu sporządzonego w dniu 19 VI 1997 roku.

Art. 15 ust. 1 ww. ustawy wprowadził podział zamówień publicznych według kryterium wartości zamówienia, które ma znaczenie z punktu widzenia wymogów formalnych obowiązujących w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. W związku z tym przy zamówieniu poniżej kwoty progowej 30.000 stosuje się procedurę uproszczoną od której istnieje wyjątek, o którym mowa w art. 15 ust. 2, tj. gdy wartość zamówienia nie przekracza 3000 EURO. Art. 26 ust. 1 ustawy wprowadził możliwość prowadzenia dokumentacji podstawowych czynności związanych z postępowaniem, zamiast sformalizowanego protokołu postępowania. Przepis ten stanowi, że w postępowaniu o zamówienie

wienia publiczne, o których mowa w art. 15 ust. 1, zamawiający obowiązany jest prowadzić dokumentację podstawowych czynności związanych z postępowaniem zawierającym informacje określone w art. 25 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 9, i 15. A zatem niesłuszne jest stanowisko skarżącej, że była ona zwolniona z obowiązku pisemności postępowania o zamówienie publiczne, bowiem przepis na takie zwolnienie nie wskazywał. Należy odróżnić zwolnienie od obowiązku pisemności od zachowania określonej procedury, do której zamawiający był zobligowany. Nie można zatem mówić o wykluczających się przepisach art. 15 i 26 ustawy, bowiem są to przepisy, które należy stosować łącznie. Słusznie organy przyjęły, że brak informacji określonych w art. 25 ust. 1, 2, 4, 5, 9 i 15 a dotyczących nazwy firmy oraz adresów dostawców i wykonawców ubiegających się o udzielanie zamówienia, porównania złożonych ofert oraz wskazania wybranej oferty wraz z uzasadnieniem wyboru stanowi naruszenie prawa.

Niesłuszny jest również zarzut strony skarżącej o naruszeniu art. 7 k.p.a. przy wydaniu decyzji przez to, że ponownie rozpoznając sprawę nie dołożyła należytej staranności w wyjaśnieniu wątpliwości co do istnienia aneksu do umowy i daty oraz okoliczności jego sporządzenia. Zgodnie z tym przepisem organy są zobowiązane do podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, mających na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Z materiału zgromadzonego w sprawie wynika w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, co sama skarżąca potwierdziła, że przedmiotem rozstrzygnięcia mógł być aneks do umowy na roboty budowlane sporządzony w dniu 19 VI 1997 roku. Z treści art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych wprowadzającego zasadę pisemności wynika, zgodnie z którą wszelkie oświadczenia i zawiadomienia składane przez zamawiających i dostawców wymagają formy pisemnej, chyba że umowa stanowi inaczej. Jeżeli strony porozumiały się w innej formie, ustawodawca nałożył obowiązek niezwłocznego potwierdzenia na piśmie treści przekazanej informacji. Biorąc pod uwagę fakt, że odbiór końcowy robót nastąpił 3 VI 1997 roku, a także treść art. 2 ww. ustawy organy słusznie przyjęły, że roboty dodatkowe zostały przeprowadzone bez zachowania przewidzianej prawem formy pisemnej i sporządzony aneks w dniu 19 VI 1997 r. nie wywierał żadnych skutków prawnych w postępowaniu o zamówienie publiczne.

Należy zwrócić uwagę, że słusznie strona skarżąca zwróciła uwagę, że organ pierwszej instancji w orzeczeniu powołał naruszenie art. 71 ust. 1 pkt 1, a Główna Komisja Orzekająca powołała naruszenie art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych. Jednakże mylne powołanie w orzeczeniu Komisji Orzekającej art. 71 nie mogło zdaniem sądu skutkować uchyleniem decyzji, bowiem naruszenie prawa nie miało wpływu na wynik sprawy.

Tym samym skarga podlega oddaleniu jako bezzasadna na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 roku o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74 z 1995 roku, poz. 368 z późn. zm.)

## Art. 71

### *orzecznictwo Głównej Komisji Orzekającej*

#### **10. Orzeczenie GKO z dnia 24 sierpnia 1998 r., Nr akt: BP/GKO/Odw.-47/98**

W zakresie uznania obwinionej winną naruszenia zasad, form i trybu postępowania ustalonych ustawą o zamówieniach publicznych przy udzielaniu w 1996 r. zamówień na wykonanie prac malarskich na kwotę 9310,59 zł:

- Zamówienia na prace malarskie, dokonane oddzielnymi zleceniami, dokonane zostały bez zachowania żadnego trybu, przewidzianego w ustawie o zamówieniach publicznych. Główna Komisja Orzekająca postanowiła podkreślić, że wynagrodzenie za wykonanie robót dla wykonawcy, wyłonionemu w drodze przetargu określono na kwotę 10.369 zł (plus VAT). Rozszerzenia zakresu prac, na podstawie aneksów, zawartych w trybie § 1 ust. 2 umowy z 30 września 1996 r., dokonano na kwotę 9310,58 zł. Rozszerzenie zakresu dotyczyło więc wartości niemal dorównującej pierwotnemu zamówieniu. Pełnomocnik obwinionej podniósł przez GKO, że umieszczając zapis o możliwości rozszerzenia zakresu prac traktowano go jako zupełnie wyjątkowy. Tak znaczne rozszerzenie prac było wynikiem przeprowadzki między pomieszczeniami, spowodowanej organizowaniem się jednostki. Główna Komisja Orzekająca stwierdziła, że wyjaśnienia te nie zasługują na uwzględnienie. Udzielenie zamówienia dodatkowego możliwe jest bez konieczności zawierania dodatkowych klauzul umownych, ograniczone jest natomiast normą art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, określającą maksymalną wartość zamówienia dodatkowego w stosunku do głównego:
- Zdaniem GKO, w niniejszej sprawie nie ma znaczenia — podnoszona przez obwinioną w odwołaniu i wyjaśnieniach na rozprawie przez GKO — okoliczności, że rozszerzenia zakresu ro-

bót dokonano w oparciu o zawarte w ofercie stawki do kosztorysowania. GKO podkreśla, że ustawodawca przewidział możliwość wyniknięcia potrzeby przeprowadzenia pewnych dodatkowych dostaw bądź usług, umożliwiając udzielenie zamówienia dodatkowego z wolnej ręki (art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych). Zamówienie dodatkowe może być jednak udzielone tylko raz w stosunku do danego zamówienia głównego. Dodatkowo ustawodawca wprowadził ograniczenia, określające procentową wartość zamówienia dodatkowego w stosunku do głównego, mając - zdaniem GKO - na celu wyeliminowanie praktyki udzielania zleceń raz wybranemu wykonawcy. Główna Komisja Orzekająca postanowiła podkreślić, że w wyjaśnieniach dla NIK (str. 76 akt sprawy) Obwiniona sama stwierdziła, że dodatkowy zapis w umowie miał na celu zabezpieczenie możliwości wykonania prac malarskich „bez potrzeby każdorazowego ogłoszenia przetargu dla wymalowania kilku pomieszczeń” — miał więc — według GKO — na celu obejście ustawy;

- Podnoszony przez Obwinianą w odwołaniu zarzut, że nieważność umowy w części wykraczającej poza określenie przedmiotu, zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wprowadzono dopiero nowelą z 29 sierpnia 1997 r., a zatem po zawarciu dodatkowych zleceń nie ma - zdaniem GKO - w tym wypadku znaczenia, ponieważ nie wynika z tego, że wcześniej (przed nowelą) takie postępowanie było dopuszczalne.

### **11. Orzeczenie GKO z dnia 28 grudnia 1998 r., Nr akt: BP/GKO/Odw.-55/98**

Ustawa o zamówieniach publicznych, wprowadzając tryb zamówienia z wolnej ręki określiła szczegółowo przesłanki umożliwiające zastosowanie tego trybu. Art. 71 ust. 1 ustawy zawiera wyraźnie stwierdzenie, iż zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki tylko wtedy, gdy zachodzi jedna z przesłanek wskazanych w tym przepisie. Wyjątkowy charakter zamówienia z wolnej ręki jest oczywisty. Tryb ten stanowi odejście od wszystkich zasad udzielania zamówień określonych w ustawie — cechuje się on całkowitym brakiem konkurencyjności, a co za tym idzie brakiem możliwości konkurowania oferentów pomiędzy sobą i brakiem możliwości kontrolowania zamawiającego w drodze protestów i odwołań (wybór trybu nie podlega postępowaniu odwoławczemu — art. 79 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych). Staje się przez to najprostszym trybem udzielania zamówienia publicznego. Z tego względu niedopuszczalne jest stosowanie interpretacji rozszerzonej w zakresie przesłanek wskazanych w art. 71 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Przesłanka określona w art. 71 ust. 1 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych, umożliwia udzielenie zamówienia publicznego z wolnej ręki w sytuacji, gdy ze względu na szczególne okoliczności gospodarcze lub społeczne, których zamawiający nie mógł przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia. Przepis ten wskazuje na konieczność zaistnienia łącznie trzech przesłanek:

1. zaistnienie szczególnych okoliczności gospodarczych lub społecznych,
2. nieprzewidywalność zaistnienia tych okoliczności przez zamawiającego,
3. konieczność natychmiastowego udzielenia zamówienia.

Brak którejkolwiek z przesłanek uniemożliwia udzielenie zamówienia na tej podstawie.

Niezbędne jest w tym miejscu rozstrzygnięcie, co ustawa o zamówieniach publicznych rozumie pod pojęciem wymogu „natychmiastowego udzielenia zamówienia”. Aby móc w sposób ostateczny wyjaśnić tę kwestię należy odnieść się do terminów, w jakich realizowane być mogą pozostałe tryby udzielania zamówień publicznych (z pominięciem kwestii okresu realizacji całego postępowania, z czym wiąże się dodatkowo chociażby kwestia wnoszonych protestów i odwołań).

W przypadku przetargu nieograniczonego ustawa określa podstawowy termin składania ofert na 6 tygodni (z możliwością jego skrócenia). Taki sam termin składania ofert przewidziano dla przetargu dwustopniowego. W przetargu ograniczonym termin składania ofert wynosi 4 tygodnie (również z możliwością jego skrócenia). W przypadku wszystkich trybów przetargowych ustawa przewiduje, iż umowa w sprawie zamówienia publicznego nie może być zawarta wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia o wyborze oferty (art. 51 ustawy o zamówieniach publicznych).

W przypadku negocjacji z zachowaniem konkurencji ustawa nie wprowadza ustawowych terminów składania ofert, co oznacza, iż mogą być one znacznie zredukowane w stosunku do terminów przewidzianych w trybach przetargowych. Ograniczeniem dowolności zamawiającego w wyznaczaniu tych terminów jest tu jedynie art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych, zakazujący zamawiającemu traktowanie na równych prawach wszystkich podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne i do prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji (a zatem również w zakresie wyznaczania terminów składania ofert, umożliwiających wszystkim zainteresowanym wykonawcom przygotowanie kompletnych i nie podlegających odrzuce-

niu ofert). Jednakże również w przypadku negocjacji z zachowaniem konkurencji ustawodawca utrzymał zasadę, iż od ogłoszenia o wyborze oferty najkorzystniejszej do zawarcia umowy musi upłynąć co najmniej 7 dni (art. 66 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych). Zakładając, iż ten jest jedynym, jaki musi być w przypadku negocjacji z zachowaniem konkurencji zachowany, można uznać, iż możliwe jest nawet przeprowadzenie postępowania w sposób bardzo szybki. O dopuszczeniu takiej możliwości świadczy umieszczenie w art. 64 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych przesłanki do zastosowania negocjacji, określonej jako „pilna potrzeba udzielenia zamówienia w sytuacji, której wcześniej nie można było przewidzieć, a nie wynikającej z winy zamawiającego”. Zakładając jednakże maksymalne skrócenie przez zamawiającego czasokresu realizacji trybu negocjacji z zachowaniem konkurencji zawsze powinien on odczekać 7 dni, jaki upłynąć muszą pomiędzy ogłoszeniem o wynikach postępowania, a zawarciem umowy.

W tej sytuacji należy uznać, iż o konieczności „natychmiastowego udzielenia zamówienia” można mówić dopiero w sytuacji, gdy zamawiający nie może zwlekać z zawarciem umowy przez wskazany okres 7 dni. W praktyce oznacza to ograniczenie możliwości udzielania zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych jedynie do sytuacji awaryjnych, wymagających natychmiastowego działania.

W ocenie Głównej Komisji Orzekającej trudno uznać, aby w niniejszej sprawie zamówienia udzielone z powołaniem się na konieczność ich natychmiastowego udzielenia należały do kategorii sytuacji awaryjnych, w przypadku których nie było możliwe przeprowadzenie postępowania w trybie konkurencyjnym. Przed podjęciem decyzji o zastosowaniu trybu z wolnej ręki zamawiający winien no. Rozważyć możliwość zastosowania negocjacji z zachowaniem konkurencji, z uwagi na pilną potrzebę udzielenia zamówienia w sytuacji, której wcześniej nie można było przewidzieć, a nie wynikała ona z winy zamawiającego (art. 64 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych). Tryb negocjacji i przesłanka określona w art. 64 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczy bowiem sytuacji pilnych, w których stosowanie trwającej kilka tygodni procedury jest niemożliwe, ale zarazem zaistniała sytuacja nie wymaga działania natychmiastowego, gdyż nie jest sytuacją awaryjną czy katastrofalną.

Ze względów oczywistych tryb udzielania zamówienia „zapytanie o cenę” podlega tak znacznym ograniczeniom przedmiotowym (jedynie zamówienia na dostawy i usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych — art. 68 ustawy o zamówieniach publicznych), iż w odniesieniu do zamówień będących przedmiotem niniejszej spraw nie mógł mieć on zastosowania.

Uwarunkowania dotyczące terminów nie mają zastosowania w przypadkach zamówień, w finansowaniu których udział środków publicznych nie przekracza kwoty wskazanej w art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych (przepis ten stanowi o wyłączeniu między innymi przepisów ustawy dotyczących terminów).

Należy mieć jednakże na uwadze, jak już wcześniej zaznaczono, iż — niezależnie od wartości zamówienia — dla zastosowania trybu z wolnej ręki na podstawie przesłanki wskazanej w art. 71 ust. 1 pkt 6 ustaw o zamówieniach publicznych, musi nastąpić łączne zaistnienie trzech przesłanek, tj. zaistnienie szczególnych okoliczności gospodarczych lub społecznych, nieprzewidywalność zaistnienia tych okoliczności przez zamawiającego oraz konieczność natychmiastowego udzielenia zamówienia. Zdaniem Głównej Komisji Orzekającej w odniesieniu do żadnego z zamówień publicznych wymienionych w niniejszej sprawie, a zrealizowanych przy wskazaniu jako podstawy ich udzielania art. 71 ust. 1 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych, nie miała miejsca łączność wymaganych przesłanek. Oznacza to, iż były one udzielane bez podstawy prawnej. Jako przykład służyć tu mogą zamówienia na dostawę artykułów biurowych, usługi poligraficzne oraz dostawy paliwa. We wszystkich tych przypadkach, o ile nawet doprowadzono do sytuacji, w której udzielenie zamówienia stawało się sprawą bardzo pilną, zaistnienie takich sytuacji było przewidywane. Nie sposób uznać, iż zamawiający, w odniesieniu do artykułów, o których twierdzi, iż są one niezbędne dla funkcjonowania instytucji, nie był w stanie przewidzieć, że ich brak spowoduje utrudnienia pracy urzędu. Zamawiający był w stanie rozpocząć postępowania o udzielenie takich zamówień wcześniej, nawet przed wejściem w życie obowiązującej ustawy o zamówieniach publicznych w stosunku do niego. Postępowania takie mogłyby zostać z powodzeniem zakończone, pomimo późniejszej zmiany obowiązujących przepisów (art. 95 ustawy o zamówieniach publicznych stanowi, iż do postępowań o udzielenie zamówień publicznych rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, a zatem nie ma obowiązku stosowania ustawy o zamówieniach publicznych). Podobnie w przypadku zamówienia na wykonanie papierowych torebek. Wskazywanie, iż szacunkowa liczba pasów była znacznie mniejsza od rzeczywistej (ponad trzykrotnie) świadczy jedynie o niestaranności z jaką zamawiający dokonywał szacunku, a nie o późniejszym zaistnieniu potrzeby „natychmiastowego udzielenia zamówienia”. Brak nieprzewidywalności zaistnienia danej sytuacji wyklucza możliwość zastosowania try-

bu zamówienia z wolnej ręki (podobnie nie byłoby wówczas możliwe skorzystanie z trybu negocjacji z zachowaniem konkurencji).

**Art. 76*****orzecznictwo Główniej Komisji Orzekającej*****12. Orzeczenie GKO z dnia 9 grudnia 1999r., Nr akt: DF/GKO/Odw.-37/99**

GKO potwierdza ustalenia Komisji Orzekającej I Instancji, iż zmiana dokonana aneksem nr 1 w umowie nr 3/97 zawartej pomiędzy Gminnym Zakładem Komunalnym w (...) a Przedsiębiorstwem Usługowo-Produkcyjnym (...) Spółka z o.o. w (...) była zmianą umowy niekorzystną dla zamawiającego. Zmiana ta polegała na nadaniu nowej treści § 4 przedmiotowej umowy. W wyniku zmiany wykonawca usługi - w miejsce pierwotnej udzielonej 12 miesięcznej gwarancji na przeprowadzony remont samochodu KAMAZ — udzielił gwarancji na okres 6 miesięcy lub 5000 km. Zgodnie z przepisem art. 76 ustawy o zamówieniach publicznych „zakazuje się zmian postanowień zawartej umowy oraz wprowadzenia nowych postanowień do umowy, niekorzystnych dla zamawiającego, jeżeli przy ich uwzględnieniu należałoby zmienić treść oferty, na podstawie której dokonano wyboru oferenta, chyba że konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy”. Zdaniem GKO zmiana polegająca na rezygnacji z połowy pierwotnie ustalonego okresu gwarancyjnego jest zmianą niekorzystną dla zamawiającego.

GKO potwierdza również ustalenia Komisji Orzekającej I Instancji odnośnie faktu rozszerzenia aneksem nr 1 do umowy nr 3/97 — dotyczącej remontu samochodu KAMAZ, zawartej pomiędzy wyżej wymienionymi stronami — zakresu przedmiotowego tej umowy. W wyniku zawarcia aneksu zakres przedmiotowej umowy Nr 3/97 rozszerzono o naprawę układu kierowniczego, naprawę układu hamulcowego, zamontowanie nowego wału korbowego, usunięcie innych usterek stwierdzonych w trakcie remontu.

GKO nie podziela wyjaśnień obwinionego, iż naprawy o które rozszerzono zakres przedmiotowy umowy nie były możliwe do przewidzenia i wynikły dopiero w wyniku demontażu silnika samochodu w trakcie przeprowadzonego remontu. Zdaniem GKO ocena stanu technicznego samochodu oraz ramowego zakresu niezbędnych napraw leżała w zakresie możliwości obwinionego, będącego osobą kierującą jednostką, którą użytkowała samochód. GKO zwraca uwagę, iż w wyniku rozszerzenia zakresu przedmiotowego umowy nr 3/97 wartość zamówienia publicznego realizowanego tą umową wzrosła z sumy 5812 zł (koszt remontu silnika samochodu KAMAZ podany w ofercie Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego (...) Spółka z o.o. w (...) z dnia 11 lipca 1997 r.) do 20000,01 zł (koszt remontu według faktury VAT Nr 697/97 z dnia 16 października 1997 r. wystawionej przez wymienione przedsiębiorstwo). GKO wskazuje, iż w wyniku rozszerzenia zakresu przedmiotowego umowy Nr 3/97 dotyczącej remontu samochodu KAMAZ naruszony został przepis art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Zgodnie z tym przepisem — wyrażającym jedną z podstawowych zasad postępowania o udzielenie zamówienia publicznego — „zamawiający zobowiązany jest do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne i do prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji”. GKO zwraca uwagę, iż przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę, w którym to zapytaniu określono jedynie częściowo zakres niezbędnego remontu samochodu KAMAZ, uniemożliwiło pozostałym oferentom przedstawienie ofert odpowiadających zakresowi zamawianych usług, a tym samym uniemożliwiło uzyskanie przez zamawiającego informacji na temat najkorzystniejszej oferty oraz wybór najkorzystniejszej oferty. Tym samym naruszono zasadę równego traktowania podmiotów postępowania ubiegających się o zamówienie publiczne oraz zasadę prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. GKO zwraca również uwagę, iż podnoszony przez Obwinionego w odwołaniu od orzeczenia Komisji Orzekającej I Instancji fakt prowadzenia z wszystkimi oferentami negocjacji na okoliczność rozszerzenia zakresu robót przy naprawie samochodu KAMAZ nie może być uwzględniony, gdyż z dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na remont samochodu KAMAZ, a w szczególności z protokołu z posiedzenia komisji na okoliczność wyboru najkorzystniejszej oferty nie wynika by negocjacje takie, a także składane w trakcie nich oferty zostały uwzględnione przy wyborze najkorzystniejszej oferty cenowej.

GKO nie uwzględnia również wyjaśnień Obwinionego dotyczących faktu, iż Gminny Zakład Komunalny w (...) nie posiada osobowości prawnej, a tym samym wszelkie „zamówienia jak i usługi znacznej

wartości są wykonywane za zgodą Wójta bądź Zarządu Gminy (...)”. GKO wskazuje, iż w momencie popełnienia przez obwinionego zarzucanego czynu obowiązywał przepis art. 4 ust. 1 pkt 6 lit. b) ustawy o zamówieniach publicznych. Zgodnie z tym przepisem ustawę o zamówieniach publicznych stosuje się do zamówień publicznych udzielanych przez wykonujące zadania o charakterze użyteczności publicznej komunalne jednostki organizacyjne. Zdaniem GKO Gminny Zakład Komunalny w (...) — mimo podnoszonego przez obwinionego barku osobowości prawnej — był taką jednostką. W związku z powyższym osobą odpowiedzialną za naruszenie dyscypliny budżetowej jest obwiniony jako b. Dyrektor Zakładu.

GKO nie bierze pod uwagę wyjaśnień obwinionego dotyczących konfliktu obwinionego z Wójtem Gminy (...) jako podstawy wystosowania zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny budżetowej w przedmiotowej sprawie. GKO zajmuje się rozpatrywaniem odwołań od orzeczeń wydanych przez Komisję Orzekającą I Instancji w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych (budżetowej), w zakres zainteresowań GKO nie wchodzi tym samym sfera motywów kierujących osobą składającą zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny budżetowej.

GKO nie uwzględnia wyjaśnień Obwinionego dotyczących nieznanomości przez obwinionego ustawy o zamówieniach publicznych, jak też działania przez obwinionego w stanie wyższej konieczności. GKO wskazuje, iż nieznanomość obowiązującego prawa nie może być argumentem tłumaczącym dokonane naruszenie dyscypliny budżetowej. Zgodnie z przepisem art. 7 § 1 kodeksu wykroczeń (obowiązującego w dniu popełnienia przez obwinionego czynu na podstawie art. 62 ust. 5 ustawy — Prawo budżetowe, obecnie zaś obowiązującego na podstawie art. 142 ustawy o zamówieniach publicznych): „nieświadomość była usprawiedliwiona”. Zdaniem GKO, obwiniony jako osoba kierująca komunalną jednostką organizacyjną dysponującą środkami publicznymi powinien znać prawo obowiązujące w zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. GKO uważa również, iż obwiniony godząc się na wyżej omówione rozszerzenie zakresu przedmiotowego remontu samochodu KAMAZ nie działał w stanie wyższej konieczności, w celu uniknięcia strat finansowych spowodowanych niemożliwością realizacji, bądź terminowej realizacji zobowiązań zawartych przez Gminny Zakład Komunalny w (...). Zdaniem GKO - jak wskazano powyżej — ramowy zakres przedmiotowy remontu samochodu KAMAZ możliwy był do przewidzenia przed zawarciem umowy nr 3/97.

#### **Art. 10.**

- 1. Organem doradczym i opiniodawczym Prezesa Urzędu jest Kolegium.**
- 2. Członków Kolegium powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezesa Urzędu.**

#### **Art. 11.**

**(skreślony)**

#### **Art. 12.**

**Organizację Urzędu określi statut nadany przez Prezesa Rady Ministrów.**



## **Rozdział 3**

### **Zasady udzielania zamówień publicznych**

#### **Art. 12a.**

**Zamówienie publiczne może być udzielone wyłącznie dostawcy lub wykonawcy, który został wybrany na zasadach określonych w niniejszej ustawie.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 30 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-125/98**

Istotą postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest jego ulokowanie u konkretnego wykonawcy (dostawcy) oparte na umowie poprzedzonej tym postępowaniem, w którym określone powinny być, jako minimum minimum, wynikające ze specyfikacji istotnych warunków zamówienia, strony przyszłej umowy oraz przedmiot świadczenia ze strony zobowiązanej (art. 12a ustawy o zamówieniach publicznych). W rozpatrywanej sprawie wymogi te nie zostały spełnione przez odwołujące się Konsorcjum. Podnosiło ono, tak na rozprawie, jak i w pismach składanych w toku postępowania (protest str. 3), iż nie jest ono „umową spółki prawa cywilnego, nie uzyskuje osobowości prawnej, nie ma siedziby, ani organu zarządzającego, nie jest też jednostką organizacyjną.”; co wobec wspomnianego wyżej braku konkretnych zobowiązań do wykonania poszczególnych elementów przedmiotu zamówienia powoduje sprzeczność omawianej oferty nie tylko ze specyfikacją zamówienia, ale także z ustawą.

W sytuacji, gdy wykonawca nie jest podmiotem stosunków cywilnoprawnych (osobą fizyczną lub prawną), lecz grupą podmiotów składających wspólną ofertę w postępowaniu o zamówienie publiczne, konieczne jest precyzyjne określenie zasad odpowiedzialności poszczególnych uczestników tej grupy za wykonanie zamówienia oraz wskazanie osoby, która ma prawo składać oświadczenia woli w imieniu tej grupy oraz zasady zawierania umów przez zamawiającego z uczestnikami grupy. W rozpatrywanej sprawie warunki te nie zostały spełnione przez uczestników odwołującego się Konsorcjum.

#### **2. Wyrok ZA z dnia 12 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1186/98**

Ustawa o zamówieniach publicznych nie zawiera definicji pojęcia „dostawcy lub wykonawcy”. Można więc przyjąć, że dostawcą (wykonawcą) w rozumieniu cytowanej ustawy może być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej (np. spółka cywilna). Zdaniem Zespołu Arbitrów nie ma żadnych przeszkód aby za dostawcę (wykonawcę) można było uznać podmioty działające łącznie na podstawie zawartej umowy tzw. konsorcjum.

#### **3. Wyrok ZA z 17 listopada 1999 r. Sygn. akt UZP/ZO/0-1090/99**

Podniesiony przez Odwołującego zarzut naruszenia art. 2 pkt 6 i art. 12a ustawy o zamówieniach publicznych jest bezpodstawny. Art. 2 pkt 6 definiuje jedynie pojęcie krajowego dostawcy lub wykonawcy, a nie określa katalogu podmiotów dopuszczonych do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Art. 12a ustawy statuuje natomiast zasadę wyłączności udzielania zamówienia publicznego na podstawie przepisów tej ustawy.

**Art. 13.**

Zamówienia publicznego udziela się w trybie:

- 1) przetargu nieograniczonego,
- 2) przetargu ograniczonego,
- 3) przetargu dwustopniowego,
- 4) negocjacji z zachowaniem konkurencji,
- 5) zapytania o cenę,
- 6) zamówienia z wolnej ręki.

**Art. 14.**

1. Podstawowym trybem udzielania zamówienia publicznego jest przetarg nieograniczony.
2. Zamawiający może udzielić zamówienia publicznego w innym trybie niż przetarg nieograniczony wyłącznie w okolicznościach określonych w niniejszej w ustawie.
3. Zastosowanie trybu innego niż przetarg nieograniczony przy zamówieniach publicznych, których wartość przekracza kwotę 200.000 EURO, wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu, z zastrzeżeniem art. 71 ust. 1a.

**ust. 1*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 25 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-294/98**

W toku rozprawy Zespół Arbitrów ustalił, iż Zamawiający faktycznie nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku wynikającego z art. 14 ust. 1 a także wynikającego a contrario z art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, polegającego na umieszczeniu ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Zespół ustalił także, iż Zamawiający naruszył przepis art. 38 ust. 2 i 3, poprzez niedopuszczalne skrócenie terminu do składania ofert przez oferentów. Nadto w toku rozprawy ustalono, co przyznał też Zamawiający, iż zaniechał otwarcia ofert oraz nie sporządził żadnej dokumentacji przetargowej.

Nie znalazło potwierdzenia stwierdzenie Zamawiającego, iż jego intencją było zastosowanie trybu negocjacji z zachowaniem konkurencji. Przeczy temu treść ogłoszenia w „Gazecie Wyborczej” oraz specyfikacja istotnych warunków zamówienia doręczona oferentom.

***orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego*****2. Wyrok NSA z dnia 3 listopada 1999 r., Sygn. akt I S.A. 2128/98**

Należy zgodzić się z poglądem organu, iż zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119, poz. 773 z 1998 r. tekst jednolity), przyjęcie przetargu nieograniczonego, jako podstawowego trybu udzielania zamówienia publicznego, pozwala na stosowanie innych trybów (wymienionych w art. 13 cytowanej ustawy) tylko w sytuacjach ściśle określonych przez tę ustawę. Trybem szczególnym stosowanym w sytuacjach, gdy zastosowanie przetargu lub innego konkurencyjnego trybu nie jest możliwe jest zamówienie z wolnej ręki.

**ust. 3*****orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego*****3. Wyrok NSA z dnia 22 kwietnia 1999 r., Sygn. akt I S.A. 1008/98**

Zatwierdzenie wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w trybie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych jest jednostronnym, władczym rozstrzygnięciem organu administracji państwowej w indywidualnej sprawie, mającym cechy decyzji administracyjnej. Do postępowania więc w tym przedmiocie mają zastosowanie

przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, ulega ono umorzeniu. W niniejszej sprawie organ zasadnie uznał, iż postępowanie o zatwierdzenie wyboru trybu zamówienia publicznego z wolnej ręki w sytuacji zrealizowania już zamiaru (wykonania zawartej umowy) jest bezprzedmiotowe. Prawdopodobnie zostały zinterpretowane przepisy powołanej ustawy odnoszące się do formy postępowania, w której należy uzyskać zatwierdzenie dokonanego wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego z wolnej ręki. Zatwierdzenie tego wyboru powinno nastąpić bowiem przed przystąpieniem do udzielenia zamówienia, tj. przed podjęciem czynności zmierzających już do realizacji zamówienia z wolnej ręki. Zamówienie publiczne jest procesem składającym się z określonych czynności. Pierwszym etapem tego procesu jest wybór trybu zamówienia publicznego (art. 13). Następnie w zależności od trybu podejmowane są przewidziane w ustawie działania. Stosownie do art. 71 ust. 1a, zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu. Z tego przepisu oraz przepisu art. 9 ust. 1 pkt 1 wynika, iż zatwierdzenia wymaga sam wybór trybu udzielenia zamówienia z wolnej ręki, a nie dalsze czynności wynikające z tego wyboru. Spełnienie więc warunku zatwierdzenia tego trybu zamówienia musi nastąpić zanim dojdzie do rokowań z dostawcą lub wykonawcą (art. 70). Natomiast prezentowany przez skarżącego pogląd, iż zatwierdzenie to może nastąpić nawet już po wykonaniu zamówienia, nie jest trafny. Przeciwnie takiej interpretacji przepisu art. 71 ust. 1a, która sprowadzałaby w tym wypadku rolę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych do funkcji kontrolnej, przemawia zarówno usytuowanie tego organu w strukturze organów administracji państwowej, jako organu centralnego, ale przede wszystkim przyznane przez ustawę szczegółowe uprawnienia w stosunku do niektórych czynności podejmowanych w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia m.in. takie jak: wyrażenie zgody na skrócenie terminu składania ofert, na odstąpienie od obowiązku wnoszenia wadium, czy w określonej sytuacji na zawarcie umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu. Świadczy to, że ustawodawca wyposażył ten organ w funkcje nadzorcze, ale i współdecydujące. Ponadto, przy takiej interpretacji, co słusznie podniósł organ w odpowiedzi na skargę, przepisy tej ustawy musiałyby zawierać rozwiązania prawne dotyczące, m.in. terminu składania wniosku o zatwierdzenie trybu zamówienia z wolnej ręki oraz skutków prawnych odmowy jego zatwierdzenia już po wykonaniu zamówienia. Natomiast, jak zasadnie podniesiono w skardze, organ użył w decyzji sformułowania „wyrażenie zgody na wybór trybu”, chociaż ustawa stosownie do przepisu art. 71 ust. 1a mówi o „zatwierdzeniu”. Sformułowań tych nie można stosować zamiennie, bowiem ustawa, w określonych sytuacjach, przewiduje konieczność uzyskania zgody Prezesa Urzędu. Przy czym z analizy przepisów ustawy można wyciągnąć wniosek, iż „zatwierdzenie przez Prezesa Urzędu” dotyczy wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego, a więc czynności poprzedzającej udzielenie zamówienia, natomiast „zgoda Prezesa Urzędu” dotyczy czynności podejmowanych już w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (art. 37 ust. 1, 38 ust. 4, 41 ust. 3, 81 ust. 2). Uchybienie to jednak w ocenie sądu nie miało wpływu na wynik sprawy.

#### Art. 14a.

1. **Ogłoszenia o zamówieniach publicznych przewidziane w ustawie ogłasza się w Biuletynie Zamówień Publicznych wydawanym przez Prezesa Urzędu.**
2. **Ogłoszenia, o których mowa w ust. 1, publikowane są w Biuletynie Zamówień Publicznych nie później niż w 10 dniu od daty doręczenia do Urzędu.**
3. **Jeżeli ogłoszenie nie spełnia wymogów określonych w ustawie, Prezes Urzędu odmawia zamieszczenia takiego ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych.**
4. **Publikacja w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń, o których mowa w ust. 1, jest bezpłatna.**
5. **Prezes Urzędu może, w drodze porozumienia, przekazać redagowanie lub wydawanie regionalnego wydania Biuletynu Zamówień Publicznych innemu organowi administracji publicznej.**
6. **Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia:**
  - 1) **określi wzory ogłoszeń, o których mowa w ust. 1, oraz dodatkowe informacje, które muszą być zawarte w ogłoszeniach,**
  - 2) **może ustanowić regionalne wydania Biuletynu Zamówień Publicznych,**
  - 3) **może określić szczegółowe zasady i warunki publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz w regionalnych wydaniach Biuletynu Zamówień Publicznych.**

**Art. 14b.**

Zamawiający obowiązany jest przekazać do publikacji w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich ogłoszenia o postępowaniu o zamówienie publiczne w zakresie i na zasadach określonych, w drodze rozporządzenia, przez Radę Ministrów.

**Art. 15.**

1. W postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza równowartości kwoty 30.000 EURO lub w którego finansowaniu udział środków publicznych nie przekracza równowartości kwoty 30.000 EURO, nie jest obowiązkowy tryb przetargu nieograniczonego i nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych, pisemności postępowania, protokołu postępowania, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, terminów, wadium, protestów i odwołań.
2. W postępowaniu o zamówienie publiczne, w którego finansowaniu udział środków publicznych nie przekracza równowartości 3000 EURO, nie stosuje się, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 5, preferencji krajowych oraz przepisów art. 19 i art. 22—24.
3. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, do dnia 30 września określić obowiązującą od dnia 1 stycznia roku następnego wysokość kwot, z którymi ustawa wiąże stosowanie odpowiednich przepisów.

ust. 1

**orzecznictwo zespołu arbitrów****1. Wyrok ZA z dnia 2 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-034/98**

Zamawiający ogłaszając przetarg dnia 27.11.1997 r. określił wartość kosztorysową zamówienia na kwotę 98.000 zł. Przyjął kurs jednego ECU w wysokości 4 zł, a zatem wartość zamówienia na tę datę stanowiła 24.500 ECU. Z protestu i odwołania a także z przedłożonej dokumentacji przetargowej wynika, iż ceny ofert wynosiły:

- oferty wybranej (...) — 98.756 zł,
- oferty Odwołującego — 69.925 zł.

Powyzsze świadczy o tym, iż wartość przedmiotowego zamówienia nie przekracza kwoty 30.000 ECU. Kurs jednego ECU na dzień 30.01.1998 r. („Gazeta Wyborcza” z 2.02.1998 r.) wynosił 3,84 zł, a zatem określona przez Zamawiającego wartość zamówienia wyniosłaby na dzień orzekania 25.521 ECU. Nawet przeliczając tym kursem cenę najdroższej oferty nr 5 (111.110,7 zł) wartość zamówienia nie przekroczy kwoty 30.000 ECU (cena tej oferty stanowi 28.935 ECU).

Stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76 poz. 344 z późn. zm.) w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza (od dnia 9.11.1997 r) kwoty 30.000 ECU, lub w którego finansowaniu udział środków publicznych nie przekracza równowartości kwoty 30.000 ECU nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących m.in. protestów i odwołań. Zatem oferentom nie przysługuje w niniejszym postępowaniu prawo do wnoszenia protestów i odwołań. Wniesione odwołanie nie może być przedmiotem merytorycznego badania przez Zespół Arbitrów.

**2. Wyrok ZA z dnia 17 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-388/98**

Na podstawie przedłożonych akt sprawy Zespół Arbitrów stwierdził, że zachodzi okoliczność wymieniona w § 6 ust. 2 załącznika do zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5.10.1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (MP z 1995 r., Nr 52 poz. 575), a mianowicie protest i odwołanie zostały wniesione z naruszeniem art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.).

Według art. 15 ust. 1 cyt. ustawy w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza równowartości kwoty 30.000 ECU lub w którego finansowaniu udział środków publicznych nie przekracza równowartości kwoty 30.000 ECU, między innymi nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących protestów i odwołań.

Z akt oryginałów dokumentacji wynika, że Zamawiający prawidłowo przeprowadził przetarg nieograniczony w procedurze uproszczonej na dostawę dwóch sztuk risografów albowiem wartość zamówienia nie przekracza równowartości kwoty 30.000 ECU.

### **3. Wyrok ZA z dnia 1 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-443/98**

Zamawiający nie wykazał w toku rozprawy, że przedmiot zamówienia nie przekracza równowartości 30.000 ECU. Zespół Arbitrów uznał, że w sytuacji gdy Zamawiający w SIWZ i w odrzuceniu protestu przywoływał przepisy rozdziału VII ustawy o zamówieniach publicznych, zakładał tym samym, że wartość zamówienia przekracza równowartość 30.000 ECU. Nie znalazło również uzasadnienia twierdzenie Zamawiającego, że środki na realizację zamówienia nie były środkami publicznymi w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych. Gdyby nawet zgodzić się z twierdzeniem Zamawiającego, że część środków na realizację nie była publiczna, to i tak w tym zakresie ma zastosowanie przepis art. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **4. Wyrok ZA z dnia 10 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-479/98**

Z przedstawionych do akt sprawy dokumentów wynika, że ogłoszenie wywieszono na tablicy ogłoszeń w dniach 7.05.1998 r. do 2.06.1998 r. oraz podano w prasie (...) nr 187 z 7.05.1998 r. i z tą samą datą. Ogłoszenie nie zawiera progowego określenia wartości zamówienia. Nie było też publikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych. Ceny zaoferowane przez uczestników przetargu nie przekraczały wartości zamówienia 30.000 ECU określanego w art. 15 ust. 1 ustawy z 10 czerwca 1994 r o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm).

Nie budzi więc wątpliwości fakt, że mają tu zastosowanie przepisy art. 15 ust. 1 cytowanej ustawy wykluczające możliwość stosowania w niniejszej sprawie instytucji protestów i odwołań. Fakt, że gmina zastosowała niektóre procedury obligatoryjnie wymagane w zamówieniu powyżej 30.000 ECU nie zmienia ustawowej zasady braku możliwości dochodzenia ewentualnych roszczeń w trybie protestów i odwołań normowanych ustawą o zamówieniach publicznych.

### **5. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1074/98**

Z przedstawionych przez Zamawiającego dokumentów (protokół postępowania... DRUK ZP-1, poz. 2a) oraz wyjaśnień złożonych przed przeprowadzeniem rozprawy wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że wartość szacunkowa zamówienia będącego przedmiotem przetargu nieograniczonego wynosi 100.000 zł, a więc jest wartością nie przekraczającą równowartości 30.000 ECU. Wobec tego w postępowaniu nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) dotyczących m.in. protestów i odwołań (art. 15 ust. 1 ustawy). Stąd Zespół Arbitrów nie mógł przeprowadzić rozprawy i zgodnie z przepisami § 10 ust. 2 w zw. z § 6 pkt 2 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych, stanowiącego załącznik do zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 października 1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (MP Nr 52, poz. 575) oddała odwołanie bez przeprowadzania rozprawy.

### **6. Wyrok ZA z dnia 11 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1082/98**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie uznał zarzuty Odwołującego się za bezzasadne. Z dokumentacji przetargowej wynika, że przedmiot zamówienia publicznego nie przekracza kwoty 30.000 ECU. Kosztorys ofertowy określał wartość zamówienia publicznego na kwotę 119.190 zł. Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10 czerwca 1994 roku z późn. zm. (Dz. U. Nr 76, poz. 344 wraz z późn. zm.) w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza równowartości 30.000 ECU nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych, pisemności postępowania, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, terminów, wadium protestów i odwołań. Zamawiający odrzucił protest Odwołującego na podstawie art. 15 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów uznał, że w przedmiotowej sprawie brak było konieczności zachowania trybu pisemności w przypadku złożenia oferty ostatecznej.

**7. Wyrok ZA z dnia 29 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1131/98**

Zespół Arbitrów w przeprowadzonym postępowaniu ustalił, iż Zamawiający prawidłowo uznał, iż w niniejszej sprawie stosownie do przepisu art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych nie stosuje się przepisów dotyczących protestów i odwołań. Z przedstawionych dokumentów zgromadzonych w związku z prowadzonym postępowaniem przetargowym wynika, iż Zamawiający (...) przystępując do przetargu przygotował kosztorys na całość zamierzonych prac i dostaw. Kosztorys ten opracowany został przez specjalistyczną firmę i opiewał na kwotę nie przekraczającą 30.000 ECU. Mając na względzie przyjętą w orzecznictwie Urzędu Zamówień Publicznych zasadę, iż przesądzającą wartością jest ta, która wynika z kosztorysu Zamawiającego i według niej należy oceniać „próg” 30.000 ECU, choćby wszystkie złożone oferty były od tej kwoty wyższe postanowiono, iż w niniejszej sprawie stosowanie procedury odwoławczej jest niedopuszczalne.

**8. Wyrok ZA z dnia 31 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-149/99**

W oparciu o akta sprawy Zespół Arbitrów stwierdził, że wartość przedmiotu zamówienia nie przekracza równowartości kwoty 30.000 EURO. W świetle powyższego, uwzględniając postanowienia art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) oraz § 6 pkt 2 zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 05.10.1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (MP Nr 52, poz. 575), odwołanie należało oddalić bez przeprowadzania rozprawy, bowiem w przedmiotowym postępowaniu nie stosuje się przepisów dotyczących protestów i odwołań.

**9. Wyrok ZA z dnia 14 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-189/99**

Zespół Arbitrów zapoznał się przed rozprawą z dokumentacją sprawy, z której wynika, że w przedmiotowym postępowaniu wartość przedmiotu zamówienia na usługi holowania i parkowania nie przekraczała 30.000 EURO. Wskazuje na to jednoznacznie dokument w postaci protokołu z dnia 26.03.1999 r. sporządzony przez Zamawiającego informujący, że w 1998 r. wartość ww. usług wyniosła 9.688 zł. Uwzględniając nawet maksymalny 3-letni okres, na jaki umowa o udzielenie zamówienia publicznego może być zawarta oraz wskaźniki wzrostu cen, a także prawdopodobny wzrost ilości świadczonych usług, należy przyjąć, że nie jest możliwe przekroczenie granicznej kwoty 30.000 EURO.

Stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) w przypadku, gdy wartość zamówienia publicznego nie przekracza 30.000 EURO, nie stosuje się m.in. przepisów dotyczących protestów i odwołań.

Wniesione odwołanie nie może być zatem przedmiotem merytorycznego rozpoznania przez Zespół Arbitrów.

**10. Wyrok ZA z dnia 20 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-289/99**

Z przedłożonych do akt sprawy dokumentów wynika, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego było prowadzone przy zastosowaniu art. 15 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773), którego wartość zamówienia nie przekraczała równowartości kwoty 30.000 EURO. Zamawiający opublikował ogłoszenie w prasie lokalnej o przetargu w dniu 23 marca 1999 roku. Na dzień ogłoszenia wartość 1 EURO wynosiła 4,28 zł, zgodnie z tabelą kursów średnich NBP nr 57/1999, tym samym równowartość kwoty 30.000 EURO stanowi kwota 128.400 zł. W prowadzonym przez Zamawiającego protokole postępowania o zamówienie publiczne o wartości szacunkowej poniżej 30.000 ECU (EURO) wskazano szacunkową wartość zamówienia w wysokości ok. 120.000 zł. Okoliczność powyższa uzasadnia zakwalifikowanie postępowania zgodnie z postanowieniami art. 15 ust. 1 cyt. ustawy.

**11. Wyrok ZA z dnia 21 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-301/99**

Zamawiający w postępowaniu przetargowym o udzielenie zamówienia publicznego na całodobową ochronę obiektów Skarbu Państwa, przekazując specyfikację istotnych warunków zamówienia uprzedził oferentów (na stronie tytułowej), iż postępowanie będzie prowadzone w trybie uproszczonym albowiem przedmiot zamówienia nie przekracza 30.000 EURO.

Z dokumentów złożonych do akt sprawy wynika, iż Zamawiający zgodnie z dokonanym szacunkiem który nie przekraczał wymienionej wyżej kwoty zastosował procedurę uproszczoną, nie opublikował ogłoszenia w BZP, nie stosował wadium itp. Trzeba zważyć, że o tym czy w postępowaniu w myśl art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. Nr 119, poz. 773 z 1998 r.) będą wyłączone przepisy dotyczące protestów i odwołań decyduje wartość szacunkowa przedmiotu zamówienia. Oszacowania tego dokonuje Zamawiający.

Stosownie do tegoż art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych w postępowaniu o zamówienie publiczne którego wartość nie przekracza kwoty 30.000 EURO lub w którego finansowaniu udział środków publicznych nie przekracza równowartości kwoty 30.000 EURO nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących protestów i odwołań. Zatem oferentowi w niniejszym postępowaniu nie przysługiwało prawo złożenia protestu, a potem odwołania.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 21 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1228/99**

W trakcie posiedzenia przedstawiciel Zamawiającego oświadczył, że wartość przedmiotu zamówienia publicznego na obsługę bankową budżetu powiatu (...) na rok 2000 według uchwalonego przewidywanego budżetowego wynosi 7000 zł. W piśmie do Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 16.12.1999 r. wartość szacunkową zamówienia Zamawiający określił na kwotę około 4000 zł. Z powyższego wynika, że stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm., Dz. U. z 1999 r. Nr 45, poz. 437 ) w przedmiotowym, postępowaniu nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących protestów i odwołań.

W tym stanie rzeczy Zespół Arbitrów oddalił odwołanie z przyczyn formalnych określonych w par. 18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20.08.1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815). Kosztami postępowania w sprawie, ustalonymi z uwzględnieniem par. 1 ust. 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20.08.1999 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności arbitrów (Dz. U. Nr 73, poz. 816), obciążono Zamawiającego z tego względu, że Zamawiający w SIWZ pkt VI zawarł pouczenie, iż w postępowaniu tym mają zastosowanie protesty i odwołania, a nadto w rozstrzygnięciu protestu z dnia 7.12.1999 r. nie poinformował Odwołującego o tym, że nie służą mu środki odwoławcze przewidziane ustawą o zamówieniach publicznych.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 6 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1302/99**

Zespół Arbitrów stwierdził, że przedmiotem zamówienia publicznego prowadzonego przez Zamawiającego była usługa polegająca na prowadzeniu bankowej obsługi budżetu. Na posiedzeniu z udziałem stron Zespół Arbitrów ustalił, że przed udzieleniem zamówienia publicznego organ Zamawiającego - Zarząd Gminy na posiedzeniu w dniu 15 listopada 1999r. przygotowując projekt uchwały w sprawie ustalenia trybu postępowania przy wyborze banku do prowadzenia rachunku bankowego ustalił w oparciu o szacunkowe koszty w roku 1999, które mieściły się w kwocie 3.000 zł, że udział środków publicznych w planowanym zamówieniu nie przekroczy kwoty 30.000 EURO i z tych względów zamówienie publiczne zostanie udzielone w oparciu o art. 15 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.).

W oparciu o przedłożone dokumenty Zespół Arbitrów ustalił, że zamówienie publiczne było prowadzone z zastosowaniem art. 15 cyt. wyżej ustawy. Z tych też względów w niniejszym postępowaniu nie mają zastosowania przepisy ww. ustawy dotyczące protestów i odwołań.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 11 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-075/00**

Zespół Arbitrów postępując stosownie do § 5 ust. 1 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych na posiedzeniu mającym na celu dokonanie czynności przygotowujących rozprawę ustalił, że z przedstawionych dokumentów wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że zachodzą okoliczności, o których mowa w paragrafie 18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w związku z art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Uczestniczący w posiedzeniu Zespołu Arbitrów Zamawiający złożył na ręce przewodniczącego informację, iż szacunkową wartość przedmiotu zamówienia stanowi kwota 521,02 zł. Jak wyjaśnia Zamawiający ustalając wartość przedmiotu zamówienia oparł się na wielkości kosztów obsługi budżetu. Zespół Arbitrów nie dopatrywał się w postępowaniu Zamawiającego naruszenia art. 2 pkt 9 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez nie dołożenie należytej staranności w ustaleniu wartości przedmiotu zamówienia.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza równowartości kwoty 30.000 EURO lub w którego finansowaniu udział środków publicznych nie przekracza tej kwoty, nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących protestów i odwołań. Stąd też, stosownie do paragrafu 18 ust. 2 pkt 2 Zespół Arbitrów po zamknięciu posiedzenia oddalił odwołanie bez przeprowadzania rozprawy albowiem stwierdził, że w postępowaniu nie mają zastosowania przepisy ustawy, w części dotyczącej protestów i odwołań.

#### Art. 16.

**Zamawiający obowiązany jest do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne i do prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 20 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-016/98**

Zdaniem Zespołu Arbitrów zasada określona w art. 16 ustawy została naruszona. Zamawiający dokonując oceny ofert w oparciu o dokumenty, których nie wymagał, sugerując się wynikami pracy podmiotu, który wcześniej zatrudniał wymienionych przez Odwołującego pracowników, naruszył zasadę prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 11 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-083/98**

Sposób określenia kryterium wiarygodności jednoznacznie wskazuje na możliwość zastosowania subiektywnej oceny ofert, czym naruszony byłby art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

##### **3. Wyrok ZA z dnia 7 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-141/98**

(...) Zarzut Odwołującego się, że zostały naruszone przepisy art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych nie znajduje oparcia w materiale dowodowym. Brak jest udokumentowania — a więc zarzut jest gołosłowny — nierównego traktowania oferentów przez Zamawiającego czy też dyskryminacji oferentów. Sam tylko fakt wyboru przez Zamawiającego oferty innej firmy, a nie firmy Odwołującego się, nie może świadczyć o nierównym traktowaniu podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne, o czym stanowi art. 16 cyt. ustawy.

##### **4. Wyrok ZA z dnia 14 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-154/98**

(...) Wskutek zmiany treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia po rozpoczęciu postępowania, poprzez dopuszczenie stosowania innych typów kotłów c.o. niż określone w dokumentacji technicznej, Zamawiający spowodował, że możliwe stało się złożenie przez jednego oferenta więcej niż jednej oferty (dotyczy to oferty złożonej przez (...)). W ten sposób Zamawiający spowodował naruszenie zakazu zawartego w treści art. 37 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych jak również zasady równości stron i uczciwej konkurencji określonej art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych

##### **5. Wyrok ZA z dnia 20 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-282/98**

Zarzut nieprawidłowości w ocenie ceny ofertowej jest zasadny i znajduje potwierdzenie w materiale dowodowym. Zamawiający przyznał, że przy kryterium cenowym brał pod uwagę także wartość innych zaoferowanych robót wykraczających poza zakres przetargu, np. malowanie klatek schodowych, stolarki okiennej, balkonowej a także dodatkowo przyznano punkty za usunięcie i neutralizację olkitu, to ostatnie w ocenie Zespołu Arbitrów powinno wchodzić w warunki techniczne wykonania robót. Zamawiający naruszył zatem art. 16 i 48 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.), gdyż przy ocenie poszczególnych kryteriów winien ograniczyć się jedynie do warunków podanych w SIWZ i stosować je w sposób jednolity w odniesieniu do wszystkich oferentów.



Zarzut dotyczący warunków płatności, przy założeniu, że kryterium to było w znacznej mierze ocenne, Zespół Arbitrów również uznał za zasadny na tyle, iż oferowane przez Odwołującego warunki płatności, fakturą końcową w terminie 14 dni, nie powinny być ocenione zerowo.

Zarzut uwzględnienia przy ocenie ofert kryteriów nie ujętych w specyfikacji również zasługuje na uwzględnienie z powodów wymienionych jak wyżej, przy rozpatrzeniu punktu dotyczącego zaniżenia ceny oferty Odwołującego się w zakresie cenowym.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 2 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-325/98**

Nie może zasługiwać na uwzględnienie zarzut dokonania wyboru oferty w sposób niezgodny ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia (SIWZ) oraz z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji (art. 16 i 48 ustawy). Jak wynika ze SIWZ Zamawiający zastosował preferencje krajowe na dostawy co spowodowało, że oferta Odwołującego, który nie mógł skorzystać z preferencji krajowych, w niektórych pozycjach została oceniona niżej od innych oferentów korzystających z preferencji mimo iż cena niektórych oferowanych przez Odwołującego produktów była najniższa.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 4 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-352/98**

Nadto zasady równego traktowania wszystkich podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne i prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji zostały naruszone przy ocenie doświadczenia i przygotowania fachowego (technicznego) oferentów.

W ofercie firmy, która przetarg wygrała i w ofercie firmy Odwołującego się zawarto wykazy sprzętu, które oferenci posiadają i tylko te wykazy powinny stanowić podstawę do oceny wartości oferty w tym kryterium.

Tymczasem jak wynika z oświadczenia pełnomocnika Zamawiającego przy ocenie kryterium doświadczenia i przygotowania fachowego brano pod uwagę inny sprzęt techniczny posiadany przez (...) nie wynikający z dokumentacji przetargowej, dotyczy to wytwórni mas bitumicznych i układarki nawierzchni.

Zdaniem Zespół Arbitrów informacje uzyskane przez Zamawiającego z innych źródeł niż złożona w przetargu dokumentacja (np. z uprzednich kontaktów handlowych z oferentem) nie powinna wpływać niekorzystnie na ocenę innych oferentów mniej znanych lub nieznanymi Zamawiającemu z uwagi na brak wcześniejszych kontaktów handlowych.

Zespół Arbitrów zważył również, iż dokumentacja złożona przez oferenta który przetarg wygrał nie zawierała oferty w której firma ta wyrażałaby wolę wykonania zamówienia na warunkach określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia a przede wszystkim nie podano ceny ofertowej. W dokumentacji załączono jedynie wypełniony kosztorys z wyliczoną wartością przedstawionych tam przedmiarów robót, który w sensie prawnym nie może zastępować oferty.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-359/98**

Oceniając merytorycznie podniesione w odwołaniu zastrzeżenia dotyczące przyjętych kryteriów oceny ofert należy stwierdzić, że stosowny zapis specyfikacji zmierza do obejścia ustawy a zastosowane rozwiązanie godzi w szczególnie przez ustawę chronioną zasadę konkurencji. Ustawodawca dał bowiem Zamawiającemu możliwość kształtowania ofert poprzez SIWZ określając zarazem okoliczności, w których należy ofertę odrzucić lub kiedy przetarg można unieważnić. Rozwiązania ustawowe zmierzają jednak do tego, by bezpośrednio lub pośrednio oferenci mieli możliwość kontroli przebiegu postępowania o udzielenie zamówień publicznych. Przewidziano także nadzwyczajne rozwiązanie polegające na możliwości unieważnienia przetargu gdy wszystkie oferty cenowo przekraczają możliwości płatnicze zamawiającego — art. 27 b ust. 1 pkt 2 ustawy. Przyjęte przez Zamawiającego w niniejszej sprawie rozwiązanie powoduje, że oferenci utracili kontrolę nad postępowaniem wynikającą z możliwości porównania ofert. W tym sensie naruszono zasadę zachowania uczciwej konkurencji nakazaną w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-360/98**

Odwołanie jest w pełni zasadne.

W Komisji Przetargowej dokonującej oceny ofert uczestniczył (...), autor specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ), a jednocześnie sygnatariusz 2 listów referencyjnych, bez daty, wydanych fir-

mie (...), której oferta została uznana za najkorzystniejszą. W obu listach nie określono terminu robót mimo wyjątkowo pozytywnej oceny tych robót ani też ich wartości.

Firma (...) powstała w 14.04.1997 roku i w tymże dniu została wpisana do ewidencji działalności gospodarczej. Inne listy referencyjne (8 listów) bądź to nie określały terminu wykonania robót, bądź to obejmują okres sprzed powstania spółki i wpisania jej do rejestru działalności gospodarczej (okres od 1986 do 1995 r.).

Treści listów referencyjnych o których mowa, Komisja Przetargowa uwzględniła, uznając je „za równoważne” (druk ZP-52). Z materiału sprawy wynika też oczywista sprzeczność pomiędzy kryteriami określonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w druku ZP-51, co wyklucza możliwość rzetelnej oceny ofert, w tym oferty Odwołującego się.

Z dokumentów załączonych do oferty Odwołującego się, oraz z dokumentów przedstawionych przez niego na rozprawie należy wnosić, że z punktu widzenia każdego z kryteriów, z wyłączeniem ceny, powinna być ona oceniona wyżej, niż to wynika z protokołu postępowania (ZP-1).

Poza tym zasadny jest zarzut Odwołującego się, wskazujący na niewłaściwą ocenę terminu realizacji zamówienia. Poszczególni członkowie Komisji Przetargowej ocenili podany termin jako nierealny bez żadnego uzasadnienia. Już z podanych wyżej powodów należało przyjąć, że ocena ofert, w tym oferty Odwołującego się, została dokonana z naruszeniem przepisów art. 16, 20 pkt 3 i art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, a w konsekwencji uwzględnić odwołanie przez nakazanie powtórzenia czynności oceny ofert, z wyłączeniem członka Komisji (...) od udziału w pracach Komisji Przetargowej (art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych).

#### **10. Wyrok ZA z dnia 16 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-382/98**

W toku przeprowadzonego postępowania Zespół Arbitrów uznał za zasadne zarzuty dotyczące naruszenia przez Zamawiającego przepisów art. 16, 48 i 49 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz.U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.).

Zarzut naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych odnosił się w szczególności do wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dwóch kryteriów:

- 1) referencje od Zamawiających, dla których oferent wykonał zamówienie oraz informacje o wykonanych tożsamyh zamówieniach,
- 2) doświadczenie i przygotowanie fachowe (techniczne) oferenta.

Wskazane wyżej kryteria nie wskazują wprawdzie żadnych warunków, którymi Zamawiający będzie się kierował przy ocenianiu tych kryteriów jednakże ich spełnienie nie może być pozostawione zupełnie dowolnej i niczym nie uzasadnionej ocenie Zamawiającego.

W takiej sytuacji decydować powinny ogólne zasady wynikające z powszechnie przyjętych reguł dokonywania ocen z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Skoro więc dla Zamawiającego kryterium „doświadczenie” i „referencje” miało istotne znaczenie (łącznie 50%) to powinien dać temu odpowiedni wyraz w ocenie tych kryteriów, stosując równą wobec wszystkich oferentów zasadę, że na przykład: większe należycie udokumentowane doświadczenie powinno znaleźć odpowiedni wyraz w ocenie tego kryterium.

Na podstawie przedłożonych dokumentów Zespół Arbitrów stwierdził, że zasady te przy ocenie wskazanych wyżej kryteriów nie zostały zachowane. Zamawiający stosując odmienne zasady ocen powinien je szczegółowo uzasadnić. Zamawiający w treści protokołu (druk ZP-1 pkt 25) dokonując uzasadnienia wyboru oferty, wskazał jedynie lakonicznie, iż wybrana oferta jest „najkorzystniejszą ofertą”.

Na podstawie dokumentów przetargowych (w szczególności karty indywidualnej oceny oferty) Zespół Arbitrów ustalił nadto, że Zamawiający przy dokonywaniu wyboru oferty zastosował również inne kryterium niż określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W tych okolicznościach, wobec naruszenia przez Zamawiającego art. 16 i 48 ustawy o zamówieniach publicznych, Zespół Arbitrów uznał iż wybór oferty dokonany został z naruszeniem przez Zamawiającego art. 49 ustawy, dotyczącego wyboru najkorzystniejszej oferty.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 20 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-511/98**

Zespół Arbitrów po rozpatrzeniu zarzutów podniesionych w proteście i odwołaniu oraz na podstawie dokumentów uznał odwołanie za zasadne. Jak wynika z kart ZP-52 poszczególni członkowie komisji przetargowej dokonywali oceny ofert z naruszeniem art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych nakazującego na równi traktować oferentów. Naruszenie cytowanego przepisu wynika z porównania uzasadnienia punktacji przyznanej w kryterium wiarygodność oferenta. Niektórzy członkowie Komi-

sji przyznawali punkty według własnego wzoru matematycznego, inni natomiast przyznawali punkty subiektywnie np. podając iż wiarygodność jest „bardzo przeciętna”, „wystarczająca”, „dobra”, „bardzo dobra”. Z tego wynika, iż zasady oceny były zróżnicowane. Jednocześnie z akt sprawy wynika, iż wiarygodność oferenta „dobra” i „bardzo dobra” uzyskały maksymalną liczbę punktów 10. Biorąc powyższe pod rozwagę Zespół Arbitrów nakazuje zamawiającemu powtórzenie czynności wyboru najkorzystniejszej oferty z uwzględnieniem postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia, regulaminu pracy komisji przetargowej oraz z zachowaniem fundamentalnej zasady postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyrażonej w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 26 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-668/98**

Po przeprowadzeniu rozprawy Zespół Arbitrów uznał, że odwołanie należy uwzględnić. Za zasadny uznano zarzut zaniżenia przez Zamawiającego oceny oferty Odwołującego przy zastosowaniu kryterium cenowego. Skoro bowiem Zamawiający dopuścił ofertę Odwołującego do oceny merytorycznej to powinien ocenić ją na takich samych zasadach jak pozostałe oferty. Tym samym w sposób ewidentny naruszył art. 16 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1994 roku Nr 76, poz. 344 z późn. zm.). Powyższy przepis, wyrażający zasadę równego traktowania stron, odnosi się bowiem do całego postępowania przetargowego, a więc również do oceny złożonych ofert.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 7 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-705/98**

Przeprowadzone postępowanie w szczególności wyjaśnienia stron na rozprawie wskazują, iż Zamawiający nieustannie odrzucił ofertę Odwołującego się. Nieprecyzyjne sformułowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia w pkt II ust. 1 przez Zamawiającego nie dawały mu uprawnień do odrzucenia oferty z powodu jakie przekazał Odwołującemu w rozstrzygnięciu protestu, tj. przedłożenia skróconego wyciągu rejestru spółdzielni tym bardziej, że Odwołujący w postępowaniu przetargowym zgodnie z wymogami specyfikacji dysponował oryginalnymi dokumentami do wglądu. Wobec takiego nieprecyzyjnego sformułowania w specyfikacji Odwołujący nie może ponosić ujemnych konsekwencji.

Na rozprawie potwierdził się również zarzut wybiórczego traktowania przez Zamawiającego oferentów. Zamawiający dopuścił, bowiem do przetargu oferty, które zawierały identyczne lub podobne jak w ofercie Odwołującego błędy, co uzasadnia ocenę nierównego traktowania oferentów, a tym samym naruszenia treści art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344).

#### **14. Wyrok ZA z dnia 10 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-719/98**

Zamawiający w postępowaniu o zamówienie publiczne na odwodnienie lewostronnej doliny rzeki Warty — część II, prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zastrzegł, że oferta z ceną o 30% niższą od wartości kosztorysu inwestorskiego zostanie odrzucona. Zdaniem Zespołu Arbitrów warunek ten zawarty w specyfikacji utrudnia zachowanie uczciwej konkurencji, a więc stanowi naruszenie art. 16 i art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.). Zamawiający nie przedstawił żadnych przekonujących argumentów świadczących o tym, aby ta różnica wartości wpływała na możliwość przypisania oferentowi, który zaproponował cenę za wykonanie robót odbiegającą ponad 30% od wartości kosztorysu inwestorskiego, działania stanowiącego czyn nieuczciwej konkurencji.

#### **15. Wyrok ZA z dnia 23 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-766/98**

Odwołujący się wniósł o powtórzenie czynności oceny ofert zarzucając Zamawiającemu naruszenie art. 16, 24 ust. 1 i art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Spór dotyczy zwłaszcza prawidłowości oceny wiarygodności technicznej i ekonomicznej. Odwołujący się skupia swoją uwagę na tym, że Zamawiający jest nieprecyzyjny w formułowaniu oczekiwań. Opis kryteriów w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawiera w kryterium wiarygodności technicznej podkryterium wykaz pracowników odpowiedzialnych za realizację zamówienia z udokumentowaniem ich doświadczeń i kwalifikacji zawodowych w zakresie prowadzenia tego typu robót. Niekonsekwentnie w stosunku do powyższego wykaz dokumentów, które powinna zawierać oferta zawiera sformułowanie odnoszące

się do załącznika nr 3 „wykaz osób i podmiotów które będą wykonywać zamówienia lub będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia wraz z danymi na temat ich kwalifikacji niezbędnych do wykonania zamówienia i udokumentowanie ich doświadczenia i kwalifikacji zawodowych”. Formularz załącznika nr 3 zatytułowany jest natomiast „wykaz pracowników biorących udział w realizacji zamówienia”. W efekcie powstają 3 różne zakresy oczekiwań. Odwołujący się wybrnął z tego przedkładając własny załącznik nr 3 różny od załączonego do specyfikacji. Strony są zgodne co do tego, że nikt nie zabiegał o wyjaśnienie sprzeczności specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Trzeba zatem dostrzec, że Zamawiający otrzymawszy ofertę z dokumentami różnymi od wykazanych w specyfikacji miał podstawy do odrzucenia ofert z czego nie skorzystał.

W ocenie merytorycznej Zamawiający nie zapewnił sobie porównywalności kryteriów charakteryzujących kadrę. Przy ocenie wiarygodności technicznej Odwołujący się i oferta wybrana uzyskały identyczną liczbę punktów (19,33 i 19,33) mimo że Odwołujący się wykazał większą liczbę robót zrealizowanych w okresie ubiegłych trzech lat o charakterze i złożoności porównywalnej z zakresem zamówienia wraz z referencjami. Natomiast w ofercie wybranej były złożone referencje wykonywanych robót o innym charakterze i złożoności. Takie postępowanie godzi w dyrektywę wyrażoną w art. 16 i 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych a odnoszącą się do zachowania uczciwej konkurencji.

#### **16. Wyrok ZA z dnia 25 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-777/98**

Zespół Arbitrów po zapoznaniu się z dokumentacją postępowania o zamówienie publiczne oraz po złożeniu wyjaśnień na rozprawie przez obie strony zważył co następuje:

Dokonując ponownie oceny ofert w dniu 31.08.1998 r. Zamawiający niewłaściwie wykonał wyrok z 12.08.1998 r. Zespołu Arbitrów. Z sentencji wyroku wynikało jednoznacznie, że należało powtórzyć czynności wyboru ofert, tj. ocenić wszystkie trzy oferty w oparciu o wszystkie kryteria określone w pkt 8 specyfikacji. Z protokołu nr 6 Komisji Przetargowej z dnia 27.08.1998 r. wynika, że kryterium „referencje odnośnie wykonywania robót związanych z przedmiotem zamówienia” określonym w pkt 1 specyfikacji zostało zmodyfikowane co do sposobu jego oceny przez wprowadzenie dodatkowego kryterium ilościowego co narusza art. 16 i 48 ustawy. Fakt, iż w uzasadnieniu wyroku z dnia 12.08.1998 r. Zespół Arbitrów stwierdził, że nie wniósł zastrzeżeń co do oceny ofert w pozostałych kryteriach nie zwalniało to Zamawiającego wobec sformułowania zawartego w sentencji wyroku od oceny wszystkich ofert w oparciu o wszystkie kryteria określone w pkt 8 specyfikacji.

#### **17. Wyrok ZA z dnia 1 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-796/98**

Zespół Arbitrów podkreśla, że wzięcie pod uwagę przy ocenie ofert dokumentu złożonego po otwarciu ofert, który nie stanowił części oferty, jest niedopuszczalne i w konsekwencji spowodowało nieprawidłową ocenę oferty przy kryterium termin realizacji zamówienia. W tej sytuacji naruszony został przez Zamawiającego art. 16 i art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **18. Wyrok ZA z dnia 23 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-884/98**

Zespół Arbitrów uznał, iż Zamawiający w sposób zgodny z ustawą i kryteriami określonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dokonał oceny wiarygodności oferentów i przyznanie przez niego Odwołującemu się jak i oferentowi, który przetarg wygrał odpowiedniej liczby punktów było uprawnione.

Wbrew twierdzeniom zawartym w odwołaniu Zamawiający nie naruszył art. 16 powołanej ustawy. Z materiałów postępowania wynika, iż traktował on podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne w równy sposób i z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji. Podnoszony przez Odwołującego się zarzut, jakoby zasada powyższa została naruszona poprzez dopuszczenie do udziału w postępowaniu przetargowym firmy, która wykonała uprzednio dokumentację integralnie związaną z przedmiotem zamówienia, nie znajduje uzasadnienia w świetle powyższej ustawy.

Ustawa ta nie zabrania bowiem brania udziału w postępowaniu podmiotów, które uprzednio wykonały materiały (w przedmiotowej sprawie dokumentację inwentaryzacyjną) wykorzystywane do tego postępowania.

#### **19. Wyrok ZA z dnia 28 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-911/98**

Zgodnie z art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający obowiązany jest do traktowania oferentów w sposób umożliwiający zachowanie uczciwej konkurencji. Zgodnie z art. 18 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy odnosi się to na równi do oferentów krajowych jak i zagranicznych.

**20. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-933/98**

Potwierdziło się naruszenie zasady równości przy ocenie ofert przetargowych, a mianowicie oceny ofert w zakresie stosowania kryteriów ocennych: wiarygodność ekonomiczna, a także doświadczenie i przygotowanie fachowe oraz referencje — dokonano bez przyjęcia jakichkolwiek zasad umożliwiających jednolite operowanie tymi kryteriami. Nie zostały one więc jednakowo zastosowane wobec wszystkich oferentów, co jest koniecznym warunkiem dochowania zasady równości. Ustalenia co do takiego jednolitego postępowania powinny być przyjęte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia bądź co najmniej przez samą Komisję, nawet tuż przed oceną ofert. Nie wiadomo zatem jakie dokładnie cechy i właściwości należało badać i mierzyć przy operowaniu kryteriami wiarygodności, doświadczenia i referencji i jaki w związku z tym mógł być rozkład punktów.

Wynika to wyraźnie nie tylko z samego odwołania, ale także z lektury kart indywidualnej oceny ofert, gdzie np. ujawnia się, że w zakresie „referencji” niektórzy członkowie Komisji kierowali się ich ilością, a inni jakością.

**21. Wyrok ZA z dnia 5 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-937/98**

Zespół Arbitrów po wnikliwym zapoznaniu się z materiałami dowodowymi i wypowiedziami stron uznał, że Zamawiający naruszył art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych, wobec stworzenia sytuacji nierównego traktowania oferentów. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia wyraźnie precyzowała przedmiot zamówienia jako ustawienie i podłączenie latarni W-3 dołączając przy tym w załączniku nr 9 swoistego rodzaju dokumentację latarni. Zgłoszone oferty poszły w dwóch kierunkach: 13 ofert w pozycji montaż i stawianie słupów oświetleniowych, stalowych o masie do 100 kg zawierało cenę od 1085 zł do 1464 zł, natomiast 3 oferty, z których dwie odrzucono zawierały ceny od 416 zł do 664 zł, w tym oferta wybrana cenę 557 zł. W tych ostatnich przypadkach jedna z ofert wyraźnie wskazywała, że dla wyceny pozycji przyjęto cenę słupa S-45. W ten sam sposób, tj. cenę i rodzaj słupa (S-45) określił kosztorys inwestorski, naruszając zatem specyfikację istotnych warunków zamówienia. Kosztorys inwestorski w tym przypadku nie może być podstawą do porównania cen ofertowych w przedmiocie sporu w pozycji montaż i stawianie słupów oświetleniowych.

**22. Wyrok ZA z dnia 9 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-955/98**

Na okoliczność naruszenia art. 16 powołanej ustawy Odwołujący się nie przedstawił dowodów potwierdzających, że nierówno potraktowano podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne i naruszono uczciwą konkurencję.

Zgromadzone w toku postępowania materiały, a w tym specyfikacja istotnych warunków zamówienia (instrukcja dla oferentów), oferty oraz protokoły sporządzone w toku postępowania o zamówienie publiczne wskazują, że jednakowo traktowano wszystkich oferentów. Zarówno w przypadku wybranej oferty jak i oferty Odwołującego dokonano jednakowego punktowania za doświadczenie i przygotowanie fachowe dotyczące realizacji inwestycji — regulacja rzek i kanałów wykonywanych w ostatnich trzech latach.

Nie zaliczono wszystkich wykazanych zadań poszczególnym oferentom, jeżeli te zadania realizowane i oddawane były do użytku wcześniej niż w ostatnich 3 latach.

Taki bowiem wymóg stawiała specyfikacja istotnych warunków zamówienia nazwana instrukcją dla oferentów na str. 2 pkt 5,4.

Dokonując oceny za poszczególne kryteria wiązała treść całej specyfikacji (instrukcji).

**23. Wyrok ZA z dnia 9 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-956/98**

Obowiązkiem Zamawiającego jest takie sprecyzowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia, aby nie stwarzała ona możliwości różnego podejścia do zakresu i rodzaju wykonywanych robót.

Załączony do specyfikacji istotnych warunków zamówienia kosztorys ślepy nie określa precyzyjnie przedmiotu zamówienia. Nie określono m.in. rodzaju nasadzeń, ich ilości i jakości, miejsc przebiegu ścieżek oraz elementów architektury, która miała w parku powstać. Uzasadnione są także zarzuty dotyczące oceny kryterium „doświadczenia i przygotowania fachowego” w zakresie zabezpieczenia laboratoryjnego poprzez brak określenia o jaki rodzaj i zakres badań chodzi. W części dotyczącej wykazu podstawowego sprzętu w odróżnieniu od innego sprzętu (zał. nr 7 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia) nie podano jaki to sprzęt podstawowy, a jaki inny. Także kryterium „termin” nie zostało precyzyjnie określone przez co sposób jego oceny powodować może przyznanie różnej ilości punktów w zależności od określenia terminu np. ilość dni roboczych lub ilość dni kalendarzowych.

Mając na uwadze powyższe zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający naruszył przepisy art. 16, 17 ust. 1 i 2 i art. 35 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy z dnia 10.06.1994r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) wobec czego orzeczono jak w sentencji.

#### **24. Wyrok ZA z dnia 12 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-966/98**

Zamawiający nie popełnił błędu w ocenie ofert. Zastosował określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia kryteria i przypisane im wzory. Specyfikacja nie przewidywała obowiązku przeprowadzenia analizy ekonomicznej, z której to analizy wynikałyby rzeczywiste korzyści wynikające z wyboru oceny oferty (...). W szczególności dotyczyło to przeprowadzenia rachunku porównawczego kosztu zamówienia w świetle okresu niezmienności cen oraz warunku płatności. Brak w specyfikacji powyższego kryterium „analizy ekonomicznej” nie stanowił przedmiotu zapytania ani też protestu. Powyższe świadczy o braku zasadności zarzutu naruszenia zasad określonych w art. 16 ustawy i nierównego traktowania oferentów.

#### **25. Wyrok ZA z dnia 17 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-988/98**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, że złożona przez stronę odwołującą się oferta była zgodna z warunkami załącznika nr 2 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia i na tej podstawie Zamawiający nie mógł jej odrzucić. Strona odwołująca złożyła lub okazała Komisji Przetargowej oryginały wszystkich dokumentów, których żądał Zamawiający, a także złożyła oświadczenie, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zamawiający zatem nie mógł wymagać od oferentów złożenia ewentualnie okazania oryginałów lub urzędowo albo notarialnie poświadczonych kopii innych dokumentów, niż te których zażądał w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Nadto jak wykazała analiza złożonych a nie odrzuconych przez Zamawiającego ofert, nie złożono w nich także dokumentów, w szczególności dotyczących podwykonawców, których brak Zamawiający zarzucił stronie odwołującej się. Postępowanie takie stanowi rażące naruszenie art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych tj. zasady równego traktowania wszystkich oferentów. Reasumując należy podkreślić, iż odrzucenie przez Zamawiającego oferty strony Odwołującej się stanowi jaskrawe i rażące naruszenie art. 27a pkt 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych, ponieważ brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, że złożona oferta jest sprzeczna bądź z ustawą o zamówieniach publicznych bądź specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

#### **26. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1077/98**

Sformułowane w specyfikacji istotnych warunków zamówienia w pkt X ppkt 3 do 6 warunki przyszłej umowy nie naruszają określonych w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych zasad: równego traktowania stron oraz prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. Zgodnie bowiem z przepisem art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych przystępując do udziału w postępowaniu dostawca składa oświadczenie, że znajduje się w sytuacji finansowej zapewniającej wykonywanie zamówienia. Konieczność złożenia takiego oświadczenia przewiduje także specyfikacja istotnych warunków zamówienia w pkt IV ppkt 4. Poszczególne natomiast ppkt X specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie naruszają bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

#### **27. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1092/98**

Jak wynika ze zgromadzonego materiału z wyżej wymienionego oraz innych powodów odrzucono 7 ofert. Po ich odrzuceniu spośród pozostałych 4 ofert dokonano wyboru oferty najkorzystniejszej. O wyniku wszyscy zainteresowani zostali powiadomieni zgodnie z treścią art. 50 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zatem nie znajduje oparcia ani w zapisach specyfikacji ani ustawy zarzut Odwołującego się, że brak osobnego powiadomienia go o odrzuceniu jego oferty jest przykładem nierównego traktowania w rozumieniu art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **28. Wyrok ZA z dnia 14 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-015/99**

Zasada równości wynikająca z art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych zobowiązuje zamawiającego do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne bez względu na ich status prawny, formę własności, pozycję na rynku itp. oraz do prowadzenia postępowania gwarantującego zachowanie uczciwej konkurencji. Wyrazem zasady równości jest za-

gwarantowanie podmiotom ubiegającym się o zamówienie publiczne równego dostępu do informacji, równego traktowania oferentów w możliwości otrzymania zamówienia, powszechności oraz przestrzeganiu przez zamawiającego zasad uczciwej konkurencji.

Zespół Arbitrów ustalił, że w trakcie postępowania o zamówienie publiczne zamawiający nie dopuścił się naruszenia art. 16 ustawy, albowiem przestrzegał zasad określonych wyżej. Umożliwienie niektórym z oferentów składania wyjaśnień w trybie art. 44 ustawy nie doprowadziło zdaniem Zespołu Arbitrów do naruszenia zasady równego traktowania oferentów. Zamawiający na podstawie art. 44 ustawy ma prawo żądania od dostawców i wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych przez nich ofert. Prawo to przysługuje wyłącznie zamawiającemu, w związku z tym oferent nie może się domagać od zamawiającego, aby ten skorzystał z prawa do żądania wyjaśnień.

### **29. Wyrok ZA z dnia 4 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-054/99**

Odrębną kwestię stanowi wprowadzenie dodatkowej oceny ofert w pkt 1 do 4. Z wyjaśnień Zamawiającego wynika, że na podjęcie tego kroku zdecydował się gdy stwierdził, że oferta cenowa Odwołującego jest aż o 30% niższa od wynikającej z kosztorysu inwestorskiego, w którym to kosztorysie Zamawiający nie doszukał się istotniejszych błędów. Skłoniło to też Zamawiającego do podjęcia nieformalnego badania prawdziwości przedłożonych przez oferentów referencji w bezpośrednich kontaktach z osobami, które tych referencji udzieliły.

Zarówno wprowadzenie dodatkowej oceny jak i dyskrecjonalną weryfikację referencji Zespół Arbitrów ocenił negatywnie jako naruszającą zasadę jawności postępowania.

Pozostało ocenić czy to naruszenie mogło zdecydować o wyborze oferty. Porównanie punktacji uzyskanej przez Odwołującego się w stosunku do punktacji oferty wybranej (druk ZP-53) pozwala stwierdzić, że nie miało wpływu. Liczba punktów jaką uzyskał dzięki temu nieformalnemu postępowaniu Zamawiającego Odwołujący się jest tylko o 0,325 mniejsza od oferty wybranej i o 0,875 od maksymalnej. Ogólna różnica punktów dzieląca ofertę wybraną od oferty Odwołującego się wynosi 2,620 pkt. Naruszenie zasady równego traktowania stron nie miało więc wpływu na wybór oferenta w stopniu prowadzącym do wniosku, że uchybiono zasadzie uczciwej konkurencji wyrażonej w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **30. Wyrok ZA z dnia 19 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-079/99**

Ewidentne w sprawie było to, że Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia przygotowana przez Zamawiającego posiadała braki polegające na niekompletności kart robót. Zostały one uzupełnione dopiero na 6 dni przed terminem składania ofert. Dokonane ustalenia pozwalają jednak na stwierdzenie, że wadliwość ta nie dotyczyła wyłącznie Odwołującego się, lecz odnosiła się do wszystkich, którzy wykupili specyfikację. Z treści podnoszonych zarzutów wynika, że Odwołujący kwestionuje postanowienia samej specyfikacji, którą otrzymał 13 listopada 1998 r. Jednakże nie oprotestował on jej w terminie 7 dni przewidywanym przez art. 82 ustawy. Podnoszone zarzuty odnośnie nierównego traktowania stron i naruszenia postępowania poprzez niezachowanie uczciwej konkurencji, o której mowa w art. 16, w ocenie Zespołu nie znalazły więc potwierdzenia.

### **31. Wyrok ZA z dnia 22 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-088/99**

Z analizy materiału sprawy wynika, że korzystniejsze warunki zapłaty zaproponowane przez Odwołującego zostały niżej ocenione w kryterium „cena — warunki płatności” niż oferty zwycięskiej. Tym samym Zamawiający naruszył art. 16, który zobowiązuje do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne i do prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

### **32. Wyrok ZA z dnia 8 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-110/99**

Nie można też odmówić słuszności zarzutowi, że określenie jako jednego z warunków przetargowych dołączenia przez oferenta dokumentu potwierdzającego gotowość przyjęcia przez administratora wysypiska w (...) odpadów powstałych w wyniku wykonywania robót objętych przetargiem (budowa i pielęgnacja terenów zieleni miejskiej) może prowadzić do sytuacji, że na wyniku przetargu zaważą okoliczności leżące poza sferą określaną jako zasada równych szans i konkurencyjności. Stosowanie tego wymogu jest przy tym o tyle nieuzasadnione, że cena zawierająca w sobie koszty wywozu odpa-

dów z ich przechowywania preferuje przecież oferentów mających możliwości korzystania z usług wysypiska położonego najbliżej miejscu powstawania odpadów. Jeśli jednak preferencje cenowo-kosztowe są naturalne o tyle narzucanie oferentom z usług jakich podmiotów mają korzystać przy wykonywaniu zamówienia, narusza zasadę równego traktowania i konkurencyjności, a tym samym przepisy ustawy o zamówieniach publicznych. (art. 16)

### **33. Wyrok ZA z dnia 31 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-154/99**

Niedopuszczalne jest przyjęcie propozycji niektórych uczestników przetargu by po uzyskaniu wstępnej Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia dokonywali jakiegokolwiek prezentacji oprogramowania chociażby w formie poinformowania pracowników Zamawiającego o korzyściach płynących z kompleksowej informatyzacji. Poprzez ten fakt Zamawiający dopuścił do nieprzewidzianej ustawą i specyfikacją czynności i kontaktu z potencjalnym oferentem. Tym samym równe szanse stron gwarantowane art. 16 cytowanej ustawy zostały zachwiane. Fakt prowadzenia prezentacji w trakcie postępowania został potwierdzony przez Zamawiającego. Kryteria oceny oferty ustalone specyfikacją były w znacznym stopniu ocenne i z tego względu naruszenie zasady równego traktowania stron mogło mieć wpływ na ostateczną punktację ofert a tym samym naruszało interes Odwołującego się.

### **34. Wyrok ZA z dnia 6 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-159/99**

Z dokumentów przetargowych wynika, że skład członków komisji przetargowej został ustalony uchwałą Zarządu Miasta (...) z dnia 14.01.1999 r. i podany do wiadomości wszystkim oferentom pismem Zamawiającego z dnia 01.03.1999 r. (...) nie wchodził w skład komisji, jak również nie wykonywał innych czynności związanych z postępowaniem. Wprawdzie projektant brał udział w opracowywaniu wyjaśnień na zapytania poszczególnych oferentów udzielanych w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych, jednakże nie naruszało to w ocenie Zespołu Arbitrów zasady równości wszystkich podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne (art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych). Wszyscy oferenci mieli jednakowe prawo do informacji.

### **35. Wyrok ZA z dnia 8 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-166/99**

(.....) Okoliczność, iż oferent uczestniczący w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wcześniej wykonał na zlecenie Zamawiającego projekt techniczny systemu sygnalizacji i nadzoru stanowiących przedmiot tego postępowania, nie może być uznana jako uniemożliwiająca wykonawcy udział w przetargu, skoro zlecenie nie obejmowało opracowania kosztorysu, a wykonana przez tego oferenta dokumentacja techniczna w pełnym zakresie została udostępniona wszystkim oferentom jako podstawa opracowania ofert z możliwością jej konfrontacji w obiekcie montażu. Dokonane w powyższym zakresie ustalenia Zespołu Arbitrów nie potwierdziły zatem zarzutu, iż wskazany oferent posiadał uprzywilejowaną sytuację w przetargu, przez co Zamawiający uchybił wymogom przepisu art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Niezależnie od braku podstaw merytorycznych do uwzględnienia tego zarzutu Zespół Arbitrów uznał, że upłynął termin określony art. 82 ust. 1 ustawy do podnoszenia tego zarzutu, wobec czego nie mógł on być uwzględniony również z przyczyn formalnych.

### **36. Wyrok ZA z dnia 17 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-279/99**

W toku postępowania strony zgodnie uznały, że parametrem technicznym w odniesieniu do przedmiotu zamówienia, jakim były płytki ściennie i podłogowe, nie jest m.in. kolor. Na podstawie stwierdzenia pełnomocnika Zamawiającego Zespół Arbitrów stwierdził, że paleta kolorów zaproponowana przez firmę zwycięską wpłynęła dodatnio na jej ofertę. Zatem mamy do czynienia z naruszeniem art. 16 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773). Za naruszenie tego przepisu Zespół Arbitrów uznał również przyjęcie przy porównaniu ofert wartości maksymalnych i średnich dotyczących parametrów odporności na ścieranie i twardości przedstawionych przez firmę zwycięską. Zdaniem Zespołu Arbitrów przy jednoznacznym określeniu tych parametrów przez Odwołującego się, taka wybiórczość preferowała firmę zwycięską. Powyższe stwierdzenie przy uwzględnieniu faktu takich samych wartości odnośnie pozostałych parametrów nie uzasadnia tak dużej różnicy punktowej w stosowaniu tego kryterium zwłaszcza, że Zamawiający nie przedstawił dokumentu, z którego wynikałaby klasyfikacja (kolejność oferentów) wynikająca z zastosowania tego kryterium.



W związku z powyższym uwzględniono zarzut naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

**37. Wyrok ZA z dnia 19 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-286/99**

Zespół Orzekający po gruntownej analizie akt sprawy oraz wysłuchaniu argumentów stron składanych na przeprowadzonej rozprawie uznał, iż w trakcie postępowania przetargowego został naruszony art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

Naruszenie przepisu wyżej przytoczonego, zdaniem Zespołu Orzekającego, nastąpiło w momencie punktowej i procentowej oceny ofert w zakresie ceny oferty. Z dokumentów przetargowych wynika, iż komisja przetargowa nie stosowała równych kryteriów przy ocenie ceny ofert. Przyznawano bowiem, między innymi, jednakową liczbę punktów ofertom różniących się dość znacznie cenowo. Z akt natomiast nie wynika jakimi zasadami kierowała się komisja przetargowa prowadząc ocenę ofert.

**38. Wyrok ZA z dnia 26 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-292/99**

Zasługuje natomiast na uwzględnienie zarzut Odwołującego się w zakresie naruszenia art. 16 ustawy, dotyczącego zobowiązania zamawiającego do traktowania na równych prawach wszystkich podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne i do prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. Jak wynika z wyjaśnień Zamawiającego, przyznając maksymalną liczbę punktów firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w (...), nie stosował on obiektywnych kryteriów pozwalających w sposób w pełni weryfikowalny dokonać analizy oceny ofert, co było zgodne ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia. Zamawiający uznał, iż niedopuszczalnym jest faworyzowanie oferenta, który działa na rynku od 30 lat, przez co osiąga lepszy wynik finansowy w stosunku do oferenta działającego na rynku zaledwie 2 lata przez co osiąga gorszy wynik finansowy. Zamawiający nie był w stanie przytoczyć żadnego argumentu na okoliczność przyznania Odwołującemu mniejszej liczby punktów z tytułu wiarygodności ekonomicznej, mając na uwadze ryzyko nieprawidłowego wykonania przez Odwołującego przedmiotu zamówienia. Uwzględniając zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz twierdzenia Zamawiającego Zespół Arbitrów uznał, iż działania Gminy Miejskiej (...) w zakresie badania i oceny wiarygodności ekonomicznej wykraczały poza granicę uznaniowości przyjętej w SIWZ, powodując naruszenie zasady równego traktowania wszystkich podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne.

**39. Wyrok ZA z dnia 26 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-310/99**

Zdaniem Zespołu Arbitrów utrzymanie takiego warunku w SIWZ rzeczywiście stanowiłoby naruszenie art. 16 ustawy i interesu prawnego Odwołującego się, albowiem z góry wykluczało go z postępowania. Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy było więc uznanie, czy Odwołujący się otrzymał, czy też nie, odpowiedzi na pytania z 26.04.1999 r. Odpowiedź ta wyjaśniała bowiem, iż dla określenia wiarygodności ekonomicznej należy przedłożyć takie dokumenty sporządzone przez podmioty gospodarcze nie zobowiązane do sporządzania bilansu oraz rachunku zysków i strat, które stanowiłyby podstawę do wyliczenia wskaźników ekonomicznych dla danej firmy. Przykładowo wskazano, że mogą to być kserokopie książki przychodów i rozchodów czy też odpowiednie dokumenty rozliczeniowe PIT wszystkich współników firmy. Wyjaśnienie powyższe spowodowało, zdaniem Zespołu Arbitrów, iż bezprzedmiotowy okazał się zarzut naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

**40. Wyrok ZA z dnia 2 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-351/99**

Strona Zamawiająca według oceny Zespołu Arbitrów naruszyła postanowienia art. 16 ww. ustawy w ten sposób, że oceniając spełnienie warunku określonego w pkt 4.1 formularza wstępnej kwalifikacji stosowała niezobiektywizowaną — uznaniową metodę kwalifikowania. Dowodem tego jest, iż Zamawiający nie uznał dokumentu przedłożonego przez Odwołującego się na okoliczność możliwości dostępu do wiadomości stanowiących tajemnicę państwową firmowanego przez (...) (dowód nr pisma (...) z dnia 17.09.1998 r.) twierdząc, iż jest on przeterminowany. Uznał z kolei i zakwalifikował do dalszego postępowania dokumenty przedłożone przez dwóch innych oferentów, z których wynika, że jeden z oferentów jest dopiero w trakcie organizowania własnej kancelarii tajnej, a drugi posiada dowód rejestracyjny nr (...), aż z 12.10.1995 r.

**41. Wyrok ZA z dnia 29 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-613/99**

Przepis art. 16 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych zobowiązuje Zamawiającego do przeprowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. Obliguje to zamawiającego do sprawdzenia i oceny czy złożone przez dostawców oferty nie stanowią czynu nieuczciwej konkurencji. Oceny tej Zamawiający musi dokonać w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16.04.1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 z późn. zm.). Ustawa ta w art. 3 określa czyn nieuczciwej konkurencji jako działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami jeżeli zagraża to lub narusza interes innego przedsiębiorcy. Czynem nieuczciwej konkurencji jest między innymi utrudnianie dostępu do rynku. W rozumieniu art. 15 cytowanej ustawy oznacza to sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo ich odprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców lub rzeczowo nieuzasadnione różnicowanie traktowanie niektórych klientów. Zdaniem Zespołu Arbitrów firma prowadząca szeroko zakrojoną działalność ma prawo kalkulować średnie koszty dla poszczególnych rodzajów działalności, a nie dokonywać kalkulacji tych kosztów dla poszczególnych części danej usługi — dla jednostkowych zamówień. Tym samym (...) S.A. składając ofertę i stosując w kalkulacji cen średnie koszty dowozu — jednakowe dla różnych punktów dostaw — nie naruszyła zasad uczciwej konkurencji. Zamawiający dokonując oceny złożonej oferty, z uwzględnieniem kalkulacji przedłożonej przez (...) SA Oddział (...) nie naruszył więc wynikającej z art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych zasady prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

**42. Wyrok ZA z dnia 24 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-713/99**

W rozpatrywanej sprawie SIWZ ustalająca kryteria wyboru oferty bez podania szczegółowych zasad punktacji poza kryterium cenowym nie została oprotestowana w terminie określonym w art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych, ani też Odwołujący się nie wnosił o wyjaśnienie zapisów dotyczących ocen i punktacji w trybie art. 36 powołanej ustawy, wobec tego brak podstaw do stwierdzenia, że Zamawiający naruszył art. 16 i art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych.

**43. Wyrok ZA z dnia 27 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-724/99**

Zespół Arbitrów oceniając zarzut nierównego traktowania oferentów uznał, iż Odwołujący nie rozumie istoty art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Istota tego przepisu nie nakazuje wyboru oferty o najniższej cenie, ale formułuje zasadę w myśl której Zamawiający musi na równych prawach traktować wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne i prowadzić postępowanie w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. W toku postępowania Zamawiający zasady tej nie naruszył, nawet więcej podjął starania mające na celu ustalenie, czy niektórzy z uczestników postępowania składając oferty o cenach znacznie odbiegających od kosztorysu inwestorskiego nie dopuścili się czynów nieuczciwej konkurencji. W tym celu komisja przetargowa zasięgnęła opinii osoby posiadającej wiedzę i doświadczenie w zakresie nadzoru inwestorskiego i projektowania. Komisja uznała, że nie musi korzystać z biegłego sądowego, albowiem do sporządzenia opinii w przedmiotowym zakresie nie są wymagane specjalne uprawnienia. Zespół Arbitrów ustalił, że biegły nie oceniał ofert, a jedynie porównywał wypełnione przez oferentów kosztorysy do kosztorysów ślepego i inwestorskiego pod kątem składników cenotwórczych i ich kompletności.

**44. Wyrok ZA z dnia 30 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-736/99**

Nie zasługuje też na uwzględnienie zarzut naruszenia przepisu art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych, ustanawiającego obowiązek traktowania wszystkich podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne na równych prawach i w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. W szczególności nie potwierdza takiego naruszenia podniesiony podczas rozprawy argument dotyczący preferowania ofert zawierających „systemy minimalne, z niską ceną, co trudno przełożyć na kryterium funkcjonalności”. Należy bowiem stwierdzić, że Zamawiający jest uprawniony do takiego określenia przedmiotu zamówienia, jaki — jego zdaniem — najbardziej odpowiada jego oczekiwaniom (np. poprzez sformułowanie warunków zawierających minimum wymaganych cech i zważenie pozostałych cech za pomocą kryteriów), o ile poszczególne oferty będą oceniane w jednolity, z góry przewidziany w SIWZ, sposób.

**45. Wyrok ZA z dnia 15 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-812/99**

Okoliczności co do których Zamawiający powziął wiadomość w inny sposób, np. poprzez zasięgnięcie opinii związków zawodowych lub wynikających z układu zbiorowego pracy nie załączonego do treści oferty firmy (...), nie mogły być brane pod uwagę przy ocenie ofert.

Mając na uwadze powyższe należało uznać zarzut Odwołującego się kwestionujący poprawność oceny ofert dokonanej przez Zamawiającego w ww. kryterium za słuszny. Zamawiający naruszył tym samym wyrażoną w art. 16 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) zasadę równego traktowania uczestników postępowania oraz prowadzenia postępowania z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji a także art. 48 tej ustawy wyrażający zasadę stałości kryteriów.

**46. Wyrok ZA z dnia 23 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-865/99**

Niedopuszczalne są również praktyki polegające na uzyskiwaniu się przez zamawiającego dokumentów dotyczących tylko jednego oferenta to jest strony odwołującej się. Mowa tu o zaświadczeniu inspektora nadzoru, który ujemnie wyraził się o jakości robót wykonywanych w latach ubiegłych przez stronę odwołującą się. Dokument ten został sporządzony już po wniesieniu protestu, a więc na użytek niniejszego postępowania. Należy w końcu zważyć, że sam fakt dobrej opinii jaką posiada zamawiający o jakości pracy zwycięskiego oferenta nie może przesądzać z góry o braku zaufania do innego oferenta i to w sytuacji gdy oferent ten wykazał że wykonywał w latach ubiegłych wiele robót o podobnym charakterze, przedłożył pozytywne referencje, a przede wszystkim zaproponował cenę niższą o 128.275,39zł.

**47. Wyrok ZA z dnia 6 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-921/99**

Uznać należy, że Zamawiający ma prawo stosować kryteria pozwalające wyłonić mu najkorzystniejszą ofertę. Wprowadzanie różnych kryteriów przy ocenie oferty nie jest łamaniem zasady uczciwej konkurencji i traktowania równego wszystkich oferentów, o której mowa w art. 16. Do złamania tej zasady doszłoby w momencie gdy wprowadzone specyfikacją kryteria miałyby zastosowanie do niektórych z oferentów. Zamawiający jak to wynika ze specyfikacji nie wyłączył z ubiegania się o uzyskanie zamówienia tych podmiotów, które nie posiadają większego doświadczenia w zakresie odpowiadającym przedmiotowi zamówienia. Zakreślenie zaś trzyletniego okresu z jakiego będą brane pod uwagę zrealizowane inwestycje wynika z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06.01.1998 r. w sprawie określenia dokumentów jakich Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

**48. Wyrok ZA z dnia 6 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-941/99**

Zamawiający w sposób ewidentny naruszył przepis art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem jego zachowanie wskazuje na traktowanie Odwołującego się na innych prawach niż innych uczestników postępowania o przedmiotowe zamówienie publiczne. Zamawiający jedynie w stosunku do Odwołującego się podjął decyzję o zweryfikowaniu danych dotyczących potencjału technicznego, zawartych w załączniku nr 8 do oferty. Weryfikację danych Zamawiający przeprowadził poprzez delegowanie swoich przedstawicieli do siedziby Odwołującego się. Decyzja ta wynikała z tego, iż oferta Odwołującego się zawierała najniższą cenę a nadto był to oferent, z którym Zamawiający wcześniej nie współpracował i w związku z tym nie miał rozeznania w zakresie posiadanego przez niego sprzętu. Taką wiedzę, jak twierdzi, Zamawiający miał natomiast co do sprzętu wykazywanego przez pozostałych uczestników postępowania, bowiem jego analiza polegała m.in. na porównaniu sprzętu, który ma być wykorzystany w przedmiotowym postępowaniu o zamówienie publiczne ze sprzętem służącym do wykonania wcześniej ogłaszanych i realizowanych zamówień publicznych. Takie działanie Zamawiającego jest naruszeniem zasady traktowania na równych prawach wszystkich podmiotów uczestniczących w postępowaniu o zamówienie publiczne.

**49. Wyrok ZA z dnia 29 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1020/99**

Po wysłuchaniu stron i analizie materiału dowodowego Zespół Arbitrów uznał odwołanie za zasadne, gdyż Zamawiający przy ocenie ofert dopuścił się naruszenia art. 16 i art. 48 ustawy o zamówieniach

publicznych. Polegają one na nierównym traktowaniu oferentów wobec badania jakości wybranych dotychczas robót tylko Odwołującego, a nie jego konkurenta, przyjęciu do oceny wyłącznie wartości robót, jednakże bez uwzględnienia podobnego ich charakteru, a w szczególności zastosowanie kryterium jakości robót dotychczas wykonanych nie przewidzianego w SIWZ.

#### **50. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1046/99**

W SIWZ na str. 2 pkt 9 ustalono, iż kryterium wspomniane wyżej będzie oceniane na podstawie dokumentów wymienionych w pkt 3.4 SIWZ. Zespół Arbitrów dokonując porównania dokumentów złożonych przez oferentów w tym zakresie ustalił, iż komisja przetargowa dokonując oceny spełnienia tego kryterium nie miała podstaw do tego, aby przyznać taką samą liczbę punktów wybranej ofercie i ofercie odwołującego się.

Powyższe wyczerpuje znamiona naruszenia postanowień art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Dokonując powtórnej oceny ofert zamawiający powinien przestrzegać zapisów SIWZ, której był autorem.

#### **51. Wyrok ZA z dnia 23 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1120/99**

Zamawiający w pkt 7.2 SIWZ określił, że zaświadczenia i informacje muszą być wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed terminem otwarcia ofert lub też określony okres ich ważności obejmować musi termin otwarcia ofert. W SIWZ Zamawiający nie posługuje się pojęciem aktualności zaświadczeń i informacji wskazuje natomiast konkretne wymagania jakim powinny odpowiadać zaświadczenia i informacje (termin wystawienia). Wobec powyższych zapisów wszyscy oferenci zobowiązani byli do spełnienia ww. warunku pod rygorem zastosowania art. 27a pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.). Niespełnienie przez firmę (...) S.A. warunku określonego w pkt 7.2 SIWZ uzasadniało odrzucenie jego oferty przez Zamawiającego. Wobec nieoprotestowania we właściwym czasie przez firmę (...) S.A. postanowień pkt 7.2 SIWZ, Zespół Arbitrów nie dopatrzył się w postępowaniu Zamawiającego naruszenia zasady równości wynikającej z art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **52. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1183/99**

Konsekwencją odrzucenia oferty na skutek jej niezgodności z SIWZ jest niedopuszczenie jej do oceny merytorycznej. Z tych względów Zespół Arbitrów uznał, iż zarzut naruszenia art. 16 ustawy jest chybiony.

#### **53. Wyrok ZA z dnia 6 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1291/99**

Oferta odwołującego w ocenie Zespołu Arbitrów nie jest więc sprzeczna z treścią SIWZ, wobec czego jej odrzucenie uznane być musi jako dokonane z naruszeniem art. 27 a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych jak również godzące w zasadę powszechności dostępu podmiotów ubiegających się o wykonanie zamówienia publicznego zawartą w art. 16 ustawy. Takie działanie zamawiającego spowodowało uszczerbek interesu prawnego odwołującego.

#### **54. Wyrok ZA z dnia 27 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-044/00**

Zasadny jest zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Stosownie do tego przepisu Zamawiający obowiązany jest do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego, jak wynika z treści zawiadomienia z dnia 28.12.1999 r. (...) oraz z druku ZP-46 informacja o spełnianiu warunków wymaganych od wykonawców, z powodu braku w dokumentacji zapewnienia współpracy sieci central systemu pożarowego z instalacją w budynku D potwierdzonej certyfikatem Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej (CNBOP).

W wyjaśnieniu z dnia 3.12.1999 r. dotyczącym SIWZ na pytanie oferentów: czy dopuszczona zostanie do procedury przetargowej oferta firmy, która zaproponuje inny system sygnalizacji pożaru, spełniający warunki zawarte w projekcie technicznym z deklaracją dostarczenia nowego projektu techniczne-

go opartego na zaproponowanym systemie z pozytywną opinią rzeczoznawcy do spraw przeciwpożarowych Zamawiający odpowiedział, iż dopuszcza taką możliwość pod warunkiem zapewnienia współpracy w sieci central z instalacją w budynku D — potwierdzoną odpowiednim certyfikatem CNBOP. Bezsporne jest w sprawie, iż Odwołujący się nie potwierdził w swojej ofercie odpowiednim certyfikatem CNBOP zapewnienia współpracy zaproponowanego systemu w sieci central z instalacją w budynku D. Oferta Odwołującego się wobec powyższego braku podlegała odrzuceniu na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Bezsporne jest w sprawie, co potwierdził także Zamawiający na rozprawie, iż jedna z dwóch ofert spełniających według Zamawiającego wymagania specyfikacji, tj. oferta firmy (...), również nie zawierała certyfikatu CNBOP potwierdzającego zapewnienie współpracy zaproponowanego systemu w sieci central z instalacją w budynku D. Oferent ten złożył jedynie pisemne zapewnienie o współpracy obydwu systemów. Mimo iż oferta firmy (...) nie spełniała wymogu specyfikacji w omawianym zakresie nie została odrzucona przez Zamawiającego tak jak oferta Odwołującego się. Rozpatrzenie przez Zamawiającego oferty podlegającej odrzuceniu z mocy prawa powoduje, iż postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy, co stanowi samodzielną przesłankę unieważnienia postępowania określoną w art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy. Ponadto zgodnie z art. 27b ust. 1 pkt 1 postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadku gdy w postępowaniu prowadzonym w innym trybie niż tryb zamówienia z wolnej ręki wpłynęły mniej niż dwie oferty nie podlegające odrzuceniu. Skoro na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy oferta firmy (...) podlega odrzuceniu należy stwierdzić, iż w przedmiotowym postępowaniu pozostała tylko jedna oferta nie podlegająca odrzuceniu na podstawie ustawy. Zarzut naruszenia art. 48 ustawy w tym stanie rzeczy uznać za bezprzedmiotowy, gdyż oferta Odwołującego się nie była w ogóle rozpatrywana.

#### **55. Wyrok ZA z dnia 13 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-250/00**

W toku postępowania Zamawiający nie udowodnił swoich twierdzeń, że inne środki stosowane do impregnacji ogniochronnej posiadają aprobatę techniczną w której zawarte byłoby sformułowanie, że użycie tych środków skutkuje „nierozprzestrzenianiem ognia” co rzeczoznawca uznał za warunek dopuszczenia tych środków do użycia. Jest to szczególnie istotne zwłaszcza w odniesieniu do zwycięskiej oferty, w której w kosztorysie ofertowym w ogóle nie podano rodzaju środka, który zostanie użyty do impregnacji. Zatem w odniesieniu do zwycięskiej oferty Zamawiający nie może stwierdzić czy spełnia ona parametry nierozprzestrzenienia ognia.

Mając powyższe na uwadze Zespół Arbitrów uznał, że Zamawiający odrzucając ofertę Odwołującego dopuścił się naruszenia przepisów ustawy o zamówieniach publicznych a w szczególności art. 27a pkt 1 i art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez nierówne traktowanie podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego.

#### **56. Wyrok ZA z dnia 26 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-298/00**

Naruszenie art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych nie budzi wątpliwości, albowiem w SIWZ nie zostały ujęte zapisy dopuszczające przedstawienie obrotów, zysku oraz zobowiązań i należności ogółem w przypadku wykonawców nie zobowiązanych do sporządzania bilansu. Również nie budzi wątpliwości fakt, że Zamawiający nie określił w sposób precyzyjny sposobu oceny wiarygodności ekonomicznej oferenta. Nie sprecyzował w szczególności, co rozumie przez pojęcia „oferent wiarygodny”, „oferent dostatecznie wiarygodny”, „oferent mało wiarygodny” i „oferent niewiarygodny” oraz jakimi elementami wynikającymi z bilansu firmy (obrót, zysk netto, rentowność, itp.) będzie się kierował przy ocenie tego kryterium.

#### **57. Wyrok ZA z dnia 17 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-403/00**

Z treści protokołu ZP-52 oraz opinii biegłego sporządzonej dla komisji przetargowej wynika, że oferta wygrywająca przewiduje jeden system łączności z dwoma trunkingowymi stacjami bazowymi. Potwierdza to twierdzenie Odwołującego, że oferent wygrywający zaproponował rozwiązanie niezgodne z przedmiotem zamówienia i wykraczające poza odstępstwa od niego dopuszczone określeniem „rozwiązania alternatywne”. Świadczy o tym również zachowanie innych oferentów, którzy złożyli oferty zgodne z SIWZ (nie proponując rozwiązań alternatywnych). Tym samym doszło w pracach komisji do oceny nieporównywalnych ofert, a zatem do naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Spowodowane to zostało zdaniem Zespołu Arbitrów niezgodnym z art. 35 ust. 1 pkt 4

ustawy o zamówieniach publicznych określeniem przedmiotu zamówienia poprzez stworzenie możliwości składania alternatywnych rozwiązań co jest niedopuszczalne zwłaszcza w przetargu dwustopniowym. W tym stanie rzeczy zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający przy ponownej ocenie ofert powinien rozważyć czy nie zachodzi przesłanka z art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy tj. określenie przedmiotu zamówienia w sposób niezgodny z zasadami określonymi w ustawie.

#### **58. Wyrok ZA z dnia 25 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-437/00**

Zespół Arbitrów dokonał oceny prawidłowości działania Zamawiającego, który w specyfikacji ogłosił stosowanie preferencji krajowych i zobowiązany był zgodnie z tym oświadczeniem zażądać od przyszłych wykonawców robót budowlanych oświadczeń o zastosowaniu większościowego udziału surowców i produktów krajowych oraz zaangażowaniu w wykonanie zadania w większości podmiotów krajowych. Specyfikacja w tym zakresie nie zawiera żadnych wymagań, brak jest żądania dokumentu, oświadczenia, które mogłoby stanowić podstawę zastosowania preferencji krajowych. Zamawiający nie odrzucił ofert nie zawierających takiego oświadczenia i dopiero w wyniku protestu dokonał czynności sprawdzających. Efektem podjętej czynności było odrzucenie większości ofert na podstawie § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stosowania preferencji krajowych. Pomimo wykonania czynności zgodnie z żądaniem protestującego zarzut ten podtrzymany został w odwołaniu i poparty przepisem art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów dokonał weryfikacji ofert uznanych przez Zamawiającego za spełniające wszystkie wymagania prawa i stwierdza, że zarzut naruszenia art. 16 jest zasadny. Jedynie oferta składającego odwołanie zawiera odpowiadające wymogom prawa oświadczenie w zakresie preferencji. Wobec zaistnienia okoliczności, o której mowa w art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy obligatoryjne staje się unieważnienie postępowania. Zespół Arbitrów działając na podstawie art. 90 ust. 3 ustawy uprawniony jest do unieważnienia czynności postępowania lub nakazania dokonania czynności. Skoro w ocenianym postępowaniu nie wszystkie czynności dotknięte są wadą prawną stąd też brak jest podstaw do ich unieważnienia. Pozostaje więc nakazanie unieważnienia przez Zamawiającego postępowania, albowiem bezsprzecznie w postępowaniu wpłynęła tylko jedna oferta nie podlegająca odrzuceniu. Wobec potwierdzenia istotnej wady prawnej postępowania wyrok oparto o uwzględnienie zarzutu naruszenia art. 16 ustawy.

#### **59. Wyrok ZA z dnia 9 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-512/00**

Zespół Arbitrów uznał, że podanie w SIWZ różnych wysokości punktów dla różnych klas profili, a mianowicie 10 i 5 pkt stworzyło sytuację, w której przez zastosowanie profili innych, aniżeli profil SCHUCO w tym kryterium, oferent maksymalnie może uzyskać mniej o 1,67 pkt niż w przypadku zastosowania profili SCHUCO. Taki system punktowania narusza zasadę uczciwej konkurencji, o której mowa w art. 16 i 17 ust. 2 ustawy, tym bardziej, że szczegółowe określenie przedmiotu zamówienia w załączniku nr 1 do SIWZ nie różnicuje wymagań technicznych i jakościowych wyrobu w zależności od klasy profilu.

#### **Art. 17.**

- 1. Przedmiot zamówienia określa się za pomocą obiektywnych cech technicznych i jakościowych przy przestrzeganiu Polskich Norm lub klasyfikacji wydanych na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z 1996 r. Nr 156, poz. 775 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769), a w odniesieniu do robót budowlanych dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót.**
- 2. Przedmiotu i warunków zamówienia nie wolno określać w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję.**
- 3. Nie stanowią utrudnienia uczciwej konkurencji określenie przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia:**
  - 1) jeżeli ze względów technologicznych, ekonomicznych lub organizacyjnych zachodzi konieczność zachowania norm, parametrów lub standardów, jakimi charakteryzują się posiadane przez zamawiającego maszyny lub urządzenia, a zamawiający dopuszcza składanie ofert równoważnych,**
  - 2) jeżeli obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów.**

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 4 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-100/99**

Zasadą wynikającą z art. 17 ustawy o zamówieniach publicznych jest, że każdy podmiot ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego powinien być traktowany na równych prawach. Wszelkie ograniczenia w dostępie do udzielania zamówień finansowanych ze środków publicznych, jako odstępstwo od powyższej zasady, muszą mieć oparcie (uzasadnienie) w przepisach ustawy, a przepisy te nie mogą być interpretowane rozszerzająco.

**2. Wyrok ZA z dnia 26 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-292/00**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu rozprawy i na podstawie dokumentacji postępowania o zamówienie publiczne ustalił i zważył co następuje:

Bezsporne jest, iż przedmiot zamówienia stanowi:

- wykonanie audytów energetycznych (skrótowych) dla obiektów objętych modernizacją systemu ciepłowniczego,
- wykonanie projektu technicznego wraz z uzgodnieniami,
- demontaż istniejących źródeł ciepła oraz kompletacja i wykonanie nowego proekologicznego systemu ciepłowniczego dla obiektów objętych modernizacją,
- rozruch systemu, które to prace (roboty) mają być wykonane w całości ze środków finansowych oferenta, a także eksploatacja systemu w okresie umożliwiającym odzyskanie zaangażowanych środków finansowych (część IV pkt 1 SIWZ). Określony w powyższy sposób przedmiot zamówienia nie spełnia wymogów ustalonych w art. 17 ust. 1 i ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Tak określony przedmiot zamówienia nie przesądza także, iż w wyniku zamówienia będą wydatkowane środki publiczne w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów***3. Wyrok ZA z dnia 16 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-509/98**

Z uwagi na to, że w postępowaniu nie określono przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, a tym samym nie przeprowadzono postępowania w sposób umożliwiający zachowanie uczciwej konkurencji między oferentami, postępowanie należało unieważnić.

**4. Wyrok ZA z dnia 9 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-956/98**

Obowiązkiem Zamawiającego jest takie sprecyzowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia, aby nie stwarzała ona możliwości różnego podejścia do zakresu i rodzaju wykonywanych robót. Załączony do specyfikacji istotnych warunków zamówienia kosztorys ślepy nie określa precyzyjnie przedmiotu zamówienia. Nie określono m.in. rodzaju nasadzeń, ich ilości i jakości, miejsc przebiegu ścieżek oraz elementów architektury, która miała w parku powstać. Uzasadnione są także zarzuty dotyczące oceny kryterium „doświadczenia i przygotowania fachowego” w zakresie zabezpieczenia laboratoryjnego poprzez brak określenia o jaki rodzaj i zakres badań chodzi. W części dotyczącej wykazu podstawowego sprzętu w odróżnieniu od innego sprzętu (zał. nr 7 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia) nie podano jaki to sprzęt podstawowy, a jaki inny. Także kryterium „termin” nie zostało precyzyjnie określone, przez co sposób jego oceny powodować może przyznanie różnej liczby punktów w zależności od określenia terminu np. liczba dni roboczych lub liczba dni kalendarzowych. Mając na uwadze powyższe, zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający naruszył przepisy art. 16, 17 ust. 1 i 2 i art. 35 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) wobec czego orzeczono jak w sentencji.

**5. Wyrok ZA z dnia 22 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-035/99**

Naruszenie zasad zawartych w art. 17 i 35 ustawy o zamówieniach publicznych nie zostało przez Odwołującego udowodnione, albowiem przedmiot zamówienia określony został w specyfikacji i jej modyfikacji za pomocą obiektywnych cech technicznych i jakościowych. Odwołujący nie udowodnił, że takie określenie przedmiotu zamówienia utrudniało uczciwą konkurencję, bowiem określone

w tych dokumentach warunki graniczne zostały spełnione przez Odwołującego, jak również przez firmę wygrywającą przetarg.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 9 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-502/99**

Preferowanie przez Zamawiającego technologii zabudowy złóż zraszanych pakietami z tworzyw sztucznych PCV było sprzeczne z istotą niniejszego zamówienia publicznego, gdyż naruszało to art. 17 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, który nakazuje Zamawiającemu określenie przedmiotu zamówienia za pomocą obiektywnych cech technicznych i jakościowych oraz dopuszcza składanie ofert równoważnych.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 25 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-723/99**

Podniesiony przez Odwołującego zarzut naruszenia przepisu art. 17 ust. 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych zwanej dalej ustawą w pełni zasługuje na uwzględnienie. Przepis ten stanowi, że zamawiający określa przedmiot zamówienia za pomocą obiektywnych cech technicznych i jakościowych przy przestrzeganiu Polskich Norm lub klasyfikacji wydanych na podstawie ustawy z dnia 29.06.1995 roku o statystyce publicznej. Jest to przepis szczególny do powoływanego przez zamawiającego w toku rozprawy przepisu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 3.04.1993 r. o normalizacji. Oznacza to, iż zamawiający ma obowiązek określić przedmiot zamówienia za pomocą obiektywnych cech technicznych i jakościowych przy przestrzeganiu Polskich Norm lub właściwej klasyfikacji.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 17 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-828/99**

Określenie przedmiotu zamówienia z ewentualnym pominięciem wymogu deklarowania zgodności właściwości zamawianego produktu z wymaganiami PN lub z pominięciem obowiązku dołączenia do oferty stosownego certyfikatu na PN nie jest naruszeniem ustawy. W szczególności z przepisu art. 17 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wynika jedynie obowiązek przestrzegania przy opisie przedmiotu zamówienia wymagań PN, a nie obowiązek ich wyraźnego powoływania w tym opisie. Natomiast dyspozycja art. 237 kodeksu pracy nasuwa jedynie konieczność, aby przy dopuszczaniu „odzieży roboczej” do użytkowania przez personel, dopuszczać tylko taką odzież, która spełnia wymagania PN. Zamawiający mógł więc w umowie zawieranej z wybranym oferentem zastrzec konieczność dochowania odpowiednich parametrów dostarczanej odzieży.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1173/99**

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych przedmiot zamówienia określa się w odniesieniu do robót budowlanych za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót.

pkt 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **10. Wyrok ZA z dnia 11 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-082/98**

Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 17 ust. 3 pkt 1 dopuszcza określenie przedmiotu zamówienia przez wskazanie pochodzenia i technologii wykonania pod warunkiem, że Zamawiający dopuszcza składanie ofert równoważnych. Zdaniem Zespołu Arbitrów nie jest obowiązkowe przytoczenie powołanego przepisu wprost w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia lecz jego przestrzeganie w toku postępowania przetargowego. W rozstrzygnięciu protestu, mimo jego oddalenia Zamawiający jednoznacznie stwierdził, że dopuszcza oferty równoważne. W związku z faktem, że Odwołujący nie złożył żadnej oferty brak jest możliwości oceny, czy w istocie Zamawiający rozpatrywałby ofertę jako równoważną.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **11. Wyrok ZA z dnia 8 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-166/99**

(...) 1. Także zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 17 ust. 2 ustawy, przedstawiony zresztą przez Odwołującego w sposób powierzchowny, nie znalazł potwierdzenia w ustaleniach Zespołu Ar-



bitrów. Fakt bowiem wskazania w treści „przedmiaru robót” konkretnych urządzeń i materiałów, które stosownie do zapisu zawartego w treści SIWZ (rozdział 1) oraz złożonych uczestnikom postępowania wyjaśnień (pismo Zamawiającego z dnia 10.02.1999 r.) miały charakter przykładowy, nie może być uznany jako utrudniający uczciwą konkurencję. W tym też kontekście jako bezpodstawny uznać należało zarzut wymuszania przez Zamawiającego na oferentach wyliczania kosztów robocizny zamówienia w oparciu o przedmiar robót nieadekwatny do faktycznie stosowanego.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 19 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-976/99**

Wbrew twierdzeniom Odwołującego, Zamawiający zarówno w treści ogłoszenia o przetargu na dostawę sprzętu medycznego, jak też w treści uzupełnionej SIWZ w sposób wyczerpujący określił przedmiot zamówienia podając nazwy, charakterystykę, wymogi techniczne, a także określił dokumenty, które stanowić będą podstawę do stwierdzenia, że oferta spełnia założone wymogi techniczne. Zarzut naruszenia art. 17 ust. 2 oraz art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych w postępowaniu odwoławczym nie został więc potwierdzony.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 28 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-602/00**

Podniesiony przez Odwołującego zarzut odnoszący do określenia w SIWZ przedmiotu zamówienia w sposób, który mógłby utrudnić uczciwą konkurencję, o którym mowa w art. 17 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych nie został potwierdzony.

Jak wynika z wyjaśnień Zamawiającego, w istocie potwierdzonych przez Odwołującego, na polskim rynku dostaw urządzeń będących przedmiotem zamówienia istnieje więcej niż jedno urządzenie spełniające wymogi techniczne wskazane w SIWZ. W szczególności spełniające wymogi wskazane w załączniku nr 1 do SIWZ.

Odwołujący w tym przedmiocie ani w odwołaniu, ani na rozprawie nie przedstawił żadnych przekonujących argumentów przeciwnych mogących wskazywać na spełnienie przesłanek z art. 3 ustawy z 16.04.1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47 poz. 211 z późn. zm.). Należy dodać, że określony w SIWZ przedmiot zamówienia pozwala Odwołującemu na złożenie ważnej oferty. Zespół Arbitrów pragnie też zauważyć, że wskazanie w SIWZ wymogów technicznych dotyczących przedmiotu zamówienia trudnych do spełnienia przez Odwołującego lub innego oferenta nie stanowi dostatecznej podstawy do uznania, że przedmiot zamówienia określony został w sposób naruszający zasadę z art. 17 ust. 2. ustawy o zamówieniach publicznych.

ust. 3

pkt 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **14. Wyrok ZA z dnia 27 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-550/98**

Zgodnie z wymienionym art. 17 ust. 3 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, nie stanowi utrudnienia uczciwej konkurencji określenie przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaków towarowych lub pochodzenia, jeżeli ze względów technologicznych lub organizacyjnych zachodzi konieczność zachowania standardów jakimi charakteryzują się posiadane przez zamawiającego maszyny lub urządzenia. Niewątpliwie konieczność zastosowania środków czyszczących, które uzyskały świadectwa kwalifikacji CNTK wynikała ze względów technologicznych (jako że środki mające świadectwo kwalifikacji na pewno nie spowodują pogorszenia jakości lakieru) oraz wynikała z przyjętych przez Zamawiającego standardów w technologii mycia i czyszczenia.

#### **15. Wyrok ZA z dnia 29 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1138/98**

Zespół Arbitrów podzielił również zarzut Odwołującego się dotyczący naruszenia przepisów art. 17 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Zgodnie z treścią tego artykułu Zamawiający mógł ze względów technicznych, technologicznych lub organizacyjnych w celu zachowania norm, parametrów lub standardów jakimi charakteryzują się posiadane przez Zamawiającego urządzenia, określić

przedmiot zamówienia w sposób opisany w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pod warunkiem dopuszczenia składania ofert równoważnych. Jak wynika z treści pisma z dnia 3.12.1998 r., l. dz. 155/98/BZ/29 nie dopuszczono składania ofert równoważnych (cyt.: dostarczony system operacyjny ma być zgodny ze specyfikacją).

#### **16. Wyrok ZA z dnia 27 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-870/99**

Zakreślona w art. 17 ustawy o zamówieniach publicznych zasada określania przedmiotu zamówienia za pomocą obiektywnych cech technicznych i jakościowych przy przestrzeganiu Polskich Norm lub klasyfikacji znajduje wyjątek w ust. 3 tegoż artykułu, gdzie ustawodawca stwierdza, że nie stanowi utrudnienia uczciwej konkurencji określenie przedmiotu zamówienia poprzez wskazanie... jego pochodzenia, jeżeli ze względów technologicznych, ekonomicznych lub organizacyjnych zachodzi konieczność zachowania norm, parametrów lub standardów jakimi charakteryzują się posiadane przez zamawiającego maszyny lub urządzenia, a zamawiający dopuszcza składanie ofert równorzędnych. Jak wynikało z wyjaśnień zamawiającego złożonych na rozprawie zamawiający założył konieczność zachowania ciągłości zakupów regałów według technologii „standard group” ponieważ jest stosowana w (...) i zachodzą potrzeby polegające na przeniesieniu części regałów ze względu na różne konfiguracje magazynowania taśm i innych nośników. Wymusza to konieczność zachowania tej samej technologii (standardu) wyposażenia obiektu. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w ocenie Zespołu Arbitrów w pełni uzasadniał prawidłowość postępowania zamawiającego polegającą na ścisłym określeniu przedmiotu zamówienia, bez wskazywania na konkretnego producenta, natomiast wymuszającego na oferentach złożenie ofert, które spełniałyby oczekiwania zamawiającego w zakresie stosowanych technologii. W świetle powyższego chybiony jest zarzut odwołującego co do wadliwego określenia przez zamawiającego przedmiotu zamówienia. Zespół Arbitrów nie podziela również stanowiska odwołującego, że postępowanie zamawiającego wymusza na oferentach naruszenie art. 13 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Stosownie do ust. 2 cytowanego artykułu nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji naśladowanie cech funkcjonalnych produktu w szczególności budowy, konstrukcji i formy zapewniającej jego użyteczność (...).

#### **Art. 18.**

- 1. Dostawcy i wykonawcy krajowi oraz zagraniczni uczestniczą w postępowaniu o zamówienie publiczne na równych zasadach, stosownie do przepisów ustawy.**
- 2. Zamawiający może ograniczyć udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia wyłącznie do dostawców lub wykonawców krajowych oraz zagranicznych mających oddział lub przedstawicielstwo w Polsce, jeżeli wartość zamówienia nie przekracza kwoty, o której mowa w art. 15 ust. 1.**
- 3. Jeżeli przedmiotem zamówienia są usługi lub roboty budowlane na obszarze Polski, zamawiający może wymagać, aby całość prac objętych zamówieniem była wykonana przy wykorzystaniu podmiotów, surowców i produktów krajowych.**
- 4. O stosowaniu preferencji krajowych zamawiający informuje dostawców i wykonawców rozpoczynając postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Oświadczenie w sprawie preferencji nie może zostać później zmienione.**
- 5. Zastosowanie preferencji krajowych następuje z uwzględnieniem zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych zawartych przez Rzeczpospolitą Polską.**
- 6. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia:**
  - 1) zakres i sposób stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych, w tym preferencji, o których mowa w ust. 2 i 3,**
  - 2) rodzaje dostaw, usług oraz robót budowlanych, przy których zamawianiu stosowanie preferencji krajowych jest obowiązkowe,**
  - 3) szczegółowe zasady udzielania przez Prezesa Urzędu zgody na stosowanie lub odstąpienie od stosowania preferencji krajowych.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 1 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-093/99**

Przede wszystkim należy zauważyć, iż bezsporne jest, że w niniejszym postępowaniu należało uwzględnić wymogi zawarte w art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Zarówno dokumenty zebrane w trakcie postępowania dowodowego, jak i materiał zebrany w trakcie rozprawy ponad wszelką wątpliwość wykazał, iż preferencje te nie zostały w niniejszej sprawie zastosowane.

**ust. 4*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****2. Wyrok ZA z dnia 10 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-961/98**

Według art. 18 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych o stosowaniu preferencji krajowych Zamawiający informuje wykonawców i dostawców rozpoczynając postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Oświadczenie w sprawie preferencji nie może zostać później zmienione.

W praktyce Zamawiający — bez względu na to jaki rodzaj preferencji krajowych ma zamiar zastosować lub ich nie zastosować — ma obowiązek zamieścić informację w ogłoszeniu o przetargu (art. 30 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych). Oświadczenie, że postępowanie będzie prowadzone bez zastosowania preferencji krajowych Zamawiający zamieścił w ogłoszeniu o przetargu nieograniczonym, ogłoszonym w Biuletynie Zamówień Publicznych Nr 133 z dnia 07.08.1998 r., poz. (...). Fakt, iż Odwołujący informację o przetargu na dostawę uzyskał z innych źródeł niż Biuletyn Zamówień Publicznych w okolicznościach niniejszej sprawy nie ma znaczenia.

**3. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1073/98**

Zamawiający przeprowadził postępowanie przetargowe w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie usług przewozowych na liniach miejskiej komunikacji zbiorowej w (...). Zarówno w specyfikacji istotnych warunków zamówienia jak i publikując ogłoszenie w Biuletynie Zamówień Publicznych złożył oświadczenie o stosowaniu preferencji krajowych do oceny ofert w tym przetargu. Z dokumentacji dotyczącej tego postępowania oraz w oświadczeniu złożonym na rozprawie Zamawiający przyznał, że odstąpił od stosowania preferencji krajowych z uwagi na charakter zamówienia. Wymóg stosowania preferencji krajowych wynikający z treści art. 49 w powiązaniu z rozporządzeniem Rady Ministrów z 28.12.1994 r. (Dz. U. Nr 140, poz. 776), a także z uwagi na ich ujęcie w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia skutkowały istotnym naruszeniem ww. przepisów i rozstrzygnięciem sprawy jak w sentencji wyroku.

**4. Wyrok ZA z dnia 8 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-166/99**

(...) 9. Bez wpływu na wynik postępowania odwoławczego pozostać też musi zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 18 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez uniemożliwienie spełnienia wymogu stosowania preferencji krajowych ze względu na koszt urządzeń i materiałów określonych w przedmiarze robót ich typem i rodzajem. Niezależnie bowiem od bezpodstawności tego zarzutu w zakresie merytorycznym (vide pkt 2 uzasadnienia niniejszego wyroku) to zarzut ten uznać również należało za bezskuteczny z przyczyn formalnych. Zarzuty dotyczące treści SIWZ oraz towarzyszących jej materiałów (np. przedmiaru robót), uczestnik postępowania jest zobowiązany podnieść w proteście, którego wniesienie obwarowane jest terminem 7-dniowym biegnącym od daty nabycia SIWZ, ewentualnie od daty udzielenia w tych kwestiach wyjaśnień przez Zamawiającego (art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych).

**5. Wyrok ZA z dnia 6 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-765/99**

Orzekający w sprawie Zespół Arbitrów podzielił pogląd wyrażony przez Odwołującego się, iż doszło do naruszenia treści art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.). Zgodnie z zapisem tego artykułu, o stosowaniu preferencji krajowych, Zamawiający informuje dostawców i wykonawców rozpoczynając postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Oświadczenie to nie może zostać później zmienione. Z ustaleń w sprawie wynika, iż w ogłoszeniu o przetargu nieograniczonym zamieszczonym w BZP zamieszczone zostało oświadczenie Zamawiającego o stosowaniu preferencji krajowych (zgodnie z treścią art. 30 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych). Oznacza to, iż później oświadczenie to zmienione być nie mogło. Uzyskana zatem decyzja z dnia 02.08.1999 r. o wyrażeniu zgody przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na odstąpienie od stosowania preferencji krajowych nie wpłynęła i wpłynąć nie mogła na treść złożonego wcześniej przez Zamawiającego oświadczenia.

ust. 6

pkt 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów***6. Wyrok ZA z dnia 25 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1027/98**

W postępowaniu niniejszym Zamawiający poinformował wykonawców o stosowaniu preferencji krajowych (ogłoszenie o przetargu oraz pkt 21 specyfikacji istotnych warunków zamówienia). Ponadto w specyfikacji Zamawiający przedstawił wzór oświadczenia o stosowaniu preferencji krajowych. Oświadczenie takie złożył tylko jeden oferent — firma (...).

Sprawę preferencji krajowych reguluje art. 18 ustawy o zamówieniach publicznych oraz wydane w wykonaniu delegacji ustawowej zawartej w ustępie 6 artykułu rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28.12.1994 r. w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych (Dz. U. Nr 140, poz. 776). Przepisy § 2 tego rozporządzenia stanowią, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia na usługi oraz roboty budowlane obowiązkowe jest stosowanie preferencji krajowych polegających na stosowaniu bądź użyciu do wykonania zamówienia nie mniej niż 50% wartości surowców i produktów krajowych. W razie gdy oferta nie spełnia tych warunków Zamawiający był obowiązany ją odrzucić na podstawie art. 27 a pkt 1 w związku z § 2 ust. 3 ww rozporządzenia.

Na podstawie szczegółowej analizy dokumentów Zespół Arbitrów uznał, iż Zamawiający nieprawidłowo ocenił przedstawione oferty zarówno pod względem formalnym jak i merytorycznym w części dotyczącej zastosowania preferencji krajowych. W szczególności nie przeprowadził badań stanowiących podstawę do stwierdzenia, czy zachodzą przesłanki wskazane w § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów. O powyższym świadczy m.in. fakt, iż po powzięciu wątpliwości dotyczących podstaw do zastosowania preferencji krajowych Zamawiający nie zwrócił się w trybie art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych do właściwego oferenta o wyjaśnienie treści złożonej oferty w powyższym zakresie lecz jedynie ograniczył się do rozmowy telefonicznej, co jest naruszeniem zasady pisemności postępowania przetargowego. Zaznaczyć należy, że kwestią podstaw do zastosowania preferencji krajowych nie zajmowali się także powołani eksperci. W związku z powyższym Zespół Arbitrów uznał, że zastosowanie ww. preferencji nie znalazło uzasadnienia w sporządzonej dokumentacji.

pkt 3

**7. Wyrok ZA z dnia 24 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-094/99**

W przedmiotowej sprawie Zamawiający ogłosił przetarg nieograniczony bez uzyskania wymaganej przepisami prawa zgody Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na odstąpienie od stosowania preferencji krajowych. Działanie takie stanowi naruszenie art. 18 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773), oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.12.1994 r. w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych. Naruszenie to skutkowało naruszeniem interesu prawnego Odwołującego się, który złożył oświadczenie o spełnieniu wymogów niezbędnych do uznania go za dostawcę krajowego.

**Art. 19.****1. Z ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego wyklucza się:**

- 1) dostawców lub wykonawców, którzy w ciągu ostatnich trzech lat przed wszczęciem postępowania wyrządzili szkodę nie wykonując zamówienia lub wykonując je z nienależytą starannością,**
- 2) dostawców i wykonawców, w odniesieniu do których wszczęto postępowanie upadłościowe lub których upadłość ogłoszono,**
- 3) dostawców lub wykonawców, którzy zalegają z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenie społeczne, z wyjątkiem przypadków, kiedy uzyskali oni przewidzianą prawem zgodę na zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności,**

- 4) osoby fizyczne, które prawomocnie skazano za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego albo inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych,
  - 5) osoby prawne, których urzędujących członków władz prawomocnie skazano za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego albo inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych.
2. Wszczęcie postępowania o popełnienie przestępstw, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, może stanowić podstawę wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**1. Wyrok ZA z dnia 24 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1024/98**

Nie znalazł potwierdzenia zarzut braku bezstronności Zamawiającego przy rozpatrywaniu ofert. Zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający wybrał ofertę najtańszą z zastosowaniem warunków określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Na rozprawie ustalono ponadto, że w budynku, którego remont jest przedmiotem przetargu, własne lokale posiadają panowie (...) — współwłaściciele (...). Strony nie wiążą żadną umową o korzystaniu ze wspólnych elementów budynku. Spółka cywilna jako oferent nie ma siedziby w lokalu budynku i nie jest w żaden sposób związana z Zamawiającym. Zakres zleconych robót obejmuje, z wyjątkiem doprowadzenia energii elektrycznej i pionów instalacyjnych, wyłącznie remont części zajmowanej przez Zamawiającego. Odwołujący, domagając się wykluczenia oferenta nie wykazał, aby można zastosować którykolwiek z punktów art. 19 i 22 ust. 7 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie można więc z braku przesłanek ustawowych dokonać wykluczenia z przetargu firmy (...).

**2. Wyrok ZA z dnia 19 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-082/99**

Rozpatrując odwołanie w granicach zarzutów podniesionych w protestach, Zespół Arbitrów uznał, że zarzut dotyczący naruszenia art. 19 ustawy o zamówieniach publicznych nie został wykazany (udowodniony). Żądanie wykluczenia oferenta oraz członka Komisji przetargowej, którego udział w przetargu rodził wątpliwości co do bezstronności, oparte zostało jedynie na domniemaniu istnienia takiego niebezpieczeństwa.

pkt 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**3. Wyrok ZA z dnia 26 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-668/98**

Zespół nie znalazł natomiast podstaw do uznania zarzutu naruszenia przez Zamawiającego art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący się zastrzeżenia co do prawidłowości wykonania poprzednich zamówień odniósł bowiem do podwykonawców oferenta, który wygrał przetarg, a nie samego oferenta, oraz nie wykazał, że istotnie spełnione zostały przesłanki wykluczenia wykonawcy z ubiegania się o zamówienie publiczne, określone w wyżej wymienionym art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

**4. Wyrok ZA z dnia 14 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-729/98**

Zamawiający dokonując oceny ofert rzeczywiście w kryterium „wiarygodności oferenta” przyznał mniejszą liczbę punktów. Odwołujący się uczynił to na podstawie „Listy wykonanych podobnych realizacji” złożonej przez Odwołującego się w ofercie. Na liście tej w pozycji 6 Odwołujący się wskazał jako zrealizowaną inwestycję „budynek odnowy biologicznej wraz z hotelem w (...)”. Zamawiający mając wiarygodne informacje (był stroną umowy nr 12/94 dotyczącej realizacji ww. inwestycji) o fakcie, iż umowa ta nie była wykonana z należytą starannością, a w szczególności nie został dochowany termin tej umowy, postanowił skorzystać z posiadanych przez siebie dokumentów dotyczących sposobu realizacji inwestycji i uwzględnić informacje wynikające z tych dokumentów przy ocenie oferty Odwołującego się w zakresie wiarygodności.

Należy zaznaczyć, że jakkolwiek oferent nie złożył pisemnych referencji w zakresie tej inwestycji to jednak nie stanowiło to przeszkody w uwzględnieniu przez Zamawiającego posiadanych przez niego informacji. Należy również zaznaczyć, że Zamawiający nie mógł pominąć przy ocenie ofert znanych mu z urzędu faktów dotyczących inwestycji wskazanych przez oferenta w dokumentach ofertowych. Jednocześnie Zamawiający nie mógł wykluczyć oferenta w trybie art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, ponieważ uprzednie zamówienie nie było realizowane w trybie ww. ustawy. Należy również zaznaczyć i to, że przedłożone na rozprawie dokumenty dotyczące ww. inwestycji w (...) są w pełni wiarygodne i nie budzą zastrzeżeń Zespołu Arbitrów.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 4 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-100/99**

Art. 19 ustawy o zamówieniach publicznych zawiera z jednej strony opis stanów faktycznych uniemożliwiających ubieganie się o udzielenie zamówienia publicznego, a z drugiej strony przepis ten jest podstawą dla zamawiających do obligatoryjnego eliminowania (wykluczania) z postępowania tych oferentów, którzy mimo zaistnienia tych stanów przystąpili do postępowania. Zamawiający nie może udzielić zamówienia publicznego podmiotowi, jeżeli stwierdzi, że wobec tego podmiotu zachodzi któraś z przesłanek z art. 19 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

Weryfikacji uczestników postępowania pod kątem ich wykluczenia Zamawiający dokonuje na zasadach określonych w art. 22 ustawy o zamówieniach publicznych. Podstawą tej weryfikacji są:

1. oświadczenie dostawcy lub wykonawcy o niepodleganiu wykluczeniu (art. 22 ust. 2 pkt 5),
2. żądane przez Zamawiającego dokumenty na potwierdzenie spełniania warunków niepodlegania wykluczeniu (art. 22 ust. 4).

Jeżeli z treści złożonego oświadczenia oraz przedłożonych dokumentów wynika, że nie zachodzą przesłanki wykluczenia, to istnieje domniemanie prawdziwości twierdzeń oferenta i oferent ten może skutecznie ubiegać się o zamówienie publiczne. Powzięcie przez Zamawiającego, nieistotne w jaki sposób, wiadomości o nieprawdziwości oświadczenia lub dokumentów złożonych przez oferenta na okoliczność przesłanek wykluczenia, nakłada na Zamawiającego obowiązek zweryfikowania tych wiadomości. Z treści art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych oraz art. 6 k.c. wynika, że ciężar udowodnienia podstaw wykluczenia spoczywa na Zamawiającym, gdyż to właśnie on z faktów tych wywodzi skutki prawne.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych z ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego wyklucza się dostawców i wykonawców, którzy w ciągu ostatnich trzech lat przed wszczęciem postępowania wyrządzili szkodę nie wykonując zamówienia lub wykonując je z nienależytą starannością. Z przepisu tego wynika, że podstawą uzasadniającą wykluczenie jest bezsporne ustalenie przez Zamawiającego łącznego zaistnienia następujących przesłanek:

1. dostawca (wykonawca) nie wykonał zamówienia publicznego lub wykonał je z nienależytą starannością,
2. wystąpiła szkoda jako skutek niewykonania zamówienia lub wykonania go z nienależytą starannością,
3. wyrządzenie szkody miało miejsce w ciągu ostatnich trzech lat przed wszczęciem aktualnie toczącego się postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W przedmiotowej sprawie Zespół Arbitrów ustalił, że w piśmie z dnia 1 lutego 1999 r., będącym podstawą wykluczenia Odwołującego się, Zamawiający powołał się jedynie na okoliczność nienależytej staranności przy wykonywaniu uprzednich zamówień publicznych. Zamawiający nie podniósł, a tym bardziej nie udowodnił, aby Odwołujący się wykonując zamówienia publiczne na rzecz Miasta (...) i (...) wyrządził szkodę tym podmiotom.

Dokumenty przedstawione przez Zamawiającego nie zawierają dowodów na wyrządzenie przez Odwołującego się szkody uprzednim Zamawiającym. W związku z tym skoro nie zachodzą wszystkie ustawowe przesłanki z art. 19 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy czynność wykluczenia Odwołującego się z postępowania była bezpodstawną. Zespół Arbitrów zwraca ponadto uwagę na okoliczność, że Zamawiający oparł się wyłącznie na twierdzeniach uprzednich zamawiających, nie popartych takimi dowodami jak prawomocny wyrok, ugoda stron, czy też dobrowolne spełnienie świadczenia odszkodowawczego.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 11 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-253/99**

Zarzut, że jeden z podmiotów umowy konsorcjalnej powinien być wykluczony z postępowania na podstawie art. 19 ustawy o zamówieniach publicznych — nie został wykazany. Klub Sportowy (...), o który — jak wynika z oświadczenia Odwołującego się złożonego na rozprawie — chodziło w tym

przypadku, jest związany aktualnie z Zamawiającym umową o usługę czyszczenia taboru kolejowego i umowę tę wykonuje, w każdym zaś razie nie wyrządził dotychczas Zamawiającemu — jak wynika z jego oświadczenia złożonego na rozprawie — szkody (art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych).

#### **7. Wyrok ZA z dnia 18 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-090/00**

Zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy o zamówieniach publicznych z postępowania o zamówienie publiczne wyklucza się oferentów, którzy w ciągu ostatnich 3 lat przed wszczęciem postępowania wyrządzili szkodę nie wykonując zamówienia lub wykonując je z nienależytą starannością. Jak wynika z przedłożonych przez Odwołującego się pism: spółki akcyjnej (...) z dnia 26.06.1999 r. skierowanego do przedsiębiorstwa (...) oraz pisma zakładu (...) z dnia 27.10.1999 r. do spółki cywilnej (...) wynika, spółka cywilna w ciągu ostatnich trzech lat przez wszczęciem przedmiotowego postępowania przetargowego wykonała zamówienia z nienależytą starannością oraz naliczone zostały jej z tego tytułu kary umowne. Z akt sprawy wynika również, że pismem z dnia 14.01.2000 r. Zamawiający został poinformowany przez spółkę akcyjną, że w 1997 r. rozwiązał umowę na wykonanie remontu kanału sanitarnego w (...) ze spółką cywilną w (...) z winy tejże spółki oraz naliczył kary umowne, które spółka uiszczała. W świetle powyższych dokumentów należałoby przyjąć, że spółka cywilna poprzez nienależyte wykonanie umów wyrządziła szkodę ww. podmiotom. W świetle bowiem art. 483 k.c. kara umowna jako surogat odszkodowania należy się tylko wtedy, gdy strona zobowiązana jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego. Jednakże z wyjaśnień złożonych przez Zamawiającego na rozprawie nie wynika jednoznacznie, że spółka akcyjna oraz zakład (...) poniosły szkodę w wyniku nienależytego wykonania zamówienia przez spółkę cywilną. Z pisma spółki cywilnej z dnia 7.02.2000 r. do Zamawiającego wynika bowiem, że zgodnie z § 10 umowy z dnia 18.08.1997 r. między spółką akcyjną a spółką cywilną strony umowy zobowiązane były do zapłaty kar umownych niezależnie od istnienia czy też nieistnienia szkody. Ponadto Zamawiający na rozprawie przedłożył w formie faksu odpis pozwu spółki cywilnej o zapłatę przez zakład (...), z którego wynika, że spółka odstąpiła od umowy stosownie do art. 491 k.c. W związku z tym, stosownie do art. 19 ust. 1 pkt 1 wymienionej ustawy, konieczne jest ustalenie przez Zamawiającego, czy zamówienia zrealizowane przez spółkę cywilną w roku 1997 i 1998 były wykonane z należytą starannością lub nie były wykonane i czy na skutek tych okoliczności wyrządzona została szkoda. Ponadto zgodnie z art. 22 ust. 4 cytowanej ustawy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, którego wartość przekracza kwotę 30.000 EURO Zamawiający obowiązany jest żądać od oferentów potwierdzenia spełnienia warunków określonych w art. 22 ust. 2 wymienionej ustawy.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 31 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-202/00**

Wykluczenie oferenta bądź odrzucenie jego oferty może nastąpić jedynie w przypadku udokumentowania istnienia jednej z przesłanek wymienionych w tych artykułach. Samo oświadczenie Odwołującego oparte na przypuszczeniach, nie poparte dowodami, nie stanowi podstawy, w oparciu o którą Odwołujący może zarzucić Zamawiającemu naruszenie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący nie udowodnił istnienia przesłanki do wykluczenia oferenta, które dawałoby podstawę do stwierdzenia, że Zamawiający naruszył art. 19 ust. 1 pkt 1 cytowanej ustawy wybierając oferenta, który z mocy prawa podlegał wykluczeniu. Odwołujący nie wykazał również przy zarzucie złożenia oferty stanowiącej czyn nieuczciwej konkurencji jakiego czynu wymienionego w rozdziale 2 ustawy z dnia 16.04.1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (DZ. U. Nr 47, poz. 211) dopuścić się wybrany oferent.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 10 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-362/00**

Zamawiający wykluczył z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Odwołującego (...), na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, a więc z powodu wyrządzenia szkody wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zamówienia publicznego w ciągu ostatnich trzech lat przed wszczęciem postępowania. Zamawiający wskazał na zamówienie, obejmujące dostawę sprzętu medycznego dla Wojewódzkiego Szpitala Klinicznego (...) — w oparciu o umowę nr (...) z dnia 28 stycznia 1997 r. W sposób nie budzący wątpliwości w toku postępowania ustalono, iż stroną ww. umowy była firma Odwołująca się (...), składająca się z trzech wspólników: (...). Spółka ta została wykreślona z rejestru z dniem 5 lutego 1997 r., co wynika z decyzji Prezydenta (...) Nr (...) z dnia 5 lutego 1997 r. Nie ulega zatem wątpliwości, że wskazaną wyżej umowę zawarł inny podmiot,

niż odwołujący się w niniejszej sprawie, jako że odwołująca się spółka (...) składa się jedynie z dwóch wspólników (...). Zamawiający przedstawił w charakterze dowodu kserokopię wyroku Sądu Rejonowego Wydziału I Cywilnego dla (...) Wydział I Cywilny w sprawie (...) z dnia 16 września 1999 r. Mocą ww. wyroku dwaj panowie (...) obowiązani są do zapłaty na rzecz Skarbu Państwa (...) kwoty 5.671 zł. Strony postępowania zgodnie oświadczyły że wyrok ten dotyczy umowy zawartej z Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym w (...), aczkolwiek żadna ze stron nie umiała w sposób przekonujący wyjaśnić, dlaczego wyrok dotyczy jedynie dwóch wspólników nie istniejącej już trzyosobowej spółki cywilnej oraz dlaczego wyrok został wydany przez wydział cywilny a nie wydział gospodarczy, jak to powinno mieć miejsce w przypadku sprawy z zakresu działalności gospodarczej spółki. W rezultacie w toku niniejszego postępowania nie udowodniono, że omawiany tu wyrok dotyczy prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę, która złożyła odwołanie. Zespół Arbitrów oddalając odwołanie miał na względzie także i fakt, że powszechnie obowiązujące przepisy prawa (a w szczególności art. 2 ustawy o działalności gospodarczej) dopuszczają działalność podmiotów nie posiadających osobowości prawnej (w tym spółek cywilnych). Spółki te nie mają zdolności prawnej i procesowej, mogą być jednak stroną stosunku zobowiązującego, z tym że za ich zobowiązania solidarnie odpowiadają wszyscy wspólnicy. Zdaniem Zespołu Arbitrów z treści art. 864 kodeksu cywilnego nie wynika tożsamość wspólników i spółki cywilnej. Z kolei art. 2 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych wyraźnie dozwala, aby uczestnikiem postępowania o zamówienie publiczne były nie tylko osoby fizyczne i prawne, ale i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej. Także zatem i ten przepis wskazuje na konieczność rozróżniania spółki cywilnej od jej wspólników, czy też dwóch spółek cywilnych nawet jeśli wspólnikami są te same osoby. Istniejący w tym zakresie stan prawny ulegnie zmianie dopiero z chwilą wejścia w życie nowych przepisów o działalności gospodarczej, zgodnie z którymi podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą będą wspólnicy spółki cywilnej a nie sama spółka. Zespół Arbitrów przychylił się zatem do stanowiska doktryny, co do wyodrębnienia organizacyjnego spółki cywilnej (Kodeks cywilny. Komentarz. Tom II, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 1998 r. s. 486 i 487). Powszechnie obowiązujące przepisy prawa rodzą niekiedy skutek odpowiedzialności za działania osób trzecich. Przykładem takiego rozwiązania mogą być przepisy ustawy — Ordynacja podatkowa w zakresie odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe, czy choćby wspomniany wyżej art. 864 k.c. Mając jednak na względzie rozróżnienie pomiędzy wspólnikami spółki cywilnej a samą spółką, istniejące także w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych, Zespół Arbitrów uwzględnił odwołanie z braku przepisu umożliwiającego zastosowanie sankcji z art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych zarówno w odniesieniu do nowej spółki założonej nawet przez tych samych wspólników, jak i w odniesieniu do samych osób fizycznych będących wspólnikami spółki cywilnej.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 21 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-595/00**

Za nieuzasadniony Zespół Arbitrów uznał natomiast zarzut naruszenia przez Zamawiającego przepisu art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Z oświadczeń Zamawiającego jednoznacznie wynika, iż nie poniósł on żadnej szkody w wyniku realizacji przez oferenta, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę w zakresie konserwacji i utrzymania budynków sekcji (...), uprzednio zawartej z nim umowy. Odwołujący, zdaniem Zespołu Arbitrów, nie ma interesu prawnego w domaganiu się wykluczenia oferenta na podstawie ww. przepisu ustawy, zwłaszcza w kontekście oświadczenia Zamawiającego.

Zamawiający nie naruszył także zasady równego traktowania oferentów określonej w art. 16 powołanej ustawy. Zarzut Odwołującego się, jakoby oferent, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę w zakresie konserwacji, powinien być wykluczony z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, bowiem wykonywał uprzednio tożsame usługi, i z tego powodu dysponuje lepszym rozeznanem przedmiotu zamówienia, nie może zostać uznany za uzasadniony, zwłaszcza iż inni oferenci mieli możliwość zapoznania się z przedmiotem zamówienia w terenie, a ponadto Odwołujący się w nieodległej przeszłości (do końca I półrocza 1999 r.) także wykonywał usługi objęte przedmiotowym zamówieniem i był z tego powodu równie dobrze zorientowany w jego zakresie.

**pkt 2**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

#### **11. Wyrok ZA z dnia 6 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-494/99**

Zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10 czerwca 1994 r. (tekst jednolity z 1998 r. Dz. U. Nr 119, poz. 773) z ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego wyklucza się dostawców i wykonawców, w odniesieniu do których wszczęto postępowanie upadłościowe.



we lub których upadłość ogłoszono. Zamawiający zgodnie z art. 22 ust. 4 cytowanej ustawy powinien żądać potwierdzenia spełnienia m.in. warunków, o których mowa w art. 19. Zgodnie z powyższym wymogiem Zamawiający w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia w punkcie 3 zażądał m.in. zaświadczenia z Sądu Rejonowego właściwego ze względu na siedzibę oferenta, że nie toczy się w stosunku do oferenta postępowanie upadłościowe.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 4 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-340/00**

Odwołujący się wniósł protest od rozstrzygnięcia postępowania o zamówienie publiczne dotyczące dostaw odzieży dla wojska domagając się jego unieważnienia z powodu naruszenia prawa a w szczególności art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Naruszenie to polegało na udziale w postępowaniu i przyjęciu oferty podmiotu podlegającego wykluczeniu. W odwołaniu Odwołujący się podtrzymał żądanie doprecyzowując jego treść w toku rozprawy. Zamawiający odrzucił protest w toku rozprawy skupiając swoją uwagę na pojęciu „wszczęcie postępowania upadłościowego”. Zamawiający preferuje traktowanie tego pojęcia zgodnie z systematyką przyjętą w ustawie z 24.10.1934 r. z późn. zm. — Prawo upadłościowe. Zgodnie z tą ustawą postępowanie toczy się:

1. w przedmiocie ogłoszenia upadłości
2. właściwe postępowanie upadłościowe po wydaniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

Odwołujący się wykazał sprzeczność tego podejścia z treścią art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych, którego sens jest następujący:

Z ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego wyklucza się dostawców i wykonawców, w odniesieniu do których wszczęto postępowanie upadłościowe lub których upadłość ogłoszono. Przepis ten nie mógłby być sformułowany w ten sposób gdyby ustawodawca miał na myśli takie samo znaczenie pojęcia „wszczęcie postępowania” jak wyrażone w prawie upadłościowym. Ogłoszenie upadłości nie byłoby w takim przypadku alternatywą dla wszczęcia postępowania upadłościowego ale to postępowanie by poprzedzało. Skoro w treści art. 19 ust. 1 pkt 2 nie da się pogodzić z ujęciem prawa upadłościowego należy przyjąć, że wolą ustawodawcy było odmienne uregulowanie i właściwe jest tutaj przyjęcie, że wszczęcie postępowania oznacza złożenie stosownego wniosku i zawistość sprawy z rozumieniem art. 192 k.p.c. Dowód na tę okoliczność strona Odwołująca się przedłożyła na rozprawie.

#### **pkt 4**

#### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

#### **13. Wyrok ZA z dnia 13 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-979/98**

Za przekonującą uznano w tym względzie argumentację mówiącą o tym, że niemożliwe jest uznanie za aktualne zaświadczeń pochodzących sprzed okresu obowiązywania ustawy skoro art. 19 ust. 1 pkt 4 i 5 posługuje się między innymi pojęciem „przestępstwa popełnionego w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego”. Ponadto za słuszną uznano argumentację wskazującą, iż przedstawione zaświadczenia w istocie rzeczy wydawane były na rzecz innego podmiotu (...) a ponadto jako takie nie odnoszą się do osób będących w okresie ich wydawania urzędującymi członkami władz firmy (...).

W tej sytuacji mimo dowodzenia, że przekształcenia firmy, a także tożsamość z obecnym składem władz spółki stanowisko Zamawiającego uznane być powinno za prawidłowe.

Na Zamawiającym nie ciążył obowiązek wyjaśnienia z oferentem czy posiada on aktualne zaświadczenie. Doręczenie w proteście aktualnego zaświadczenia z dnia 6.10.1998 r. (a więc sprzed daty ostatecznego terminu składania ofert tj. 9.10.1998 r.) dowodzi, że po stronie oferenta nie występowały istotne przeszkody w zdobyciu i przedłożeniu aktualnego zaświadczenia. Tym samym mimo nie doprecyzowania kwestii aktualności wyciągu z rejestru w samej specyfikacji uznać należy, że zarówno z treści art. 19 i 22 ustawy jak i zapisów Rozporządzenia R.M. z dnia 6.01.1998r. wywodzić należy, że także w stosunku do Centralnego Rejestru Skazanych należy mówić o aktualnym zaświadczeniu tak jak się mówi o tym w przypadku rejestru, bilansu oraz zaświadczeń US i ZUS.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 14 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-004/99**

Zespół Arbitrów po wysłuchaniu wyjaśnień stron oraz przeanalizowaniu złożonych dokumentów ustalił, że w SIWZ Zamawiający żądał złożenia informacji z Centralnego Rejestru Skazanych w zakresie określonym w art. 19 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o zamówieniach publicznych, a więc w przypadku

spółki z o.o. należało złożyć informację dotyczącą urzędujących członków władz. W tym przypadku ustalono, na podstawie odpisu z Rejestru Handlowego z dnia 19.10.1998 r. oraz umowy spółki (akt notarialny z dnia 27.05.1994 r. Rep. (...)), że urzędującymi członkami władz są członkowie najwyższej władzy wykonawczej w spółce, a mianowicie członkowie zarządu wyszczególnieni w Rejestrze Handlowym jako uprawnieni do reprezentowania spółki. Umowa spółki w § 20 określa zasadę reprezentacji spółki precyzując sposób składania oświadczeń i podpisów w imieniu spółki oraz reprezentowania interesów spółki przed polskimi instytucjami jak banki, urzędy. Uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) z dnia 26.03.1998 r. określa zasady reprezentowania spółki w sprawach związanych z pozyskiwaniem zamówień publicznych, przyznając prawo reprezentowania spośród urzędujących na terenie Polski członków Zarządu, Prezesowi i Wiceprezesowi Spółki.

Zdaniem Zespołu Arbitrów wskazanie członków zarządu spółki do jej reprezentowania, nie ogranicza kompetencji zarządu spółki jako całości i nie wywiera takiego skutku ograniczającego na zewnątrz. Nawet wyraźne ograniczenia kompetencji zarządu bądź jego poszczególnych członków zawarte w umowie spółki lub uchwale zarządu mają skutek jedynie w stosunku wewnętrznym, tj. między spółką a zarządem lub jej członkami. W stosunkach na zewnątrz (z innymi osobami) nie jest możliwe ograniczenie kompetencji zarządu spółki (Kodeks handlowy, komentarz, tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 1997 r., komentarz — zadania i kompetencje zarządu, do art. 195).

W związku z powyższym Zespół Arbitrów uznał, że obowiązek złożenia informacji o niekaralności dotyczy także czwartego członka zarządu spółki Odwołującego.

**pkt 5**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**15. Wyrok ZA z dnia 14 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-633/98**

W toku rozprawy Zamawiający również nie wykazał, że istnieją podstawy do wykluczenia z postępowania w związku z prawomocnym skazaniem urzędujących członków — władz za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego, albo inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych. Nie zostało również wykazane, że nastąpiło wszczęcie postępowania o popełnienie ww. przestępstw. Przepisy ustawy o zamówieniach publicznych i przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 6.01.1998 r. w sprawie określenia dokumentów jakich Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 81) ani przepisy rozporządzenia Ministrów Sprawiedliwości i Obrony Narodowej z 30.08.1993 r. w sprawie prowadzenia rejestru osób prawomocnie skazanych, udzielenie informacji z rejestru, oraz trybu zbierania danych w postępowaniu karnym dotyczących tych osób (Dz. U. Nr 82, poz. 388) nie określają terminu ważności informacji z Centralnego Rejestru Skazanych.

Z tych względów mając na uwadze m.in. argumenty podnoszone w odpowiedzi na protest, tj. doświadczenie życiowe, a także ewentualne zasady stosowane przy rozpatrywaniu przez sądy powszechne spraw karnych, w odniesieniu do których § 351 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19.11.1987 r. — Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 218 ze zm.) nakłada obowiązek żądania informacji z Centralnego Rejestru Skazanych z okresu nie późniejszego niż 6 m-cy Zamawiający mógł i powinien takiej informacji z okresu, który mieści się w ww. przedziale czasowym zażądać. Tymczasem Zamawiający prezentując swój punkt widzenia dopiero w odpowiedzi na protest określa ten termin na „nie dłuższy niż 3 miesiące lub maksymalnie 1 rok”. Zespół Arbitrów uznał, że jakkolwiek trudno przyjąć informację z Centralnego Rejestru Skazanych np. z 1963 r. za aktualną, potwierdzającą brak podstawy do wykluczenia z postępowania to jednak podobnie, w przypadku braku dodatkowych wymogów co do terminu jej sporządzenia, należałoby uznać informację sprzed roku.

**16. Wyrok ZA z dnia 21 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-880/98**

Przepis art. 19 ust. 1 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych nakłada obowiązek na Zamawiającego wykluczenia z postępowania osoby prawnej, której członkowie władz zostali skazani za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o zamówienie publiczne lub w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. W tym znaczeniu niewątpliwie chodzi o osoby ścisłego kierownictwa osoby prawnej, a więc dyrektora i jego zastępców. Ponieważ Odwołujący nie dołączył do oferty informacji dotyczą-

cej zastępców dyrektora, to w tym zakresie oferta nie spełniała wymogu specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

### **17. Wyrok ZA z dnia 14 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-268/99**

Rozpoznając odwołanie w granicach podniesionych zarzutów Zespół Arbitrów na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji przetargowej i wyjaśnień złożonych na rozprawie nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania. Zespół Arbitrów zważył, co następuje:

Zamawiający w dziale IV lit. b) pkt 5 SIWZ zażądał złożenia wyciągu z Centralnego Rejestru Skazanych dotyczących osób będących członkami urzędujących władz oferentów w celu ewentualnego wykluczenia w związku z zaistnieniem przesłanek określonych w art. 19 ust. 1 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych. O tym, które z osób fizycznych zaliczyć do członków władz, przesądza status osoby prawnej. Z załączonego do oferty aktualnego odpisu z rejestru wynika, że p. (...) jest członkiem zarządu. Zamawiający na podstawie aktualnego wyciągu z rejestru handlowego, załączonego do oferty, miał prawo sądzić, że oferent przedstawia mu stan prawny Spółki — w tym urzędujących członków władz — zgodny ze stanem rzeczywistym. W związku z rezygnacją członka zarządu p. (...), Odwołujący winien był poinformować o tym Zamawiającego, a dla uwiarygodnienia swoich twierdzeń, załączyć do złożonej oferty oświadczenie o rezygnacji oraz uchwałę Walnego Zgromadzenia Wspólników Spółki. Odwołujący o fakcie rezygnacji członka zarządu z funkcji nie poinformował w stosowny sposób Zamawiającego, zatem zarzut braku przedmiotowego wyciągu w stosunku do pana (...) jest zasadny i stanowi jedną z przesłanek do odrzucenia oferty.

### **18. Wyrok ZA z dnia 10 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-139/00**

Odwołanie należało uwzględnić, ponieważ w świetle zebranego w sprawie materiału potwierdził się zasadniczy zarzut tego odwołania, a mianowicie to, że zamawiający dokonał bezzasadnego odrzucenia oferty złożonej przez odwołującego się (...).

Stan niekaralności oferenta będącego osobą fizyczną (art. 19 ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych) udokumentowany został podwójnie: oświadczeniem osobistym podpisanym przez pana (...) i wypisem z Centralnego Rejestru Skazanych. Aktualności tego drugiego dokumentu nie można podważać, gdyż termin jego skuteczności nie został określony na mocy SIWZ, a nawet objęty został nieprecyzyjnym wymogiem „zaświadczenia o niekaralności urzędujących członków władz”, co odnosi się wyraźnie tylko do dyspozycji art. 19 ust. 1 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczącej osób prawnych, a nie osób fizycznych. Poza tym w świetle powszechnego poglądu dokument jest aktualny tak długo, jak długo aktualne są okoliczności nim objęte, chyba że obowiązuje termin specjalny.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **19. Wyrok ZA z dnia 12 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-974/98**

Przepis artykułu 19 ustawy o zamówieniach publicznych określa negatywne przesłanki, których zaistnienie skutkuje wykluczeniem dostawców z ubiegania się o zamówienie publiczne. W ust. 2 cyt. przepisu stanowi się o fakultatywności wykluczenia oferentów, w przypadku wszczęcia postępowania o popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego albo inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych. Zamawiający dnia 16.10.1998 r. wykluczył Odwołującego na podstawie art. 19 ust. 2 cytowanej ustawy, w oparciu o pismo Prokuratury w (...). Otóż w przedmiotowej sprawie dokumenty prokuratorskie dotyczące wykluczenia winny pochodzić sprzed daty wykluczenia (16.10.1998 r.). Takimi dokumentami są:

Pismo z dnia 12.10.1998 r. Prokuratury Wojewódzkiej w (...), z którego wynika, że śledztwo dotyczy o s ó b zajmujących się sprawami majątkowymi (...) dyrekcji Okręgowej w (...) poprzez zawieranie niekorzystnych umów dzierżawy z Odwołującym.

Pismo Prokuratury Wojewódzkiej w (...) z dnia 12.10.1998 r. informujące o śledztwie dotyczącym ujawnionych nieprawidłowości w związku z zawieraniem przez (...) umów dzierżawy i leasingu między innymi z Odwołującym. Z powyższych pism nie wynika, aby wszczęte postępowanie w sprawie dotyczyło przestępstw wymienionych w art. 19 ust. 1 pkt 5 cytowanej ustawy. Zamawiający nie wykazał, aby wszczęte postępowanie dotyczyło przestępstwa popełnionego przez Odwołującego w związ-

ku z konkretnym postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego. Również z cytowanych pism prokuratorskich nie wynika, że umowy dzierżawy i leasingu są następstwem konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Brak w tych 2 pismach określenia przestępstwa jako przestępstwa popełnionego w celu osiągnięcia korzyści majątkowych (brak kwalifikacji prawnej). Skoro z pism będących podstawą faktyczną do wykluczenia Odwołującego nie wynika jednoznacznie, że wszczęte postępowanie prokuratorskie dotyczy przestępstw popełnionych w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego albo popełnionego w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, stąd zdaniem Zespołu Arbitrów brak było podstaw do zastosowania przez Zamawiającego w tej sprawie art. 19 ust. 2 cytowanej ustawy. W następstwie błędnego przyjęcia przez Zamawiającego treści ww. pism co do przestępstw z art. 19 ust. 1 pkt 5, zarzut naruszenia art. 27b ust. 1 pkt 1.

#### Art. 20.

**W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego nie mogą występować w imieniu zamawiających ani też wykonywać czynności związanych z postępowaniem o zamówienie publiczne, a także być biegłymi osoby, które:**

- 1) **pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z oferentem, jego zastępcą prawnym lub członkami władz osób prawnych ubiegających się o udzielenie zamówienia,**
- 2) **przed upływem trzech lat od daty wszczęcia postępowania pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z oferentem albo były członkami władz osób prawnych ubiegających się o udzielenie zamówienia,**
- 3) **pozostają z dostawcą lub wykonawcą w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 25 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-661/98**

Podnoszony przez Odwołującego zarzut naruszenia art. 20 ustawy o zamówieniach publicznych nie znalazł potwierdzenia w dokumentacji przetargowej i zeznaniach stron na rozprawie. Przepis ten zawiera ograniczenia do kręgu osób fizycznych i prawnych podlegających wyłączeniu od udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego po stronie Zamawiającego. Takim podmiotem podlegającym obligatoryjnemu wykluczeniu z art. 20 ustawy nie jest firma (...), gdyż ustawodawca podał zamknięty krąg osób podlegających wykluczeniu i w takich sprawach wyklucza się fakultatywność. Również cytowany przepis nie zamyka dostępu do innych zamówień publicznych w przypadku gdy oferent uczestniczył w poprzednich przetargach, które dotyczyły innego przedmiotu zamówienia, a organizowanego przez tego samego Zamawiającego. Jest to zgodne z zasadą powszechności dostępu do ubiegania się o uzyskanie zamówienia publicznego.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 29 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-192/00**

Dla oceny zasadności odwołania bez znaczenia jest, również podnoszony, zarzut dokonania oceny wiarygodności technicznej przy pomocy ekspertów. Zamawiający bowiem ma obowiązek dokonać oceny ofert zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o zamówieniach publicznych, natomiast osoby biorące udział w postępowaniu po stronie Zamawiającego mogą być przez oferentów kwestionowane jedynie w kontekście art. 20 tej ustawy. W granicach zakreślonych treścią tego przepisu Zamawiający ma więc swobodę doboru osób, które w jego imieniu dokonają oceny ofert, byle ocena ta była zgodna z ww. zasadami oraz zapisami specyfikacji.

#### **pkt 2**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **3. Wyrok ZA z dnia 29 wrzesień 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-787/98**

Zamawiający rzeczywiście wykluczył Odwołującego się z postępowania i powołał się przy tym na art. 20 pkt 2 i 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Uznał też, że Odwołujący złożył nieprawdziwe oświadczenie określone w art. 22 ust. 2 ww. ustawy. Po tym wykluczeniu Zamawiający wybrał następną w kolejności ofertę.

Zespół Arbitrów uznał wyżej opisane działanie Zamawiającego za rażące naruszenie ustawy o zamówieniach publicznych. Należy bowiem zwrócić uwagę na fakt, że przepis art. 20 dotyczy pracowników Zamawiającego lub osób występujących w jego imieniu, a nie oferenta. Na podstawie tego artykułu określone w nim osoby nie mogą występować po stronie Zamawiającego w prowadzonym postępowaniu. W przypadku stwierdzenia okoliczności określonych w art. 20 obowiązkiem Zamawiającego jest odsunięcie takich osób od udziału w postępowaniu, w żadnym wypadku natomiast nie może skutkować wykluczeniem oferenta z postępowania.

#### **4. Wyrok ZA z dnia 23 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-884/98**

Odwołujący się nie wykazał, aby naruszony został art. 20 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie można przyjąć, iż przepis ten ma zastosowanie w sytuacji, gdy oferent, który przetarg wygrał jest tym samym podmiotem, który uprzednio wykonał zamówienie integralnie związane z zamówieniem będącym przedmiotem aktualnego zamówienia publicznego.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 27 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-217/99**

Zamawiający naruszył przepis art. 20 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez zaniechanie obowiązku wyłączenia z postępowania pana (...) — pełnomocnika (...) do spraw zamówień publicznych, łamiąc jedną z podstawowych zasad postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jaką jest zasada gwarancji bezstronności. W konsekwencji uczyniono podstawą postępowania specyfikację istotnych warunków zamówienia, opracowaną i podpisaną przez (...). Poza tym, mimo pisma (...) z dnia (...) o wyłączeniu pana (...) dopiero z tym dniem, nie powiadomiono o powyższym fakcie oferentów i dopuszczono by wykonywał on dalsze czynności w postępowaniu, o czym świadczy podpisane przez niego zawiadomienie o wyniku przetargu (druk ZP-150).

#### **6. Wyrok ZA z dnia 30 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-204/00**

Zespół Arbitrów po rozpatrzeniu odwołania uznał za zasadny zarzut Odwołującego się (...), dotyczący udziału w podejmowaniu decyzji o wykluczeniu z postępowania Odwołującego się, osoby podlegającej wyłączeniu na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.). Z oświadczenia stron jednoznacznie wynika, że Pan (...) pozostawał przed upływem trzech lat od daty wszczęcia postępowania w stosunku zlecenia z Odwołującym się. Wobec jednoznacznego brzmienia ww. przepisu w ocenie Zespołu Arbitrów zaistniała więc przesłanka do wyłączenia ww. osoby z postępowania od momentu gdy Zamawiający powziął o tym wiadomość, tj. od momentu złożenia ww. oświadczenia przez Odwołującego się w dniu 3.03.2000 r. W dniu otwarcia ofert, tj. 29.02.2000 r. Pan (...) złożył bowiem nieprawdziwe oświadczenie o nie podleganiu wyłączeniu z postępowania na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

pkt 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **7. Wyrok ZA z dnia 2 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-325/98**

Zarzut naruszenia przepisu art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą, dotyczący wykluczenia dwóch członków komisji przetargowej nie może być rozpatrywany, gdyż Odwołujący się o osobach uczestniczących w postępowaniu po stronie Zamawiającego dowiedział się z pisma z dnia 9.04.1998 r. zawierającego wykaz osób uczestniczących w postępowaniu po stronie Zamawiającego, jakie zostało wystosowane do oferentów. Pismo to doręczono Odwołującemu się w dniu 10.04.1998 r. Tak więc termin oprotestowania udziału tych osób upłynął w dniu 17.04.1998 r.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-369/99**

Zarzut naruszenia art. 20 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych jest przede wszystkim spóźniony w świetle przepisu art. 82 ust. 1 ustawy. Skład komisji przetargowej znany był Odwołującemu co

najmniej od dnia 8 marca 1999 r., tj. od dnia otwarcia ofert. Niezależnie od powyższego, zdaniem Zespołu Arbitrów, nie zachodził żaden stosunek prawny pomiędzy następującymi członkami komisji przetargowej:

1. radnym — przewodniczącym komisji rady miasta,
  2. naczelnikiem wydziału Urzędu Miasta,
- a spółką z o.o., której jedynym wspólnikiem jest gmina. Odwołujący nie przedstawił też żadnych okoliczności, które świadczyłyby o istnieniu stosunków faktycznych pomiędzy Zamawiającym a wykonawcą, które mogłyby budzić uzasadnione wątpliwości, co do bezstronności członków komisji.

#### Art. 21.

1. **Wszelkie oświadczenia i zawiadomienia składane przez zamawiających i dostawców lub wykonawców wymagają formy pisemnej, chyba że ustawa stanowi inaczej.**
2. **Jeżeli w postępowaniu o udzielenie zamówienia strony porozumieją się w formie innej niż pisemna, treść przekazanej informacji musi zostać niezwłocznie potwierdzona na piśmie.**

#### ust. 1

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 25 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-066/98**

Odnosząc się do kwestii podpisu pod treścią pełnomocnictwa udzielonego osobie składającej ofertę w imieniu (...) Zespół Arbitrów stwierdził, że pełnomocnictwo to zostało udzielone przez osobę uprawnioną zgodnie z rejestrem handlowym do jednoosobowego reprezentowania oferenta w stosunkach cywilnoprawnych. Podstawą odrzucenia oferty nie mógł być również brak podpisu pełnomocnika oferenta pod załącznikiem nr 2 do oferty, gdyż załącznik ten nie jest oświadczeniem pochodzącym od oferenta w rozumieniu art. 21 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych a dokumentem potwierdzającym spełnienie przez oferenta określonego warunku.

#### **2. Wyrok ZA z dnia 23 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-544/98**

W myśl art. 22 ust. 5, 6 i 8 w związku z art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych w brzmieniu obowiązującym po 9.11.1997 r., zamawiający przy zamówieniach powyżej 30.000 ECU wzywa wykonawców na piśmie do złożenia oświadczeń czy pozostają w stosunku zależności lub dominacji z innymi uczestnikami postępowania lub z zamawiającym albo osobami po stronie zamawiającego biorącymi udział w postępowaniu, określając równocześnie termin do złożenia oświadczeń.

#### **3. Wyrok ZA z dnia 24 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-769/98**

Zdaniem Zespołu Arbitrów w przedmiotowej sprawie protest został złożony w terminie ustawowym. Zespół przychylił się do twierdzeń Odwołującego, iż czynności dotyczące ogłoszenia o wyniku postępowania, o których mowa w art. 50 ustawy o zamówieniach publicznych odnoszą się do różnych podmiotów. Biorąc pod uwagę nakaz pisemności postępowania zawarty w art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych oraz treść art. 61 kodeksu cywilnego Zespół Arbitrów stanął na stanowisku, że termin do wniesienia protestu rozpoczął swój bieg w dniu 26 sierpnia 1998 r. Skoro zatem protest został wniesiony w dniu 31 sierpnia 1998 r. Odwołujący zachował termin przewidziany w art. 81 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **4. Wyrok ZA z dnia 31 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-154/99**

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego wszczęto poprzez publikację ogłoszenia o przetargu dwustopniowym w BZP w dniu 22.09.1998 r. Od tej daty zarówno Zamawiający jak i oferenci w swoim działaniu związani są regułami postępowania ustalonymi ustawą o zamówieniach publicznych. Podległość ustawie nakazuje by wszelkie kontakty z oferentem odbywały się pisemnie, co wynika z art. 21 cyt. ustawy i art. 15 ust. 1.

**5. Wyrok ZA z dnia 24 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-460/99**

Zespół Arbitrów po wysłuchaniu stron oraz po zapoznaniu się z dokumentacją przetargową, w tym w szczególności z SIWZ i ofertą Odwołującego stwierdził, iż nie potwierdził się fakt naruszenia przez Zamawiającego art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tj. z 1998 r. Dz. U. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.), bowiem ustawa ta nie wskazuje, w jakim momencie postępowania oferent powinien być powiadomiony o odrzuceniu jego oferty. Zwrócenia uwagi wymaga również fakt, iż sam Odwołujący przyznał, że z tego powodu nie doznał jego interes prawny żadnego uszczerbku.

**6. Wyrok ZA z dnia 21 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-846/99**

Nie jest zasadny także zarzut naruszenia zasady pisemności określony w art. 21 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Przepis ten bowiem nakazuje potwierdzanie w formie pisemnej wszelkich oświadczeń i zawiadomień składanych w toku postępowania. Jeśli zatem brak było czynności zamawiającego, to również nie mogło być potwierdzenia w formie pisemnej czynności nieistniejącej. Zamawiający nie był również zobowiązany do odpowiadania na pisma oferenta wnoszone w toku oceny ofert.

**7. Wyrok ZA z dnia 6 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1294/99**

Zespół Arbitrów po zapoznaniu się z aktami sprawy, dokumentacją okazaną podczas rozprawy oraz wyjaśnieniami stron stwierdził, iż Zamawiający nie sporządził pisemnych dokumentów potwierdzających fakt przeprowadzenia negocjacji z zachowaniem konkurencji. Nie ma zatem dowodów, iż negocjacje z oferentami zostały przeprowadzone. Zamawiający naruszył zatem postanowienia art. 66 i art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych. Naruszenie zasady pisemności postępowania wystąpiło także przy dokonaniu zmiany terminu otwarcia ofert wstępnych. Strony zgodnie oświadczyły, iż uzgodnienie w tym zakresie miało charakter ustny. Zamawiający pisemnie nie określił terminu otwarcia ofert ostatecznych naruszając w ten sposób art. 66 ust. 4 w związku z art. 30 ustawy o zamówieniach publicznych. Zamawiający nadto nie prowadził pisemnej rejestracji wpływających ofert i nie zachował kopert z pieczęcią potwierdzającą ich datę wpływu.

**8. Wyrok ZA z dnia 20 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-561/00**

Zamawiający odrzucił ofertę firmy (...) uznając, iż jest sprzeczna ze SIWZ, gdyż kosztorys ofertowy zawierał upusty. Z tej samej przyczyny odrzucono 6 innych ofert. O fakcie odrzucenia oferty firma (...) nie została poinformowana, tak jak i pozostali odrzuceni oferenci, co sprzeczne jest z wymogiem pisemności postępowania określonym w art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych. Zamawiający o fakcie odrzucenia oferty obowiązany jest powiadomić oferenta na piśmie, gdyż jest to czynność, która może być przedmiotem protestu. Niedopełnienie przez Zamawiającego tego ustawowego obowiązku pozbawiło oferenta możliwości oprotestowania czynności odrzucenia oferty, a zatem uznać należało, iż takie działanie Zamawiającego naruszyło określone w ustawie zasady udzielania zamówień oraz spowodowało uszczerbek w interesie prawnym Odwołującego.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**9. Wyrok ZA z dnia 22 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-290/98**

Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (roz. 4 pkt 14) określił, iż wadium może być wniesione w pieniądzu, obligacjach państwowych lub poręczeniu instytucji kredytujących. Po wpłygnięciu do Zamawiającego faksu Odwołującego się z dnia 14 marca 1998 roku uprawniony pracownik Zamawiającego sporządził na nim notatkę mającą charakter wewnętrzny, której treść jednak została do Odwołującego się skierowana. Z treści tej notatki Odwołujący się nie mógł jednak przyjąć, iż Zamawiający wyraża zgodę na ustanowienie wadium w postaci weksla. Ponadto Zespół Arbitrów wziął pod uwagę, iż w materiałach Urzędu brak jest dowodu na potwierdzenie przez Odwołującego się ww. treści faksu w formie pisemnej, co jest wymogiem określonym w art. 21 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

**10. Wyrok ZA z dnia 19 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-022/99**

Przyjmując zasadę pisemności postępowania wynikającą z art. 21 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych za datę doręczenia Odwołującemu sporządzonej w dniu 24.12.98 r. pisemnej informacji o wyborze oferty wobec braku dowodów na jej wystanie i doręczenie po obu stronach — Zespół Arbitrów uznał, że złożenie pisemnego protestu w dniu 4.01.99 r. w siedzibie Zamawiającego zachowuje termin siedmiodniowy licząc od daty doręczenia pisemnej informacji. Na powyższą okoliczność Zespół Arbitrów zważył, iż strona Odwołująca nie otrzymała pisemnej informacji do daty rozprawy a Zamawiający nie był w stanie wykazać jej wystania.

**11. Wyrok ZA z dnia 24 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-290/99**

(...) Ad 2a. W specyfikacji Zamawiający zawarł wymóg, aby oświadczenie o dominacji i zależności było przez oferentów obecnych na otwarciu ofert złożone w tym terminie. Do innych oferentów, tj. nieobecnych wysłano wezwania. Zamawiający naruszył art. 21 i 22 ustawy o zamówieniach publicznych, nie żądając potwierdzenia zapoznania się przez oferentów z listą uczestników przetargu i osób po stronie Zamawiającego. Powyższe nie naruszyło jednak interesu prawnego Odwołującego, gdyż złożone przez niego oświadczenie zostało przyjęte.

**12. Wyrok ZA z dnia 30 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-742/99**

Odwołujący się przeczył by 3.08.1999 r. można było uzyskać przez telefon informację, że przetarg rozstrzygnięto. Należało więc oprzeć się na postanowieniach art. 50 ust. 1 i 2 w związku z art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych wyrażającym zasadę pisemności i przyjąć, że informacje o wyniku przetargu Odwołujący przyjął dopiero 5.08.1999 r. co udowodnił oświadczeniem urzędu pocztowego.

**13. Wyrok ZA z dnia 6 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1156/99**

Należy podzielić pogląd odwołującego, że protest został wniesiony w terminie. Zamawiający nie podał do wiadomości oferentów terminu dokonania wyboru oferty — w specyfikacji istotnych warunków zamówienia podano jedynie miejsce wywieszenia ogłoszenia o dokonanym wyborze nie podając jego terminu. Tak więc termin do wniesienia odwołania należy liczyć od dnia pisemnego powiadomienia odwołującego.

Zgodnie z art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych strony postępowania w sprawie zamówienia publicznego porozumiewają się w formie pisemnej, a jeśli porozumieją się w innej formie, treść przekazanej informacji musi zostać niezwłocznie potwierdzona na piśmie. Gdyby więc Zamawiający w dniu 5.11.1999 r. dokonał zawiadomienia odwołującego o dokonanym wyborze faksem lub telefonicznie ten dzień należałoby uznać za początek terminu do wniesienia protestu.

**Art. 22.**

- 1. Z zastrzeżeniem ochrony praw własności intelektualnej oraz tajemnicy handlowej, zamawiający może żądać od dostawców i wykonawców wyłącznie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania.**
- 2. Przystępując do udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne każdy dostawca lub wykonawca składa oświadczenie, że:**
  - 1) jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, zgodnie z wymaganiami ustawowymi,**
  - 2) posiada uprawnienia niezbędne do wykonania określonych prac lub czynności, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień,**
  - 3) posiada niezbędną wiedzę i doświadczenie, potencjał ekonomiczny i techniczny, a także pracowników zdolnych do wykonania zamówienia,**
  - 4) znajduje się w sytuacji finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia,**
  - 5) nie podlega wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 19.**
- 3. W postępowaniu o zamówienie, którego wartość nie przekracza kwoty, o której mowa w art. 15 ust. 1, zamawiający może żądać od dostawców lub wykonawców potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2.**



4. W postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość przekracza kwotę, o której mowa w art. 15 ust. 1, zamawiający żąda od dostawców lub wykonawców potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2.
5. W postępowaniu o zamówienie, którego wartość przekracza kwotę, o której mowa w art. 15 ust. 1, zamawiający wzywa dostawców lub wykonawców do złożenia oświadczenia, czy pozostają w stosunku zależności lub dominacji w rozumieniu ustawy z dnia 22 marca 1991 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych (Dz. U. z 1994 r. Nr 58, poz. 239, Nr 71, poz. 313 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 45, poz. 199, Nr 75, poz. 357, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 30, poz. 164 i Nr 88, poz. 554) z innymi uczestnikami postępowania lub zamawiającym albo osobami po stronie zamawiającego biorącymi udział w postępowaniu.
6. Dostawcy i wykonawcy są zobowiązani do dostarczenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 5, w terminie określonym przez zamawiającego. Wezwanie powinno zawierać wykaz uczestników postępowania oraz osób po stronie zamawiającego biorących udział w postępowaniu.
7. Zamawiający wyklucza z postępowania uczestników postępowania, którzy nie złożyli oświadczenia w wymaganym terminie lub pozostają w stosunku zależności z innymi uczestnikami postępowania.
8. Wymagania dotyczące dokumentów oraz oświadczeń, o których mowa w ust. 2—5 określa się jednakowo dla wszystkich dostawców lub wykonawców.
9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, jakich dokumentów zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2.

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**1. Wyrok ZA z dnia 22 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-404/98**

Podstawą odrzucenia oferty złożonej i podpisanej przez (...) było stwierdzenie przez Zamawiającego uchybień formalnych ujawnionych w toku ponownej oceny wszystkich ofert jakiej Zamawiający dokonał w wykonaniu wyroku Zespołu Arbitrów z dnia 14.05.98 r. sygn. akt UZP/ZO/0-268/98. Bezsporny w tej sprawie jest fakt, że w ofercie Odwołującego podpisanej przez tegoż, oświadczenia wymagane przepisami art. 22 ust. 2 i 6 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych złożył tylko wyżej wymieniony. Obowiązku tego nie dopełniła współwłaścicielka ww. przedsiębiorstwa i współmałżonka oferenta. Już ta okoliczność stanowiła wystarczającą podstawę do odrzucenia oferty na podstawie art. 27a pkt 2 cytowanej wyżej ustawy o zamówieniach publicznych, albowiem powyższego braku nie można uzupełnić po otwarciu ofert. Oświadczenia, o których mowa w art. 22 ust. 2 i 6 ustawy o zamówieniach publicznych pochodzące od pani (...) były niezbędne. Wymieniona wskutek wpisu (z jej wyboru) do ewidencji działalności gospodarczej stała się osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą i występującą w obrocie prawnym samodzielnie aczkolwiek w ramach prowadzonego wspólnie z mężem przedsiębiorstwa. Wbrew poglądom Odwołującego brak wymaganych oświadczeń ze strony pani (...) nie mógł być konwalidowany oświadczeniem złożonym przez małżonka na gruncie art. 36 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego jak wywodzi w odwołaniu. Oświadczenie, o którym mowa w art. 22 ust. 2 i 6 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczy bowiem nie tylko informacji (stanów faktycznych) odnoszących się do przedsiębiorstwa oferenta ale dotyczy również informacji istotnych odnoszących się do osób reprezentujących oferenta. Zatem brak oświadczenia jednego ze współwłaścicieli był istotnym uchybieniem uprawniającym do odrzucenia oferty w całości na podstawie ww. przepisów.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**2. Wyrok ZA z dnia 12 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-915/99**

Zapis zawarty w rozdziale II pkt 5 SIWZ sformułowany „zaświadczenie z właściwego organu podatkowego o niezaleganiu z podatkami związanymi z działalnością oferenta” nie uzasadnia przyjęcia przez Odwołującego, że żądane zaświadczenie organu podatkowego dotyczy wyłącznie zaświadczenia Urzędu Skarbowego. Wprowadzone nowelizacją z dnia 29 września 1998 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 126, poz. 832)

zmiany do § 1 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06.01.1998 r. w sprawie określenia dokumentów, jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 87) rozszerzyły krąg podmiotów właściwych do wydawania zaświadczeń na wszystkie organy podatkowe. Skreślenie wyrazów „właściwego urzędu skarbowego” i zastąpienie wyrazami „właściwego organu podatkowego” sprawiło, że Zamawiający uprawniony jest do żądania zaświadczeń dotyczących wywiązywania się z zobowiązań podatkowych i opłat sporządzanych również przez inne organy podatkowe, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 28.08.1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.). Należy dodać, że Urzędy Skarbowe nie były i nie są uprawnione do wydawania zaświadczeń dotyczących opłat, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Stosownie do art. 22 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych, Zamawiający miał obowiązek żądać od Odwołującego dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, w tym również, że nie podlega wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 19 ustawy o zamówieniach publicznych. Skoro Odwołujący wbrew obowiązkowi należytej staranności (art. 355 k.c.) nie zwracał się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści SIWZ w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych, i do złożonej oferty dołączył dokumenty przez siebie uznane za wymagane, to ryzyko z tym związane obciąża wyłącznie Odwołującego. Zespół Arbitrów ustalił, że spośród 6 złożonych ofert, 3 oferty zawierają zaświadczenia właściwego Urzędu Gminy, w tym dwie oferty dopuszczono do przetargu.

### **3. Wyrok ZA z dnia 6 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-921/99**

Uznać należy, że Zamawiający ma prawo stosować kryteria pozwalające wyłonić mu najkorzystniejszą ofertę. Wprowadzanie różnych kryteriów przy ocenie oferty nie jest łamaniem zasady uczciwej konkurencji i traktowania równego wszystkich oferentów, o której mowa w art. 16. Do złamania tej zasady doszłoby w momencie gdy wprowadzone specyfikacją kryteria miałyby zastosowanie do niektórych z oferentów. Zamawiający jak to wynika ze specyfikacji nie wyłączył z ubiegania się o uzyskanie zamówienia tych podmiotów, które nie posiadają większego doświadczenia w zakresie odpowiadającym przedmiotowi zamówienia. Zakreślenie zaś trzyletniego okresu z jakiego będą brane pod uwagę zrealizowane inwestycje wynika z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06.01.1998 r. w sprawie określenia dokumentów jakich Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

pkt 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **4. Wyrok ZA z dnia 19 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-104/98**

Podobnie nie udowodniono również drugiego najpoważniejszego zarzutu odwołania, obejmującego zaniechanie wykluczenia z postępowania (...), jako podmiotu nie posiadającego formalnie potwierdzonych uprawnień do realizacji przedmiotu zamówienia. Wprawdzie zgodnie z dyspozycją art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych oferent powinien mieć uprawnienia niezbędne do wykonania określonych prac lub czynności, ale obligatoryjne wtedy gdy ustawa nakłada obowiązek posiadania takich uprawnień. Z przepisu art. 8 ustawy z dnia 19 listopada 1987 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 36, poz. 202 z późn. zm.) wynika, że wyłącznie na samo wytworzenie urządzeń technicznych objętych takim dozorem wymagane są stosowne uprawnienia. Natomiast nie są one konieczne dla dostaw i montażu tych urządzeń. Tymczasem przedmiot spornego zamówienia opiewa właśnie na zaprojektowanie, dostawę i montaż kotłów fluidalnych. Oświadczenie oferenta (...) zapewniającego o możliwości wykonania przedmiotu zamówienia nie jest więc nieprawdziwe, skoro wynika z niego, że przedmiotowe kotły wytworzy podwykonawca (...), dysponujący takimi uprawnieniami.

### **5. Wyrok ZA z dnia 14 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-003/99**

Jak stwierdzono Odwołujący się, tj. (...) takich oświadczeń i dokumentów nie przedłożyła gdyż jej działania w tym konkretnym postępowaniu polegać miało na reprezentowaniu i działaniu na rzecz firmy zagranicznej, tj. (...). Okoliczność tą potwierdzono na rozprawie okazując stosowne pełnomocnictwo z 30.11.1998 r. Ponieważ Zamawiający nie żądał w specyfikacji tego typu dokumentów nie został on

załączony do oferty. Mając powyższe na uwadze nastąpiło w niniejszej sprawie zarzucane naruszenie w stosowaniu zapisów art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych ze strony Zamawiającego, bowiem zapisy przygotowanej specyfikacji nie ustanawiały bezwzględnego rygoru złożenia oświadczeń oraz dokumentów je potwierdzających. Tym samym w ocenie Zespołu prawidłowe było zachowanie oferenta który stwierdził, że dla tego konkretnego kontraktu ustawy nie nakładają na niego obowiązku posiadania uprawnień a tym samym legitymowania się koncesjami lub zezwoleniami i w związku z tym nie ma potrzeby składania oświadczeń, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych oraz wskazywanych zapisów SIWZ. Decydujące w tym względzie było użycie słowa „jeżeli”, które Zamawiający w swojej specyfikacji powtórzył za ustawodawcą. Dodatkowo zwrócić należy uwagę na to, że jak ustalono w trakcie postępowania także w ofercie jednej z firm dopuszczonych do dalszego postępowania brak było danych na temat posiadanych koncesji i zezwoleń, i zadowolono się jedynie samym oświadczeniem, którego potwierdzenia wymagała zarówno specyfikacja jak i ustawa (art. 22 ust. 4).

**pkt 3**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**6. Wyrok ZA z dnia 15 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1075/99**

Zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) oferenci powinni złożyć oświadczenia o posiadaniu niezbędnego doświadczenia do wykonania zamówienia, w przedmiocie którego toczy się postępowanie. Ze SIWZ — zaproszenia do składania ofert ostatecznych (str. 7) w przypadku Konsorcjum obowiązkowe było złożenie przez każdego członka Konsorcjum udokumentowania spełnienia art. 22 ust. 2 ustawy oraz wykazania przez każdego z członków Konsorcjum doświadczenia w zakresie wykonanych prac. Z okazywania akt sprawy wynika, że Spółka (...) wchodząca w skład Konsorcjum nie miała żadnego doświadczenia i nie wykazała się wykonaniem żadnych prac. Co więcej w złożonym w ofercie oświadczeniu np. z 4.10.1999 r. Spółka oświadcza, że „...nie mogła nabyć stosownego doświadczenia w zakresie będącym przedmiotem zamówienia.” W tych okolicznościach oferta Konsorcjum naruszała przepis art. 22 ust. 2 ustawy a Zamawiający zgodnie z art. 27a ustawy powinien ofertę tę odrzucić czego jednak nie uczynił.

**7. Wyrok ZA z dnia 9 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-133/00**

Zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.), jednym z warunków wymaganych od dostawców lub wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego jest posiadanie niezbędnej wiedzy i doświadczenia a także pracowników zdolnych do wykonania zamówienia. Oceny w tym zakresie dokonuje Zamawiający kierując się kryteriami określonymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ). W specyfikacji Zamawiający powinien zamieścić nie tylko te kryteria ale także ich opis oraz sposób dokonywania oceny spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców (art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych). Podstawę powyższej oceny stanowią dokumenty dostarczone przez oferentów określone przez Zamawiającego w SIWZ. Wydane na podstawie art. 22 ust. 9 ustawy o zamówieniach publicznych rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie określenia dokumentów jakich Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 19, poz. 87 z późn. zm.) precyzuje w § 1 ust. 2 pkt 6, że Zamawiający może żądać wykazu wykonanych w ciągu ostatnich trzech lat wszystkich dostaw, usług lub robót budowlanych zbliżonych co do zakresu i wartości do dostaw, usług lub robót budowlanych objętych zamówieniem. Może również żądać wykazu osób i podmiotów, które będą wykonywać zamówienie wraz z danymi na temat ich kwalifikacji. Należy stwierdzić, że spełnienie warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy determinuje dalszy udział oferenta w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

W przedmiotowej sprawie Zamawiający określił w pkt 3.3 SIWZ, że warunkiem uczestnictwa w etapie merytorycznej oceny ofert jest udokumentowanie przez oferenta m.in., że „w okresie ostatnich trzech lat opracował co najmniej trzy opracowania projektowe dla dróg ekspresowych i dróg dwujezdniowych III klasy... o charakterze i złożoności porównywalnej z zakresem podanym w pkt 2”. Zespół Ar-

bitrów na podstawie dokumentacji postępowania, a zwłaszcza treści oferty złożonej przez wybranego wykonawcę ustalił, że oferent ten udokumentował wymagane doświadczenie w pracach projektowych dotyczących dróg ekspresowych i dwujezdniowych. A zatem wybrana oferta spełnia warunki wymagane od wykonawców w pkt 3.3 SIWZ.

Wybrana oferta spełnia również warunek wynikający z pkt 3.4.1 SIWZ w zakresie posiadania własnego personelu legitymującego się wykonaniem w ciągu ostatnich trzech lat co najmniej trzech opracowań o podobnym charakterze, tj. opracowań projektowych dla autostrad, dróg ekspresowych i dróg dwujezdniowych III klasy technicznej... o charakterze i złożoności porównywalnej z zakresem podanym w pkt 2 Instrukcji.

**pkt 4**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**8. Wyrok ZA z dnia 30 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-728/99 ust. 2 pkt 4**

Zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 4 oraz ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych oferent ma obowiązek wykazania, że znajduje się w sytuacji finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia. Niezależnie od tego ustawowego wymogu, Odwołujący był zobowiązany do takiego „wykazania” zapisem w pkt 13 SIWZ w postaci podania wielkości posiadanych środków finansowych. Ta okoliczność nabierała szczególnego znaczenia w sytuacji, gdy Odwołujący w formularzu ofertowym ujawnił ujemny zysk za okres I półrocza 1999 r.

**9. Wyrok ZA z dnia 29 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1246/99**

(...) Zamawiający bezpodstawnie poniechał żądania od oferentów zaświadczeń od „właściwych organów podatkowych”, ograniczając się tylko do żądania zaświadczeń z urzędów skarbowych, co narusza wymogi wynikające z art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych oraz ze znowelizowanego przepisu § 1 pkt 4 rozporządzenia z dnia 6.01.1998 r. w sprawie określenia dokumentów jakich Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków... (Dz. U. Nr 19, poz. 87, zm. Nr 126, poz. 832). W konsekwencji może to doprowadzić do bezzasadnego poniechania odrzucenia oferty, co z kolei rzutować może na wyniki przetargu. Analogicznego naruszenia prawa dopuścił się Zamawiający pomijając też żądanie przedłożenia przez oferentów koniecznych informacji z Centralnego Rejestru Skazanych.

**ust. 4**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**10. Wyrok ZA z dnia 16 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-385/98**

Przepisy art. 22 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych nakładają na zamawiającego obowiązek żądania potwierdzenia spełnienia warunków opisanych w ust. 2 tegoż artykułu. Jednocześnie rozporządzenie Rady Ministrów z 6.01.1998 roku w sprawie określenia dokumentów jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 87) określa jakich dokumentów zamawiający może żądać i dokumenty te wymienia. Jest to zgodne z wprowadzoną w ust. 1 artykułu 22 ustawy zasadą ochrony praw oferentów ograniczając uprawnienie zamawiającego do żądania wyłącznie takich dokumentów, które są niezbędne do przeprowadzenia postępowania.

**11. Wyrok ZA z dnia 14 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-633/98**

Bezsporne jest, że oferta Odwołującego została odrzucona z powodu złożenia przez niego informacji z Centralnego Rejestru Skazanych z tak odległego okresu. Jednak Zamawiający określając w warunkach dostawy żądanie w tej części nie wskazał z jakiej daty informacja będzie przez niego uznana za zgodną z oczekiwaniami, mimo iż taką datę podał w odniesieniu do innych dokumentów. Jako powód odrzucenia oferty Zamawiający podał jedynie brak złożenia m.in. przedmiotowej informacji.

Art. 22 ust. 2 ustawy, którego naruszenie Odwołujący zarzuca Zamawiającemu stanowi m.in., że przystępując do udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne dostawca składa oświadczenie m.in. o niepodleganiu wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 19 ustawy. Takie oświadczenie zostało przez Odwołującego złożone. Ust. 4 tego art. stanowi, że w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość przekracza kwotę 30.000 ECU nakłada na Zamawiającego obowiązek zażądania od oferentów potwierdzenia danych zawartych w oświadczeniu. Wykonując taki obowiązek Zamawiający ograniczył się jedynie do wskazania rodzaju dokumentu. Nie wskazał natomiast z jakiej daty powinna być informacja aby mogła być przez niego uznana za potwierdzenie braku podstaw do wykluczenia z postępowania.

## **12. Wyrok ZA z dnia 3 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-699/98**

Zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) przystępując do postępowania o zamówienie publiczne, bez względu na jego tryb, każdy dostawca lub wykonawca składa oświadczenie, że:

1. jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, zgodnie z wymaganiami ustawowymi,
2. posiada uprawnienia niezbędne do wykonania określonych prac lub czynności, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień,
3. posiada niezbędną wiedzę i doświadczenie, potencjał ekonomiczny i techniczny, a także pracowników zdolnych do wykonania zamówienia,
4. znajduje się z sytuacji finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia,
5. nie podlega wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 19.

W przypadku gdy wartość zamówienia przekracza 30.000 ECU, art. 22 ust. 4 ustawy nakłada na Zamawiającego obowiązek żądania od dostawców lub wykonawców potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2 tego artykułu. Obowiązek ten w przypadku przetargu nieograniczonego znajduje swoją konkretyzację poprzez obowiązek zamieszczenia w specyfikacji istotnych warunków zamówienia informacji skierowanej do oferentów o dokumentach jakie mają oni dostarczyć w celu potwierdzenia spełnienia wymaganych warunków (art. 35 ust. 1 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych). Rodzaj żądanych dokumentów podlega dwojakim ograniczeniom:

1. Zamawiający może żądać wyłącznie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania,
2. żądane dokumenty muszą mieścić się w katalogu wymienionym w § 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06.01.1998 r., w sprawie określenia dokumentów jakich Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 87).

Skoro wartość przedmiotowego zamówienia przekracza kwotę 30.000 ECU, Zamawiający miał obowiązek, niezależnie od składanych z mocy prawa oświadczeń z art. 22 ust. 2, zażądać w specyfikacji istotnych warunków zamówienia od dostawców będących osobami prawnymi dokumentów potwierdzających między innymi, że urzędujący członkowie władz nie zostali prawomocnie skazani za przestępstwa popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego albo inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej (art. 19 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 22 ust. 2 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych). Dokumentem potwierdzającym tę okoliczność, zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 3 cytowanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów jest informacja z Centralnego Rejestru Skazanych. Informacji tej nie można zastępować oświadczeniem oferenta. Zatem zapis pkt II. A. 5. specyfikacji istotnych warunków zamówienia przewidujący, że na okoliczność wymienioną w art. 19 ust. 1 pkt 5 ustawy wystarczające jest oświadczenie, jest sprzeczny z ustawą o zamówieniach publicznych. Jak ustalił Zespół Arbitrów żaden z oferentów nie oprotestował specyfikacji istotnych warunków zamówienia w tym zakresie. Wywodzenie ujemnych skutków prawnych wobec Odwołującego się oferenta, wskutek przyjętej przez Zamawiającego konstrukcji, że w miejsce sprzecznego z art. 22 ust. 4 ustawy postanowienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia wchodzi odpowiednie przepisy ustawy o zamówieniach publicznych, jest chybione. Żaden przepis ustawy o zamówieniach publicznych nie przewiduje, iż w przypadku sprzeczności zapisu specyfikacji istotnych warunków zamówienia z art. 22 ust. 4 tej ustawy, oferenci zobowiązani są w oderwaniu od żądania Zamawiającego złożyć z własnej inicjatywy dokumenty wynikające z rozporządzenia wykonawczego do art. 22 ust. 9 ustawy. Konstrukcja art. 22 ust. 4 ustawy zakłada, że złożenie dokumentów potwierdzających spełnianie warunków z art. 22 ust. 2 poprzedzone być musi jednoznaczną informacją zawartą w specyfikacji o wymaganych dokumentach.

**13. Wyrok ZA z dnia 6 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-162/99**

Zamawiający miał dostateczną podstawę do odrzucenia oferty odwołującego się Konsorcjum, które nie towarzyszyły żadne referencje ze strony osób trzecich, potwierdzające staranne wykonanie podobnych robót budowlanych. Żądanie przedłożenia takich referencji w specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie było wprawdzie bardzo wyraźne, ale można je było wyprowadzić z dyspozycji załącznika nr 1 do informacji o przetargu, część 1 pkt 2 lit. b) i f). Dyspozycje te są zgodne z przepisami art. 22 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych i przepisami wykonawczymi (Dz. U. z 1998 r. Nr 19, poz. 87) i nie naruszają zasady równości oraz uczciwej konkurencji. Tymczasem odwołujące się Konsorcjum przedstawiło jedynie oświadczenie na temat zrealizowania podobnych robót przez jednego z uczestników tego Konsorcjum. Nie można jednak uznać takiego oświadczenia za dotrzymanie wymagań specyfikacji.

**14. Wyrok ZA z dnia 8 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-166/99**

1. (...) Nie może być także uznany jako trafny zarzut dotyczący naruszenia przez Zamawiającego art. 22 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Fakt bowiem, iż przetarg został rozstrzygnięty w dniu 04.03.1999 r., pomimo że nie upłynął jeszcze wyznaczony przez Zamawiającego na dzień 06.03.1999 r. termin do składania oświadczeń wskazanych w treści art. 22 ust. 4 ustawy, nie przesądza o trafności postawionego w odwołaniu zarzutu. Jak bowiem wynika z ustaleń dokonanych przez Zespół Arbitrów, uczestnicy postępowania, których oferty podlegały ocenie merytorycznej złożyli wymagane oświadczenia przed datą rozstrzygnięcia przetargu. Także fakt, iż rozstrzygnięcie przetargu dokonane zostało pomimo że Odwołujący nie złożył wskazanych oświadczeń, nie może być uznany jako naruszający jego interes prawny, skoro jego oferta została odrzucona wcześniej na etapie oceny formalnej, ze względu na niewniesienie wadium w terminie wskazanym w treści SIWZ. Podkreślenia wymaga, iż wbrew twierdzeniu Odwołującego się wykonanie obowiązku wniesienia wadium nie spełnia złożenie dyspozycji przelewu w banku płatnika. Spełnienie tego obowiązku zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego następuje w momencie wpływu środków na konto wierzyciela.

ust. 5

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**15. Wyrok ZA z dnia 6 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-457/98**

Postępowanie w sprawie niniejszej dotyczy zamówienia publicznego, którego wysokość przekracza wartość 30.000 ECU. Stosownie zatem do art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zmianami) Zamawiający miał obowiązek zażądania od wykonawców złożenia oświadczeń czy pozostają w stosunku zależności lub dominacji w rozumieniu ustawy z dnia 22 marca 1991 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych (Dz. U. z 1994r. Nr 58, poz. 239 z późn. zmianami).

W SIWZ wśród wykazu dokumentów, które oferenci mieli dołączyć do swoich ofert, Zamawiający zamieścił obowiązek dołączenia oświadczeń, o których mowa w art. 22 ustawy o zamówieniach publicznych (pkt 1.7 litera „n” SIWZ). Tym samym jako termin składania oświadczeń Zamawiający wyznaczył termin przewidziany do składania ofert, to jest dzień 10 czerwca 1998 r.

Jak wynika ze złożonych przez strony dokumentów i wyjaśnień, w dniu otwarcia ofert i dokonywania ich oceny Zamawiający nie dysponował oświadczeniami oferentów z wyjątkiem Odwołującego się. Oświadczenia takie zostały złożone przez pozostałych (poza Odwołującym się) oferentów dopiero po ogłoszeniu o wyborze oferty.

Według oceny Zespołu Arbitrów brak wymaganego ustawą, obowiązkowego oświadczenia powoduje konsekwencje, o których mowa w art. 22 ust. 7 ustawy, tj. wykluczenie z postępowania uczestników, którzy takiego oświadczenia nie złożyli. Rozstrzygnięcie przetargu z udziałem ofert uczestników postępowania, którzy nie złożyli oświadczeń było w tej sytuacji wadliwe.

Zgadzając się z wyjaśnieniami Zamawiającego, że oświadczeń dotyczących stosunku dominacji czy zależności należy żądać znając krąg oferentów (a więc po terminie składania ofert) podnieść należy, że terminem granicznym ich składania jest termin dokonywania oceny i wyboru ofert. Jest to oczywiste, jeżeli weźmie się pod uwagę, że ustawa nakazuje dokonywanie wyboru oferty spośród tych uczestników postępowania, którzy nie podlegają wykluczeniu (art. 22 pkt 7 ustawy) oraz że oświad-

czenie uczestnika dotyczące pozostawania oferenta w stosunku zależności lub dominacji podlega ocenie Zamawiającego. Zdaniem Zespołu Arbitrów uchybienie w postaci zaniechania zebrania oświadczeń, którymi Zamawiający powinien dysponować przy wyborze oferty nie można konwalidować czynnościami po ogłoszeniu wyników przetargu.

#### **16. Wyrok ZA z dnia 21 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-522/98**

Jak wynika z akt sprawy oraz oświadczeń składanych w trakcie rozprawy Zamawiający wezwał w dniu 22.06.1998 r. wszystkich oferentów do złożenia, przewidzianego art. 22 ust. 5 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) oświadczenia. Na powyższą okoliczność Zamawiający przedłożył dowód w postaci raportu faksowego z dnia 22.06.1998 r., zgodnie z którym w tym dniu miała miejsce transmisja tekstu obejmującego jedną stronę na numer faksu Odwołującego się. Zespół Arbitrów uznał za udowodniony fakt, iż Zamawiający za pomocą faksu wezwanie Odwołującemu się przekazał, tym bardziej że ta forma komunikowania się z oferentami była przewidziana w pkt 11.3 specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wprawdzie Odwołujący się podniósł, że oświadczenie z art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych złożył jako element swojej oferty, jednak w ocenie Zespołu Arbitrów nie może być to oświadczenie uznane za skuteczne, gdyż musi się ono odnosić do konkretnych podmiotów i osób wymienionych w wykazie sporządzonym i przekazanym przez Zamawiającego po otwarciu ofert. Ponadto w trakcie postępowania o zamówienie publicznie Odwołujący się w miejsce zaświadczenia z urzędu skarbowego na okoliczność niezalegania z uiszczeniem podatków i opłat przedłożył zaświadczenie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o wywiązywaniu się z wpłat na rzecz tego Funduszu. Według twierdzeń Odwołującego się w stosunku do zakładów pracy chronionej zastępuje ono zaświadczenie wystawiane przez urząd skarbowy. W ocenie Zespołu Arbitrów posiadanie statusu zakładu pracy chronionej nie zwalnia oferenta od obowiązku złożenia zaświadczenia z właściwego urzędu skarbowego, że nie zalega on z opłacaniem podatków i opłat stosownie do dyspozycji § 1 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6.01.1998 r. w sprawie określenia dokumentów, jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 87). Wprawdzie zakłady pracy chronionej, na mocy art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) zwolnione są z podatku, z wpłat do urzędu skarbowego, należności z tytułu podatku od towarów i usług oraz z niepodatkowych należności budżetowych, jednak zwolnienie to jest ograniczone poprzez zapis art. 31 ust. 2 ww. ustawy. Zwolnienie nie dotyczy podatku od gier, podatku akcyzowego oraz cła. Ponadto w określonych prawem sytuacjach np. art. 14a ust. 5 ustawy z dnia 8.01. 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.) zwolnienia te nie mają zastosowania. Możliwy jest zatem taki stan faktyczny, iż w stosunku do oferenta będącego zakładem pracy chronionej zaległość podatkowa powstanie. PFRON nie jest organem podatkowym, a państwowym funduszem celowym realizującym przychody pochodzące m.in. z wpłat pracodawców, o których mowa w art. 31 ust. 3 pkt 1 ustawy o rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Ustawowe zwolnienie określonych podmiotów z niektórych podatków lub opłat nie zwalnia tych podmiotów od wykazania, poprzez przedłożenie stosownego zaświadczenia urzędu skarbowego, że nie zalegają z opłacaniem podatków i opłat.

#### **17. Wyrok ZA z dnia 20 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-643/98**

Zarzut naruszenia przez Zamawiającego ustawy o zamówieniach publicznych wskutek zaniechania wezwania dostawców do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 5 jest zasadny. Jak wynika z akt sprawy Zamawiający w pkt 3 lit. a) specyfikacji istotnych warunków zamówienia postawił oferentom m.in. wymóg złożenia oświadczenia wymienionego w art. 22 ust. 5 ustawy. Jednocześnie w pkt 2 specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający stwierdził, że „warunki stawiane oferentom wynikają z art. 22 ust. 2 i 5 ustawy”. Jak ustalił Zespół Arbitrów Zamawiający po otwarciu ofert nie wysłał do oferentów wezwania do złożenia oświadczenia z art. 22 ust. 5 ustawy, zawierającego wykaz uczestników postępowania oraz osób po stronie Zamawiającego, biorących udział w postępowaniu. W ocenie Zespołu Arbitrów zamieszczenie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia informacji o wymogu złożenia oświadczenia z art. 22 ust. 5 nie zwalnia Zamawiającego od obowiązku skierowania odrębnego wezwania do oferentów. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 22 ustawy o zamówieniach publicznych czynność ta (tj. wezwanie) może być skutecznie dokonana przez Zamawiającego dopiero po otwarciu ofert, gdy znani są już wszyscy uczestnicy postępowania.

**18. Wyrok ZA z dnia 17 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1102/98**

Wszystkie oferty, które wpłynęły na powyższy przetarg zawierają oświadczenia o niepozostawaniu w stosunku zależności lub dominacji wymagane art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych z wyjątkiem oferty Odwołującego się. Dodatkowo stwierdzić należy, iż zarzut ten jest podniesiony po terminie wynikającym z art. 82 ww. ustawy. Przepis cytowanego art. 22 ust. 5 nie wprowadza obowiązku dodatkowego sprawdzania prawdziwości tychże oświadczeń. A zatem wszelkie konsekwencje podania nieprawdy w tym oświadczeniu spoczywają na oferencie.

**19. Wyrok ZA z dnia 28 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-220/99**

Ustawa o zamówieniach publicznych nie precyzuje także terminu w jakim oferenci powinni złożyć oświadczenie z art. 22 ust. 5. Odbywa się to na ryzyko Zamawiającego.

**20. Wyrok ZA z dnia 5 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-484/99**

Jak wynika z art. 22 ust. 6 ustawy o zamówieniach publicznych oferenci są zobowiązani do dostarczenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 5, w terminie określonym przez Zamawiającego. Zamawiający pismem z dnia 21.05.1999 r. wezwał wszystkich oferentów do złożenia przedmiotowego oświadczenia wyznaczając im termin do 28.05.1999 r. Odwołujący się co prawda złożył takie oświadczenie w ofercie, ale jeszcze przed wezwaniem go przez Zamawiającego do wykonania tej czynności. Dlatego też Zamawiający, zdaniem Zespołu Arbitrów, słusznie uznał, że oświadczenie, o którym mowa w art. 22 ust. 5 ustawy, nie zostało przez Odwołującego się złożone i wykluczył go z postępowania. Nie można bowiem zgodzić się z wyjaśnieniami Odwołującego się, że złożył oświadczenie w terminie złożenia oferty, ponieważ jego zdaniem, wymóg złożenia oświadczenia w innym terminie nie był zawarty w SIWZ. Specyfikacja zawiera ogólne odniesienie do art. 22 ww., a na Zamawiającym ciąży obowiązek ustawowy do wezwania oferentów w szczególnym trybie zawartym w ust. 6 tegoż artykułu, tj. do złożenia oświadczeń we wskazanym przez Zamawiającego terminie i po przedstawieniu wykazu uczestników postępowania, co Zamawiający uczynił.

**21. Wyrok ZA z dnia 1 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1152/99**

Zgodnie z art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych w postępowaniu, którego wartość przekracza kwotę, o której mowa w art. 15 ust. 1 ustawy, Zamawiający wzywa dostawców... do złożenia oświadczenia, czy pozostają w stosunku zależności lub dominacji... z innymi uczestnikami postępowania lub Zamawiającym albo osobami biorącymi udział w postępowaniu po jego stronie. Zamawiający jest zobowiązany w wezwaniu określić termin, do którego oferent obowiązany jest wskazać oświadczenie złożyć. Jest to termin o charakterze materialno-prawnym, a jego uchybienie skutkuje wykluczeniem oferenta (art. 22 ust. 7 ww. ustawy). Oświadczenie musi być oczywiście złożone przez osoby uprawnione. Jednocześnie Zamawiający związany jest wyznaczonym przez siebie terminem i przed jego upływem nie może dokonać oceny ofert i wyboru oferty zwycięskiej. W rozstrzyganej sprawie Zamawiający wezwał co prawda oferentów do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 6 ustawy. Oświadczenie to jednak było dotknięte wadą w postaci niewyznaczenia terminu, do którego powinno być złożone. Zatem dla Odwołującego się upłynął jeszcze termin do złożenia oświadczenia, a Zamawiający nie mógł zakończyć przetargu. Wezwanie Zamawiającego dodatkowo, jak wykazało niniejsze postępowanie, nie ujawniało wszystkich osób uczestniczących po jego stronie w niniejszym przetargu. Zamawiający ma obowiązek ujawniania w oświadczeniu nie tylko, jak uważał, członków komisji, lecz wszystkie osoby biorące udział po jego stronie w postępowaniu.

**22. Wyrok ZA z dnia 29 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-094/00**

Prowadzone przez Zamawiającego postępowanie o zamówienie publiczne dotyczyło zakupu mamografu i ciemni automatycznej, który to przedmiot zamówienia przekraczał wartość 30.000 EURO. Zgodnie z przepisami a to art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych w przypadku gdy wartość zamówienia przekracza kwotę 30.000 EURO zamawiający wzywa dostawców do złożenia oświadczeń o niepozostawaniu w stosunku zależności, dominacji wyznaczając do jego złożenia termin. Ponieważ przepis ustala treść takiego wezwania z jej istoty wynika, że wezwanie można sformułować dopiero po otwarciu ofert.



Wobec powyższego prawidłowe było postępowanie odwołującego się, iż oczekiwał on wezwania albowiem jego żądanie (oświadczenia) jest w przedmiotowym przypadku obowiązkowe. Przepis art. 22 ust. 5 ww. ustawy nie daje zamawiającemu możliwości wyboru lecz nakłada obowiązek. W świetle powyższego działanie zamawiającego było nieprawidłowe, naruszające ustawę i jej art. 22 ust. 5.

### **23. Wyrok ZA z dnia 8 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-132/00**

Odwołujący się złożył zarzut żądania przez Zamawiającego w SIWZ złożenia oświadczenia w trybie art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych o nie pozostawianiu w stosunku zależności lub dominacji w rozumieniu ustawy z dnia 22.03.1991 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych zamiast rozumienia tego pojęcia określonego w ustawie z 21.08.1997r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych nakazywał złożenie oświadczenia o nie pozostawianiu w stosunku zależności lub dominacji w rozumieniu ustawy z dnia 22.03.1991 r. Dopiero ustawą z dnia 21.01.2000 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej /Dz. U. Nr 12, art. 32, poz. 136/ zmieniony został z dniem 23.02.2000 r. przepis art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych przez zastąpienie ustawy z 22.03.1991 r. ustawą z 21.08.1997r. Dopiero zatem od tej daty tj. od 23.02.2000 r. Zamawiający obowiązany jest żądać od oferentów złożenia oświadczenia o nie pozostawianiu w stosunku zależności lub dominacji w rozumieniu ustawy z 21.08.1997 r. prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. W chwili ustalenia treści SIWZ, wnoszenia protestu i rozstrzygnięcia protestu, zapis SIWZ był zgodny z przepisem art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **24. Wyrok ZA z dnia 19 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-273/00**

Zespół Arbitrów rozpatrując niniejszą sprawę stwierdził, że zgodnie z art. 22 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych na użytek tejże ustawy o zamówieniach publicznych stosunek zależności lub dominacji z innymi uczestnikami postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określa się zgodnie z definicją zawartą w ustawie — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Wprawdzie przepis art. 22 ust. 5 odwołuje się do nie obowiązującej już ustawy z dnia 22.03.1991 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych (tekst jednolity Dz. U. z 1994 r. Nr 58, poz. 239 z późn zm.) jednak w art. 4 pkt 16 nowej ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 774) zawarta jest identyczna definicja jak definicja zawarta w poprzedniej ustawie. Zgodnie z tą definicją przez podmiot dominujący rozumie się podmiot który:

- a) posiada większość głosów w organach innego podmiotu (zależnego), także na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi, lub
- b) jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków organów zarządzających innego podmiotu (zależnego), lub
- c) więcej niż połowa członków zarządu drugiego podmiotu (zależnego) jest jednocześnie członkami zarządu lub osobami pełniącymi funkcje kierownicze pierwszego podmiotu bądź innego podmiotu pozostającego z tym pierwszym w stosunku zależności.

Ponieważ Zamawiający wykluczając oferentów, w tym Odwołującego powołał się na przesłankę określoną w art. 4 pkt 16c Zespół Arbitrów rozważył czy ona zaistniała, jeżeli chodzi o stosunek w jakim pozostaje spółka komandytowa (...) i spółka akcyjna (...). Po analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dokumentów ustalono, iż nie można uznać, że większość członków zarządu spółki komandytowej, jeżeli można tutaj mówić o takim organie tejże spółki jest jednocześnie członkami zarządu spółki akcyjnej. Zgodnie z odpisem z rejestru handlowego Dział B nr 2025 żadna z osób uprawnionych do reprezentacji spółki akcyjnej nie jest komplementariuszem ani komandytariuszem w spółce komandytowej. Również żaden komplementariusz bądź komandytariusz spółki komandytowej nie jest członkiem zarządu spółki akcyjnej. Wobec powyższego wykluczenie na tej podstawie faktycznej jak i prawnej Odwołującego było czynnością wadliwą.

### **25. Wyrok ZA z dnia 21 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-581/00**

W toku analizy dokumentów przetargowych oraz po wysłuchaniu stron postępowania na rozprawie Zespół Arbitrów ustalił, że Zamawiający w pkt 4 SIWZ zawarł sformułowanie, iż na potwierdzenie swojej wiarygodności ekonomicznej i technicznej oferty zobowiązani są złożyć między innymi oświadczenie wymienione pod literą c w tym punkcie o niepozostawianiu w stosunku zależności lub

dominacji w rozumieniu ustawy prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych z innymi uczestnikami lub z zamawiającym albo z osobami po stronie zamawiającego biorącymi udział w postępowaniu. Postawił więc oferentom wymóg złożenia oświadczenia wymienionego w art. 22 ust. 5 i 6 ustawy o zamówieniach publicznych. Wymóg ten Zamawiający skonkretyzował w załączniku do SIWZ — wzorze oferty w pkt 7 litera a. Jednak jak ustalił Zespół Arbitrów Zamawiający po otwarciu ofert nie wysłał do oferentów wezwania do złożenia oświadczeń w trybie art. 22 ust. 5 ww. ustawy zawierającego wykaz uczestników postępowania oraz osób po stronie zamawiającego biorących udział w postępowaniu. Wymóg taki określony jest powołanym przepisem, który stanowi, że w postępowaniu o zamówienie, którego wartość przekracza kwotę o jakiej mowa w art. 15 ust. 1 zamawiający wzywa dostawców lub wykonawców do złożenia oświadczenia czy pozostają w stosunku zależności lub dominacji w rozumieniu ustawy z 22 marca 1991 roku — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych — z innymi uczestnikami postępowania lub zamawiającym albo osobami po stronie zamawiającego biorącymi udział w postępowaniu. Według zaś ust. 6 tegoż artykułu dostawcy i wykonawcy są zobowiązani do dostarczenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 5 w terminie określonym przez Zamawiającego. W rozpatrywanej sprawie Zamawiający nie wysłał takiego wezwania zawierającego wykaz uczestników postępowania oraz osób po stronie zamawiającego biorących udział i nie określił terminu w jakim oświadczenia należy złożyć. Z akt przetargowych zaś wynika, że wartość przedmiotowego zamówienia przekracza 30.000 EURO a wobec tego wymóg ten musiał być spełniony. Nie zwalnia Zamawiającego od obowiązku skierowania odrębnego wezwania wraz z wykazem osób, zapis zawarty w SIWZ dotyczący obowiązku złożenia oświadczenia. Zgodnie bowiem z brzmieniem przepisu art. 22 ust. 5 i 6 powołanej ustawy wymóg tej czynności jest obligatoryjny gdyż przepis zawiera sformułowanie „wzywa” a nie np. może wezwać. Czynność ta może być skutecznie dokonana dopiero po otwarciu ofert, gdy znani są już uczestnicy postępowania. W momencie zaś sporządzania SIWZ i po nabyciu jej przez oferentów uczestnicy postępowania nie są jeszcze znani. Powyższy obowiązek jest bezwzględny i wynika z przywołanego przepisu art. 22 ust. 6. Dotyczy on odrębnej i niezależnej czynności w stosunku do czynności opracowania SIWZ. W sprawie nie ma wątpliwości, że wykazu, o którym mowa zawierającego wyszczególnienie osób po stronie zamawiającego nie przestano i nie zwrócono się z określonym w tych przepisach wezwaniem. Zostały złożone jak podaje Zamawiający przedmiotowe oświadczenia w ofertach oraz oświadczenia członków komisji przetargowej. Jednak wobec braku wykazu, którego wymaga ustawa oświadczenia te są ogólne i nie odnoszą się do konkretnych osób biorących udział w postępowaniu przetargowym w tym członków komisji przetargowej.

ust. 6

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**26. Wyrok ZA z dnia 11 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-247/98**

Zarzut naruszenia przez Zamawiającego dyspozycji art. 22 ust. 6 i 7 w związku z art. 21 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych znajduje potwierdzenie w przedłożonych dokumentach przetargowych i przeprowadzonym postępowaniu. Bezsporne w niniejszej sprawie jest, iż przepis art. 22 ust. 6 cytowanej ustawy nakłada na Zamawiającego obligatoryjny obowiązek żądania od oferentów w określonym przez siebie terminie dostarczenia oświadczeń czy nie pozostają oni w stosunku zależności lub dominacji w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754), o którym mowa w ust. 5 cyt. artykułu. Powyższe wezwanie powinno zawierać wykaz uczestników postępowania oraz osób po stronie Zamawiającego biorących udział w postępowaniu. Zamawiający wykonał tak oprotestowaną czynność i pismem z dnia 20 kwietnia 1998 r. wezwał oferentów do wykonania tej czynności. Powyższe działanie było spóźnione i podjęte po rozstrzygnięciu przetargu przed datą 20 kwietnia 1998 r.

**27. Wyrok ZA z dnia 23 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-544/98**

W myśl art. 22 ust. 5, 6 i 8 w związku z art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych w brzmieniu obowiązującym po 9.11.1997 r., Zamawiający przy zamówieniach powyżej 30.000 ECU wzywa wykonawców na piśmie do złożenia oświadczeń czy pozostają w stosunku zależności lub dominacji z innymi uczestnikami postępowania lub z zamawiającym albo osobami po stronie zamawiającego biorącymi udział w postępowaniu, określając równocześnie termin do złożenia oświadczeń. W wezwaniu tym za-

mieszczą się wykaz uczestników postępowania oraz osób po stronie zamawiającego biorących udział w postępowaniu. Ponadto w myśl art. 22 ust. 7 cytowanej ustawy Zamawiający wyklucza z postępowania uczestników, którzy nie złożyli oświadczeń w wymaganym terminie lub pozostają w zależności z innymi uczestnikami postępowania. W rozpatrywanej sprawie Zamawiający, po otwarciu ofert nie zastosował procedury wyżej opisanej. Oferenci z wyjątkiem Odwołującego nie złożyli wymaganych oświadczeń w formie pisemnej. Odwołujący złożył oświadczenie po otwarciu ofert, w dniu 17.06.1998 r. Oświadczenie to sporządzone zostało w dniu 16.06.1998 r., czyli przed terminem otwarcia ofert, w chwili kiedy Odwołujący nie mógł znać jeszcze oferentów oraz osób występujących po stronie zamawiającego. Oświadczenie to zostało sporządzone z naruszeniem ustawy. Wobec powyższego podnoszony przez Odwołującego zarzut naruszenia art. 22 ust. 6 ustawy jest zasadny.

#### **28. Wyrok ZA z dnia 14 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-844/98**

Zarzuty Odwołującego znalazły potwierdzenie w wyjaśnieniach stron i w dokumentacji sprawy. Wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 22 ust. 6 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający nie wezwał na piśmie uczestników postępowania do złożenia oświadczeń i nie podał wykazu podmiotów uczestniczących w postępowaniu i osób biorących udział w procedurze przetargowej po jego stronie. Ograniczył się jedynie do postawienia wymogu złożenia przedmiotowego oświadczenia w punkcie 8, 1 i 8,3 specyfikacji istotnych warunków zamówienia z wyznaczeniem terminu do dnia 10.09.98 r. do godz. 13.00, tj. do otwarcia ofert. W ocenie Zespołu Arbitrów postępowanie Zamawiającego naruszyło przepis art. 22 ust. 6 i 7 ustawy o zamówieniach publicznych i uniemożliwiło Odwołującemu prawidłowe wywiązanie się z obowiązku złożenia wymaganego przepisami i specyfikacją istotnych warunków zamówienia oświadczenia.

ust. 7

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **29. Wyrok ZA z dnia 20 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-202/99**

Po złożeniu kompletnych ofert Zamawiający wezwał do złożenia oświadczenia o stosunku zależności i dominacji. Wezwanie o treści spełniającej wymagania art. 22 ust. 6 ustawy zostało wysłane, zgodnie z ustaloną zasadą składania oświadczeń woli tylko do liderów Konsorcjum, jako uprawnionych do złożenia wspólnej oferty. W ślad za wezwaniem wszyscy udziałowcy Konsorcjum złożyli wymagane oświadczenie. W przypadku Konsorcjum, którego liderem był Odwołujący, oświadczenie zostało złożone w terminie jedynie przez Odwołującego. Drugi uczestnik Konsorcjum — (...) w (...) oświadczenie złożył znacznie po terminie. Firma (...) oświadczenia nie złożyła. W tej sytuacji Zamawiający zasadnie odrzucił ofertę Konsorcjum z udziałem Odwołującego z powodu jej sprzeczności ze SIWZ. Zgodnie z art. 22 ust. 7 ustawy Zamawiający wyklucza z postępowania uczestników, którzy nie złożyli oświadczenia w wymaganym terminie, a zgodnie z art. 27a pkt 1 ustawy odrzuca ofertę, nie spełniającą wymagań ustawy i SIWZ. Oświadczenie Odwołującego nie mogło być uznane jako oświadczenie dotyczące wszystkich uczestników Konsorcjum, gdyż zostało ono złożone w imieniu własnym w pierwszej osobie liczby pojedynczej. Wezwanie zamawiającego o złożenie przedmiotowego oświadczenia wysłane tylko do liderów Konsorcjum należy uznać za skuteczne wobec wszystkich uczestników Konsorcjum. Potwierdzają to wyżej analizowane fakty, a w szczególności fakt złożenia wspólnej oferty, upoważnienia liderów do prowadzenia negocjacji z zamawiającym i stosowana w tym przetargu zasada składania oświadczeń w jednym czasie tylko do liderów. Wystanie oświadczenia do lidera nakładało obowiązek złożenia oświadczenia przez wszystkich uczestników Konsorcjum. Obowiązek ten był zrozumiany przez innych oferentów wchodzących w skład poszczególnych Konsorcjów i wykonany.

ust. 9

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **30. Wyrok ZA z dnia 15 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-854/98**

Rozporządzenie określając katalog dokumentów, których Zamawiający może żądać w postępowaniu o zamówienie publiczne wskazuje jednoznacznie w § 1 ust. 1 pkt 5, że dokumentem tym może być ko-

bia bilansu. W myśl § 1 ust. 4 ww. rozporządzenia dokumenty te mogą być złożone w formie oryginałów albo poświadczonych urzędowo lub notarialnie kopii. Urzędowe potwierdzenie kopii należy interpretować jako potwierdzenie dokonane przez podmiot, który wydał dokument. Przedłożona przez Odwołującego się kserokopia bilansu potwierdzona przez urzędujące władze Spółki spełnia powyższy wymóg.

### **31. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-940/98**

Z wyjaśnień złożonych na rozprawie oraz przedłożonych dokumentów, jako dowody w sprawie wynika, że Zamawiający określił w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (rozdział 2 pkt 2) rodzaj dokumentów oraz ich formę, które stanowią o zawartości kompletnej oferty, konkretyzując w tym zakresie przepis art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) oraz przepisy § 1 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 stycznia 1998 r. w sprawie określenia dokumentów, jakich Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 87 z późn. zm.)

Zamawiający żądał więc w przypadku składania kopii dokumentów potwierdzenia ich przez organ wydający dokument lub notarialnie. Odwołujący złożył w ofercie dokumenty (referencje) poświadczone za zgodność z oryginałami w sposób odmienny od żądania Zamawiającego. Z tego powodu słusznie, w ocenie Zespołu Arbitrów Zamawiający uznał, że oferta Odwołującego nie spełnia wymagań określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

### **32. Wyrok ZA z dnia 18 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1021/98**

Zamawiający w części II pkt 6 specyfikacji istotnych warunków zamówienia odnośnie wymaganych od oferentów dokumentów określił obowiązek złożenia „referencji dotyczących dostarczanego sprzętu”. Zgodnie z § 1 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 6.01.1998 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 87). Zamawiający może również żądać od oferenta referencji potwierdzających, że dostawy zostały wykonane z należytą starannością.

W związku z powyższym ww. zapis w specyfikacji istotnych warunków zamówienia można interpretować tylko i wyłącznie postępując się treścią ww. rozporządzenia Rady Ministrów z 6.01.1998 r., z którego to wynika, że oferent powinien wykazać, że dostawy poprzednio przez niego wykonywane były realizowane z należytą starannością. Natomiast nie można interpretować treści żadanego dokumentu tylko jako odnoszącego się do parametrów technicznych bądź spełnienia wymogów przewidzianych w art. 22 ust. 2 ustawy z 10 kwietnia 1986 r. — Prawo atomowe (Dz. U. 1986 r. Nr 12, poz. 70 z późn. zm.).

### **33. Wyrok ZA z dnia 13 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-001/99**

Zespół Arbitrów ustalił, iż w trakcie postępowania o zamówienie publiczne na modernizację wału przeciwpowodziowego rzeki Odry w miejscowości (...) gmina (...), realizowanego w trybie przetargu nieograniczonego, Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego się z tego powodu, iż załączone kserokopie dokumentów nie były potwierdzone zwrotem „za zgodność z oryginałem” a były opatrzone jedynie podpisem osoby uprawnionej a także, że wprowadzono w załączniku nr 1 do specyfikacji nie- dozwolone zmiany.

Rozpatrując niniejszą sprawę Zespół Arbitrów wziął pod uwagę fakt, iż zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 września 1998 r. zmieniającym rozporządzenie z dnia 6 stycznia 1998 r. w sprawie określenia dokumentów, jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, wykonawca sam może poświadczać za zgodność z oryginałem przedstawione kserokopie dokumentów, przy czym zdaniem Zespołu Arbitrów, przepis ten nie zastrzega szczególnej formy dla tej czynności. Zatem należy przyjąć, iż sam podpis i pieczętka wykonawcy lub jego pełnomocnika czynią zadość wymaganiom określonym w przedmiotowym rozporządzeniu. Ponieważ, jak ustalono, kserokopie dokumentów zostały opatrzone podpisem i pieczęcią osoby upoważnionej przez Odwołującego się, to nie można było na tej podstawie jego oferty odrzucić.

### **34. Wyrok ZA z dnia 21 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-039/99**

Zespół Arbitrów, rozpatrując niniejsze odwołanie uznał, iż zgodnie z aktualnym stanem prawnym wykonawca sam może poświadczać za zgodność z oryginałem załączone do oferty kserokopie dokumentów, przy czym przepis prawa nie zastrzega szczególnej formy dla tej czynności.

Zatem należy przyjąć, iż podpis i pieczęć wykonawcy złożone na kserokopii dokumentu czynią za-  
dość tym wymaganiom. Ponieważ, jak ustalono, kserokopie dokumentów złożone do oferty zostały  
poświadczane za zgodność z oryginałem podpisem i pieczęcią osoby upoważnionej przez Odwołują-  
cego się, to akurat na tej podstawie nie można było jego oferty odrzucić.

#### Art. 23.

1. Zamawiający może, przed ogłoszeniem przetargu lub zaproszeniem do udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne, przeprowadzić wstępną kwalifikację dostawców lub wykonawców, zgodnie z warunkami wskazanymi w art. 22 ust. 2.
2. Informację o wstępnej kwalifikacji ogłasza się w Biuletynie Zamówień Publicznych albo wysyła do dostawców lub wykonawców stosownie do przepisów określających tryb zaproszenia do udziału w postępowaniu o zamówienie, nie później niż miesiąc przed publikacją ogłoszenia o przetargu lub wysłaniem zaproszeń do wzięcia udziału w postępowaniu o zamówienie.
3. Informacja o wstępnej kwalifikacji zawiera:
  - 1) nazwę i adres zamawiającego,
  - 2) ilość, liczbę i rodzaj zamawianych dostaw, a w odniesieniu do robót budowlanych rodzaj, zakres i lokalizację budowy,
  - 3) pożądaný lub wymagany termin realizacji zamówienia publicznego,
  - 4) określenie warunków wymaganych od dostawców i wykonawców,
  - 5) określenie sposobu uzyskania formularza wstępnej kwalifikacji, o którym mowa w ust. 4,
  - 6) miejsce i termin składania wniosków o wstępną kwalifikację.
4. Zamawiający przekazuje niezwłocznie, jednak nie później niż na 14 dni przed terminem składania wniosków o wstępną kwalifikację, wszystkim zainteresowanym formularz wstępnej kwalifikacji zawierający dane określone w ust. 3 oraz:
  - 1) opis sposobu przygotowywania wniosków o wstępną kwalifikację,
  - 2) opis kryteriów i sposobów dokonywania oceny spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców,
  - 3) informację o dokumentach, jakich mają dostarczyć dostawcy i wykonawcy w celu wykazania, że spełniają wymagane warunki,
  - 4) nazwiska, stanowiska służbowe oraz sposób porozumiewania się z pracownikami zamawiającego uprawnionymi do bezpośredniego kontaktowania się z dostawcami i wykonawcami.
5. Zamawiający kwalifikuje do dalszego udziału w postępowaniu dostawców lub wykonawców wyłącznie na podstawie warunków określonych w formularzu wstępnej kwalifikacji.
6. Do dalszego udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne dopuszczeni są wyłącznie dostawcy lub wykonawcy, którzy zostali zakwalifikowani we wstępnej kwalifikacji.
7. Zamawiający zawiadamia niezwłocznie każdego dostawcę lub wykonawcę o wynikach wstępnej kwalifikacji. Lista dostawców lub wykonawców dopuszczonych do dalszego postępowania jest jawna.

ust. 6

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 19 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-012/98**

Artykuł 16 ustawy o zamówieniach publicznych nakazuje równe traktowanie wszystkich podmiotów, ale wskazuje też cel takiego postępowania. Jest nim zagwarantowanie zachowania zasad uczciwej konkurencji. Ustawa przewiduje też wyjątki od nakazu równego traktowania wszystkich konkurentów, np. w art. 18 ust. 2 i 3 oraz art. 33 ust. 6 (w brzmieniu przed ostatnią nowelizacją). Najistotniejszy dla niniejszej sprawy jest art. 66 ust. 3, w którym ustawodawca stanowiąc o wszystkich dostawcach i wykonawcach nie używa ani sformułowań zawartych w art. 33 ust. 6 („w tym wszystkich”), ani też przeciwnych im zawartych w art. 23 ust. 6 („wyłącznie dostawcy lub wykonawcy (...)). Wszystkie rygory ustawy o zamówieniach publicznych stanowią odstępstwo od zasady wolności prowadzenia działalności gospodarczej. Wyjątki od tej zasady (jak np. zawarte w art. 23 ust. 6 ustawy o zamówieniach publicznych) nie mogą być interpretowane rozszerzająco, a co za tym idzie zasada sformułowana w odniesieniu do wstępnej kwalifikacji nie odnosi się w żadnym razie do negocjacji z zachowaniem

konkurencji. Interpretując językowo art. 66 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, należy stwierdzić, że warunkiem sine qua non dopuszczenia do złożenia oferty ostatecznej jest uczestnictwo w negocjacjach z zachowaniem konkurencji, nie zaś złożenie oferty wstępnej.

#### Art. 24.

1. Kryteria oceny spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców nie podlegają zmianie w toku danego postępowania. Dotyczy to także przypadków, w których zamawiający przeprowadza wstępną kwalifikację.
2. Dostawcy lub wykonawcy zobowiązani są wykazać, że spełniają wymagane warunki, w terminie określonym przez zamawiającego.
3. Z postępowania prowadzonego bez wstępnej kwalifikacji nie można wykluczyć oferenta, który zobowiązał się przedstawić wymagane dokumenty przed upływem terminu do składania ofert.
4. Zamawiający wyklucza z postępowania dostawcę lub wykonawcę, jeżeli stwierdzi, że dostarczone przez niego informacje istotne dla prowadzonego postępowania są nieprawdziwe.

ust. 1

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 17 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-093/98**

Zarzut naruszenia art. 24 i art. 35 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez wzajemnie sprzeczne określenie warunków stawianych oferentom i kryteriów oceny ofert pn. „Referencje za wykonane tożsame roboty od minimum dwóch Zamawiających” należy uznać za zasadny. Zamawiający nie może w kryteriach oceny ofert zawierać warunków skoro warunki formalne określił w innych postanowieniach specyfikacji. Jeżeli oferent spełniał warunki i oferta jego nie została odrzucona to nie może otrzymać „0” punktów bo oznacza to, że nie spełnia warunków określonych przez Zamawiającego. Działanie Zamawiającego jest wzajemnie sprzeczne. Za przyjęciem argumentacji Odwołującego przemawiają okoliczności sprawy, a głównie stwierdzenie, iż wystąpił do Zamawiającego w miesiącu marcu 1997 r. o wydanie referencji z tytułu wykonywania na rzecz Zamawiającego innych umów i Zamawiający nie udzielił Odwołującemu żadnej odpowiedzi. Jednakże na żądanie konkurującego z Odwołującym w przedmiotowym przetargu oferenta, Zamawiający wydał w dniu 1 i 20 grudnia 1997 r. referencje, dzięki którym oferta Przedsiębiorstwa (...) S.C. z (...) zakwalifikowana została jako spełniająca warunki przetargowe. Należy przyjąć, iż działaniem swoim Zamawiający uniemożliwił Odwołującemu się wykazanie wykonywania robót tożsamych do przedmiotu zamówienia. Zamawiający oświadczył, iż w specyfikacji wymagał przedstawienia referencji od zamawiających na rzecz których wykonywali oferenci tożsame czyli identyczne roboty. W ofercie wygrywającego przetarg znajdują się referencje za konserwację urządzeń oświetlenia elektrycznego i konserwację utrzymania automatycznego systemu kontroli (...), a więc nie spełniające warunku tożsamości robót. Działanie Zamawiającego narusza zasadę równego traktowania oferentów wyrażoną w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów nie przyjął zarzutu Odwołującego, iż Zamawiający powinien bez wydania dokumentu referencyjnego uwzględnić referencje własne przy wyborze najkorzystniejszej oferty.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 2 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-692/98**

Art. 24 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczy spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców, które nie powinny podlegać zmianie w toku danego postępowania, a nie możliwości zmiany kryteriów oceny ofert. Jak ustalono, kryteria oceny spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców nie zostały przez Zamawiającego zmienione.

##### **3. Wyrok ZA z dnia 8 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-166/99**

(...) Ustalenia Zespołu Arbitrów przesądzają również bezzasadność zarzutu w przedmiocie naruszenia art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, sugerującego dokonanie przez Zamawiającego oceny ofert bez zastosowania kryterium badania realności cen, oferowanych przez uczestników postępowania w aspekcie spełniania wymogów ustawy z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 24.02.1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom

monopolistycznym (Dz. U. z 1997 r. Nr 49, poz. 318 z późn. zm.). Z treści SIWZ wynika bowiem, że zapis zamieszczony w pkt 5.1 zawiera jedynie zastrzeżenie wskazujące możliwość zastosowania procedur określonych tymi przepisami w przypadku zaistnienia odpowiednich przesłanek. Nie było to zatem samoistne (odrębne) kryterium oceny ofert w rozumieniu art. 24 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych, które określone zostały w pkt 5 SIWZ. Okoliczność, iż w toku oceny ofert Zamawiający nie stwierdził podstaw do kwestionowania oferowanych cen w aspekcie wymogów powołanych wyżej ustaw przy zbieżności oceny tej kwestii przez Zespół Arbitrów przesądza, iż wywiedziony przez Odwołującego w tym zakresie zarzut uznać należało jako bezpodstawny.

#### **4. Wyrok ZA z dnia 9 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-178/99**

Zespół Arbitrów uwzględniając odwołanie dopatrył się naruszenia treści art. 24 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773). W SIWZ na stronie 6 pkt I określono wyraźnie kryteria i warunki, jakie powinni spełnić oferenci przystępujący do przetargu. Z zapisów pkt I SIWZ, jak też i innej dokumentacji w sprawie nie wynika, aby Odwołujący musiał postawić do dyspozycji, celem oględzin, tabor autobusowy, na terenie zaplecza technicznego znajdującego się w obrębie działania Związku Komunalnego (...). Zamawiający wymagał jedynie, aby Odwołujący posiadał odpowiedni tabor autobusowy. Z dokumentów w sprawie wynika, iż Odwołujący udowodnił fakt posiadania autobusów, co jest zgodne z SIWZ. Wymagania postawione przez komisję przetargową w protokole z dnia 18.02.1999 r. stanowiły faktycznie zmianę SIWZ, co potwierdza zarzut naruszenia treści art. 24 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 22 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-193/99**

Protest Odwołującego zawierał dwa zarzuty wobec czynności Zamawiającego, to jest:

- 1) zamieszczenie w SIWZ kryterium wiarygodności bazującej wyłącznie na wielkości sprzedaży z ostatnich 3 lat przez co zostały naruszone zasady równości podmiotów i uczciwej konkurencji,
- 2) wprowadzenie zmian w SIWZ, dotyczących kryteriów oceny spełnienia warunków wymaganych od dostawców i wykonawców, co stanowi naruszenie art. 24 ustawy o zamówieniach publicznych.

Odnosnie zarzutu wymienionego w pkt 1 Zespół Arbitrów nie stwierdził w tym przypadku rażącego naruszenia przez Zamawiającego zasady równości podmiotów i uczciwej konkurencji. W szczególności trudno zarzucać Zamawiającemu, że przyjęte przez niego kryterium wiarygodności uzależnionej od wielkości sprzedaży jest kategorią nieobiektywną. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wiarygodność firmy obecnej i uznanej już na rynku jest na pewno większa niż firmy dopiero zaczynającej produkcję. Ponadto nie jest zasadne twierdzenie Odwołującego, że brak sprzedaży tablic rejestracyjnych w ostatnich 3 latach skutkowałoby odrzuceniem oferty.

Zarzut, o którym mowa w pkt 2 zdaniem Zespołu Arbitrów należy rozpatrywać w aspekcie art. 36 ust. 3 ustawy, z którego wynika dopuszczalność w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiany SIWZ, a więc także kryteriów i sposobów dokonywania oceny spełnienia warunków wymaganych od dostawców i wykonawców. Przepis ten stanowi niejako odstępstwo od ogólnej zasady wyrażonej w art. 24 ust. 1 ustawy — o zakazie zmian omawianych kryteriów. Z uwagi na powyższe należało ustalić czy rzeczywiście zmiana tych kryteriów przez Zamawiającego nastąpiła w związku z wystąpieniem szczególnie uzasadnionego przypadku.

Zespół Arbitrów uznał w tym zakresie wyjaśnienia przedstawiciela Zamawiającego, że wprowadzenie wymogu dostarczenia tablic w terminie 3 dni od daty złożenia zamówienia uzasadnione było zwiększeniem w ostatnim czasie zapotrzebowania na tablice w związku ze zwiększeniem popytu na pojazdy mechaniczne.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 27 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-217/99**

Zamawiający naruszył przepis art. 24 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez zmianę znaczenia kryteriów wyboru oferty i ich znaczeń określonych w druku ZP-110 i ogłoszonych w BZP — w stosunku do treści SIWZ. W wyniku tego naruszenia nastąpiła zmiana znaczenia 3 kryteriów — ceny, wiarygodności ekonomicznej oraz doświadczenia i przygotowania technicznego, będących podstawą ocen dokonanych przez komisję przetargową.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 21 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-297/99**

Zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych nie jest zasadny, bowiem kryteria oceny nie uległy zmianie w toku postępowania. Niedookreślenie granic punktacji w granicach

od 0 do 100 przyznawanych przez Komisję w ramach kryterium „termin wykonania” w związku z jego skróceniem przez oferentów nie stanowi naruszenia SIWZ i dyspozycji art. 35 ust. 1 pkt 2, 5 i 6 ustawy o zamówieniach publicznych. Sugerowana przez stronę Odwołującą zmiana metodologii obliczania wartości kryterium „termin” nie może być uwzględniona, gdyż Zespół Arbitrów nie jest uprawniony do ustalania tego kryterium, bowiem przedmiotem oceny w toku postępowania odwoławczego jest jedynie zachowanie przez Zamawiającego zasad ustawy i wymagań określonych w SIWZ. Ponadto należy zauważyć, iż ustalone w SIWZ kryteria nie budziły wątpliwości na etapie sporządzania ofert u żadnego z oferentów za wyjątkiem Odwołującego, który w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych zwrócił się do Zamawiającego precyzując swoje wątpliwości w piśmie z dnia 8.04.1999 r., podnosząc w nim m.in. „mało przejrzysty sposób oceny oferty” i otrzymał na nie odpowiedź w dniu 9.04.1999 r. Odwołujący nie oprotestował SIWZ, w tym także przyjętych tam kryteriów ocen.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-378/99**

Badanie ofert zgodnie z art. 24 ustawy o zamówieniach publicznych powinno rozpocząć się od analizy pod kątem spełnienia przez nie wymogów formalnych. Zamawiający dokonał takiej oceny i na sześć ofert cztery spełniały, jego zdaniem, warunki wymagane Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia. Jednakże w załączniku Nr 17 do SIWZ w pozycji „Ekran LCD TFT kolor” Zamawiający żądał wielkości ekranu powyżej 6,5 cala dla Banku jako miejsca usytuowania monitora. Oferta firmy (...) w tym zakresie w „Banku” nie spełnia wymogu ze SIWZ. Ta oferta z tą wielkością ekranu winna być złożona w terminie składania ofert. W tym zakresie nie mają znaczenia późniejsze oświadczenia oferenta, co do parametrów sprzętu. Stąd zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 jest zasadny.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 29 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1261/99**

Zespół Arbitrów objął rozpoznaniem sprawy jedynie zarzuty odnoszące się do naruszenia art. 16 oraz art. 24 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów nie znalazł podstaw do rozpatrzenia zarzutu naruszenia art. 35 z uwagi na to, że termin na wniesienie środków odwoławczych od zapisów specyfikacji już upłynął.

Na podstawie dokumentów przedstawianych w sprawie oraz oświadczeń złożonych w toku rozprawy Zespół Arbitrów uznał, iż zarzut nierównego traktowania oferentów w postępowaniu będącym przedmiotem rozprawy, jest uzasadniony. Dotyczy to oceny ofert pod kątem kryterium terminu wykonania zamówienia. Termin ten w pkt 5 SIWZ został określony na 30 września 2000 r. jako termin pożądanego wykonania całości zadania. Termin zakończenia prac zgodnie z zapisem specyfikacji nie może być dłuższy niż proponowany przez Zamawiającego. W pkt 6 SIWZ, określającym kryteria oceny ofert, termin wykonania zamówienia został wyliczony na 20%. Równocześnie jednak odnośnie tego kryterium w specyfikacji nie zamieszczono szczegółowego sposobu obliczania punktów.

W tej sytuacji brak jest podstaw do wskazania, według jakiej formuły przyznane zostały punkty za kryterium terminu. Punkty te, jak wynika z dokumentacji, przyznane zostały przez członków komisji przetargowej w sposób uznaniowy, w skali od 0 do 20, tymczasem każdy z oferentów dotrzymał terminu określonego w pkt 5 SIWZ i powinien otrzymać maksymalną liczbę punktów za dotrzymanie tego kryterium.

Zarzut nierównego traktowania oferentów jest w tym stanie rzeczy w pełni uzasadniony. Dodatkowo Zespół Arbitrów dopatrył się w takim działaniu zamawiającego naruszenia art. 49 ww. ustawy, bowiem dowolność oceny podważyła wyrażoną w tym przepisie zasadę wyboru oferty najkorzystniejszej. Co do drugiego zarzutu, dotyczącego zmiany przez zamawiającego kryteriów zawartych w SIWZ, Zespół Arbitrów nie uznał tego zarzutu za uzasadniony. Sposób obliczenia punktów w kryterium ceny określony w pkt 6 SIWZ zastosowany został konsekwentnie w stosunku do wszystkich oferentów i nie nastąpiła zmiana sposobu oceny ofert w tym kryterium w trakcie postępowania. Zamawiający wykazał na rozprawie, że wynik wyliczenia punktów w kryterium ceny powstał z przemnożenia jednostkowych punktów przyznanych przez poszczególnych członków komisji przetargowej to jest przez 4. Ten algorytm zastosowany został we wszystkich kryteriach oceny ofert i wobec wszystkich oferentów.

W związku ze stwierdzonym naruszeniem przez zamawiającego ustawy o zamówieniach publicznych przez brak obiektywnego i równego traktowania wszystkich oferentów w kryterium terminu, Zespół Arbitrów postanowił uwzględnić odwołanie i nakazać powtórzenie czynności oceny ofert i wyboru oferty najkorzystniejszej.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 2 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-056/00**

Zespół Arbitrów dopatrył się jedynie naruszenia art. 24 ust. 1 ustawy poprzez błędną ocenę przez zamawiającego kryterium kosztów eksploatacji. To kryterium zostało ocenione niezgodnie ze specyfika-



cją albowiem w pkt 20.4. podano sposób obliczania tego kryterium do którego zamawiający się nie dostosował. Wobec tego jednak, że po przeliczeniu przez Zespół Arbitrów tego kryterium według wzoru podanego w specyfikacji okazało się że nie uległa zmianie ostateczna ocena ofert Zespół Arbitrów uznał, iż ten błąd nie ma wpływu na ogólną ocenę postępowania przetargowego.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 30 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-620/00**

(...) Wprowadzenie kryterium granicznego w postaci wymogu atestu międzynarodowego narusza art. 48 ust. 1 w związku z art. 16 i art. 24 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych oraz interes prawny Odwołującego. Zamawiający niczym nie udokumentował, iż taki wymóg wiąże go z partnerami przedmiotowych państw oraz nie wskazał podstawy prawnej swego działania. Natomiast Odwołujący się wykazał w sposób niekwestionowany przez Zamawiającego posiadanie certyfikatu systemu jakości nr.../1/1999 wydanego przez PCBC oraz świadectwa rejestracji Ministra Zdrowia nr.../.../98. Powyższe dokumenty oraz doświadczenie zawodowe czyniły u Odwołującego przekonanie, iż spełnia on wymogi uczestnictwa w przedmiotowym przetargu. Nadto to on w tych kwestiach występował z pytaniami do Zamawiającego. Wszystkie te okoliczności przemawiają za tym, że wprowadzenie istotnej zmiany w kryteriach oceny specyfikacji wyeliminowało producentów krajowych z przetargu.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **12. Wyrok ZA z dnia 18 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-269/98**

W odwołaniu podnoszony był jedynie zarzut obrazy art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych polegający w opinii Odwołującego na preferencyjnym potraktowaniu przy przetargu firmy wygrywającej, tj. (...). Odwołujący nie udowodnił powyższego twierdzenia. Komisja Przetargowa Zamawiającego miała prawo dać firmie (...) 2 punkty z tytułu przedłożonego pisma Banku Śląskiego (...) z dnia 30.03.1998 r. z którego wynikało, że firma ta może otrzymać kredyt konkretnie do wysokości (...) na przedmiotowe zamówienie publiczne. Zaświadczenie bankowe złożone przez Odwołującego, a mianowicie pismo BRE S.A. (...) z dnia 04.03.1998 r. było jedynie ogólną informacją bankową, która nie wskazywała jaki rzeczywiście kredyt może Odwołujący otrzymać i czy może być to kredyt na dany przetarg.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 22 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-538/98**

Każda oferta musi być przygotowana dokładnie według tych wymagań Zamawiającego i zawierać takie dokumenty, które wskazane zostały w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W ocenie Zespołu Arbitrów oświadczenie spółki (...) z dnia 15.06.1998 r., stwierdzające, że aktualnie toczy się postępowanie w Centralnym Ośrodku Techniki Medycznej związane z uzyskaniem świadectwa nie jest spełnieniem wymagań Zamawiającego w tym zakresie, albowiem żądany dokument w postaci Świadectwa Dopuszczenia do Stosowania Aparatury i Sprzętu Medycznego powinien być dostarczony w terminie składania ofert i wszelkie inne oświadczenia składane zamawiającemu nie mają żadnego znaczenia przy ocenie i wyborze oferty.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 8 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-055/99**

Postępowanie w sprawie zamówień publicznych jest postępowaniem bardzo sformalizowanym a wykonawcy zobowiązani są wykazać, że spełniają wymagane warunki nałożone przez zamawiającego (art. 24 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych). Każdy z oferentów musi więc postępować z najwyższą starannością aby zapewnić sobie udział w postępowaniu. Nie może tego obowiązku przerzucić na zamawiającego. Podanie w oświadczeniu Odwołującego, że „nie przewidujemy użycia 50% wartości surowców i produktów krajowych, tzn., że nie spełniony jest warunek określony w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.12.1994 roku” nie może zostać uznane za błąd maszynowy. Zdaniem Zespołu Arbitrów treść powyższego oświadczenia złożonego przez Odwołującego nie budzi wątpliwości w świetle zapisów SIWZ. Z tego też względu zgodnie z zapisem pkt 4 części 2 oferta podlegała odrzuceniu.

## ust. 4

*orzecznictwo zespołu arbitrów***15. Wyrok ZA z dnia 16 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-742/98**

Zarzut nieprawdziwych danych zawartych w wybranej ofercie nie został przez Odwołującego się należycie udowodniony. Zespół Arbitrów uznał, że wspomniana wyżej opinia nie mogła stanowić podstawy do stwierdzenia, iż zaoferowane przez wybranego oferenta koszty eksploatacji należy potraktować jako nieprawdziwe dane. Oferent ma prawo zaproponować w ofercie właściwe według niego wyliczenia cenowe, w tym wyliczenia kosztów eksploatacji i na tak zaproponowanych warunkach jest zobowiązany do podpisania umowy. Na zabezpieczenie należytego wykonania takiej umowy oferent jest zobowiązany wnieść odpowiednią kwotę pieniężną. W tej sytuacji Zamawiający nie mógł potraktować wybranej oferty jako oferty zawierającej nieprawdziwe dane i w związku z tym zastosować art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie było więc podstaw także do zastosowania art. 27b ust. 1 pkt 4, ponieważ nie zachodziło rażące naruszenie przepisów procedury.

**16. Wyrok ZA z dnia 25 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-981/98**

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający ustalił, że uczestnikiem postępowania może być również oferent, który nie jest bezpośrednim producentem urządzeń stabilizujących położenie iglic do rozjazdów ULC 60—300—1: 9 szt. i S 49—300—1: 9 szt. 117. Ponadto Zamawiający określając, że ww. urządzenia powinny być wykonane zgodnie z wymaganiami technicznymi stanowiącymi załącznik nr 1 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zamawiający określając w pkt B „Warunki techniczne produkcji dostawy i montażu stabilizatorów iglic”, w części dotyczącej systemu zapewnienia jakości B.1. 1.3 podał, że dopuszcza do stosowania na sieci (...) stabilizatory iglic, które zostały wbudowane do rozjazdów i przeszły co najmniej jednoroczne próby eksploatacyjne z wynikiem pozytywnym. Ponadto oferent powinien wykazać się odpowiednimi referencjami produkcji i stosowania stabilizatorów iglic z podaniem zakupionych ilości, okresów zakupów, miejscem wbudowania i opinią eksploatacyjną Zarządów Kolei. Zamawiający dokonując wyboru oferty wybrał ofertę (...), która zdaniem Odwołującego nie spełnia wymogów pkt B.1 1.3 warunków przetargu, a złożone przez (...) oświadczenie odnośnie spełnienia warunków zawartych w tym punkcie jest w związku z powyższym nieprawdziwe. Ponadto (...) nie dysponuje systemem opracowanym samodzielnie, a jedynie posłużyła się, składając ofertę w sposób niezgodny z prawem, planami konstrukcyjnymi spółki Odwołującego.

Spór wobec tego sprowadził się do rozstrzygnięcia czy:

- (...) składając ofertę nie spełniała wymogów pkt B1 1.3 warunków przetargu, a mimo to przedstawiła nieprawdziwe dane potwierdzające spełnienie tych warunków,
- te nieprawdziwe dane były istotne dla prowadzonego postępowania,
- Zamawiający podczas formalnej oceny ofert zaniedbał obowiązek wykluczenia (...) z dalszego postępowania i odrzucenia oferty z dalszego badania,
- Zamawiający przez zaniechanie powyższych czynności naruszył zasadę uczciwej konkurencji.

Zespół Arbitrów na podstawie przedłożonych przez Zamawiającego i Odwołującego dokumentów, złożonych na rozprawie wyjaśnień i oświadczeń ustalił, że zarzuty Odwołującego nie potwierdziły się. Odwołujący nie przedstawił dowodu na rozprawie, że (...) w swojej ofercie złożyła nieprawdziwe referencje dotyczące warunków technicznych określonych w pkt B 1, 1.3. Odwołujący potwierdził, że dostawcą rozjazdów ze stabilizatorami iglic w latach 1996 i 1997, na które powołuje się (...) w dokumencie referencyjnym (str. 23 załącznik 6. 3. do oferty) było konsorcjum (...).

Odwołujący przedstawił na rozprawie umowy: ramową w sprawie kooperacji z dnia 14.04.1994 r. oraz ramową konsorcyjną z dnia 14.04.1994 r. — zawarte z (...). Termin ważności umowy konsorcyjnej upływa w roku 2003. Z umów tych, jak i ze złożonego oświadczenia przez Odwołującego na rozprawie wynika fakt przekazania przez firmę (...) dokumentacji technicznej przedmiotowego stabilizatora iglic dla (...). Odwołujący wyjaśnił, że (...) działając w ramach konsorcjum była dostawcą w 1997 r. kompletnych rozjazdów z zabudowanymi stabilizatorami iglic, których producentem była firma (...). Z dokumentu referencyjnego podpisanego przez (...), dołączonego do oferty wynika, że w ramach dostarczonych w latach 1996—1997 rozjazdach, stabilizatory iglic funkcjonują bez zastrzeżeń. Zespół Arbitrów po dokonaniu analizy oferty (...) i pozostałych ofert, doszedł do wniosku, że zarzut naruszenia przez (...) pkt B1, 1.3 jest nieuzasadniony. W świetle warunków specyfikacji oraz przedstawionej przez (...)

oferty nie można było dopatrzeć się powodów wykluczenia (...) z postępowania na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **17. Wyrok ZA z dnia 4 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1067/98**

Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający wyklucza z postępowania dostawcę lub wykonawcę jeżeli stwierdzi, że dostarczone przez niego informacje, istotne dla prowadzonego postępowania, są nieprawdziwe. Zespół Arbitrów uznał, że nieprawdziwa informacja Odwołującego się na okoliczność z art. 22 ust. 2 pkt 3 o prawie przysługującym mu do sprzętu wymienionego na karcie 76 oferty jest istotna dla postępowania, gdyż zgodnie z pkt 6 specyfikacji istotnych warunków zamówienia wiarygodność techniczna jest jednym z kryteriów oceny ofert. Wiarygodność tę Zamawiający opisał jako między innymi stopień posiadanego przez oferenta potencjału technicznego. Informacja objęta kartą 76 oferty Odwołującego się mogła wpłynąć w istotny sposób na ocenę jego oferty w kryterium wiarygodności technicznej. Odwołujący się zatem podlegał wykluczeniu z postępowania zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **18. Wyrok ZA z dnia 4 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-100/99**

Jeżeli z treści złożonego oświadczenia oraz przedłożonych dokumentów wynika, że nie zachodzą przesłanki wykluczenia, to istnieje domniemanie prawdziwości twierdzeń oferenta i oferent ten może skutecznie ubiegać się o zamówienie publiczne. Powzięcie przez Zamawiającego, nieistotne w jaki sposób, wiadomości o nieprawdziwości oświadczenia lub dokumentów złożonych przez oferenta na okoliczność przesłanek wykluczenia, nakłada na Zamawiającego obowiązek zweryfikowania tych wiadomości. Z treści art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych oraz art. 6 k.c. wynika, że ciężar udowodnienia podstaw wykluczenia spoczywa na Zamawiającym, gdyż to właśnie on z faktów tych wywodzi skutki prawne.

#### **19. Wyrok ZA z dnia 18 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-131/99**

W toku postępowania ustalono, że miasto (...) zwane dalej Zamawiającym wykluczyło z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na uciepłownienie wraz z dociepleniem i remontem instalacji wraz z robotami towarzyszącymi budynków przy ul. (...) w (...) Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowo-Produkcyjne (...) zwane dalej Odwołującym. Podstawą wykluczenia był art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.). Zanim Zamawiający zastosował ww. przepis przeprowadził postępowanie, w którym wykazał, że Odwołujący się przedłożył kopię referencji, której firma nie wystawiła. Za rozstrzygnięciem takim przemawia oświadczenie Wiceprezesa Zarządu ds. Technicznych (...) Sp. z o.o. w (...) z dnia 10.02.1999 r. (...), z którego wynika, że przedsiębiorstwo to nie wystawiło referencji dla Odwołującego się. Powyższe, jak wykazało postępowanie, dało podstawę Zamawiającemu do uznania, że Odwołujący się złożył w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego informację nieprawdziwą. Ponadto uznał, że informacja ta jest dla tego postępowania istotna. Zespół Arbitrów podzielając tą ocenę stwierdza, że mieści się ona w granicach art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Skutkuje to oddaleniem odwołania w tym zakresie. Podejmując tego rodzaju decyzję Zespół Arbitrów stwierdza, że nie mogą być uznane za nieistotne informacje, które składający ofertę przedkłada sporządzając dokument zawierający nieprawdę. W tym przypadku takim dokumentem były referencje poświadczające, że Odwołujący się wykonywał określone w tym dokumencie prace. Przedkładając taki dokument niewątpliwie Odwołujący się chciał w korzystny dla siebie sposób wpłynąć na wynik postępowania. Zatem decydując się na przedłożenie „kopii” dokumentu nie istniejącego sam uznał, że jest to dla postępowania dokument istotny. Nie zmienia tej oceny fakt wycofania tego dokumentu po stwierdzeniu przez Zamawiającego nieprawidłowości towarzyszących jego sporządzeniu.

#### **20. Wyrok ZA z dnia 16 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-544/99**

Po oprotestowaniu zamawiający powinien zakwestionowane informacje sprawdzić, poprzez zażądanie odpowiednich dokumentów lub oświadczeń składanych przez uczestników przetargu. Obowiązek taki nakładają na zamawiającego art. 24 ust. 4 oraz art. 27c ustawy o zamówieniach publicznych. Pełnomocnik zamawiającego na rozprawie stwierdził, iż nie dokonano sprawdzenia danych zawartych w informacji o zatrudnieniu dołączonej do wygrywającej oferty.

**Art. 25.**

1. Podczas prowadzenia postępowania o zamówienie zamawiający sporządza protokół postępowania o zamówienie publiczne, zawierający:
  - 1) opis przedmiotu zamówienia,
  - 2) nazwisko lub firmę (nazwę) oraz adresy dostawców i wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia,
  - 3) informacje o spełnianiu warunków wymaganych od dostawców lub wykonawców,
  - 4) cenę oraz inne istotne elementy każdej z ofert,
  - 5) streszczenie oceny i porównania złożonych ofert,
  - 6) uzasadnienie odrzucenia wszystkich ofert, jeżeli takie nastąpiło,
  - 7) ewentualne wskazanie przyczyn niezawarcia umowy w postępowaniu o zamówienie przeprowadzonym w trybie innym niż przetarg nieograniczony,
  - 8) powody ograniczenia przetargu do niektórych dostawców lub wykonawców, jeżeli takie nastąpiło,
  - 9) powody zastosowania przez zamawiającego trybu dokonywania zamówienia innego niż przetarg nieograniczony,
  - 10) powody przeprowadzenia wstępnej kwalifikacji dostawców i wykonawców,
  - 11) uzasadnienie stosowania preferencji krajowych,
  - 12) informacje o wniesionych protestach i odwołaniach oraz ich rozstrzygnięciach,
  - 13) informacje dotyczące zawieszenia postępowania,
  - 14) informacje o powołaniu biegłych rzeczoznawców,
  - 15) wskazanie wraz z uzasadnieniem wyboru. wybranej oferty,
2. Z zastrzeżeniem art. 27 pkt 1, protokół jest jawny, z tym że części protokołu określone w ust. 1 pkt 3—7 i pkt 14 mogą być udostępnione po dokonaniu wyboru oferty lub po zakończeniu postępowania, jeżeli nie doszło do wyboru oferty, dostawcom lub wykonawcom, którzy ubiegali się o udzielenie zamówienia.
3. Prezes Rady Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia:
  - 1) wzór protokołu postępowania o zamówienie publiczne,
  - 2) dodatkowe wymagania, którym musi odpowiadać protokół postępowania o zamówienie publiczne.
4. Zamawiający, udzielając zamówienia na roboty budowlane, przekazuje Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji informacje cenowe z postępowania oraz kopię oferty najkorzystniejszej.
5. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i tryb przekazania informacji, o których mowa w ust. 4.

ust. 1

**orzecznictwo zespołu arbitrów****1. Wyrok ZA z dnia 27 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-590/00**

Zespół Arbitrów na podstawie akt sprawy oraz przeprowadzonej rozprawy stwierdził, co następuje: Zamawiający dokonał otwarcia tylko części kopert zawierających oferty, w tym także kopert nie opatrzonych zabezpieczeniem lakowym, a jedynie oklejonych pocztowymi znakami zabezpieczenia przed ich naruszeniem. Natomiast co do oferty Odwołującego się nie dokonał żadnej czynności przewidzianej ustawą o zamówieniach publicznych. W oświadczeniu złożonym na rozprawie Zamawiający stwierdził, że ofertę Odwołującego się odrzucił na podstawie art. 27a ust. 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie znajduje to jednak potwierdzenia w dokumentacji postępowania, gdyż znajdujące się w aktach sprawy pismo zawiadamiające o odrzuceniu ofert z dnia 2.06.2000 r. dotyczy tylko ofert nr 8 i 9. Także w protokole postępowania prowadzonym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy brak jest potwierdzenia czynności odrzucenia oferty Odwołującego. Faktu tego nie odnotowano również w załączniku do protokołu, tj. w druku ZP-41 i ZP-44. Z protokołu wynika, że nie został sporządzony druk ZP-46 „Informacja o spełnieniu warunków wymaganych od dostawców/wykonawców”, w którym należało odnotować powód odrzucenia oferty. W rezultacie odwołanie dotyczy czynności, której formalnie nie dokonano, wbrew zasadzie pisemności określonej w art. 21 oraz art. 25 ust. 1 ustawy.

## pkt 4

*orzecznictwo zespołu arbitrów***2. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1094/98**

Dokonana przez Zespół Arbitrów ocena dokumentów przetargowych nie potwierdziła również zasadności zarzutów dotyczących naruszenia przez Zamawiającego art. 25 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o zamówieniach publicznych. Przedstawiony protokół z postępowania ZP-1 zawiera bowiem informacje wskazane w treści tych przepisów, a nadto w dokumentacji przetargu znajduje się protokół z posiedzenia Komisji Przetargowej zawierający szczegółowy opis czynności podejmowanych przez komisję przetargową.

**3. Wyrok ZA z dnia 30 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1160/99**

Zespół Arbitrów nie stwierdził, aby Zamawiający swoim działaniem dopuścić się naruszenia art. 25 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem udostępnił Odwołującemu druk ZP-1 wraz z wymaganymi załącznikami.

## pkt 5

*orzecznictwo zespołu arbitrów***4. Wyrok ZA z dnia 7 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-246/99**

Zespół Arbitrów po dokładnym rozpoznaniu sprawy uznał za konieczne nakazać przeprowadzenie ponownej oceny ofert, z uwagi na fakt iż znajdujący się w protokole oryginalny druk ZP-53 stanowiący streszczenie oceny i porównania złożonych ofert, przesłany oferentom i Urzędowi Zamówień Publicznych jest niezgodny z treścią indywidualnych kart ocen, co stanowi naruszenie przepisu art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 roku Nr 119, poz. 773). Przedłożony na rozprawie druk ZP-53 nie spełnia warunków dokumentu oryginalnego i nie może być brany pod uwagę przy ocenie prawidłowości dokonanych czynności.

## pkt 15

*orzecznictwo zespołu arbitrów***5. Wyrok ZA z dnia 15 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-501/98**

Zarzut naruszenia przez zamawiającego art. 25 ust. 1 pkt 15 ustawy o zamówieniach publicznych nie rzutuje na wyniki postępowania i w bardzo małym stopniu na interesy odwołującego. Uzasadnienie wyboru oferty podano w odpowiedzi na protest co nie pozbawiło odwołującego możliwości przygotowania i złożenia odwołania.

**6. Wyrok ZA z dnia 2 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-692/98**

Słuszny jest zarzut naruszenia art. 25 ust. 1 pkt 15 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem Zamawiający nie uzasadnił w protokole postępowania wyboru oferty firmy, która przetarg wygrała. Jest to jednak brak formalny, który nie przesądzał jeszcze o wyniku postępowania.

## ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów***7. Wyrok ZA z dnia 9 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-475/98**

W zakresie zarzutu nieudostępnienia protokołu postępowania ZP-1 odwołanie jest również zasadne. Zgodnie z art. 25 ust. 2 protokół postępowania jest jawny i powinien być udostępniany oferentom bez zbędnej zwłoki.

**8. Wyrok ZA z dnia 1 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-810/98**

Zarzut naruszenia art. 25 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych nie jest zasadny, albowiem ustawodawca nie określa precyzyjnie terminu ujawnienia dokumentów przetargowych po dokonaniu wyboru najkorzystniejszej oferty. Odwołujący potwierdził, iż protokół ZP-1 został udostępniony w dniu 10.09.1998 r. tyle, że nie o godz. 9.00 a o godz. 14.00. Jednakże takie działanie Zamawiającego nie pozostaje w sprzeczności z ustawą i nie naruszyło praw odwołującej się firmy do wniesienia protestu w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o wyniku przetargu.

**9. Wyrok ZA z dnia 17 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-996/98**

Zarzut naruszenia art. 25 ustawy o zamówieniach publicznych jest według oceny Zespołu Arbitrów także niezasadny. Z przepisów ustawy nie wynika obowiązek przesyłania protokołu postępowania uczestnikom postępowania. Przepis stanowi bowiem, że „Zamawiający jedynie udostępnia protokół” z zastrzeżeniem, o którym mowa w art. 25 ust. 2 ww. ustawy.

**10. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1084/98**

Słuszny jest również drugi zarzut odwołania co do nie udostępnienia stronie odwołującej się protokołu ZP-1. Odmowne stanowisko Zamawiającego nie znajduje uzasadnienia w treści art. 25 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Warunek polegający na zakończeniu postępowania nie dotyczy sytuacji, w której nastąpiło dokonanie wyboru ofert. Innymi słowy cytowany przepis dotyczy sytuacji w której ziszczył się tylko jeden z warunków a nie oba jednocześnie.

**11. Wyrok ZA z dnia 22 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1123/98**

Zespół Arbitrów ustalił, że wynik przetargu i wybór najkorzystniejszej oferty nastąpił najpóźniej w dniu 20 listopada 1998 r. albowiem z tą datą sporządzono pismo informujące oferentów o wyniku postępowania. Na tej podstawie można przyjąć, iż w dniu złożenia pisemnego wniosku o ujawnienie dokumentacji spełniona była dyspozycja art. 25 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych ustalająca, iż protokół jest jawny a informacje mogą być udostępnione po dokonaniu wyboru, a więc po dniu 20.11.1998 r. Pomimo doręczenia Odwołującemu zawiadomienia o wyniku postępowania w dniu 25 listopada 1998 r. a więc po złożeniu wniosku o udostępnienie dokumentów przetargowych, fakt ten nie ma znaczenia skoro wybór oferty nastąpił a po tym fakcie powstaje już prawo żądania dokumentacji. Zespołowi Arbitrów nie są znane okoliczności uzasadniające racjonalną odmowę ujawnienia dokumentów oferentowi. Biorąc powyższe pod rozwagę i opierając się na fundamentalnej zasadzie jawności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, Zespół Arbitrów postanowił uwzględnić odwołanie i nakazać Zamawiającemu udostępnienie Odwołującemu druków ZP-1 oraz dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 2 cyt. ustawy.

**12. Wyrok ZA z dnia 5 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1168/98**

Protokół jest jawny i jak wynika z art. 25 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, w części dotyczącej informacji o spełnianiu warunków wymaganych od wykonawców może być udostępniony po dokonaniu wyboru oferty lub po zakończeniu postępowania. Odrzucenie oferty skutkuje tym, że oferent przestaje być uczestnikiem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, chyba że skorzysta z przysługujących mu środków odwoławczych wynikających z rozdziału 8 ustawy o zamówieniach publicznych i uzyska korzystne dla niego rozstrzygnięcie w postępowaniu protestacyjnym lub odwoławczym. Skoro Odwołujący się nie złożył protestu na czynność odrzucenia jego oferty w terminie wynikającym z art. 82 ust. 1 ustawy to czynność ta stała się skuteczna z momentem jej dokonania.

**13. Wyrok ZA z dnia 8 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1181/98**

(...) Wbrew obowiązkowi wynikającemu z przepisu art. 25 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający w dniu następnym po zakończeniu postępowania przetargowego nie udostępnił Odwołującemu protokołu z postępowania przetargowego, a ustalone w trakcie postępowania okoliczności potwierdziły, że dokumenty te sporządzone zostały z opóźnieniem wskutek czego naruszona została obowiązująca w postępowaniu o zamówienie publiczne zasada jawności.

**14. Wyrok ZA z dnia 21 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-846/99**

Zarzut naruszenia zasady jawności postępowania, to jest art. 25 ust. 2 i 26 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych nie został uwzględniony z uwagi na to, iż odwołujący nie wykazał, by nieujawnienie niektórych dokumentów naruszało jego interes, ani utrudniło obronę jego uzasadnionych interesów.

**15. Wyrok ZA z dnia 19 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-419/00**

Wyjaśnienia złożone na rozprawie oraz przedłożone w toku postępowania dowodowego, dokumenty, a także zeznania świadka nie potwierdziły większości stawianych zarzutów. Trudno się bowiem zgodzić z Odwołującym, iż przeprowadzenie publicznej sesji otwarcia ofert zgodnie z przepisem art. 43 narusza jednocześnie przepis art. 25 ustawy o zamówieniach publicznych, jak twierdzi Odwołujący. Są to bowiem przepisy normujące dwa odrębne stany faktyczne, a naruszenie zasady jawności mogłoby mieć miejsce gdyby Zamawiający odmówił oferentowi udostępnienia protokołu z prowadzonego postępowania — o co tenże się w ogóle nie zwracał. Podobnie zarzut naruszenia przepisu art. 20 pkt 1 i 3 nie został potwierdzony na rozprawie, a przesłuchiwany na tę okoliczność świadek, wnioskowany przez Odwołującego nie wniósł nic na poparcie jego twierdzeń.

**Art. 26.**

1. W postępowaniu o zamówienie publiczne, o którym mowa w art. 15 ust. 1, zamawiający obowiązany jest prowadzić dokumentację podstawowych czynności związanych z postępowaniem, zawierającą informacje określone w art. 25 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 9 i 15.
2. Po zakończeniu postępowania dokumentacja podstawowych czynności, o której mowa w ust. 1, jest jawna dla dostawców i wykonawców, którzy ubiegali się o udzielenie zamówienia.

ust. 2

**orzecznictwo zespołu arbitrów****1. Wyrok ZA z dnia 13 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-976/98**

Odnosząc się do argumentów merytorycznych podniesionych w odwołaniu Zespół Arbitrów stwierdził, iż zarzut naruszenia art. 26 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych przez Zamawiającego nie jest zasadny. Druk ZP-46 posiada klauzulę tajności, zaś z art. 25 ust. 2 w związku z art. 26 ust. 2 wynika, iż jego udostępnienie ma charakter fakultatywny.

**2. Wyrok ZA z dnia 23 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1023/98**

(...) Zarzucane Zamawiającemu utrudnianie dostępu do materiałów przetargowych jak też nieopublikowanie w jego siedzibie ogłoszenia o wynikach przetargu niezwłocznie po jego zakończeniu nie znalazły potwierdzenia w trakcie postępowania odwoławczego, którego wyniki wskazują, że zarzuty powyższe były nieuzasadnione tym samym brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia przez Zamawiającego przepisów art. 26 ust. 2 oraz art. 50 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

**Art. 26a.**

**Zamawiający zobowiązany jest, przez okres 3 lat od zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, do przechowywania ofert w sposób gwarantujący ich nienaruszalność.**

**Art. 27.**

**Zamawiający nie może ujawnić:**

- 1) informacji, których ujawnienie narusza ważny interes państwa, ważne interesy handlowe stron oraz zasady uczciwej konkurencji,
- 2) informacji związanych z przebiegiem badania, oceny i porównywania treści złożonych ofert, z wyjątkiem informacji zamieszczonych w protokole.

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-933/98**

Zarzuty dotyczące odmowy udostępnienia przez Zamawiającego niektórych załączników postępowania oraz treści oferty (...) okazały się całkowicie bezzasadne. To co było konieczne, w świetle ustawy, z zawartości protokołu, a dotyczyło oceny ofert zostało odwołującej się Spółce okazane. Poza tym w świetle art. 27 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający mógł odmówić ujawnienia treści zwycięskiej oferty.

**Art. 27a.**

**Zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę, jeżeli:**

- 1) jest sprzeczna z ustawą lub specyfikacją istotnych warunków zamówienia,**
- 2) oferent nie złożył wymaganych oświadczeń lub nie spełnił innych wymagań określonych w ustawie lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia albo zaproszeniu do składania ofert, w szczególności nie wniósł wadium,**
- 3) jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji,**
- 4) jest nieważna na podstawie odrębnych przepisów.**

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-943/98**

Zespół Arbitrów uznał, iż nie było podstaw faktycznych i prawnych do odrzucenia oferty Odwołującego się.

Wyrokiem Zespołu Arbitrów z dnia 06.10.1998 r. Sygn. akt UZP/ZO/O-814/98 uwzględniono odwołanie tegoż samego Odwołującego się od czynności odrzucenia jego oferty i nakazano: „powtórzenie czynności oceny ofert” — co oznaczało, iż dopuszczono ofertę Odwołującego się, jako ważną i nie podlegającą odrzuceniu do czynności merytorycznej oceny ofert i wyboru oferty najkorzystniejszej. Zespół ten uznał zatem, że oferta Odwołującego się nie podlega odrzuceniu (art. 27 a ustawy o zamówieniach publicznych). Orzeczenie powyższe jest prawomocne i wiąże uczestników postępowania, a także zespół orzekający w niniejszej sprawie. Zważywszy powyższe, nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy o zamówieniach publicznych czynności Zamawiającego polegająca na powtórnym odrzuceniu oferty Odwołującego się dokonana w dniu 07.10.1998 r.

**2. Wyrok ZA z dnia 26 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1039/98**

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Zamawiającego, że zawiadamiając oferenta o odrzuceniu jego oferty nie miał obowiązku podać konkretnej przyczyny swojej decyzji. Istotą każdego postępowania odwoławczego, w tym postępowania odwoławczego przewidzianego przepisami ustawy o zamówieniach publicznych, jest kontrola podstaw faktycznych i prawnych wydawanych decyzji i rozstrzygnięć. Trudno sobie natomiast wyobrazić, aby zainteresowany mógł ocenić czy jego prawa zostały naruszone jeżeli nie są mu znane przyczyny rozstrzygnięcia. Wbrew temu co twierdzi Zamawiający z przepisów ustawy o zamówieniach publicznych wynika obowiązek Zamawiającego dotyczący wyjaśnienia zainteresowanemu przyczyn i podstaw swoich decyzji. Obowiązek ten wyprowadzić można zarówno z zasady jawności postępowania jak i zasady pisemności, na którą powoływał się Odwołujący. Za taką interpretacją art. 27 a ustawy o zamówieniach publicznych przemawia treść art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych stanowiący, że protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomości o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. Zwrócić należy uwagę, że w przepisie tym mowa jest nie o treści decyzji Zamawiającego lecz o okolicznościach stanowiących podstawę do wniesienia protestu a więc m.in. przyczynach powzięcia czynności czy rozstrzygnięcia. Stanąć więc należy na stanowisku, że protest Odwołującego został wniesiony w terminie, a tym samym nie było podstaw do jego odrzucenia w trybie art. 82 ust. 3 ustawy.



**3. Wyrok ZA z dnia 4 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1067/98**

Zespół Arbitrów na podstawie przedłożonej dokumentacji postępowania ustalił, że oferta nr 7 (nie będąca ofertą Odwołującego się) została odrzucona, gdyż jej cena przekraczała znacznie kwotę, którą Zamawiający przeznaczył na finansowanie zadania. Przesłanka ta nie mieści się w zamkniętym katalogu przyczyn odrzucenia określonym w art. 27 a ustawy o zamówieniach publicznych.

**4. Wyrok ZA z dnia 14 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-268/99**

Zamawiający w dziale IV lit. B pkt 5 SIWZ zażądał złożenia wyciągu z Centralnego Rejestru Skazanych dotyczących osób będących członkami urzędujących władz oferentów celem ewentualnego wykluczenia w związku z zaistnieniem przesłanek określonych w art. 19 ust. 1 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych. O tym, które z osób fizycznych zaliczyć do członków władz, przesądza status osoby prawnej. Z załączonego do oferty aktualnego odpisu z rejestru wynika, że p. (...) jest członkiem zarządu. Zamawiający na podstawie aktualnego wyciągu z rejestru handlowego, załączonego do oferty miał prawo sądzić, że oferent przedstawia mu stan prawny Spółki — w tym urzędujących członków władz — zgodny ze stanem rzeczywistym. W związku z rezygnacją członka zarządu p. (...), Odwołujący powinien poinformować o tym Zamawiającego, a dla uwiarygodnienia swoich twierdzeń, załączyć do złożonej oferty oświadczenie o rezygnacji oraz uchwałę Walnego Zgromadzenia wspólników Spółki. Odwołujący o fakcie rezygnacji członka zarządu z funkcji nie poinformował w stosowny sposób Zamawiającego, zatem zarzut braku przedmiotowego wyciągu w stosunku do pana (...) jest zasadny i stanowi jedną z przesłanek do odrzucenia oferty. Odwołujący nie spełnił również wymogu podpisania projektu umowy zgodnie z dz. IV lit. B pkt 16 SIWZ. Zamawiający w SIWZ wyraźnie rozróżnił warunki formalne:

- w dziale IV lit. A pkt 3 — konieczność ponumerowania, parafowania i opieczątowania pieczęcią firmy każdej strony oferty,
- w dziale IV lit. B pkt 16 SIWZ — konieczność zatwierdzenia projektu umowy przez osoby upoważnione do reprezentacji firmy.

Parafa w potocznym znaczeniu jest skróconym podpisem i nie można jej utożsamiać z podpisem składanym przez upoważnionych przedstawicieli jako oświadczenie woli w trybie art. 66 kodeksu cywilnego, które Odwołujący obowiązany był na projekcie umowy złożyć — jako akceptacja warunków realizacji kontraktu — niezależnie od obowiązku podpisania innych dokumentów np. formularza oferty.

Trzecim uchybieniem potwierdzającym konieczność odrzucenia oferty jest brak poświadczenia na złożonych kserokopiach referencji ich zgodności z oryginałem przez oferenta. Obowiązek poświadczenia wynika z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06.01.1998 r. w sprawie określenia dokumentów jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 87 z późn. zm.). Z dokumentów sprawy wynika, że dokumenty oferty od str. 21 do 27 zostały złożone w formie kserokopii i nie są poświadczone przez Odwołującego „za zgodność z oryginałem”. W związku z powyższymi uchybieniami Zamawiający stosownie do art. 27a pkt 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych, obowiązany był ofertę Odwołującego odrzucić jako nie spełniającą wymogów SIWZ i ustawy.

**5. Wyrok ZA z dnia 14 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-271/99**

W odniesieniu do zarzutu nieuzasadnionego odrzucenia oferty Zespół Arbitrów uznał, że jest on zasadny. Z przedłożonej dokumentacji przetargowej jednoznacznie wynika (druk ZP-46), że w ocenie Zamawiającego oferta Odwołującego spełnia wymagania określone w SIWZ. Zamawiający uznał bowiem, że oferta Odwołującego spełnia każdy z 22 postawionych przez niego warunków. W tej sytuacji bezzasadne było odrzucenie oferty Odwołującego przez Zamawiającego w trybie art. 27a ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773). Skoro Zamawiający nie wykazał, w jakim zakresie oferta Odwołującego nie spełnia wymogów SIWZ, nie mógł on skutecznie jej odrzucić bez dokonania jej oceny.

**6. Wyrok ZA z dnia 10 września 1999 r. Sygn. akt UZP/ZO/0-791/99**

(...) Zespół Arbitrów stwierdził, iż Zamawiający nie naruszył przepisów art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem odrzucił ofertę Odwołującego się — na podstawie art. 27a wspomnianej wyżej ustawy — dlatego, że załączniki do oferty były podpisane tylko przez jednego ze wspólników spółki

cywilnej wobec wymogu podpisów dwóch współników, a tym samym oferta ta była sprzeczna z wymogami Zamawiającego, określonymi w SIWZ.

### **7. Wyrok ZA z dnia 22 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1001/99**

W ocenie Zespołu Arbitrów nieoprotestowanie w obowiązującym terminie i trybie treści SIWZ jest ona wiążąca zarówno dla stron postępowania o konkretne zamówienie publiczne, jak i dla organów rozpatrujących spory w takich sprawach.

Bezsporne jest, że Odwołujący nie spełnił warunku SIWZ dotyczącego przedłożenia oświadczenia producenta kopiarek, co przewidywał pkt 7.19 cz. I SIWZ.

W tym stanie faktycznym i prawnym Zamawiający miał nawet obowiązek odrzucenia oferty Odwołującego, gdyż nie spełniała ona wymogów SIWZ (art. 27a pkt 1 i 2 ustawy).

### **8. Wyrok ZA z dnia 14 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-008/00**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu postępowania dowodowego podzielił pogląd Odwołującego. Bezsporne jest, iż część oferty wybranej, tj. projekt umowy nie został zaparażowany wbrew wyraźnemu żądaniu SIWZ sformułowanemu w pkt 1.3 i B.2.6. Wobec wyraźnej treści specyfikacji oferta w tej części jest z nią sprzeczna, a zatem powinna być odrzucona w myśl art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Potwierdził się również zarzut niezłożenia w ofercie dowodu posiadania przez kierownika budowy żądanych przez Zamawiającego odpowiednich uprawnień budowlanych, którymi w tym przypadku powinny być uprawnienia w zakresie sieci zewnętrznej. Tymczasem kierownik budowy dysponuje uprawnieniami w zakresie instalacji wewnętrznych i przykanalików i to w ograniczonym zakresie. Uchybienie powyższe skutkować powinno odrzuceniem oferty na podstawie art. 27a pkt 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **9. Wyrok ZA z dnia 1 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-117/00**

Przepis art. 27a ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998r., Nr 119, poz. 773) zawiera zamknięty katalog przesłanek powodujących odrzucenie oferty. Wystąpienie chociażby jednej z nich (w tym przypadku sprzeczność oferty ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia) obliguje Zamawiającego do odrzucenia oferty. Przepis ten nie pozostawia Zamawiającemu żadnej swobody w tym zakresie.

Pomimo zatem, iż oferta Odwołującego mogła okazać się atrakcyjna cenowo i merytorycznie, to z uwagi na jej sprzeczność ze specyfikacją (przedmiotem robót) podlegała odrzuceniu. W przypadku gdy w fazie przygotowywania oferty Odwołujący miał wątpliwości co do treści zapisów w przedmiarze robót lub zamierzał dokonać jakichkolwiek zmian w kosztorysie powinien zgodnie z art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych zwrócić się do zamawiającego o udzielenie wyjaśnień do specyfikacji.

### **10. Wyrok ZA z dnia 27 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-590/00**

Zespół Arbitrów na podstawie akt sprawy oraz przeprowadzonej rozprawy stwierdził, co następuje: Zamawiający dokonał otwarcia tylko części kopert zawierających oferty, w tym także kopert nie opatrzonych zabezpieczeniem lakowym, a jedynie oklejonych pocztowymi znakami zabezpieczenia przed ich naruszeniem. Natomiast co do oferty Odwołującego się nie dokonał żadnej czynności przewidzianej ustawą o zamówieniach publicznych. W oświadczeniu złożonym na rozprawie Zamawiający stwierdził, że ofertę Odwołującego się odrzucił na podstawie art. 27a ust. 1 i 2 ww. ustawy. Nie znajduje to jednak potwierdzenia w dokumentacji postępowania, gdyż znajdujące się w aktach sprawy pismo zawiadamiające o odrzuceniu ofert z dnia 2.06.2000 r., dotyczy tylko ofert nr 8 i 9.

pkt 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **11. Wyrok ZA z dnia 17 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-755/98**

Odwołujący się kwestionował w proteście i odwołaniu odrzucenie jego oferty jako sprzeczne z art. 27 a pkt 1 i 2 oraz art. 2 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych, a także z zapisami specyfikacji istot-

nych warunków zamówienia. Odwołujący określa się jako konsorcjum i wskazuje, iż ma siedzibę w (...). Zamawiający, co wynika z treści pisma z dnia 25 sierpnia 1998 r. wskazującego na przyczyny odrzucenia oferty Odwołującego oraz z postanowienia w sprawie rozstrzygnięcia protestu datowanego na 4 września 1998 r., potraktował (...) jako jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej. Zdaniem Zamawiającego konsorcjum tak rozumiane nie zostało utworzone zgodnie z przepisami polskiego prawa, a więc nie mieści się wśród podmiotów, które zostały wymienione w art. 2 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych. Zdaniem Zespołu Arbitrów wyliczenie zawarte w art. 2 pkt 6 ustawy jest wyliczeniem enumeratywnym z tym jednak, że nie wyklucza współdziałania podmiotów tam wymienionych w formach przewidzianych powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Wśród form takiego współdziałania mogą być także umowy cywilnoprawne, w tym umowy nienazwane. Nie ma też ustawowego zakazu używania w praktyce określenia „konsorcjum”, które to wyrażenie zostało przez ustawodawcę użyte w art. 73 ustawy — Prawo bankowe. Przepisy kodeksu cywilnego przewidują wprost współdziałanie podmiotów na podstawie umowy cywilnoprawnej, co w szczególności odnosi się do art. 366—383 kodeksu cywilnego. Współdziałania podmiotów w ubieganiu się i w wykonywaniu zamówienia publicznego nie wyłączają także przepisy ustawy o zamówieniach publicznych mimo, iż posługują się sformułowaniem „Zamawiający” w liczbie pojedynczej. Wyjątek od wolności współdziałania znajduje się w art. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie zmiany ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 123 poz. 778) i nie odnosi się do przedmiotowej sprawy. W omawianej tu sytuacji Zamawiający działał jednak w stanie niepewności prawnej co do tego, kto w istocie składa ofertę oraz jakie są zasady współdziałania „uczestników konsorcjum”. Określenie w formularzu ofertowym z dnia 7 sierpnia 1998 r., iż oferentem jest: konsorcjum pod firmą (...) oraz podanie adresu oferenta usprawiedliwia przekonanie Zamawiającego, iż miał do czynienia z jednostką organizacyjną. Biorąc powyższe pod uwagę oraz wskazując na treść art. 860 kodeksu cywilnego Zamawiający mógł przyjąć, że ma do czynienia ze spółką cywilną, zgodnie bowiem z powyższym przepisem wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony w umowie. Pełnomocnik Odwołującego się, a w istocie Odwołujących się, którymi są wszystkie spółki będące uczestnikami konsorcjum stanowczo jednak oświadczył, iż konsorcjum nie jest jednostką organizacyjną czemu — w jego ocenie — nie przeczy fakt powołania organów reprezentujących poszczególnych uczestników w konsorcjum i na zewnątrz. Zespół Arbitrów stanął na stanowisku, że dopuszczalne jest wspólne występowanie kilku podmiotów w sprawie o zamówienie publiczne, jednakże ich sytuacja prawna, a w szczególności zakres odpowiedzialności muszą być jasne — zapewniające Zamawiającemu działanie w pewności co do stanu prawnego. Takiej pewności w omawianej sprawie nie było. W szczególności nie są znane zasady odpowiedzialności członków konsorcjum za nienależyte wykonanie umowy. Zespół Arbitrów nie podzielił stanowiska pełnomocnika Odwołujących się, iż podmioty te ponoszą solidarnie odpowiedzialność na zasadzie art. 864 kodeksu cywilnego stosowanego tu na zasadzie analogii. Zdaniem Zespołu nie można wybiórczo stosować przepisów dotyczących spółki cywilnej twierdząc, iż nie jest to spółka w rozumieniu art. 860 kodeksu cywilnego, a z drugiej strony wskazując na art. 864 kodeksu cywilnego. Zdaniem Zespołu Arbitrów takie rozumowanie jest nie do przyjęcia ze względu na art. 369 kodeksu cywilnego, który wskazuje na ustawę lub czynność prawną jako bezwzględne przesłanki odpowiedzialności solidarnej. W przedmiotowej sytuacji odpowiedzialność solidarna członków konsorcjum nie wynika ani z powszechnie obowiązujących przepisów prawa ani też z treści umowy zawartej przez członków konsorcjum. Bez znaczenia jest w tym wypadku domniemana treść przyszłej umowy, która mogłaby być zawarta pomiędzy Zamawiającym a członkami konsorcjum. Zarówno z przepisów ustawy o zamówieniach publicznych jak i z przepisów ustawy — prawo budżetowe wynika nakaz szczególnej staranności w zarządzaniu środkami publicznymi. Zespół Arbitrów mając powyższy nakaz na względzie uznał zatem, iż Zamawiający nie mając pewności co do sytuacji prawnej oferenta (oferentów) słusznie postąpił odrzucając przedmiotową ofertę.

## **12. Wyrok ZA z dnia 2 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-803/98**

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Zespół Arbitrów ustalił co następuje:

- zgodnie z pkt 3 specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający określił termin realizacji przedmiotu zamówienia do dnia 15.10.1998 r.;
- Odwołujący w swojej ofercie proponował termin realizacji na 1,5 miesiąca od podpisania umowy.

W związku z powyższym Zamawiający uznał, że oferta jest sprzeczna ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia i na podstawie art. 27 a ustawy powyższą ofertę odrzucił.

Zespół Arbitrów nie znalazł podstaw do uznania zarzutu Odwołującego się zawartego w proteście za zasadny.

### **13. Wyrok ZA z dnia 6 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-811/98**

Zespół Arbitrów po zapoznaniu się z dokumentacją przetargową oraz po wysłuchaniu stron na rozprawie zważył co następuje. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia na rozbudowę i modernizację sieci komputerowej w budynku Urzędu Gminy (...) w pkt 10.1 lit. a- I określiła jakiego rodzaju dokumenty mają być złożone przez oferentów oraz sposób ich potwierdzenia w zależności od ich rodzaju, bądź podpisane przez pełnomocnego przedstawiciela oferenta, bądź w postaci kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem zgodnie z wymogami określonymi w cyt. rozporządzeniu Rady Ministrów. Jednym z wymaganych dokumentów w pkt 10.1 lit. c był aktualny wypis z właściwego rejestru potwierdzający dopuszczenie oferenta do obrotu prawnego w zakresie objętym zamówieniem. Odwołujący się złożył ten dokument w postaci kserokopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez prezesa zarządu spółki, co potwierdzają zarówno dokumentacja jak i wyjaśnienia pełnomocnika Odwołującego się złożone zarówno na rozprawie jak i w proteście i odwołaniu. W podobnej formie zostały złożone inne dokumenty. Zespół Arbitrów uznał, że złożone dokumenty w tej postaci nie spełniały zarówno wymogów określonych w Rozporządzeniu wykonawczym Rady Ministrów z 6.01.1998 r. wydanym na podstawie delegacji wynikającej z art. 22 ust. 9 ustawy o zamówieniach publicznych jak i specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Rozporządzenie określając katalog dokumentów, których Zamawiający może żądać w postępowaniu o zamówienie publiczne wskazuje jednoznacznie w ust. 4 § 1, że dokumenty te muszą być złożone w formie oryginału albo poświadczonych urzędowo lub notarialnie kopii. Urzędowe potwierdzenie kopii nie można inaczej interpretować niż potwierdzenie przez podmiot, który je wydał. Przedłożone kopie dokumentów przez Odwołującego potwierdzone przez prezesa zarządu spółki nie spełniały tych wymogów. Zespół Arbitrów uznał, że Zamawiający miał podstawy do odrzucenia oferty na zasadzie art. 27 a pkt 1 jako niezgodnej z ustawą. Jednocześnie Zespół Arbitrów zwraca uwagę, że sformułowanie w pkt 10.1 specyfikacji nie było wystarczająco precyzyjne, lecz nie naruszało prawa.

### **14. Wyrok ZA z dnia 8 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-831/98**

Istota sprawy sprowadzała się do oceny, czy Odwołujący spełnił wszystkie wymagane warunki specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym również pkt 2.4 i 2.5. Punkty te stanowiły odpowiednio o przerobie większym niż 14.000.000 ECU oraz zatrudnieniu większej liczby niż 300 pracowników. Warunki te Odwołujący spełniał tylko z uwzględnieniem tzw. firm stowarzyszonych, natomiast nie spełniał bez udziału tych firm. Postępowanie dowodowe ponad wszelką wątpliwość wykazało, iż firmy stowarzyszone są odrębnymi osobami prawnymi i w konsekwencji oznacza to, że mogłyby występować wyłącznie jako podwykonawcy. Wynika to bezspornie zarówno z dokumentów jak i uczciwego przyznania przez Odwołującego w toku rozprawy, że „firmy te działałyby razem w rozumieniu przepisów o bilansie”, natomiast umowa zawarta byłaby na zasadach prawa cywilnego tylko z Odwołującym. W tym stanie rzeczy w ocenie Arbitrów stanowisko Zamawiającego nie mogło być inne, ponieważ fakt nie odrzucenia tej oferty stanowiłby naruszenie podstawowych zasad ustawy o zamówieniach publicznych. Działania organizacyjno-formalne Odwołującego są prawdopodobnie racjonalne i uzasadnione wieloma okolicznościami, ale z punktu widzenia formalnego nie mogą dawać podstawy do uznania tej „organizacji” za odpowiadającą specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

### **15. Wyrok ZA z dnia 20 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-871/98**

Zamawiający wbrew zasadom z art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych prowadził korespondencję z jednym z oferentów. W piśmie z dnia 16.09.1998 r. Zamawiający ostrzega tego oferenta, że brak doręczenia uzgodnień z projektantem i użytkownikiem spowoduje odrzucenie oferty. Otóż, w przypadku braku uzgodnień (jako braku formalnego) należało zgodnie z art. 27 a pkt 1 taką ofertę odrzucić. Taką czynność Zamawiający dokonuje z urzędu, bez uprzedniego wezwania oferenta do uzupełnienia braku formalnego. Zatem dokonanie oceny ofert w tym oferenta, który zmienił rodzaj rur i nie dołączył wymaganych uzgodnień przed terminem złożenia ofert stanowi naruszenie zasady konkurencyjności i równego traktowania oferentów. Zapewnienia i oświadczenia ustne nie mogą w postępowaniu o zamówienie publiczne zastąpić obowiązującej zasady pisemności (art. 21).

**16. Wyrok ZA z dnia 29 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-912/98**

Zamawiający między innymi żądał parafowania wszystkich stron specyfikacji istotnych warunków zamówienia (pkt 4 rozdział zatytułowany „przygotowanie oferty”). Odwołujący natomiast ofertę swoją podpisał tylko na pierwszej stronie, nie parafował natomiast pozostałych stron, ani nawet dołączonych do specyfikacji załączników, które w ogóle nie zostały podpisane. W tym stanie faktycznym odrzucenie oferty Odwołującego było zgodne z art. 27 a pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. Nr 119, poz. 773 z 1998 r.).

**17. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-930/98**

Z dokumentacji przetargowej Zamawiającego jak: druk ZP-1, ZP-44 oraz z oświadczenia Zamawiającego wynika jednoznacznie, że powodem odrzucenia oferty Odwołującego było: „dane zawarte w formularzu zestawienia technicznego różnią się od danych podanych w folderze reklamowym”. Zatem Zamawiający sprzeczność wywodzi poprzez porównanie konkretnych dokumentów ofertowych sporządzonych pod skonkretyzowane zamówienie publiczne, tj. „Zestawienie parametrów technicznych” wraz z „opisem technicznym” aparatu z folderem reklamowym, adresowanym do nieokreślonego kręgu osób i podmiotów o zróżnicowanym zapotrzebowaniu. Natomiast art. 27 a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych stanowiący podstawę dla Zamawiającego do odrzucenia oferty, nie wymienia przesłanki „sprzeczności dokumentów”, lecz sprzeczność oferty (zawartych w niej dokumentów) ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia. Takiej sprzeczności dokumentu oferty Odwołującego ze specyfikacją Zamawiający nie wskazał. Stąd należało uznać, że odrzucenie na podstawie art. 27a pkt 1 cytowanej ustawy (jako sprzecznej oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia) nie miało oparcia w dokumentacji przetargowej Zamawiającego.

**18. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-939/98**

Dokonując merytorycznej analizy zarzutów podniesionych w proteście i odwołaniu Zespół Arbitrów stwierdził, że Zamawiający nie miał podstaw do odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 27a pkt 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity z 1998 r. Nr 119, poz. 773) z uwagi na brak kompletnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia w punkcie 5 podpunkt 1 wymagała, by oferent złożył „wyciąg z aktu rejestracji firmy potwierdzający, że profil działalności oferenta odpowiada przedmiotowi przetargu”. Odwołujący dołączył do oferty wyciąg z rejestru przedsiębiorstwa Dział I — Oznaczenie przedsiębiorstwa, a tym samym spełnił określony specyfikacją wymóg.

**19. Wyrok ZA z dnia 16 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-980/98**

W toku postępowania Zespół Arbitrów ustalił, że oferta firmy (...), która wygrała przetarg zawierała trzy warianty cenowe. Zdaniem Zespołu Arbitrów 3 propozycje cenowe oferenta stanowią 3 oferty. Zgodnie z pkt części I specyfikacji istotnych warunków zamówienia każdy oferent mógł złożyć w przetargu tylko jedną własną ofertę. W części II specyfikacji istotnych warunków zamówienia w pkt 8 określono, iż w skład dokumentacji przetargu udostępnionej oferentom wchodził m.in. wzór oferty, który otrzymał każdy z oferentów, natomiast w części III pkt 12 specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający zaznaczył, iż oferta sporządzona w innej formie niż opisana w specyfikacji nie będzie rozpatrywana. Mając powyższe na uwadze zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający przyjmując do oceny ofertę (...) naruszył art. 48 § 1 ustawy o zamówieniach publicznych albowiem oferta ww. firmy była sprzeczna ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

**20. Wyrok ZA z dnia 17 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-995/98**

Po wnikliwej analizie dostarczonej dokumentacji oraz przeprowadzonym posiedzeniu Zespół Arbitrów stwierdził, iż odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Istotnie specyfikacja istotnych warunków zamówienia nie zawiera obowiązku dostarczenia przez Oferenta dokumentu stwierdzającego posiadanie przez niego certyfikatu ISO 9001. Wprawdzie w załączniku Nr 2 do SWIZ zatytułowanym „Parametry techniczne centrali jako wymóg” jest zapis, iż Oferent powinien posiadać certyfikat ISO 9000, nie zawarto w nim jednak obowiązku udokumentowania jego posiadania. Jednocześnie w odpowiedziach na pytania, które Zamawiający przekazał oferentom na pytanie proszę wyjaśnić zapis — „Oferent powinien posiadać certyfikat ISO 9000”, odpowiedź Zamawiającego brzmiała, iż Oferent powinien po-

siadać certyfikat jakości ISO 9001. Wraz z ofertą zostało złożone oświadczenie, iż Oferent posiada certyfikat jakości ISO 9001 nr 188/1/98 nadany przez Polskie Centrum Badań Certyfikacji w Warszawie decyzją z dnia 25.09.1998 r. kopię ww. dokumentu dołączono do odwołania złożonego Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych. Mając na uwadze ww. fakt Komisja stwierdza, iż Oferent posiada certyfikat jakości ISO 9001 od dnia 25.09.1998 r. z tego też powodu zarzut braku certyfikatu jest bezpodstawny. Ponadto odrzucenie oferty z powodu niedostarczenia dokumentu potwierdzającego posiadanie dokumentu ISO 9001 jest sprzeczne z art. 27 a pkt 2 albowiem Oferent nie miał nigdzie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia określonego dostarczenia wyżej wskazanego dokumentu. Ponadto w żadnym stadium postępowania Zamawiający nigdy tego od niego nie żądał.

#### **21. Wyrok ZA z dnia 23 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1023/98**

Wbrew bowiem twierdzeniom Odwołującego się, po stronie Zamawiającego brak było podstaw do odrzucenia którejkolwiek z ofert uczestniczących w drugim etapie postępowania z powodu jej niekompletności. Wszystkie oceniane oferty zawierały pełne zestawy atestowanych narzędzi w pakietach I i II, natomiast zastosowanie w niektórych z nich zamiennych nazw nie oznaczało niekompletności zestawów, a tym samym zarzut naruszenia art. 27 a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych okazał się nietrafny.

#### **22. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1081/98**

Rozpoznając zarzuty podniesione w odwołaniu, Zespół Arbitrów dokonał szczegółowej analizy dokumentów i treści oświadczeń woli zawartych w Ofercie Nr 8 złożonej przez (...), a w szczególności treści pisma z dnia 29.10.1998 r. załączonego do oferty i nazwanego „OFERTA ALTERNATYWNA”. W piśmie tym Odwołujący oświadczył, że jest to oferta „dla przetargu na wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej (AKC) z przyłączami z rur PE oraz sieci wodociągowej z przyłączami z rur PE”, a więc oferta dla zamówienia publicznego będącego przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie.

Dowód: Oferta alternatywna — pismo z dnia 29.10.1998 r. w aktach sprawy

Ogłoszenie o przetargu zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych nr (...) z dnia (...).

W świetle powyższego pismo z dnia 29.10.1998 r. stanowi oświadczenie woli zawarcia konkretnej umowy, zawiera istotne jej postanowienia a zatem jest ofertą w rozumieniu art. 66 kodeksu cywilnego. Brak odrębnych załączników, wymaganych Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia, nie zmienia charakteru prawnego oświadczenia woli oferenta jako dodatkowej oferty w tym samym przetargu. W świetle powyższego Zamawiający zasadnie uznał załączone do podstawowej oferty pismo jako drugą ofertę. Uzasadnia to odrzucenie oferty, zgodnie z art. 27a pkt 1 w związku z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773).

#### **23. Wyrok ZA z dnia 4 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1160/98**

Od momentu złożenia oferty, a dalej jej otwarcia, Oferent nie może uzupełniać ofert, ani wprowadzać do niej żadnych zmian. Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 44 dopuszcza dwa wyjątki od powyższej reguły. Jednym z takich przypadków jest możliwość zwrócenia się przez Zamawiającego do Oferenta z żądaniem wyjaśnienia treści oferty. Oferent jednak nie może domagać się od Zamawiającego aby ten skorzystał z prawa do żądania wyjaśnień. W konsekwencji zatem, gdy rzeczywiście oferta jest sprzeczna z ustawą lub SIWZ, Zamawiający ma wręcz obowiązek w trybie art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych ofertę odrzucić.

#### **24. Wyrok ZA z dnia 5 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1165/98**

Zespół Arbitrów uznał — w oparciu o art. 44 ust. 2 i 3 ustawy o zamówieniach publicznych, że błędy zawarte w ofercie Odwołującego dotyczące obmiaru robót nie mają charakteru oczywistej omyłki, bowiem mają bezpośredni wpływ na cenę złożonej oferty. Jest to między stronami bezsporne. Odwołujący nie złożył więc oferty zgodnie z wymogami specyfikacji istotnych warunków zamówienia. A zatem Zamawiający miał prawo przy powtórnej ocenie ofert — stosownie do treści art. 27a — odrzucić ofertę Odwołującego.

#### **25. Wyrok ZA z dnia 5 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1168/98**

Jak ustalił Zespół Arbitrów na podstawie dokumentacji postępowania oferta Odwołującego się została odrzucona na podstawie art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych z powodu braku wymaganych Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) wypełnionych kosztorysów ofertowych.

wych. Czynność odrzucenia oferty nie została przez Odwołującego oprotestowana. Informację o wyniku przetargu Odwołujący się otrzymał w dniu 7.12.1998 r. Od tej daty należy liczyć termin do wniesienia protestu na czynności ujawnione w protokole postępowania. Okoliczność, że oferta Odwołującego się została odrzucona wynika z pkt 18 i 20 oraz załączników ZP-44 i ZP-46 protokołu postępowania.

#### **26. Wyrok ZA z dnia 12 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1189/98**

Na podstawie akt sprawy, okazanej dokumentacji przetargowej oraz wyjaśnień stron złożonych w toku rozprawy Zespół Arbitrów stwierdza, że zaoferowany przez wybranego oferenta przedmiot zamówienia (elektryczne maszyny do pisania) nie spełnia niektórych wymagań technicznych określonych w części II specyfikacji istotnych warunków zamówienia, które dokładnie zostały sprecyzowane przez Zamawiającego, a mianowicie:

- szerokość wydruku,
- szybkość wydruku,
- pamięć tekstu,
- pamięć korekcyjna.

Zamawiający wybierając tę ofertę naruszył art. 27a pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773).

#### **27. Wyrok ZA z dnia 19 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-197/99**

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego zebranego w sprawie i wysłuchaniu wyjaśnień stron Zespół Arbitrów doszedł do przekonania, iż podniesiony przez odwołującego się zarzut naruszenia art. 16 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (jednolity tekst Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z pkt V 2.1. Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia oferent powinien dołączyć do oferty aktualny wyciąg z aktu prawnego, dotyczącego utworzenia jednostki przystępującej do przetargu oraz potwierdzający, że oferent posiada prawo do występowania w obrocie prawnym zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Z informacji uzyskanych w trakcie rozprawy, jak też dołączonych dokumentów wynika, że jednostka występująca w postępowaniu jako (...) w (...) została utworzona zarządzeniem nr (...) Sekretarza Naukowego PAN z dnia (...). Natomiast działalność jednostki reguluje zarządzenie Sekretarza Naukowego PAN z dnia (...).

Do oferty odwołujący się nie dołączył wyciągu z zarządzenia o utworzeniu jednostki, jak też jej organizacji, a zatem złożył ofertę niezgodną ze SIWZ. W świetle powyższego, w myśl art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę, jeżeli jest sprzeczna z ustawą lub SIWZ.

#### **28. Wyrok ZA z dnia 29 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-222/99**

Zgodnie z art. 27a pkt 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę jeżeli jest sprzeczna z ustawą lub SIWZ, a także jeżeli oferent nie złożył wymaganych oświadczeń lub nie spełnił innych wymagań określonych w SIWZ. Skoro w ocenie Zamawiającego pięciu z sześciu oferentów nie spełniło warunków od nich wymaganych, to konsekwencją tego faktu powinno być odrzucenie ich ofert i unieważnienie postępowania na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy. Z przepisu tego wynika, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadku gdy w postępowaniu prowadzonym w trybie innym niż tryb zamówienia z wolnej ręki wpłynęły mniej niż dwie oferty nie podlegające odrzuceniu.

#### **29. Wyrok ZA z dnia 11 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-253/99**

Chybiony jest podstawowy zarzut Odwołującego, że oferta Konsorcjum (...) powinna zostać odrzucona z przyczyn określonych w art. 27a pkt 1—3 ustawy o zamówieniach publicznych. W piśmiennictwie i w praktyce zespołów arbitrów jest utrwalony pogląd prawny, że Konsorcjum może być uczestnikiem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Skład orzekający w niniejszej sprawie podziela ten pogląd. Konsorcjum powstałe w wyniku umowy cywilnoprawnej, zgodnie z zasadą wolności umów, jest uprawnione do udziału w każdym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, niezależnie od charakteru i wartości zamówienia. Nie ma zatem przeszkód prawnych, by Konsorcjum (...) uczestniczyło w niniejszym przetargu nieograniczonym.

**30. Wyrok ZA z dnia 27 sierpnia 1999 r., UZP/ZO/0-724/99**

Zespół Arbitrów ustalił, iż Odwołujący w cenie swojej oferty skalkulował rozwiązanie podstawowe i alternatywne dwukrotnie uwzględniając wartość tych samych prac (podobnie jak trzech pozostałych oferentów). Takie postępowanie zobowiązywało Zamawiającego do odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów oceniając zarzut nierównego traktowania oferentów uznał, iż Odwołujący nie rozumie istoty art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Istota tego przepisu nie nakazuje wyboru oferty o najniższej cenie, ale formułuje zasadę, w myśl której Zamawiający musi na równych prawach traktować wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne i prowadzić postępowanie w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. W toku postępowania Zamawiający zasady tej nie naruszył, nawet więcej, podjął starania mające na celu ustalenie, czy niektórzy z uczestników postępowania składając oferty o cenach znacznie odbiegających od kosztorysu inwestorskiego nie dopuścili się czynów nieuczciwej konkurencji. W tym celu komisja przetargowa zasięgnęła opinii osoby posiadającej wiedzę i doświadczenie w zakresie nadzoru inwestorskiego i projektowania. Komisja uznała, że nie musi korzystać z biegłego sądowego, albowiem do sporządzenia opinii w przedmiotowym zakresie nie są wymagane specjalne uprawnienia. Zespół Arbitrów ustalił, że biegły nie oceniał ofert, a jedynie porównywał wypełnione przez oferentów kosztorysy do kosztorysów ślepego i inwestorskiego pod kątem składników cenotwórczych i ich kompletności.

**31. Wyrok ZA z dnia 21 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-848/99**

Odrzucenie oferty na podstawie art. 27a ma miejsce wtedy, gdy oferta jest sprzeczna z ustawą lub SIWZ. W tej konkretnej sytuacji wbrew sugestiom Odwołującego Zespół Arbitrów nie dopatrył się tej sprzeczności i dlatego rozstrzygnięcie niniejszej sprawy nie może się opierać na podstawie tego zgłoszonego dopiero na rozprawie zarzutu. W tym miejscu należy podnieść, iż Zespół Arbitrów orzeka tylko w granicach zarzutów podniesionych w proteście i tylko w odniesieniu do tych, które zostały wniesione z zachowaniem terminów określonych w ustawie.

**32. Wyrok ZA z dnia 4 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-906/99**

Zarzut naruszenia postanowień art. 27 i art. 27a pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych zupełnie nie wiąże się z przedmiotem niniejszej sprawy, bowiem odwołujący się nie zarzucił w treści odwołania naruszenia zasady zachowania tajemnicy handlowej czy państwowej. Również oferent nie wykazał jakoby zamawiający dopuścił się czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 27a pkt 3 ustawy. Zarzut odwołującego sprowadza się do kwestii zawartej w pkt 4 szczegółowej specyfikacji technicznej, stanowiącej załącznik do SIWZ. Zgodnie z tym punktem czas transportu masy bitumicznej z miejsca jej produkcji do miejsca wbudowania nie może przekroczyć 1 godziny. Odwołujący na rozprawie oświadczył, iż w czasowej odległości od miejsca budowy drogi znajdują się trzy wytwórnie, w tym jedna należąca do niego. Z jego oświadczenia wynika, iż w żadnej z tych wytwórni oferent, który przetarg wygrał nie zamówił masy bitumicznej, a więc i tym nie spełnił tego warunku. Jednakże nie przedstawił na tę okoliczność żadnego dowodu. Na tej podstawie odwołujący uważa, iż zamawiający powinien ofertę oferenta, który przetarg wygrał, odrzucić jako nie spełniającą warunków SIWZ (art. 27a pkt 1 ustawy). Zamawiający oświadczył, iż czasowa odległość wytwórni bitumicznej od budowy nie była przedmiotem kryterium oceny. Zamawiający wiarygodność techniczną oceniał przede wszystkim na podstawie zdolności oferentów do wykonania zadania. Z kart indywidualnej oceny oferentów (ZP-52) wynika, iż obaj zostali ocenieni na tym poziomie, tj. obaj otrzymali jednakową wiarygodność techniczną. Dlatego też brak było podstaw do odrzucenia oferty oferenta, który przetarg wygrał na podstawie art. 27a pkt 1 ustawy. Należy również podkreślić i tę okoliczność, iż zamawiający nie oceniał odległości czasowej dostawy masy bitumicznej u obu oferentów w ramach oceny wiarygodności technicznej.

**33. Wyrok ZA z dnia 6 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1291/99**

Zespół Arbitrów przystępując do rozpatrzenia odwołania uznał, że kluczową kwestią dla jego rozstrzygnięcia jest ustalenie czy zamawiający w toku postępowania naruszył art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Wskutek bowiem odrzucenia oferty odwołującego na podstawie tego przepisu, oferta ta nie uczestniczyła w postępowaniu na etapie merytorycznej oceny ofert, której dotyczą pozostałe zarzuty odwołania.



W wyniku szczegółowej analizy dokumentów przetargu, a w szczególności SIWZ, wypełnionych druków dokumentujących przebieg postępowania przetargowego, a także uczestniczących w postępowaniu ofert, Zespół Arbitrów uznał, że decyzja zamawiającego o odrzuceniu oferty odwołującego podjęta została bezpodstawnie.

Sprzeczność oferty ze SIWZ stanowiąca podstawę odrzucenia tej oferty na zasadzie art. 27 a pkt 1 ustawy musi być oczywista, nie może natomiast być wynikiem dowolnej interpretacji treści zapisów SIWZ. Zapis SIWZ (rozdział II pkt V. 3), na podstawie którego zamawiający odrzucił ofertę odwołującego nie jest sformułowany w sposób pozwalający na przyjęcie, iż oferta ta jest z nim sprzeczna w zakresie konstrukcji ceny. Zawiera on jedynie dyrektywę przyjęcia jako podstawy ceny kosztorysów ofertowych dla poszczególnych zakresów rozliczeniowych. Nie wyklucza natomiast możliwości doliczenia do końcowej (zryczałtowanej) ceny oferty kosztu obsługi kredytu, zwłaszcza że zamawiający w treści tejże SIWZ wprowadził obciążający wykonawcę wymóg skredytowania zadania przetargowego w wysokości 700.000 zł przez okres 36 miesięcy, a nadto dla oceny sposobu wykonania tego wymogu przewidział odrębne kryterium z odpowiednią wysoką wagą procentową. Oferta odwołującego w ocenie Zespołu Arbitrów nie jest więc sprzeczna z treścią SIWZ, wobec czego jej odrzucenie uznane być musi jako dokonane z naruszeniem art. 27 a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych jak również godzące w zasadę powszechności dostępu podmiotów ubiegających się o wykonanie zamówienia publicznego zawartą w art. 16 ustawy. Takie działanie zamawiającego spowodowało uszczerbek interesu prawnego odwołującego.

#### **34. Wyrok ZA z dnia 13 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-007/00**

(...) Ad. 2. Zespół Arbitrów ustalił, iż oferta Odwołującego Przedsiębiorstwa nie spełniała wymogów SIWZ już z tego względu, iż nie zawierała wymaganego załącznika na formularzu Nr 4. W pkt II.A SIWZ Zamawiający wymagał złożenia wszystkich formularzy oferty bez dokonywania w nich zmian nawet wówczas, gdy jakakolwiek część formularza nie dotyczyła danego oferenta; w takich przypadkach Zamawiający wymagał wpisywania słów „nie dotyczy” i podpisywania tak wypełnionego formularza. Zespół ustalił, iż Odwołujący się nie dopełnił tego obowiązku. W taki sam sposób należy ocenić brak wymaganego przez SIWZ w pkt II.C aktualnego, tj. wystawionego nie wcześniej niż 3 miesiące przed terminem składania ofert zaświadczenia o wpisaniu do ewidencji działalności gospodarczej. Odwołujący na rozprawie podniósł, iż jest podmiotem wpisanym jedynie do ewidencji działalności gospodarczej i w związku z tym mógł uzyskać tylko raz przy rozpoczynaniu działalności zaświadczenia o wpisie. Przyznał jednak, iż mógł uzyskać potwierdzenie przez właściwy urząd wcześniej wydanego zaświadczenia oraz że nie starał się o ustalenie treści pkt II.C SIWZ w trybie wyjaśnień, o których mowa w art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych. Z tych względów należało uznać odrzucenie oferty Odwołującego się za uzasadnione w świetle art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **35. Wyrok ZA z dnia 20 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-022/00**

Zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że Zamawiający miał podstawę do odrzucenia oferty Odwołującego. W postępowaniu objętym niniejszym postępowaniem Zamawiający żądał wniesienia przez oferentów wadium. Formy wadium określone w specyfikacji odpowiadały formom wadium określonym w ustawie o zamówieniach publicznych. Odwołujący złożył wadium w formie gwarancji bankowej. Gwarancja nr (...) złożona przez Odwołującego zawierała oświadczenie, że bank zapłaci Zamawiającemu kwotę wadium w sytuacji, jeżeli oferent uchyli się od podpisania kontraktu w przewidzianym terminie i/lub zgodnie z warunkami jego oferty. Zdaniem Zespołu Arbitrów taka treść gwarancji nie zabezpieczała interesów Zamawiającego. Zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych wadium ma na celu zabezpieczenie interesów Zamawiającego poprzez materialne zagwarantowanie podpisania umowy ze strony dostawcy/wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza. W związku z powyższym gwarancja, zdaniem Zespołu Arbitrów, powinna zabezpieczać zapłatę wadium nie tylko w sytuacji odmowy podpisania przez oferenta umowy, ale również w sytuacji, kiedy oferent odmówi wniesienia należytego zabezpieczenia wykonania umowy lub przedstawi w ofercie dane nieprawdziwe, a także gdy zawarcie umowy stanie się niemożliwe z winy oferenta. Gwarancja Odwołującego nie dawała Zamawiającemu takiego zabezpieczenia. W tej sytuacji Zamawiający miał prawo na podstawie art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych odrzucić ofertę Odwołującego. Odnośnie złożenia przez Odwołującego wykluczających się oświadczeń Zespół Arbitrów ustalił, że zebrany w sprawie materiał potwierdza, iż Odwołujący złożył przy ofercie oprócz oświadczeń wymaganych w specyfikacji dodatkowe oświadczenie, iż zastrze-

ga sobie możliwość negocjowania zapisów umownych w granicach określonych przepisami prawa w celu modyfikacji postanowień dotyczących umowy, bez zmiany treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru oferenta. Postępowanie dowodowe przed Zespołem Arbitrów wykazało, że do SIWZ Zamawiający załączył projekt umowy zawierający wiele wolnych miejsc. Taki projekt umowy mógł dawać oferentowi prawo do przypuszczenia, iż w tych miejscach można umowę negocjować. Twierdzeniom Zamawiającego, iż umowa załączona do specyfikacji była wypełniona, Zespół Arbitrów nie dał wiary, ponieważ Zamawiający takiego egzemplarza umowy nie posiadał. W tej sytuacji należałoby uznać, że samo złożenie przez Odwołującego dodatkowego oświadczenia o treści jak wyżej nie dawało Zamawiającemu podstawy do odrzucenia oferty. Jednak wobec potwierdzenia w toku postępowania zarzutu złożenia przez Odwołującego niewłaściwej gwarancji, odwołanie należało oddalić.

### **36. Wyrok ZA z dnia 28 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-051/00**

Odwołujący się zamieścił w swojej ofercie wyciąg z rejestru handlowego, z którego wynika, że jego przedmiotem działalności jest między innymi świadczenie usług. Wyciąg ten jak i zawarte w nim zapisy są zgodne z przepisami kodeksu handlowego jak i wydanego na jego podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie prowadzenia rejestrów handlowych przez sądy. Z drugiej zaś strony brzmienie cyt. pkt 3 ust. 8 SIWZ nie wymaga aby określenie, iż profil działania oferenta był tożsamy z przedmiotem działalności podanym w wyciągu z rejestru handlowego. Tym samym przyjmując należy, iż oferent może w inny sposób udokumentować, iż jego profil działalności odpowiada przedmiotowi zamówienia. Zdaniem Zespołu Arbitrów trafny jest tu pogląd Odwołującego się, że tego typu dokumentami są m.in. referencje. Odwołujący przedłożył szereg referencji, z których kilka świadczy o tym, iż wykonywał już prace tożsame z przedmiotem zamówienia. Uznać zatem należy, iż Zamawiający odrzucając ofertę Odwołującego się w oparciu o cyt. wcześniej przesłankę zrobił to niezgodnie z art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych gdyż oferta ta w tym zakresie jest zgodna z ustawą jak i z SIWZ. Rozpatrując ponownie przetarg komisja przetargowa dopuści ofertę Odwołującego się do oceny.

### **37. Wyrok ZA z dnia 7 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-062/00**

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia dotyczącej przedmiotowego przetargu w pkt 6 E str. 7 zawarty został zapis, że próbki muszą być umieszczone w opieczętowanym przez oferenta opakowaniu opisanym klauzulą „próbki sprawa (...) pakiet nr...”. Zamawiający dopuścił składanie ofert częściowych na pakiety od 1 do 20. Zamawiający ustalił również w jakich okolicznościach nastąpi odrzucenie oferty, to jest, gdy forma oferty (podoferty) jest niezgodna z zapisem SIWZ lub oferta jest niepełna. Składający oferty (także podoferty) zobowiązani zostali do złożenia próbek na pozycje wyszczególnione w pakiecie. Złożenie kompletu próbek było warunkiem uznania oferty za kompletną podlegającą ocenie.

Dopuszczenie zatem do oceny oferty firmy (...), która nie spełniała wymogów określonych w SIWZ było działaniem sprzecznym z postanowieniem art. 27a pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119, poz. 773 z zm.). Przepis art. 27a pkt 1 ustawy stanowi, że zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę jeżeli jest sprzeczna z ustawą lub specyfikacją istotnych warunków zamówienia, natomiast w pkt 2 wyraźnie zapisano, że oferta podlega odrzuceniu jeżeli oferent nie spełnił innych wymagań określonych w ustawie lub SIWZ. Skoro wymogiem postawionym przez zamawiającego było dołączenie do oferty próbek na cały asortyment objęty pakietem — oferta, która nie spełniała tego wymogu powinna być odrzucona. Brak było zatem podstaw do poddania jej ocenie merytorycznej. Jakość oferowanego sprzętu miała być oceniana według użyteczności praktycznej załączonych do podoferty próbek a nie według kompletności załączonych próbek. Ponieważ ocena ofert na pakiet nr 3 dokonana została z naruszeniem przepisów ustawy i SIWZ Zespół Arbitrów orzekł jak w sentencji.

### **38. Wyrok ZA z dnia 13 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-134/00**

W ocenie Zespołu Arbitrów Odwołujący nie spełnił wymogów SIWZ. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa a w szczególności art. 45—47 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości, bilans i rachunek zysków i strat do dwa różne dokumenty. Jeżeli Zamawiający w SIWZ określił wymóg poświadczania za zgodność z oryginałem przedstawianych przez oferentów, dokumentów to niepoświadczenie jednego z dokumentów powoduje naruszenie przez oferenta SIWZ.

Przepis art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych nakłada na Zamawiającego obowiązek odrzucenia oferty sprzecznej ze SIWZ i zgodnie z tym wymogiem Zamawiający postąpił. Podkreślenia wymaga fakt, że Odwołujący nie występował do Zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji,

**39. Wyrok ZA z dnia 10 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-139/00**

Wymóg podpisania i zwrotu zamawiającemu przez każdego z oferentów „instrukcji dla oferentów”, choć występował w ramach SIWZ, nie mógł być jednak podstawą odrzucenia oferty Odwołującego. Z jednej bowiem strony na mocy samej specyfikacji nie przewidywano wyraźnie takiego rygoru (odrzucenia oferty), który przewidywano przy innych wymaganych dokumentach, a z drugiej strony z okoliczności wynika, że wymóg ten miał raczej charakter porządkowy, gdyż w przeciwnym wypadku jego wątpliwy sens godziłby w zasadę równości i uczciwej konkurencji, skoro treść tej instrukcji nie miała charakteru obligacyjnego. W konsekwencji niespełnienie powyższego wymogu nie można było rozpatrywać w kategoriach odrzucenia oferty Odwołującego, jako „oferty sprzecznej z SIWZ” (art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych).

**40. Wyrok ZA z dnia 13 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-250/00**

W toku postępowania Zamawiający nie udowodnił swoich twierdzeń, że inne środki stosowane do impregnacji ogniochronnej posiadają aprobatę techniczną, w której zawarte byłoby sformułowanie, że użycie tych środków skutkuje „nierozprzestrzenieniem ognia” co Rzecznawca uznał za warunek dopuszczenia tych środków do użycia. Jest to szczególnie istotne zwłaszcza w odniesieniu do zwycięskiej oferty, w której w kosztorysie ofertowym w ogóle nie podano rodzaju środka, który zostanie użyty do impregnacji. Zatem w odniesieniu do zwycięskiej oferty Zamawiający nie może stwierdzić czy spełnia ona parametry nierozprzestrzenienia ognia.

Mając powyższe na uwadze Zespół Arbitrów uznał, że Zamawiający odrzucając ofertę Odwołującego dopuścił się naruszenia przepisów ustawy o zamówieniach publicznych a w szczególności art. 27a pkt 1 i art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez nierówne traktowanie podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego.

**41. Wyrok ZA z dnia 19 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-552/00**

Podniesiony w nim zarzut nieodrżucenia przez zamawiającego oferty, której sposób opisu opakowania nie odpowiadał wymogom określonym w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia okazał się uzasadniony.

Z przedłożonej SIWZ wynika bowiem, iż „oferta powinna być dostarczona w opakowaniu zamkniętym, uniemożliwiającym odczytanie jego zawartości bez uszkodzenia tego opakowania, opatrzonym: adresem zamawiającego, numerem sprawy (...), nazwą przetargu („...”), firmą (nazwą) lub imieniem lub nazwiskiem oferenta oraz jego adresem, z dopiskiem „Nie otwierać przed rozpoczęciem przetargu” — patrz X1. pkt 6 str. 9 SIWZ. Z przedłożonej do wglądu dokumentacji przetargowej wynika, iż oferta oznaczona cyfrą rzymską I na kopercie opakowania nie zawierała jednego z ww. elementów, tj. nazwy firmy oraz jej adresu.

Zasadne jest więc twierdzenie zawarte w proteście i odwołaniu, iż w tym zakresie oferta firmy (...) nie odpowiadała wymogom SIWZ. A zatem stosownie do art. 27a pkt 1 powinna być odrzucona. Skoro bowiem Zamawiający, korzystając z dyspozycji wynikającej z art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn zm.), uczynił ze sposobu opisu opakowania, w którym ma być dostarczona oferta, istotny element zamówienia, to w konsekwencji mając na uwadze obowiązek wynikający z treści art. 16 wymienionej ustawy polegający na równym traktowaniu wszystkich podmiotów ubiegających o zamówienie publiczne, oferty nie spełniające tego wymogu powinien odrzucić.

pkt 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**42. Wyrok ZA z dnia 22 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-761/98**

Komisja Przetargowa w trakcie sprawdzania ofert pod względem spełniania wymagań określonych w specyfikacji stwierdziła, iż oferta Odwołującego się nie jest kompletna w tym sensie, iż jej drugi eg-

zemplarz (kopia) nie zawiera szeregu wymaganych w specyfikacji dokumentów. W związku z tym ofertę odrzuciła. O fakcie tym nie powiadomiła Odwołującego, natomiast po wyborze najkorzystniejszej oferty przekazała informację o wynikach przetargu wszystkim oferentom, w tym Odwołującemu. O odrzuceniu oferty Odwołujący dowiedział się w trakcie zapoznawania się z dokumentacją przetargową Zamawiającego. Zespół Arbitrów uznał, iż postępowanie Zamawiającego w tym zakresie nie naruszało ustawy o zamówieniach publicznych.

Ustawa ta nie przewiduje bowiem obowiązku wcześniejszego informowania o odrzuceniu oferty a jedynie — zgodnie z art. 50 ust. 1 — należy poinformować uczestników postępowania o jego wynikach. Należy przy tym podkreślić, że takie działanie w niczym nie uszczupliło praw Odwołującego się, o czym świadczy chociażby fakt rozpatrywania protestu i odwołania w sprawie odrzucenia oferty. Tym samym nie nastąpiło naruszenie art. 16 i art. 49.

#### **43. Wyrok ZA z dnia 25 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-776/98**

Zasadniczy problem w niniejszej sprawie sprowadza się do rozstrzygnięcia kwestii spełnienia wymagań pkt 6 specyfikacji istotnych warunków zamówienia przez załączone przez Odwołującego do oferty zaświadczenie wystawione przez ZUS, zawierające dodatkowy zapis, że jest ważne przez 1 miesiąc od dnia wystawienia.

Zespół Arbitrów przy rozstrzygnięciu sprawy wziął pod uwagę przepisy artykułów 217 do 220 k.p.a. określające warunki wydawania zaświadczeń. Z przepisów tych wynika, że zaświadczenia wydaje się, gdy chodzi o potwierdzenie faktów lub stanu prawnego wynikających z prowadzonej przez organ ewidencji, rejestrów itp. Zaświadczenie wystawione przez ZUS na określony dzień 21.07.1998 r. jest stwierdzeniem faktu istniejącego w tej dacie. Niezależnie od dodatkowych zapisów treść zaświadczenia będzie zawsze oddawała istniejący w dacie 21.07.1998 r. stan faktyczny. Zdaniem Zespołu Arbitrów znaczenia słów „aktualny”, „ważny” nie pokrywają się (w oparciu o „Słownik Języka Polskiego” pod red. E. Sobol — wyd. PWN 1995 oraz Leksykon PWN pod red. Cz. Gajewskiego — 1972 r.). Zamawiający żądał od oferentów przedłożenia zaświadczeń „aktualnych” (przystosowanych do istniejącej sytuacji, na czasie) dodatkowo określając, że mają nosić datę wystawienia nie późniejszą niż 3 miesiące przed przetargiem. Przedłożone przez Odwołującego zaświadczenie spełnia te wymogi. Przepisy nie zawierają dla potrzeb zamówień publicznych określenia ustawowego znaczenia słów „aktualny” i „ważny”. Jeżeli więc Zamawiający wybiórczo skorzystał z jednego z dostępnych słowników określających znaczenie tych słów powinien wskazać to w specyfikacji.

#### **44. Wyrok ZA z dnia 1 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-797/98**

Przedłożone przez Odwołującego zaświadczenie z Urzędu Skarbowego w (...) z dnia 17.04.1998 r. nie spełnia wymagań określonych w rozdziale III pkt A1.2 specyfikacji istotnych warunków zamówienia, bowiem wystawione zostało z datą przed publikacją ogłoszenia o przetargu. Zwrócenia uwagi wymaga fakt, że tylko ta jedna oferta zawierała zaświadczenie sprzed tej daty. Zespół Arbitrów stwierdza, iż Zamawiający odrzucając ofertę wstępną Odwołującego nie naruszył art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10.06.1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773), a przeciwnie, postępowanie Zamawiającego było zgodne z postanowieniami art. 27a pkt 2 ww. ustawy.

#### **45. Wyrok ZA z dnia 18 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-989/98**

Na podstawie zebranego materiału w sprawie oraz wyjaśnień Stron udzielonych na rozprawie, a także zeznań świadka powołanego przez Odwołującego się Zespół Arbitrów stwierdził, iż Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia — część II — instrukcja dla oferentów, 2.1 pkt 2, określił przedmiot zamówienia następująco: „okna o profilu trójkomorowym współpłaszczyznowym z zewnętrznym okapnikiem i systemem odprowadzania wody”. Ponadto w pkt 7 — Opis sposobu przygotowania oferty, wśród wymaganych dokumentów i oświadczeń składających się na ofertę, pod poz. 19 (str. 7 specyfikacji istotnych warunków zamówienia) Zamawiający żądał od oferenta rysunków proponowanych profili okien jako załącznika nr 14 do oferty.

Odwołujący się, czyli firma (...) zaproponowała w swojej ofercie inne okna (o profilu nie współpłaszczyznowym — załącznik do oferty nr 14). Załącznik ten — to folder firmy (...) wraz z opisem na odwrocie, który przedstawiał dużo możliwości różnych okien, jednak przedstawiał okna niezliczone, tzn. nie współpłaszczyznowe. Także powołany przez Odwołującego się świadek stwierdził, iż folder załączony do oferty przedstawiał jeden z wariantów z bogatego asortymentu i możliwości wykonaw-

czych firmy (...) ale takiego wariantu jaki sobie życzył Zamawiający, w folderze nie ma. Firma jest w stanie przedstawić rysunek techniczny (nie folder) ale Odwołujący się do firmy o to nie zwracał. Zamawiający uznał to jako produkt różny od tego, który miał być przedmiotem postępowania i dlatego też oferta tej firmy została odrzucona na podstawie art. 27 a pkt 2 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773), gdyż była niezgodna z wymogami specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zamawiający nie miał możliwości w tym trybie postępowania o zamówienie publiczne ewentualnych dodatkowych konsultacji z oferentem, a ponadto miał uzasadnione obawy, iż przy takich negocjacjach i przy uwzględnieniu przez oferenta życzeń co do wykonania okien współpłaszczyznowych, znacznie wzrosłaby cena ich wykonania. Ponadto Zamawiający ściśle precyzując swoje wymagania co do przedmiotu zamówienia (wymagał nawet załączenia do oferty rysunków proponowanych profili) nie przewidywał w ofertach żadnej wariantowości. W związku z czym, skoro oferta Odwołującego się nie odpowiadała wymogom specyfikacji istotnych warunków zamówienia — ofertę tę odrzucił, a więc nie brał jej pod uwagę przy rozpatrywaniu oferty najkorzystniejszej, a wybrał ofertę jako ofertę najkorzystniejszą, jedną z ofert nie odrzuconych.

#### **46. Wyrok ZA z dnia 9 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-065/99**

Oferta powinna zawierać takie zapisy, aby nie powstawały żadne wątpliwości, iż obejmuje ona cały przedmiot zamówienia, wszystkie jego etapy za oferowaną cenę. Zapis pkt 2 strony 22 oferty nie jest jednoznaczny co do zawartych w cenie kosztów wykonania osnowy geodezyjnej i dokumentacji technicznej.

#### **47. Wyrok ZA z dnia 5 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-104/99**

Z przedłożonych dokumentów SIWZ i złożonych ofert wynika co następuje. Zgodnie ze SIWZ Zamawiający w zestawieniu wymaganych dokumentów (zał. nr 19) wymagał od oferentów „kserokopii polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia potwierdzającego, że dostawca lub wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej”. Z oferty Odwołującego wynika, że załączył polisę ubezpieczeniową (...) z dnia (...) o nr (...), której zakres ubezpieczenia obejmuje tylko i wyłącznie majątek Odwołującego od następujących ryzyk: pożar, bezpośrednie uderzenie pioruna, wybuch, upadek statku powietrznego, a nie obejmuje ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W związku z powyższym zgodnie z art. 27a pkt 2 ustawy z dnia 10.06.94 r. o zamówieniach publicznych Zamawiający zobowiązany był odrzucić ofertę Odwołującego z powodu niespełnienia wymagań określonych w SIWZ. Złożenie dopiero w terminie rozstrzygnięcia protestu dodatkowych dokumentów ubezpieczeniowych nie ma znaczenia w przedmiotowej sprawie bez względu na to czy załączone dokumenty spełniają czy też nie spełniają wymagań określonych w zał. nr 19 do SIWZ.

#### **48. Wyrok ZA z dnia 6 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-162/99**

Zamawiający miał dostateczną podstawę do odrzucenia oferty odwołującego się Konsorcjum, której nie towarzyszyły żadne referencje ze strony osób trzecich, potwierdzające staranne wykonanie podobnych robót budowlanych. Żądanie przedłożenia takich referencji w specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie było wprawdzie bardzo wyraźne, ale można je było wyprowadzić z dyspozycji załącznika nr 1 do informacji o przetargu, część 1 pkt 2 lit. b) i f). Dyspozycje te są zgodne z przepisami art. 22 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych i przepisami wykonawczymi (Dz. U. z 1998 r. Nr 19, poz. 87) i nie naruszają zasady równości oraz uczciwej konkurencji. Tymczasem odwołujące się Konsorcjum przedstawiło jedynie oświadczenie na temat zrealizowania podobnych robót przez jednego z uczestników tego Konsorcjum. Nie można jednak uznać takiego oświadczenia za dotrzymanie wymagań specyfikacji.

#### **49. Wyrok ZA z dnia 20 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-202/99**

Oświadczenie Odwołującego nie mogło być uznane jako oświadczenie dotyczące wszystkich uczestników Konsorcjum, gdyż zostało ono złożone w imieniu własnym w pierwszej osobie liczby pojedynczej. Wezwanie zamawiającego o złożenie przedmiotowego oświadczenia wysłane tylko do liderów Konsorcjum należy uznać za skuteczne wobec wszystkich uczestników Konsorcjum. Potwierdzają to wyżej analizowane fakty, a w szczególności fakt złożenia wspólnej oferty, upoważnienia liderów do

prowadzenia negocjacji z zamawiającym i stosowana w tym przetargu zasada składania oświadczeń w jednym czasie tylko do liderów. Wystąpienie oświadczenia do lidera nakładało obowiązek złożenia oświadczenia przez wszystkich uczestników Konsorcjum. Obowiązek ten był rozumiany przez innych oferentów wchodzących w skład poszczególnych Konsorcjów i wykonany.

#### **50. Wyrok ZA z dnia 7 maja 1999 r. Sygn. akt UZP/ZO/0-245/99**

Zamawiający w opisie przedmiotu zamówienia — wymogi technologiczne — żądał dla stolarki z PCV i aluminium, by posiadały pozytywne opinie PZH oraz wymagane aprobaty techniczne ITB, certyfikaty i normy na wszystkie elementy składowe. Nie żądał natomiast, by powyższe opinie, aprobaty i certyfikaty wykazane były stosownymi dokumentami. W instrukcji dla oferentów — wymagania dotyczące oferty — nie wymienił ww. dokumentów. Wynika więc z tego, że dołączenie tych dokumentów nie było wymogiem formalnym skutkującym prawidłowością oferty. W związku z powyższym nie można uznać, by Odwołujący uchybił art. 27a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773).

#### **51. Wyrok ZA z dnia 13 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-266/99**

Na podstawie akt sprawy oraz dokumentów i wyjaśnień złożonych przez strony na rozprawie Zespół Arbitrów stwierdził, iż odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalono, iż Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego, gdyż nie spełniała ona wymogów określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W myśl postanowień ust. 5. 1 SIWZ o udzielenie zamówienia ubiegać mogli się wykonawcy, którzy m.in. zrealizowali jako główny wykonawca w okresie ostatnich 2 lat, co najmniej 2 zamówienia o charakterze i złożoności porównywalnej do przedmiotowego zamówienia, a także przedstawili referencje dotyczące wyżej wymienionych robót. Ponadto w ust. 5.1.1. Specyfikacji określono wymóg wykazania się przez firmy, uczestniczące w przetargu, średniorocznym obrotem za lata 1997—1998 w wysokości co najmniej 600.000 zł. Odwołujący się, prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, nie spełniał tych wymogów. Odwołująca się Spółka utworzona została na podstawie umowy z dnia 16.12.1997 r., a faktyczną działalność rozpoczęła w styczniu 1999 roku, co uzasadniało podjęcie przez zamawiającego decyzji o odrzuceniu oferty — na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773). Równocześnie Zespół Arbitrów uznał, iż brak jest podstaw, by przyjąć, iż Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowo-Handlowe Sp. z o.o. (...) jest następcą prawnym podmiotów gospodarczych prowadzonych na podstawie ewidencji działalności gospodarczej przez Pana (...) Zakład Budowlano-Montażowy w (...) oraz Pana (...) Usługi Remontowo-Budowlane w (...).

#### **52. Wyrok ZA z dnia 5 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-481/99**

Zespół Arbitrów uznał, iż żądanie Zamawiającego o uzupełnienie dokumentu bankowego z dnia 26.05.1999 r. zrealizowane być mogło tylko poprzez podanie stanu rachunku bankowego na ten dzień. Gdyby dopuścić uznanie informacji z dnia 2.06.1999 r. za prawidłowe to tym samym nastąpiłoby uzupełnienie treści oferty o nowe informacje nie odpowiadające stanowi faktycznemu na dzień składania ofert. Informacja bankowa z dnia 2.06.1999 r. nie stanowi uzupełnienia treści dokumentu, lecz podaje nowe fakty o które zamawiający nie występował. Tym samym zamawiający zasadnie odrzucił ofertę odwołującego na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.).

#### **53. Wyrok ZA z dnia 7 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-779/99**

Zespół Arbitrów uznał, iż zarzut naruszenia art. 27a pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zmianami) nie znalazł potwierdzenia w świetle zgromadzonego materiału dowodowego. Zamawiający mógł odrzucić ofertę Odwołującego się na powołanej podstawie prawnej, bowiem nie spełnił on wymagań określonych w SIWZ w zakresie kosztorysu ofertowego. Jak wykazał przewod przed Zespołem Arbitrów Zamawiający zgodnie z przepisami ww. ustawy oraz SIWZ (pkt VIII 2) nie poprawił omyłek popełnionych przez Odwołującego się w jego kosztorysie ofertowym, bowiem nie były to oczywiste omyłki w rozumieniu art. 44 ust. 3 ustawy. Fakt, iż poprawienie tych omyłek przez Zamawiającego wpłynęłoby w sposób pozytywny dla

niego z punktu widzenia ceny ofertowej nie ma znaczenia prawnego, przy uwzględnieniu uregulowania art. 43 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy, zakazującego dokonywania jakichkolwiek zmian w treści złożonej oferty w tym zwłaszcza złożonej ceny ofertowej.

#### **54. Wyrok ZA z dnia 1 października 1999 r., sygn. Akt UZP/ZO/0-900/99**

Oferta jest oświadczeniem woli oferenta i oświadczenie to powinno być wyraźne i jednoznaczne. Zamawiający zobowiązany jest jedynie do formalnej i merytorycznej oceny ofert, nie jest natomiast uprawniony w przetargu dwustopniowym do uzupełnienia lub wprowadzania zmian do oferty, ani też do składania oświadczenia woli za oferenta (art. 55 w związku z art. 44 ustawy o zamówieniach publicznych). Wobec powyższego Zamawiający nie mógł poprzez domniemanie przyjąć, że oferent udzieli 36-miesięcznej gwarancji. Brak oświadczenia woli oferenta w tym zakresie w ostatecznej ofercie stanowiło podstawę do jej odrzucenia.

Wobec tego oferta oferenta nie mogła być dopuszczona do merytorycznego badania.

W tym stanie rzeczy podniesiony w odwołaniu zarzut naruszenia art. 27a pkt 2 ustawy nie znajduje uzasadnienia.

#### **55. Wyrok ZA z dnia 23 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1120/99**

Zamawiający w pkt 7.2 SIWZ określił, że zaświadczenia i informacje muszą być wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed terminem otwarcia ofert lub też określony okres ich ważności obejmować musi termin otwarcia ofert. W SIWZ Zamawiający nie posługuje się pojęciem aktualności zaświadczeń i informacji wskazuje natomiast konkretne wymagania jakim powinny odpowiadać zaświadczenia i informacje (termin wystawienia). Wobec powyższych zapisów wszyscy oferenci zobowiązani byli do spełnienia ww warunku pod rygorem zastosowania art. 27a pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.). Niespełnienie przez firmę (...) S.A. warunku określonego w pkt 7.2 SIWZ uzasadniało odrzucenie jego oferty przez Zamawiającego. Wobec nieoprotowania we właściwym czasie przez firmę (...) S.A. postanowień pkt 7.2 SIWZ, Zespół Arbitrów nie dopatrył się w postępowaniu Zamawiającego naruszenia zasady równości wynikającej z art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **56. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1183/99**

Zapis pkt 7.20 zamieszczony w I części SIWZ. Instrukcja dla oferentów zawiera wymóg złożenia przez oferenta oświadczenia producenta, że oferowane przez niego koparki będą pochodziły z produkcji po 1 marca 1999 r. Zapis ten nie został oprotowany w terminie 7 dni od daty otrzymania przez Odwołującego się SIWZ. Z tych względów należy uznać, iż oferent zobowiązany był do zastosowania się do nałożonego na niego wymogu. Odwołujący się natomiast w miejsce oświadczenia producenta złożył swoje oświadczenie, w którym podał, iż oferowany model koparki będzie pochodził z produkcji po 1 marca 1999 r. Zespół Arbitrów uznał, iż złożone przez Odwołującego oświadczenie nie jest dokumentem, którego oczekiwał Zamawiający. Z tych względów stosownie do art. 27a pkt 2 ustawy Zamawiający był zobowiązany do odrzucenia oferty Odwołującego się.

#### **57. Wyrok ZA z dnia 27 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-044/00**

Zasadny jest zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Stosownie do tego przepisu Zamawiający obowiązany jest do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego, jak wynika z treści zawiadomienia z dnia 28.12.1999r. (...) oraz z druku ZP-46 informacja o spełnianiu warunków wymaganych od wykonawców, z powodu braku w dokumentacji zapewnienia współpracy sieci central systemu pożarowego z instalacją w budynku D potwierdzonej certyfikatem Centrum Naukowo Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej (CNBOP).

W wyjaśnieniu z dnia 3.12.1999 r. dotyczącym SIWZ na pytanie oferentów: czy dopuszczona zostanie do procedury przetargowej oferta firmy, która zaproponuje inny system sygnalizacji pożaru, spełniający warunki zawarte w projekcie technicznym z deklaracją dostarczenia nowego projektu technicznego opartego na zaproponowanym systemie z pozytywną opinią rzeczoznawcy do spraw przeciwpożar-

rowych Zamawiający odpowiedział, iż dopuszcza taką możliwość pod warunkiem zapewnienia współpracy w sieci central z instalacją w budynku D — potwierdzoną odpowiednim certyfikatem CNBOP. Bezsporne jest w sprawie, iż Odwołujący się nie potwierdził w swojej ofercie odpowiednim certyfikatem CNBOP zapewnienia współpracy zaproponowanego systemu w sieci central z instalacją w budynku D. Oferta Odwołującego się wobec powyższego braku podlegała odrzuceniu na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Bezsporne jest w sprawie, co potwierdził także Zamawiający na rozprawie, iż jedna z dwóch ofert spełniających według Zamawiającego wymagania specyfikacji, tj. oferta firmy (...) również nie zawierała certyfikatu CNBOP potwierdzającego zapewnienie współpracy zaproponowanego systemu w sieci central z instalacją w budynku D. Oferent ten złożył jedynie pisemne zapewnienie o współpracy obydwu systemów. Mimo iż oferta firmy (...) nie spełniała wymogu specyfikacji w omawianym zakresie nie została odrzucona przez Zamawiającego tak jak oferta Odwołującego się. Rozpatrzenie przez Zamawiającego oferty podlegającej odrzuceniu z mocy prawa powoduje, iż postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy, co stanowi samodzielną przesłankę unieważnienia postępowania określoną w art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy. Ponadto zgodnie z art. 27b ust. 1 pkt 1 postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadku gdy w postępowaniu prowadzonym w innym trybie niż tryb zamówienia z wolnej ręki wpłynęły mniej niż dwie oferty nie podlegające odrzuceniu. Skoro na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy oferta firmy (...) podlega odrzuceniu należy stwierdzić, iż w przedmiotowym postępowaniu pozostała tylko jedna oferta nie podlegająca odrzuceniu na podstawie ustawy. Zarzut naruszenia art. 48 ustawy w tym stanie rzeczy uznać za bezprzedmiotowy, gdyż oferta Odwołującego się nie była w ogóle rozpatrywana.

#### **58. Wyrok ZA z dnia 26 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-045/00**

Kluczową kwestią decydującą o poprawności decyzji Zamawiającego o odrzuceniu oferty jest ocena czy złożone przez Odwołującego dokumenty spełniają wymagania SIWZ. Konsekwencją wydanego wyroku Zespołu Arbitrów z dnia 20.12.1999r. nakazującego Zamawiającemu powtórzenie czynności przetargowych poczynając od czynności badania i oceny ofert oraz wyboru oferty najkorzystniejszej była weryfikacja dołączonych do oferty dokumentów. Negatywna ocena komisji przetargowej w części dotyczącej kompletności i poprawności tych dokumentów prowadzić mogła do odrzucenia oferty mimo, że oferta oceniana była w pierwszej części postępowania. Tymczasem w SIWZ Zamawiający zażądał przedstawienia spisu ważniejszych zleceń wykonanych przez Odwołującego „o charakterze i złożoności porównywalnym z zakresem zamówienia”. W tym miejscu należy podkreślić, że Zamawiający nie żądał wskazania robót porównywalnych wartościowo. Odwołujący wskazał roboty z zakresu robót kanalizacji sanitarnej, oczyszczalni ścieków, magistral wodociągowych, odbudowy kolektora itp., a więc robót, które zdaniem Zespołu Arbitrów są porównywalne z przedmiotem zamówienia obejmującego budowę przepompowni ścieków i przyłączy sanitarnych. Ze względu na podobieństwo robót w swej złożoności są one porównywalne. Z powyższego wynika, że Odwołujący spełnił żądania zawarte w specyfikacji a co za tym idzie odrzucenie oferty z powołaniem się na przepis art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych należało uznać za bezpodstawne.

#### **59. Wyrok ZA z dnia 19 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-288/00**

Zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) — str. 7 pkt 1—3 wartość prac remontowych oferenci powinni określić na podstawie kosztorysu ofertowego opracowanego metodą kalkulacji uproszczonej w oparciu o przedmiar robót i założenia wyjściowe do kosztorysowania stanowiące część SIWZ. W trakcie przetargu Zamawiający przesyłał dodatkowo oferentom wyjaśnienia co do sposobu i zakresu wycenianych robót (m.in. pismo z dnia 16.02.2000 r.). Istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest wyjaśnienie dotyczące zaniechania wyceny w kosztorysie ofertowym robót demontażowych elementów sanitariatu oraz dopuszczenia rozliczenia remontu stolarki okiennej i drzwiowej kosztorysem dodatkowym. W oparciu o te wyjaśnienia Odwołujący zrezygnował z wyceny w swoim kosztorysie ofertowym z wyceny ww. robót, co czyniło jego ofertę atrakcyjną cenowo. W ocenie Zespołu Arbitrów rezygnacja z wyceny w kosztorysie ofertowym stolarki drzwiowej i okiennej została dokonana na ryzyko i odpowiedzialność Odwołującego lecz była niedopuszczalna w świetle wymagań SIWZ. Zgodnie z zał. nr 14 do SIWZ Odwołujący miał obowiązek dokonać wyceny przedmiotowych robót w oparciu o posiadany przedmiar, który w poz. 66, 92 i 93 przewidywał wycenę tych robót. Ponadto zgodnie z pkt 5 i 6 str. 8 SIWZ w cenie oferty musiał mieścić się całkowity koszt wykonania przedmiotu zamówienia, gdyż Zamawiający nie przewidywał żadnych dodatkowych kosztów.



Pomijając wycenę określonych robót Odwołujący naruszył tym samym wymagania SIWZ. W tej sytuacji Zamawiający na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych, zobowiązany był do odrzucenia oferty Odwołującego. Dodatkowo należy podkreślić, że w przypadku braku jasności co do odpowiedzi Zamawiającego dotyczącej przedmiotowych robót, Odwołujący mógł ponownie zwrócić się do Zamawiającego o dodatkowe wyjaśnienia, czego jednak nie uczynił podejmując działania na własne ryzyko. Dokonane wbrew oczekiwaniom Zamawiającego zmiany w ofercie skutkują obowiązkiem odrzucenia oferty.

#### **60. Wyrok ZA z dnia 5 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-346/00**

Przedmiotem zamówienia jest odbudowa mostu przez rzekę (...) w ciągu drogi powiatowej w miejscowości (...).

Tak określony przedmiot zamówienia odpowiada pojęciu „budowli” w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 — Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 ze zm.) i tym samym odpowiada pojęciu „robót budowlanych” w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Z treści przedłożonego przez zwycięskiego oferenta zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej wynika, że uprawniony jest on do wykonywania działalności gospodarczej polegającej między innymi na robotach budowlanych. W związku z tym bez znaczenia prawnego jest zarzut Odwołującego, że oferent powinien posiadać wpis do ewidencji określający szczegółowo zakres robót budowlanych — między innymi „roboty mostowe”. Z dyspozycji pkt 1 ust. 2 art. 22 ustawy o zamówieniach publicznych wynika, że wykonawca powinien posiadać uprawnienia do występowania w obrocie prawnym, zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Takie uprawnienia zwycięski oferent niewątpliwie posiadał. Dodać należy że wpis do ewidencji działalności gospodarczej jest czynnością materialnotecniczną i nie podlega w zasadzie prawnym ograniczeniom poza koniecznością rejestrowania danych odpowiadających stanowi faktycznemu i zgodnych z wymaganiami ustawy (wyrok NSA z dnia 2.10.1992 r. (...)). Niezgłoszenie do ewidencji podjęcia działalności gospodarczej nie uchyla jej, ani nie oznacza, że ona istnieje. Działalność gospodarcza jest faktem i kategorią o obiektywnym charakterze (wyrok NSA z dnia 12.05.1994 r. (...)). Wpis do ewidencji ma charakter deklaratoryjny a nie konstytutywny (postanowienie Sądu Apelacyjnego we (...) 30.09.1991 r. (...)) i wyrok NSA z dnia 29.03.1992 r. (...). Reasumując, Zespół Arbitrów stwierdza, że brak było podstaw do odrzucenia oferty i tym samym zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 27a pkt 2 cyt. ustawy nie jest trafny.

#### **61. Wyrok ZA z dnia 8 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-350/00**

Z powodu sprzeczności z wymaganiami SIWZ (zał. nr 1) Zamawiający miał obowiązek odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych nawet wtedy, gdy cenowo była ona bardzo atrakcyjna. Do odrzucenia oferty z powodu zmian w jej treści zobowiązywał Zamawiającego również pkt V.1 SIWZ.

#### **62. Wyrok ZA z dnia 19 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-419/00**

Nietrafny jest także zarzut naruszenia przez firmę (...) zasady uczciwej konkurencji poprzez zaproponowanie cen dumpingowych. Oferowane ceny nie były rażąco zaniżone i mieściły się w granicach cen przewidzianych przez Zamawiającego. Jedynie podniesiony zarzut niespełnienia przez oferenta, firmę (...) wymogów specyfikacji w zakresie nieposiadania wymaganej liczby samochodów niezbędnych do wykonania usługi zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z zapisem SIWZ wymagana liczba samochodów niezbędna do wykonania zadań na które firma (...) złożył ofertę to 4 sztuki. Oferent wylegitymował się posiadaniem tylko trzech samochodów zapewniając jednocześnie Zamawiającego, iż w przypadku wygrania przetargu zakupi czwarty. Mimo oczywistego niespełnienia wymogów specyfikacji w tym zakresie Zamawiający nie odrzucił oferty firmy (...), i jak sam oświadczył, dopuścił ją do oceny merytorycznej. Działaniem takim Zamawiający naruszył zasadę równego traktowania stron oraz przepis art. 27a pkt 2 ustawy bowiem oferta jako nie spełniająca wymogów specyfikacji powinna zostać odrzucona.

#### **63. Wyrok ZA z dnia 30 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-453/00**

Zgodnie bowiem z art. 27a pkt 2 ustawy zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę jeżeli oferent „nie wniósł wadium”. W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, że odwołujący wadium wniósł,

lecz zostało ono w wyniku czynności zamawiającego — następnie unieważnionych — zwrócone. Zespół Arbitrów wyrokiem z 4.05.2000 r. Sygn. akt UZP/ZO/0-334/00 nakazał bowiem powtórzenie czynności wyboru ofert. Zespół Arbitrów wskazuje ponadto na fakt, iż Zamawiający odrzucając oferty z powodu braku wadium nie poinformował o tym oferentów. Niezależnie od powyższego Zespół Arbitrów uznał, iż akceptacja interpretacji przyjętej przez Zamawiającego, że fakt wniesienia wadium oceniać należy według stanu w momencie powtórnej oceny ofert prowadziłaby w efekcie do sytuacji, w której w wyniku uwzględnienia odwołania i nakazania dokonania powtórnego wyboru ofert niemal każde postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego należałoby unieważnić wskutek konieczności odrzucenia ofert. Niezmiernie rzadko udałoby się bowiem przeprowadzić powtórną ocenę ofert przed upływem terminu, zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

Wobec powyższego należało przyjąć, iż powtórna ocena ofert powinna być zostać dokonana według stanu na dzień ich otwarcia a obowiązkiem Zamawiającego było wezwanie oferentów do ponownego wniesienia wadium, celem usunięcia braku wywołanego własnym działaniem.

#### **64. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-510/00**

Przedmiotem sporu w głównej mierze pozostała interpretacja pkt IX a 3 zaproszenia do złożenia oferty wstępnej, w którym Zamawiający zobowiązał oferentów do przedłożenia zaświadczeń z właściwego organu podatkowego oraz właściwego oddziału ZUS (z ostatnich 2 miesięcy) potwierdzające, że oferent nie zalega z opłacaniem podatków, opłat oraz składek na ubezpieczenie społeczne. Dokonując szczegółowej analizy oświadczenia woli Zamawiającego wyrażonego w tym przepisie, Zespół Arbitrów na podstawie znanych powszechnie zasad interpretacji literalnej i celowościowej oraz ustalonych zwyczajów (art. 65 § 1 k.c.) ustalił, że w przedmiotowym przetargu oferenci zostali zobowiązani do złożenia zaświadczeń wydanych w okresie ostatnich dwóch miesięcy (czyli w marcu lub kwietniu 2000 r.) potwierdzających fakt niezalegania z podatkami, opłatami i składkami w tych miesiącach (czyli do marca lub kwietnia 2000 r.). Inne rozumienie analizowanego zapisu zaprzeczałoby celowi żądanych zaświadczeń oraz interesom zamawiających, którzy zobligowani są do zlecenia zamówień publicznych podmiotom należycie wykonującym swe zobowiązania wobec państwa. Zaświadczenia Odwołującego dokumentują fakt niezalegania z podatkami i składkami do 10 marca 2000r., czyli za okres dalszy niż „ostatnie 2 miesiące”. Z tych względów oferta Odwołującego na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994r. o zamówieniach publicznych, powinna być odrzucona przez Zamawiającego. Powstałe na tle zapisów zaproszenia wątpliwości Odwołujący mógł wyjaśnić w formie zapytania skierowanego do Zamawiającego (art. 36 ust. 1 ustawy), a z uwagi na krótki czas przygotowania oferty i niemożności uzyskania aktualnego zaświadczenia mógł wnosić o przedłużenie terminu składania ofert (art. 39 ust. 2 ustawy). Żadnych z tych czynności, mających na celu ochronę interesów oferenta, Odwołujący nie wykonał. Składając nieaktualne zaświadczenia godził się na ryzyko odrzucenia swej oferty. Uczestnicząc profesjonalnie w obrocie gospodarczym Odwołujący powinien wykonywać swe obowiązki i prawa z ogólnie pojętą należyta starannością.

**pkt 3**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

#### **65. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1084/98**

Podana przez Zamawiającego kwalifikacja prawna stanowiąca podstawę do odrzucenia oferty nie jest trafna.

Przez czyn nieuczciwej konkurencji należy rozumieć działania sprzeczne w prawem lub dobrymi obyczajami jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Dz. U. Nr 47, poz. 211). Sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania traktowane przez przeciętnego uczestnika obrotu gospodarczego za naruszające obiektywne kryteria słuszności i racjonalności w działalności gospodarczej, a w szczególności w procesie współzawodnictwa na rynku („Prawo konkurencji” Wyd. CH. Beck, Warszawa 1995 r. str. XLIII). W ocenie Zespołu Arbitrów Zamawiający nie wykazał, że podjęcie się przez projektanta funkcji wykonawczej co do zaprojektowanych wcześniej prac budowlanych jest czynem nieuczciwej konkurencji. Argumentów za przyjęciem tego poglądu Zamawiającego brak zarówno w ustawie o zamówieniach publicznych jak i w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Z porównania ceny

proponowanej przez stronę odwołującą się oraz pozostałych cen wynika, że znajomość kosztorysu inwestorskiego nie stanowiła jakiegokolwiek udogodnienia do ustalenia takiej ceny, która dawałaby specjalne szanse na wygranę przetargu. Posiadana przez stronę odwołującą się wiedza w zakresie przedmiotu zamówienia nie wpłynęła na cenę złożonej oferty.

#### **66. Wyrok ZA z dnia 30 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1144/98**

Po przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, polegającym na wystuchaniu stron i porównaniu złożonych ofert, Zespół Arbitrów nie stwierdził rażącej dysproporcji w cenach przedstawionych w ofertach, które uzasadniałyby uznanie, iż oferent, którego ofertę wybrano jako najkorzystniejszą. (...), prowadzący zakład budowlany, oferował roboty budowlane poniżej kosztów ich wytworzenia, a więc dopuścił się czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 z późn. zm.). Zatem Zamawiający nie był zobowiązany do odrzucenia przedmiotowej oferty na podstawie art. 27 a pkt 3 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773). Odwołujący nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń mimo że na nim spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. i art. 227 k.p.c.).

#### **67. Wyrok ZA z dnia 4 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1155/98**

Zarzut naruszenia art. 27a pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych Odwołujący opiera na podstawie swoich wiadomości co do cen oferowanych przez potencjalnych oferentów przy innych zamówieniach publicznych. Zdaniem Zespołu Arbitrów zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem:

- oceniane oferty, w tym ceny, przez Zamawiającego dotyczyły konkretnego zamówienia z wyszczególnionymi pozycjami tabeli kalkulacyjnej,
- Zamawiający nie ma obowiązku porównywania cen ofertowych z innymi cenami oferentów proponowanych przy innych zamówieniach, przy trybie przetargu nieograniczonego na konkretne swoje zamówienie publiczne,
- Zamawiający oczekiwał ofert, w tym ceny, według żadanego wzoru, tj. załącznika 4c do SIWZ. Skoro oferta zawierała wartość zamówienia określoną zgodnie z żądaniem SIWZ, stąd nie było formalnych przeszkód do dokonania oceny tych kwestionowanych przez Odwołującego ofert,
- Zamawiający nie miał obowiązku żądania dodatkowych, szczegółowych kalkulacji ceny stałego zakresu naprawy, gdyż oferowane ceny i ich składniki, zdaniem Zamawiającego, nie budziły wątpliwości.

Dlatego też złożenie ofert przez (...) i (...) nie stanowiło czynu nieuczciwej konkurencji.

#### **68. Wyrok ZA z dnia 7 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-169/99**

Zarzut nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w przepisie art. 27a pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych nie może polegać wyłącznie na prostym porównaniu ceny oferty z ceną kosztorysową. Zgodnie z art. 15 pkt 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, czynem nieuczciwej konkurencji jest „sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo odsprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców”. Odwołujący nie przedłożył żadnych dokumentów, ani nie powołał żadnych okoliczności świadczących o podjęciu przez firmę (...) działań o ustaleniu ceny poniżej kosztów własnych, albo w celu wyeliminowania innych przedsiębiorców. Co najważniejsze w niniejszej sprawie takich okoliczności nie dopatrył się Zamawiający na etapie badania ofert.

#### **69. Wyrok ZA z dnia 27 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-314/99**

W czynnościach Zamawiającego zachodzi istotna sprzeczność co do podstawy prawnej odrzucenia oferty. Informacje zawarte w formularzach ZP-54 (powody odrzucenia oferty) i ZP-46 (informacja o spełnieniu warunków wymaganych od wykonawców) różnią się od siebie, aczkolwiek dotyczą tej samej materii dowodowej. Ponadto Zespół Arbitrów nie podzielił postawionego oferentowi zarzutu co do czynu nieuczciwej konkurencji (art. 27a pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z art. 15 pkt 1 ustawy z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211

ze zm.), ponieważ brak ku temu przekonujących dowodów. Wzór umowy o wykonanie robót budowlanych, stanowiący integralną część SIWZ, zawiera w § 11 postanowienie, że wynagrodzenie wykonawcy zostanie ustalone metodą ryczałtu. W konsekwencji tego stanu rzeczy przyjmujący zamówienie nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, chociażby w czasie zawarcia umowy nie można było przewidzieć rozmiaru lub kosztów prac (art. 632 § 1 kodeksu cywilnego). W takiej sytuacji brak jest podstaw, aby oferent wystąpił skutecznie o zapłatę za prace nie uwidocznione w kosztorysie ofertowym, a wymienione w przedmiarze.

#### **70. Wyrok ZA z dnia 8 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-512/99**

Ewidentne jest, iż postawiony zarzut polegający na zaniżeniu ceny przedmiotu zamówienia poniżej kosztów wytworzenia przez cytowanego na rozprawie producenta opraw oświetleniowych, przedłożonych porozumień kosztów wytworzenia nie wyczerpuje znamion czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji — nie znalazł potwierdzenia. Stosowanie przez odwołującego cen dumpingowych, to jest poniżej kosztów zakupu (upust 23%) nie zostało udowodnione przez zamawiającego jak również Rejon Energetyczny. Reasumując Zespół Arbitrów nie stwierdził naruszenia przez zamawiającego przepisów art. 27a pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z art. 15 pkt 1 cyt. ustawy o nieuczciwej konkurencji — skutkujących obligatoryjnym odrzuceniem oferty.

#### **71. Wyrok ZA z dnia 15 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1068/99**

Zespół Arbitrów uznał, iż oferta Odwołującego się nie stanowi — wbrew twierdzeniu Zamawiającego — czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 27a pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) Powołany przepis ustawy niewątpliwie odwołuje się do określenia zawartego w art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211). Zgodnie z tym przepisem czynem nieuczciwej konkurencji jest utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku, m.in. poprzez sprzedaż towarów lub usług poniżej kosztów ich wytworzenia lub świadczenia albo ich odprzedaż poniżej kosztów zakupu w celu eliminacji innych przedsiębiorców. W wyniku postępowania Zespół Arbitrów uznał, iż oferta Odwołującego się, jakkolwiek o cenie najniższej ze wszystkich ofert złożonych w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, miała swe podstawy w rzeczywistych kosztach ponoszonych przez Odwołującego się.

W szczególności Odwołujący się wykazał, iż ceny materiałów niezbędnych do wykonania zamówienia publicznego, które podał w ofercie wynikają z umów zawartych przez niego z dostawcami tych materiałów. Także koszty pracy maszyn budowlanych należy uznać za rzeczywiste, przy uwzględnieniu faktu hurtowego zaopatrywania się Odwołującego się w paliwo. Zespół Arbitrów wziął ponadto pod uwagę, iż cena ofertowa Odwołującego się nie odbiega w sposób rażący od ceny oferty, która przetarg wygrała. Różnica ta wynosi ok. 10%. Przy takiej różnicy nie można mówić o rażącym zaniżeniu ceny oferty przez Odwołującego się.

#### **72. Wyrok ZA z dnia 5 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-497/00**

Zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę jeżeli jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji (art. 27a pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych). Z treści ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z dnia 16.04.1993r. czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy. W konkretnej sytuacji czynem nieuczciwej konkurencji byłoby utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku w szczególności przez sprzedaż towarów poniżej kosztów ich wytworzenia, albo ich odsprzedaż poniżej kosztów zakupu. Jak wynika z oferty PHU (...) cena za którą gotów jest sprzedawać produkty naftowe jest nieznacznie niższa niż cena tych samych produktów sprzedawanych przez producenta — Rafinerię (...). Zespół Arbitrów uważa, że takie działanie PHU (...) mieści się w granicach uczciwej konkurencji. Odwołujący się nie wykazał w żaden sposób, że PHU (...) będzie dostarczać produkty naftowe poniżej kosztów ich zakupu. Nie są znane warunki na jakich PHU (...) dokonuje zakupów w Rafinerii (...) a mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego możliwe jest, iż przy umowie na okres trzech lat, a także przy określonych warunkach płatności producent gotów jest ustalić cenę sprzedaży dla konkretnego odbiorcy poniżej ceny sprzedaży we własnych punktach dla innych. Co prawda Odwołujący się przedłożył informację od innego hurtownika zaopatrującego się w Rafinerii (...) z której można do-

mniemywać, iż Rafineria dużych upustów nie stosuje, to jednak nie sposób jest tym dokumentem podważyć ofertę PHU (...) Wskazanie, że PHU (...) oferuje paliwo taniej o 3 gr/l dotyczy tylko dostaw oleju napędowego, przy tym inny z oferentów też oferował olej napędowy w cenie oferowanej przez (...). W świetle powyższego Zespół Arbitrów nie ma podstaw do stwierdzenia, że wystąpił przypadek nieuczciwej konkurencji.

### **73. Wyrok ZA z dnia 21 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-574/00**

Zgodnie z art. 27a pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) Zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę, jeżeli jej złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 z późn. zm.).

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie potwierdził się zarzut Odwołującego, że złożenie ofert przez (...) S.A. i (...) spółkę komandytową stanowi czyn nieuczciwej konkurencji stosownie do art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Oferty złożone przez obie spółki zawierają wszystkie wymagane przez Zamawiającego dokumenty, z których wynikają również istniejące między tymi spółkami powiązania osobowe i kapitałowe. Odwołujący nie wykazał, że spółki te rozpowszechniały nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd wiadomości o sytuacji prawnej tych podmiotów. W tej sytuacji brak było podstaw prawnych do zastosowania przez Zamawiającego art. 27a pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych i odrzucenia ofert.

#### **pkt 4**

#### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

### **74. Wyrok ZA z dnia 29 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-784/98**

Zespół Arbitrów ustalił, iż oferta złożona przez stronę odwołującą się będącą wieloosobową spółką cywilną została podpisana przez jednego ze współników bez udokumentowania jego umocowania do składania oświadczeń woli w imieniu spółki. Należy też dodać, że do oferty nie zostało dołączone pełnomocnictwo upoważniające każdego ze współników do samodzielnego występowania w imieniu spółki i reprezentowania jej na zewnątrz. Dokument pełnomocnictwa złożony został dopiero w postępowaniu odwoławczym. Jak wynika z umowy spółki jej „kapitał zakładowy” wynosi 2500 zł, zaś przedmiot zamówienia 5.032.589 zł, a przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi za cały rok 1997 wyniosły kwotę 5.302.312,88 zł. W świetle tych danych Zespół Arbitrów nie podzielił poglądu strony odwołującej, że złożenie oferty w tym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego mieści się w granicach zwykłego zarządu, o którym mowa w art. 865 k.c. Należyte umocowanie oferenta jest szczególnie istotne z uwagi na skutki prawne wynikające zarówno z przepisów ustawy o zamówieniach publicznych (np. art. 40 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych) jak i przepisów kodeksu cywilnego.

#### **Art. 27b.**

- 1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadkach, gdy:**
  - 1) w postępowaniu prowadzonym w trybie innym niż tryb zamówienia z wolnej ręki wpłynęły mniej niż dwie oferty nie podlegające odrzuceniu,**
  - 2) cena najkorzystniejszej oferty przewyższa kwotę, którą zamawiający przeznaczył na finansowanie zamówienia,**
  - 3) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub realizacja zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć,**
  - 4) zamawiający nie dopełnił obowiązku zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych lub określił przedmiot zamówienia w sposób niezgodny z zasadami określonymi w ustawie albo postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy.**
- 2. O unieważnieniu postępowania zamawiający informuje dostawców lub wykonawców biorących udział w postępowaniu. Informacja powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne.**

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 31 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-152/99**

Zespół Arbitrów, analizując kwestię unieważnienia postępowania, stanął na stanowisku, że unieważnienie staje się skuteczne z chwilą, gdy stosowne oświadczenie dotarło do wiadomości adresata — w tym przypadku Odwołującego. Za taką interpretacją przemawia treść art. 61 kodeksu cywilnego w zw. z art. 6a ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący oświadczył w trakcie rozprawy, że pismo zawierające oświadczenie Zamawiającego o unieważnieniu postępowania, otrzymał w dniu 16 marca br. Siedmiodniowy termin zawieszenia postępowania liczony — w myśl art. 85 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych — od dnia wniesienia protestu, upłynął w dniu 15 marca. Zespół Arbitrów uznał zatem, że powyższy przepis nie został naruszony.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów***2. Wyrok ZA z dnia 11 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-949/99**

Zespół Arbitrów postanowił uwzględnić odwołanie i unieważnić czynność polegającą na unieważnieniu postępowania o zamówienie publiczne a tym samym przychylił się do żądań Odwołującego się z uwagi na niewystąpienie w przedmiotowej sprawie okoliczności wskazanych w art. 27b ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10.06.1994 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.). Cytowany wyżej art. 27b ust. 1 zawiera zamknięty katalog przesłanek prowadzących do unieważnienia postępowania przetargowego. Zdaniem Zespołu Arbitrów w przedmiotowej sprawie ani bezpośrednio ani też pośrednio nie wystąpiły okoliczności umożliwiające Zamawiającemu unieważnienie postępowania. Powoływanie w tym kontekście przepisu art. 72 ustawy nie znajduje uzasadnienia, bowiem błędy, którymi niewątpliwie obarczona jest specyfikacja, nie mogą być uznane za rażące naruszenie prawa skutkujące nieważnością umowy.

pkt 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów***3. Wyrok ZA z dnia 12 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-837/98**

W trakcie postępowania wyjaśniającego Zespół Arbitrów ustalił, że Odwołujące się przedsiębiorstwo zostało zawiadomione o rozstrzygnięciu przetargu i wyborze najkorzystniejszej oferty pismem datowanym co prawda 11.09.1998 r., ale nadane pismem poleconym w dniu 14.09.1998 r. o godz. 18. Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty spełniało warunki art. 50 ust. 1 i 2 najwcześniej z chwilą nadania go pismem poleconym w urzędzie pocztowym. Skoro więc zawiadomienie nadane zostało w dniu 14.09.1998 r. to brak podstaw do twierdzenia, że protest złożony w siedzibie Zamawiającego w godzinach rannych 21.09.1998 r. był złożony po upływie określonego ustawą terminu. Nadto Zespół Arbitrów stwierdził, że w chwili orzekania Zamawiający zawarł umowę na wykonanie przedmiotu zamówienia z firmą (...), której oferta została wybrana. Ustalono też, że oferta (...) podlegała odrzuceniu na mocy art. 27 a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem zawierała cenę ustaloną w sposób sprzeczny z postanowieniami specyfikacji istotnych warunków zamówienia (pkt II.7. specyfikacji istotnych warunków zamówienia). Zważywszy, że przedmiotem oceny przez Zamawiającego były tylko dwie oferty, obligatoryjne odrzucenie jednej z nich powodowało nieważność prowadzonego postępowania przetargowego na mocy art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

**4. Wyrok ZA z dnia 27 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1032/98**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu rozprawy i zapoznaniu się z całością dokumentów postępowania uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie, a w szczególności co do zarzutu braku uprawnień do ubiegania się o zamówienie publiczne przez firmę (...) oraz braku w ofercie tej firmy wszystkich wymaganych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dokumentów. Z art. 10 pkt 4 usta-

wy z dnia 23.12.1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324 z późn. zm.) wynika, że nie podlega zgłoszeniu do ewidencji działalności gospodarczej działalność wymagająca uzyskania zezwolenia na podstawie odrębnych ustaw. W zakresie przedmiotu niniejszego zamówienia publicznego ustawą taką jest ustawa z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622), która określa zasady wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie objętym niniejszym zamówieniem publicznym. Tak więc wystarczającym dokumentem uprawniającym do ubiegania się o zamówienie publiczne było zezwolenie w postaci decyzji wydanej przez Burmistrza Miasta i Gminy w (...). Istotne natomiast w sprawie jest, że decyzja złożona w ofercie firmy (...) nie była decyzją prawomocną (wydana w dniu 16.10.1998 r. — termin składania ofert 22.10.1998 r.), a nie nadano jej klauzuli natychmiastowej wykonalności w trybie art. 108 k.p.a. Element ten przesądzał o konieczności odrzucenia oferty firmy (...) przez Zamawiającego — oferent nie spełniał wymagań specyfikacji istotnych warunków zamówienia, nie miał uprawnień do wykonywania zamawianych usług. W konsekwencji Zamawiający powinien odrzucić ofertę firmy (...) i wobec pozostania jedynie jednej oferty nie podlegającej odrzuceniu unieważnić postępowanie w oparciu o art. 27 b ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1083/98**

Zespół Arbitrów zauważa, że w toku rozprawy ujawniła się nowa okoliczność, która stanowi podstawę do unieważnienia całego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Okolicznością taką jest stwierdzony przez Zespół Arbitrów fakt upływu terminu związania ofertą złożoną przez Odwołującego się. Według wyliczeń Zespołu Arbitrów termin związania ofertą złożoną przez Odwołującego się upłynął w dniu 17.10.1998 r. W związku z tym nakazanie przez Zespół Arbitrów ponownego wykonania czynności przetargowych byłoby praktycznie niewykonalne. Dlatego też odwołanie zostało uwzględnione a postępowanie przetargowe unieważnione (art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych)

#### **6. Wyrok ZA z dnia 22 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-426/00**

Uczestnik postępowania zarzucił Zamawiającemu dokonanie wyboru oferty podlegającej odrzuceniu wobec braku deklaracji o użyciu do wykonania przedmiotu zamówienia nie mniej 50% wartości surowców i produktów krajowych. Sporne między stronami jest czy przedmiot zamówienia stanowi dostawę czy też roboty budowlane czy też usługę. Przedmiotem postępowania była dostawa, montaż, uruchomienie i serwis techniczny: systemu sygnalizacji włamania i napadu, dedykowanej sieci elektrycznej zasilającej urządzenia komputerowe, sieci strukturalnej oraz systemu sygnalizacji pożaru w budynku Inspektoratu ZUS (...). Zgodnie z postanowieniami specyfikacji w postępowaniu miały zastosowanie obligatoryjne preferencje krajowe określone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28.12.1994 r. w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych (Dz. U. Nr 140, poz. 776). W ocenie Zespołu Arbitrów przedmiot zamówienia nie miał charakteru dostawy w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych, a zatem podlegał przepisom § 2 powołanego rozporządzenia. W wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego Zespół Arbitrów ustalił, że zarówno oferta która została wybrana jak i oferta Odwołującego nie spełniają warunku użycia do wykonania przedmiotu zamówienia nie mniej niż 50% wartości surowców i produktów krajowych. Oznacza to, że oferty te podlegają odrzuceniu, co w efekcie rodzi dla Zamawiającego obowiązek unieważnienia postępowania na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 25 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-437/00**

Zespół Arbitrów dokonując oceny prawidłowości działania Zamawiającego, który w specyfikacji ogłosił stosowanie preferencji krajowych i zobowiązany był zgodnie z tym oświadczeniem zażądać od przyszłych wykonawców robót budowlanych oświadczeń o zastosowaniu większościowego działu surowców i produktów krajowych oraz zaangażowaniu w wykonanie zadania w większości podmiotów krajowych. Specyfikacja w tym zakresie nie zawiera żadnych wymagań, brak jest żądania dokumentu, oświadczenia, które mogłoby stanowić podstawę zastosowania preferencji krajowych. Zamawiający nie odrzucił ofert nie zawierających takiego oświadczenia i dopiero w wyniku protestu dokonał czynności sprawdzających. Efektem podjętej czynności było odrzucenie większości ofert na podstawie paragrafu 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stosowania preferencji krajowych.

Pomimo wykonania czynności zgodnie z żądaniem protestującego zarzut ten podtrzymany został w odwołaniu i poparty przepisem art. 16 ustawy. Zespół Arbitrów dokonał weryfikacji ofert uznanych przez Zamawiającego za spełniające wszystkie wymagania prawa i stwierdza, że zarzut naruszenia art. 16 jest zasadny. Jedynie oferta składającego odwołanie zawiera odpowiadające wymogom prawa oświadczenie w zakresie preferencji. Wobec zaistnienia okoliczności, o której mowa w art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy obligatoryjne staje się unieważnienie postępowania.

**pkt 2**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**8. Wyrok ZA z dnia 11 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-734/98**

Odwołujący się podniósł w odwołaniu jeden zarzut polegający na stwierdzeniu, że Zamawiający bezpodstawnie unieważnił prowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Zarzut ten oparł na fakcie, że w dniu 11.08.1998 r. od przewodniczącego Komisji Przetargowej ustnie dowiedział się, iż jego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, a w dniu 17.08.1998 r. został pisemnie poinformowany, iż postępowanie zostało unieważnione. Na podstawie przedłożonych dokumentów oraz wyjaśnień złożonych przez strony na rozprawie Zespół Arbitrów ustalił, że fakty wyżej podane rzeczywiście miały miejsce. Jak wynika jednak z dokumentów oferta Odwołującego się opiewała na kwotę 309.005 zł, natomiast kosztorys inwestorski opiewał na kwotę 222.392 zł. Zamawiający dodatkowo wyjaśnił, że w budżecie miasta na prace remontowe zamku przewidziana była łącznie kwota 260.000 zł. Odwołujący się na rozprawie przyznał, że został poinformowany w dniu 11.08.1998 r. przez przewodniczącego Komisji Przetargowej o kwocie, jaką miasto dysponuje na prace remontowe zamku. W tej sytuacji Zespół Arbitrów uznał, że Zamawiający miał uzasadnione podstawy do unieważnienia postępowania na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 2 i, że nie nastąpiło w tej sytuacji naruszenie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych.

**9. Wyrok ZA z dnia 18 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-252/00**

Odnosnie zarzutu bezpodstawności unieważnienia postępowania Zespół Arbitrów zapoznał się z przedstawionymi przez zamawiającego kolejnymi analizami oceny ceny oferenta z wyliczeniem średniomiesięcznym, półrocznym i rocznym. Jednakże za podstawę ustalenia wartości planowanych środków na zamówienie Zespół Arbitrów uznał, że wielkość kwoty przeznaczonej na finansowanie przedmiotowego zamówienia wynosi 300.000 zł w pierwszym roku trwania umowy. Zarząd Miasta zatwierdzając wniosek nr (...) z dnia 15.12.1999 r. na posiedzeniu w dniu 28.12.1999 r., to jest już po uchwaleniu budżetu, określił granice wydatków na ten cel. Konsekwentnie znalazło to także potwierdzenie w dokumentacji przetargowej. Zespół Arbitrów ustalił, iż niezależnie od metodyki liczenia ceny oferty odwołującego roczna wartość zamówienia przekraczała 300.000 zł (900.000 zł za trzyletni okres trwania umowy). Reasumując, w ocenie Zespołu Arbitrów zachodziły przesłanki do unieważnienia postępowania na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 2 ustawy.

**10. Wyrok ZA z dnia 25 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-446/00**

Zespół Arbitrów przystępując do rozpatrzenia odwołania uznał, że kluczową kwestią dla jego rozstrzygnięcia jest ustalenie czy ponowna (nakazana przez Zespół Arbitrów w wyroku z dnia 23.03.2000 r.) ocena ofert uczestniczących w postępowaniu, przeprowadzona została zgodnie z tym orzeczeniem, a nadto w sposób odpowiadający wymogom specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

W wyniku szczegółowej analizy dokumentacji przetargu w tym protokołu ZP-1, druków ZP-52 i ZP-53 odzwierciedlających sposób i wyniki oceny ofert, a także dokumentów załączonych do ofert, Zespół Arbitrów stwierdził, że odwołanie jest zasadne. Zamawiający bowiem wbrew treści wskazanego wyżej wyroku Zespołu Arbitrów dokonał ponownej oceny ofert w sposób nieprawidłowy w wyniku czego dla poszczególnych ofert uczestniczących w przetargu w zakresie kryteriów „wykaz robót na obiektach zabytkowych” i „referencje konserwatorskie”, przyznane zostały ilości punktów nie odzwierciedlające faktycznych predyspozycji oferentów do wykonania zamówienia w zakresie wymogów wskazanych w treści rozdziału VI SIWZ.

Także w zakresie oceny kadry i przebiegu pracy zawodowej przyznana ilość punktów ofercie nr 1 nie znajduje potwierdzenia w dokumentach załączonych do oferty. Ustalenia Zespołu Arbitrów wykazały



nadto, że ponowna ocena przeprowadzona została przez Zamawiającego w sposób rutynowy bez staranności i rzetelności wymaganej w postępowaniu o zamówienie publiczne. Przyznane oferentom za poszczególne kryteria ilości punktów nie zostały w żaden sposób uzasadnione. Dokonana w taki sposób ocena ofert nie może stanowić podstawy do wskazania oferty najkorzystniejszej. Zespół Arbitrów uznał, że takie działanie Zamawiającego pozostaje w sprzeczności z zasadą równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie i narusza art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Również wskazana w tych warunkach najkorzystniejsza oferta nie spełnia wymogów określonych w art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, a tym samym przetarg nie spełnił celu wskazanego w art. 28 ust. 1 teŹże ustawy. Tym samym Zamawiający spowodował uszczerbek dla interesu prawnego Odwołującego. Takie rozstrzygnięcie przetargu przesądza również, że decyzja Zamawiającego o unieważnieniu przetargu podjęta została w warunkach braku przestanki wskazanej w art. 27b pkt 2 ustawy.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 26 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-448/00**

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. W toku przeprowadzonego postępowania dowodowego, a w szczególności na podstawie pisma Banku Ochrony Środowiska S.A. w (...) z 25.04.2000 r., dokumentacji Zarządu Miasta dotyczących zadań inwestycyjnych, umowy z 12.01.2000 r. dotyczącej I etapu inwestycji oraz oświadczeń uczestników postępowania, Zespół Arbitrów ustalił, że zamówienie publiczne było dotknięte wadą polegającą na błędnym założeniu, że miasto uzyska kredyt bankowy na wykonanie całego przedsięwzięcia. Odmowa udzielenia takiego kredytu dawała podstawę do unieważnienia przetargu, gdyż kontynuowanie postępowania dotknięte byłoby wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy. Zarzut Odwołującego się, że nie wykazano przestanki z art. 27b ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych jest o tyle nietrafny, że Odwołujący się unieważniając przetarg opierał się na innym przepisie ustawy. W tym kontekście Odwołujący się nie wykazał też naruszenia jego interesu prawnego w sprawie, możemy tu mówić najwyżej o naruszeniu interesu faktycznego.

pkt 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **12. Wyrok ZA z dnia 14 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-017/99**

Zamawiający wszczynając postępowanie o zamówienie publiczne przewidywał podpisanie umowy z wybranym oferentem najpóźniej do 31 grudnia 1998 r. W tym bowiem czasie uprawniony był do działania we własnym imieniu i na rzecz powstających kas chorych. Jednakże czynności w postępowaniu przetargowym wywołane przez Zamawiającego i oferentów spowodowały, iż termin zawarcia umowy nie został zachowany.

Zespół Arbitrów stwierdza, że w dacie rozpoznania sprawy wobec uzyskania osobowości prawnej kas chorych (wpis do rejestru Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy nastąpił z dniem 30 grudnia 1998 r.) zawarcie umowy przez Zamawiającego dotyczącej przedmiotu zamówienia rzutowałoby na sytuację prawną i finansową odrębnych osób prawnych, co w konsekwencji mogłoby prowadzić do ewentualnych roszczeń odszkodowawczych. Zagrożenie to powoduje spełnienie przestanki działania Zamawiającego w zgodzie z interesem publicznym. Fakt zarejestrowania kas chorych Zespół Arbitrów uznał za istotną zmianę okoliczności, o której mowa w art. 27b ust. 1 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 4 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-099/99**

Argumenty Zamawiającego uzasadniające unieważnienie postępowania na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) są nieuzasadnione, bowiem w przepisie tym stanowi się „iż przetarg unieważnia się, gdy wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub realizacja zamówienia nie leży w interesie publicznym i okoliczności tej nie można było przewidzieć wcześniej”. W tym przypadku tą — według Zamawiającego — istotną okolicznością jest trudna sytuacja finansowa zarówno w budżecie centralnym jak i budżecie samorządowym miasta (...), co zobligowało Zamawiającego do ograniczenia modernizacji w roku 1999 do minimum, ale w stopniu umożliwiającym przeprowadzenie w naczynym terminie Olimpiady Młodzieży. Według zapewnienia UKFiT (pismo z dnia 20.01.1999 r.,

tj. przed dniem 29.01.1999 r. dniem podjęcia decyzji przez Zamawiającego o unieważnieniu przetargu z powodu braku środków finansowych) środki finansowe są ujęte w planie na ten cel — niezależnie od ogólnie trudnej sytuacji finansowej w budżecie centralnym, realizacja zamówienia jak najbardziej leży w interesie publicznym (chodzi o przeprowadzenie Olimpiady Młodzieży), a ograniczenie realizacji zamówienia do zapewnienia jednak warunków do przeprowadzenia „Olimpiady”, tj. wymiany bieżni tartanowej na stadionie, co pociągnie około połowy przewidywanych wydatków na realizację zamówienia, mieści się w możliwościach finansowych Zamawiającego.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 17 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-681/99**

Stwierdzono, że Zamawiający podjął czynności, które upoważniałyby go do skorzystania z prawa do unieważnienia przetargu (zmiana planu finansowego polegająca na zmniejszeniu środków finansowych na zakupy inwestycyjne) gdyby jednak nie fakt, że rzeczywistym powodem unieważnienia przetargu okazała się chęć zawarcia umowy z innym oferentem. Umowę taką Zamawiający zawarł z (...), która była uczestnikiem postępowania przetargowego. Nadmienić należy, iż według wyjaśnień przedstawicieli Zamawiającego złożonych do protokołu rozprawy, umowa powyższa zawarta została w okresie od dnia 7 lipca 1999 r. do 29.07.1999 r., tj. datą złożenia protestu przez Odwołującego. Fakty te świadczą o tym, iż Zamawiający bezzasadnie skorzystał z instrumentu prawnego określonego w art. 27b ust. 1 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem jak wykazało postępowanie nie zaszyły istotne zmiany okoliczności, które mogłyby doprowadzić do uznania realizacji zamówienia za nie leżącą w interesie publicznym. Jednoznacznie stwierdzić należy, że Zespół Arbitrów uznał, że nie spełnione zostały przesłanki określone w ww. przepisie. Przepis ten mówi o przeszkodach uniemożliwiających zawarcie jakiegokolwiek ważnej umowy, a nie o przeszkodach uniemożliwiających zawarcie ważnej umowy z konkretnym uczestnikiem postępowania przetargowego.

#### **15. Wyrok ZA z dnia 26 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1005/99**

Rozstrzygając w sprawie Zespół Arbitrów rozważył przesłanki unieważnienia przetargu o którym mowa w art. 27b ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o zamówieniach publicznych, ustalając co następuje:

Co do stwierdzenia, iż w przedmiotowej sprawie nastąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, iż prowadzenie postępowania lub realizacja zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej ustalić stwierdzono, że przesłanka taka nie występuje. Obowiązek utrzymania porządku na terenie gminy jest jej ustawowym zadaniem o charakterze ciągłym. Zakres obowiązków dotyczących utrzymania czystości i porządków w gminach określa ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Na Radzie Gminy zgodnie z art. 4 ww. ustawy ciąży obowiązek ustalenia w drodze uchwały szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Zgodnie z oświadczeniem Zamawiającego po dniu ogłoszenia o zamówieniu publicznym Rada nie podjęła takiej uchwały ani też nie dokonała jej zmiany. Nie można więc przyjąć, że nastąpiły jakiegokolwiek zmiany w stanie faktycznym i prawnym, które wpływałyby na przedmiot zamówienia i jego zakres.

Brak było również podstaw do przyjęcia przez Zamawiającego naruszenia przesłanek z art. 27b ust. 1 pkt 4 ww. ustawy ponieważ:

- ogłoszenie o przetargu zostało zamieszczone w BZP nr (...).
- nie można także przyjąć, że Zamawiający określił przedmiot zamówienia w sposób niezgodny z zasadami określonym w art. 17 ustawy.

Uwagi Członków Komisji odnoszą się bowiem nie do sposobu określenia przedmiotu zamówienia, który jest oczywisty ale do jego zakresu. W SIWZ Zamawiający nie określił bowiem, że sprzątnięcie chodników dotyczy wyłącznie chodników stanowiących własność gminy a wskazał na chodniki jako takie, co w sposób jednoznaczny wynika z pkt 2 specyfikacji.

Nie można również stwierdzić, że postępowanie jest obciążone wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy. Przesłankę taką stanowiłby błąd istotny (art. 84 § 2 k.c.) popełniony przez Zamawiającego przy określaniu zakresu czynności objętych przedmiotem zamówienia, uzasadniający przypuszczenie, że gdyby Zamawiający o nim wiedział i nie działałby pod jego wpływem określiłby przedmiot zamówienia inaczej (wskazał, że utrzymanie porządku na chodnikach dotyczy tylko chodników komunalnych). Z okoliczności sprawy i wyjaśnień Zamawiającego nie można jednak przyjąć, że Zamawiający działał pod wpływem błędu. Usługi objęte dotychczasowym przedmiotem zamówienia realizowane są aktualnie na rzecz miasta przez 2 firmy. Utrzymanie czystości na chodnikach obejmuje zarówno chodniki komunalne jak i prywatne. Zgodnie z oświadczeniem Zamawiającego cena za świadczone dotychczas usługi była dużo wyższa od ceny podanej przez Odwołującego się.

## pkt 4

*orzecznictwo zespołu arbitrów***16. Wyrok ZA z dnia 16 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-742/98**

Zarzut nieprawdziwych danych zawartych w wybranej ofercie nie został przez Odwołującego się należyte udowodniony. Zespół Arbitrów uznał, że wspomniana wyżej opinia nie mogła stanowić podstawy do stwierdzenia, iż zaferowane przez wybranego oferenta koszty eksploatacji należy potraktować jako nieprawdziwe dane. Oferent ma prawo zaproponować w ofercie właściwe według niego wyliczenia cenowe, w tym wyliczenia kosztów eksploatacji i na tak zaproponowanych warunkach jest zobowiązany do podpisania umowy. Na zabezpieczenie należytego wykonania takiej umowy oferent jest zobowiązany wnieść odpowiednią kwotę pieniężną. W tej sytuacji Zamawiający nie mógł potraktować wybranej oferty jako oferty zawierającej nieprawdziwe dane i w związku z tym zastosować art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie było więc podstaw także do zastosowania art. 27b ust. 1 pkt 4 ww. ustawy, ponieważ nie zachodziło rażące naruszenie przepisów procedury.

**17. Wyrok ZA z dnia 9 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-829/98**

Zamawiający, jak ustalono w wyniku rozprawy oraz w oparciu o przedstawione w sprawie dokumenty nie dopełnił obowiązku zamieszczenia ogłoszenia o przetargu w Biuletynie Zamówień Publicznych, mimo że wartość zamówienia znacząco przekraczała 30.000 ECU. Stanowi to obligatoryjną przesłankę unieważnienia przetargu zgodnie z art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

**18. Wyrok ZA z dnia 28 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-904/98**

Zespół Arbitrów zważył co następuje: zgodnie z treścią przepisu art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych aby unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego Zamawiający musiałby między innymi określić przedmiot zamówienia w sposób niezgodny z zasadami określonymi w ustawie. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia naruszenia przepisu stanowiącego podstawę unieważnienia przetargu przez Zamawiającego. Strony zgodnie oświadczyły, iż specyfikacja istotnych warunków zamówienia została sporządzona w sposób prawidłowy, a sam Zamawiający potwierdził, iż nie doszłoby do unieważnienia przetargu gdyby o powtórzenie procedury przetargowej nie wniósł inny oferent. Zamawiający potwierdził również możliwość dokonania powtórnej oceny ofert.

**19. Wyrok ZA z dnia 16 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1099/98**

Wprowadzając powyższe zmiany do specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający nie przedłużył jednocześnie terminu składania ofert, do czego był obowiązany (art. 39 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych), gdyż wprowadzone zmiany były istotne dla oferentów. W efekcie tych czynności Zamawiającego, Odwołujący się złożył ofertę w ustalonym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia terminie, jednakże bez uwzględnienia w niej zmian dotyczących przedmiotu zamówienia i kryteriów oceny ofert. Uznać zatem należy, że dotychczasowe postępowanie jest dotknięte wadą uniemożliwiająca zawarcie ważnej umowy (art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych). Uniemożliwiono bowiem Odwołującemu się złożenie oferty uwzględniającej zmiany wprowadzone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, naruszając przy tym zasadę uczciwej konkurencji.

**20. Wyrok ZA z dnia 19 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-082/99**

Na uwzględnienie zasługuje natomiast zarzut bezpodstawnego unieważnienia przetargu. Zdaniem Zespołu Arbitrów rozbieżność dat realizacji przedmiotu zamówienia nie stanowiła „wady postępowania uniemożliwiającej zawarcie ważnej umowy” w świetle art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Jest to niewątpliwie wada dokumentacji przetargowej, która została jednak zatwierdzona przez Zamawiającego Uchwałą nr (...) Zarządu Miasta (...) z dnia 19.11.1998 r. Ten sam organ unieważnił następnie postępowanie na podstawie sprzecznych zapisów, które wcześniej w pełni akceptował (dowód: § 1 Uchwały nr (...)). Skutki zmiany decyzji co do dokumentacji przetargowej nie powin-

ny obciążać oferentów, skoro zostały spowodowane zaniedbaniem Zamawiającego. Dodatkowo należy podkreślić, że umowa o realizację zamówienia stanowiła jedynie jej projekt, a według treści specyfikacji i ogłoszenia mogła i powinna być skorygowana co do faktycznego okresu realizacji przedmiotowego zamówienia.

### **21. Wyrok ZA z dnia 28 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-457/99**

Stosownie do art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10.06.1994 r. postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadku, gdy... postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy. Przesłanki nieważności umowy o zamówienie publiczne określają przepisy kodeksu cywilnego oraz kodeksu postępowania cywilnego, o ile przepisy ustawy o zamówieniach publicznych nie stanowią inaczej. Zgodnie z art. 72 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna, jeżeli w postępowaniu o zamówienie publiczne poprzedzającym jej zawarcie doszło do naruszenia przepisów określonych w ustawie albo aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie i jeżeli to naruszenie miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

### **22. Wyrok ZA z dnia 17 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-828/99**

Odwołanie należało uwzględnić albowiem unieważnienie przetargu przez Zamawiającego było bezpodstawne, zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym lub co najmniej przedwczesne z uwagi na przyszłe okoliczności. Zamawiający unieważnił bowiem przetarg powołując się na rzekome okoliczności z przepisu art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych, a mianowicie na uprzednie określenie przedmiotu zamówienia w sposób niezgodny z zasadami wyrażonymi w ustawie oraz na zaistnienie wady uniemożliwiającej zawarcie ważnej umowy. Określenie przedmiotu zamówienia z ewentualnym pominięciem wymogu deklarowania zgodności właściwości zamawianego produktu z wymaganiami PN lub z pominięciem obowiązku dołączenia do oferty stosownego certyfikatu na PN nie jest naruszeniem ustawy. W szczególności z przepisu art. 17 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wynika jedynie obowiązek przestrzegania przy opisie przedmiotu zamówienia wymagań PN, a nie obowiązek ich wyraźnego powoływania w tym opisie. Natomiast dyspozycja art. 237 kodeksu pracy nasuwa jedynie konieczność, aby przy dopuszczaniu „odzieży roboczej” do użytkowania przez personel, dopuszczać tylko taką odzież, która spełnia wymagania PN. Zamawiający mógł więc w umowie zawieranej z wybranym oferentem zastrzec konieczność dochowania odpowiednich parametrów dostarczanej odzieży. Dopiero, gdy zastrzeżenie tego rodzaju nie byłoby możliwe należało rozważyć ewentualność zastosowania przepisu art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Poza tym Zamawiający w trakcie wykonywania umowy mógł, napotykając na trudności w egzekwowaniu wymagań PN, odwołać się do przepisu art. 77 ustawy o zamówieniach publicznych i doprowadzić do rozwiązania umowy. Bezasadne okazały się również twierdzenia Zamawiającego, że żaden z oferentów, oprócz Spółki (...), nie dołączył do oferty oświadczenia o przestrzeganiu wymagań wynikających z PN lub stosownego certyfikatu. Tego rodzaju oświadczenie złożyło Przedsiębiorstwo (...), a odpowiedni certyfikat (kopia) (...) (na co wskazuje lektura ofert). Należy więc uznać, że były to oferty nie nadające się do odrzucenia z powodu braku tego formalnego wymogu, ponieważ był on spełniony. Stąd w razie ewentualnego wybrania którejkolwiek z ofert „zaopatrzonych” fakultatywnie, lecz zgodnie z SIWZ w oświadczenie lub stosowny certyfikat na zgodność wyrobu z PN nie prowadziło do stanu uniemożliwiającego zawarcie ważnej umowy w rozumieniu art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **23. Wyrok ZA z dnia 18 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-969/99**

Zespół Arbitrów po zapoznaniu się z aktami sprawy i wysłuchaniu stron stwierdził, że postępowanie dotknięte jest wadą, o której mowa w art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych, a mianowicie przedmiot zamówienia został określony w sposób niezgodny z zasadami ustalonymi w ustawie. W świetle art. 3 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych przejęcie pracowników w trybie art. 23 z indeksem 1 kodeksu pracy nie może być zakwalifikowane jako przedmiot zamówienia publicznego. Nie jest bowiem dostawą, usługą ani tym bardziej robotami budowlanymi.

### **24. Wyrok ZA z dnia 25 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1000/99**

Stosownie do art. 51 ustawy o zamówieniach publicznych „...zamawiający zobowiązany jest do zawarcia umowy w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia ogłoszenia informacji o wyniku przetargu nie później jednak niż przed upływem terminu związania ofertą...”. Jak wyjaśnia Zamawiający na

dzień orzekania przez Zespół Arbitrów jedynie firma (...) wyraziła zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą oraz wadium do dnia 10.11.1999 r. co nastąpiło z wyłącznej inicjatywy dostawcy. Oferty pozostałych oferentów z dniem 30.09.1999 r. przestały być wiążące wobec braku wystąpienia Zamawiającego o przedłużenie terminu związania ofertą jak również przedłużenia terminu ważności wadium. Zgodnie z art. 40 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych „...zgoda dostawcy lub wykonawcy na przedłużenie okresu związania ofertą dopuszczalne jest tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium...”. Stąd też zawinione działanie Zamawiającego w postaci braku podjęcia właściwych działań zmierzających do umożliwienia oferentom przedłużenia terminu związania ofertą jak również ważności wadium spowodowały, że postępowanie o zamówienie zgodnie z art. 27b ust. 1 pkt 4 obarczone zostało wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy. Jak wynika bowiem z przytoczonego wcześniej art. 51 umowa o zamówienie publiczne może być zawarta niepóźniej niż przed upływem terminu związania ofertą.

#### **25. Wyrok ZA z dnia 17 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1081/99**

Część oferentów w swoich ofertach uwzględniała w pełni koszty robót uzupełniających, niektórzy uwzględnili je w części, inni zaś wcale. Mimo że tak przygotowane oferty cenowe były nieporównywalne, komisja przetargowa Zamawiającego dokonała ich oceny. Oferentom, którzy uwzględnili w ofertach dodatkowe roboty, dodawała punkty kwalifikując je do drugiego kryterium oceny, tj. profesjonalność i wiarygodność produkcyjną oferenta (rozd. I pkt 3 SIWZ). Po ustaleniu powyższych faktów, potwierdzonych następnie przez ustne wyjaśnienia przedstawicieli Zamawiającego, Zespół Arbitrów uznał, że ma miejsce naruszenie art. 16 i 48 ustawy o zamówieniach publicznych, skutkujące konsekwencjami opisanymi art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy, tj. unieważnieniem postępowania przetargowego o udzielenie zamówienia publicznego.

#### **26. Wyrok ZA z dnia 20 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-277/00**

Zgłoszone w proteście i odwołaniu i podtrzymane na rozprawie zastrzeżenia do przedmiotowego postępowania odnoszą się w istocie do zastosowanych w SIWZ kryteriów oceny ofert oraz ich wzajemnych relacji (wag). Odwołujący się nie oprotestował we właściwym czasie postanowień SIWZ, utracił zatem termin, a przez to możliwość kwestionowania wag poszczególnych kryteriów. Także zarzut, iż wygrywająca oferta jest czynem nieuczciwej konkurencji nie może być uwzględniony.

Odwołujący się nie wskazał, który przepis rozdziału 2 ustawy z dnia 16.04.1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 z późn zm.) został naruszony przez złożenie oferty o długich terminach płatności i długim terminie gwarancji. Z tych względów nieuzasadniony jest także zarzut naruszenia art. 27b ust. 1 pkt 4 o zamówieniach publicznych i domaganie się unieważnienia postępowania bowiem nie wykazano wad tego postępowania które uniemożliwiają zawarcie ważnej umowy.

#### **27. Wyrok ZA z dnia 26 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-292/00**

Stosownie do przepisu art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadku gdy Zamawiający określił przedmiot zamówienia w sposób niezgodny z zasadami określonymi w ustawie albo postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy.

Zgodnie z art. 72 ust. 2 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna, jeżeli w postępowaniu o zamówienie publiczne poprzedzającym jej zawarcie doszło do naruszenia przepisów określonych w ustawie i jeżeli to naruszenie miało wpływ na wynik postępowania. W szczególności umowa jest nieważna jeżeli Zamawiający dokonał wyboru oferty z rażącym naruszeniem ustawy.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **28. Wyrok ZA z dnia 2 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-485/99**

Skutek unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego powstaje między innymi, gdy prowadzone postępowanie zawiera wady uniemożliwiające zawarcie ważnej umowy (art. 27b

ust. 1 pkt 4 in fine ustawy o zamówieniach publicznych). Zasady, formy i tryb prowadzenia postępowania określa ustawa o zamówieniach publicznych oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy. Z wystąpieniem wadliwości postępowania wiąże się naruszenie tychże przepisów. Zamawiający unieważniając postępowanie powinien wskazać, jakie okoliczności spowodowały wadliwość postępowania i jaki przepis związany z tym faktem został naruszony. W informacji przesłanej do Odwołującego Zamawiający ograniczył się jedynie do wskazania cyt. art. 27b ust. 1 pkt 4, czym naruszył art. 27b ust. 2 ustawy.

### **29. Wyrok ZA z dnia 11 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-934/99**

Zespół Arbitrów postanowił uwzględnić odwołanie i unieważnić czynność unieważnienia przetargu nieograniczonego. Zespół Arbitrów przy wydawaniu wyroku przyjął, iż postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wybór banku obsługującego budżet jednostki samorządu terytorialnego inicjuje i kończy się stanowiskiem organu stanowiącego wyrażonym w formie uchwały. Czynności techniczne w imieniu organu stanowiącego wykonuje zarząd czyli organ wykonawczy działający w granicach umocowania. Rada Miasta (...) zakończyła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego podejmując w dniu 8 września 1999 r. Uchwałę nr (...) w sprawie niezatwierdzenia wyniku przetargu i unieważnienia procedury przetargowej, co należy uznać za czynność unieważnienia postępowania przewidzianą w art. 27b ustawy o zamówieniach publicznych. Stosownie do art. 27b ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych czynność unieważnienia postępowania wymaga uzasadnienia faktycznego i prawnego, a przy braku takowych podstaw Zamawiający zobligowany jest podpisać umowę z wybranym oferentem. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego uznawać należy za przyrzeczenie publiczne zawarcia umowy, od którego uwolnić się można jedynie przy zaistnieniu ustawowych przeszkód wyartykułowanym enumeratywnie w art. 27b. Nie można więc unieważnić postępowania o zamówienie publiczne bez przyczyn ustawowych lub z innych powodów niż podaje ustawa. Zespół Arbitrów uznaje, iż Rada Miasta (...) unieważniając postępowanie nie wykazała żadnych podstaw prawnych lub faktycznych uzasadniających zanegowanie wyboru dokonanego przez Zarząd Miasta.

### **30. Wyrok ZA z dnia 4 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-334/00**

Unieważnienie przetargu jest jedną z najistotniejszych czynności w postępowaniu o zamówienie publiczne.

Między innymi z tego względu unieważnienie przetargu z powołaniem art. 27b ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych ustawodawca ściśle wiąże z obowiązkiem równoczesnego podania przez Zamawiającego uzasadnienia faktycznego i prawnego tej czynności, bowiem tylko pełna informacja przewidziana art. 27b ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych daje uczestnikom możliwość odniesienia się do zasadności unieważnienia postępowania przez Zamawiającego w oparciu o ten przepis.

### **Art. 27c.**

**Jeżeli oferent, którego oferta została wybrana, przedstawił nieprawdziwe dane, uchyla się od zawarcia umowy lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający wybiera tę spośród pozostałych ofert, która uzyskała najwyższą liczbę punktów, chyba że złożono tylko dwie ważne oferty lub upłynął termin, o którym mowa w art. 40 ust. 1.**

### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

### **1. Wyrok ZA z dnia 29 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-787/98**

Zamawiający rzeczywiście wykluczył Odwołującego się z postępowania i powołał się przy tym na art. 20 pkt 2 i 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Uznał też, że Odwołujący złożył nieprawdziwe oświadczenie określone w art. 22 ust. 2 ww. ustawy. Po tym wykluczeniu Zamawiający wybrał następną w kolejności ofertę.

Zespół Arbitrów uznał wyżej opisane działanie Zamawiającego za rażące naruszenie ustawy o zamówieniach publicznych. Należy bowiem zwrócić uwagę na fakt, że przepis art. 20 dotyczy pracowników Zamawiającego lub osób występujących w jego imieniu, a nie oferenta. Na podstawie tego artykułu określone w nim osoby nie mogą występować po stronie Zamawiającego w prowadzonym postępo-

waniu. W przypadku stwierdzenia okoliczności określonych w art. 20 obowiązkiem Zamawiającego jest odsunięcie takich osób od udziału w postępowaniu, w żadnym wypadku natomiast nie może skutkować wykluczeniem oferenta z postępowania.

Zespół Arbitrów uznał, iż nie było żadnych podstaw do wykluczenia oferenta Odwołującego się, a oświadczenie przez niego złożone w trybie art. 22 ust. 2 nie było nieprawdziwe. W związku z powyższym nie było podstaw do zastosowania art. 27 c.

### **2. Wyrok ZA z dnia 4 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-100/99**

Weryfikacji uczestników postępowania pod kątem ich wykluczenia Zamawiający dokonuje na zasadach określonych w art. 22 ustawy o zamówieniach publicznych. Podstawą tej weryfikacji są:

1. oświadczenie dostawcy lub wykonawcy o nie podleganiu wykluczeniu (art. 22 ust. 2 pkt 5),
2. żądane przez Zamawiającego dokumenty na potwierdzenie spełniania warunków nie podlegania wykluczeniu (art. 22 ust. 4).

Jeżeli z treści złożonego oświadczenia oraz przedłożonych dokumentów wynika, że nie zachodzą przesłanki wykluczenia, to istnieje domniemanie prawdziwości twierdzeń oferenta i oferent ten może skutecznie ubiegać się o zamówienie publiczne. Powzięcie przez Zamawiającego, nieistotne w jaki sposób, wiadomości o nieprawdziwości oświadczenia lub dokumentów złożonych przez oferenta na okoliczność przesłanek wykluczenia, nakłada na Zamawiającego obowiązek zweryfikowania tych wiadomości. Z treści art. 24 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych oraz art. 6 k.c. wynika, że ciężar udowodnienia podstaw wykluczenia spoczywa na Zamawiającym, gdyż to właśnie on z faktów tych wywodzi skutki prawne.

### **3. Wyrok ZA z dnia 16 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-544/99**

Po oprotestowaniu zamawiający powinien zakwestionowane informacje sprawdzić, poprzez zażądanie odpowiednich dokumentów lub oświadczeń składanych przez uczestników przetargu. Obowiązek taki nakładają na zamawiającego art. 24 ust. 4 oraz art. 27c ustawy o zamówieniach publicznych. Pełnomocnik zamawiającego na rozprawie stwierdził, iż nie dokonano sprawdzenia danych zawartych w informacji o zatrudnieniu dołączonej do wygrywającej oferty.

### **4. Wyrok ZA z dnia 18 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1094/99**

Odwołujący w proteście, odwołaniu ani w trakcie rozprawy nie przedstawił żadnego dowodu ani środka dowodowego uprawniającego chociażby jego zarzuty. Ponieważ postępowanie jest kontradyktoryjne, do uczestników postępowania należy wykazanie zasadności zarzutów. Stwierdzenie nieprawdziwości oświadczenia dostawcy musi być udokumentowane i nie może pozostawiać wątpliwości co do tego, jakie informacje (które dane) zostały podane nieprawdziwe.





## **Rozdział 4**

### **Przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony**

#### **Art. 28.**

- 1. Przetarg jest organizowany przez zamawiającego w celu wyboru najkorzystniejszej oferty na wykonanie zamówienia publicznego.**
- 2. W przetargu nieograniczonym oferty mogą złożyć wszyscy dostawcy lub wykonawcy, którzy chcą wziąć udział w przetargu, z zastrzeżeniem art. 23.**
- 3. Oferty w przetargu ograniczonym mogą złożyć jedynie dostawcy lub wykonawcy zaproszeni przez zamawiającego do składania ofert.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 2 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-692/98**

Art. 28 ustawy o zamówieniach publicznych nie ma w niniejszej sprawie zastosowania albowiem postępowanie prowadzone było w trybie przetargu dwustopniowego.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 12 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-969/98**

Zasadnicza rozbieżność stanowisk pomiędzy stronami związana jest z odmienną interpretacją zapisów punktów 3 i 6 specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu rozprawy stwierdził, że Zamawiający w toku postępowania o zamówienie publiczne nie naruszył obowiązującej przy zamówieniach publicznych procedury, w tym zwłaszcza zarzucanych przez Odwołującego przepisów art. 16, 27 a, 24 ust. 1 i 2 i art. 28 ustawy o zamówieniach publicznych. Każdy wykonawca składając ofertę zobowiązany został do złożenia oświadczenia o spełnieniu wymogu preferencji krajowych. Niespełnienie tego warunku zostało zagrożone odrzuceniem oferty. Zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych ostatecznym terminem na składanie oferty i wymaganych dokumentów jest termin składania ofert określony przez Zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (nie dotyczy to jedynie tych oświadczeń, które z oczywistych względów nie mogą być złożone w tym terminie). Wykonawca nie może wybiórczo stosować specyfikację istotnych warunków zamówienia, gdyż stanowi ona jedyną spójną całość. W przypadku wątpliwości przysługuje oferentowi prawo do składania zapytań bądź oprotestowania specyfikacji.

##### **3. Wyrok ZA z dnia 12 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-257/99**

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie oraz zgromadzone dokumenty istotne w niniejszej sprawie uzasadnienie, znajdują zarzuty uchybienia art. 16, 28, 48 oraz 49 w związku z art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych. W szczególności ustalono, iż mimo zapisów specyfikacji określających, iż punktowanie w zakresie kryteriów doświadczenie i przygotowanie fachowe oraz realizacja gwarancji i serwisu, odbywać się będzie w oparciu o przedstawione dokumenty ofertowe, a ponadto określone zostały dla nich elementy podlegające ocenie, takie jak sposób reasekuracji gwarancji, zakres gwarancji, sposób realizacji serwisu gwarancyjnego oraz pogwarancyjnego, w dokonanej ocenie przez członków komisji zachodzą diametralne rozbieżności w punktowaniu tych samych ofert. Przeprowadzone ustalenia wykazały, że mimo przedstawionych dokumentów typu referencje, warunki gwarancji i serwisu doszło do punktowania w rozbieżności od 0 do 10 pkt bez uzasadnienia takiego punktowania na indywidualnych kartach ocen. Rozbieżności wynikające także z punktowania przez poszczególne

gólnych członków komisji z treścią zgromadzonych materiałów ofertowych prowadzą, w ocenie Zespołu Arbitrów, do uznania, iż występująca w tym zakresie uznaniowość punktowania posunięta została do dowolności, która uchybia wskazywanym unormowaniom ustawy o zamówieniach publicznych i sprzeczna jest z celem ustawy, którym jest wybór najkorzystniejszej oferty. Przedstawione wyjaśnienia i odpowiedzi na pytania Zespołu Arbitrów nie doprowadziły do usunięcia wątpliwości, a raczej je pogłębiły. Dodatkowo wskazać należy na stwierdzone uchybienia formalne, polegające na braku podpisu na kartach indywidualnej oceny przez jednego z członków komisji, a także na to, iż w ostatecznym punktowaniu ofert nie wzięli udziału wszyscy członkowie komisji. Choć ta ostatnia okoliczność nie stanowi wprost uchybienia przepisu, to jednak w sytuacji tak znacznego zróżnicowania punktowania mogło to mieć wpływ na ostateczny wynik postępowania. Komisja Przetargowa nie postąpiła w tym względzie sformalizowanym regulaminem, a organ ustanawiający jej skład nie określił, w jakim składzie może ona skutecznie działać.

**ust. 1**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**4. Wyrok ZA z dnia 26 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-417/98**

Odwołanie należało uwzględnić albowiem potwierdził się podstawowy zarzut Odwołującego się, dotyczący niewłaściwego operowania kryteriami oceny ofert w postaci kryterium oceny technicznej, oraz warunków gwarancji i serwisu pogwarancyjnego, które łącznie ważyły aż 70% w ogólnej punktacji. Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) przyjął te kryteria bez bliższego doprecyzowania (nieostre), co wymagało przyjęcia przynajmniej jednolitych zasad operowania tymi kryteriami przez poszczególnych członków komisji. Tymczasem członkowie komisji (co potwierdzają karty indywidualnej oceny ofert) kierowali się różnymi, subiektywnymi, okolicznościami związanymi z poszczególnymi parametrami. Każdy członek komisji dowolnie przyznawał punkty w obrębie każdego z tych kryteriów choć zasady indywidualności oceny i granice procentowej oceny kryteriów nie zostały naruszone. Członkowie komisji nie dysponowali jednolitymi zasadami punktacji, a więc nie wiedzieli co dokładnie należy brać pod uwagę zwłaszcza przy ocenie technicznej przedmiotu zamówienia. Taki zaś proces uniemożliwia rzetelne porównanie ofert (brak jednakowych podstaw porównania), co rzutować może na wynik przetargu. Z materiału sprawy wynika, że punktowano nawet niektóre okoliczności niespodziewane, np. stworzono dodatkowe kryterium w postaci niemożności postużenia się przez oferenta przy produkowaniu sprzętu kooperantami, co uchybia także ogólnym zasadom prawa cywilnego bądź też zwracanie szczególnej uwagi na świadczenia dodatkowe. Powyższych uchybień unikniętoby w przypadku należycie doprecyzowanych kryteriów (co już na tym etapie postępowania nie podlega zaskarżeniu) lub w najgorszym razie przez przyjęcie przed oceną merytoryczną ofert jednolitych zasad merytorycznych operowania kryteriami. W szczególności ocena techniczna wymaga aby każdy członek komisji przyznawał punkty w oparciu o takie same, z góry wiadome parametry techniczne. W konsekwencji uchybienia w ocenie merytorycznej ofert przetargowych doprowadziły do naruszenia art. 28 ust. 1 i art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych.

**5. Wyrok ZA z dnia 21 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-647/98**

Zamawiający nie naruszył art. 28 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119 z 1998 r., poz. 773). Dokonał bowiem wyboru oferty, która przedstawiała najkorzystniejszy bilans ceny oraz pozostałych kryteriów określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w wyroku Zespołu Arbitrów z dnia 26 czerwca 1998 r. (sygn. akt.(...)) Zamawiający przyjął przy ponownej ocenie ofert jednolite zasady operowania tymi kryteriami przez poszczególnych członków Komisji Przetargowej. Wbrew twierdzeniom Odwołującego się wprowadzenie wyżej określonych zasad nie spowodowało zastosowania przez Zamawiającego nowych kryteriów oceny, nie wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Nie nastąpiło więc naruszenie przepisu art. 35 ust. 1 pkt 6 powołanej ustawy.

**6. Wyrok ZA z dnia 3 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1053/98**

Kolejny zarzut dotyczący naruszenia art. 28 ust. 1 i art. 49 ustawy o zamówieniach w sytuacji gdy ze względów formalnych oferta została odrzucona, gdyż była nie prawidłowa, nie może być również uznany za skuteczny. Ocenia się tylko bowiem oferty prawidłowe, zgodne ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia i ustawą o zamówieniach publicznych. Tak więc nie można uznać, że Zama-

wiający naruszył wskazane przez Odwołującego się przepisy prawa, gdyż zgodnie z art. 27 a ustawy o zamówieniach publicznych był zobowiązany odrzucić ofertę, która nie odpowiadała wymogom specyfikacji przygotowanej dla przedmiotowego zamówienia.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1094/98**

W tej sytuacji przyjęć należało, że wybrana oferta, pomimo iż prezentuje cenę wyższą niż cena oferty Odwołującego się jest ofertą najkorzystniejszą dla Zamawiającego w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, a przeprowadzony przez Zamawiającego przetarg spełnił cel wskazany w treści art. 28 ust. 1 tej ustawy.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 8 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-511/99**

Chcąc bowiem osiągnąć cel wyznaczony w art. 28 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający prawidłowo skonstruował SIWZ i załączniki do niej zapewniając sobie możliwość badania tych potencjałów w firmach oferentów, które powinny zapewnić optymalne wykonanie zamówienia.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 27 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-305/00**

Zespół Arbitrów zapoznał się z dwoma ofertami uznanymi przez Zamawiającego za ważne /oferty nr 2 i 5/ i stwierdził, że jedna z tych ofert, (...) / oferta nr 5/ w poz. 69 i 34 kosztorysu ofertowego OF-30/02/AGH/11, tak jak oferta Odwołującego się, zawierała brodziki z tworzywa sztucznego i została przyjęta do oceny. Wobec powyższego Zespół Arbitrów uznał, że Zamawiający dopuścił się w trakcie postępowania naruszenia przepisów art. 16 i art. 28 ust. 1 ustawy. Z dokumentacji przedstawionej przez Zamawiającego druk ZP-46 wynika, że Odwołujący spełnił wszystkie wymogi określone w specyfikacji, jak również spełnili te wymogi pozostali oferenci. Ten dokument świadczy o tym, iż brak było podstaw do odrzucenia oferty Odwołującego się.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 25 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-446/00**

Ustalenia Zespołu arbitrów wykazały nadto, że ponowna ocena przeprowadzona została przez Zamawiającego w sposób rutynowy bez staranności i rzetelności wymaganej w postępowaniu o zamówienie publiczne. Przyznane oferentom za poszczególne kryteria ilości punktów nie zostały w żaden sposób uzasadnione. Dokonana w taki sposób ocena ofert nie może stanowić podstawy do wskazania oferty najkorzystniejszej. Zespół Arbitrów uznał, że takie działanie Zamawiającego pozostaje w sprzeczności z zasadą równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie i narusza art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Również wskazana w tych warunkach najkorzystniejsza oferta nie spełnia wymogów określonych w art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, a tym samym przetarg nie spełnił celu wskazanego w art. 28 ust. 1 tejże ustawy. Tym samym Zamawiający spowodował uszczerbek dla interesu prawnego Odwołującego się. Takie rozstrzygnięcie przetargu przesądza również, że decyzja Zamawiającego o unieważnieniu przetargu podjęta została w warunkach braku przesłanki wskazanej w art. 27b pkt 2 ustawy.

#### **Art. 29.**

- 1. Zamawiający zaprasza do udziału w przetargu nieograniczonym zamieszczając ogłoszenie w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie oraz, za pośrednictwem Prezesa Urzędu, w Biuletynie Zamówień Publicznych.**
- 2. (skreślony)**
- 3. Zamawiający może także ogłosić organizację przetargu nieograniczonego w prasie. Ogłoszenie to nie może być jednak skierowane do prasy przed publikacją w Biuletynie Zamówień Publicznych.**

ust. 1

#### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

#### **1. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1173/99**

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający zaprasza do udziału w przetargu nieograniczonym zamieszczając ogłoszenie w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie, oraz za pośrednictwem Prezesa Urzędu w Biuletynie Zamówień Publicznych. Ogłoszenie o przetargu

nieograniczonym o wartości powyżej 30.000 EURO powinno określać m.in. kryteria wyboru oferty i ich znaczenie (w procentach) — pkt 12 zał. nNr 1 (druk ZP-110) do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7.11.1997 r. w sprawie określenia wzorów ogłoszeń o zamówieniach publicznych opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz dodatkowych informacji zawartych w ogłoszeniach (Dz. U. Nr 138, poz. 930). Ratio legis powyższych przepisów wskazuje na konieczność określenia przez Zamawiającego takich samych kryteriów wyboru ofert zarówno w ogłoszeniu publikowanym w BZP jak i w SIWZ, którego ogłoszenie dotyczy. W przedmiotowej sprawie Zamawiający wskazał inne kryteria wyboru ofert w ogłoszeniu opublikowanym w BZP (cena/koszt), ocena techniczna (jakość), doświadczenie i przygotowanie fachowe (techniczne) oferenta, a inne w SIWZ (składniki cenotwórcze, kompleksowość remontowa, wiarygodność).

#### Art. 30.

1. **Ogłoszenie o przetargu nieograniczonym zawiera co najmniej:**
  - 1) **nazwę i adres zamawiającego,**
  - 2) **ilość, liczbę i rodzaj zamawianych dostaw lub usług, a w odniesieniu do robót budowlanych — rodzaj, zakres i lokalizację budowy,**
  - 3) **pożądany lub wymagany termin realizacji zamówienia publicznego,**
  - 4) **informację o warunkach wymaganych od dostawców i wykonawców,**
  - 5) **oświadczenie o stosowaniu preferencji krajowych,**
  - 6) **określenie sposobu uzyskania formularza zawierającego specyfikację istotnych warunków zamówienia, a także cenę formularza, jeżeli jego udostępnienie jest odpłatne,**
  - 7) **miejsce i termin składania ofert,**
  - 8) **miejsce i termin otwarcia ofert.**
2. (skreślony).

#### pkt 5

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 10 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-961/98**

W praktyce Zamawiający — bez względu na to jaki rodzaj preferencji krajowych ma zamiar zastosować lub ich nie zastosować — ma obowiązek zamieścić informację w ogłoszeniu o przetargu (art. 30 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych). Oświadczenie, że postępowanie będzie prowadzone bez zastosowania preferencji krajowych Zamawiający zamieścił w ogłoszeniu o przetargu nieograniczonym, ogłoszonym w Biuletynie Zamówień Publicznych nr 133 z dnia 07.08.1998 r., poz. (...). Fakt, iż Odwołujący informację o przetargu na dostawę uzyskał z innych źródeł innych niż Biuletyn Zamówień Publicznych w okolicznościach niniejszej sprawy nie ma znaczenia.

#### **2. Wyrok ZA z dnia 6 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-765/99**

Z ustaleń w sprawie wynika, iż w ogłoszeniu o przetargu nieograniczonym zamieszczonym w BZP zamieszczone zostało oświadczenie Zamawiającego o stosowaniu preferencji krajowych (zgodnie z treścią art. 30 pkt 5 ustawy o zamówieniach publicznych). Oznacza to, iż później oświadczenie to zmienione być nie mogło. Uzyskana zatem decyzja z dnia 02.08.1999 r. o wyrażeniu zgody przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na odstąpienie od stosowania preferencji krajowych nie wpłynęła i wpłynąć nie mogła na treść złożonego wcześniej przez Zamawiającego oświadczenia.

#### Art. 31.

(skreślony).

#### Art. 32.

**Zamawiający może zorganizować przetarg ograniczony w przypadku, gdy:**

- 1) **ze względu na specjalistyczny charakter zamówienia istnieje ograniczona liczba dostawców lub wykonawców mogących wykonać dane zamówienie,**
- 2) **koszty przeprowadzenia przetargu nieograniczonego byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do wartości zamówienia.**

**Art. 33.**

1. W przypadku określonym w art. 32 pkt 1, zamawiający zaprasza do zgłoszenia zainteresowania udziałem w przetargu wszystkich znanych dostawców i wykonawców.
2. W przypadku określonym w art. 32 pkt 2, zamawiający zaprasza do zgłoszenia zainteresowania udziałem w przetargu taką liczbę dostawców i wykonawców, która zapewni wybór najkorzystniejszej oferty, konkurencję oraz sprawny przebieg postępowania o zamówienie publiczne, nie mniej niż czterech.
3. W zaproszeniu do zgłoszenia zainteresowania udziałem w przetargu zawiera się co najmniej informacje określone w art. 30 pkt 1—5.
4. Wyznaczony przez zamawiającego termin do zgłaszania zainteresowania udziałem w przetargu nie może być krótszy niż 3 tygodnie od daty wystania zaproszenia.
5. Jeżeli wartość zamówienia przekracza kwotę, o której mowa w art. 15 ust. 2, zaproszenie do zgłaszania zainteresowania udziałem w przetargu ogłasza się w Biuletynie Zamówień Publicznych nie później niż na dwa tygodnie przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 4.
6. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, zamawiający zaprasza do składania ofert dostawców lub wykonawców, którzy zgłosili zainteresowanie udziałem w przetargu, nie mniej jednak niż:
  - 1) dwóch — w przypadku określonym w art. 32 pkt 1,
  - 2) czterech — w przypadku określonym w art. 32 pkt 2.
7. (skreślony).

**ust. 6*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 19 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-012/98**

Artykuł 16 ustawy o zamówieniach publicznych nakazuje równe traktowanie wszystkich podmiotów, ale wskazuje też cel takiego postępowania. Jest nim zagwarantowanie zachowania zasad uczciwej konkurencji. Ustawa przewiduje też wyjątki od nakazu równego traktowania wszystkich konkurentów, np. w art. 18 ust. 2 i 3 oraz art. 33 ust. 6 (w brzmieniu przed ostatnią nowelizacją). Najistotniejszy dla niniejszej sprawy jest art. 66 ust. 3, w którym ustawodawca stanowiąc o wszystkich dostawcach i wykonawcach nie używa ani sformułowań zawartych w art. 33 ust. 6 („w tym wszystkich”), ani też przeciwnych im zawartych w art. 23 ust. 6 („wyłącznie dostawcy lub wykonawcy (...”). Wszystkie rygory ustawy o zamówieniach publicznych stanowią odstępstwo od zasady wolności prowadzenia działalności gospodarczej. Wyjątki od tej zasady (jak np. zawarte w art. 23 ust. 6 ustawy o zamówieniach publicznych) nie mogą być interpretowane rozszerzająco, a co za tym idzie zasada sformułowana w odniesieniu do wstępnej kwalifikacji nie odnosi się w żadnym razie do negocjacji z zachowaniem konkurencji. Interpretując językowo art. 66 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, należy stwierdzić, że warunkiem sine qua non dopuszczenia do złożenia oferty ostatecznej jest uczestnictwo w negocjacjach z zachowaniem konkurencji, nie zaś złożenie oferty wstępnej.

**Art. 34.**

1. Zamawiający przesyła dostawcy lub wykonawcy formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia, nie później niż w ciągu tygodnia od dnia zgłoszenia wniosku o przesłanie formularza.
2. W razie organizacji przetargu ograniczonego, formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia przesyła się łącznie z zaproszeniem do udziału w przetargu.
3. W przypadkach, w których przeprowadzono wstępną kwalifikację, formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia przesyła się wszystkim zakwalifikowanym dostawcom lub wykonawcom.
4. Cena, jakiej wolno żądać za formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia, może pokrywać jedynie koszty jego druku oraz przesłania.

## ust. 4

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 8 marca 1999 r., Sygn. akt. UZP/ZO/0-110/99**

W art. 34 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych zamieszczono zakaz pobierania przez zamawiającego za formularz zawierający specyfikację istotnych warunków zamówienia ceny wyższej od kosztów jego wydruku oraz przesłania. Celem ustawodawcy było niewątpliwie odebranie Zamawiającemu możliwości ograniczenia prawa oferentów do dostępu ubiegania się o uzyskanie zamówienia publicznego poprzez stworzenie drugiej obok wadium bariery finansowej. Nie wydaje się aby w sprawie niniejszej, biorąc pod uwagę wysokość ceny (50 zł) Zamawiający miał na celu stawianie takiej bariery. Niemniej stojąc na gruncie wykładni gramatycznej, można przeprowadzić rozumowanie zaprezentowane w odwołaniu i Zamawiający powinien ten problem rozważyć podczas ewentualnego ponownego przetargu.

## Art. 35.

**1. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawiera:**

- 1) opis sposobu przygotowywania ofert,
- 2) opis kryteriów i sposobów dokonywania oceny spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców,
- 3) informację o dokumentach, jakie mają dostarczyć dostawcy i wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania wymaganych warunków,
- 4) określenie przedmiotu zamówienia (w razie potrzeby również za pomocą planów, rysunków lub projektów), łącznie z wyszczególnieniem wszelkich dodatkowych usług, które mają być wykonane w ramach umowy,
- 5) pożądaný lub wymagany termin wykonania umowy,
- 6) opis wszelkich innych niż cena kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty, wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów,
- 7) istotne dla zamawiającego postanowienia, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy,
- 8) opis odpowiednich części zamówienia, jeżeli dopuszczalne jest składanie ofert częściowych,
- 9) opis sposobu obliczenia ceny oferty,
- 10) w przetargach o charakterze międzynarodowym informacje dotyczące walut obcych, w jakich mogą być prowadzone rozliczenia między zamawiającym a dostawcą lub wykonawcą,
- 11) wszelkie wymagania, w szczególności kwotę, dotyczące wadium oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- 12) wskazanie miejsca i terminu składania ofert,
- 13) opis sposobu udzielania wyjaśnień dotyczących specyfikacji istotnych warunków zamówienia publicznego oraz oświadczenie, czy zamierza się zwołać zebranie dostawców i wykonawców,
- 14) termin, do którego dostawca lub wykonawca będzie związany złożoną ofertą,
- 15) wskazanie miejsca i terminu otwarcia ofert,
- 16) informacje o trybie otwarcia i oceny ofert,
- 17) nazwiska, stanowiska służbowe oraz sposób porozumiewania się z pracownikami zamawiającego, uprawnionymi do bezpośredniego kontaktowania się z dostawcami i wykonawcami,
- 18) wszelkie przyszłe zobowiązania dostawcy lub wykonawcy związane z umową w sprawie zamówienia publicznego,
- 19) pouczenie o środkach odwoławczych przysługujących dostawcy lub wykonawcy w toku postępowania o udzielenie zamówienia,
- 20) informację o wszelkich formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po zakończeniu przetargu w celu zawarcia umowy,
- 21) ogólne warunki umowy, wzór umowy albo regulamin, jeżeli zamawiający wymaga od oferenta, by zawarł z nim umowę na takich warunkach.

2. Zamawiający obowiązany jest, w odniesieniu do robót budowlanych, posiadać dokumentację określającą przedmiot przetargu oraz kosztorys inwestorski.
- 2a. Kosztorys inwestorski stanowi podstawę do określania wartości szacunkowej zamówienia na roboty budowlane.
3. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) metody i podstawy sporządzania kosztorysu inwestorskiego,
  - 2) kosztorysowe normy nakładów rzeczowych, ceny jednostkowe robót budowlanych oraz ceny czynników produkcji dla potrzeb sporządzania kosztorysu inwestorskiego.
4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, dla poszczególnych rodzajów zamówień, wzory formularzy specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz dodatkowe informacje, które muszą zawierać te formularze.

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 17 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-093/98**

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie ustawy z dnia 10 czerwca 1994r. o zamówieniach publicznych /Dz.U Nr 76, poz. 344 z późn. zm./ poprzez sprzeczne z art. 24 i art. 35 ustalenie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia warunków stawianych oferentom oraz kryteriów oceny ofert. Odwołujący specyfikację istotnych warunków zamówienia otrzymał w dniu 23 lutego 1998r., a w dniu 25 lutego 1998 r zawiadomiony został o wyborze innego oferenta jako najkorzystniejszego. Pomimo dokonania wyboru Odwołującemu służy prawo złożenia protestu na specyfikację istotnych warunków zamówienia w terminie 7 dni od dnia, w którym zapoznał się z dokumentem.

#### **2. Wyrok ZA z dnia 28 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-558/98**

(...) Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych do trybu negocjacji z zachowaniem konkurencji nie stosuje się przepisów o specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 35 ustawy). Przedstawiciel zamawiającego na rozprawie wyjaśniła, iż specyfikację otrzymaną przez oferentów traktowano jako zaproszenie do składania ofert ostatecznych w rozumieniu art. 66 ust. 3 ustawy. Przyjmując takie wyjaśnienie i tak należy stwierdzić, iż wymagania co do składanych dokumentów były nie precyzyjne.

#### **3. Wyrok ZA z dnia 19 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-642/98**

Zarzut naruszenia art. 17 i art. 35 ustawy o zamówieniach publicznych nie może być przedmiotem rozważania jako spóźniony. Jeżeli bowiem zdaniem Odwołującej się, przedmiot zamówienia i kryteria oceny ofert zostały nie precyzyjnie sprecyzowane w specyfikacji istotnych warunków zamówienia to mogła ona tę czynność Zamawiającego (specyfikację istotnych warunków zamówienia) oprotestować w ustawowym terminie 7 dni, licząc od otrzymania tego dokumentu (art. 82 ust. 1 ustawy). Protestu takiego Odwołująca się nie złożyła.

#### **4. Wyrok ZA z dnia 1 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-686/98**

W ocenie Zespołu Arbitrów odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Zamawiający stworzył specyfikację istotnych warunków zamówienia, zawierając w niej kryteria oceny ofert i ich wagę. Zasady i metodyka oceny ofert zostały przez Odwołującego zaakceptowane, gdyż nie oprotestował ich w czasie właściwym.

Zamawiający w sposób właściwy ocenił kryterium ceny i przyznał w tym zakresie ofercie Odwołującego maksymalną ilość punktów, w tym zakresie Odwołujący cofnął swój zarzut.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 1 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-687/98**

Zdaniem Zespołu Arbitrów Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia spełnia kryteria określone przepisem art. 35 ustawy o zamówieniach publicznych. Zamawiający określił kryteria oceny oraz podał znaczenia tych kryteriów. Zespół Arbitrów nie dopatrył się, aby Komisja Przetargowa dokonywała oceny ofert w oparciu o inne kryteria niż podane w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Wynika to tak z okazanej dokumentacji postępowania, jak i przebiegu rozprawy. Zespół Arbitrów nie stwierdził więc naruszenia przez Zamawiającego przepisu art. 16, art. 35 i 48 ustawy o zamówieniach publicznych.

W tych okolicznościach nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek Odwołującego o unieważnieniu czynności przetargowych i powtórzeniu czynności wyboru oferty, jak też wniosek o nakazanie Zamawiającemu oparcia oceny wyłącznie na kryterium cenowym. To ostatnie nie znajduje umocowania w przepisach ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 2 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-698/98**

1. Zarzut naruszenia art. 35 ustawy o zamówieniach publicznych nie może być uznany, bowiem Odwołujący postawił go z naruszeniem art. 82 czyli przekroczył 7-dniowy termin na wniesienie protestu, liczony od dnia, w którym powziął lub mógł powziąć wiadomość o tych właśnie okolicznościach. Specyfikację istotnych warunków zamówienia Odwołujący odebrał 2 tygodnie przed zakończeniem lipca, więc tym samym wniósł protest dopiero w dniu 10.08.1998 r., czym naruszył przepisy ustawy dotyczące postępowania odwoławczego (art. 82 ustawy).

#### **7. Wyrok ZA z dnia 9 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-956/98**

Obowiązkiem Zamawiającego jest takie sprecyzowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia, aby nie stwarzała ona możliwości różnego podejścia do zakresu i rodzaju wykonywanych robót. Załączony do specyfikacji istotnych warunków zamówienia kosztorys ślepy nie określa precyzyjnie przedmiotu zamówienia. Nie określono m.in. rodzaju nasadzeń, ich ilości i jakości, miejsc przebiegu ścieżek oraz elementów architektury, która miała w parku powstać. Uzasadnione są także zarzuty dotyczące oceny kryterium „doświadczenia i przygotowania fachowego” w zakresie zabezpieczenia laboratoryjnego poprzez brak określenia o jaki rodzaj i zakres badań chodzi. W części dotyczącej wykazu podstawowego sprzętu w odróżnieniu od innego sprzętu (zał. nr 7 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia) nie podano jaki to sprzęt podstawowy, a jaki inny. Także kryterium „termin” nie zostało precyzyjnie określone przez co sposób jego oceny powodować może przyznanie różnej ilości punktów w zależności od określenia terminu, np. liczba dni roboczych lub liczba dni kalendarzowych.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 12 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-966/98**

Zamawiający nie popełnił błędu w ocenie ofert. Zastosował określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia kryteria i przypisane im wzory. Specyfikacja nie przewidywała obowiązku przeprowadzenia analizy ekonomicznej, z której to analizy wynikałyby rzeczywiste korzyści wynikające z wyboru oceny oferty (...). W szczególności dotyczyło to przeprowadzenia rachunku porównawczego kosztu zamówienia w świetle okresu niezmienności cen oraz warunku płatności. Brak w specyfikacji powyższego kryterium „analizy ekonomicznej” nie stanowił przedmiotu zapytania ani też protestu.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 30 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1050/98**

Zamawiający ogłaszając przetarg na modernizację oczyszczalni ścieków — etap I, przepompownia ścieków — ustalił następujące kryteria oceny ofert:

- cena ofertowa 75%
- termin realizacji zamówienia 5%
- wiarygodność 20%

W ocenie Zespołu Arbitrów dwa pierwsze kryteria są obiektywne, wymierne i nie budzą wątpliwości co do oceny złożonych ofert w tym zakresie. Natomiast trzecie kryterium jest kryterium bardzo ocenym. W związku z powyższym aby uznać to kryterium jako obiektywne, należy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia doprecyzować zasady oceny ofert w tym zakresie.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 5 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1080/98**

Zespół Arbitrów uznał, że wymogi Zamawiającego zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wiążą się ze szczególnym rodzajem zamówienia polegającym na wykonaniu usługi w określonym czasie, niekiedy w bardzo krótkim, stąd też zapisy specyfikacji istotnych warunków zamówienia powinny zagwarantować, iż wielkość firmy, doświadczenie zawodowe oraz dobra kondycja finanso-



wa firm ubiegających się o dane zamówienie będą adekwatne do wielkości i charakteru tych usług. Zdaniem Zespołu Arbitrów z powyższych względów w przedmiotowej sprawie nie zachodzi naruszenie zasady uczciwej konkurencji.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 22 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-035/99**

Naruszenie zasad zawartych w art. 17 i 35 ustawy o zamówieniach publicznych nie zostało przez Odwołującego udowodnione, albowiem przedmiot zamówienia określony został w specyfikacji i jej modyfikacji za pomocą obiektywnych cech technicznych i jakościowych. Odwołujący nie udowodnił, że takie określenie przedmiotu zamówienia utrudniało uczciwą konkurencję, bowiem określone w tych dokumentach warunki graniczne zostały spełnione przez Odwołującego, jak również przez firmę wygrywającą przetarg.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 21 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-036/99**

Zgodnie z art. 35 ust. 1 a w szczególności pkt 1 i 9 ustawy o zamówieniach publicznych Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia powinna być ułożona w sposób jasny. Jeżeli zatem jakkolwiek wykonawca powziął wątpliwości co do okoliczności zawartych w SIWZ to zgodnie z art. 36 ust. 1 wymienionej ustawy może zwrócić się do Zamawiającego o ich wyjaśnienie, a jeżeli nie ma wątpliwości a zastrzeżenie merytoryczne, może złożyć protest. Odwołujący się przyjął do wiadomości czytelnie sformułowany wymóg podpisania każdej strony. Zatem uchylając części II pkt 2 SIWZ powinien liczyć się z odrzuceniem oferty.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 19 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-083/99**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu rozprawy i zapoznaniu się z całością dokumentów postępowania uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z SIWZ (oferta ostateczna) dokumenty przetargowe — tom I Instrukcja dla oferentów pkt 3 „wymagania dla oferentów” — o zamówienie mogą ubiegać się wykonawcy, którzy posiadają uprawnienia niezbędne do wykonywania określonych prac lub czynności m. in. na podstawie ustawy z dnia 27.06.1997 r. o odpadach (Dz. U. Nr 96, poz. 592 z późn. zm.), następnie w pkt 13 „zawartość SIWZ oraz oferty” — tom I Instrukcja jak wyżej — podano, że celem potwierdzenia spełnienia warunków stawianych oferentom oferta wstępna musi zawierać „uprawnienia”. Zamawiający nie doprecyzował w dokumentach przetargowych, o jakie szczególnie „uprawnienia” chodzi, a zatem mogły to być wszelkie uprawnienia wynikające z ustawy o odpadach, w tym z art. 11 ust. 3 cytowanej ustawy, ale związane z przedmiotem zamówienia.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 6 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-160/99**

W SIWZ Zamawiający określił kryteria, którymi kierował się przy wyborze oferty wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów. Z dokumentów zebranych w sprawie wynika, że Zamawiający dokonał oceny zgodnie z kryteriami opisanymi w pkt IV SIWZ. Żaden z oferentów przystępujących do przetargu nie wystąpił w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych z zapytaniem o wyjaśnienie sposobu oceny terminu realizacji przedmiotu zamówienia, jak również wiarygodności technicznej i ekonomicznej oferenta. Opracowana przez Zamawiającego metoda oceny ofert i ich punktacja precyzuje zasady oceny, nie narusza natomiast, zdaniem Zespołu Arbitrów, kryteriów oceny ofert opisanych w SIWZ. Z dokumentów przetargu wynika, że Zamawiający oceniał wszystkie oferty na podstawie opracowanej przez siebie metody, w związku z tym nie dopuścił się naruszenia zasady równości. Przy ocenie ofert Zamawiający kierował się zasadami i kryteriami określonymi w SIWZ, w związku z tym zarzut naruszenia art. 48 jest bezpodstawny.

#### **15. Wyrok ZA z dnia 8 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1057/99**

Żaden z przepisów SIWZ nie wprowadza informacji według jakich zasad będzie dokonywana ocena. Takich zasad nie zawiera również żaden inny dokument. Z tych względów Zamawiający, przy uwzględnieniu faktu, iż SIWZ zawiera minimalne warunki jakie musi spełnić każdy z oferentów ubiegających się o przedmiotowe zamówienie, dokonując oceny w odniesieniu do kryterium 2, 3 i 4 powinien stosować punktację od 0 do 15 (kryterium 2 i 3) oraz od 0 do 10 (kryterium 4). Tymczasem Zamawiający przyznał punkty w sposób nieuzasadniony, nie wynikający z porównania danych zamieszczonych w szczególności w załączniku Nr 1 i 4 do oferty. Przyznana punktacja nie odzwierciedla faktycznej różnicy pomiędzy oferentami, wynikającej z dokumentów załączonych do każdej z ofert.

**16. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1173/99**

Zarzuty naruszenia przepisu: art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczący niejednoznacznego określenia sposobu przeliczenia ryczałtu na cenę jednostkową roboczogodziny, art. 35 ust. 1 pkt 9 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczący niejednoznacznego sposobu określenia ceny oferty, art. 35 ust. 1 pkt 19—21 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczące braku pouczenia o środkach odwoławczych przysługujących uczestnikom postępowania, braku informacji o formalnościach jakie powinny być dopełnione po zakończeniu przetargu w celu zawarcia umowy, oraz zarzut naruszenia art. 41 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczący zobowiązania uczestników do złożenia wadium w pieniądzu w terminie krótszym niż termin składania ofert, Zespół Arbitrów uznał za spóźnione. Zgodnie z art. 82 ustawy o zamówieniach publicznych Odwołujący powinien zgłosić powyższe zarzuty w terminie 7 dni od dnia w którym powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę wniesienia protestu, tj. na etapie pobrania SIWZ. (...) Zgodnie z art. 35 ust. 2 i 2a ustawy Zamawiający zobowiązany jest w odniesieniu do robót budowlanych posiadać dokumentację określającą przedmiot przetargu oraz kosztorys inwestorski stanowiący podstawę do określenia wartości szacunkowej zamówienia na roboty budowlane. Stosownie do przepisu § 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30.12.1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, oraz form tego zabezpieczenia (Dz. U. Nr 140, poz. 794) Zamawiający zobowiązany jest do żądania od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli przewidywana wartość robót budowlanych będących przedmiotem zamówienia publicznego przekracza równowartość kwoty 20.000 EURO. Bezsprzeczne jest w niniejszej sprawie, że Zamawiający nie posiada dokumentacji projektowej ani specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót a także, że nie sporządził kosztorysu inwestorskiego ani nie zawarł w specyfikacji obowiązku zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez wykonawcę.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**17. Wyrok ZA z dnia 25 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-661/98**

Zarzut naruszenia art. 35 ust. 1 i art. 17 ustawy o zamówieniach publicznych nie może być uwzględniony z uwagi na upływ terminu określonego art. 82 ust. 1 ustawy. Zapisy specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 35 ust. 1) mógł Odwołujący oprotestować w ciągu 7 dni od daty, kiedy Odwołujący powziął wiadomość o przedmiocie zamówienia. Stąd podnoszenie powyższych zarzutów dopiero po rozpatrzeniu i wyborze ofert (po 24. 02. 1998 r.) jest spóźnione.

**18. Wyrok ZA z dnia 6 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-942/98**

Zespół Arbitrów podziela stanowisko Zamawiającego, którego uprawnienie do samodzielnego ustalania treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie może być kwestionowane, treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie budzi wątpliwości w świetle art. 35 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący się oferent nie zwracał się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Jest okolicznością oczywistą, że pojęcie kalkulacji szczegółowej wynika wprost z definicji określonej w § 4 ust. 2 zarządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 15 lipca 1996 r. w sprawie metod kosztorysowania obiektów i robót budowlanych (MP z sierpnia 1996 r. Nr 48, poz. 461).

**19. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1094/98**

Zastosowanym kryteriom stosownie do wymogów art. 35 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych przypisane zostały wagi procentowe, według których przeprowadzona została ostateczna ocena punktowa decydująca o wyborze oferty najkorzystniejszej. Wynik oceny ofert uczestniczących w przetargu odpowiada ściśle przyjętym założeniom opartym na działaniu według ustalonych wcześniej wzorów.

**20. Wyrok ZA z dnia 1 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-147/99**

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych SIWZ powinna określać przedmiot zamówienia. W razie potrzeby również za pomocą planów rysunków lub projektu. Ich funkcje w rozpatrywanym przypadku pełniła owa koncepcja. Zamawiający na równych prawach traktował wszystkich oferentów ubiegających się o zamówienie, tj. umożliwił im jednakowy dostęp do informacji w swojej siedzibie.

**pkt 1*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****21. Wyrok ZA z dnia 18 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-277/99**

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia jest podstawowym dokumentem przetargowym. Powinna ona jednoznacznie i wyczerpująco przedstawiać wszystkie informacje niezbędne dla dostawców (wykonawców) do sporządzenia oferty odpowiadającej potrzebom Zamawiającego. Zgodnie z przepisem art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych opis sposobu sporządzenia oferty powinien być na tyle jasny i precyzyjny, aby eliminował możliwość złożenia oferty korzystnej merytorycznie ale wadliwej formalnie. Z dokumentów zebranych w sprawie wynika, że w SIWZ nazwanej błędnie przez Zamawiającego „instrukcją dla oferentów” Zamawiający w sposób niewystarczający i nieprecyzyjny określił zakres zamówienia, albowiem mimo określenia w pkt 4 SIWZ warunków technicznych przedmiotu zamówienia, pkt 5 tej specyfikacji dopuszcza w trakcie realizacji zamówienia prowadzenie uzgodnień polegających na dostosowaniu głębokości póltek do specyfiki zasobów materiałów archiwalnych. Taki zapis dopuszcza po zawarciu umowy możliwość zmiany parametrów dotyczących głębokości póltek, ta zaś zmiana ma wpływ zdaniem Zespołu Arbitrów na cenę przedmiotu zamówienia. Stąd zarzut Odwołującego, iż zapis pkt 5 jest sprzeczny z art. 35 ust. 1 ustawy jest uzasadniony. Również uzasadnionym jest zarzut Odwołującego, iż zapis pkt 7 lit. a) specyfikacji jest zapisem martwym. Z punktu 7 lit. a) specyfikacji wynika, że dostawca powinien znajdować się w sytuacji finansowej pozwalającej na realizację 1/4 przedmiotu zamówienia natomiast żaden z punktów specyfikacji nie precyzuje jakimi dokumentami winien wykazać się oferent aby tę sytuację potwierdzić. Dokumenty wymienione w pkt 8 specyfikacji potwierdzają jedynie ogólną sytuację finansową oferenta, natomiast nie określają czy oferent posiada środki finansowe, które pozwolą mu na realizację zamówienia. W tej sytuacji Zespół Arbitrów uznał, że Zamawiający winien doprecyzować pkt 5 specyfikacji poprzez szczegółowe określenie zakresu ewentualnych zmian dotyczących głębokości póltek oraz doprecyzować pkt 7 lit. a) specyfikacji poprzez określenie czy i jakie dokumenty powinien złożyć oferent celem potwierdzenia posiadania środków finansowych na realizację 1/4 zamówienia. Zdaniem Zespołu Arbitrów nie zasadny jest zarzut niewłaściwego określenia ceny (pkt 15 specyfikacji). Zdaniem Zespołu Arbitrów określenie ceny na podstawie ceny jednostkowej za 1 metr bieżący półki jest właściwy i czytelny, nie powoduje zafałszowania ceny oferty

**22. Wyrok ZA z dnia 19 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-552/00**

Podniesiony w nim zarzut nieodrżucenia przez zamawiającego oferty, której sposób opisanie opakowania nie odpowiadał wymogom określonym w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia okazał się uzasadniony. Z przedłożonej SIWZ wynika bowiem iż „oferta powinna być dostarczona w opakowaniu zamkniętym, uniemożliwiającym odczytanie jego zawartości bez uszkodzenia tego opakowania, opatrzonym: adresem zamawiającego, numerem sprawy (...), nazwą przetargu („...”), firmą (nazwą) lub imieniem lub nazwiskiem oferenta oraz jego adresem, z dopiskiem „Nie otwierać przed rozpoczęciem przetargu, — patrz X 1. pkt 6 str. 9 SIWZ. Z przedłożonej do wglądu dokumentacji przetargowej wynika, iż oferta oznaczona cyfrą rzymską I na kopercie opakowania nie zawierała jednego z ww. elementów, tj. nazwy firmy oraz jej adresu. Zasadne jest więc twierdzenie zawarte w proteście i odwołaniu, iż w tym zakresie oferta firmy (...) nie odpowiadała wymogom SIWZ. A zatem stosownie do art. 27a pkt 1 powinna być odrzucona. Skoro bowiem Zamawiający, korzystając z dyspozycji wynikającej z art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 Nr 119, poz. 773 z późn zm.), uczynił ze sposobu opisanie opakowania, w którym ma być dostarczona oferta, istotny element zamówienia, to w konsekwencji mając na uwadze obowiązek wynikający z treści art. 16 wymienionej ustawy polegający na równym traktowaniu wszystkich podmiotów ubiegających o zamówienie publiczne, oferty nie spełniające tego wymogu winien odrzucić.

## pkt 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów***23. Wyrok ZA z dnia 24 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-064/98**

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76 poz. 344 z późn. zm.) kryteria oceny ofert ustala Zamawiający samodzielnie. W tym zakresie ustawa nie nakłada na Zamawiającego szczególnych obowiązków, poza obowiązkiem zachowania zasady równego traktowania oferentów i uczciwej konkurencji (art. 16 cyt. ustawy) oraz zasady wyboru najkorzystniejszej oferty (art. 2 pkt 8 cyt. ustawy). Znaczenie (waga), jakie zostaje nadane poszczególnym kryteriom oraz sposób przeliczenia wartości kryteriów określone jest w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 35 ust. 1 pkt 2, 6 i 9 ustawy). Przy dokonywaniu wyboru oferty Zamawiający zobowiązany jest stosować wyłącznie wyżej wymienione zasady i kryteria określone w SIWZ (art. 48 cytowanej ustawy). Proponowana przez Odwołującego zmiana metodologii obliczania wartości kryteriów nie może być uwzględniona albowiem Zespół Arbitrów nie jest uprawniony do ustalania tych kryteriów, a przedmiotem oceny w toku postępowania odwoławczego jest jedynie zachowanie przez Zamawiającego zasad ustawy i wymagań określonych w SIWZ (art. 48 ustawy).

**24. Wyrok ZA z dnia 11 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-083/98**

Na podstawie zebranego materiału w sprawie oraz wyjaśnień stron udzielonych na rozprawie Zespół Arbitrów stwierdził, co następuje:

1. Nieprecyzyjnie określono przedmiot zamówienia (art. 35 ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych), ujęty zarówno w kosztorysie jak i § 2 ust. 2 projektu umowy co polega między innymi na dopuszczeniu zmian w przedmiocie umowy na etapie jej realizacji bez określenia zasad ich wprowadzania. Wyjaśnienia Zamawiającego, podające za przykład na uzasadnienie zapisu § 2 umowy „może wystąpić budowa autostrady, w związku z czym zakres robót się zmniejszy”. Zespół Arbitrów stwierdził, iż Zamawiającemu przysługuje możliwość zmiany warunków umowy w tym przedmiocie zamówienia w trybie art. 76 ust. 1 ustawy, dopuszczającym możliwość wprowadzenia takich zmian, o ile wynikają one z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.
2. Nieprecyzyjne określenie kryteriów oceny oraz sposobu jakim Zamawiający dokona oceny ofert w przypadku badania wiarygodności oferenta (art. 35 ust. 1 pkt 2 i 6): wiarygodność kadrowa — brak precyzyjnego określenia wymagań odnośnie liczby osób i ich uprawnień, brak też szczegółowego sposobu punktowania tego kryterium.

Wiarygodność techniczna — brak jest precyzyjnego określenia sprzętu potrzebnego do realizacji zamówienia co uniemożliwia rzetelne skalkulowanie ceny oferty. Należałoby podać chociażby minimalne wymagania sprzętowe. Dotyczy to również kryterium doświadczenia w realizacji prac pielęgnacyjnych potwierdzonych referencjami: czy ilość referencji będzie rzutowała na punktację czy jakość świadczonych usług, jeżeli jedno i drugie — to w jakich proporcjach. Sposób określenia kryterium wiarygodności jednoznacznie wskazuje na możliwość zastosowania subiektywnej oceny ofert — czym naruszony byłby art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Co do pozostałych zarzutów podniesionych w odwołaniu Zespół Arbitrów stwierdził, że zostały one w części wyjaśnione w formie odpowiedzi Zamawiającego na protest.

**25. Wyrok ZA z dnia 9 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-133/00**

Zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.), jednym z warunków wymaganych od dostawców lub wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego jest posiadanie niezbędnej wiedzy i doświadczenia a także pracowników zdolnych do wykonania zamówienia. Oceny w tym zakresie dokonuje Zamawiający kierując się kryteriami określonymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ). W specyfikacji Zamawiający powinien zamieścić nie tylko te kryteria ale także ich opis oraz sposób dokonywania oceny spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców (art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych). Podstawę powyższej oceny stanowią dokumenty dostarczone przez oferentów określone przez Zamawiającego w SIWZ.

**26. Wyrok ZA z dnia 19 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-547/00**

Odwołanie zastępuje na uwzględnienie. Opis kryteriów wraz z podaniem ich znaczenia w rozumieniu art. 35 ust. 1 pkt 2 i 6 ustawy dokonany przez Zamawiającego w SIWZ jest niewystarczający dla za-

pewnienia w postępowaniu przetargowym zasady równości ustanowionej przepisem art. 16 ustawy. Odwołujący mimo zachowania po otrzymaniu specyfikacji aktu staranności polegającego na złożeniu zapytań przed terminem składania ofert nie uzyskał dostatecznych wyjaśnień co do sposobu oceny ofert.

**pkt 3**

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**27. Wyrok ZA z dnia 16 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-385/98**

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia powinna, zgodnie z wymogami art. 35 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, zawierać informację o dokumentach jakie mają dostarczyć dostawcy i wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia wymaganych warunków. Zespół Arbitrów dokonał analizy skarżonej specyfikacji i ocenił, że sporządzona została bez naruszenia ww. pkt 3 ust. 1 art. 35. Zamawiający nie zażądał żadnego z dokumentów do których nie upoważniałyby go przepisy ww. rozporządzenia Rady Ministrów. Wskazał, które okoliczności mają zostać nimi potwierdzone, a wbrew stanowisku Odwołującego się określił również, które z warunków mają być potwierdzone dokumentami prywatnymi — oświadczeniami (rozdział 2 pkt 6 „e” specyfikacji), a które urzędowymi.

**28. Wyrok ZA z dnia 3 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-699/98**

W przypadku, gdy wartość zamówienia przekracza 30.000 ECU, art. 22 ust. 4 ustawy nakłada na Zamawiającego obowiązek żądania od dostawców lub wykonawców potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2 tego artykułu. Obowiązek ten w przypadku przetargu nieograniczonego znajduje swoją konkretyzację poprzez obowiązek zamieszczenia w specyfikacji istotnych warunków zamówienia informacji skierowanej do oferentów o dokumentach jakie mają oni dostarczyć w celu potwierdzenia spełnienia wymaganych warunków (art. 35 ust. 1 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych). Rodzaj żądanych dokumentów podlega dwojakim ograniczeniom:

1. Zamawiający może żądać wyłącznie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania,
2. żądane dokumenty muszą mieścić się w katalogu wymienionym w § 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06.01.1998 r., w sprawie określenia dokumentów jakich Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 87).

**29. Wyrok ZA z dnia 12 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1187/98**

Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) Zamawiający może żądać od wykonawcy dokumentów w celu potwierdzenia spełnienia wymaganych przez niego warunków. Ze specyfikacji istotnych warunków zamówienia („instrukcja dla oferentów”) nie wynika, aby Zamawiający stawiał jako warunek wynikający z powołanego przepisu ustawy wykonywanie zamówienia przy pomocy podwykonawców. Zespół Arbitrów uznał, iż Odwołujący się nie miał obowiązku składania oświadczenia w zakresie samodzielnego wykonywania zamówienia bowiem taki obowiązek nie wynikał ze specyfikacji, a jest podmiotem gospodarczym zdolnym do samodzielnego wykonania zamówienia. Zespół Arbitrów uznał ponadto, iż gdyby Zamawiający wymagał od oferentów oświadczeń w ww. zakresie powinien konsekwentnie, tak jak to uczynił w przypadku żądania wykazu podstawowego sprzętu przewidzianego do wykonania zamówienia, załączyć do specyfikacji formularz takiego oświadczenia, jako oświadczenia zgodności ze specyfikacją. Oferenci nie mogą ponosić negatywnych konsekwencji z powodu nieprecyzyjnych sformułowań specyfikacji.

**pkt 4**

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**30. Wyrok ZA z dnia 17 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-403/00**

Z treści protokołu ZP-52 oraz opinii biegłego sporządzonej dla komisji przetargowej wynika, że oferta wygrywająca przewiduje jeden system łączności z dwoma trunkingowymi stacjami bazowymi. Po-

twierdza to twierdzenie Odwołującego, że oferent wygrywający zaproponował rozwiązanie niezgodne z przedmiotem zamówienia i wykraczające poza odstępstwa od niego dopuszczone określeniem „rozwiązania alternatywne”. Świadczy o tym również zachowanie innych oferentów którzy złożyli oferty zgodne z SIWZ (nie proponując rozwiązań alternatywnych). Tym samym doszło w pracach komisji do oceny nieporównywalnych ofert, a zatem do naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Spowodowane to zostało zdaniem Zespołu Arbitrów niezgodnym z art. 35 ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych określeniem przedmiotu zamówienia poprzez stworzenie możliwości składania alternatywnych rozwiązań co jest nie dopuszczalne zwłaszcza w przetargu dwustopniowym. W tym stanie rzeczy zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający przy ponownej ocenie ofert powinien rozważyć czy nie zachodzi przesłanka z art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy, tj. określenie przedmiotu zamówienia w sposób niezgodny z zasadami określonymi w ustawie.

**pkt 6**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**31. Wyrok ZA z dnia 19 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-057/98**

Podnoszony zaś zarzut naruszenia art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy uznany został przez Zespół Arbitrów za spóźniony z uwagi na to, iż Odwołujący miał możliwość kwestionowania specyfikacji po jej otrzymaniu.

**32. Wyrok ZA z dnia 21 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-647/98**

Zamawiający nie naruszył art. 28 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119 z 1998 r., poz. 773). Dokonał bowiem wyboru oferty, która przedstawiała najkorzystniejszy bilans ceny oraz pozostałych kryteriów określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w wyroku Zespołu Arbitrów z dnia 26 czerwca 1998 r. (sygn. akt.(...)) Zamawiający przyjął przy ponownej ocenie ofert jednolite zasady operowania tymi kryteriami przez poszczególnych członków Komisji Przetargowej. Wbrew twierdzeniom Odwołującego się wprowadzenie wyżej określonych zasad nie spowodowało zastosowania przez Zamawiającego nowych kryteriów oceny, nie wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Nie nastąpiło więc naruszenie przepisu art. 35 ust. 1 pkt 6 powołanej ustawy.

**33. Wyrok ZA z dnia 27 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-665/98**

Po zapoznaniu się z treścią przedłożonych na rozprawie dokumentów i uwzględniając treść wyjaśnień złożonych na rozprawie Zespół Arbitrów nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający określił kryteria oceny ofert i ich wagi. Sposób sformułowania tych zapisów nie budził żadnych wątpliwości Odwołującego, gdyż nie występował o wyjaśnienie treści specyfikacji w tej części. Prawo takie wynika z postanowień art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący nie wnosił też o uzupełnienie treści specyfikacji poprzez zamieszczenie szczegółowych postanowień dotyczących opisu wszelkich innych niż cena kryteriów, którymi Zamawiający będzie się kierował przy ocenie punktowej oferty. Podnoszony w odwołaniu zarzut naruszenia przepisu art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy uległ zatem przedawnieniu. Mógł być on przedmiotem protestu złożonego w ciągu 7 dni od daty otrzymania specyfikacji.

**34. Wyrok ZA z dnia 21 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-758/98**

Skoro Odwołujący miał wątpliwości co do sposobu badania i oceny danego kryterium należało specyfikację oprotestować w odpowiednim terminie bowiem nie zawierała ona opisu wszelkich innych niż cena kryteriów, co wynika z art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych.

**35. Wyrok ZA z dnia 25 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1031/98**

Bezsporne jest, iż przepis art. 48 ust. 1 w związku z art. 35 ust. 1 pkt 1, 4, 6 ustawy o zamówieniach publicznych nakłada na Zamawiającego obligatoryjny obowiązek sporządzenia opisu wszelkich innych niż cena kryteriów, w którym Zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty. Zatem więc przyjęte kryteria powinny być przeliczalne, pozwalające na sporządzenie rankingu ofert w punktach,

ustalonego na podstawie sumy punktów za poszczególne oceny częściowe, przemnożonych przez wagę każdego z kryterium. Ponadto sposób oceny ofert powinien być precyzyjnie określony w regulaminie Komisji Przetargowej i być tak skonstruowany aby maksymalnie ograniczał subiektywne odczucia i osobiste preferencje. Sporządzona przez Zamawiającego ocena nie pozwoliła na wskazanie najkorzystniejszej oferty w rozumieniu art. 49 w związku z art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **36. Wyrok ZA z dnia 3 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1053/98**

Zarzut dotyczący naruszenia art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy z dn. 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych dotyczy oprotestowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Przy czym protest na specyfikację należało wnieść w terminie siedmiu dni od jej wykupienia od Zamawiającego. Protestu takiego oferent nie wniósł. Ponadto oferent miał możliwość wystąpienia do Zamawiającego w trybie art. 36 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o wyjaśnienie specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Odwołujący się nie skorzystał jednak z tej możliwości.

### **37. Wyrok ZA z dnia 24 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-444/99**

Ewidentne jest, że przepis art. 48 ust. 1 ustawy w związku z art. 35 ust. 1 pkt 2, 3 4 i 6 ustawy o zamówieniach publicznych nakłada na zamawiającego obowiązek sporządzenia opisów wszelkich innych kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty. Zatem więc przyjęte kryteria powinny być przeliczalne, pozwalające na sporządzenie rankingu ofert w punktach ustalonego na podstawie sumy punktów za poszczególne oceny częściowe przemnożonych przez wagę każdego z kryteriów. Ponadto sposób oceny ofert powinien być tak skonstruowany aby maksymalnie ograniczał subiektywne odczucia i preferencje członków komisji.

### **38. Wyrok ZA z dnia 23 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1241/99**

Nie można odmówić odwołującemu się racji odnośnie zarzutu naruszenia art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119, poz. 773 z 1998 r. z późn. zm.). Przedstawione w specyfikacji istotnych warunków zamówienia kryteria oceny ofert w zakresie jakości środka transportu i doświadczenia zawodowego zawarte odpowiednio w pkt 6.3 i 6.4 SIWZ nie spełniają wymogów jakie stawia powyższa ustawa. Określenia „dokumenty, oświadczenia i doświadczenia własne” członków komisji są zbyt ogólnikowe i nieostre. Zaznaczyć przy tym należy, że opis kryteriów oceny ofert jest jednym z najważniejszych wymogów specyfikacji.

Zarzuty naruszenia art. 35 ust. 1 pkt 9 i 11 nie znalazły potwierdzenia w przeprowadzonym postępowaniu. Należy jednak zaznaczyć, że błędnie zapisano w pkt 7.1 SIWZ uwagę o możliwości przedłużenia umowy, co jest niezgodne z art. 73 powołanej ustawy.

Zgodzić się należy również z twierdzeniem odwołującego, że zamawiający w sposób niejasny sprecyzował zapisy dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Podkreślenia przy tym wymaga, że skoro zamawiający nie żąda takiego zabezpieczenia to niepotrzebnie wprowadził je do specyfikacji.

### **39. Wyrok ZA z dnia 15 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-085/00**

Bezsporne jest, iż przepis art. 48 ust. 2 w związku z art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy o zamówieniach publicznych nakłada na Zamawiającego obligatoryjny obowiązek sporządzenia opisu wszelkich innych niż cena kryteriów, którymi Zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty. Zamawiający w pkt VI ust. 2 SIWZ podaje kryterium „wiarygodność oferenta” 45%. W dalszej części tego punktu podpunktu „ad. 2” wiarygodność oferenta zostaje rozbita na kolejne podpunkty, w tym podpunkt „c” - potencjał kadrowy 10%. Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia nie precyzuje w dalszej części, w jaki sposób poszczególne kryteria będą obliczane. Jak wykazało przeprowadzone postępowanie Zamawiający przy ocenie poszczególnych ofert, a więc i obliczaniu punktacji, zastosował regulamin wewnętrzny działania komisji przetargowej. Regulamin ten w pkt 2 lit. c) wprowadza nowe kryterium oceny ofert, którego nie było w SIWZ, poprzez rozdzielenie kryterium „potencjał kadrowy” (część VI ust. 1 lit. c) — potencjał kadrowy 10%) na dwie części, tj. „potencjał kadrowy”, za który można dostać maksymalnie 5 pkt oraz nowe kryterium „wartość robót wykonanych przez podwykonawców”, za które również można dostać 5 pkt Zdaniem Zespołu Arbitrów wprowadzenie tego ostatniego kryterium jest sprzeczne z treścią specyfikacji, a tym samym narusza dyspozycje art. 48 ust. 1 usta-

wy o zamówieniach publicznych. Zamawiający takie kryterium mógł wprowadzić, ale powinno ono być wyraźnie podane w specyfikacji, a wprowadzenie go w regulaminie, który nie jest załącznikiem do specyfikacji, narusza wyżej cytowane przepisy ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **40. Wyrok ZA z dnia 23 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-173/00**

W pkt 6 SIWZ dla kryteriów ocena techniczna (jakość), wiarygodność ekonomiczna oraz doświadczenie i przygotowanie fachowe (techniczne) oferenta Zamawiający przyjął wyłącznie ww. nazwy kryteriów i ich znaczenia procentowe. Nie określił natomiast kryteriów częściowych oraz po ile punktów za te kryteria częściowe będzie przyznawać. Zamawiający stwierdził na rozprawie, iż w trakcie oceny ofert będzie decydował, ile punktów za poszczególne kryteria częściowe będzie przyznawać, bowiem jego zdaniem niemożliwe jest wcześniejsze określenie w SIWZ takich kryteriów częściowych oraz dokładnego sposobu oceny. Takie postępowanie Zamawiającego narusza art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 10 czerwca 1994r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) stanowiącego, iż SIWZ zawiera m.in. opis wszelkich innych niż cena kryteriów, którymi Zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty, wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający obowiązany jest prowadzić w oparciu o jednoznacznie określone wymagania stawiane oferentom oraz dokładnie określone kryteria i sposób oceny punktowej ofert.

#### **41. Wyrok ZA z dnia 25 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-283/00**

Zgodnie z treścią art. 35 ust. 2a ustawy o zamówieniach publicznych kosztorys inwestorski stanowi jedyną podstawę ustalenia wartości szacunkowej zamówienia, wartość ta musi więc zostać określona zgodnie z tym kosztorysem. Jak ustalił Zespół Arbitrów średnia wartość EURO określona przez NBP w dniu 1.02.2000 r. wynosiła 4,1250 zł, więc równowartość 30.000 EURO stanowi kwotę 123.750 zł. Tym samym wartość szacunkowa zamówienia jest niższa od 30.000 EURO i w powyższej sprawie nie przysługuje oferentom prawo wnoszenia protestów i odwołań. W związku z tym, że wartość szacunkowa zamówienia nie była Odwołującemu znana, a wniesienie niniejszego protestu i odwołania nastąpiło wyłącznie z winy Zamawiającego, który w protokole określił wartość zamówienia jako przekraczającą równowartość 30.000 EURO i w SIWZ pouczył oferentów o przysługującym im prawie wniesienia protestu i odwołania, Zespół Arbitrów postanowił całością kosztów postępowania obciążyć Zamawiającego. W ocenie Zespołu Arbitrów dokonane działania uchybiły art. 35 ust. 1 pkt 6 i art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych gdyż mogły wywołać usprawiedliwione podejrzenie o kierowanie się innymi kryteriami niż te które podał do wiadomości Zamawiający. Potwierdzeniem dostosowywania metod działania do zawartości złożonych ofert jest także i to, że wbrew zapowiedziom Zamawiający w ogóle nie poddał ocenie terminów wykonania robót co było jednym z elementów wykazu zrealizowanych robót w SIWZ. Jako niewłaściwe oceniono także przyjęcie jednolitego systemu opisowej oceny ofert który stał się załącznikiem do indywidualnych kart oceny przez co zupełnie zagubiony został zapowiadany system ich indywidualnego i subiektywnego oceniania w tym kryterium. Mając na uwadze powyższe mimo różnicowanego stopnia naganności działania przy poszczególnych zakresach zamówienia (przy dostawach był on nieznaczący), uznano iż zasadne będzie zobowiązanie zamawiającego do ponownej oceny ofert.

pkt 8

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **42. Wyrok ZA z dnia 1 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1153/99**

Niezasadne jest twierdzenie Odwołującego, że wysokość wadium należy obliczać od wartości składanej oferty. Jeżeli Zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych, to obowiązany jest na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 8 cyt. ustawy opisać odpowiednie części zamówienia i jednocześnie dla tych części ustalić „wadia częściowe”. Takim działaniem poszanowane są zasady prawa zamówień publicznych a w szczególności art. 16.



## pkt 9

**43. Wyrok ZA z dnia 13 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-977/98**

Odwołujący błędnie wywodzi, że przepis art. 35 ust. 1 pkt 10 ustawy o zamówieniach publicznych daje oferentowi swobodę co do wybrania waluty, w której ma być przedstawiona oferta. Przepis ten dotyczy Zamawiającego, który w przypadku przewidywania możliwości udziału w postępowaniu podmiotów zainteresowanych wyrażeniem ceny oferty w walucie obcej, może zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 9 określić w specyfikacji istotnych warunków zamówienia sposób obliczenia ceny takiej oferty, zawierając informację, że cena może być wyrażona w walucie polskiej lub obcej oraz wskazać kurs, który będzie podstawą przeliczenia waluty dla porównania i oceny ofert. Zamawiający nie zawarł w specyfikacji istotnych warunków zamówienia powyższych informacji, lecz w sposób jednoznaczny określił w pkt 11 specyfikacji istotnych warunków zamówienia na stronie 5 wymóg podania ceny oferty w złotych polskich. Podobne ustalenia zawarte są w załączniku nr 1 poz. 8. Wobec powyższego Odwołujący się powinien takiemu żądaniu Zamawiającego sprostać.

**44. Wyrok ZA z dnia 2 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1162/99**

Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) Zamawiający ma obowiązek określić w SIWZ opis sposobu obliczenia ceny oferty. Ponieważ Zamawiający nie określił w specyfikacji w jaki sposób będzie liczona cena oferty Odwołujący miał prawo wystąpić o wyjaśnienie tej kwestii przez Zamawiającego. Wskazane pismo Zamawiającego z dnia 28.10.1999 r. — w zakresie wątpliwości jakie zgłosił Odwołujący się — dotyczyło tylko skonkretyzowania formy zabezpieczenia kredytu, nie udzielało zaś odpowiedzi na pozostałe 2 pytania to jest sposobu obliczenia ceny i symulacji kosztów. Brak tych wyjaśnień ze strony Zamawiającego uniemożliwiło Odwołującemu się złożenie oferty. Ze znajdującego się zaś w aktach sprawy druku ZP-150 (pkt 5) wynika, że pytanie Odwołującego w przedmiocie opisu sposobu obliczenia ceny było uzasadnione bowiem w rzeczywistości cena ta nie została prawidłowo obliczona ponieważ posłużono się tylko wysokością oprocentowania kredytu gdy tymczasem pkt 3 SIWZ przewidywał także inne elementy.

**45. Wyrok ZA z dnia 21 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-168/00**

Specyfikacja w punkcie 6 A i B nakazywała podanie ceny łącznej obliczonej po zastosowaniu cen detalicznych. Jednocześnie Zamawiający w Specyfikacji wymagał wypełnienia załącznika z wykazem prasy wraz z cenami.

Załącznik nr 1 do Specyfikacji należało wypełnić poprzez podanie liczby wydań, ceny egzemplarza tytułu oraz wartości. Zespół Arbitrów na rozprawie dokonał porównania złożonych ofert w celu ustalenia, czy oferta firmy wygrywającej przetarg zawierała prawidłowe wyliczenie ceny i kalkulacje zgodnie z wymogami pkt 6 A Specyfikacji. Zespół Arbitrów uznał, że sposób wypełnienia formularza przez drugiego oferenta nie daje możliwości ustalenia cen detalicznych z uwagi na brak ceny jednostkowej egzemplarza. Skoro Zamawiający w warunkach przetargowych, z własnej woli, w oparciu o art. 35 ust. 1 pkt 9 ustawy o zamówieniach publicznych podał sposób liczenia ceny, to nie może z warunku tego rezygnować w trakcie postępowania.

**46. Wyrok ZA z dnia 11 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-225/00**

W SIWZ w pkt 4 opisano kryteria i odpowiadające im wagi, podając do kryterium „cena” i kryterium „warunki płatności” formułę wyliczającą liczbę możliwych do uzyskania punktów. Natomiast w kryteriach „wiarygodność ekonomiczna oferenta” oraz „doświadczenie i przygotowanie fachowe (techniczne) oferenta” podano, iż ocena w tych kryteriach jest niewymierna i będzie dokonana przez komisję na podstawie danych i informacji zawartych w ofercie według wymaganych dokumentów określonych w pkt 2.1 lit. g) i lit. h) oraz w pkt 2.1 lit. i), j) i lit. k). Tej samej treści wyjaśnienia złożył Zamawiający w odpowiedziach na zadane pytania nr 10 i 12. Tym samym Zamawiający nie sprecyzował sposobu przyznawania punktów w tych kryteriach podając, iż oceny dokona komisja. W tym stanie rzeczy zarzut dotyczący braku określenia sposobu oceny w ww. kryteriach (tak w SIWZ jak i w wyjaśnieniach) jest zasadny, albowiem w rezultacie 45% oceny końcowej wynikającej z tych dwóch kryteriów zależy od dowolnego uznania oceniających, co jest sprzeczne z podstawowymi zasadami określony-

mi w ustawie o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów mając powyższe na uwadze uznał, iż doszło do naruszenia art. 16 i art. 35 ust. 1 pkt 9 i 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Jednocześnie Zespół Arbitrów zwraca uwagę na fakt braku dostatecznej precyzji w określeniu sposobu oceny oferty w kryterium „warunki płatności”. Jednakże z uwagi na fakt wycofania przez Odwołującego zarzutu co do tego kryterium Zespół pomija szczegółowe rozważania w tej materii.

**pkt 21**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**47. Wyrok ZA z dnia 23 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-191/98**

Podniesiony przez Odwołującego zarzut niezgodnego z prawem odrzucenia oferty nie jest zdaniem Zespołu Arbitrów zasadny. Na mocy art. 35 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) ogólne warunki umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego są integralną częścią Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ). Z oferty Odwołującego wynika, że nie zaakceptował on zapisów SIWZ dotyczących terminu realizacji I etapu (§ 2 oferty) oraz uzależnił realizację umowy od złożenia gwarancji bankowej przez Zamawiającego. Stanowisko takie należy zakwalifikować jako spełnienie warunku przewidzianego w art. 27 a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych co stanowi podstawę do odrzucenia oferty przez Zamawiającego. Wyjaśnienia Odwołującego złożone na rozprawie, a dotyczące nieposiadania informacji o źródłach finansowania są niewiarygodne w świetle brzmienia art. 2 pkt 7 i art. 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Generalną zasadą jest, że zamówienia publiczne finansowane są ze środków publicznych, co daje gwarancję zaspokojenia roszczeń oferentów z tytułu zawarcia umowy o realizację zamówienia publicznego. Zasada ta wpływa również na konstruowanie SIWZ przez zamawiających. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oferent ma do wyboru przyjąć warunki SIWZ w całości bez żadnych zastrzeżeń lub w przypadku, gdy ich nie akceptuje odstąpić od udziału w postępowaniu.

**Art. 36.**

- 1. Dostawca lub wykonawca może zwrócić się do zamawiającego o wyjaśnienie specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zamawiający zobowiązany jest niezwłocznie udzielić wyjaśnień, chyba że prośba o wyjaśnienie specyfikacji wpłynęła do zamawiającego na mniej niż 6 dni przed terminem otwarcia ofert.**
- 2. Zamawiający jednocześnie przesyła treść wyjaśnienia wszystkim dostawcom i wykonawcom, którym doręczono specyfikację istotnych warunków zamówienia, bez ujawniania źródła zapytania.**
- 3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach zamawiający może w każdym czasie, przed upływem terminu do składania ofert, zmodyfikować treść dokumentów zawierających specyfikację istotnych warunków zamówienia. Dokonane w ten sposób uzupełnienie przekazuje się niezwłocznie wszystkim dostawcom oraz wykonawcom i jest dla nich wiążące.**
- 4. W razie zwołania przez zamawiającego zebrania wszystkich dostawców i wykonawców w celu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących specyfikacji istotnych warunków zamówienia, sporządza się protokół zawierający zgłoszone na zebraniu zapytania o wyjaśnienie treści specyfikacji oraz odpowiedzi na nie, bez wskazywania źródeł zapytań. Protokół zebrania doręcza się niezwłocznie dostawcom i wykonawcom, którym przesłano specyfikację.**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**1. Wyrok ZA z dnia 28 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-214/98**

(...) Odwołujący mając wątpliwości co do obowiązywania „zapisu trzy miesiące” mógł skorzystać z uprawnień przysługujących każdemu oferentowi na podstawie art. 36 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych, zwracając się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji. Z uprawnień tego nie skorzystał.

**2. Wyrok ZA z dnia 15 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-375/98**

Trudno zgodzić się z rozumowaniem Odwołującego, iż każdy z oferentów w kryteriach, w których określono zasad oceny powinien otrzymać taką samą liczbę punktów. Jest to tym bardziej nie uzasadnione rozumowanie ze względu na fakt, że Zamawiający w specyfikacji w pkt VI 2 zawarł zapis, że wszystkie pozostałe oprócz ceny kryteria oceniane będą uznaniowo w skali od 1 do 10 pkt. Jak oświadczył pełnomocnik Odwołującego na rozprawie tak sformułowany zapis o sposobie dokonywania oceny ofert a także samo określenie kryteriów i ich znaczenie nie budziły u Odwołującego żadnych wątpliwości. W związku z tym nie widział podstaw do wnoszenia protestu na specyfikację, ani też nie widział powodów wyjaśniania treści specyfikacji w trybie art. 36 ustawy. Odwołujący przyjął przy tym, że ocena ofert zostanie dokonana na podstawie wymagań określonych w pkt II specyfikacji. Zdaniem Zespołu Arbitrów takie rozumowanie Odwołującego było błędne. Odwołujący nieprawidłowo przyjął, że warunki określone w pkt II specyfikacji mogą być podstawą do oceny ofert. Odwołujący nie rozróżnił bowiem kryteriów i sposobu dokonywania oceny spełniania warunków wymaganych od wykonawców od kryteriów oceny ofert. Zespół Arbitrów nie zgadza się również z rozumowaniem, iż skoro nie były określone zasady oceny ofert w poszczególnych kryteriach, to każdy z oferentów powinien otrzymać jednakową liczbę punktów, niezależnie od tego co zaproponował w ofercie. Odwołujący zdaniem Zespołu Arbitrów ubiegając się o uzyskanie zamówienia publicznego powinien dołożyć co najmniej należytej staranności przy przygotowywaniu oferty. Tymczasem Odwołujący błędnie odczytując zapisy specyfikacji przygotował ofertę nie wiedząc jakie jej elementy w rzeczywistości będą podlegać ocenie. Tym samym pozbawił się możliwości obiektywnego konkurowania z innymi oferentami. Nie wnosząc natomiast protestu i nie żądając wyjaśnień do treści specyfikacji zezwolił Zamawiającemu na niemalże pełną uznaniowość w wyborze najkorzystniejszej oferty. Zdaniem Zespołu Arbitrów tak duża uznaniowość (70%) nie jest odpowiednim sposobem wyboru najkorzystniejszej oferty w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych. Tym niemniej oferenci w tym Odwołujący się, swoim zaniechaniem odpowiedniego działania usankcjonowali niemalże pełną uznaniowość w wyborze oferty. Warto zauważyć, że z zapisów specyfikacji nigdzie nie wynika, aby w innych niż cena kryteriach oferta najkorzystniejsza miała uzyskać maksymalną ilość punktów. Z nazw kryteriów nie wynika też aby były to kryteria matematycznie przeliczalne.

**3. Wyrok ZA z dnia 13 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-977/98**

Gdyby Odwołujący faktycznie uznał, że specyfikacja istotnych warunków zamówienia w sposób mało precyzyjny określała sposób podania ceny powinien w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych zwrócić się do Zamawiającego o jej wyjaśnienie. Nieskorzystanie z tej możliwości ustawowej spowodowało, iż Odwołujący w sposób niewystarczający zabezpieczył swoje interesy i dopuścił do złożenia oferty, w której cena została podana w innej walucie niż wskazana przez Zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

**4. Wyrok ZA z dnia 30 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1040/98**

Zespół Arbitrów podnosi, iż ustawa o zamówieniach publicznych daje uczestnikom postępowania prawo skorzystania z postępowania odwoławczego bez konieczności uprzedniego wyczerpania uprawnień wynikających z art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych.

**5. Wyrok ZA z dnia 17 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1102/98**

Zauważyć należy, iż Odwołujący będąc ubezpieczycielem z bardzo dużym doświadczeniem, w wypadku rodzących się wątpliwości jak to miało miejsce w tej sprawie winien zwracać się w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych o ich wyjaśnienie.

**6. Wyrok ZA z dnia 6 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-160/99**

W SIWZ Zamawiający określił kryteria, którymi kierował się przy wyborze oferty wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów. Z dokumentów zebranych w sprawie wynika, że Zamawiający dokonał oceny zgodnie z kryteriami opisanymi w pkt IV SIWZ. Żaden z oferentów przystępujących do przetargu nie wystąpił w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych z zapytaniem o wyjaśnienie sposobu oceny terminu realizacji przedmiotu zamówienia, jak również wiarygodności technicznej i ekonomicz-

nej oferenta. Opracowana przez Zamawiającego metoda oceny ofert i ich punktacja precyzuje zasady oceny, nie narusza natomiast, zdaniem Zespołu Arbitrów, kryteriów oceny ofert opisanych w SIWZ. Z dokumentów przetargu wynika, że Zamawiający oceniał wszystkie oferty na podstawie opracowanej przez siebie metody, w związku z tym nie dopuścił się naruszenia zasady równości. Przy ocenie ofert Zamawiający kierował się zasadami i kryteriami określonymi w SIWZ, w związku z tym zarzut naruszenia art. 48 ww. ustawy jest bezpodstawny.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 21 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-297/99**

Należy zauważyć, iż ustalone w SIWZ kryteria nie budziły wątpliwości na etapie sporządzania ofert u żadnego z oferentów za wyjątkiem Odwołującego, który w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych zwrócił się do Zamawiającego precyzując swoje wątpliwości w piśmie z dnia 8.04.1999 r., podnosząc w nim m.in. „mało przejrzysty sposób oceny oferty” i otrzymał na nie odpowiedź w dniu 9.04.1999 r. Odwołujący nie oprotestował SIWZ, w tym także przyjętych tam kryteriów ocen.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 3 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-628/99**

Wadliwość specyfikacji była znana odwołującemu poczynając od dnia zapoznania się z jej treścią. Zamierzając zadeklarować zabezpieczenie w formie nieprzewidzianej specyfikacją oferent mógł żądać w tym zakresie wyjaśnień w trybie art. 36 ustawy lub postanowienia specyfikacji skutecznie oprotestować. Takich aktów staranności nie dokonał w terminach przewidzianych ustawą narażając się w konsekwencji na złożenie oferty nie spełniającej wszystkich wymogów określonych w specyfikacji, co spowodowało jej odrzucenie na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 18 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-687/99**

Ustawa o zamówieniach publicznych przyznaje oferentom prawo ingerencji w warunki przetargowe określone przez Zamawiającego poprzez wyjaśnienie specyfikacji istotnych warunków zamówienia w trybie art. 36 ustawy lub ostatecznie składanie protestu na postanowienia zagrażające naruszeniem ich interesu prawnego. Oferent, który z powyższych uprawnień nie skorzysta stwarza domniemanie akceptacji warunków przetargowych i zgody na wybór najkorzystniejszej oferty przez Zamawiającego według specyfikacji.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 12 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-915/99**

Skoro Odwołujący wbrew obowiązkowi należytej staranności (art. 355 k.c.) nie zwracał się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści SIWZ w trybie art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych i do złożonej oferty dołączył dokumenty przez siebie uznane za wymagane, to ryzyko z tym związane obciąża wyłącznie Odwołującego. Zespół Arbitrów ustalił, że spośród 6 złożonych ofert, 3 zawierają zaświadczenia właściwego Urzędu Gminy, w tym dwie oferty dopuszczono do przetargu.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 21 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-985/99**

Zespół Arbitrów ustalił, że istotnie Odwołujący nie dołączył do oferty dokumentów o których mowa w pkt 5.1j SIWZ, nie skorzystał także z możliwości jaką przewiduje art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych. Skoro uznał, że nie posiada dokumentów, o których w pkt 5.1j SIWZ, to powinien zwrócić się z zapytaniem jakimi innymi dokumentami może udokumentować swoją sytuację faktyczną. Odwołujący pominał tę kwestię w ofercie nie wyjaśniając dlaczego nie złożył żadnych dokumentów.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 30 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1249/99**

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Jedną z istotnych zasad postępowania w sprawach o udzielenie zamówienia publicznego jest zasada obiektywnego i precyzyjnego określenia przedmiotu zamówienia. Tylko w takich warunkach dojść może do prawidłowego wyłonienia najkorzystniejszej oferty. Realizacji tej zasady służy między innymi przewidziana art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych procedura wyjaśniania i ewentualnej zmiany treści specyfikacji. Przepis ten nakazuje Zamawiającemu niezwłoczne udzielenie wyjaśnień na złożone pytania i to niezależnie od tego, czy Zamawiający uzna

je za istotne czy też nie. Zamawiający w tym postępowaniu nie dopełnił powyższego obowiązku. Wbrew bowiem temu, co stwierdza się w piśmie Zamawiającego w dniu 6 grudnia 1999 r. w specyfikacji — poza pytaniami oznaczonymi jako pkt 1 i 2 — nie ma wyjaśnienia problemów, o które zwrócił się Odwołujący. Stwierdzić należy przy tym, że prośba o wyjaśnienie ilości i rodzaju (mocy) opraw, kategorii dróg, na których będzie instalowane oświetlenie oraz wskazanie standardów, według których należy je wykonać trudno uznać za żądanie wyjaśnień nieistotnych. Jeśli weźmie się pod uwagę, że objęte zamówieniem roboty miały być realizowane bez projektu technicznego, a nawet przedmiaru robót, to nie powinno budzić wątpliwości, że przedmiot zamówienia a zwłaszcza zakres i rodzaj robót, wymagania techniczne i jakościowe, a także technologia ich wykonania powinny być jednoznaczne.

### **13. Wyrok ZA z dnia 1 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-117/00**

W przypadku gdy w fazie przygotowywania oferty Odwołujący miał wątpliwości co do treści zapisów w przedmiarze robót lub zamierzał dokonać jakichkolwiek zmian w kosztorysie powinien zgodnie z art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych zwrócić się do zamawiającego o udzielenie wyjaśnień do specyfikacji.

### **14. Wyrok ZA z dnia 27 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-605/00**

Z treści powołanego ust. 2.2. SIWZ wynika, iż jednoznacznie został określony przez Zamawiającego sposób przygotowania oferty. Zgodnie z wymogiem Specyfikacji oferta powinna być umieszczona w kopercie wewnętrznej, zamkniętej w drugiej zalakowanej kopercie zewnętrznej. Wymogu tego Odwołujący nie spełnił i nie może faktu tego usprawiedliwiać powołując się na niedostępność urządzenia do lakowania. Nieuzasadnione jest także twierdzenie, jakoby wymóg SIWZ spełniało każde inne zabezpieczenie koperty przed jej otwarciem. Zamawiający miał prawo ustalić takie warunki zabezpieczenia oferty przed dostępem do niej, jakie w danych okolicznościach uznał za stosowne. Oferent, który miał wątpliwości w tej kwestii mógł, stosownie do art. 36 ustawy o zamówieniach publicznych kierować do Zamawiającego pytania.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **15. Wyrok ZA z dnia 18 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-269/98**

Skoro Odwołujący miał wątpliwości co do SIWZ to, w myśl art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych powinien zwrócić się do Zamawiającego o wyjaśnienie specyfikacji. Odwołujący zaniedbał powyższy obowiązek. W tej sytuacji obecnie nie może podważać działań Komisji Przetargowej. Również Odwołujący mógł zwrócić się o dokładniejsze sprecyzowanie pkt 8.3 SIWZ „doświadczenie referencje oraz opinie inwestorów” skoro wiedział, że indywidualna ocena tego kryterium będzie dokonywana przez członków Komisji Przetargowej na podstawie zawartości ofert, wykazu wykonanych robót oraz przedstawionych opinii.

### **16. Wyrok ZA z dnia 18 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-270/98**

Na etapie składania ofert oferent może ustalenia specyfikacji bądź oprotestować, bądź stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wrócić się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji. Odwołujący nie skorzystał ani z protestu, ani z prawa do wyjaśnień co przyznały strony na rozprawie. Podniesiony więc zarzut co do nieprecyzyjnie sformułowanych kryteriów oceny jest więc spóźniony. Termin złożenia protestu przysługiwał odwołującemu do dnia 20.03.1998 r. Wszelkie więc zarzuty zgłoszone po tym terminie nie podlegają ocenie.

### **17. Wyrok ZA z dnia 27 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-665/98**

Po zapoznaniu się z treścią przedłożonych na rozprawie dokumentów i uwzględniając treść wyjaśnień złożonych na rozprawie Zespół Arbitrów nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający określił kryteria oceny ofert i ich wagi. Sposób

sformułowania tych zapisów nie budził żadnych wątpliwości Odwołującego, gdyż nie występował o wyjaśnienie treści specyfikacji w tej części. Prawo takie wynika z postanowień art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący nie wnosił też o uzupełnienie treści specyfikacji poprzez zamieszczenie szczegółowych postanowień dotyczących opisu wszelkich innych niż cena kryteriów, którymi Zamawiający będzie się kierował przy ocenie punktowej oferty.

#### **18. Wyrok ZA z dnia 6 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-942/98**

Zespół Arbitrów podziela stanowisko Zamawiającego, którego uprawnienie do samodzielnego ustalania treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie może być kwestionowane, treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie budzi wątpliwości w świetle art. 35 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący się oferent nie zwracał się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Jest okolicznością oczywistą, że pojęcie kalkulacji szczegółowej wynika wprost z definicji określonej w § 4 ust. 2 zarządzenia Ministra Gospodarki Przemysłowej i Budownictwa z dnia 15 lipca 1996 r. w sprawie metod kosztorysowania obiektów i robót budowlanych (MP z sierpnia 1996 r. Nr 48, poz. 461).

#### **19. Wyrok ZA z 3 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1053/98**

Zarzut dotyczący naruszenia art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy z dn. 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych dotyczy oprotestowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Przy czym protest na specyfikację należało wnieść w terminie siedmiu dni od jej wykupienia od Zamawiającego. Protestu takiego oferent nie wniósł. Ponadto oferent miał możliwość wystąpienia do Zamawiającego w trybie art. 36 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o wyjaśnienie specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Odwołujący się nie skorzystał jednak z tej możliwości.

#### **20. Wyrok ZA z dnia 21 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-036/99**

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia powinna być ułożona w sposób jasny. Jeżeli zatem jakkolwiek wykonawca powziął wątpliwości co do okoliczności zawartych w SIWZ to zgodnie z art. 36 ust. 1 wymienionej ustawy może zwrócić się do Zamawiającego o ich wyjaśnienie, a jeżeli nie ma wątpliwości ale zastrzeżenie merytoryczne, może złożyć protest. Odwołujący się przyjął do wiadomości czytelnie sformułowany wymóg podpisania każdej strony. Zatem uchylając części II pkt 2 SIWZ powinien był liczyć się z odrzuceniem oferty.

#### **21. Wyrok ZA z dnia 4 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-235/99**

Zamawiający nie zawarł definicji aktualnego zaświadczenia, a Odwołujący nie korzystał z uprawnienia art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. W tej sytuacji, należało odnieść się do odrębnych przepisów w sprawie podatków oraz składek, które obligują do bieżącej regulacji zobowiązań w określonych terminach. Skoro zaświadczenie potwierdza fakt lub stan prawny wynikający z prowadzonej przez organ ewidencji, rejestrów itp., to potwierdza stan na dzień wydania zaświadczenia. Zatem aktualne zaświadczenie to takie, które obejmowałoby ostatnio wymagalny okres, za który powinna być opłaconą składka ZUS i opłacony podatek. Ponieważ przedłożone przez Odwołującego zaświadczenie nie obejmowało ostatnich wymaganych okresów, za który powinna być opłaconą składka i podatek, stąd zaświadczenia Odwołującego z 25.01.1999 r. i 01.02.1999 r. nie odpowiadały SIWZ pkt 4.2.

#### **22. Wyrok ZA z dnia 20 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-824/99**

Podnoszony przez Odwołującego się zarzut niejasności SIWZ jest zarzutem spóźnionym. Odwołujący otrzymał SIWZ w pierwszych dniach lipca 1999 r. (Zamawiający wystąpił ją pocztą 05.07.1999 r.) i oprotestować mógł ją w ciągu 7 dni od jej otrzymania. Pojawiające się wątpliwości na tle SIWZ Odwołujący mógł również wyjaśnić w trybie art. 36 ustawy — czego jednak nie uczynił.

#### **23. Wyrok ZA z dnia 21 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-848/99**

W sprawie prawidłowego zrozumienia warunków zawartych w pkt 2.1 ppkt a, b, c Odwołujący stosownie do uprawnień wynikających z art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych mógł zwró-

cić się do Zamawiającego o udzielenie mu wyjaśnień, a skoro tego nie czynił, to znaczy, że postanowienia SIWZ w pełni aprobował.

#### **24. Wyrok ZA z dnia 5 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-923/99**

Zapis art. 36 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o zamówieniach publicznych daje prawo potencjalnym oferentom do składania zapytań co do zapisów SIWZ w celu przygotowania oferty, co rodzi po stronie Zamawiającego ustawowy obowiązek do udzielenia wyjaśnień. Zapytanie takie nie rodzi jednak obowiązku zmiany SIWZ. Wynika to bowiem wyraźnie z art. 36 ust. 3 ww. ustawy, który stwarza taką możliwość Zamawiającemu uzależnioną od jego decyzji. Zarzut zaniechania zmiany SIWZ w wyniku złożonego zapytania jest więc bezpodstawny z uwagi na fakultatywność z art. 36 ust. 3 cyt. ustawy.

#### **25. Wyrok ZA z dnia 27 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1014/99**

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia w pkt IV ust. 1 lit. g) oraz w pkt VII ust. 4 lit. c) wymagała od oferentów dołączenia do oferty załączników 4 i 6. Odwołujący się nie oprotestował wymogów SIWZ ani też nie dążył do ich uściślenia w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych to jest nie zwracał się do zamawiającego o wyjaśnienie Specyfikacji. W tych warunkach zobowiązany był postąpić zgodnie z wymogami specyfikacji i złożyć wymagane oba załączniki. Oferent dokonując samodzielnie interpretacji zapisów SIWZ czyni to na własne ryzyko. Decydujące znaczenie w tym zakresie ma interpretacja zamawiającego. Wobec powyższego zamawiający uprawniony był do odrzucenia oferty na podstawie art. 27a pkt 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **26. Wyrok ZA z dnia 27 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-180/00**

Zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający był uprawniony do zmodyfikowania dokumentów zawierających specyfikację istotnych warunków zamówienia, a prawo to istniało do dnia składania ofert. Skoro więc, zdaniem Zespołu Arbitrów doprecyzowanie przedmiotu zamówienia nie narusza prawa, a ponadto dokonane zostało w ustawowym czasie, to tym samym nie może zasłużyć na uwzględnienie. Zarzut zaniechania udzielenia wyjaśnień do specyfikacji zgodnie z zasadą pisemności nie jest zasadny. Materiał dowodowy potwierdza, że Zamawiający trzynastokrotnie udzielał odpowiedzi na zapytania, godziny przekazywania faxów i data ich otrzymywania /niedziela/, a ponadto konieczność ustalenia z konsultantami treści odpowiedzi, powodował, że odpowiedź przekazywana była odwołującemu w ciągu 3–4 dni. Ustawa o zamówieniach publicznych nakazuje Zamawiającemu w art. 36 ust. 1 „niezwłocznie” udzielić odpowiedzi na zapytania, przy czym nakaz ustawowy nie określa precyzyjnie daty wykonania czynności, co pozwala rozumieć czas udzielenia odpowiedzi jako „jak najszybciej”. Zespół Arbitrów rozważył, czy działanie Zamawiającego było spóźnione i czy przy licznej korespondencji, był w stanie działać sprawniej. Argumenty prezentowane przez Zamawiającego wobec przedmiotowego zarzutu są przekonujące i zaważyły na nieuwzględnieniu zarzutu.

#### **27. Wyrok ZA z dnia 11 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-225/00**

Wniesienie protestu przez Odwołującego nie uchybiło 7 dniowemu terminowi określonym w art. 81 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem w przypadku wnoszenia zarzutów dotyczących postanowień SIWZ termin ten liczy się od dnia pobrania specyfikacji. Jednakże w przypadku, gdy oferent zwraca się o wyjaśnienie treści jej postanowień (tu dnia 20 marca 2000r.) stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy, termin ten rozpoczyna swój bieg od dnia otrzymania odpowiedzi (wyjaśnień), tj. dnia 22 marca 2000r.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **28. Wyrok ZA z dnia 10 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-723/98**

Zespół Arbitrów nadto stwierdził, iż Zamawiający udzielając odręcznej odpowiedzi na piśmie jednego z oferentów zawierającym pytania dotyczące zakresu robót jakie należy wycenić w ofercie, ujawnił autora pytań czym naruszył art. 36 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

**29. Wyrok ZA z dnia 30 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-736/99**

Jeżeli opis przedmiotu zamówienia, warunki lub kryteria, budziłyby wątpliwości uczestników postępowania, wyjaśnienia Zamawiającego powinny być — zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych — przekazane jednocześnie wszystkim podmiotom ubiegającym się o zamówienie publiczne. Jak potwierdzono w czasie rozprawy Zamawiający dopełnił tego obowiązku i przestał odpowiadać na zadane pytania również Odwołującemu się, który żadnych zapytań do treści SIWZ nie składał. Tym samym Odwołujący nie przedstawił zgodnie z ciężącym na nim na mocy przepisu art. 6 k.c. obowiązkiem, dowodów przemawiających za uwzględnieniem wymienionego zarzutu.

ust. 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**30. Wyrok ZA z dnia 16 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-509/98**

W myśl art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) w szczególnie uzasadnionych przypadkach Zamawiający może w każdym czasie przed upływem terminu do składania ofert zmodyfikować treść dokumentów zawierających specyfikację, czego jednak nie dokonał.

**31. Wyrok ZA z dnia 21 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-647/98**

Bezpodstawny w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego okazał się zarzut naruszenia przepisu art. 36 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie nastąpiła bowiem modyfikacja dokumentów zawierających specyfikację istotnych warunków zamówienia. Określenie jednolitych zasad operowania kryteriami zgodnie z wyrokiem Zespołu Arbitrów z dnia 26 czerwca 1998 r. nie pociągało za sobą konieczności zmiany treści tych dokumentów.

**32. Wyrok ZA z dnia 7 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-823/98**

Obok zmiany kryteriów oceny ofert Zamawiający zmienił również wymagania dotyczące zawartości i daty ważności dokumentów wymaganych od oferentów określonych w załączniku nr 6 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.), w szczególnie uzasadnionych przypadkach Zamawiający może zmienić specyfikację. Jednocześnie zobowiązany jest do stosownego przedłużenia terminu składania ofert w celu umożliwienia potencjalnym oferentom uwzględnienia w przygotowanych ofertach żądanych uzupełnień dotyczących specyfikacji. W przedmiotowym przetargu Zamawiający przesunął wprawdzie termin składania ofert o 7 dni, jednak z uwagi na zakres dokonanych zmian i rodzaj żądanych dokumentów był to termin niemożliwy do dotrzymania przez oferentów.

**33. Wyrok ZA z dnia 22 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-193/99**

Zarzut, o którym mowa w pkt 2 zdaniem Zespołu Arbitrów należy rozpatrywać w aspekcie art. 36 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, z którego wynika dopuszczalność w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiany SIWZ, a więc także kryteriów i sposobów dokonywania oceny spełnienia warunków wymaganych od dostawców i wykonawców. Przepis ten stanowi niejako odstępstwo od ogólnej zasady wyrażonej w art. 24 ust. 1 ustawy — o zakazie zmian omawianych kryteriów. Z uwagi na powyższe należało ustalić czy rzeczywiście zmiana tych kryteriów przez Zamawiającego nastąpiła w związku z wystąpieniem szczególnie uzasadnionego przypadku.

**Art. 37.**

1. Ofertę sporządza się w języku polskim, z zachowaniem formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Urzędu, na wniosek zamawiającego, może wyrazić zgodę na sporządzenie oferty w języku powszechnie używanym w handlu międzynarodowym.
3. Każdy oferent może złożyć jedną ofertę.



**ust. 1*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 3 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1279/99**

Ustne negocjacje w przedmiocie ceny i typu aparatu stanowią naruszenie art. 37 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

**ust. 3*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 14 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-154/98**

(..) 2. Wskutek zmiany treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia po rozpoczęciu postępowania, poprzez dopuszczenie stosowania innych typów kotłów c.o. niż określone w dokumentacji technicznej, Zamawiający spowodował, że możliwe stało się złożenie przez jednego oferenta więcej niż jednej oferty (dotyczy to oferty złożonej przez (...)). W ten sposób Zamawiający spowodował naruszenie zakazu zawartego w treści art. 37 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych jak również zasady równości stron i uczciwej konkurencji określonej art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych

**2. Wyrok ZA z dnia 3 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1053/98**

Kolejny zarzut dotyczący naruszenia art. 28 ust. 1 i art. 49 ustawy o zamówieniach w sytuacji gdy ze względów formalnych oferta została odrzucona — gdyż była nieprawidłowa, nie może być również uznany za skuteczny. Ocenia się tylko bowiem oferty prawidłowe, zgodne ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia i ustawą o zamówieniach publicznych. Tak więc nie można uznać, że Zamawiający naruszył wskazane przez Odwołującego się przepisy prawa, gdyż zgodnie z art. 27 a ustawy o zamówieniach publicznych był zobowiązany odrzucić ofertę, która nie odpowiadała wymogom specyfikacji przygotowanej dla przedmiotowego zamówienia. Nie jest bowiem możliwe, jak stanowi art. 37 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych aby jeden oferent złożył na to samo zamówienie kilka ofert. Każdy oferent może złożyć tylko jedną ofertę. Gdyby nawet przyjął interpretację, że Odwołujący się złożył jedną ofertę w dwóch wariantach cenowych, to specyfikacja istotnych warunków zamówienia Zamawiającego nie dopuszczała takiej możliwości.

**3. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1081/98**

Rozpoznając zarzuty podniesione w odwołaniu, Zespół Arbitrów dokonał szczegółowej analizy dokumentów i treści oświadczeń woli zawartych w ofercie nr 8 złożonej przez (...), a w szczególności treści pisma z dnia 29.10.1998 r. załączonego do oferty i nazwanego „oferta alternatywna”. W piśmie tym Odwołujący oświadczył, że jest to oferta „dla przetargu na wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej (AKC) z przyłączami z rur PE oraz sieci wodociągowej z przyłączami z rur PE”, a więc oferta dla zamówienia publicznego będącego przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie.

Dowód: Oferta alternatywna — pismo z dnia 29.10.1998 r. w aktach sprawy.

Ogłoszenie o przetargu zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych nr (...) z dnia (...)

W świetle powyższego pismo z dnia 29.10.1998 r. stanowi oświadczenie woli zawarcia konkretnej umowy, zawiera istotne jej postanowienia a zatem jest ofertą w rozumieniu art. 66 kodeksu cywilnego. Brak odrębnych załączników, wymaganych Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia, nie zmienia charakteru prawnego oświadczenia woli oferenta, jako dodatkowej oferty w tym samym przetargu. W świetle powyższego Zamawiający zasadnie uznał załączone do podstawowej oferty pismo jako drugą ofertę. Uzasadnia to odrzucenie oferty, zgodnie z art. 27 a pkt 1 w związku z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku (tj. Dz. U. Nr 119 poz. 773 z 1998 r). Potwierdza ten skutek, jakkolwiek o błędnej nazwie pkt II.4 specyfikacji istotnych warunków zamówienia o treści „każdy oferent może złożyć w niniejszym przetargu tylko jedną ofertę pod rygorem wykluczenia z przetargu”.

**4. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1049/99**

Zdaniem Zespołu Arbitrów złożenie oferty z dwiema cenami odnoszącej się do różnych zakresów prac stanowi naruszenie art. 37 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół podziela przy tym po-

gład wyrażony w literaturze, iż złożenie oferty wielowariantowej należy traktować tak samo, jak złożenie wielu ofert (W. Łysakowski, J. Pieróg „Ustawa o zamówieniach publicznych. Komentarz” II wyd., s. 151). W niniejszej sprawie pogląd taki wydaje się tym bardziej zasadny, iż w pkt 2.2 SIWZ Zamawiający zawarł następujące wymagania: „Każdy oferent powinien złożyć jedną ofertę. Oferent, który złoży więcej niż jedną ofertę, zostanie wyłączony z postępowania. Oferent musi złożyć ofertę na całość zamówienia. Nie dopuszcza się składania ofert na części zamówienia”. Wybranie oferty przedstawionej wariantowo uchybia zatem nie tylko bezwzględnie sformułowanemu przepisowi ustawy o zamówieniach publicznych (art. 37 ust. 3) ale i wymogom określonym w cytowanym wyżej punkcie SIWZ. Zdaniem Zespołu Arbitrów propozycji wykonania instalacji komputerowej w dwóch budynkach nie wymienionych w zał. nr 1 do SIWZ nie można traktować jako robót dodatkowych określonych w art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy. Pod pojęciem robót dodatkowych należy w ocenie Zespołu rozumieć tylko te prace, które są niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia określonego w SIWZ — sieć komputerowa w 4 budynkach Zamawiającego. Sformułowanie roboty dodatkowe nie odnosi się natomiast do prac wykraczających poza przedmiot zamówienia określony w SIWZ. Dopuszczając do uczestniczenia w postępowaniu oferty naruszającej art. 37 ust. 3 ustawy oraz pkt 2.2 SIWZ, Zamawiający naruszył jednocześnie art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych zobowiązujący do prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

#### Art. 38.

1. Ofertę złożoną po terminie zwraca się bez otwierania po upływie terminu przewidzianego na wniesienie protestu.
2. Wyznaczony przez zamawiającego termin składania ofert nie może być krótszy niż:
  - 1) 6 tygodni od dnia ogłoszenia przetargu nieograniczonego,
  - 2) 4 tygodnie od daty wysłania zaproszeń w przetargu ograniczonym.
3. Zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert krótszy niż określony w ust. 2, jednakże nie krótszy niż 3 tygodnie, jeżeli:
  - 1) wyznaczenie terminu, o którym mowa w ust. 2, uniemożliwiłoby udzielenie i wykonanie zamówienia w danym roku budżetowym,
  - 2) wyznaczenie terminu, o którym mowa w ust. 2, mogło spowodować powstanie szkody w znacznych rozmiarach,
  - 3) uprzednio przeprowadzone postępowanie przetargowe w tej samej sprawie nie doprowadziło do zawarcia umowy,
  - 4) przedmiotem zamówienia są dostawy, usługi lub roboty budowlane powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych.
4. W postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość przekracza 50.000 EURO, skrócenie terminu możliwe jest w okolicznościach określonych w ust. 3, za wcześniejszą zgodą Prezesa Urzędu.

ust. 1

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 27 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-590/00**

Zamawiający dokonał otwarcia tylko części kopert zawierających oferty, w tym także kopert nie opatrzonych zabezpieczeniem lakowym, a jedynie oklejonych pocztowymi znakami zabezpieczenia przed ich naruszeniem. Natomiast co do oferty Odwołującego się nie dokonał żadnej czynności przewidzianej ustawą o zamówieniach publicznych. W oświadczeniu złożonym na rozprawie Zamawiający stwierdził, że ofertę Odwołującego się odrzucił na podstawie art. 27a ust. 1 i 2 ww. ustawy. Nie znajduje to jednak potwierdzenia w dokumentacji postępowania, gdyż znajdujące się w aktach sprawy pismo zawiadamiające o odrzuceniu ofert z dnia 2.06.2000 r. dotyczy tylko ofert Nr 8 i 9. Także w protokole postępowania prowadzonym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy brak jest potwierdzenia czynności odrzucenia oferty Odwołującego. Faktu tego nie odnotowano również w załączniku do protokołu, tj. w druku ZP-41 i ZP-44. Z protokołu wynika, że nie został sporządzony druk ZP-46 „Informacja

o spełnieniu warunków wymaganych od dostawców/wykonawców”, w którym należało odnotować powód odrzucenia oferty. W rezultacie odwołanie dotyczy czynności, której formalnie nie dokonano, wbrew zasadzie pisemności określonej w art. 21 oraz art. 25 ust. 1 ustawy. W tym stanie rzeczy Zespół Arbitrów uznał, że odesłanie koperty zawierającej ofertę Odwołującego się narusza art. 38 ust. 1 ustawy, dopuszczający odesłanie oferty bez jej otwarcia, tylko wówczas gdy została ona złożona po terminie wyznaczonym na składanie ofert.

Działanie Zamawiającego pozbawiło także Odwołującego się możliwości prawidłowego wniesienia środków prawnych na tę czynność.

ust. 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **2. Wyrok ZA z dnia 25 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-294/98**

Zespół ustalił, iż Zamawiający naruszył przepis art. 38 ust. 2 i 3 ustawy o zamówieniach publicznych, poprzez niedopuszczalne skrócenie terminu do składania ofert przez oferentów. Nadto w toku rozprawy ustalono, co przyznał też Zamawiający, iż zaniechał otwarcia ofert oraz nie sporządził żadnej dokumentacji przetargowej. Nie znalazło potwierdzenia stwierdzenie Zamawiającego, iż jego intencją było zastosowanie trybu negocjacji z zachowaniem konkurencji. Przeczy temu treść ogłoszenia w „Gazecie Wyborczej” oraz specyfikacja istotnych warunków zamówienia doręczona oferentom.

ust. 4

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **3. Wyrok ZA z dnia 8 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-110/99**

Zwrócić należy uwagę, że dokonany przez Zamawiającego podział zamówienia na dwie części może budzić podejrzenia, że dokonano go w celu uniknięcia wymaganych ustawą o zamówieniach publicznych procedur.

Jeśli bowiem przyjąć, jak to nie bez racji argumentuje Odwołujący, że wartość przedmiotu zamówienia wyliczona na podstawie wyznaczonego wadium przekracza wartość 50.000 ECU (obecnie EURO) to podział zamówienia prowadzi do omięcia wymogu o którym mowa w art. 38 ust. 4 ww. ustawy.

## **Art. 39.**

- 1. Zamawiający przedłuża termin składania ofert w celu umożliwienia dostawcom i wykonawcom uwzględnienia w przygotowanych ofertach otrzymanych wyjaśnień albo uzupełnień dotyczących specyfikacji istotnych warunków zamówienia.**
- 2. Na wniosek dostawcy lub wykonawcy, który nie jest w stanie złożyć oferty w wyznaczonym terminie z powodu okoliczności od niego niezależnych, zamawiający może przedłużyć termin składania ofert.**
- 3. Przedłużenie terminu składania ofert dopuszczalne jest tylko przed jego upływem.**
- 4. O przedłużeniu terminu zamawiający powiadamia natychmiast każdego dostawcę lub wykonawcę, któremu przesłano specyfikację istotnych warunków zamówienia.**

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **1. Wyrok ZA z dnia 23 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-192/98**

Zespół Arbitrów uznał, iż odwołanie jest zasadne. Zgodnie z art. 39 ustawy o zamówieniach publicznych była możliwość przedłużenia terminu składania ofert, ale przed jego upływem nawet przyjmując, iż wniosek od jednego z dostawców wpłynął przed terminem do składania ofert i został on

uwzględniony, to Zamawiający nie określił nowego jednoznacznego terminu do składania ofert. Po drugie nie wstrzymał się z rozpoczęciem otwierania ofert do czasu upływu nowego terminu, a także nie zawiadomił natychmiast wszystkich dostawców, którym dostarczono specyfikację o przedłużeniu terminu do składania ofert. Po trzecie ofertę złożoną po terminie zwraca się bez otwierania po upływie terminu na skuteczne wniesienie protestu.

## **2. Wyrok ZA z dnia 20 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-200/99**

Zespół Arbitrów uznał, że doszło do naruszenia przez Zamawiającego treści art. 39 ustawy o zamówieniach publicznych. Zgodnie z tym przepisem obowiązkiem Zamawiającego jest przedłużenie terminu do składania ofert tak, aby oferent mógł uwzględnić wyjaśnienia otrzymane przez Zamawiającego w swojej ofercie. Z dokumentów w sprawie wynika, że ostatecznym pismem z dnia 24 marca 1999 r., przesłanym Odwołującemu faksem w tym samym dniu, Zamawiający faktycznie uszczegółowił specyfikację istotnych warunków zamówienia, ostatecznie wskazując, o jakie cechy techniczne ruru chodzi.

Wobec faktu, że uczynił to dopiero w dniu 24 marca 1999 r., a zatem w dniu upływu terminu do składania ofert, obowiązany był przedłużyć termin do ich składania.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

## **3. Wyrok ZA z dnia 10 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-723/98**

Wszystkie wykazane w postępowaniu dowodowym przesłanki dowodzą, iż na mocy art. 39 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający zobowiązany był do przedłużenia terminu składania ofert określonego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia w celu umożliwienia wszystkim oferentom uwzględnienia zmian wynikających z udzielonej przez Zamawiającego odpowiedzi, a zdaniem Zespołu Arbitrów powinno to nastąpić równocześnie z udzieleniem odpowiedzi.

## **4. Wyrok ZA z dnia 16 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1099/98**

Wprowadzając zmiany do specyfikacji istotnych warunków zamówienia Zamawiający nie przedłużył jednocześnie terminu składania ofert, do czego był obowiązany (art. 39 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych), gdyż wprowadzone zmiany były istotne dla oferentów. W efekcie tych czynności Zamawiającego, Odwołujący się złożył ofertę w ustalonym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia terminie, jednakże bez uwzględnienia w niej zmian dotyczących przedmiotu zamówienia i kryteriów oceny ofert. Uznać zatem należy, że dotychczasowe postępowanie jest dotknięte wadą uniemożliwiająca zawarcie ważnej umowy (art. 27 b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych). Uniemożliwiono bowiem Odwołującemu się złożenie oferty uwzględniającej zmiany wprowadzone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, naruszając przy tym zasadę uczciwej konkurencji.

## **5. Wyrok ZA z dnia 19 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-081/99**

Przepis art. 39 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych ma charakter bezwzględnie obowiązujący i nakłada na zamawiającego obowiązek stosownego przedłużenia terminu składania ofert w celu umożliwienia wykonawcom uwzględnienia w przygotowywanych ofertach, otrzymanych wyjaśnień i uzupełnień dotyczących SIWZ. Stanowiska stron były zgodne co do tego, że zakres udzielonych wyjaśnień był szeroki i wymagał ich uwzględnienia w ofercie. Ustęp 2 i 3 art. 39 ustawy dotyczący przedłużenia terminu na wnioski uczestnika przetargu, w ocenie Zespołu Arbitrów nie odnosi się do sytuacji opisanej w art. 39 ust. 1 ustawy, która zaistniała w przedmiotowej sprawie.

## **6. Wyrok ZA z dnia 6 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-782/99**

Dokonane przez Zamawiającego w dniu 21.07.1999 r. zmiany w kosztorysie uzupełniały go o nowe elementy. Skutkować to powinno, na mocy art. 39 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych przedłużeniem terminu składania ofert. Wyjaśnienia Zamawiającego, że były to jedynie uściślenia koszty-

rysu i Zamawiający nie był zobowiązany do przedłużenia terminu składania ofert, Zespół Arbitrów uznał za niewystarczające. Dlatego też, zdaniem Zespołu Arbitrów, Zamawiający swoim działaniem naruszył art. 39 ust. 1.

**ust. 2**

**orzecznictwo zespołu arbitrów**

**7. Wyrok ZA z dnia 23 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-534/99**

W ocenie Zespołu Arbitrów bezpodstawny jest zarzut podtrzymywany w odwołaniu w przedmiocie nieprzedłużenia terminu składania ofert bowiem zarzut ten został uwzględniony przy rozstrzygnięciu protestu w ten sposób, że Zamawiający przesunął termin z 1.07.1999 r. na 7.07.1999 r. stosując się do postanowień art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż ustawa nie określa minimalnego okresu przedłużenia. Zamawiający ustala go samodzielnie, biorąc pod uwagę zakres zmian, które muszą być uwzględnione w ofercie wskutek dokonanych zmian i uzupełnień w specyfikacji. Zamawiający natomiast w świetle art. 39 ust. 2 ww. ustawy nie miał obowiązku wyznaczenia terminu ściśle z datą wskazaną przez Odwołującego.

**8. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-510/00**

Powstałe na tle zapisów zaproszenia wątpliwości Odwołujący mógł wyjaśnić w formie zapytania skierowanego do Zamawiającego (art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych), a z uwagi na krótki czas przygotowania oferty i niemożności uzyskania aktualnego zaświadczenia mógł wnosić o przedłużenie terminu składania ofert (art. 39 ust. 2 ustawy). Żadnych z tych czynności mających na celu ochronę interesów oferenta, Odwołujący nie wykonał. Składając nieaktualne zaświadczenia godził się na ryzyko odrzucenia swej oferty. Uczestnicząc profesjonalnie w obrocie gospodarczym Odwołujący powinien wykonywać swe obowiązki i prawa z ogólnie pojętą należytą starannością.

**Art. 40.**

- 1. Składający ofertę pozostaje nią związany przez czas określony w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jednak nie dłużej niż 45 dni. Bieg terminu rozpoczyna się wraz z upływem terminu składania ofert.**
- 2. Przed upływem terminu związania złożoną ofertą zamawiający może zwrócić się do dostawców i wykonawców o przedłużenie terminu o czas oznaczony.**
- 3. Odmowa przychylenia się do prośby zamawiającego ze strony dostawcy lub wykonawcy nie powoduje utraty wadium.**
- 4. Zgoda dostawcy lub wykonawcy na przedłużenie okresu związania ofertą dopuszczalna jest tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium albo, jeżeli nie jest to możliwe, z wniesieniem nowego wadium obejmującego przedłużony okres związania ofertą.**
- 5. Zmiany albo wycofanie oferty dokonane przez dostawcę lub wykonawcę przed upływem terminu do składania ofert są skuteczne.**

**orzecznictwo zespołu arbitrów**

**1. Wyrok ZA z dnia 14 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-730/98**

Zespół Arbitrów nie podzielił poglądów Odwołującego zawartych w odwołaniu dotyczących naruszenia przez Zamawiającego przepisu art. 16 i 40 ustawy o zamówieniach publicznych, w związku z upływem terminu ważności wadium wniesionego w formie gwarancji bankowej i nieprzedłużenia jej przez Odwołującego. Zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający nie miał obowiązku wzywania oferentów, w tym Odwołującego o przedłużenie gwarancji bankowej, której ważność upłynęła przed terminem związania ofert, z powodu toczącego się postępowania odwoławczego. Ponieważ w wyniku orzeczenia Zespołu Arbitrów powtórzono czynność wyboru ofert w czasie, gdy upłynął termin ważności gwarancji bankowej, w formie której Odwołujący wniósł wadium, Zamawiający zasadnie odrzucił tę ofertę jako złożoną bez wymaganego wadium.

**2. Wyrok ZA z dnia 18 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-397/00**

Zespół Arbitrów ustalił, że zgodnie z SIWZ pkt IX.3 oferenci byli związani ofertą do dnia 4.03.2000 r. W sprawie tej Odwołujący się złożył w dniu 1.03.2000 r. protest do Zamawiającego. Protest ten ostatecznie został rozstrzygnięty wyrokiem Zespołu Arbitrów z dnia 27.03.2000 r. sygn. akt UZP/ZO/0-174/00. W tej sytuacji okres związania ofertą został przerwany na czas od dnia 1.03.2000 r. do dnia 27.03.2000 r. Oferenci pozostawali związani swoją ofertą jeszcze przez okres trzech dni, tj. do dnia 30.03.2000 r. Wymieniony wyżej wyrok Zespołu Arbitrów uwzględniał odwołanie i nakazywał powtórzenie czynności przetargowych od oceny ofert.

Jak ustalił Zespół Arbitrów Zamawiający w ww. okresie 3 dni nie podjął żadnych czynności, a w szczególności nie wystąpił do żadnego z oferentów o przedłużenie terminu związania ofertą przez dalszy oznaczony czas, jak również nie wystąpił o zgodę na dalsze przedłużenie okresu ważności wadium (art. 40 ustawy o zamówieniach publicznych). W tej sytuacji Zespół Arbitrów uważa, że składający oferty oferenci przestali być nimi związani.

W związku z tym wniesienie w dniu 17.04.2000 r. protestu a następnie odwołania nie było w tej sytuacji w ogóle dopuszczalne. Tym samym Zespół Arbitrów uważa, że zachodzą przesłanki, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20.08.1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815) do oddalenia odwołania bez przeprowadzania rozprawy. Zespół Arbitrów uważa, że w opisanej wyżej sytuacji termin związania ofertami wygaś w stosunku do wszystkich oferentów, tym samym Zamawiający zawierając umowę o udzielenie zamówienia publicznego naruszyłby przepisy ustawy.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**3. Wyrok ZA z dnia 5 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-598/98**

Zgodnie z art. 40 ust. 1 zd. 2 ustawy o zamówieniach publicznych bieg terminu związania ofertą rozpoczyna się wraz z upływem terminu składania ofert. Zespół Arbitrów w oparciu o przeprowadzone dowody i interpretacje przepisów ustawy a w szczególności art. 40 uznał, że gwarancja przetargowa udzielona przez PZU Odwołującemu się obejmowała pełny okres 45 dni związania ofertą określony w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Użyte słowo „wraz” wskazuje jednoznacznie, że bieg terminu rozpoczyna się wraz z upływem terminu do składania ofert, tj. w przedmiotowej sprawie 18.06. 1998 r. o godz. 14.00. Przyjęta interpretacja przez Zamawiającego, że bieg terminu związania ofertą rozpoczął się dopiero w następnym dniu od upływu terminu składania ofert jest błędna i sprzeczna z zapisem art. 40 ustawy. Wobec jednoznacznego określenia sposobu obliczania tego terminu w art. 40 ustawy o zamówieniach publicznych brak jest podstaw do przejścia w oparciu o art. 6a ustawy na sposób obliczania terminu na podstawie przepisu k.c. Dlatego nakazano Zamawiającemu dokonanie ponownej oceny ofert z udziałem oferty Odwołującego się.

**4. Wyrok ZA z dnia 30 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-453/**

Zgodnie z art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych zamawiający zobowiązany jest do odrzucenia oferty jeżeli oferent „nie wniósł wadium”. W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, że odwołujący wadium wniósł, lecz zostało ono w wyniku czynności zamawiającego — następnie unieważnionych — zwrócone. Zespół Arbitrów wyrokiem z 4.05.2000 r. Sygn. akt UZP/ZO/0-334/00 nakazał bowiem powtórzenie czynności wyboru ofert. Zespół Arbitrów wskazuje ponadto na fakt, iż Zamawiający odrzucając oferty z powodu braku wadium nie poinformował o tym oferentów. Niezależnie od powyższego Zespół Arbitrów uznał, iż akceptacja interpretacji przyjętej przez Zamawiającego, że fakt wniesienia wadium oceniać należy według stanu w momencie powtórnej oceny ofert prowadziłaby w efekcie do sytuacji, w której w wyniku uwzględnienia odwołania i nakazania dokonania powtórnego wyboru ofert niemal każde postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego należałoby unieważnić wskutek konieczności odrzucenia ofert. Niezmiernie rzadko udałoby się bowiem przeprowadzić powtórną ocenę ofert przed upływem terminu z art. 40 ust. 1 ustawy. Wobec powyższego należało przyjąć, iż powtórna ocena ofert powinna zostać dokonana według stanu na dzień ich otwarcia

a obowiązkiem Zamawiającego było wezwanie oferentów do ponownego wniesienia wadium a to celem usunięcia braku wywołanego własnym działaniem.

ust. 4

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**5. Wyrok ZA z dnia 25 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1000/99**

Zgodnie z art. 40 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych „...zgoda dostawcy lub wykonawcy na przedłużenie okresu związania ofertą dopuszczalne jest tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium...”. Stąd też zawinione działanie Zamawiającego w postaci braku podjęcia właściwych działań zmierzających do umożliwienia oferentom przedłużenia terminu związania ofertą jak również ważności wadium spowodowały, że postępowanie o zamówienie zgodnie z art. 27b ust. 1 pkt 4 ww. ustawy obarczone zostało wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy. Jak wynika bowiem z przytoczonego wcześniej art. 51 umowa o zamówienie publiczne może być zawarta nie później niż przed upływem terminu związania ofertą.

Art. 41.

1. Dostawca lub wykonawca przystępujący do przetargu jest obowiązany wnieść wadium w granicach 1–5% wartości przedmiotu zamówienia na zasadach określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
2. Wadium może być wnoszone w pieniądzu, poręczeniach oraz gwarancjach bankowych, gwarancjach ubezpieczeniowych, zastawach na papierach wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa, a za zgodą zamawiającego — w akcjach dopuszczonych do publicznego obrotu i notowań giełdowych lub wekslach.
- 2a. Wadium wniesione w pieniądzu zamawiający przechowuje na rachunku bankowym.
3. W przypadku gdy koszty zorganizowania przetargu nie są znaczne, Prezes Urzędu może, na wniosek zamawiającego, wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku wnoszenia wadium przez przystępujących do danego przetargu.

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**1. Wyrok ZA z dnia 18 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-252/00**

Nie potwierdził się zarzut odwołującego zawarcia nieprawdziwych danych dotyczących kwoty przeznaczonej w budżecie gminy na realizację zamówienia i tym samym naruszenia art. 41 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący przyjął, że w tym postępowaniu wadium powinno wynieść jego górną stawkę to jest 5%. To w jego ocenie nie odpowiadało wartości szacunkowej. Zespół Arbitrów ustalił, że całkowita wartość szacunkowa zamówienia wynosiła 900.000 zł (300.000 zł rocznie). Tym samym zamawiający określając wadium na kwotę 18 tys. zł (2%) ustalił ją zgodnie z przepisem art. 41 w przedziale określonym od 1 do 5%.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**2. Wyrok ZA z dnia 14 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-400/99**

Z art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych wynika, że oferent zobowiązany jest wnieść wadium nie tylko w wysokości i formie określonej w SIWZ, ale także na zasadach określonych przez Zamawiającego w specyfikacji.

W przypadku wniesienia wadium przez oferenta w formie ubezpieczeniowej gwarancji przetargowej Zamawiający w specyfikacji nie określił szczególnych zasad jej wniesienia, jedynie ograniczył się do

stwierdzenia, że do oferty należy dołączyć: „dowód wpłaty lub innej formy wniesienia wadium”. Pozostały zatem obowiązujące również wobec tej formy wnoszenia wadium zapisy SIWZ dotyczące terminu wniesienia wadium (20.05.1999 r.) i terminu złożenia oferty (24.05.1999 r.). Terminy te zostały przez Odwołującego zachowane, bowiem ubezpieczeniowa gwarancja przetargowa została wystawiona na kwotę 50.000 złotych i biegnie od dnia 20.05.1999 r, oferta natomiast została złożona przed godz. 10.00 dnia 24.05.1999 r. Do tak złożonej oferty dołączony został, według wyjaśnień Odwołującego, oryginał ubezpieczeniowej gwarancji przetargowej, stanowiącej jednocześnie dowód wniesienia wadium. W tej sytuacji przy tak sporządzonej specyfikacji należy uznać, że wadium w formie gwarancji zostało wniesione w terminie. Brak było zatem podstawą faktycznych i prawnych do odrzucenia oferty bez jej otwierania. Zamawiający nie otwierając oferty i dokonując jej odrzucenia dokonał czynności nieprzewidzianej w ustawie o zamówieniach publicznych. Czynność odrzucenia oferty może być skutecznie i prawidłowo dokonana dopiero po otwarciu ofert i zbadaniu ich pod względem formalnym.

### **3. Wyrok ZA z dnia 1 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1153/99**

Zespół Arbitrów uznał za zasadny zarzut dotyczący ustalenia wadium w kwocie obliczonej od wartości przedmiotu zamówienia bez dopuszczenia możliwości złożenia wadium „częściowego”. Artykuł 41 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych określa zasady obliczania wysokości wadium odnosząc ją do wartości przedmiotu zamówienia. Jednakże wykraczając poza wykładnię gramatyczną przepisu, należy logicznie i celowościowo przyjąć, że wadium jest wartością zabezpieczającą ofertę. Wadium podlega utracie na rzecz Zamawiającego w określonych w ustawie przypadkach. Gdyby dopuścić wniesienie wadium obliczonego od wartości całego przedmiotu zamówienia a oferent faktycznie wniesie ofertę częściową to ewentualna utrata wadium powoduje bezpodstawne wzbogacenie Zamawiającego. Wadium jest wartością ściśle związaną z ofertą i powinno zabezpieczać ją w wysokości odpowiedniej do części zamówienia.

### **4. Wyrok ZA z dnia 1 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-466/00**

Złożone przez spółkę odwołanie jest w pełni uzasadnione. Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wadium wnosi się na zasadach określonych w SIWZ. Z zał. nr 10, str. 6 specyfikacji wynika, iż oferent mógł wnieść wadium w formie przelewu bankowego na wskazane konto zamawiającego, a dowód wpłaty dołączyć do oferty. Z przedłożonych dowodów wraz z odwołaniem i innych dokumentów oraz wyjaśnień stron niewątpliwie wynika, iż odwołujący polecił przelać swojemu bankowi na rachunek Zamawiającego kwotę 5000 zł tytułem wadium w dniu 19.04.2000 r., a dowód przekazu pieniężnego dołączył do oferty. Powyższe dowodzi, iż odwołujący wypełnił wszystkie warunki specyfikacji dotyczące wpłaty wadium. Zamawiający zastrzegł w specyfikacji, że odrzuci tylko te oferty, do których nie będzie dołączony dowód wpłaty i ten wymóg specyfikacji odwołujący spełnił. Wobec powyższego odrzucenie oferty odwołującego narusza art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem wobec spełnienia wymogów specyfikacji przez odwołującego w zakresie wniesienia wadium brak było podstaw do zastosowania tego przepisu.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **5. Wyrok ZA z dnia 22 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-290/98**

Zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) wadium może być wnoszone w pieniądzu, poręczeniach oraz gwarancjach bankowych, gwarancjach ubezpieczeniowych, zastawach na papierach wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa, a za zgodą Zamawiającego w akcjach dopuszczonych do obrotu giełdowego lub wekslach. Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (rozdział 4 pkt 14) określił, iż wadium może być wniesione w pieniądzu, obligacjach państwowych lub poręczeniu instytucji kredytujących. Po wpłynięciu do Zamawiającego faksu Odwołującego się z dnia 14 marca 1998 roku uprawniony pracownik Zamawiającego sporządził na nim notatkę mającą charakter wewnętrzny, której treść jednak została do Odwołującego się skierowana. Z treści tej notatki Od-



wołujący się nie mógł jednak przyjąć, iż Zamawiający wyraża zgodę na ustanowienie wadium w postaci weksla. Ponadto Zespół Arbitrów wziął pod uwagę, iż w materiałach urzędu brak jest dowodu na potwierdzenie przez Odwołującego się ww. treści faksu w formie pisemnej, co jest wymogiem określonym w art. 21 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Biorąc powyższe pod uwagę Zespół Arbitrów uznał, iż oferta Odwołującego się była sprzeczna ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia i dlatego Zamawiający mógł ją na podstawie art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych odrzucić.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 8 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-110/99**

Problem wyboru formy wnoszenia wadium nie jest problemem nowym. Stanowisko, że to dostawcy/wykonawcy przysługuje wybór formy wnoszonego wadium, aby tylko było ono wnoszone w środkach o których mowa w części pierwszej art. 41 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych (pieniądz, poręczenie i gwarancje bankowe, gwarancje ubezpieczeniowe, zastawy na papierach wartościowych gwarantowanych przez Skarb Państwa), było niejednokrotnie wyrażane w orzeczeniach Zespołów Arbitrów i stanowisko to Zespół Orzekający w niniejszej sprawie całkowicie podziela. Stanowisko takie znajduje pełne uzasadnienie w treści art. 41 ust. 2 cyt. ustawy i wykładnia tego przepisu prawa do innych wniosków prowadzić nie może. Zastosowany przez Zamawiającego w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wymóg wnoszenia wadium tylko w pieniądzu narusza art. 41 ust. 2 ustawy i już z tego powodu odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 4 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-342/00**

Badając treści pkt 5 ust. 10 SIWZ — stwierdzić należy, że Zamawiający żądał przedłożenia wadium w gotówce bądź w innych formach wymaganych w ustawie o zamówieniach publicznych. Jedną z tych form jest gwarancja bankowa określona art. 41 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych — rozumiana jako gwarancja pełna, wyczerpująca wszystkie okoliczności opisane art. 42 ust. 4 pkt 1, 2, 3, 4. Odwołujący się przedłożył gwarancję bankową, która ograniczyła odpowiedzialność banku jedynie do dwóch z czterech przypadków wymienionych w art. 42 ust. 4, tj. do pkt 1 i 2. Zatem gwarancja ta nie była pełna i nie wyczerpywała wymogów określonych SIWZ. Zarzut Odwołującego, że Zamawiający mógł żądać dodatkowych wyjaśnień w przedmiocie gwarancji jest chybiony bowiem sformułowanie banku co do zakresu udzielonej gwarancji jest jednoznaczne i nie wymagające dodatkowych wyjaśnień. Również zarzut, że do czasu przetargu, którego tok postępowania jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Zespołu Arbitrów, w taki sposób, jak przedłożone gwarancje bankowe były akceptowane przez Zamawiającego — nie jest przekonujący. Zamawiający uznał swój błąd i tok tego przetargu dostosował do wymogów formalnych ustawy o zamówieniach publicznych. Przedłożona na rozprawie gwarancja udzielona Odwołującym się nie respektuje prawa polskiego gdyż jak wynika z jej treści została ona wydana na podstawie przepisów prawa Republiki Federalnej Niemiec i w całości opiera się na tym prawie. Dlatego ewentualna realizacja przez Zamawiającego praw wynikających z tej gwarancji nie będzie możliwa w trybie określonym w przepisach polskiego prawa bankowego. Dodatkowym argumentem przemawiającym za słusznością niniejszego rozstrzygnięcia jest to, że Zamawiający nie ma najczęściej możliwości ustalenia do jakich czynności bank zagraniczny jest upoważniony oraz jaki jest tryb i zasady egzekwowania wierzytelności z gwarancji. W konsekwencji, niezależnie od przesadzającej rozstrzygnięcie kwestii podmiotu udzielającego gwarancji, gwarancja bankowa powinna być zgodna co do treści i formy z bezwzględnie obowiązującymi przepisami art. 81 ustawy — Prawo bankowe oraz Zarządzeniem Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 30.06.1998 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania przez banki gwarancji bankowych i poręczeń (Dz. Urz. NBP Nr 18, poz. 39). Dlatego słusznie podniósł Zamawiający w rozstrzygnięciu protestu, że przedłożona gwarancja nie zawiera warunków zapłaty ani też sposobów ich stwierdzenia. Nie do przyjęcia byłoby stanowisko, że Zamawiający zobowiązany jest respektować każdy dokument, stanowiący formę wadium w myśl art. 41 ustawy o zamówieniach publicznych bez względu na okoliczność w jakim kraju i według jakich reguł został uzyskany, wystawiony czy wyemitowany. Dotyczy to zwłaszcza takich form wadium jak akcje notowane na giełdach, gwarancje ubezpieczeniowe czy bankowe. Zespół Arbitrów wydając niniejszy wyrok uważa, że przyznanie prawa do udzielania gwarancji bankowych wyłącznie bankom krajowym i oddziałom banków zagranicznych nie narusza art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych i zawartej w tym przepisie zasady równości wykonawców. Każdy z oferentów na tych samych zasadach mógł złożyć wadium składając gwarancję bankową w rozumieniu prawa polskiego. Możemy co najwyżej mówić o pewnych ograniczeniach banków zagranicznych w dostępie do

usług finansowych na polskim rynku. Dlatego stwierdzając, że Odwołujący się przystępując do przetargu nie wnieśli wadium w formie wymaganej art. 41 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, Zespół Arbitrów orzekł jak w sentencji.

#### Art. 42.

1. Zamawiający zobowiązany jest niezwłocznie zwrócić wadium, jeżeli:
  - 1) upłynął termin określony w art. 40 ust. 1,
  - 2) zawarto umowę i wniesiono zabezpieczenie należytego wykonania umowy,
  - 3) zamawiający unieważnił przetarg.
2. Zamawiający zobowiązany jest zwrócić wadium w ciągu 3 dni od zgłoszenia pisemnego wniosku przez dostawcę lub wykonawcę:
  - 1) który wycofał ofertę przed upływem terminu do składania oferty,
  - 2) którego oferta została uznana za nieważną, a dostawca lub wykonawca nie skorzystał z prawa do wniesienia protestu.
3. Jeżeli wadium wniesiono w pieniądzu, zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszonym o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek oferenta.
4. Oferent, którego oferta została wybrana, traci wadium na rzecz zamawiającego w przypadku, gdy:
  - 1) odmówi podpisania umowy na warunkach określonych w ofercie,
  - 2) odmówi wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
  - 3) zawarcie umowy stało się niemożliwe z winy oferenta,
  - 4) przedstawił w ofercie dane nieprawdziwe.

#### ust. 4

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 8 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-148/98**

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia w pkt V ust. 3 określiła w sposób niezgodny z art. 42 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych przypadki utraty wadium przez oferenta. Powołany przepis przewiduje sankcje w postaci utraty wadium, między innymi w przypadku przedstawienia w ofercie danych nieprawdziwych, wyłącznie przez oferenta, którego oferta została wybrana. Zamawiający w wyjaśnieniach z dnia 19.03.1998 roku, przesłanych do oferentów biorących udział w postępowaniu o udzielenia zamówienia publicznego na dostawę medykamentów do apteki szpitalnej, nie usunął tej nieprawidłowości.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 7 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-163/99**

W toku rozprawy przedstawiciel Odwołującego przyznał, iż gwarancja bankowa wniesiona przez niego jako wadium dotyczyła jedynie odmowy podpisania umowy na warunkach określonych w ofercie i nie obejmowała pozostałych okoliczności, określonych w art. 42 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów ustalił zatem, że Zamawiający zasadnie odrzucił ofertę firmy (...). Postępowanie Zamawiającego było zasadne w tym względzie tym bardziej, że termin gwarancji nie obejmował całego (zmienionego w trakcie postępowania) okresu związania ofertą.

##### **3. Wyrok ZA z dnia 31 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-743/99**

Zespół Arbitrów na podstawie wyjaśnień złożonych przez strony ww. dokument gwarancyjny oraz Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia stwierdza, iż gwarancja bankowa udzielona przez (...) na zlecenie Odwołującego stanowi zobowiązanie do zapłaty kwoty wskazanej w gwarancji w sytuacji, gdy kontrakt zostanie przyznany do realizacji na warunkach ogłoszonych w przetargu, a Odwołujący nie podpisze go w terminie przewidzianym w warunkach przetargu. Z literalnego zapisu powyższej

gwarancji wynika, iż tak sformułowana treść zapewnia jedynie interes Zamawiającego i gwarantuje utratę wadium w okolicznościach przewidzianych w art. 42 ust. 4 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Z treści zapisu zawartego w dokumencie gwarancyjnym nie wynika jednoznacznie czy gwarant godzi się na utratę wadium w sytuacji, gdy zaistnieją okoliczności uniemożliwiające zawarcie umowy przez Zamawiającego z winy oferenta Odwołującego się, to jest w okolicznościach określonych art. 42 ust. 4 pkt 2, 3 i 4 ustawy. Przepisy zawarte w niniejszych punktach stanowią samodzielną przesłankę przypadku wadium i nie mieszczą się w przesłance odmowy podpisania kontraktu w terminie przewidzianym w warunkach kontraktu. Mając na uwadze, iż istotnym elementem gwarancji wadium jest wskazanie warunków zapłaty (art. 81 Prawa bankowego) jakie mają być spełnione, zakwestionowana przez Zamawiającego gwarancja bankowa wymagań tych nie spełnia. W ocenie Zespołu Arbitrów wiarygodność Zamawiającego (beneficjenta) musi być jednoznaczna i nie może wzbudzać jakichkolwiek wątpliwości. W ocenie Zespołu Arbitrów w tym zakresie wymagań nie spełnia.

#### **4. Wyrok ZA z dnia 4 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-342/00**

Badając treści pkt 5 ust. 10 SIWZ — stwierdzić należy, że Zamawiający żądał przedłożenia wadium w gotówce bądź w innych formach wymaganych w ustawie o zamówieniach publicznych. Jedną z tych form jest gwarancja bankowa określona art. 41 ust. 2 ww. ustawy — rozumiana jako gwarancja pełna, wyczerpująca wszystkie okoliczności opisane art. 42 ust. 4 pkt 1, 2, 3, 4 ustawy. Odwołujący się przedłożył gwarancję bankową, która ograniczyła odpowiedzialność banku jedynie do dwóch z czterech przypadków wymienionych w art. 42 ust. 4, tj. do pkt 1 i 2. Zatem gwarancja ta nie była pełna i nie wyczerpywała wymogów określonych SIWZ. Zarzut Odwołującego, że Zamawiający mógł żądać dodatkowych wyjaśnień w przedmiocie gwarancji jest chybiony bowiem sformułowanie banku co do zakresu udzielonej gwarancji jest jednoznaczne i nie wymagające dodatkowych wyjaśnień. Również zarzut, że do czasu przetargu, którego tok postępowania jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Zespołu Arbitrów, w taki sposób, jak przedłożone gwarancje bankowe były akceptowane przez Zamawiającego — nie jest przekonujący. Zamawiający uznał swój błąd i tok tego przetargu dostosował do wymogów formalnych ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 12 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-513/00**

Zespół Arbitrów na podstawie zgromadzonej dokumentacji i wyjaśnień złożonych na rozprawie ustalił, że Odwołujący przedstawił gwarancję bankową wystawioną przez bank (...), w której bank ten zobowiązuje się do nieodwołalnej, bezwarunkowej i na pierwsze wezwanie zapłaty kwoty wadium jedynie w przypadku, gdyby Odwołujący wycofał swoją ofertę w okresie jej ważności albo po wyborze swojej oferty, nie podpisał umowy z Zamawiającym lub też odmówił wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Wobec takich sformułowań gwarancji należy dojść do wniosku, iż w razie gdyby zawarcie umowy stało się niemożliwe z winy oferenta lub oferent przedstawiłby w ofercie dane nieprawdziwe, a więc w przypadkach określonych w art. 42 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 10 czerwca 1994r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 1998r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) zamawiający nie mógłby zrealizować gwarancji bankowej. Wadium ma na celu zabezpieczenie interesu Zamawiającego poprzez materialne zagwarantowanie podpisania umowy ze strony wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza. W niniejszej sprawie przedstawiona przez Odwołującego się gwarancja bankowa uniemożliwiała realizację ustawowych uprawnień zamawiającego w sytuacjach opisanych pkt 3 i 4 powołanego artykułu ustawy o zamówieniach publicznych. Zatem zamawiający miał prawo uznać ją jako nie wyczerpującą wymogów ustawy o zamówieniach publicznych.

pkt 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **6. Wyrok ZA z dnia 17 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-166/98**

Bezsporne w sprawie jest fakt, że Odwołujący nie podpisał umowy przedstawionej przez Zamawiającego, która odpowiada zapisowi SIWZ. Za taką oceną formuły ceny przedstawionej przez Zamawiającego jest literalna wykładnia specyfikacji przy braku innych zapisów dotyczących np. waloryzacji czy indeksacji. Konsekwencją nie podpisania umowy jest utrata wadium stosownie do art. 42 ust. 4 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

**Art. 43.**

1. Oferty otwiera się w miejscu i terminie określonym w ogłoszeniu o przetargu.
2. Oferenci mogą być obecni przy otwieraniu ofert.
3. Firma (nazwa) i adres oferenta, którego oferta jest otwierana, a także cena oferty ogłaszane są osobom obecnym oraz niezwłocznie odnotowywane w protokole postępowania przetargowego.
4. Informacje, o których mowa w ust. 3, doręcza się oferentom, którzy nie byli obecni przy otwieraniu ofert, na ich wniosek.

**orzecznictwo zespołu arbitrów****1. Wyrok ZA z dnia 19 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-104/98**

Z przepisów art. 43 ustawy o zamówieniach publicznych nie wynika wyraźnie zakaz odraczania terminu otwarcia ofert w sytuacji uprzedniego przedłużenia terminu do składania ofert. Poza tym obecność uczestników postępowania przy otwarciu ofert świadczy pośrednio o braku zagrożenia dla naruszenia ich interesów.

**2. Wyrok ZA z dnia 2 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-698/98**

(...) Zespół Arbitrów nie znalazł podstaw do uznania, że Zamawiający uniemożliwił Odwołującemu wzięcie udziału w czynności otwarcia ofert. Jak wykazało postępowanie dowodowe przedstawiciel Odwołującego faktycznie przybył do Urzędu Gminy w (...) w dniu 7.08.1998 — tj. w dniu otwarcia ofert o godz. 12 00, jednak nie zgłosił swego przybycia w sekretariacie Urzędu, ani nie poinformował kogo reprezentuje. Otwarcie ofert nastąpiło o godz. 12.15 w pokoju nr (...) ze względu na spóźnienie przewodniczącego Komisji Przetargowej spowodowane względami rodzinnymi. Przewodniczący komisji przed otwarciem ofert wyszedł na korytarz celem zaproszenia przybyłych oferentów na otwarcie ofert, jednak nikogo tam nie zastał. Z powyższego wynika, że Odwołujący w sposób mało skuteczny skorzystał ze swego prawa do obecności przy otwarciu ofert. Fakt pobytu w siedzibie Zamawiającego oraz prowadzenia rozmowy z wójtem gminy (...) nie zmienia stanu sprawy. Należało w sposób wyraźny zgłosić swoje przybycie Zamawiającemu, poinformować o jego celu oraz reprezentacji określonej firmy. Czynności takie nie zostały podjęte przez Odwołującego, co świadczy o tym, że zrezygnował z obecności przy czynności otwarcia ofert. Wprawdzie Komisja Przetargowa opóźniła otwarcie ofert o 15 minut, jednak Zespół Arbitrów nie znalazł podstaw do uznania powyższego za rażące naruszenie prawa skutkujące unieważnieniem czynności. Wydaje się mało prawdopodobne, aby przedstawiciel Odwołującego, działając w swoim dobrze pojętym interesie nie czekał dłużej lub nie podjął żadnych czynności, które pozwoliłyby w sposób oczywisty udokumentować fakt uniemożliwienia jego obecności przy otwarciu ofert.

**3. Wyrok ZA z dnia 14 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-015/99**

Nie znalazł potwierdzenia zarzut naruszenia art. 43 ustawy, albowiem zgodnie z wyżej wymienionym przepisem zamawiający w czasie czynności otwarcia ofert zobowiązany jest podać nazwę i adres oferenta, którego oferta jest otwierana, a także cenę tej oferty.

ust. 2

**orzecznictwo zespołu arbitrów****4. Wyrok ZA z dnia 6 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-043/98**

Zespół Arbitrów uznał za zasadny zarzut dotyczący naruszenia przez Zamawiającego art. 43 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Z art. 43 ust. 2 ustawy w sposób jednoznaczny wynika, że oferenci mogą być obecni przy otwieraniu ofert. Obecność, o której mowa wyżej dotyczy wszystkich ofert a nie tylko oferty własnej. Naruszenie tej zasady chociażby w stosunku do jednego z oferentów nie może spowodować powtórzenia czynności otwarcia ofert bo nie jest to możliwe sko-

ro oferty zostały już częściowo otwarte. W świetle powyższego uznać należy, że Zamawiający przez fakt ponownego wezwania uczestników postępowania w tym również tego, który poprzednio przy otwarciu ofert nie uczestniczył celem otwarcia jego oferty i odczytania istotnych elementów ofert poprzednio otwartych — nie czyni zadość obowiązkowi określonemu ww. art. 43 ust. 2 ustawy.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 14 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-632/98**

Jak ustalono w toku postępowania Zamawiający niezgodnie z zasadami prawnymi wynikającymi z ustawy o zamówieniach publicznych dokonał czynności prawnej otwarcia ofert z udziałem oferentów i zakończył ją o godz. 10.40, a następnie po tym terminie dokonał czynności powtórzenia otwarcia ofert z udziałem jeszcze jednego oferenta. Zamawiający nie potrafił wykazać, że przy powtórzonej czynności uczestniczył Odwołujący. Odwołujący zaprzeczył, by w tej czynności uczestniczył. Za prawdziwością takiego oświadczenia przemawia dalszy tok postępowania i czynności, które były podejmowane przez strony. Dokonując czynności ponownego otwarcia ofert Zamawiający dopuścił się naruszenia art. 43 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych bezpodstawnie pozbawiając Odwołującego udziału w otwarciu ofert. Rażąco została naruszona zasada jawności postępowania. Nawet fakt błędu obiegu dokumentów w Urzędzie Gminy nie może konwalidować błędnego postępowania Zamawiającego, który kontynuował czynności przetargu dotkniętego wadą. Takie rażące naruszenie ustawy daje podstawę do unieważnienia przetargu.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 7 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-779/99**

Jak wykazał przewod przed Zespołem Arbitrów Zamawiający zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych oraz SIWZ (pkt VIII 2) nie poprawił omyłek popełnionych przez Odwołującego się w jego kosztorysie ofertowym, bowiem nie były to oczywiste omyłki w rozumieniu art. 44 ust. 3 ustawy. Fakt, iż poprawienie tych omyłek przez Zamawiającego wpłynęłoby w sposób pozytywny dla niego z punktu widzenia ceny ofertowej nie ma znaczenia prawnego, przy uwzględnieniu uregulowania art. 43 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy, zakazującego dokonywania jakichkolwiek zmian w treści złożonej oferty w tym zwłaszcza złożonej ceny ofertowej.

ust. 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **7. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1081/98**

W tym miejscu należy zauważyć, że podczas otwarcia ofert Zamawiający odczytuje jedynie nazwę oferenta i cenę oferty zgodnie z art. 43 ust. 1 i 3 ustawy o zamówieniach publicznych a dopiero na posiedzeniu niejawnym następuje ocena zachowania przez oferentów wymogów formalnych oferty. Brak zawiadomienia, jakkolwiek niezgodny z zasadami pewności obrotu gospodarczego, usprawiedliwia fakt nieuregulowania tej sprawy przez ustawę o zamówieniach publicznych.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 21 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-039/99**

Bezsporne jest w niniejszej sprawie, iż Odwołujący się, niewłaściwie wypełnił dokumentację przetargową ujmując w kosztorysie przetargowym mniejsze rozmiary robót, co spowodowało zaniżenie cen formowania wału, a co za tym idzie ceny oferty. Błędu tego, jak zdaje się sugerować Odwołujący się nie można traktować w kategoriach oczywistej pomyłki, której popełnienie w treści oferty upoważniałoby Zamawiającego do jej poprawienia w trybie przewidzianym w art. 43 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Ponieważ usunięcie wady oferty w sposób dopuszczony przez ustawę o zamówieniach publicznych było niemożliwe, a w każdym innym przypadku uwzględnienie żądań Odwołującego prowadziłoby do zmiany cen oferty, to Zamawiający słusznie nie dopuścił tej oferty do dalszego etapu postępowania polegającego na porównaniu ofert i wyborze najkorzystniejszej z nich.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 7 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-933/99**

Zgodnie z art. 43 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych cena oferty powinna być ogłoszona osobom uczestniczącym przy otwarciu ofert oraz niezwłocznie odnotowana w protokole postępowania

przetargowego. Po otwarciu ofert nie jest dopuszczalne dokonywanie jakiegokolwiek zmiany treści złożonej oferty, w tym zwłaszcza zmiany ceny (art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych). Zamawiający nie dochował wymienionych wymogów ustawy.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 27 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-612/00**

W ustalonym stanie faktycznym sprawy niesporne jest, że w trakcie otwarcia ofert Zamawiający otworzył zewnętrzną kopertę zawierającą wewnątrz kopertę z ofertą Odwołującego się. Otwarcie koperty z ofertą towarzyszy — zgodnie z zasadami postępowania — podanie do wiadomości wszystkich oferentów danych zawartych w ofercie, w zakresie określonym w art. 43 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Otwarcie oferty i ujawnienie jej treści oznacza, że oferta spełnia wymogi formalne i oferent zostaje włączony do dalszych etapów postępowania. W rozpatrywanej sprawie Zamawiający ujawniwszy dane oferty odrzucił ją jednak uznając, że koperta zewnętrzna, w której umieszczona była koperta z ofertą, nie spełnia wymogów SIWZ przez to, że nie została zabezpieczona poprzez jej zalakovanie, a jedynie przez oklejenie koperty zabezpieczeniami pocztowymi. Działanie Zamawiającego Zespół Arbitrów uznał za naruszające zasadę równego traktowania oferentów. Równość podmiotów uczestniczących w postępowaniu została naruszona przez to, iż oferta Odwołującego się została odrzucona w momencie, kiedy już wcześniej została zakwalifikowana do otwarcia, a następnie otwarta została koperta, co do której Zamawiający dopiero po tym fakcie i po ujawnieniu jej zawartości powziął przekonanie o niespełnieniu wymogów technicznych co do zabezpieczenia koperty. Tym samym interes prawny i faktyczny oferenta, którego dane o firmie, a zwłaszcza o proponowanej cenie oferty zostały ujawnione pozostałym uczestnikom postępowania, został narażony na uszczerbek, gdyż został on wyeliminowany z dalszego postępowania. Narusza to pewność prawną uczestników postępowania, gdyż w takim stanie rzeczy mogą oni spodziewać się wyłączenia z dalszego postępowania w każdym jego stadium. Przede wszystkim jednak działanie Zamawiającego narusza zasadę równego traktowania podmiotów postępowania, gdyż oferenta, którego ofertę ujawniono, pozbawiono uczestnictwa w dalszych stadiach postępowania. Ulega w ten sposób zakłóceniu podstawowa zasada obrotu gospodarczego, jaką jest zasada konkurencyjności.

#### **Art. 44.**

- 1. W toku dokonywania oceny złożonych ofert zamawiający może żądać udzielenia przez dostawców i wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych przez nich ofert.**
- 2. Niedopuszczalne jest prowadzenie negocjacji między zamawiającym a oferentem, dotyczących złożonej oferty, oraz dokonywanie jakiegokolwiek zmiany w treści złożonej oferty, w tym zwłaszcza zmiany ceny.**
- 3. Zamawiający poprawia oczywiste omyłki w tekście oferty, niezwłocznie zawiadamiając o tym oferenta.**

#### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

#### **1. Wyrok ZA z dnia 27 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-304/98, 0-304a/98**

Jak wynika z materiału dowodowego i z oświadczeń stron złożonych na rozprawie, Odwołujący się w przypadku dostawy kotła centralnego ogrzewania w ofercie zaproponował inny typ kotła niż ten, który ujął w kosztorysie ofertowym. W ofercie nie określił typu palnika gazowego do kotła, pozostawił palnik bez oznaczenia, a w kosztorysie zaproponował palnik niewłaściwy dla tego typu kotła. Również w kosztorysie ofertowym nie dokonano wyceny urządzeń aparatury kontrolno-pomiarowej, mimo stosownych pozycji w kosztorysie nakładczym. Powyższe niezgodności nie mogą być zakwalifikowane jako oczywiste omyłki w rozumieniu art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76 poz. 344, z późn. zm.). Zespół Arbitrów zważył, że zgodnie z art. 44 ust. 1 cyt. ustawy Zamawiający może żądać udzielenia przez wykonawców i dostawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych ofert, lecz nie jest do tego działania zobowiązany. Pominięcie zatem tej fakultatywnej czynności nie może stanowić zarzutu wobec Zamawiającego. Zresztą z uwagi na charakter uchybień zawartych w ofercie Odwołujących się polegających na niewypełnieniu konkretnych pozycji w kosztorysie ofertowym, nie podanie bądź błędne podanie typu oferowanych urządzeń nie moż-

na było wyjaśnić w trybie wcześniej cytowanego artykułu, bowiem prowadziłyby one do uzupełnienia lub zmiany oferty, co jest sprzeczne z art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **2. Wyrok ZA z dnia 26 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-677/98**

Jak ustalono, Zamawiający przy ocenie ofert stosował tylko kryteria przewidziane w punkcie 5 specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Odwołujący się składając swoją ofertę nie wypełnił w załączniku nr 5 rubryki, w której powinny znajdować się informacje na temat terminowości wykonywania robót w okresie ostatnich 3 lat, a dane te stanowiły podstawę do punktowania w kryterium ocena techniczna. Stosownie do art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający zwrócił się do Odwołującego o wyjaśnienie czy pominięcie żądanej w zał. nr 5 informacji jest równoznaczne z wykonaniem wszystkich robót w terminach umownych bez ich przedłużania. W piśmie z dnia 24 lipca 1998 r. Odwołujący się odpowiadając na zapytanie jednocześnie przesłał uzupełniony zał. nr 5, w którym dodatkowo podał faktyczny okres zakończenia niektórych robót. Czynność ta nie stanowi więc sprostowania oczywistej omyłki w rozumieniu art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Poza tym jak wynika z powołanego wyżej przepisu, to na Zamawiającym a nie na oferencie spoczywa obowiązek poprawienia takiej omyłki w tekście oferty. Zdaniem Zespołu Arbitrów przyjęcie tych dodatkowych wyjaśnień stanowiłoby zmianę w treści złożonej oferty, co w konsekwencji narażałoby Zamawiającego na zarzut naruszenia art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Zatem Zamawiający słusznie pominął dodatkowe dane przedstawione w uzupełnionym dokumencie i nie wziął ich pod uwagę podczas oceny ofert.

### **3. Wyrok ZA z dnia 29 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-906/98**

Ocena oferty Odwołującego się w zakresie kryterium oceny technicznej (jakości) jest wadliwa. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia w części IV.1 ustalono zasadę przyznawania punktów w kryterium oceny technicznej w skali od 1 do 10. W drukach ZP-52 członkowie Komisji Przetargowej powołanej przez Zamawiającego ofercie Odwołującego się przyznali 0 pkt, a więc niezgodnie z przyjętą skalą. Stwierdzenie Zamawiającego dokonane w toku rozprawy, że powołany wyżej zapis specyfikacji istotnych warunków zamówienia jest następstwem oczywistej omyłki, nie może uzasadniać dokonanej oceny. Specyfikacja nie może być zmieniana po dacie złożenia ofert i po upływie terminu do wniesienia protestu na treść specyfikacji. Ustawa nie przewiduje również możliwości dokonania w tym czasie korekty oczywistej omyłki w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Już z tej przyczyny należy uznać, że czynność Zamawiającego objęta protestem narusza ustawę, co skutkuje uwzględnieniem odwołania przez nakazanie Zamawiającemu powtórzenia czynności przyznania punktów poszczególnym ofertom, a w konsekwencji wyboru oferty najkorzystniejszej.

### **4. Wyrok ZA z dnia 4 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1160/98**

Od momentu złożenia oferty, a dalej jej otwarcia, Oferent nie może uzupełniać ofert, ani wprowadzać do niej żadnych zmian. Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 44 dopuszcza dwa wyjątki od powyższej reguły. Jednym z takich przypadków jest możliwość zwrócenia się przez Zamawiającego do oferenta z żądaniem wyjaśnienia treści oferty. Oferent jednak nie może domagać się od Zamawiającego aby ten skorzystał z prawa do żądania wyjaśnień. W konsekwencji zatem, gdy rzeczywiście oferta jest sprzeczna z ustawą lub SIWZ, Zamawiający ma wręcz obowiązek w trybie art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych ofertę odrzucić. Nieskorzystanie zatem przez Zamawiającego z możliwości żądania udzielenia przez Oferenta wyjaśnień dotyczących treści złożonej oferty nie może być zdaniem Zespołu Arbitrów skutecznie oprotestowane a co za tym dalej idzie odwołanie w tym zakresie na podstawie art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych musi podlegać oddaleniu.

### **5. Wyrok ZA z dnia 15 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-015/99**

Zespół Arbitrów ustalił, że w trakcie postępowania o zamówienie publiczne zamawiający nie dopuścił się naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych, albowiem przestrzegał zasad określonych wyżej. Umożliwienie niektórym z oferentów składania wyjaśnień w trybie art. 44 ustawy nie doprowadziło zdaniem Zespołu Arbitrów do naruszenia zasady równego traktowania oferentów. Zamawiający na podstawie art. 44 ustawy ma prawo żądania od dostawców i wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych przez nich ofert. Prawo to przysługuje wyłącznie zamawiającemu, w związku z tym oferent nie może się domagać od zamawiającego, aby ten skorzystał z prawa do żądania wyjaśnień.

**6. Wyrok ZA z dnia 26 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-735/99**

Przy rozstrzyganiu sprawy Zespół Arbitrów miał także na uwadze przepis art. 44 ustawy o zamówieniach publicznych, zgodnie z którym Zamawiający jest związany warunkami i wymaganiami zawartymi w SIWZ, a oferent treścią złożonej oferty oraz postanowienia art. 72 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, który stanowi, że umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia zawartej w SIWZ.

**7. Wyrok ZA z dnia 1 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-900/99**

Oferta jest oświadczeniem woli oferenta i oświadczenie to powinno być wyraźne i jednoznaczne. Zamawiający zobowiązany jest jedynie do formalnej i merytorycznej oceny ofert, nie jest natomiast uprawniony w przetargu dwustopniowym do uzupełniania lub wprowadzania zmian do oferty, ani też do składania oświadczenia woli za oferenta (art. 55 w związku z art. 44 ustawy o zamówieniach publicznych). Wobec powyższego Zamawiający nie mógł poprzez domniemanie przyjąć, że oferent udzieli 36-miesięcznej gwarancji. Brak oświadczenia woli oferenta w tym zakresie w ostatecznej ofercie stanowiło podstawę do jej odrzucenia.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**8. Wyrok ZA z dnia 3 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-338/98**

W świetle materiału dowodowego zarzuty Odwołującego nie zasługują na uwzględnienie. Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający ma prawo zwrócić się do oferenta z żądaniem wyjaśnień dotyczących treści oferty. Jednakże oferent nie może domagać się od Zamawiającego, aby ten skorzystał z prawa do żądania wyjaśnień. Nie może też faktu nieskorzystania z tego prawa skutecznie oprotestować. Natomiast w przypadku wątpliwości co do treści SIWZ oferent mógł żądać od Zamawiającego wyjaśnień, ewentualnie w ustawowym terminie oprotestować specyfikację.

**9. Wyrok Za z dnia 11 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-622/98**

Przepis art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, na który powoływał się Zamawiający przewiduje jedynie możliwość żądania przez Zamawiającego wyjaśnień co do treści złożonych ofert a nie żądania przedstawienia dokumentów nieprzewidzianych w specyfikacji.

**10. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-940/98**

Odwołujący złożył w ofercie dokumenty (referencje) poświadczające zgodność z oryginałami w sposób odmienny od żądania Zamawiającego. Z tego powodu słusznie, w ocenie Zespołu Arbitrów Zamawiający uznał, że oferta Odwołującego nie spełnia wymagań określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Odwołujący złożył właściwe dokumenty po otwarciu ofert, traktując to uzupełnienie jako wyjaśnienie treści złożonej oferty. Czynność ta nie może być traktowana jako wyjaśnienie treści oferty w granicach określonych przepisami art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem jest to uzupełnienie oferty prowadzące do zmiany sytuacji oferenta, niedopuszczalne na podstawie przepisów art. 44 ust. 2 ustawy.

**11. Wyrok ZA z dnia 25 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1027/98**

Na podstawie szczegółowej analizy dokumentów Zespół Arbitrów uznał, iż Zamawiający nieprawidłowo ocenił przedstawione oferty zarówno pod względem formalnym jak i merytorycznym w części dotyczącej zastosowania preferencji krajowych. W szczególności nie przeprowadził badań stanowiących podstawę do stwierdzenia czy zachodzą przesłanki wskazane w paragrafie 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów. O powyższym świadczy m.in. fakt, iż po powzięciu wątpliwości dotyczących podstaw do zastosowanie preferencji krajowych Zamawiający nie zwrócił się w trybie art. 44 ust. 1 ustawy do



właściwego oferenta o wyjaśnienie treści złożonej oferty w powyższym zakresie lecz jedynie ograniczył się do rozmowy telefonicznej, co jest naruszeniem zasady pisemności postępowania przetargowego. Zaznaczyć należy, że kwestią podstaw do zastosowania preferencji krajowych nie zajmowali się także powołani eksperci. W związku z powyższym Zespół Arbitrów uznał, że zastosowanie ww. preferencji nie znalazło uzasadnienia w sporządzonej dokumentacji.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 4 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1060/98**

Po analizie normy art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) Zespół Arbitrów uznał, iż w pojęciu „ocena” mieści się obowiązek badania ofert — w tym i żądania wyjaśnień dotyczących złożonych ofert. Wykluczone jest natomiast uzupełnianie czy jakakolwiek inna zmiana ich treści.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 6 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1167/98**

Zamawiający może żądać od oferentów wyjaśnienia treści oferty zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, jednak nie może określać formy tego wyjaśnienia, w tym przypadku żądać konkretnych dokumentów i oświadczeń, gdyż w rzeczywistości prowadzi to do uzupełnienia treści oferty, a co za tym idzie do jej niedopuszczalnej zmiany. Przy udzielaniu wyjaśnień należy zachować zasadę pisemności, natomiast wybór sposobu złożenia wyjaśnień należy pozostawić uznaniu oferenta.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 9 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-065/99**

Zarzut naruszenia art. 44 ust. 1 w zw. z art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych został wniesiony po upływie terminu określonego w art. 82 ust. 1 ww. ustawy. Wynika to w sposób oczywisty z treści odwołania z dnia 28.12.1998 r. w sprawie ZO/0-1184/98. W odwołaniu tym Odwołujący (...) zarzucił Zamawiającemu, iż nie skorzystał z możliwości wyjaśnienia niejasności oferty, zaś skorzystał z tego prawa w stosunku do innych oferentów. Zatem w dacie sporządzenia protestu z dnia 12.01.1999 r. okoliczności stanowiące podstawę wniesienia powyższego zarzutu były znane już co najmniej od dnia 28.12.1998 r. także co do skorzystania przez Zamawiającego z możliwości wyjaśnienia treści ofert innych oferentów. Nadto zarzut naruszenia art. 44 ust. 1 był przedmiotem protestu z dnia 15.12.1998 r. i odwołania z 28.12.1998 r. i był rozpatrzony przez Zespół Arbitrów w sprawie ZO/0-1184/98.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **15. Wyrok ZA z dnia 13 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-258/98**

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Zespół Arbitrów uznał, iż potwierdził się zarzut Odwołującego się dotyczący zmiany ceny jego oferty, który mógł mieć wpływ na jej ocenę końcową, bowiem z art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych wynika, że dokonywanie jakiegokolwiek zmiany w treści złożonej oferty, w tym zwłaszcza zmiany ceny jest niedopuszczalne. Zamawiający natomiast naruszając ww. przepis dokonał uśrednienia ceny niektórych pozycji oferowanego przez Odwołującego się sprzętu. Powyższe legło u podstaw rozstrzygnięcia zawartego w sentencji.

#### **16. Wyrok ZA z dnia 26 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-307/98**

Po przeanalizowaniu akt sprawy, dokumentacji przetargowej oraz na podstawie wyjaśnień złożonych przez strony w toku rozprawy Zespół Arbitrów stwierdza, że trafny jest zarzut Odwołującego się dotyczący uzupełnienia przez oferenta wybranego oferty w kryterium „termin i warunki płatności”.

Zamawiający w dniu otwarcia ofert, tj. 15.04.1998 r. zwrócił się do wybranego oferenta o sprecyzowanie w trybie pilnym w ofercie terminu płatności (pismo z dnia 15.04.1998 r.). W odpowiedzi na powyższe pismo wybrany oferent pismem z dnia 22.04.1998 r. sprecyzował dane zawarte w ofercie określając termin płatności na 90 dni. Fakt ten ma nadto odzwierciedlenie w następujących dokumentach:

- zbiorcze zestawienie ofert otwartych ZP-41
- w arkuszu pomocniczym oceny kryterium — termin płatności (str. 30, 31).

Zdaniem Zespołu Arbitrów fakt ten przekracza dopuszczalne możliwości żądania wyjaśnień do oferty i należy go potraktować jako uzupełnienie oferty dopiero po otwarciu ofert. W ten sposób Zamawiający naruszył postanowienia art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.).

#### **17. Wyrok ZA z dnia 21 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-650/98**

Przeprowadzone postępowanie ponad wszelką wątpliwość wykazało, iż Zamawiający przyjął do oceny ofert cenę wyższą od zaproponowanej przez Odwołującego się. Powyższe wynika z treści pisma Zamawiającego z dnia 31 lipca 1998 r. znak (...), z treści odrzucenia protestu z dnia 7 sierpnia 1998 r. oraz z wyjaśnień złożonych przez przedstawiciela Zamawiającego na rozprawie. Postępowanie takie jest sprzeczne z treścią art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, który zakazuje dokonywania jakichkolwiek zmian w treści oferty w tym zwłaszcza zmiany ceny. Zdaniem Zespołu Arbitrów wskazany wyżej przepis dotyczy nie tylko dokonywania fizycznych zmian w ofercie ale także i przyjmowania do oceny wielkości innych niż podane przez oferenta. Wyjątek od zasady zawartej w art. 44 ust. 2 odnosi się do poprawienia oczywistych pomyłek co w omawianym tu przypadku nie miało miejsca.

#### **18. Wyrok ZA z dnia 21 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-763/98**

Na okoliczność naruszenia art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych Odwołujący się nie przedstawił dowodów potwierdzających prowadzenie negocjacji między Zamawiającym a oferentem, którego oferta została wybrana, ani też dowodów o dokonywaniu zmian w treści złożonej oferty a w tym zmiany ceny. Z wyjaśnień złożonych przez Zamawiającego oraz dokumentów przetargowych wynika jedynie, że w dniu 13.08.1998 r. w toku dokonywania oceny złożonych ofert, a w tym oferty (...) i (...) Zamawiający w oparciu o przepis art. 44 ust. 1 ustawy zażądał wyjaśnienia dotyczącego treści złożonej oferty — prosząc o jednoznaczne określenie czy cena ofertowa zaproponowana w ofercie obejmuje również 10% rezerwę na roboty nieprzewidziane będące w dyspozycji inwestora. Pytanie więc było skierowane z zachowaniem wymogów określonych przepisem art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Po czym inne pytanie w tym samym trybie było skierowane też do Odwołującego się. Przesyłając odpowiedź w tym samym dniu Oferent podał, że cena obejmuje łącznie 10% rezerwę. Nie doszło więc do żadnych zmian w zaproponowanej cenie podanej w ofercie (...) i (...). Brak więc podstaw do stwierdzenia, że był to błąd zawarty w ofercie. Zamawiający nie mógł nakazać podwyższenia podanej przez Oferenta ceny ani obniżenia ceny Odwołującemu się czy też pozostałym oferentom.

#### **19. Wyrok ZA z dnia 1 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-796/98**

Zespół Arbitrów ustalił, że miało miejsce naruszenie przez Zamawiającego art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, które doprowadziło do zmiany treści ofert. Zespół Arbitrów podkreśla, że wzięcie pod uwagę przy ocenie ofert dokumentu złożonego po otwarciu ofert, który nie stanowił części oferty, jest niedopuszczalne i w konsekwencji spowodowało nieprawidłową ocenę oferty przy kryterium termin realizacji zamówienia. W tej sytuacji naruszony został przez Zamawiającego art. 16 i art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **20. Wyrok ZA z dnia 30 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-802/98**

Niewątpliwie jest, że po otwarciu ofert, co nastąpiło w dniu 25.08.1998 r. doszło do zmiany zakresu rzeczowego i ceny w ofercie złożonej przez firmę (...). Zmiana ta — jak wynika z ustaleń na rozprawie w dniu 30.09.98 r. — dotyczyła korekty długości ułożenia kabla z 38.468 m do 25.468 m. Zmiany dokonano w kilka dni po otwarciu ofert, tj. 3.09.1998 r. i dokonana została osobiście przez prezesa ww. oferenta w obecności Komisji Przetargowej Zamawiającego. Zmiana ta miała istotny wpływ na dokonanie oceny ofert i wybór oferty najkorzystniejszej. W świetle powyższego naruszony został art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10.06.1994 r. (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.), który zabrania dokonywania jakichkolwiek zmian w treści złożonej oferty, w tym zwłaszcza zmiany ceny. W myśl art. 44 ust. 3 cyt. ustawy, gdyby chodziło o oczywistą omyłkę, to uprawnionym do jej korekty jest wyłącznie Zamawiający, który o powyższym ma obowiązek zawiadomić niezwłocznie zainteresowanego oferenta.

**21. Wyrok ZA z dnia 20 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-871/98**

Zamawiający wbrew zasadom z art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych prowadził korespondencję z jednym z oferentów. W piśmie z dnia 16.09.1998 r. Zamawiający ostrzega tego oferenta, że brak doręczenia uzgodnień z projektantem i użytkownikiem spowoduje odrzucenie oferty. Otóż, w przypadku braku uzgodnień (jako braku formalnego) należało zgodnie z art. 27 a pkt 1 taką ofertę odrzucić. Taką czynność Zamawiający dokonuje z urzędu, bez uprzedniego wezwania oferenta do uzupełnienia braku formalnego. Zatem dokonanie oceny ofert w tym oferenta, który zmienił rodzaj rur i nie dołączył wymaganych uzgodnień przed terminem złożenia ofert stanowi naruszenie zasady konkurencyjności i równego traktowania oferentów

**22. Wyrok ZA z dnia 21 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-882/98**

Nie ulega wątpliwości, że kosztorys złożony przez oferenta zawiera błędne wyliczenie co do ilości potrzebnej do wykonania zadania pracy. Nie są to jednak oczywiste omyłki pisarskie, gdyż ich poprawienie de facto prowadzi do zamiany ceny ofert, co zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych jest niedopuszczalne. Dodatkowo Zespół Arbitrów stwierdza, że nie ujęcie w kosztorysie ofertowym prac dodatkowych opisanych w kosztorysie nakładczym i niesporządzenie zestawienia materiałów potrzebnych do wykonania zadania nie pozwala stwierdzić, że oferta Odwołującego spełnia wszystkie wymagania zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Mając powyższe na względzie Zespół Arbitrów uznał, że Zamawiający odrzucając ofertę Odwołującego nie dopuścił się naruszenia przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, a w szczególności art. 27a pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

**23. Wyrok ZA z dnia 27 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-900/98**

Podczas otwarcia ofert Zamawiający w odniesieniu do oferty Odwołującego wskazał cenę oferty w wysokości 289.760 zł, zaś obecny przy otwarciu ofert przedstawiciel tego oferenta w żaden sposób tej wskazanej ceny nie sprostował. Z treści oferty (...) w sposób nie budzący wątpliwości wynika, iż oferta obejmuje łączny koszt w zakresie objętym specyfikacją wraz z usługą dodatkową fotogrametrii elewacji. W załączniku nr 1 do omawianej oferty (zakres i wartość wykonania inwentaryzacji budowlanej) i innych dokumentach, oferent podaje wprawdzie dwa zakresy rzeczowo-finansowe oferowanych usług, wyraźnie jednak wskazując na ich cenę łączną. Pozostawienie Zamawiającemu decyzji co do wyboru zakresu oferowanych usług (poza zakresem objętym przedmiotem zamówienia) nie uprawnia Zamawiającego do podejmowania rozstrzygnięć w tym przedmiocie. W tych okolicznościach Zespół Arbitrów uznał, iż wskazana przy otwarciu ofert cena jednego z oferentów (...) jest w istocie ceną tej oferty i Zamawiający wykraczając poza zakres objęty art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych z 10 czerwca 1994 roku (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) dokonał następnie jej korekty. Nadto należy wskazać, iż wybór przez Zamawiającego alternatywnej wersji oferty zaproponowanej przez oferenta jest swego rodzaju formą prowadzenia negocjacji pomiędzy Zamawiającym i tym oferentem. Takie działanie Zamawiającego narusza przepis art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

**24. Wyrok ZA z dnia 29 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-910/98**

Art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych zabrania dokonywania jakichkolwiek zmian w treści złożonej oferty, a więc późniejsza deklaracja Odwołującego o możliwości złożenia zabezpieczenia w formie gwarancji bankowej nie miała już istotnego wpływu na ocenę formalną oferty.

**25. Wyrok ZA z dnia 16 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-980/98**

Zespół Arbitrów dopatrył się również naruszenia art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych bowiem stwierdził, że Zamawiający przyjmując do oceny trzy propozycje cenowe prowadził negocjacje z oferentem w zakresie ceny. Niewłaściwe postępowanie Zamawiającego wyrażało się w przyjęciu do oceny oferty, która w oparciu o specyfikację powinna być na podstawie art. 27 a ustawy odrzucona.

**26. Wyrok ZA z dnia 21 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-031/99**

Ustawa o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) w art. 44 ust. 2 enumeratywnie określa jakie okoliczności stanowiąc mogą podstawę zmiany oferty. Zamawiający mo-

że sam dokonać jedynie poprawki oczywistych omyłek w tekście oferty (tj. omyłkowo wpisana data, błąd rachunkowy itp.) — ale informacje o takich nawet poprawkach wprowadzonych do oferty, powinny być niezwłocznie przekazane oferentowi, którego oferty poprawki te dotyczą. Zmiana ceny oferty jest niedopuszczalna.

### **27. Wyrok ZA z dnia 21 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-039/99**

Art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) statuuje zakaz negocjacji między zamawiającym, a oferentem oraz dokonywanie jakichkolwiek zmian w treści oferty, w tym zwłaszcza zmiany ceny. Wobec powyższego, po otwarciu ofert, wykonawca nie może uzupełnić oferty, ani wprowadzać do niej jakichkolwiek zmian, nawet jeżeli byłyby one korzystne dla zamawiającego. Bezsporne jest w sprawie niniejszej, iż Odwołujący się, niewłaściwie wypełnił dokumentację przetargową ujmując w kosztorysie przetargowym mniejsze rozmiary robót, co spowodowało zniżenie cen formowania wału, a co za tym idzie ceny oferty. Błędu tego, jak zdaje się sugerować Odwołujący się nie można traktować w kategoriach oczywistej pomyłki, której popełnienie w treści oferty upoważniałoby Zamawiającego do jej poprawienia w trybie przewidzianym w art. 43 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Ponieważ usunięcie wady oferty w sposób dopuszczony przez ustawę o zamówieniach publicznych było niemożliwe, a w każdym innym przypadku uwzględnienie żądań Odwołującego prowadziłoby do zmiany cen oferty, to Zamawiający słusznie nie dopuścił tej oferty do dalszego etapu postępowania polegającego na porównaniu ofert i wyborze najkorzystniejszej z nich.

### **28. Wyrok ZA z dnia 7 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-933/99**

Zgodnie z art. 43 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych cena oferty powinna być ogłoszona osobom uczestniczącym przy otwarciu ofert oraz niezwłocznie odnotowana w protokole postępowania przetargowego. Po otwarciu ofert nie jest dopuszczalne dokonywanie jakiegokolwiek zmiany treści złożonej oferty, w tym zwłaszcza zmiany ceny (art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych).

### **29. Wyrok ZA z dnia 12 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-950/99**

W toku postępowania dowodowego Zamawiający wykazał, że Odwołujący się oferował wykonanie przedmiotu zamówienia różnego od opisanego w dokumentacji technicznej załączonej do SIWZ. Odwołujący się potwierdził, że przed rozstrzygnięciem przetargu ubiegał się o określenie przez Zamawiającego warunków dopuszczalności zastosowania projektu zamiennego. Uzyskał przyzwolenie pod warunkiem załączenia do oferty akceptacji autora projektu. Ostatecznie Odwołujący się złożył ofertę ale wyżej wymienionego warunku Zamawiającego nie spełnił. Trafny jest też zarzut Zamawiającego, że oferent złożył odmienne propozycje do umowy niż zawarte w projekcie załączonym do SIWZ. Świadczą o tym postanowienia końcowe oferty gdzie zawarto stwierdzenie, że ustalenia szczegółowe warunków umowy nastąpią między stronami w terminie późniejszym. Jest to ewidentne naruszenie art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Ponadto oferent przedstawił warunki gwarancji zawierające inny termin początkowy od podanego przez Zamawiającego w projekcie umowy.

### **30. Wyrok ZA z dnia 21 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-986/99**

Dokonanie zmiany ceny w złożonej przez firmę (...) ofercie jest sprzeczne z postanowieniem art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, który stanowi, że niedopuszczalne jest prowadzenie negocjacji pomiędzy Zamawiającym a oferentem dotyczących złożonej oferty oraz dokonywanie jakiegokolwiek zmiany w treści złożonej oferty, w tym zwłaszcza zmiany ceny. Zamawiający jest związany warunkami i wymaganiami sformułowanymi w SIWZ a oferent treścią złożonej oferty. Po złożeniu oraz otwarciu ofert wykonawca nie może wprowadzać do niej żadnych zmian nawet gdyby były one korzystne dla zamawiającego. Ustawa dopuszcza dwa wyjątki od tej reguły: zamawiający zobowiązany jest do poprawienia oczywistych omyłek w treści oferty i niezwłocznie powiadomić o tym oferenta, zgodnie zaś z art. 44 ust. 1 zamawiający ma prawo zwrócić się do oferenta z żądaniem wyjaśnień dotyczących treści oferty. Wyjaśnienia te nie mogą zmienić treści oferty. Fakt złożenia przez jednego z oferentów oferty z kosztorysem wykraczającym poza zakres przedmiotu zamówienia określony w specyfikacji jest omyłką, która powstała z winy Zamawiającego, jednak nie mieści się w kategorii „oczywistej omyłki” w rozumieniu art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. W orzecznictwie

i doktrynie ukształtował się pogląd traktujący „oczywistą omyłkę” jako przypadkowe przeoczenie nasuwające się samo przez się automatycznie. Oczywista omyłka to w szczególności błędy rachunkowe w sumowaniu, błędy pisarskie itp. Zamawiający wskazał również te elementy w treści specyfikacji (część II pkt 6). Natomiast określenie przedmiotu zamówienia i ustalenie ceny oferty na przedmiot zamówienia inny niż w specyfikacji i w ogłoszeniu o przetargu nie może być poczytane za oczywistą omyłkę, którą Zamawiający mógł poprawić.

### **31. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1038/99**

Po zbadaniu dokumentacji przetargowej i wysłuchaniu stron Zespół Arbitrów uznał za zasadny zarzut odwołującego się o nieodrzuconiu przez Zamawiającego oferty zawierającej trzy ceny na dostawę jednego kilograma oleju opałowego. Ofertę taką złożyła firma (...). Z postanowień SIWZ nie można wywodzić wniosku, że dopuszczalne było wskazanie w ofercie kilku cen w zależności od miejsca dostawy. Zamawiający dopuszczając ofertę firmy (...) do oceny merytorycznej naruszył art. 27a pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) a nie jak błędnie wskazał odwołujący się art. 48 ust. 1 tej ustawy. Ponadto Zamawiający bezpodstawnie (brak zapisu w SIWZ) dokonał uśrednienia cen zaofertowanych przez (...) poprzez wyliczenie jednej ceny na dostawę jednego kilograma oleju. Tym samym Zamawiający dokonał zmiany oferty tej firmy, co jest niedopuszczalne w świetle art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Mając na uwadze powyższe rozstrzygnięto jak w sentencji.

### **32. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1184/99**

Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) w trakcie dokonywania oceny złożonych ofert zamawiający może żądać udzielenia przez dostawców lub wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych przez nich ofert. Zamawiający poprawia ponadto oczywiste omyłki w tekście oferty.

W świetle tych postanowień warunkiem zakwalifikowania błędu jako oczywistej omyłki jest, aby:

- błąd ten nadawał się do poprawienia wyłącznie przez zamawiającego bez konieczności działań ze strony oferenta,
- poprawienie błędu nie powoduje zmiany w treści oferty, a więc również jej załączników.

Załączony przez Odwołującego bilans za 1997 r. nie mógł zatem być brany pod uwagę przy ocenie ofert. Bilans za 1998 rok złożony został po terminie na składanie ofert i po otwarciu ofert. Uwzględnienie go prowadziłoby do zmiany treści oferty, co jest zabronione w świetle art. 44 ust. 2 ustawy. Wszelkie zmiany dotyczące treści oferty mogą być przez oferentów skutecznie czynione wyłącznie przed upływem terminu na składanie ofert. Brak żądanego w pkt 3 ppkt e/ specyfikacji dokumentu dał zatem podstawę przedstawicielowi zamawiającego do odrzucenia oferty Odwołującego.

### **33. Wyrok ZA z dnia 8 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-350/00**

Oceniając żądanie Odwołującego potraktowania błędu w kosztorysie ofertowym jako „oczywistej omyłki” Zespół Arbitrów wziął pod uwagę postrzeganie tego pojęcia w doktrynie i judykaturze. Nie ulega wątpliwości, że należy temu pojęciu przypisać zobiektywizowane znaczenie. Podstawowa jego cecha „oczywistość” polega na tym, że określona niedokładność nasuwa się sama przez się (automatycznie) każdemu jako przypadkowe przeoczenie. Oczywiste omyłki to w szczególności błędy pisarskie, logiczne, rachunkowe lub inne niedokładności przypadkowe. Polegają one na niezgodności pomiędzy rzeczywistą wolą lub wiedzą składającego oświadczenie woli a wyrażeniem ich na zewnątrz. W świetle powyższego, wycena przez Odwołującego innych robót wykończeniowych w budynku mieszkalnym, niezgodna z żądaniem Zamawiającego określonym w zał. nr 1, nie może być potraktowana jako „oczywista omyłka”. Zmiana kosztorysu ofertowego w tym zakresie (zmiana rodzaju robót i ich ceny) stanowiłaby w istocie zmianę oferty, a to w świetle art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych jest niedopuszczalne. Oferta w rozumieniu ustawy stanowi stanowczą propozycję zawarcia umowy i po jej złożeniu oferent nie może żądać jej zmiany, nawet na korzyść Zamawiającego. W trakcie dokonywania oceny ofert Zamawiający może żądać wyjaśnień od oferentów, zgodnie z dyspozycją art. 44 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Jest to jednak prawo Zamawiającego a nie obowiązek i oferenci nie mogą żądać od Zamawiającego, aby ten skorzystał ze swych uprawnień. W świetle powyższego „błąd” w kosztorysie ofertowym Odwołującego nie mógł być poprawiony również w ramach żądania udzielenia wyjaśnień do treści oferty.

Z powodu sprzeczności z wymaganiami SIWZ (zał. nr 1) Zamawiający miał obowiązek odrzucenia oferty Odwołującego na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych nawet wtedy, gdy cenowo była ona bardzo atrakcyjna. Do odrzucenia oferty z powodu zmian w jej treści zobowiązywał Zamawiającego również pkt V.1 SIWZ.

ust. 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**34. Wyrok ZA z dnia 25 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-066/98**

Wbrew twierdzeniom Odwołującego się rozbieżność załącznika nr 15 do oferty w stosunku do treści specyfikacji nie może być uznana za oczywistą omyłkę podlegającą poprawieniu w trybie art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Za oczywistą omyłkę może być uznana tylko taka omyłka, która spełnia łącznie dwa warunki:

1. Nadaje się do poprawienia wyłącznie przez Zamawiającego bez konieczności podejmowania jakichkolwiek działań przez oferenta ingerujących w treść oferty, poza niweczącą tę zmianę odmowę zgody na poprawienie omyłki,
2. Nie powoduje jakiegokolwiek zmiany w treści złożonej oferty, a więc również jej załączników, poza sprostowaniem oczywistych błędów rachunkowych czy pisarskich.

W istocie Odwołujący się poprzez oświadczenie z dnia 5.01.1998 roku, które powinno być objęte załącznikiem nr 15, zmienić treść oferty. Zmiany zaś tego typu dokonywane po upływie terminu do składania ofert są w świetle art. 40 ust. 5 ustawy nieskuteczne.

**35. Wyrok ZA z dnia 30 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1040/98**

Również uzasadniony jest zarzut naruszenia art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. W specyfikacji jest zapis w pkt I, że „błędy rachunkowe w ofercie zostaną skorygowane, jeżeli oferent wyrazi zgodę”. Stosownie do treści art. 44 ust. 3 Zamawiający poprawia oczywiste omyłki w tekście oferty zawiadamiając o tym oferenta. Art. 45 po nowelizacji został wykreślony i nie można zdaniem Zespołu Arbitrów uzależniać poprawy oczywistych omyłek od wyrażenia zgody oferenta.

**36. Wyrok ZA z dnia 5 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1165/98**

Zespół Arbitrów uznał — w oparciu o art. 44 ust. 2 i 3 ustawy o zamówieniach publicznych, że błędy zawarte w ofercie Odwołującego dotyczące obmiaru robót nie mają charakteru oczywistej omyłki, bowiem mają bezpośredni wpływ na cenę złożonej oferty. Jest to między stronami bezsporne. Odwołujący nie złożył więc oferty zgodnie z wymogami specyfikacji istotnych warunków zamówienia. A zatem Zamawiający miał prawo przy powtórnej ocenie ofert — stosownie do treści art. 27a — odrzucić ofertę Odwołującego.

**37. Wyrok ZA z dnia 7 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-247/99**

Zamawiający dokonał znacznej ingerencji w materiały przygotowane przez oferentów w stopniu przekraczającym kategorię oczywistej omyłki w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych i w pkt 30 Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. „Oczywista omyłka”, która może zostać poprawiona przez Zamawiającego w trybie art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych może dotyczyć wyłącznie błędów maszynowych, arytmetycznych bądź słownych. Nie może dotyczyć poprawiania wadliwie bądź niedbale sporządzonego kosztorysu ofertowego w sytuacji, gdy powoduje to zmianę zaoferowanej przez oferentów ceny. Powodem korekty dokonanej przez Zamawiającego nie może być również fakt, że cena została przez niego uznana jako rażąco niska w stosunku do cen innych oferentów, co wynika z załącznika do protokołu z dnia (...).

**38. Wyrok ZA z dnia 26 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-292/99**

Stosownie do postanowień art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych niedopuszczalne jest prowadzenie negocjacji między zamawiającym a oferentem, dotyczących złożonej oferty oraz dokonywanie jakiegokolwiek zmiany w treści oferty, w tym zwłaszcza zmiany ceny. Podstawę do poprawia-

nia oczywistych omyłek w tekście oferty stanowi ust. 3 art. 44. Zespół Arbitrów nie podziela stanowiska Odwołującego się i uznaje, że wzajemna relacja ust. 2 i 3 art. 44 ustawy nie wyklucza uznania przez zamawiającego oczywistości omyłki, jeżeli wynika ona z błędu rachunkowego, który w sposób w pełni weryfikowalny zamawiający jest w stanie ustalić.

#### **39. Wyrok ZA z dnia 7 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-779/99**

Jak wykazał przewod przed Zespołem Arbitrów Zamawiający zgodnie z przepisami powołanej ustawy oraz SIWZ (pkt VIII 2) nie poprawił omyłek popełnionych przez Odwołującego się w jego kosztorysie ofertowym, bowiem nie były to oczywiste omyłki w rozumieniu art. 44 ust. 3 ustawy. Fakt, iż poprawienie tych omyłek przez Zamawiającego wpłynęłoby w sposób pozytywny dla niego z punktu widzenia ceny ofertowej nie ma znaczenia prawnego, przy uwzględnieniu uregulowania art. 43 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy, zakazującego dokonywania jakichkolwiek zmian w treści złożonej oferty w tym zwłaszcza złożonej ceny ofertowej.

#### **40. Wyrok ZA z dnia 21 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-846/99**

Co do zarzutu naruszenia art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez niesprostowanie oczywistej omyłki zawartej w treści oferty Zespół Arbitrów uznał argumentację zamawiającego, że wskazane błędy liczbowe w ofercie odwołującego nie mają cech oczywistej omyłki. Odwołujący oferent w kryterium cenowym otrzymał maksymalną liczbę punktów i gdyby dokonać korekty oczywistej omyłki, co zostało przyznane przez obie strony na rozprawie, to czynność ta nie spowodowałaby poprawy sytuacji odwołującego, ani nie przyczyniła się do obniżenia liczby punktów pozostałych oferentów. Nadto ewentualne sprostowanie oczywistej omyłki doprowadziłoby do niedopuszczalnej zmiany treści innych dokumentów zawartych w ofercie, w szczególności harmonogramu rzeczowo-finansowego albo do ich wewnętrznej sprzeczności.

#### **41. Wyrok ZA z dnia 29 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-891/99**

Na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający zobowiązany jest jedynie do poprawienia oczywistej omyłki w tekście oferty a nie dokonywać określonych czynności wymaganych przez specyfikację „za oferenta”. Z wyjaśnień złożonych przez Odwołującego na rozprawie wynika, że nie ponumerowanie stron nie było jego oczywistą omyłką lecz efektem dokonanej przez Odwołującego wykładni SIWZ. W tym miejscu należy podkreślić, że Odwołujący nie skorzystał z przysługującego mu trybu wyjaśnienia specyfikacji lecz interpretacji dokonał sam, a co za tym idzie i na własną odpowiedzialność.

#### **42. Wyrok ZA z dnia 22 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-422/00**

Po analizie akt sprawy, dokumentacji przetargowej oraz wyjaśnień złożonych na rozprawie Zespół Arbitrów stwierdza, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych stanowi, że przy dokonywaniu wyboru ofert stosuje się wyłącznie zasady i kryteria określone w specyfikacji. W rozpatrywanej sprawie Zamawiający w rozdziale VI pkt 1 specyfikacji przyjął pięć kryteriów oceny złożonych ofert. Jednocześnie przyznał im określoną wagę procentową, nie określił jednak szczegółowych zasad, którymi członkowie komisji przetargowej powinni kierować się w trakcie dokonywania oceny ofert. Przytoczona okoliczność doprowadziła do daleko idącej dowolności w ocenie ofert, a w szczególności przy ocenie w dwóch kryteriach „wiarygodność ekonomiczna oferenta” i „doświadczenie i przygotowanie fachowe”. Z kart indywidualnej oceny ofert w ww. dwóch kryteriach wynika, że członkowie komisji przetargowej przydzielali liczbę punktów według subiektywnych ocen, uznaniowo rozmijając się z treścią dokumentów złożonych w ofertach. Poza tym bezpodstawnie do oceny w kryterium „wiarygodność ekonomiczna” Zamawiający brał pod uwagę tzw. charakterystykę zastosowanej stolarki okiennej (rozdział VI specyfikacji), element oferty, który powinien być oceniany pod kątem spełniania wymogów formalnych specyfikacji — tzn. na „tak” lub „nie” (druk ZP-46). Oferty nie spełniające tego wymogu powinny podlegać odrzuceniu w trybie art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Potwierdził się również zarzut niewłaściwej oceny ofert w kryterium „termin realizacji zamówienia”, gdyż mimo że oferenci deklarowali różne terminy wykonania przedmiotu umowy (poza jednym), wszyscy otrzymali tę samą liczbę punktów. Również potwierdził się zarzut, iż Zamawiający na druku ZP-41 pod numerem ofert 2 i 5, w pozycji „cena oferty” wpisał wysokość stawki VAT 7%, gdy tymczasem w ofertach została przyjęta stawka VAT 22% — na co wskazują podane na tym druku wartości stanowiące cenę brutto. Zamawiający stawkę VAT 22%

potraktował jako „oczywistą omyłkę”, co znajduje odzwierciedlenie na druku ZP-43. Z treści druku ZP-43 wynika, iż cena oferty Odwołującego się (oferta nr 2) i oferty nr 5 została skorygowana przez Zamawiającego do wartości z 7% VAT. Korekta ta nie miała wpływu na liczbę przyznanych punktów przy merytorycznej ocenie ofert w kryterium „cena”. Zamawiający naruszył jednak postanowienia art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, ponieważ jak ustalono na rozprawie, nie powiadomił Odwołującego się o dokonaniu korekty jego ceny z powodu oczywistej omyłki rachunkowej. Działaniem tym Zamawiający naruszył postanowienia rozdziału VII pkt 8 specyfikacji, w którym zobowiązał się do poprawienia oczywistych omyłek rachunkowych za zgodą oferenta.

#### **43. Wyrok ZA z dnia 14 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-533/00**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający poprawia oczywiste omyłki w tekście oferty niezwłocznie zawiadamiając o tym oferenta. Zamawiający w pkt 25 instrukcji dla oferentów stanowiącej integralną część specyfikacji istotnych warunków zamówienia w sposób szczegółowy podał zasady i tryb poprawiania oczywistych omyłek w tekście oferty. Zdaniem Zespołu Arbitrów oczywistą omyłką jest błąd wynikający z działań matematycznych takich jak dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie. W podobny sposób definiuje to Zamawiający w ww. instrukcji dla oferentów. W związku z tym Zamawiający w kosztorysie ofertowym Przedsiębiorstwa (...) w lp. 6 sprostował oczywistą omyłkę wynikającą z błędnego przemnożenia ceny jednostkowej przez ilość jednostek, a w rubryce „razem (bez podatku VAT)” dokonano sprostowania oczywistej omyłki polegającej na nieprawidłowym sumowaniu wartości pozycji 1–18, co jest zgodne z pkt 25 ppkt 2 ww. instrukcji. Należy więc stwierdzić, że Zamawiający dokonał sprostowania oczywistej omyłki w sposób zgodny ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, która była znana oferentom i nie została przez nich oprotestowana. Dokonane w ten sposób sprostowanie oczywistych omyłek nie może być uznane za zmianę ceny ofertowej w rozumieniu art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Skoro więc Zamawiający postąpił w sposób zgodny z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych oraz ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, odwołanie należało oddalić jako nieuzasadnione.

#### **Art. 45.**

**(skreślony).**

#### **Art. 46.**

**(skreślony).**

#### **Art. 47.**

**Z tytułu odrzucenia ofert oferentom nie przysługują żadne roszczenia przeciwko zamawiającemu.**

#### **Art. 48.**

- 1. Przy dokonywaniu wyboru oferty stosuje się wyłącznie zasady i kryteria określone w zaproszeniu do udziału w postępowaniu albo specyfikacji istotnych warunków zamówienia.**
- 2. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania kryteriów oceny i wyboru ofert przy udzielaniu zamówień publicznych.**

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 16 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-003/98, 0-004/98**

Zarzut odnośnie naruszenia art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych jest w pełni uzasadniony. Zamawiający w SIWZ ustalił kryteria oceny ofert a uściślił je pismem z 1 grudnia 1997 r., znak



L. Dz. PUB / 1010/ 97. Zarówno SIWZ, jak i wyjaśnienia do niej nie zostały oprotestowane przez oferentów. Zamawiający zarówno w rozstrzygnięciu protestu jak i w oświadczeniu złożonym na rozprawie przyznał, że zmienił sposób oceny ofert w zakresie kryterium dotyczącym kredytowania. Zamawiający uzasadnił zmianę tym, że liczba punktów przyznanych w kryterium kredytowania w znacznym stopniu przewyższała kryterium ceny aczkolwiek kryterium ceny stanowiło 50% wagi oferty. Komisja Przetargowa Zamawiającego uznała, że jeśli zastosuje wzór zawarty w SIWZ to nieprawidłowo zostanie rozłożony ciężar oceny oferty. Zdaniem Zamawiającego to był jedyny powód zmiany sposobu oceny. Artykuł 48 ustawy o zamówieniach publicznych wyraźnie stanowi, że przy dokonywaniu wyboru oferty stosuje się wyłącznie zasady i kryteria określone w ustawie oraz w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Skoro więc Zamawiający uznał, że sposób oceny zawarty w specyfikacji jest wykonalny to winien ocenić ofertę według tego sposobu. Zmiany w trakcie oceny są niedopuszczalne.

## **2. Wyrok ZA z dnia 24 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-064/98**

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) kryteria oceny ofert ustala Zamawiający samodzielnie. W tym zakresie ustawa nie nakłada na Zamawiającego szczególnych obowiązków, poza obowiązkiem zachowania zasady równego traktowania oferentów i uczciwej konkurencji (art. 16 cyt. ustawy) oraz zasady wyboru najkorzystniejszej oferty (art. 2 pkt 8 cyt. ustawy). Znaczenie (waga), jakie zostaje nadane poszczególnym kryteriom oraz sposób przeliczenia wartości kryteriów określane jest w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 35 ust. 1 pkt 2, 6 i 9 ustawy). Przy dokonywaniu wyboru oferty Zamawiający zobowiązany jest stosować wyłącznie wyżej wymienione zasady i kryteria określone w SIWZ (art. 48 cytowanej ustawy). Proponowana przez Odwołującego zmiana metodologii obliczania wartości kryteriów nie może być uwzględniona albowiem Zespół Arbitrów nie jest uprawniony do ustalania tych kryteriów, a przedmiotem oceny w toku postępowania odwoławczego jest jedynie zachowanie przez Zamawiającego zasad ustawy i wymagań określonych w SIWZ (art. 48 ustawy). Również Zespół Arbitrów nie jest władny do ponownego przeliczania wartości kryteriów, a co za tym idzie — wyboru oferty.

## **3. Wyrok ZA z dnia 7 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-141/98**

Na podstawie zebranego materiału w sprawie oraz wyjaśnień stron udzielonych na rozprawie — Zespół Arbitrów stwierdził co następuje:

- 1) Nie nastąpiło naruszenie art. 48 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76 poz. 344 z późn. zm.), gdyż kryteria wyboru oferty i ich wagi określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) na początku postępowania nie były zmieniane do końca tego postępowania. Były zrozumiałe i nie budziły zasadniczych zastrzeżeń oferentów. Nie było też zgłaszanych w tym względzie wniosków w postaci formalnego protestu. Dopiero po niewybraniu przez Zamawiającego oferty Odwołującego się, Odwołujący się wystąpił do Zamawiającego z protestem, a potem odwołaniem, kwestionując kryteria oceny ofert, iż nie są one jednoznacznie obiektywne i czytelne dla uczestników postępowania. Zarzut Odwołującego się, iż zastosowana metoda przez Zamawiającego, kryteria wiarygodności ekonomicznej i doświadczenia zawodowego — są zdegradowane do roli warunku wstępnego o przyjęciu lub odrzuceniu oferty jest nieuzasadniony, bowiem warunkiem wstępnym przyjęcia lub odrzucenia oferty jest złożenie odpowiednich dokumentów wymaganych w SIWZ, potwierdzających wiarygodność ekonomiczną i doświadczenie zawodowe oferenta. Ocena ich treści należy do Zamawiającego i Zamawiający mógł te kryteria dla obu firm uznać za wystarczające minimum w tym względzie. Zamawiający ocenił jednakowo wysoko firmę, która przetarg wygrała i Odwołującego się, przyznając im maksymalne ilości punktów. W toku rozprawy stwierdzono, iż Zamawiający dokonywał oceny ofert z punktu widzenia realizacji niniejszego zamówienia a nie ogólnej oceny tych firm w zakresie wykraczającym poza to zamówienie.

## **4. Wyrok ZA z dnia 20 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-282/98**

Zarzut nieprawidłowości w ocenie ceny ofertowej jest zasadny i znajduje potwierdzenie w materiale dowodowym. Zamawiający przyznał, że przy kryterium cenowym brał pod uwagę także wartość innych zaoferowanych robót wykraczających poza zakres przetargu, np. malowanie klatek schodowych, stolarki okiennej, balkonowej a także dodatkowo przyznano punkty za usunięcie i neutralizację olkitu,

to ostatnie w ocenie Zespołu Arbitrów winno wchodzić w warunki techniczne wykonania robót. Zamawiający naruszył zatem art. 16 i 48 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 o zamówieniach publicznych (Dz.U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.), gdyż przy ocenie poszczególnych kryteriów powinien ograniczyć się jedynie do warunków podanych w SIWZ i stosować je w sposób jednolity w odniesieniu do wszystkich oferentów. Zarzut dotyczący warunków płatności, przy założeniu, że kryterium to było w znacznej mierze ocenne, Zespół Arbitrów również uznał za zasadny na tyle, iż oferowane przez Odwołującego warunki płatności, fakturą końcową w terminie 14 dni, nie powinny być ocenione zerowo. Zarzut uwzględnienia przy ocenie ofert kryteriów nie ujętych w specyfikacji również zasługuje na uwzględnienie z powodów wymienionych jak wyżej, przy rozpatrzeniu punktu dotyczącego zniżenia ceny oferty Odwołującego się w zakresie cenowym.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 1 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-324/98**

Zarzuty Odwołującego znajdują potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym. Jak wynika z wyjaśnień Zamawiającego, oraz analizy SIWZ w szczególności pkt 2.4.9. i 5.1.4 a także załączonych do ofert dokumentów, w tym w szczególności informacji o firmie, Zamawiający dokonał oceny w oparciu o dane i informacje nie wynikające z żądanych w specyfikacji dokumentów. Zamawiający przy ocenie w zakresie kryterium „zdolność techniczna (potencjał techniczny) i ekonomiczna i fachowość (potencjał ludzki)”, które miało być określone na podstawie załączonych danych o firmie i referencji, dokonał oceny w oparciu o nie wymienione w SIWZ doświadczenie wynikające z dotychczasowej współpracy. Informacja o firmie przedłożona przez firmę, której oferta została wybrana nie zawiera bowiem żądanych przez Zamawiającego danych, o których mowa w pkt 2.4.9, a zatem nie daje wiedzy w zakresie stanu zatrudnienia, kapitału, struktury organizacyjnej i wyposażenia serwisu. Informacje te Zamawiający powziął zatem nie z przedłożonych dokumentów lecz, co sam przyznaje z analizy dotychczasowej współpracy z tą firmą, w tym także wynikającej z ww. umowy serwisowej. Zdaniem Zespołu Arbitrów postępowanie Zamawiającego polegające na dokonaniu oceny w oparciu o inne kryteria niż podane w SIWZ narusza art. 48 ustawy, oraz uchybia zasadzie uczciwej konkurencji, o której mowa w art. 16 cyt. ustawy.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 2 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-325/98**

Nie może zasługiwać na uwzględnienie zarzut dokonania wyboru oferty w sposób niezgodny ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia (SIWZ) oraz z naruszeniem zasad uczciwej konkurencji (art. 16 i 48 ustawy). Jak wynika ze SIWZ Zamawiający zastosował preferencje krajowe na dostawy co spowodowało, że oferta Odwołującego, który nie mógł skorzystać z preferencji krajowych, w niektórych pozycjach została oceniona niżej od innych oferentów korzystających z preferencji mimo iż cena niektórych oferowanych przez Odwołującego produktów była najniższa.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-360/98**

W Komisji Przetargowej dokonującej oceny ofert uczestniczył (...), autor specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ), a jednocześnie sygnatariusz 2 listów referencyjnych, bez daty, wydanych firmie (...), której oferta została uznana za najkorzystniejszą. W obu listach nie określono terminu robót mimo wyjątkowo pozytywnej oceny tych robót ani też ich wartości. Firma (...) powstała 14.04.1997 roku i w tymże dniu została wpisana do ewidencji działalności gospodarczej. Inne listy referencyjne (8 listów) bądź to nie określały terminu wykonania robót, bądź to obejmują okres sprzed powstania spółki i wpisania jej do rejestru działalności gospodarczej (okres od 1986 do 1995). Treści listów referencyjnych o których mowa, Komisja Przetargowa uwzględniła, uznając je „za równoważne” (druk ZP-52). Z materiału sprawy wynika też oczywista sprzeczność pomiędzy kryteriami określonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w druku ZP-51, co wyklucza możliwość rzetelnej oceny ofert, w tym oferty Odwołującego się. Z dokumentów załączonych do oferty Odwołującego się, oraz z dokumentów przedstawionych przez niego na rozprawie należy wnosić, że z punktu widzenia każdego z kryteriów, z wyłączeniem ceny, powinna być ona oceniona wyżej, niż to wynika z protokołu postępowania (ZP-1). Poza tym zasadny jest zarzut Odwołującego się, wskazujący na niewłaściwą ocenę terminu realizacji zamówienia. Poszczególni członkowie Komisji Przetargowej ocenili podany termin jako nierealny bez żadnego uzasadnienia. Już z podanych wyżej powodów należało przyjąć, że ocena ofert, w tym oferty Odwołującego się, została dokonana z naruszeniem przepisów art. 16, 20 pkt 3 i art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, a w konsekwencji uwzględnić odwołanie przez nakazanie powtórzenia czynności oceny ofert, z wyłączeniem członka Komisji (...) od udziału w pracach Komisji Przetargowej (art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych).

**8. Wyrok ZA z dnia 15 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-375/98**

Trudno zgodzić się z rozumowaniem Odwołującego, iż każdy z oferentów w kryteriach, w których określono zasad oceny powinien otrzymać taką samą liczbę punktów. Jest to tym bardziej nieuzasadnione rozumowanie ze względu na fakt, że Zamawiający w specyfikacji w pkt VI 2 zawarł zapis, że wszystkie pozostałe oprócz ceny kryteria oceniane będą uznaniowo w skali od 1 do 10 pkt. Jak oświadczył pełnomocnik Odwołującego na rozprawie tak sformułowany zapis o sposobie dokonywania oceny ofert, a także samo określenie kryteriów i ich znaczenie, nie budziły u Odwołującego żadnych wątpliwości. W związku z tym nie widział podstaw do wnoszenia protestu na specyfikację, ani też nie widział powodów dla wyjaśniania treści specyfikacji w trybie art. 36 ustawy. Odwołujący przyjął przy tym, że ocena ofert zostanie dokonana na podstawie wymagań określonych w pkt II specyfikacji. Zdaniem Zespołu Arbitrów takie rozumowanie Odwołującego było błędne. Odwołujący nieprawidłowo przyjął, że warunki określone w pkt II specyfikacji mogą być podstawą do oceny ofert. Odwołujący nie rozróżnił bowiem kryteriów i sposobu dokonywania oceny spełniania warunków wymaganych od wykonawców od kryteriów oceny ofert. Zespół Arbitrów nie zgadza się również z rozumowaniem, iż skoro nie były określone zasady oceny ofert w poszczególnych kryteriach, to każdy z oferentów powinien otrzymać jednakową liczbę punktów, niezależnie od tego co zaproponował w ofercie.

Odwołujący zdaniem Zespołu Arbitrów ubiegając się o uzyskanie zamówienia publicznego powinien dołożyć co najmniej należytej staranności przy przygotowywaniu oferty. Tymczasem Odwołujący błędnie odczytując zapisy specyfikacji przygotował ofertę nie wiedząc jakie jej elementy w rzeczywistości będą podlegać ocenie. Tym samym pozbawił się możliwości obiektywnego konkurowania z innymi oferentami. Nie wnosząc natomiast protestu i nie żądając wyjaśnień do treści specyfikacji zezwolił Zamawiającemu na niemalże pełną uznaniowość w wyborze najkorzystniejszej oferty. Zdaniem Zespołu Arbitrów tak duża uznaniowość (70%) nie jest odpowiednim sposobem wyboru najkorzystniejszej oferty w rozumieniu ustawy o zamówieniach publicznych. Tym niemniej oferenci w tym Odwołujący się, swoim zaniechaniem odpowiedniego działania usankcjonowali niemalże pełną uznaniowość w wyborze oferty. Warto zauważyć, że z zapisów specyfikacji nigdzie nie wynika, aby w innych niż cena kryteriach oferta najkorzystniejsza miała uzyskać maksymalną liczbę punktów. Z nazw kryteriów nie wynika też aby były to kryteria matematycznie przeliczalne. Z badania ofert dokonanego przez Zespół Arbitrów nie wynika aby Zamawiający dokonał oceny ofert w sposób dowolny. Wprost przeciwnie zróżnicował przyznawane punkty w zależności od propozycji zawartych w przedłożonych ofertach i uczynił to w sposób odpowiadający zasadom ustawy o zamówieniach publicznych. W związku z powyższym trudno jest uznać, iż Zamawiający który dokonał oceny ofert zgodnie ze specyfikacją, to jest w sposób uznaniowy naruszył art. 16 i art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych. Jak wynika bowiem z dokonanej przez Zamawiającego oceny ofert wybrał on ofertę najkorzystniejszą stosując tylko i wyłącznie kryteria określone w specyfikacji, a w związku z tym nie naruszył art. 48 ustawy. Zamawiający nie naruszył również art. 16, ponieważ nie stawiał oferentom zróżnicowanych wymagań ani warunków. Natomiast miał pełne prawo zróżnicować oferty w ocenie ofert dokonywanej na podstawie kryteriów. Takie zróżnicowanie nie stanowi naruszenia zasady równego traktowania.

**9. Wyrok ZA z dnia 16 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-382/98**

W toku przeprowadzonego postępowania Zespół Arbitrów uznał za zasadne zarzuty dotyczące naruszenia przez Zamawiającego przepisów art. 16, 48 i 49 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz.U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.). Zarzut naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych odnosił się w szczególności do wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dwóch kryteriów:

- 1) referencje od Zamawiających, dla których oferent wykonał zamówienie oraz informacje o wykonanych tożsamych zamówieniach,
- 2) doświadczenie i przygotowanie fachowe (techniczne) oferenta.

Wskazane wyżej kryteria nie wskazują wprawdzie żadnych warunków, którymi Zamawiający będzie się kierował przy ocenianiu tych kryteriów jednakże ich spełnienie nie może być pozostawione zupełnie dowolnej i niczym nie uzasadnionej ocenie Zamawiającego. W takiej sytuacji decydować powinny ogólne zasady wynikające z powszechnie przyjętych reguł dokonywania ocen z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Skoro więc dla Zamawiającego kryterium „doświadczenie” i „referencje” miało istotne znaczenie (łącznie 50%) to winien dać temu odpowiedni wyraz w ocenie tych kryteriów, stosując równą wobec wszystkich oferentów zasadę, że na przykład: większe należyście udokumentowane doświadczenie winno znaleźć odpowiedni wyraz w ocenie tego kryterium. Na podstawie przed-

łożonych dokumentów Zespół Arbitrów stwierdził, że zasady te przy ocenie wskazanych wyżej kryteriów nie zostały zachowane. Zamawiający stosując odmienne zasady ocen powinien je szczegółowo uzasadnić. Zamawiający w treści protokołu (druk ZP-1 pkt 25) dokonując uzasadnienia wyboru oferty, wskazał jedynie lakonicznie, iż wybrana oferta jest „najkorzystniejszą ofertą”.

Na podstawie dokumentów przetargowych (w szczególności karty indywidualnej oceny oferty) Zespół Arbitrów ustalił nadto, że Zamawiający przy dokonywaniu wyboru oferty zastosował również inne kryterium niż określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W tych okolicznościach, wobec naruszenia przez Zamawiającego art. 16 i 48 ustawy o zamówieniach publicznych, Zespół Arbitrów uznał, iż wybór oferty dokonany został z naruszeniem przez Zamawiającego art. 49 ustawy, dotyczącego wyboru najkorzystniejszej oferty.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 5 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-571/98**

Zespół Arbitrów na podstawie analizy dokumentów i wyjaśnień złożonych przez strony na rozprawie uznał wniesiony w odwołaniu zarzut za zasadny. Komisja Przetargowa dokonując oceny ofert nie dysponowała żadnym regulaminem ani zasadami dokonywania tej oceny a jedynie nazwą kryterium oraz posiadanymi przez członków komisji informacjami o chęciach Zamawiającego — co ustalono na podstawie wyjaśnień przedstawiciela Zamawiającego. W związku z czym członkowie Komisji Przetargowej dokonali oceny ofert w sposób zupełnie dowolny o czym świadczy chociażby punktacja zawarta w drukach ZP-52 dotycząca kryterium termin wykonania. Z druków tych wynika także, że członkowie Komisji Przetargowej kierowali się przy ocenie ofert dowolnie wybranymi elementami z żądanych przez Zamawiającego dokumentów. W tym stanie rzeczy odwołanie należało uwzględnić. Unieważniając wszystkie czynności Zespół Arbitrów miał na względzie fakt, iż nie jest możliwa powtórna ocena otwartych już ofert na podstawie nie precyzyjnych kryteriów i braku zasad ich stosowania.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 17 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-639/98**

(...) Zgodnie z art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych przy dokonywaniu wyboru oferty stosuje się wyłącznie zasady i kryteria określone w zaproszeniu do udziału w postępowaniu albo w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zdaniem Zespołu Arbitrów specyfikacja istotnych warunków zamówienia w niniejszej sprawie ustalała w załączniku nr 1 kryteria oceny ofert, ich znaczenie a także sposób punktacji. Sposób ten polegał na ustaleniu górnej granicy punktowej i zasadzie proporcjonalnie niższej punktacji dla kolejnych oferentów. W świetle materiału dowodowego zbadanego przez Zespół Arbitrów, w tym oryginałów ofert i dokumentacji przetargowej, brak jest podstaw do uznania, iż zasady punktacji przyjęte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia miały właściwe zastosowanie przy dokonywaniu oceny ofert w zakresie stanowiącym przedmiot niniejszego postępowania, kryterium oceny ofert. Zebrany materiał dowodowy nie uzasadniał bowiem, w świetle powyższych kryteriów tak dużej rozpiętości w punktacji — nie uwzględniającej zasady proporcjonalności. W szczególności dotyczyć to może oceny w zakresie kryterium „wiarygodność ekonomiczna”, gdzie obydwaj oferenci złożyli standardowe oświadczenia banków.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 31 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-680/98**

Zespół Arbitrów ustalił co następuje: między stronami jest bezsporne, że oferta cenowa Odwołującego się jest korzystniejsza o 300.000 zł od wybranej. Ocena wiarygodności ekonomicznej dokonywana była przez porównanie takich elementów jak aktywa ogółem, zobowiązania ogółem; aktywa bieżące, zobowiązania bieżące (kapitał obrotowy); zdolność kredytowa i wykaz wszystkich aktualnie realizowanych robót. Wiarygodność techniczna oceniana była poprzez: porównania kwalifikacji i liczebności personelu, ocenę sprzętu, doświadczenie zawodowe mierzone ilością wykonanych działań w określonym czasie. Oceny Komisji Przetargowej w tych kategoriach były bardzo wyrównane, a na rozstrzygnięcie wpłynęła punktacja dwóch członków komisji odbiegająca od pozostałych. Zespół Arbitrów zważył co następuje: w ocenie ekonomicznej Odwołujący się deklaruje zdolność kredytową o 2.000.000 wyższą od oferenta wybranego. Wartość robót wykonywanych na kwotę 154.449.000 zł z czego pozostało do wykonania 58.241.000 zł podczas, gdy oferent wybrany odpowiednio 97.027.000 zł i 42.771.000 zł. Średni obrót w latach 1995–97 przeciętnie o połowę wyższy od oferty wybranej. W ocenie technicznej Odwołujący się oferuje mniej liczny personel kierowniczy. Kierownik budowy wykształcenie średnie. Oferta wybrana — kierownik budowy wykształcenie wyższe. Sprzęt Odwołującego się jest nowszy (sądząc wg dat zakupu). Doświadczenie zawodowe charakteryzuje po stronie Od-

wołującego się 47 budów; po stronie oferty wybranej 45. Kryteria techniczne poza sprzętem są trudno porównywalne. Trudno bowiem porównywać budowy tylko poprzez ilość a jakość personelu wyłącznie poprzez kwalifikacje formalne. Natomiast kryterium ekonomiczne prezentuje firmę Odwołującego się jako cieszącą się zaufaniem banku finansującego o dużych obrotach i dużej aktualnie wolnej mocy przerobowej. To pośrednio pozwala oceniać personel i inne warunki techniczne. W ten sposób widać wyraźnie przewagę Odwołującego się nad oferentem wybranym. Ku temu także wydawali się skłaniać w większości członkowie Komisji Przetargowej, od ocen których wyraźnie odbiega punktacja dwóch jej członków. W myśl art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych przy równorzędnym spełnieniu innych kryteriów o wyborze powinna rozstrzygnąć cena. Tym bardziej w sytuacji wyżej opisanej. Dlatego Zespół Arbitrów ustalił, że poprzez nieobiektywne porównanie ofert Zamawiający dopuścił się naruszenia art. 16, a także 48 ustawy o zamówieniach publicznych naruszając chronione ustawą zasady konkurencji. Z tego powodu orzeczono jak w sentencji.

### **13. Wyrok ZA z dnia 25 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-777/98**

Dokonując ponownie oceny ofert w dniu 31.08.1998 r. Zamawiający niewłaściwie wykonał wyrok z 12.08.1998 r. Zespołu Arbitrów. Z sentencji wyroku wynikało jednoznacznie, że należało powtórzyć czynności wyboru ofert, tj. ocenić wszystkie trzy oferty w oparciu o wszystkie kryteria określone w pkt 8 specyfikacji. Z protokołu nr 6 Komisji Przetargowej z dnia 27.08.1998 r. wynika, że kryterium „referencje odnośnie wykonywania robót związanych z przedmiotem zamówienia” określonym w pkt 1 specyfikacji zostało zmodyfikowane co do sposobu jego oceny przez wprowadzenie dodatkowego kryterium ilościowego co narusza art. 16 i 48 ustawy. Fakt, iż w uzasadnieniu wyroku z dnia 12.08.1998 r. Zespół Arbitrów stwierdził, że nie wniósł zastrzeżeń co do oceny ofert w pozostałych kryteriach nie zwalniało to Zamawiającego wobec sformułowania zawartego w sentencji wyroku od oceny wszystkich ofert w oparciu o wszystkie kryteria określone w pkt 8 specyfikacji.

### **14. Wyrok ZA z dnia 5 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-817/98**

Przeprowadzone postępowanie dowodowe a w szczególności wyjaśnienia pełnomocnika Odwołującej wykazało, iż o wyborze oferenta przesądziło kryterium nie uwzględnione w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a mianowicie liczba etatów przeznaczonych na realizację zamówienia. Zespół Arbitrów uznał zatem za zasadny zarzut Odwołującej naruszenia art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, który nakazuje przy dokonywaniu wyboru oferty stosować wyłącznie zasady i kryteria określone w specyfikacji. Zespół Arbitrów nie stwierdził naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołująca nie wykazała bowiem, aby uczestnicy postępowania traktowani byli na różnych prawach. O wadliwości postępowania Zamawiającego świadczy także treść druku ZP-53, z którego wynika, iż firma, która została wybrana przez Zamawiającego jako wykonawca kompleksowego sprzątnięcia, konserwacji i ochrony siedziby Zamawiającego uzyskała mniejszą liczbę punktów (0,86) niż Odwołująca się, która uzyskała 0,90 punktów. Takie postępowanie Zamawiającego narusza zdaniem Zespołu Arbitrów art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **15. Wyrok ZA z dnia 19 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-865/98**

Zgromadzona w sprawie dokumentacja jak też i wyjaśnienia Zamawiającego na rozprawie wskazują, iż przy ocenie ofert kierował się on kryteriami, których to uprzednio nie zamieścił w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Tym kryterium było doświadczenie jakie ma Zamawiający z tytułu dotychczas wygranych przetargów przez Odwołujących się, jak twierdzi „spóźnia się on w naprawie komputerów”. Kryterium to nie było zamieszczone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia a ponadto nie mogłoby być ono stosowane w stosunku do innych uczestników przetargu, gdyż żaden z nich nie współpracował dotychczas z Zamawiającym.

Ponadto, jak wyjaśnił Zamawiający, Komisja Przetargowa przy ocenie wiarygodności ekonomicznej kierowała się wielkościami zawartymi w formularzach ofert jakoby w ten sposób, że za wartości wyższe w rozumieniu obiektywnym oferent miał otrzymać większą liczbę punktów, co w oryginalnej dokumentacji punktacji nie znajduje odzwierciedlenia. Firma prezentująca w ofercie znaczenie (kilkakrotnie wyższe dane) otrzymała niższe oceny, co jest oczywiście dowodem swobodnej oceny a nie deklarowanych przesłanek. Takie działanie wskazuje, iż został ewidentnie naruszony art. 16 w połączeniu z art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10.06.1994 r. (tekst jednolity Dz. U. Nr 119, poz. 773 z 1998 r.).

**16. Wyrok ZA z dnia 12 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1189/98**

Fakt odstąpienia od wymagań specyfikacji potwierdzony został przez Zamawiającego, który uzasadniał swe stanowisko potrzebą wykorzystania środków budżetowych w związku z końcem roku i finansowaniem tego zakupu z wydatków bieżących Zamawiającego. Zespół Arbitrów nie podziela argumentacji Zamawiającego, iż konieczność dostosowania się do przepisów Prawa budżetowego usprawiedliwia takie postępowanie. Faktem bezspornym jest, iż Zamawiający naruszył postanowienia art. 16 i art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, odstępując przy wyborze oferty od wymogów określonych specyfikacją.

**17. Wyrok ZA z dnia 15 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-008/99**

Odwołujący w swoim proteście z dnia 15.12.1998 r. oraz w odwołaniu z dn. 30.12.1998 r. zarzucił, że Zamawiający nie dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, naruszając tym samym przepis art. 28 ust. 1 i art. 49 ww. ustawy. Zamawiający w SIWZ określił cztery kryteria oceny ofert:

1. cena na zakupiony materiał — 50%,
2. termin dostawy — 10%,
3. wiarygodność oferenta — 30%,
4. określenie cen jednostkowych — 10%.

Oferta Odwołującego się spełnia wyżej wymienione kryteria. Natomiast w odpowiedzi na protest (pismo z dnia 22.12.1998 r.) Zamawiający wyjaśnił, że przy wyborze najkorzystniejszej oferty zostały wzięte pod uwagę następujące okoliczności:

1. dokumenty dostarczone przez wybranego oferenta opiewają na dwudziestoletni okres gwarancji i okres ten jest dłuższy o lat pięć od oferty, którą złożył Odwołujący się,
2. oferent, który wygrał przetarg na dostawę rur wygrał również przetarg na budowę gazociągu co jest bardzo korzystne dla Zamawiającego, ponieważ nie ponosi on kosztów związanych z magazynowaniem i zabezpieczeniem rur przed kradzieżą i warunkami atmosferycznymi.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że przy wyborze oferty Zamawiający kierował się innymi kryteriami niż te, które sam podał w SIWZ. Kryteria te nie były znane oferentom. Należy więc uznać, że Zamawiający naruszył art. 2 pkt 8 oraz art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych.

**18. Wyrok ZA z dnia 9 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-114/99**

W ocenie Zespołu Arbitrów zatem, aczkolwiek kryterium ekonomiczne nie zostało sprecyzowane jasno w SIWZ, to jednak żądanie przedstawienia danych przez oferentów o których mowa wyżej stwarzało domniemanie, że wielkości te w całości będą podlegały ocenie przez Zamawiającego w zakresie kryterium wiarygodności ekonomicznej. Wybiórcze porównanie tych wielkości jest naruszeniem zasady obiektywizmu wymaganego przez przepisy prawa przy ocenie ofert. Z dokumentów tych wynika, że Zamawiający w trakcie oceny kryterium serwisu dwukrotnie punktację obliczał uwzględniając relację do najkorzystniejszych warunków czym spowodował obniżenie przyznania punktów Odwołującemu przy zachowaniu wielkości punktów firmy (...), która wygrała przetarg. Wprowadzenie tych dodatkowych kryteriów, które nie zostały ujęte w kryterium serwisu a częściowo dotyczą kryterium gwarancji powoduje, że zarówno kryterium serwisu jak i gwarancji zostało zastosowane przez Zamawiającego w sposób odmienny niż określony w specyfikacji. Zdaniem Zespołu Arbitrów odstępstwo od zasad oceny ofert zawartych w specyfikacji stanowi naruszenie art. 16 i 48 ustawy o zamówieniach publicznych co skutkuje uwzględnieniem odwołania i nakazaniem powtórzenia oceny ofert.

**19. Wyrok ZA z dnia 8 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-166/99**

(...) Ustalenia Zespołu Arbitrów przesądzają również bezzasadność zarzutu w przedmiocie naruszenia art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, sugerującego dokonanie przez Zamawiającego oceny ofert bez zastosowania kryterium badania realności cen, oferowanych przez uczestników postępowania w aspekcie spełniania wymogów ustawy z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 24.02.1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. z 1997 r. Nr 49, poz. 318 z późn. zm.). Z treści SIWZ wynika bowiem, że zapis zamieszczony w pkt 5.1 zawiera jedynie zastrzeżenie wskazujące możliwość zastosowania procedur określonych tymi przepisami w przypadku zaistnienia odpowiednich przesłanek. Nie było to za-

tem samoistne (odrębne) kryterium oceny ofert w rozumieniu art. 24 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych, które określone zostały w pkt 5 SIWZ. Okoliczność, iż w toku oceny ofert Zamawiający nie stwierdził podstaw do kwestionowania oferowanych cen w aspekcie wy-mogów powołanych wyżej ustaw przy zbieżności oceny tej kwestii przez Zespół Arbitrów przesądza, iż wywiedziony przez Odwołującego w tym zakresie zarzut uznać należało jako bezpodstawny.

#### **20. Wyrok ZA z dnia 6 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-237/99**

Po zapoznaniu się z całością dokumentów przetargowych i przeprowadzeniu rozprawy Zespół Arbi-trów uznał, że z podniesionych zarzutów na uwzględnienie zasługuje zarzut niewłaściwej oceny ofert w zakresie kryterium doświadczenie i przygotowanie fachowe oferenta. W SIWZ Zamawiający podał, iż ocena w zakresie ww. kryterium dokonana będzie w oparciu o referencje z realizacji w bibliotekach o podobnej wielkości i podobnych warunkach eksploatacji jak w Bibliotece Głównej (...). Załączone do oferty przez (...) referencje dotyczyły w zasadzie oceny samego produktu — regatów do biblioteki, a nie oferenta, a ponadto skierowane były do innej firmy, która realizowała te zamówienia, tj. (...). Również dokumenty wystawione przez spółkę (...) dla (...) budzą wiele wątpliwości, są nieczytelne i nie da się, w oparciu o nie, ustalić daty ich wystawienia. Sam Zamawiający na rozprawie również przy-znał, że przy ocenie ofert kierowano się informacjami ustnymi, z których wynikało, że firma (...) była faktycznym wykonawcą zamówień realizowanych przez (...), a więc referencje dla tej firmy uznano za wystarczające dla firmy (...). Zdaniem Zespołu Arbitrów opisane postępowanie Zamawiającego naru-sza zasady określone ustawą o zamówieniach publicznych, a w szczególności art. 16 i art. 48.

#### **21. Wyrok ZA z dnia 12 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-257/99**

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie oraz zgromadzone dokumenty istotne w niniejszej spra-wie uzasadnienie, znajdują zarzuty uchybienia art. 16, 28, 48 oraz 49 w związku z art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych. W szczególności ustalono, iż mimo zapisów specyfikacji określających, iż punktowanie w zakresie kryteriów doświadczenie i przygotowanie fachowe oraz realizacja gwaran-cji i serwisu, odbywać się będzie w oparciu o przedstawione dokumenty ofertowe, a ponadto określo-ne zostały dla nich elementy podlegające ocenie, takie jak sposób reasekuracji gwarancji, zakres gwa-rancji, sposób realizacji serwisu gwarancyjnego oraz pogwarancyjnego, w dokonanej ocenie przez członków komisji zachodzą diametralne rozbieżności w punktowaniu tych samych ofert. Przeprowa-dzone ustalenia wykazały, że mimo przedstawionych dokumentów typu referencje, warunki gwaran-cji i serwisu doszło do punktowania w rozbieżności od 0 do 10 pkt bez uzasadnienia takiego punkto-wania na indywidualnych kartach ocen. Rozbieżności wynikające także z punktowania przez poszcze-gólnych członków komisji z treścią zgromadzonych materiałów ofertowych prowadzą, w ocenie Ze-społu Arbitrów, do uznania, iż występująca w tym zakresie uznaniowość punktowania posunięta zo-stała do dowolności, która uchybia wskazywanym unormowaniom ustawy o zamówieniach publicz-nych i sprzeczna jest z celem ustawy, którym jest wybór najkorzystniejszej oferty. Przedstawione wy-jaśnienia i odpowiedzi na pytania Zespołu Arbitrów nie doprowadziły do usunięcia wątpliwości, a ra-czej je pogłębiły.

#### **22. Wyrok ZA z dnia 15 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-812/99**

Okoliczności co do których Zamawiający powziął wiadomość w inny sposób, np. poprzez zasięgnię-cie opinii związków zawodowych lub wynikających z układu zbiorowego pracy nie załączonego do tre-ści oferty firmy (...), nie mogły być brane pod uwagę przy ocenie ofert. Mając na uwadze powyższe należało uznać zarzut Odwołującego się kwestionujący poprawność oceny ofert dokonanej przez Za-mawiającego w ww. kryterium za słuszny. Zamawiający naruszył tym samym wyrażoną w art. 16 usta-wy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) zasadę równego traktowania uczestników postępowania oraz prowadzenia postępowania z zachowaniem za-sad uczciwej konkurencji a także art. 48 tej ustawy wyrażający zasadę stałości kryteriów.

#### **23. Wyrok ZA z dnia 25 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1003/99**

Przeprowadzone postępowanie, a zwłaszcza oświadczenia pełnomocnika Zamawiającego, potwier-dziło natomiast słuszność zarzutu naruszenia art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych. Przy wybo-rze oferty Zamawiający brał pod uwagę treść referencji złożonych przez niektórych oferentów. Zama-

wiający oświadczył przy tym, że analizując referencje członkowie komisji przetargowej uznawali wykazy robót przedłożonych przez oferentów za poświadczane, zaś samych oferentów za wiarygodnych. Wnioskując a contrario należałoby uznać, że oferenci, którzy nie złożyli referencji, zostali ocenieni gorzej od pozostałych. Tymczasem w SIWZ nie ma mowy o referencjach, a Zespół nie mógł przychylić się do stanowiska Zamawiającego, iż potrzeba złożenia referencji wynika z żądania przedłożenia wykazu robót. Wyrażenia „referencje” i „wykaz” są na tyle jasne, że ich interpretacja językowa nie powinna budzić wątpliwości. Zamawiający zastosował więc zasadę nieokreśloną w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Powyższe pośrednio potwierdziło też zarzut naruszenia art. 16 ustawy, nakazującego równe traktowanie oferentów. Zatem dokonując ponownej oceny i wyboru Zamawiający nie powinien uwzględniać treści złożonych referencji.

#### **24. Wyrok ZA z dnia 29 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1020/99**

Po wysłuchaniu stron i analizie materiału dowodowego Zespół Arbitrów uznał odwołanie za zasadne, gdyż Zamawiający przy ocenie ofert dopuścił się naruszenia art. 16 i art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych. Polegają one na: nierównym traktowaniu oferentów wobec badania jakości wybranych dotychczas robót tylko Odwołującego, a nie jego konkurenta, przyjęciu do oceny wyłącznie wartości robót, jednakże bez uwzględnienia podobnego ich charakteru, a w szczególności zastosowanie kryterium jakości robót dotychczas wykonanych nie przewidzianego w SIWZ.

#### **25. Wyrok ZA z dnia 17 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1081/99**

Część oferentów w swoich ofertach uwzględniała w pełni koszty robót uzupełniających, niektórzy uwzględnili je w części, inni zaś wcale. Mimo że tak przygotowane oferty cenowe były nieporównywalne, komisja przetargowa Zamawiającego dokonała ich oceny. Oferentom, którzy uwzględnili w ofertach dodatkowe roboty, dodawała punkty kwalifikując je do drugiego kryterium oceny, tj. profesjonalność i wiarygodność produkcyjną oferenta (rozdz. I pkt 3 SIWZ). Po ustaleniu powyższych faktów, potwierdzonych następnie przez ustne wyjaśnienia przedstawicieli Zamawiającego, Zespół Arbitrów uznał, że ma miejsce naruszenie art. 16 i 48 ustawy o zamówieniach publicznych, skutkujące konsekwencjami opisanymi art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy tj. unieważnieniem postępowania przetargowego o udzielenie zamówienia publicznego.

#### **26. Wyrok ZA z dnia 20 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-024/00**

Argument podawany przez Odwołującego się, w postaci wprowadzenia przez Zamawiającego, jedynie dla własnego użytku, Instrukcji do tabeli oceny technicznej przedmiotu zamówienia, zawierającej punktację przy poszczególnych elementach branż pod uwagę przy ocenie technicznej ofert oraz zapisy wskazujące na uszczegółowienie tych elementów, przemawiający jego zdaniem, za naruszeniem przepisu art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, nie jest, zdaniem Zespołu Arbitrów, trafny. SIWZ przewiduje trzy kryteria oceny ofert i określa znaczenie każdego z nich podając jednocześnie przypisaną im liczbę procentową, tj.: ocenę techniczną — 50%, cenę brutto — 30% oraz sytuację ekonomiczno-finansową i pozycję rynkową Oferenta oraz możliwości realizacji zobowiązań umownych, a także doświadczenie firmy w realizacji tożsamyh i podobnych dostaw, prac i usług — 20%. W pkt 4.2.2. OSIWZ zamieszczone zostały również m.in. zapisy dotyczące elementów branż pod uwagę przy ocenie w zakresie oceny technicznej, bez podania punktacji każdego z nich oraz wzór według którego dokonywana była końcowa ocena w zakresie pierwszego kryterium. Odwołujący się nie występował do Zamawiającego z zapytaniem w zakresie szczegółowej punktacji, ani nie oprotestował zapisów OSIWZ w ustawowym terminie 7 dni od daty jej otrzymania. Oznacza to, że przyjmował do wiadomości i godził się z tym, że szczegółowy sposób stosowania kryteriów podanych w specyfikacji, w tym sposób oceny w zakresie poszczególnych elementów, a także ewentualna cząstkowa punktacja w zakresie tego kryterium, będą znane jedynie Zamawiającemu. Odwołujący się miał przy tym wiedzę, z uwagi na przyznaną wagę (50%), że bardzo istotne znaczenie dla wyniku postępowania ma ocena techniczna. W ocenie Zespołu Arbitrów, w przedmiotowym stanie faktycznym, określenie w instrukcji punktacji dla poszczególnych elementów ocenianych w ramach kryterium oceny technicznej oraz wprowadzenie uszczegółowienia w ramach tych elementów nie stanowią zmiany zasad ani kryteriów podanych w OSIWZ. Zapisy instrukcji nie wprowadzają nowych kryteriów i nie wpływają na zmianę wagi ani na zmianę wzoru służącego określeniu końcowej oceny w tym kryterium. Wprowadzenie przedmiotowej instrukcji, zdaniem Zespołu Arbitrów, było uprawnieniem Zamawiającego i stanowi dowód dążenia do



maksymalnego ograniczenia subiektywnych odczuć i osobistych preferencji członków komisji, co jest zgodne z intencją ustawy. W zakresie oceny w trzecim kryterium, Zespół Arbitrów również nie dopatrył się naruszenia przepisu art. 48 ustawy. W przedmiotowym postępowaniu ocenie podlegała oferta Odwołującego się, który jest pod względem formalno prawnym samodzielnym, odrębnym od współnika, podmiotem. Z tych względów jedynie dane, w tym ekonomiczno-finansowe tego podmiotu mogły być brane pod uwagę przy ocenie. Tym bardziej, że jedynie te dane zostały załączone do oferty.

#### **27. Wyrok ZA z dnia 27 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-044/00**

Zasadny jest zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Stosownie do tego przepisu Zamawiający obowiązany jest do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji. Zamawiający odrzucił ofertę Odwołującego się, jak wynika z treści zawiadomienia z dnia 28.12.1999 r. (...) oraz z druku ZP-46 informacja o spełnianiu warunków wymaganych od wykonawców, z powodu braku w dokumentacji zapewnienia współpracy sieci central systemu pożarowego z instalacją w budynku D potwierdzonej certyfikatem Centrum Naukowo Badawczego Ochrony Przeciw Pożarowej (CNBOP). W wyjaśnieniu z dnia 3.12.1999 r. dotyczącym SIWZ na pytanie oferentów: czy dopuszczona zostanie do procedury przetargowej oferta firmy, która zaproponuje inny system sygnalizacji pożaru, spełniający warunki zawarte w projekcie technicznym z deklaracją dostarczenia nowego projektu technicznego opartego na zaproponowanym systemie z pozytywną opinią rzeczoznawcy do spraw przeciwpożarowych Zamawiający odpowiedział, iż dopuszcza taką możliwość pod warunkiem zapewnienia współpracy w sieci central z instalacją w budynku D — potwierdzoną odpowiednim certyfikatem CNBOP. Bezsporne jest w sprawie, iż Odwołujący się nie potwierdził w swojej ofercie odpowiednim certyfikatem CNBOP zapewnienia współpracy zaproponowanego systemu w sieci central z instalacją w budynku D. Oferta Odwołującego się wobec powyższego braku podlegała odrzuceniu na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Bezsporne jest w sprawie, co potwierdził także Zamawiający na rozprawie, iż jedna z dwóch ofert spełniających według Zamawiającego wymagania specyfikacji, tj. oferta firmy (...) również nie zawierała certyfikatu CNBOP potwierdzającego zapewnienie współpracy zaproponowanego systemu w sieci central z instalacją w budynku D. Oferent ten złożył jedynie pisemne zapewnienie o współpracy obydwu systemów. Mimo, iż oferta firmy (...) nie spełniała wymogu specyfikacji w omawianym zakresie nie została odrzucona przez Zamawiającego tak jak oferta Odwołującego się. Rozpatrzenie przez Zamawiającego oferty podlegającej odrzuceniu z mocy prawa powoduje, iż postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy, co stanowi samodzielną przesłankę unieważnienia postępowania określoną w art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy. Ponadto zgodnie z art. 27b ust. 1 pkt 1 postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadku gdy w postępowaniu prowadzonym w innym trybie niż tryb zamówienia z wolnej ręki wpłynęły mniej niż dwie oferty nie podlegające odrzuceniu. Skoro na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy oferta firmy (...) podlega odrzuceniu należy stwierdzić, iż w przedmiotowym postępowaniu pozostała tylko jedna oferta nie podlegająca odrzuceniu na podstawie ustawy. Zarzut naruszenia art. 48 ustawy w tym stanie rzeczy uznać za bezprzedmiotowy, gdyż oferta Odwołującego się nie była w ogóle rozpatrywana.

#### **28. Wyrok ZA z dnia 4 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-063/00**

Po wszechstronnym wyjaśnieniu okoliczności faktycznych sprawy na podstawie analizy dokumentów przetargu przy uwzględnieniu stanowisk stron przedstawionych w toku rozprawy Zespół Arbitrów uznał, że decyzja zamawiającego o odrzuceniu oferty odwołującego się podjęta została w sposób wadliwy. Zamawiający bowiem dokonując formalnej oceny ofert traktował poszczególnych oferentów w sposób różny, a mianowicie przy identycznych stanach faktycznych część ofert uznał jako spełniających wymogi SIWZ, część natomiast potraktował jako nie spełniających tych wymogów i na tej podstawie oferty te odrzucił. W tej grupie ofert znalazła się oferta odwołującego się. Dotyczy to w szczególności oświadczeń producentów wymaganych treścią punktów 7.17, 7.18 i 7.19 SIWZ. W tym zakresie uznane zostały jako spełniające wymogi SIWZ oświadczenia złożone przez firmę A i firmę B. Natomiast oświadczenie złożone przez firmę C uznane zostało jako nie spełniające wymogów SIWZ, chociaż status prawny tej firmy jest identyczny jak firm których oświadczenia zostały uznane. Wprawdzie oświadczenie firmy C nie zawiera wskazania podstawy do składania przez nią oświadczeń w imieniu firmy (...), jednakże podstawy takiej nie zawierają również wymienione wyżej oświadczenia uznane przez zamawiającego jako spełniające wymogi SIWZ. Takie działanie zamawiającego w sposób oczy-

wisty narusza zasadę równego traktowania podmiotów uczestniczących w postępowaniu o zamówienie publiczne wyrażoną art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Nadto skoro zamawiającemu był znany fakt posiadania przez firmę C uprawnień do występowania w imieniu firmy (...), co przyznaje w treści rozstrzygnięcia protestu z dnia 21.01.2000 r. to przyjąć należy, że złożone przez odwołującego oświadczenie nie stanowiło podstawy do przyjęcia, iż zachodzą przesłanki do odrzucenia jego oferty określone art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych. Takie działanie zamawiającego zdaniem Zespołu Arbitrów spowodowało uszczerbek interesu prawnego wnoszącego odwołanie.

### **29. Wyrok ZA z dnia 16 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-157/00**

Zamawiający dokonując oceny ofert naruszył art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych oraz specyfikację istotnych warunków zamówienia w pkt IV.3 lit. d). Zamawiający dokonał bowiem oceny ofert w kryterium drugim „ocena techniczna” na podstawie dokumentu „roboczego” kryterium oceny technicznej — który nie był znany oferentom, a nie na podstawie załączników nr 7 i nr 9. Dane punktowane w dokumencie „roboczym” sprzęt niezbędny do wykonania inwestycji były różne od danych zawartych w załączniku nr 7 do SIWZ. Ocena ofert przez Zamawiającego powinna być dokonywana na karcie indywidualnej oceny ZP-52 zgodnie z kryteriami i zasadami przyjętymi w SIWZ. Natomiast Zamawiający dokonał oceny ofert w kryterium drugim „ocena techniczna” na podstawie danych wykazanych w załączniku nr 1 „wykaz niezbędnego sprzętu”. Takie zapisy dokonane są w kartach indywidualnej oceny ofert druk ZP-52 wypełnionych przez członków komisji przetargowej. Druk „zał. nr 1 ” nie był dokumentem wymienionym w SIWZ, a zatem nie był znany oferentom. Dokonanie więc przez Zamawiającego oceny ofert w kryterium „ocena techniczna” na podstawie „wewnętrznego” dokumentu nie znanego oferentom, gdzie wzięto pod uwagę rodzaj sprzętu niezbędny do wykonania zadania i porównano z danymi z zał. nr 7 „informacja o potencjale technicznym” jest zastosowaniem przez Zamawiającego innych kryteriów i zasad, aniżeli określone zostały w warunkach postępowania. W tym stanie rzeczy należało odwołanie uwzględnić na podstawie art. 16 i art. 48 ustawy nakazujących równe traktowanie oferentów i stosowanie znanych oferentom i nie zmiennych kryteriów ze SIWZ.

### **30. Wyrok ZA z dnia 10 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-372/00**

Stosownie do art. 48 ustawy przy dokonywaniu wyboru oferty stosuje się wyłącznie zasady i kryteria określone w SIWZ. Dokonując wyboru najkorzystniejszej oferty Zamawiający zobowiązany jest stosować się do definicji zawartej w art. 2 pkt 8 ustawy stosownie do którego przez najkorzystniejszą ofertę należy rozumieć ofertę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny oraz innych kryteriów opisanych w SIWZ. Zespół Arbitrów uznał za udowodnioną okoliczność, że oferta Odwołującego oraz oferta która została przez Zamawiającego uznana za najkorzystniejszą otrzymały przy ocenie jednakową najwyższą liczbę punktów. Fakt ten wynika z dokumentacji przetargowej oraz został potwierdzony przez Zamawiającego na rozprawie.

W sytuacji wyżej opisanej dokonanie przez Zamawiającego wyboru oferty najkorzystniejszej stanowi naruszenie art. 48 ustawy oraz art. 27b pkt 4 nakazującego Zamawiającemu unieważnienie postępowania w sytuacji uniemożliwiającej wybór najkorzystniejszej oferty i co za tym idzie zawarcie umowy.

### **31. Wyrok ZA z dnia 12 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-502/00**

Materiał dowodowy ujawniony w trakcie rozprawy wykazał, że czynności zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego podjęte zostały z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Z kart indywidualnej oceny ofert wynika, że w kryteriach „doświadczenie i przygotowanie techniczne” oraz „wiarygodność ekonomiczna” członkowie komisji swobodnie przyznawali punkty bez uwzględnienia danych różnicujących oferentów. Dostępność do kredytu odwołującego określona została przez bank na kwotę 15.500.000 zł przy deklarowanym kredycie firmy wygrywającej 600.000 zł. Pomimo to zamawiający nie zróżnicował liczby punktów z tego tytułu na korzyść Odwołującego, a przeciwnie przyznał 2,5 krotnie wyższą liczbę punktów firmie wygrywającej. Wadliwe jest również przyjęcie na korzyść oferty wygrywającej, deklaracji kredytowania robót budowlanych na ogólną wartość oferty na okres 30 dni. Brak jest w ofercie wybranej podania kwoty kredytowania robót i nieuprawnione jest przyjęcie, iż ogólna wartość brutto oferty jest deklarowaną kwotą kredytowania robót spełniającą wymóg postawiony przez zamawiającego w pkt 6 załącznika nr 1 SIWZ formularza ofertowego. Takie działanie zamawiającego podważa

obiektywizm całej procedury postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i wymaga powtórzenia czynności oceny oferty z uwzględnieniem zasad wynikających z art. 16 i 48 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **32. Wyrok ZA z dnia 19 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-549/00**

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 10.06.1994r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) przy dokonywaniu wyboru oferty Zamawiający związany jest kryteriami i zasadami określonymi w SIWZ. Im mniej precyzyjnie określone są kryteria tym większą swobodę przy ocenie ofert posiada Zamawiający. Zawsze jednak Zamawiający obowiązany jest do stosowania jednolitych zasad oceny do wszystkich ofert. Wynika to bowiem wprost z art. 16 ww. ustawy.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **33. Wyrok ZA z dnia 20 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-016/98**

Stosownie do art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych przy dokonywaniu wyboru oferty stosuje się wyłącznie zasady i kryteria określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ). Zamawiający tymczasem dokonał oceny w oparciu o dokument obejmujący listę pracowników, którego nie wymagał w SIWZ. Pkt V ppkt 3 SIWZ przewidywał obowiązek złożenia przez oferenta oświadczenia o posiadaniu niezbędnej wiedzy, doświadczenia, potencjału ekonomicznego i technicznego oraz pracowników zdolnych do wykonania zamówienia. Lista pracowników nie wymieniona w tym punkcie nie może stanowić podstawy oceny ofert. W wyniku postępowania przetargowego, stosownie do art. 49 ww. ustawy powinna być wybrana oferta najkorzystniejsza w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy. Definicja oferty najkorzystniejszej na planie pierwszym stawia jej cenę. Pozostałe kryteria mogą być z nią bilansowane jedynie wówczas, gdy są opisane w specyfikacji i stosowane przy ocenie zgodnie z tymi zapisami. Ponadto sposób oceny ofert powinien być tak określony i ocena tak przeprowadzona aby ograniczała subiektywne odczucia i preferencje członków komisji przetargowej. Zdaniem Zespołu Arbitrów zasada określona w art. 16 ustawy została naruszona. Zamawiający dokonując oceny ofert w oparciu o dokumenty, których nie wymagał, sugerując się wynikami pracy podmiotu, który wcześniej zatrudniał wymienionych przez Odwołującego pracowników, naruszył zasadę prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

### **34. Wyrok ZA z dnia 19 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-872/98**

Zdaniem Zespołu Arbitrów ocena kryterium „wiarygodności oferenta” jest niepełna, bowiem jak wynika z indywidualnych kart ocen poszczególni członkowie Komisji Przetargowej przyznawali niekiedy temu samemu oferentowi znacząco różniącą się wielkość punktów, uzasadniając tę wielkość indywidualną wiedzą o oferencie, nie wynikającą z dokumentacji przetargowej. Podkreślić należy nadto, że w uzasadnieniu oceny tego kryterium żaden z członków komisji nie uzasadnił, iż brał pod uwagę podkryterium (sytuacja finansowa oferenta — część 6 pkt 11 specyfikacji istotnych warunków zamówienia). Naruszona została zatem zasada równego traktowania stron zawarta w art. 16 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773), oraz art. 48 ww. ustawy.

### **35. Wyrok ZA z dnia 25 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1031/98**

Zarzut naruszenia przez Zamawiającego dyspozycji art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z cz. VI pkt 13, w części XV pkt 25 specyfikacji istotnych warunków zamówienia i art. 16 znajduje potwierdzenie w przedłożonych dokumentach przetargowych i w przeprowadzonym postępowaniu. Bezsporne jest, iż przepis art. 48 ust. 1 w związku z art. 35 ust. 1 pkt 1, 4, 6 cytowanej ustawy nakłada na Zamawiającego obligatoryjny obowiązek sporządzenia opisu wszelkich innych niż cena kryteriów, w którym Zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty. Zatem więc przyjęte kryteria powinny być przeliczalne, pozwalające na sporządzenie rankingu ofert w punktach, ustalonego na podstawie sumy punktów za poszczególne oceny częściowe, przemnożonych przez wagę każ-

dego z kryterium. Ponadto sposób oceny ofert powinien być precyzyjnie określony w regulaminie Komisji Przetargowej i być tak skonstruowany aby maksymalnie ograniczał subiektywne odczucia i osobiste preferencje.

### **36. Wyrok ZA z dnia 21 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-297/99**

W toku postępowania odwoławczego Zespół Arbitrów ustalił, iż Zamawiający przy wyborze oferty kierował się kryteriami opisanymi w dziale V pkt 1 — 5, w oparciu o dokumenty i oświadczenia określone w dziale IV pkt 1 — 15 SIWZ. Zarzut naruszenia przez Zamawiającego dyspozycji art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z działem V pkt 1 — 5 działem VI pkt 1 — 15 i załącznikiem nr 2 do SIWZ (§ 3 pkt 1) i art. 16 cyt. ustawy nie znajdują potwierdzenia w złożonych dokumentach przetargowych, gdyż przy wyborze oferty Zamawiający ściśle stosował naliczenia punktów za poszczególne kryteria. Tym samym kluczem i metodą wyliczono punktację dla wszystkich czterech ofert. Zespół Arbitrów nie stwierdził zastosowania przy ocenie przez Zamawiającego w odniesieniu do przedmiotowych kryteriów innych niż określone w SIWZ, także cena ofert przyjęta do oceny wynikała z treści każdej z ofert w pozycji jej dotyczącej i uwzględniała zapis działu V pkt 1 — 5 SIWZ. Zastosowana przez Komisję Przetargową punktacja dotycząca kryterium terminu wykonania odpowiada warunkom punktacji zapisanym w dziale V SIWZ łącznie z zapisem, iż kryteria, w tym także termin wykonania podlegają indywidualnej ocenie członków Komisji Przetargowej.

### **37. Wyrok ZA z dnia 18 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-700/99**

Zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający dokonał oceny ofert w kryterium termin realizacji w sposób dowolny, przyjmując do oceny hipotetyczną i wyliczoną po otwarciu ofert, datę podpisania umowy. Datę tę, co ustalono na rozprawie, można było określić w sposób całkowicie uznaniowy. W zależności od przyjętej daty podpisania umowy przypisywano oferentowi odpowiedni czas realizacji. W ten sposób doprowadzono do oceny ofert nieporównywalnych w jednym konkretnym kryterium. Zdaniem Zespołu Arbitrów naruszono art. 16 i 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Jednocześnie unieważniając wszystkie czynności wzięto pod uwagę okoliczność, iż nie jest możliwe dokonanie ponownej oceny nieporównywalnych w jednym z kryteriów ofert. Zdaniem Zespołu Arbitrów do nieporównywalności doprowadziły nieprecyzyjne zapisy SIWZ.

### **38. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1051/99**

Zgodnie z brzmieniem art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych „przy dokonywaniu wyboru oferty stosuje się wyłącznie zasady i kryteria określone w zaproszeniu do udziału w postępowaniu albo w specyfikacji istotnych warunków zamówienia”. Tymczasem z treści notatki z dnia 05.10.1999 r. sporządzonej przez komisję przetargową oraz wyjaśnień Zamawiającego złożonych na rozprawie jednoznacznie wynika, że Zamawiający ustalił sposób obliczania punktacji w poszczególnych kryteriach po otwarciu ofert. Nadto w niektórych kryteriach (np. termin płatności) Zamawiający dostosował punktację do zaproponowanych przez oferentów maksymalnych terminów płatności. Takie działanie, zdaniem Zespołu Arbitrów stanowiło naruszenie ustawowych zasad zawartych w art. 16 i 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów nie mógł orzec zgodnie z żądaniem Odwołującego się albowiem w konkretnej sytuacji samo powtórzenie czynności oceny ofert przy wprowadzeniu sposobu punktowania nieopisanego w SIWZ nie jest możliwe.

## **Art. 49.**

**Uwzględniając preferencje krajowe, jeżeli takie są stosowane, wybiera się ofertę najkorzystniejszą.**

### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

### **1. Wyrok ZA z dnia 20 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-016/98**

W wyniku postępowania przetargowego, stosownie do art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych powinna być wybrana oferta najkorzystniejsza w rozumieniu art. 2 pkt 8 ww. ustawy. Definicja oferty

najkorzystniejszej na planie pierwszym stawia jej cenę. Pozostałe kryteria mogą być z nią bilansowane jedynie wówczas, gdy są opisane w specyfikacji i stosowane przy ocenie zgodnie z tymi zapisami. Ponadto sposób oceny ofert powinien być tak określony i ocena tak przeprowadzona aby ograniczała subiektywne odczucia i preferencje członków komisji przetargowej.

## **2. Wyrok ZA z dnia 28 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-210/98**

Powyższy materiał dowodowy wskazuje, że nie spełnione zostały kryteria określone w art. 49 i 18 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) w związku z § 1 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych z 28 grudnia 1994 r. (Dz. U. Nr 140, poz. 776), gdzie do przyznania preferencji krajowych wymagane jest dostarczenie przez dostawcę nie będącym producentem towaru, produktów krajowych w co najmniej 50% wartości zamówienia. W świetle art. 2 pkt 10 ustawy o zamówieniach publicznych i art. 16 i 17 ustawy z dnia 09.01.1997 r. kodeks celny (Dz. U. Nr 23, poz. 117) towar wyprodukowany w Belgii nie spełnia warunku produktu krajowego.

## **3. Wyrok ZA z dnia 12 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-627/98**

Zespół Arbitrów uwzględnił i potwierdził zarzut Odwołującego naruszenia art. 2 pkt 8 w związku z art. 48 ust. 1 i art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych. Rozstrzygnięcie Zespół Arbitrów oparł na stwierdzeniu, iż w kryterium „referencje odnośnie wykonywanych robót związanych z przedmiotem przetargu” poszczególnym oferentom „2” i „3” przyznawano w kartach ZP- 52 w sposób nieuzasadniony zróżnicowaną liczbę punktów. W ofercie nr 2 przedstawiono łącznie 14 referencji w tym 10 dotyczących technologii wykonania robót na gorąco. Natomiast oferta nr 3 prezentowała 14 referencji wszystkie w technologii wykonania na zimno. Zamawiający w dokumencie pod nazwą „analiza ofert” w pkt 4 zapisał, iż w ocenie tego kryterium uwzględnia jedynie referencje na wykonanie robót w technologii na gorąco, a więc przyjmuje do oceny oferty nr 2 10 referencji a w stosunku do oferty nr 3 stwierdzono niedostarczenie żadnej referencji na tego typu roboty.

## **4. Wyrok ZA z dnia 23 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-770/98**

W trakcie oceny ofert Zamawiający posługiwał się zarówno dokumentami złożonymi przez oferentów w ofertach jak i własną znajomością oferentów. Brano przy tym pod uwagę dokumenty żądane w specyfikacji jak i złożone przez oferentów z własnej inicjatywy. Taki sposób dokonywania oceny dotyczył kryteriów „doświadczenie i przygotowanie fachowe” oraz „wiarygodność ekonomiczna”. W związku z tym Zespół Arbitrów uznał, iż w trakcie oceny ofert doszło do naruszenia art. 49 oraz art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Nastąpiło to poprzez branie pod uwagę dokumentów nie żądanych przez specyfikację oraz dokonywanie oceny na podstawie znajomości oferenta i doświadczeń ze współpracy z nim. Zespół Arbitrów zwraca uwagę, że ten ostatni element nie był zapisany w specyfikacji. Zespół Arbitrów stwierdził ponadto, że ocena dokonywana przez poszczególnych członków Komisji Przetargowej w kryterium wiarygodność ekonomiczna była oceną bardzo rozbieżną, pomimo oparcia się przez komisję na tych samych wskaźnikach ekonomicznych.

## **5. Wyrok ZA z dnia 5 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-817/98**

O wadliwości postępowania Zamawiającego świadczy także treść druku ZP-53, z którego wynika, iż firma, która została wybrana przez Zamawiającego jako wykonawca kompleksowego sprzętania, konserwacji i ochrony siedziby Zamawiającego uzyskała mniejszą ilość punktów (0,86) niż Odwołująca się, która uzyskała 0,90 punktów. Takie postępowanie Zamawiającego narusza zdaniem Zespołu Arbitrów art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych.

## **6. Wyrok ZA z dnia 9 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-955/98**

Nie da się też udowodnić naruszenia art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych podniesionego przez Odwołującego się, gdyż za najkorzystniejszą ofertę stosownie do art. 2 pkt 8 powołanej ustawy uważa się ofertę z najniższą ceną przy takiej samej jakości przedmiotu zamówienia lub ofertę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny, kosztów eksploatacji, czasu wykonania oraz innych kryteriów opisanych w specyfikacji. Te inne kryteria zadecydowały o wyborze oferty, ale w sposób oczywisty

wynikały ze specyfikacji Zamawiającego. W tym dokumencie bowiem podano, że uwzględnia się doświadczenia z ostatnich 3 lat, co odnosi się także do realizacji zadań regulacji rzek. Mimo więc uzyskania maksymalnej punktacji za cenę i termin realizacji oferta Odwołującego się uzyskała tylko minimalnie mniej punktów.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 25 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1031/98**

Sporządzona przez Zamawiającego ocena nie pozwoliła na wskazanie najkorzystniejszej oferty w rozumieniu art. 49 w związku z art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych. Ewidentne jest, iż Zamawiający przy ocenie wiarygodności technicznej oferentów kierował się kryteriami, które nie zostały ujęte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, m.in.:

- dopuszczając wykonanie przedmiotu zamówienia w technologii zaproponowanej przez Oferentów w toku otwarcia ofert i ich oceny preferował systemem punktowym wybraną przez siebie technologię ABB, co znajduje potwierdzenie w odpowiedzi na protest,
- przy warunkach płatności określając je w projekcie umowy preferuje ich zmianę, co znajduje odzwierciedlenie w punktacji komisji,
- przyjmując zapis warunków gwarancji i serwisu w specyfikacji nie ujmuje powyższego w projekcie umowy (§ 17),
- przyjęte przez Zamawiającego kryterium ceny o wadze 40% jest obliczone z pominięciem tej wagi.

Uchybienia te ważą na rozstrzygnięciu niniejszego sporu, gdyż rażącym uchybieniem Zamawiającego było niedookreślenie sposobu i kryteriów oceny ofert.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1073/98**

Zamawiający przeprowadził postępowanie przetargowe w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie usług przewozowych na liniach miejskiej komunikacji zbiorowej w (...). Zarówno w specyfikacji istotnych warunków zamówienia jak i publikując ogłoszenie w Biuletynie Zamówień Publicznych złożył oświadczenie o stosowaniu preferencji krajowych do oceny ofert w tym przetargu. Z dokumentacji dotyczącej tego postępowania oraz w oświadczeniu złożonym na rozprawie Zamawiający przyznał, że odstąpił od stosowania preferencji krajowych z uwagi na charakter zamówienia. Wymóg stosowania preferencji krajowych wynikający z treści art. 49 o zamówieniach publicznych w powiązaniu z rozporządzeniem Rady Ministrów z 28.12.1994 r. (Dz. U. Nr 140, poz. 776), a także z uwagi na ich ujęcie w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia skutkowało istotnym naruszeniem ww. przepisów i rozstrzygnięciem sprawy jak w sentencji wyroku.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 12 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1186/98**

Zarzut Odwołującego naruszenia art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych, zdaniem Zespołu Arbitrów, również nie zasługuje na uwzględnienie. Zamawiający w SIWZ, II etap, wyraźnie precyzyjnie określił kryteria oceny ofert wśród nich jako 5 było doświadczenie w wykonywaniu map topograficznych. Takie sprecyzowanie kryterium zdaniem Zespołu Arbitrów, nie upoważniało Odwołującego do przyjęcia, iż w tym kryterium oceniane powinno być wyłącznie doświadczenie w wykonywaniu numerycznej rzeźby terenu (DTM). Mając świadomość, iż ta nazwa kryterium 5 nie ogranicza się wyłącznie do zagadnienia związanego ściśle z przedmiotem zamówienia Odwołujący powinien zwrócić się do Zamawiającego z zapytaniem dotyczącym uszczegółowienia tego kryterium lub złożyć w terminie stosowny protest — czego nie uczynił.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 24 sierpnia 1999 r., Sygn. akt. UZP/ZO/0-713/99**

W rozpatrywanej sprawie SIWZ ustalająca kryteria wyboru oferty bez podania szczegółowych zasad punktacji poza kryterium cenowym nie została oprotestowana w terminie określonym w art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych, ani też Odwołujący się nie wnosił o wyjaśnienie zapisów dotyczących ocen i punktacji w trybie art. 36 powołanej ustawy, wobec tego brak podstaw do stwierdzenia, że Zamawiający naruszył art. 16 i art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 5 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-913/99**

W trakcie prowadzenia postępowania na udzielenie zamówienia publicznego na dostawę łóżek i szafek szpitalnych Zamawiający naruszył przepis art. 48 i 49 w związku z art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych. W postępowaniu Zespół Arbitrów stwierdził również

naruszenie podstawowych zasad udzielania zamówienia publicznego. Z dokumentacji załączonej do akt sprawy wyraźnie wynika, że Zamawiający zarówno w I jak i II zaproszeniu do składania ofert nie określił dokładnie wymogów dotyczących przedmiotu zamówienia, nie podał żadnych kryteriów oceny i wyboru oferty najkorzystniejszej. Oczywiście jest więc, że zastosował kryteria dowolne, nie znane oferentom, sprecyzowane dopiero w trakcie dokonywania wyboru oferty. W dokumentacji postępowania brak jest oceny ofert przez członków komisji. Pomimo podania przez Zamawiającego, że zastosowano tryb zamówienia w formie „negocjacji z zachowaniem konkurencji” dokumentacja przetargowa wskazuje, że postępowanie przeprowadzone przez Zamawiającego nie odpowiada żadnemu z trybów udzielania zamówienia publicznego przewidzianych ustawą o zamówieniach publicznych.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 29 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1261/99**

Na podstawie dokumentów przedstawionych w sprawie oraz oświadczeń złożonych w toku rozprawy Zespół Arbitrów uznał, iż zarzut nierównego traktowania oferentów w postępowaniu będącym przedmiotem rozprawy, jest uzasadniony. Dotyczy to oceny ofert pod kątem kryterium terminu wykonania zamówienia. Termin ten w pkt 5 SIWZ został określony na 30 września 2000 r. jako termin pożądany wykonania całości zadania. Termin zakończenia prac zgodnie z zapisem specyfikacji nie może być dłuższy niż proponowany przez Zamawiającego. W pkt 6 SIWZ, określającym kryteria oceny ofert, termin wykonania zamówienia został wyliczony na 20%. Równocześnie jednak odnośnie tego kryterium w specyfikacji nie zamieszczono szczegółowego sposobu obliczania punktów. W tej sytuacji brak jest podstaw do wskazania, według jakiej formuły przyznane zostały punkty za kryterium terminu. Punkty te, jak wynika z dokumentacji, przyznane zostały przez członków komisji przetargowej w sposób uznaniowy, w skali od 0 do 20, tymczasem każdy z oferentów dotrzymał terminu określonego w pkt 5 SIWZ i powinien otrzymać maksymalną liczbę punktów za dochowanie tego kryterium. Zarzut nierównego traktowania oferentów jest w tym stanie rzeczy w pełni uzasadniony. Dodatkowo Zespół Arbitrów dopatrył się w takim działaniu zamawiającego naruszenia art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem dowolność oceny podważa wyrażoną w tym przepisie zasadę wyboru oferty najkorzystniejszej.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 20 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-275/00**

W niniejszej sprawie Zamawiający tym zasadom uchybił poprzez dopuszczenie takiego systemu ocen ofert, w którym to systemie członkowie komisji przetargowej, dysponując określoną pulą punktów (od 1 do 10), oceniali oferty w ramach poszczególnych kryteriów. W ocenie Zespołu Arbitrów wyniki działań tej komisji nie zasługują na uznanie. Skoro większość z kryteriów była matematycznie przeliczalna, to wynik punktacji powinien właściwie oddawać proporcje pomiędzy danymi zawartymi w poszczególnych ofertach a odnoszącymi się do tych samych kryteriów. Tymczasem tak nie było. Przykładowo: wskazanej zasadzie proporcjonalności nie odpowiada ustalona przez komisję przetargową w niniejszej sprawie punktacja w tych trzech wymiernych kryteriach. W szczególności zaniżona jest liczba punktów przyznana Odwołującemu w kryterium cena. Również w kryterium terminu wykonania przyjęta punktacja jest niewłaściwa. Dodatkowo wskazać należy, iż w ramach tego ostatnio wymienionego kryterium, dwie oferty proponujące ten sam termin wykonania zadania, uzyskały różną liczbę punktów. W ramach kryterium warunki gwarancji i serwisu również niewłaściwie ustalono punktację; przy zróżnicowaniu jednej oferty w stosunku do dwóch pozostałych o 1/3 długości gwarancji, różnica punktów przyznana przez komisję wyniosła jedynie 0,6 pkt przy maksymalnej liczbie punktów tego kryterium jakim była liczba 8. Powyższe wskazuje na pewną uznaniowość ze strony członków komisji, niedopuszczalną przy stosowaniu tych kryteriów, które są kryteriami mierzalnymi. Oznacza to w praktyce, iż przyjęty przez komisję system oceny ofert był wadliwy, naruszał normę zawartą w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. W konsekwencji doprowadziło to do naruszenia również przepisu art. 49 powołanej ustawy.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 26 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-298/00**

Zasada wyboru najkorzystniejszej oferty wymaga od Zamawiającego stosowania maksymalnie zobiektywizowanych kryteriów oceny ofert. Cena oferty jest podstawowym, a często jedynym kryterium, które poddaje się obiektywizacji. Zasadą jest, iż cena najniższa otrzymuje maksymalną liczbę punktów przewidzianą dla ceny, zaś cena niższa liczbę punktów proporcjonalnie mniejszą. Przedstawiona reguła nie została zachowana w SIWZ. Sam Zamawiający przyznał w swoich wyjaśnieniach, że sposób oceny ceny wskazany w tej SIWZ nie promuje najniższej ceny oferty, a jedynie zdaniem Za-

mawiającego cenę odpowiadającą kalkulacji inwestora. Sposób określenia najkorzystniejszej oferty w kwestii ceny wynika z art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, który to artykuł uznaje za najkorzystniejszą ofertę z najniższą ceną przy takiej samej jakości przedmiotu zamówienia. Ponieważ przedmiot zamówienia został precyzyjnie określony w SIWZ, nie można w tej sytuacji zgodzić się z tezą Zamawiającego, że oferta z najniższą ceną nie gwarantowałaby należytego wykonania zamówienia. Naruszenie art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych nie budzi wątpliwości, albowiem w SIWZ nie zostały ujęte zapisy dopuszczające przedstawienie obrotów, zysku oraz zobowiązań i należności ogółem w przypadku wykonawców nie zobowiązanych do sporządzania bilansu. Również nie budzi wątpliwości fakt, że Zamawiający nie określił w sposób precyzyjny sposobu oceny wiarygodności ekonomicznej oferenta. Nie sprecyzował w szczególności, co rozumie przez pojęcia „oferent wiarygodny”, „oferent dostatecznie wiarygodny”, „oferent mało wiarygodny” i „oferent niewiarygodny” oraz jakimi elementami wynikającymi z bilansu firmy (obróć, zysk netto, rentowność itp.) będzie się kierował przy ocenie tego kryterium.

#### Art. 50.

1. O wyniku przetargu zamawiający zawiadamia niezwłocznie pozostałych oferentów, wskazując firmę (nazwę) i siedzibę tego, którego ofertę wybrano, oraz cenę.
2. Ogłoszenie zawierające informacje, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie zamieszcza się w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego oraz wysyła się do uczestników postępowania.
3. Jeżeli ogłoszenie o przetargu opublikowane zostało w Biuletynie Zamówień Publicznych, ogłoszenie, o którym mowa w ust. 2, publikuje się w Biuletynie.
4. Prezes Urzędu określa, w drodze zarządzenia:
  - 1) wzór ogłoszenia o wyborze oferty,
  - 2) dodatkowe informacje, które muszą być zawarte w ogłoszeniu.

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 24 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-769/98**

Zdaniem Zespołu Arbitrów w przedmiotowej sprawie protest został złożony w terminie ustawowym. Zespół przychylił się do twierdzeń Odwołującego, iż czynności dotyczące ogłoszenia o wyniku postępowania o których mowa w art. 50 ustawy o zamówieniach publicznych odnoszą się do różnych podmiotów. Biorąc pod uwagę nakaz pisemności postępowania zawarty w art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych oraz treść art. 61 kodeksu cywilnego Zespół Arbitrów stanął na stanowisku, że termin do wniesienia protestu rozpoczął swój bieg w dniu 26 sierpnia 1998 r. Skoro zatem protest został wniesiony w dniu 31 sierpnia 1998 r. Odwołujący zachował termin przewidziany w art. 81 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 12 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-837/98**

W trakcie postępowania wyjaśniającego Zespół Arbitrów ustalił, że Odwołujące się przedsiębiorstwo zostało zawiadomione o rozstrzygnięciu przetargu i wyborze najkorzystniejszej oferty pismem datowanym co prawda 11.09.1998 r., ale nadane pismem poleconym w dniu 14.09.1998 r. o godz. 18.00. Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty spełniało warunki art. 50 ust. 1 i 2 najwcześniej z chwilą nadania go pismem poleconym w urzędzie pocztowym. Skoro więc zawiadomienie nadane zostało w dniu 14.09.1998 r. to brak podstaw do twierdzenia, że protest złożony w siedzibie Zamawiającego w godzinach rannych 21.09.1998 r. był złożony po upływie określonego ustawą terminu.

##### **3. Wyrok ZA z dnia 30 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-742/99**

Odwołujący się przeczył by 3.08.1999 r. można było uzyskać przez telefon informację, że przetarg rozstrzygnięto. Należało więc oprzeć się na postanowieniach art. 50 ust. 1 i 2 w związku z art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych wyrażającym zasadę pisemności i przyjąć, że informacje o wyniku przetargu Odwołujący przyjął dopiero 5.08.1999 r. co udowodnił oświadczeniem urzędu pocztowego.



## ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów***4. Wyrok ZA z dnia 24 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-195/98**

Nowelą do ustawy o zamówieniach publicznych z 29 sierpnia 1997 roku (Dz. U. Nr 123, poz. 778) na Zamawiającego nałożony został obowiązek wysłania do uczestników postępowania zawiadomienia zawierającego informacje o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Dla ustalenia czy oferenci wnieśli protest w terminie Zamawiający powinien mieć dowód doręczenia wyżej wymienionego zawiadomienia. Bez tego dowodu nie może on odrzucić protestu jako wniesionego po terminie. Przyjąć więc należy, iż uczestnik postępowania oczekując w swej siedzibie na zawiadomienie o wyniku przetargu nie naruszył zasady należytej staranności przy prowadzeniu własnych spraw. Zespół Arbitrów uznał w związku z powyższym, że uczestnik postępowania, który otrzymał przedmiotowe zawiadomienie i złożył protest w 4 — tym dniu od otrzymania tego zawiadomienia — zachował termin o którym mowa w art. 81 ust. 1 ustawy. W związku z powyższym odwołanie należało rozpatrzyć merytorycznie.

**5. Wyrok ZA z dnia 22 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-761/98**

Ustawa o zamówieniach publicznych nie przewiduje obowiązku wcześniejszego informowania o odrzuceniu oferty a jedynie — zgodnie z art. 50 ust. 1 należy poinformować uczestników postępowania o jego wynikach. Należy przy tym podkreślić, że takie działanie w niczym nie uszczupliło praw Odwołującego się, o czym świadczy chociażby fakt rozpatrywania protestu i odwołania w sprawie odrzucenia oferty. Tym samym nie nastąpiło naruszenie art. 16 i art. 49 ww. ustawy.

**6. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1092/98**

Jak wynika ze zgromadzonego materiału z wyżej wymienionego oraz innych powodów odrzucono 7 ofert. Po ich odrzuceniu spośród pozostałych 4 ofert dokonano wyboru oferty najkorzystniejszej. O wyniku wszyscy zainteresowani zostali powiadomieni zgodnie z treścią art. 50 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zatem nie znajduje oparcia ani w zapisach specyfikacji ani ustawy zarzut Odwołującego się, że brak osobnego powiadomienia go o odrzuceniu jego oferty jest przykładem nierównego traktowania w rozumieniu art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych.

**7. Wyrok ZA z dnia 24 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-290/99**

W oparciu o przedłożony materiał dowodowy i wyjaśnienia stron Zespół Arbitrów uznał, że protest został złożony z zachowaniem terminu. Z treści dokumentów nie wynika, że oferenci zostali powiadomieni o konkretnym terminie rozstrzygnięcia przetargu, zatem stosownie do art. 50 ust. 1 w związku z art. 82 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, Odwołujący się był uprawniony w zakresie złożonych zarzutów do złożenia protestu od daty otrzymania zawiadomienia o rozstrzygnięciu przetargu.

**8. Wyrok ZA z dnia 8 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-781/99**

Zespół Arbitrów uznał również za słuszny zarzut Odwołującego dotyczący naruszenia art. 50 ust. 1 o zamówieniach publicznych poprzez podanie do wiadomości wszystkich oferentów informacji dotyczącej przyczyn uznania ceny Odwołującego za zaniżoną, co wykracza poza dyspozycję tego przepisu.

## ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów***9. Wyrok ZA z dnia 19 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-022/99**

W przedmiotowy postępowaniu Zamawiający nie dopełnił szeregu obowiązków ciążyących na nim w zakresie doręczenia oferentom informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty zgodnie z art. 50 ust. 2

ustawy o zamówieniach publicznych. Przyjęcie daty 23.12.98 r. jako daty rozpoczęcia biegu siedmiodniowego terminu do wniesienia protestu przez Odwołującego Zamawiający nie wykazał. Przyjmując zasadę pisemności postępowania wynikającą z art. 21 ust. 2 ustawy za datę doręczenia Odwołującemu sporządzonej w dn. 24.12.98 r. pisemnej informacji o wyborze oferty wobec braku dowodów na jej wystanie i doręczenie po obu stronach — Zespół Arbitrów uznał, że złożenie pisemnego protestu w dniu 4.01.99 r. w siedzibie Zamawiającego zachowuje termin siedmiodniowy licząc od daty doręczenia pisemnej informacji. Na powyższą okoliczność Zespół Arbitrów zważył, iż strona Odwołująca nie otrzymała pisemnej informacji do daty rozprawy a Zamawiający nie był w stanie wykazać jej wystania.

#### Art. 51.

1. Jeżeli zamawiający dokona wyboru oferty zgodnie z przepisami ustawy, obowiązany jest do zawarcia umowy w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 50 ust. 2, nie później jednak niż przed upływem terminu związania ofertą, chyba że zachodzą przesłanki określone art. 27b ust. 1 pkt 5.
2. Zawiadomienie o wyborze oferty określające termin zawarcia umowy doręcza się niezwłocznie wybranemu oferentowi.

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 22 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-765/98**

Zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 ze zmian.) protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość, o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. Przez wniesienie protestu do Zamawiającego należy rozumieć fizyczny jego wpływ do siedziby Zamawiającego, skoro w myśl art. 51 powołanej ustawy może on zawrzeć umowę już po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia zawierającego informację o wyniku przetargu.

Jedynie w przypadku odwołania ustawa o zamówieniach publicznych w art. 86 ust. 3 przewiduje zachowanie terminu do jego wniesienia przez złożenie go w polskim urzędzie pocztowym.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 25 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1000/99**

Stosownie do art. 51 „...zamawiający zobowiązany jest do zawarcia umowy w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia ogłoszenia informacji o wyniku przetargu nie później jednak niż przed upływem terminu związania ofertą...”. Jak wyjaśnia Zamawiający na dzień orzekania przez Zespół Arbitrów jedynie firma (...) wyraziła zgodę na przedłużenie terminu związania ofertą oraz wadium do dnia 10.11.1999 r. co nastąpiło z wyłącznej inicjatywy dostawcy. Oferty pozostałych oferentów z dniem 30.09.1999 r. przestały być wiążące. Wobec braku wystąpienia Zamawiającego o przedłużenie terminu związania ofertą jak również przedłużenia terminu ważności wadium. Zgodnie z art. 40 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych „...zgoda dostawcy lub wykonawcy na przedłużenie okresu związania ofertą dopuszczalne jest tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium...”. Stąd też zawinione działanie Zamawiającego w postaci braku podjęcia właściwych działań zmierzających do umożliwienia oferentom przedłużenia terminu związania ofertą jak również ważności wadium spowodowały, że postępowanie o zamówienie zgodnie z art. 27b ust. 1 pkt 4 obarczone zostało wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy. Jak wynika bowiem z przytoczonego wcześniej art. 51 umowa o zamówienie publiczne może być zawarta nie później niż przed upływem terminu związania ofertą.

ust. 1

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **3. Wyrok ZA z dnia 23 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-023/98**

Termin 7-dniowy do wniesienia protestu jest terminem zawitym. Jest zachowany wówczas, gdy najpóźniej w ostatnim dniu tego terminu protest zostanie złożony Zamawiającemu w sposób umożliwia-

jący zapoznanie się z jego treścią. Taka interpretacja przepisu art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych znajduje uzasadnienie w związku z treścią ust. 2 tego samego art., który stanowi, iż wniesienie protestu dopuszczalne jest tylko przed zawarciem umowy. Postanowienia art. 51 ust. 1 ww. ustawy zobowiązują natomiast Zamawiającego do zawarcia umowy w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w siedzibie Zamawiającego oraz wysłania do uczestników postępowania zawiadomienia o wyniku przetargu. Odmienna interpretacja przepisu art. 82 ust. 1 ww. ustawy mogłaby spowodować kolizję z treścią art. 51 ust. 1.

#### **4. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-939/98**

Zespół Arbitrów nie podzielił stanowiska Zamawiającego o braku możliwości wniesienia protestu z uwagi na zawarcie umowy (art. 82 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych). Zamawiający nie prowadził zamówienia publicznego na zasadach szczególnych, umowę zawarł w ciągu 7 dni od dnia ogłoszenia wyników przetargu, tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 51 ust. 1 ww. ustawy.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1033/99**

Art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych stwarza pewną odrębność od ogólnie obowiązujących zasad obliczenia terminów do wniesienia środków odwoławczych. Tak więc w myśl art. 165 § 2 k.p.c. oddanie pisma procesowego w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu. Podobnie stanowi art. 86 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, w odniesieniu do odwołań od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu. Wspomnianą odrębność należy tłumaczyć tym, że w myśl art. 51 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający obowiązany jest do zawarcia umowy w terminie nie krótszym niż 7 dni od ogłoszenia informacji dotyczącej wyboru najkorzystniejszej oferty. Może zachodzić sytuacja kiedy poczta doręczy protest po upływie wspomnianego 7-dniowego terminu.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 24 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1137/99**

Zgodnie z literą prawa, tj. art. 51 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych i art. 82 ust. 1 oraz ustaloną linię orzeczniczą, bieg terminu do wniesienia protestu liczy się od dnia zawiadomienia o wyborze oferty skutecznie doręczonego oferentowi. W przedmiotowej sprawie doręczenie zawiadomienia o wyborze nastąpiło w dniu 29.10.1999 r., co potwierdza, że protest został wniesiony, w ustawowym terminie.

**Art. 52.**

**(skreślony)**



## **Rozdział 5**

### **Przetarg dwustopniowy**

#### **Art. 53.**

W przetargu dwustopniowym w pierwszym etapie dostawcy i wykonawcy składają oferty wstępne bez podawania ceny, a zamawiający może żądać od dostawców i wykonawców określenia parametrów przedmiotu zamówienia. Drugi etap jest przetargiem, którego zasięg jest ograniczony do wybranych oferentów i może być poprzedzony negocjacjami zamawiającego z oferentami.

#### **Art. 54.**

Przetarg dwustopniowy stosuje się w przypadku, gdy zachodzi jedna z następujących okoliczności:

- 1) nie można z góry określić szczegółowych cech technicznych i jakościowych zamawianych dostaw, usług lub robót budowlanych,
- 2) z powodu specjalistycznego charakteru dostaw, usług lub robót budowlanych konieczne są negocjacje z dostawcami lub wykonawcami,
- 3) przedmiotem zamówienia jest przeprowadzenie badań, eksperymentu, sporządzenie opinii naukowej albo świadczenie innych wyspecjalizowanych usług,
- 4) przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych.

#### **Art. 55.**

Do przetargu dwustopniowego stosuje się przepisy art. 35 ust. 1, art. 36 i 37, art. 38, z wyjątkiem ust. 2 pkt 2, art. 39—43, art. 44 ust. 1 oraz art. 47—51.

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 14 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-802/99**

Zespół Arbitrów uznał, że zarzuty odnoszące się do naruszenia art. 60 oraz art. 38 w związku z art. 55 nie mogą zostać merytorycznie rozpatrzone z uwagi na upływ terminu do ich wniesienia. O zapisach i zmianach SIWZ odwołujący się dowiedział się najpóźniej w dniu 21 lipca 1999 r., zaś protest został złożony w dniu 16 sierpnia 1999 r.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 1 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-900/99**

Oferta jest oświadczeniem woli oferenta i oświadczenie to powinno być wyraźne i jednoznaczne. Zamawiający zobowiązany jest jedynie do formalnej i merytorycznej oceny ofert, nie jest natomiast uprawniony w przetargu dwustopniowym do uzupełniania lub wprowadzania zmian do oferty, ani też do składania oświadczenia woli za oferenta (art. 55 w związku z art. 44 ustawy o zamówieniach publicznych). Wobec powyższego Zamawiający nie mógł poprzez domniemanie przyjąć, że oferent udzieli 36-miesięcznej gwarancji. Brak oświadczenia woli oferenta w tym zakresie w ostatecznej ofercie stanowiło podstawę do jej odrzucenia.

**Art. 56.**

1. Ogłoszenie o organizacji przetargu dwustopniowego zawiera co najmniej:
  - 1) nazwę i adres zamawiającego,
  - 2) opis przedmiotu zamówienia, w tym wymaganych parametrów technicznych i innych, a w przypadku robót budowlanych — ich rodzaj i lokalizację,
  - 3) opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty, wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów,
  - 4) termin i miejsce złożenia oferty wstępnej.
2. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający może żądać od dostawców i wykonawców określenia sposobu i czasu wykonania, parametrów technicznych, jakości oraz innych charakterystycznych cech dostaw, usług lub robót budowlanych.
3. (skreślony).

**Art. 57.**

1. Termin złożenia oferty wstępnej nie może być krótszy niż 6 tygodni od daty publikacji ogłoszenia o organizacji przetargu dwustopniowego.
2. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek zamawiającego, Prezes Urzędu może wyrazić zgodę na wyznaczenie terminu krótszego niż wskazany w ust. 1.

**Art. 58.**

Zamawiający może prowadzić z każdym dostawcą lub wykonawcą negocjacje dotyczące treści złożonej przez niego oferty wstępnej, zachowując w tajemnicy treść prowadzonych negocjacji.

**Art. 59.**

Po złożeniu ofert wstępnych zamawiający może dokonać zmiany wymagań technicznych i jakościowych, określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a także zmienić kryteria oceny ofert.

***orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 9 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-475/98**

W trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji zamawiający naruszył art. 48 ust. 1 w związku z art. 66. ust. 4 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.). Zgodnie z art. 66 ust. 3 ustawy zamawiający po przeprowadzeniu negocjacji zobowiązany jest do wyboru oferty najkorzystniejszej. Przy dokonywaniu wyboru tej oferty zamawiający, jak wynika z art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, powinien stosować wyłącznie zasady i kryteria określone w zaproszeniu do udziału w postępowaniu albo w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wybór oferty najkorzystniejszej powinien być zatem poprzedzony uprzednim określeniem przez zamawiającego zasad i kryteriów oceny ofert. Kryteria te mogą być modyfikowane zgodnie z art. 59 ustawy jednak ich ostateczne brzmienie powinno być ujawnione oferentom najpóźniej w zaproszeniu do składania ofert ostatecznych.

Zdaniem Zespołu Arbitrów nie można wybrać oferty najkorzystniejszej w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy kierując się innymi kryteriami niż ujawnione oferentom.

W przedmiotowej sprawie zamawiający nie określił w zaproszeniu do udziału w postępowaniu, ani w zaproszeniu do składania ofert ostatecznych kryteriów oceny ofert i ich wag. Nawet gdyby uznać, że zamawiający celowo nie określił tych kryteriów, wówczas jedynym kryterium powinna być cena (art. 2 pkt 8 ustawy), czego zamawiający nie wziął pod uwagę przy wyborze najkorzystniejszej oferty. Wprawdzie zamawiający stwierdził na rozprawie, iż ustnie poinformował oferentów o rodzajach kryteriów, jednakże jak sam stwierdził nie określił ich wag. Równocześnie zamawiający stwierdził, iż naj-

istotniejszym dla niego kryterium była „jakość” przedmiotu zamówienia, jednakże w żaden sposób zamawiający nie sprecyzował tego kryterium, ani też nie ujawnił go w dokumentach postępowania. Okoliczność powyższa również uzasadnia treść rozstrzygnięcia Zespołu Arbitrów.

## **2. Wyrok ZA z dnia 2 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-692/98**

Zgodnie z art. 59, Zamawiający po złożeniu ofert wstępnych może dokonywać zmian wymagań technicznych i jakościowych określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a także zmieniać kryteria oceny ofert. Nie było więc błędem Zamawiającego ustalenie innych kryteriów oceny ofert niż przewidziane w pierwotnych zapisach specyfikacji.

Art. 24 ustawy o zamówieniach publicznych dotyczy spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców, które nie powinny podlegać zmianie w toku danego postępowania, a nie możliwości zmiany kryteriów oceny ofert. Jak ustalono, kryteria oceny spełniania warunków wymaganych od dostawców i wykonawców nie zostały przez Zamawiającego zmienione. Art. 28 ustawy nie ma w niniejszej sprawie zastosowania albowiem postępowanie prowadzone było w trybie przetargu dwustopniowego. Słuszny jest zarzut naruszenia art. 25 ust. 1 pkt 15, bowiem Zamawiający nie uzasadnił w protokole postępowania wyboru oferty firmy, która przetarg wygrała. Jest to jednak brak formalny, który nie przesądzał jeszcze o wyniku postępowania. Na uwzględnienie zasługuje również zarzut naruszenia przepisu art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem Zamawiający przy wyborze oferty nie stosował zasad i kryteriów określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zamawiający w tejże specyfikacji określił sposób wyliczenia wartości punktowej kryterium ceny, podając stosowny wzór. Następnie, już po otwarciu ofert ostatecznych nie wziął pod uwagę ofertowej ceny całego zadania jak przedstawiono w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, lecz tylko element tej ceny tzn. cenę jednego metra bieżącego wykonanej sieci. Zmiana sposobu oceny złożonych w przetargu ofert już po ich otwarciu stanowiła istotne uchybienie, mające wpływ na ostateczny wynik przetargu, stąd też orzeczono jak w sentencji.

## **3. Wyrok ZA z dnia 11 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1183/98**

Zamawiający, kierując się treścią orzeczenia Zespołu Arbitrów z dnia (...), odrzucił ofertę Odwołującego. Zamawiający przyjął zatem, że analiza pracy oczyszczalni ścieków, przedstawiona przez Odwołującego nie spełnia wymogów określonych w pkt 3.7.4 wstępnej specyfikacji istotnych warunków zamówienia, sporządzonej w styczniu 1998 r. Zespół Arbitrów orzekający w niniejszej sprawie nie ocenił, czy dokumenty przedłożone przez Odwołującego spełniają wymogi określone w pkt 3.7.4 specyfikacji istotnych warunków zamówienia albowiem wymogi te nie zostały uwzględnione w specyfikacji z czerwca 1998 r. Nie ulega wątpliwości, że wymóg przedstawienia analizy pracy oczyszczalni ścieków został zawarty w kryteriach oceny ofert. W wyjaśnieniach do pytania nr 29 Zamawiający jasno wskazał, iż analiza pracy oczyszczalni ścieków będzie brana pod uwagę przy ostatecznej ocenie ofert. Wyjaśnienie to, podobnie jak wymóg posiadania analizy pracy oczyszczalni stały się bezprzedmiotowe wobec pominięcia tego wymogu w specyfikacji z czerwca 1998 r. Podkreślić przy tym należy, że zamawiający może — zgodnie z treścią art. 59 ustawy o zamówieniach publicznych — dokonać zmiany kryteriów oceny ofert.

Ze względu na powyższe, czynność odrzucenia oferty Odwołującego była wadliwa i jako taka została unieważniona.

### **Art. 60.**

**O dokonanych zmianach specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający informuje dostawców lub wykonawców w zaproszeniu do składania ofert ostatecznych.**

#### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

## **1. Wyrok ZA z dnia 14 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-802/99**

Zespół Arbitrów uznał, że zarzuty odnoszące się do naruszenia art. 60 oraz art. 38 w związku z art. 55 nie mogą zostać merytorycznie rozpatrzone z uwagi na upływ terminu do ich wniesienia. O zapisach i zmianach SIWZ odwołujący się dowiedział się najpóźniej w dniu 21 lipca 1999 r., zaś protest został złożony w dniu 16 sierpnia 1999 r.

**Art. 61.**

**Do drugiego etapu przetargu zamawiający wybiera dostawców lub wykonawców, których oferty spełniają określone w specyfikacji wstępnej wymagania, zapraszając ich do składania ofert ostatecznych zawierających cenę. W zaproszeniu określa się miejsce i termin składania ofert ostatecznych.**

***orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 10 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-378/98**

Złożenie oferty niezgodnej ze specyfikacją skutkuje zgodnie z art. 27a ustawy jej odrzuceniem. W związku z tym, że przetarg prowadzony przez Zamawiającego był dwustopniowy w związku z tym na podstawie art. 61 ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający miał prawo nie zaprosić do drugiego etapu przetargu Odwołującego, albowiem jego oferta nie spełniała wymogów określonych w specyfikacji. Argumenty Odwołującego, iż błędy lub niedokładności w złożonej ofercie wynikają z odrębności postępowania w Austrii i innych zwyczajów gospodarczych tam panujących Zespół Arbitrów uznał za nieuzasadnione i sprzeczne z ustawą o zamówieniach publicznych. Postępowanie o zamówienie publiczne odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. Nr 76, poz. 344, z późn. zmianami) i tylko przepisy tej ustawy a także inne przepisy obowiązujące na terenie kraju mają zastosowanie przy organizacji przetargu.

**2. Wyrok ZA z dnia 2 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-459/98**

Zarzut dotyczący naruszenia art. 61 ustawy o zamówieniach publicznych również nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem nie sposób wyprowadzić — na tle regulacji w nim zawartej — wniosku, iż tylko tych oferentów, których oferty wstępne spełniają formalne wymagania zaprasza się do składania ofert ostatecznych. Można bowiem równie dobrze twierdzić, iż to przede wszystkim wymagania merytoryczne a więc odnoszące się do przedmiotu zamówienia powinny być tym decydującym kryterium kwalifikującym oferty do dalszego etapu.

**3. Wyrok ZA z dnia 25 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-138/99**

Skoro Zamawiający w sposób jednoznaczny zażądał od oferentów złożenia mu pisemnego oświadczenia o odpowiedzialności solidarnej, to odwołujące się konsorcjum miało obowiązek dostosowania się do tego wymagania w sposób bezwzględny. Nie można domniemywać tej odpowiedzialności na podstawie rozważań wynikających z przepisów prawa cywilnego, co do charakteru prawnego konsorcjum. Zamawiający miał prawo i obowiązek, jako władający środkami publicznymi, żądać *expressis verbis* oświadczenia, dotyczącego przyjęcia odpowiedzialności solidarnej od członków konsorcjum. Jest to niezbędne, aby w ramach realizowanego zamówienia publicznego można było dochodzić w sposób jednoznaczny ewentualnych roszczeń odszkodowawczych.

W tej sytuacji uznanie przez Zamawiającego, że członkowie konsorcjum nie spełnili wymagań SIWZ było w pełni uzasadnione, a niezakwalifikowanie oferty Odwołującego do II etapu postępowania nie naruszyło postanowień art. 61 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 roku Nr 119, poz. 773).

**4. Wyrok ZA z dnia 13 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-187/99**

Dokumentacja złożona przez Odwołującego wbrew treści art. 61 ustawy o zamówieniach publicznych nie zawiera oferty w której firma ta wyrażałaby wolę wykonania zamówienia na warunkach określonych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia a przede wszystkim nie podano ceny ofertowej.

**5. Wyrok ZA z dnia 29 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-226/99**

Zespół Arbitrów uznał za uzasadnione zarzuty strony Odwołującej się, iż w stanie faktycznym sprawy nastąpiło naruszenie art. 48 ust. 1 i art. 61 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych. Oferta Odwołującego spełniała określone w specyfikacji wstępnej wymagania, zatem po stronie Zamawiającego powstał obowiązek zaproszenia tego wykonawcy do złożenia oferty ostatecznej po myśli art. 61 ww. ustawy.



Na tym etapie przetargu dwustopniowego Zamawiający nie ma bowiem swobody wyboru oferentów w takim zakresie jak postąpił Zamawiający w przedmiotowej sprawie, stosując kryteria wyboru właściwe dla II etapu przetargu dwustopniowego.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 28 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1015/99**

W świetle art. 61 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 tekst jednolity) Zamawiający do drugiego etapu wybiera dostawców lub wykonawców, których oferty spełniają wymagania zawarte w specyfikacji. W pkt 7 SIWZ „składanie ofert” zawarto „do drugiego etapu przetargu Zamawiający wybierze oferentów spełniających wymagania formalne, których oferty spełniają wymagania określone w specyfikacji”. Tym samym skoro oferta Odwołującego nie została odrzucona należy uznać, iż spełnia ona wszystkie wymagania formalne a jednocześnie w toku postępowania Zamawiający nie podniósł w tym zakresie jakichkolwiek zarzutów wyjaśniając ponadto, iż dokonał merytorycznej oceny oferty Odwołującego. W tej sytuacji bez podstawy prawnej jest stanowisko Zamawiającego, iż oferta Odwołującego nie zapewni wykonania zamówienia w sposób oczekiwany przez Zamawiającego albowiem taka interpretacja wychodzi poza granice spornego pkt 7 specyfikacji określającego kryteria formalne stanowiącego podstawę do zakwalifikowania do drugiego etapu.

#### **Art. 62.**

**Dostawca lub wykonawca wnosi wadium przystępując do drugiego etapu przetargu.**

**wakat**

## **Rozdział 6**

### **Inne tryby udzielania zamówień publicznych**

#### **Art. 63.**

**Negocjacje z zachowaniem konkurencji to tryb udzielenia zamówienia publicznego, w którym zamawiający negocjuje warunki umowy w sprawie zamówienia z odpowiednią, zapewniającą konkurencję, liczbą dostawców lub wykonawców, nie mniejszą niż dwóch.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 16 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1106/98**

Także zarzut uchybienia przez Zamawiającego art. 63 ustawy o zamówieniach publicznych nie znajduje podstawy w treści powołanego przepisu, który określa liczbę dostawców lub wykonawców jako nie mniejszą niż 2. Odwołujący się nie wskazał na żaden dowód, który uzasadniłby twierdzenie, że w postępowaniu naruszono dyspozycję art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych — wybrano bezspornie ofertę z najniższą ceną a Odwołujący się nie umiał wskazać jakie inne okoliczności opisane w ustawie lub w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia pozwalałyby na wyciągnięcie wniosków, że ze względu na inne kryteria oferta bilansowała się niekorzystnie. Podkreślić należy, że jedynym kryterium specyfikacji była cena.

Przytoczenie okoliczności leżących po stronie wybranego oferenta, które nie wiązały się ani z wymogami ustawy ani nie stanowiły naruszenia kryteriów specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie może stanowić podstawy odwołania.

Dlatego rozstrzygając jak w sentencji należało uznać, że Zamawiający zachował dyspozycję art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych, wybrał ofertę najkorzystniejszą nie naruszając zasad uczciwej konkurencji (art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych).

#### **Art. 64.**

**Negocjacje z zachowaniem konkurencji stosować można, gdy zachodzi jedna z następujących okoliczności:**

- 1) (skreślony)**
- 2) zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia w sytuacji, której wcześniej nie można było przewidzieć, a nie wynikała ona z winy zamawiającego,**
- 3) wszczęto postępowanie przetargowe i nie wpłynęła wymagana liczba ważnych ofert lub wszystkie oferty odrzucono, a można w sposób uzasadniony przypuszczać, że powtórny przetarg nie doprowadzi do zawarcia umowy.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 29 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-424/98**

W świetle art. 79 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych postępowaniu odwoławczemu nie podlega wybór trybu postępowania w sprawie o udzielenie zamówienia publicznego. Zarzut zatem naruszenia art. 64 ustawy nie może być przedmiotem oceny Zespołu Arbitrów.

**Art. 65.**

1. Zamawiający zaprasza do udziału w negocjacjach z zachowaniem konkurencji, wysyłając zaproszenie co najmniej do 2 oferentów. Jeżeli wartość zamówienia przekracza równowartość kwoty 200.000 EURO, zamawiający ogłasza informację o zaproszeniu w Biuletynie Zamówień Publicznych.
2. Negocjacje z zachowaniem konkurencji mogą być poprzedzone wysłaniem do dostawców lub wykonawców zaproszenia do składania ofert wstępnych.

ust. 1

**orzecznictwo zespołu arbitrów****1. Wyrok ZA z dnia 1 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-153/99**

Zarzut naruszenia art. 65 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych nie został uwzględniony w sprawie z uwagi na brak przesłanki naruszenia interesu Odwołującego, skoro był on zaproszony do negocjacji i uczestniczył w postępowaniu.

**Art. 66.**

1. Wszelkie wymagania, wyjaśnienia i informacje, a także dokumenty związane z negocjacjami, dostarczane są dostawcom lub wykonawcom na równych zasadach.
2. Prowadzone negocjacje mają charakter poufny. Żadna ze stron nie może bez zgody drugiej strony ujawnić informacji technicznych i handlowych związanych z negocjacjami.
3. Po przeprowadzeniu negocjacji zamawiający zwraca się do wszystkich dostawców i wykonawców o złożenie ofert ostatecznych zawierających cenę i wybiera ofertę najkorzystniejszą.
4. Do negocjacji z zachowaniem konkurencji stosuje się odpowiednio przepisy art. 30, art. 37, art. 47—51 oraz art. 59.

ust. 3

**orzecznictwo zespołu arbitrów****1. Wyrok ZA z dnia 19 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-012/98**

Artykuł 16 ustawy o zamówieniach publicznych nakazuje równe traktowanie wszystkich podmiotów, ale wskazuje też cel takiego postępowania. Jest nim zagwarantowanie zachowania zasad uczciwej konkurencji. Ustawa przewiduje też wyjątki od nakazu równego traktowania wszystkich konkurentów np. w art. 18 ust. 2 i 3 oraz art. 33 ust. 6 (w brzmieniu przed ostatnią nowelizacją).

Najistotniejszym dla niniejszej sprawy jest art. 66 ust. 3, w którym ustawodawca stanowiąc o wszystkich dostawcach i wykonawcach nie używa ani sformułowań zawartych w art. 33 ust. 6 („w tym wszystkich”), ani też przeciwnych im zawartych w art. 23 ust. 6 („wyłącznie dostawcy lub wykonawcy (...”). Wszystkie rygory ustawy o zamówieniach publicznych stanowią odstępstwo od zasady wolności prowadzenia działalności gospodarczej. Wyjątki od tej zasady (jak np. zawarte w art. 23 ust. 6 ustawy o zamówieniach publicznych) nie mogą być interpretowane rozszerzająco, a co za tym idzie zasada sformułowana w odniesieniu do wstępnej kwalifikacji nie odnosi się w żadnym razie do negocjacji z zachowaniem konkurencji. Interpretując językowo art. 66 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, należy stwierdzić, że warunkiem sine qua non dopuszczenia do złożenia oferty ostatecznej jest uczestnictwo w negocjacjach z zachowaniem konkurencji, nie zaś złożenie oferty wstępnej.

**2. Wyrok ZA z dnia 9 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-475/98**

W trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji zamawiający naruszył art. 48 ust. 1 w związku z art. 66. ust. 4 ustawy

z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.). Zgodnie z art. 66 ust. 3 ustawy zamawiający po przeprowadzeniu negocjacji zobowiązany jest do wyboru oferty najkorzystniejszej. Przy dokonywaniu wyboru tej oferty zamawiający, jak wynika z art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, powinien stosować wyłącznie zasady i kryteria określone w zaproszeniu do udziału w postępowaniu albo w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wybór oferty najkorzystniejszej powinien być zatem poprzedzony uprzednim określeniem przez zamawiającego zasad i kryteriów oceny ofert. Kryteria te mogą być modyfikowane zgodnie z art. 59 ustawy jednak ich ostateczne brzmienie powinno być ujawnione oferentom najpóźniej w zaproszeniu do składania ofert ostatecznych.

Zdaniem Zespołu Arbitrów nie można wybrać oferty najkorzystniejszej w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy kierując się innymi kryteriami niż ujawnione oferentom.

W przedmiotowej sprawie zamawiający nie określił w zaproszeniu do udziału w postępowaniu, ani w zaproszeniu do składania ofert ostatecznych kryteriów oceny ofert i ich wag. Nawet gdyby uznać, że zamawiający celowo nie określił tych kryteriów, wówczas jedynym kryterium powinna być cena (art. 2 pkt 8 ustawy), czego zamawiający nie wziął pod uwagę przy wyborze najkorzystniejszej oferty. Wprawdzie zamawiający stwierdził na rozprawie, iż ustnie poinformował oferentów o rodzajach kryteriów, jednakże jak sam stwierdził nie określił ich wag. Równocześnie zamawiający stwierdził, iż najistotniejszym dla niego kryterium była „jakość” przedmiotu zamówienia, jednakże w żaden sposób zamawiający nie sprecyzował tego kryterium, ani też nie ujawnił go w dokumentach postępowania. Okoliczność powyższa również uzasadnia treść rozstrzygnięcia Zespołu Arbitrów.

### **3. Wyrok ZA z dnia 28 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-558/98**

Spór sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy poświadczona przez notariusza w dniu 19.06.1998 r. kserokopia zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej jest dokumentem aktualnym w rozumieniu § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6.01.1998 r. w sprawie określenia dokumentów jakich zamawiający może żądać od dostawców lub wykonawców... (Dz. U. Nr 19, poz. 87). Po analizie przedłożonej dokumentacji i złożenie wyjaśnień przez przedstawiciela zamawiającego należy uznać, iż argumentację odwołującego zawartą w proteście i odwołaniu co do ważności i aktualności zaświadczenia o wpisie jest uzasadniona.

Zgodnie z treścią art. 15 ustawy z dnia 23.12.1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324 z późn. zm.) organ ewidencyjny dokonuje wpisu stosownie do zgłoszenia. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi ewidencyjnemu w ciągu 14 dni zmiany stanu faktycznego i prawnego odnoszące się do przedsiębiorstwa i działalności gospodarczej. Powołany na wstępie przepisu rozporządzenia stanowi, iż zamawiający może żądać od dostawcy, wykonawcy aktualnego odpisu zaświadczenia o wpisie do ewidencji. Należy przyjąć, iż chodzi tu o stwierdzenie czy posiadane zaświadczenie o wpisie jest aktualne i zgodne ze stanem faktycznym i prawnym. Odwołujący złożył oświadczenie, a następnie wyjaśnił w proteście, iż od dnia wpisu t.j. 2.01.1996 r. nie dokonywał żadnych zmian w ewidencji. Poświadczył swoje aktualne zaświadczenie w dniu 19.06.1998 r. u notariusza. Mieści się to w granicach czasowych, określonych w rozdziale V pkt 2 dokumentu zwanego specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

W przypadku zmian we wpisie do ewidencji lub wykreślenia, oryginalny dokument jest zwracany organowi ewidencyjnemu.

Istnienie natomiast oryginalnego dokumentu jest wystarczające dla wykazania uprawnienia do występowania w obrocie prawnym, a w tym przypadku w obrocie gospodarczym. Ponadto należy zauważyć, iż zgodnie z art. 66 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych do trybu negocjacji z zachowaniem konkurencji nie stosuje się przepisów o specyfikacji istotnych warunków zamówienia (art. 35 ustawy). Przedstawiciel zamawiającego na rozprawie wyjaśniła, iż specyfikację otrzymaną przez oferentów traktowano jako zaproszenie do składania ofert ostatecznych w rozumieniu art. 66 ust. 3 ustawy. Przyjmując takie wyjaśnienie i tak należy stwierdzić, iż wymagania co do składanych dokumentów były nie precyzyjne.

Wobec powyższego zastosowanie art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych nie miało uzasadnienia.

### **4. Wyrok ZA z dnia 13 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-959/99**

Zespół Arbitrów ustalił, że bezsporne jest, iż odwołujący się był uczestnikiem postępowania prowadzonego przez zamawiającego i powtórzenie czynności na skutek ich oprotestowania powinno odbyć się z jego udziałem, bowiem zważyć trzeba, iż negocjacji z zachowaniem konkurencji nie unieważnio-

no, a jedynie w ramach tegoż samego postępowania modyfikowano, na skutek protestu, zaskarżone czynności.

Zdaniem Zespołu Arbitrów tylko w przypadku wszczęcia nowego postępowania w tym samym trybie zamawiający miałby swobodę, ograniczoną oczywiście obowiązkiem zapewnienia uczciwej konkurencji, w doborze oferentów mających wziąć w nim udział.

Ponieważ jednak jak wcześniej stwierdzono negocjacji z zachowaniem konkurencji nie unieważniono i brak było przy tym przesłanek pozwalających na wykluczenie oferenta, to czynność pominięcia odwołującego w dalszych negocjacjach i uniemożliwienie mu złożenia oferty ostatecznej było niezgodne z art. 66 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.).

#### **5. Wyrok ZA z dnia 3 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1279/99**

Zespół Arbitrów ustalił w oparciu o oświadczenia stron i złożone w sprawie dokumenty, że Zamawiający przesłał informację o wyborze oferty firmy (...) faksem do firmy (...) w dniu 8.12.1999 r. zaś umowę w przedmiocie dostawy aparatu RTG zawarł w dniu 15.12.1999 r. w godzinach porannych.

Zdaniem Zespołu postępując w opisany wyżej sposób Zamawiający naruszył zasadę równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne (art. 16 i art. 18 ust. 1 w związku z art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych) oraz zakaz prowadzenia negocjacji po złożeniu ofert ostatecznych (art. 66 ust. 3 ustawy). Informując firmę (...) o wyborze oferty firmy (...) siódmego dnia po dokonaniu tego wyboru, Zamawiający naruszył art. 50 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Ustne negocjacje w przedmiocie ceny i typu aparatu stanowią naruszenie art. 37 ust. 1 ustawy. Zawierając natomiast umowę w 7 dniu od dokonania wyboru oferty, Zamawiający naruszył art. 51 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

ust. 4

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **6. Wyrok ZA z dnia 6 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1294/99**

Zespół Arbitrów po zapoznaniu się z aktami sprawy, dokumentacją okazaną podczas rozprawy oraz wyjaśnieniami stron stwierdził, iż Zamawiający nie sporządził pisemnych dokumentów potwierdzających fakt przeprowadzenia negocjacji z zachowaniem konkurencji. Nie ma zatem dowodów, iż negocjacje z oferentami zostały przeprowadzone. Zamawiający naruszył zatem postanowienia art. 66 i art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych. Naruszenie zasady pisemności postępowania wystąpiło także przy dokonaniu zmiany terminu otwarcia ofert wstępnych. Strony zgodnie oświadczyły, iż uzgodnienie w tym zakresie miało charakter ustny. Zamawiający pisemnie nie określił terminu otwarcia ofert ostatecznych naruszając w ten sposób art. 66 ust. 4 w związku z art. 30 ustawy o zamówieniach publicznych. Zamawiający nadto nie prowadził pisemnej rejestracji wpływających ofert i nie zachował kopert z pieczęcią potwierdzającą ich datę wpływu.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 4 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-334/00**

Nie mogła się również ostać z prawnego punktu widzenia próba Zamawiającego przejścia w niniejszej sprawie z trybu przetargu nieograniczonego na tryb negocjacji z zachowaniem konkurencji bez uprzedniego zakończenia postępowania dotyczącego przetargu nieograniczonego, a ponadto Zamawiający w lakonicznym zawiadomieniu z dnia 5.04.2000 r. skierowanym do oferentów nie zamieścił informacji wymaganych w takim przypadku przepisem art. 30 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z art. 66 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

**Art. 67.**

**Zapytanie o cenę stanowi tryb udzielenia zamówienia publicznego, w którym zamawiający kieruje pytanie o cenę dostaw rzeczy lub usług do takiej liczby dostawców lub wykonawców, która zapewnia wybór najkorzystniejszej oferty, konkurencję i sprawny przebieg postępowania, nie mniej niż do czterech.**

**Art. 68.**

1. Zapytanie o cenę może być stosowane, gdy przedmiotem zamówienia są dostawy rzeczy lub usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych.
2. Zapytanie o cenę, którego wartość przekracza kwotę, o której mowa w art. 15 ust. 1, powinno zawierać:
  - 1) określenie przedmiotu zamówienia, łącznie z wyszczególnieniem wszelkich dodatkowych usług, które mają być wykonane w ramach umowy,
  - 2) informację o dokumentach, jakie mają dostarczyć dostawcy i wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia wymaganych warunków,
  - 3) określenie terminu wykonania umowy,
  - 4) opis odpowiednich części zamówienia, jeżeli dopuszczalne jest składanie ofert częściowych,
  - 5) określenie miejsca i terminu składania ofert,
  - 6) wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli zamawiający wymaga jego wniesienia.
3. Jeżeli wartość zamówienia przekracza równowartość kwoty 200.000 EURO, zamawiający ogłasza informację o zapytaniu o cenę w Biuletynie Zamówień Publicznych.

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 30 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-440/98**

Jest między stronami bezsporne, że zamiar dokonania zamówienia w trybie zapytania o cenę został ogłoszony 21.04.1998 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych, w sposób zgodny z ustawą, po dopełnieniu formalności przewidzianych w art. 14 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Zapytanie skierowano do 23 podmiotów. Złożono 13 ofert. Po zapoznaniu się z ofertami 18 maja 1998 r. Zamawiający przetarg unieważnił powiadamiając o tym zainteresowanych.

Wbrew postanowieniom art. 27b ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, informacja przesłana stronom nie zawiera uzasadnienia prawnego a tylko ogólnikowe uzasadnienie faktyczne. Ponownie zaproszono 23 oferentów do składania ofert w dniu 1 czerwca 1998 r. Zmieniono przy tym specyfikację istotnych warunków zamówienia. Zaproszenia nie poprzedzono ogłoszeniem w Biuletynie Zamówień Publicznych. Słusznie więc Odwołujący się zarzuca nie tylko naruszenie przepisu art. 68 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, ale podnosi także, że ponowne rozpatrywanie ofert dokonało się już po ujawnieniu treści ofert zgłoszonych w postępowaniu unieważnionym. Zwraca przy tym uwagę na wybranie ofert droższych a więc naruszenie art. 69 ust. 2 ustawy, a zwłaszcza na to, że kryterium rozstrzygającym w tym trybie postępowania powinna być cena.

Ponadto art. 68 ust. 1 ustawy wymaga by przedmiotem zamówienia były rzeczy o ustalonych standardach jakościowych. Ten zarzut Zespół Arbitrów uważa za uzasadniony, jako że z zaprotokołowanych wyjaśnień Zamawiającego wynika skomplikowany tryb różnicowania ofert z punktu widzenia warunków technicznych ochrony środowiska itp.

Odstąpiono przy tym od standaryzacji tak dalece, że Zamawiający dopuszczał także przyjęcie urządzeń bez certyfikatów na znak bezpieczeństwa jeżeli samo postępowanie certyfikacyjne zostało zapoczątkowane. Brak certyfikacji Zamawiający chciał zastąpić własną oceną przedmiotu zamówienia i znajomością rynku. W tych okolicznościach należy stwierdzić, że uzasadniony po stronie Zamawiającego pośpiech połączony z istotnymi błędami w postępowaniu przetargowym a nawet lekceważeniem jednoznacznych dyrektyw ustawowych, ugodziły w przedmiot chroniony ustawą tzn. bezstronność oceny ofert i zapewnienie warunków uczciwej konkurencji (art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych).

Zamawiający naruszył także art. 27a ust. 1 ustawy, powinien był bowiem odrzucić oferty nie spełniające warunków specyfikacji w tym w szczególności ofertę Odwołującego się, która ewidentnie naruszała postanowienie specyfikacji istotnych warunków zamówienia co do terminu dostawy.

Ponadto Zamawiający nie dopełniając obowiązku ogłoszenia przetargu w Biuletynie Zamówień Publicznych dopuścił się naruszenia art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

**Art. 69.**

1. Każdy z dostawców lub wykonawców może zaproponować tylko jedną cenę i nie może jej zmienić. Nie prowadzi się żadnych negocjacji w sprawie ceny.
2. Zamawiający udziela zamówienia dostawcy lub wykonawcy, który zaoferował najniższą cenę.
3. Jeżeli nie można dokonać wyboru najkorzystniejszej oferty ze względu na to, że zostały złożone oferty o takiej samej cenie, zamawiający wzywa oferentów, którzy złożyli te oferty, do złożenia ofert dodatkowych.
4. Jeżeli wartość zamówienia przekracza równowartość kwoty 20.000 EURO, zamawiający zawiadamia niezwłocznie o wyborze oferty pozostałych oferentów, wskazując nazwę i siedzibę tego, którego ofertę wybrano, oraz cenę.
5. Jeżeli informacja o zapytaniu o cenę opublikowana została w Biuletynie Zamówień Publicznych, zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4, publikuje się w Biuletynie.

ust. 2

**orzecznictwo zespołu arbitrów****1. Wyrok ZA z dnia 15 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-072/99**

Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby Zamawiający w trakcie postępowania o udzielenie niniejszego zamówienia publicznego dokonał naruszeń przepisów ustawy w zarzucanym zakresie. Jak wynika z przedstawionych dokumentów oceny ofert dokonano 2 metodami średniej ważonej oraz średniej prostej. Obie metody wykazały, iż oferta wybrana przez Zamawiającego jest najkorzystniejsza cenowo. Nadmienić należy, iż w trybie zapytania o cenę jedynym kryterium jest cena i Zamawiający zgodnie z art. 69 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych udziela zamówienia oferentowi, który zaoferował najniższą cenę.

**2. Wyrok ZA z dnia 14 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-238/00**

Zespół Arbitrów zważył co następuje:

Stwierdzone w trakcie niniejszego postępowania fakty: ograniczenia liczby wezwań do składania ofert dodatkowych oraz stosowania i dopuszczania zarówno przez oferentów jak i Zamawiającego praktyk podwyższania cen przy składaniu ofert dodatkowych, a także prób włączania do oceny tych dodatkowych ofert, również i tych, które w pierwszej fazie postępowania miały ceny wyższe od innych już zaoferowanych (m.in. wbrew art. 69 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych) — skłaniają do przypomnienia i podkreślenia niektórych podstawowych założeń postępowania o zamówienie publiczne.

Obowiązująca ustawa o zamówieniach publicznych w jej całości, jak i w szczególności ustanowiony w niej tryb zapytania o cenę ma na celu przede wszystkim racjonalizowanie i zmniejszanie wydatkowania środków publicznych. Z tego względu jeżeli w toku postępowania o zamówienie publiczne prowadzonego w trybie zapytania o cenę nie dokonać wyboru oferty z uwagi na to, że zostały złożone oferty o tej samej cenie i Zamawiający wezwał oferentów, którzy złożyli te oferty, do złożenia ofert dodatkowych (art. 69 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych), to oznacza, że:

1. wezwanie do złożenia ofert dodatkowych w warunkach określonych w art. 69 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych może być nie tylko jednorazowe ale i wielokrotne,
2. dalszej ocenie w tym trybie podlegają wyłącznie oferty dodatkowe, w których nie oferuje się ceny wyższej od ceny już zaoferowanej przez ostatnim wezwaniem do złożenia ofert dodatkowych,
3. przy wyborze oferty najkorzystniejszej, w fazie oceny ofert dodatkowych, ocenie podlegają tylko oferty dodatkowe, i tylko te, które zostały złożone po ostatnim wezwaniu przez Zamawiającego.

W rozpatrywanej sprawie niezależnie od naruszenia wskazanych wyżej przesłanek celowościowych postępowania o zamówienie publiczne określonego ustawą z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych Zamawiający przez dopuszczenie do oceny końcowej i dokonanie wyboru oferty, której cena była znana oferentom składającym oferty dodatkowe i jednocześnie miała cenę wyższą od niektórych ofert złożonych wcześniej naruszył art. 69 ust. 2 wspomnianej ustawy nie udzielając zamówienia ofercie z najtańszą ceną oferowaną w tym przetargu. Pozostałe zarzuty odwołania nie skutkują obowiązkiem podjęcia rozstrzygnięcia odmiennego od ujętego w sentencji niniejszego wyroku.

W tym stanie rzeczy Zespół Arbitrów uznał, iż całe postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie umowy, a więc na mocy art. 27b ust. 1 pkt 4 należało je unieważnić.



**Art. 70.**

Zamówienie z wolnej ręki to tryb udzielenia zamówienia publicznego, w którym zamawiający udziela zamówienia po rokowaniach tylko z jednym dostawcą lub wykonawcą.

**Art. 71.**

1. Zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki tylko wtedy, gdy zachodzi jedna z następujących okoliczności:
  - 1) dokonuje zamówień dodatkowych, nie przekraczających 20% wartości uprzedniego zamówienia, a zachodzi konieczność zachowania tych samych norm, parametrów i standardów,
  - 2) zawiera umowę o przeprowadzenie badań, eksperymentu lub sporządzenie opinii naukowej,
  - 3) ze względu na szczególny rodzaj dostaw, usług lub robót budowlanych można je uzyskać tylko od jednego dostawcy lub wykonawcy,
  - 4) dokonuje zamówienia publicznego na twórcze prace projektowe oraz na prace z zakresu działalności twórczej w dziedzinie kultury i sztuki,
  - 5) można skorzystać tylko z jednego dostawcy lub wykonawcy w wyniku zastosowania dozwolonego zakresu preferencji krajowych,
  - 6) ze względu na szczególne okoliczności gospodarcze lub społeczne, których zamawiający nie mógł przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia.
  - 7) wartość zamówienia nie przekracza równowartości 3000 EURO lub udział środków publicznych w finansowaniu zamówienia nie przekracza równowartości 3000 EURO.
- 1a. Jeżeli wartość zamówienia przekracza równowartość kwoty 20.000 EURO, zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu.
2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zakres prac projektowych oraz tryb przeprowadzania konkursu na prace, o których mowa w ust. 1 pkt 4.
3. Zamówienie publiczne na twórcze prace projektowe oraz na prace z zakresu działalności twórczej w dziedzinie kultury i sztuki o wartości przekraczającej 100.000 EURO udziela się w trybie zamówienia z wolnej ręki poprzedzonego konkursem z zachowaniem przepisu ust. 2.

***orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego*****1. Wyrok NSA z dnia 22 maja 2000 Sygn. akt II S.A. 254/2000**

Zawarcie umowy w trybie zamówienia z wolnej ręki nastąpiło więc jeszcze przed wydaniem I decyzji z 30 września 1999 r. nr ZT/.../99 w sprawie przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, odmawiającej Zarządowi Miasta X zatwierdzenia trybu zamówienia z wolnej ręki. Co więcej, zawarta umowa w trybie wolnej ręki dotyczyła nie tylko dostarczania energii cieplnej w postaci wody grzewczej, ale również wybudowania i finansowania przez dostawcę dwóch olejowych kotłowni kontenerowych. Jest rzeczą oczywistą, że zatwierdzenie trybu zamówienia z wolnej ręki powinno nastąpić przed podjęciem czynności zmierzających już do realizacji zamówienia z wolnej ręki.

Skoro więc Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, przed wydaniem swojej drugiej decyzji (w trybie art. 127 § 3 k.p.a.) stwierdził, że zostało już udzielone zamówienie i to nawet — o czym nie wiedział — jeszcze przed podjęciem przez niego w sprawie pierwszej decyzji (z 30 września 1999 r.), to słusznie uchylił swoją decyzję z dnia 30 września 1999 r. i umorzył postępowanie w I instancji w sprawie zatwierdzenia trybu zamówienia z wolnej ręki na dostawę energii cieplnej dla potrzeb osiedla komunalnego w X.

ust. 1

***orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego*****2. Wyrok NSA z dnia 3 listopada 1999 r., Sygn. akt I S.A. 2128/98**

Należy zgodzić się z poglądem organu, iż zgodnie z treścią art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773), przyjęcie przetargu nie-

ograniczonego, jako podstawowego trybu udzielania zamówienia publicznego, pozwala na stosowanie innych trybów (wymienionych w art. 13 cyt. ustawy) tylko w sytuacjach ściśle określonych przez tę ustawę.

Trybem szczególnym stosowanym w sytuacjach, gdy zastosowanie przetargu lub innego konkurencyjnego trybu nie jest możliwe jest zamówienie z wolnej ręki.

Przepis art. 71 ust. 1 cyt. ustawy, odnoszący się do zamówienia z wolnej ręki, szczegółowo normuje zasady stosowania tego trybu. Zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki tylko wtedy, gdy zachodzi jedna z okoliczności wymienionych w art. 71 ust. 1 pkt 1—6 cyt. ustawy, a jeżeli wartość zamówienia przekracza równowartość 20.000 ECU, stosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Z uwagi na wartość przedmiotowych zamówień wynoszących ponad 20.000 ECU wymagały one zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu.

W stanie faktycznym sprawy istotą sporu, pomiędzy organem a zamawiającym, jest kwestia, czy zamówienie, dotyczące rodzaju prac wymienionych we wniosku, wymagało zachowania tych samych norm, parametrów i standardów, co i uprzednie zamówienia. Zamówienia takie muszą mieć charakter jednoznacznie wyływający z uprzednich norm, parametrów i standardów, a ich jednoznaczność nie powinna pozwalać na jakiegokolwiek odstępstwa. Może to istnieć, gdy z uwagi na unikatowe, niepowtarzalne cechy uprzednich prac, wykonanych w następstwie uprzedniego zamówienia, istnieją trudności w znalezieniu wykonawcy, materiałów czy rodzaju prac. Zbliżone parametry czy normy nie są przesłanką pozwalającą na zastosowanie zamówienia z wolnej ręki. Wykonanie elewacji, prac porządkowych, wykonanie dłuższego ogrodzenia czy też wymian obróbek blacharskich przez nowego wykonawcę, chociażby miała to być kontynuacja poprzednich prac, nie stwarza przesłanek do zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki.

Z tych względów stanowisko organu należało uznać za prawidłowe i zgodne z powołanymi przepisami prawa.

### **3. Wyrok NSA z dnia 22 marca 2000 r., Sygn. akt II S.A. 2169/99**

Zgodnie z ustawą z 10 czerwca 1994 r. podstawowym trybem udzielania zamówienia publicznego jest przetarg nieograniczony (art. 14). Odstąpienie od przetargu nieograniczonego i wybór innego trybu jest możliwy tylko w sytuacjach określonych w ustawie z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych. Art. 71 ust. 1 cytowanej ustawy zawiera enumeratywne wyliczenia sytuacji, w których można udzielić zamówienia z wolnej ręki. Spór dotyczy tego, czy w rozpatrywanej sprawie zachodzi jedna z sytuacji wymienionych w art. 71 ust. 1.

W ocenie Sądu, w świetle stanu faktycznego sprawy szczegółowo przedstawionego w części historycznej uzasadnienia nie zachodzi żadna z sytuacji z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych. Potrzebne roboty budowlane w zakresie brakujących obiektów zaplecza technicznego pralni i kuchni Szpitala Miejskiego w Y nie są ani zamówieniami dodatkowymi z art. 71 ust. 1 pkt 1, ani unikatowymi pracami, które można uzyskać tylko od jednego wykonawcy (art. 71 ust. 1 pkt 3), ani nie zachodzą obiektywne, szczególne okoliczności gospodarcze lub społeczne, których zamawiający nie mógł przewidzieć, ze względu na które jest wymagane natychmiastowe wykonanie zamówienia (art. 71 ust. 1 pkt 6) a mamy po prostu do czynienia z następstwami wadliwie, źle zorganizowanego procesu inwestycyjnego. Fakt, że wcześniej zgodzono się na wykonanie pewnych prac budowlanych w trybie zamówień z wolnej ręki nie przesądza bynajmniej o tym, że wszystkie kolejne prace budowlane w całym cyklu inwestycyjnym muszą uzyskać zgodę na wykonanie ich w trybie zamówień z wolnej ręki.

**pkt 4**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

### **4. Wyrok ZA z dnia 28 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-102/00**

Zamawiający mając zamiar udzielić zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych przeprowadził konkurs zgodnie z wydanym na podstawie tej ustawy rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie określenia zakresu twórczych prac projektowych (...) z dnia 5 sierpnia 1997r. (Dz. U. Nr 100, poz. 619). Jeden z uczestników konkursu wniósł protest, a następnie odwołanie, zarzucając Zamawiającemu niedotrzymanie warunków konkursu. Zamawiający uznał, iż na czynności dokonywane w trakcie konkursu środki odwoławcze nie przysługują. W piśmie zaś skie-

rowanym do uczestnika konkursu, które to pismo nie było rozstrzygnięciem protestu, dodatkowo podniósł, że zarzut jest niezasadny.

Zespół Arbitrów na podstawie dokumentów przedłożonych do akt sprawy oraz wyjaśnień stron na rozprawie zważył i ustalił, co następuje:

Zespół Arbitrów stoi na stanowisku, iż środki odwoławcze przysługują oferentom na każdą czynność Zamawiającego podjętą w postępowaniu zmierzającym do udzielenia zamówienia publicznego, którego szacunkowa wartość przekracza 30.000 EURO. Jedyne czynności, na które nie przysługują środki odwoławcze, wymienione są w art. 79 ust. 2 ustawy. Prawo do wnoszenia środków odwoławczych nie jest też uzależnione od trybu, w którym ma być udzielone zamówienie. W szczególności żaden z przepisów ustawy nie określa trybu zamówienia z wolnej ręki jako trybu, w którym wnoszenie środków odwoławczych byłoby niedopuszczalne. Zespół Arbitrów zgadza się, iż prawo wnoszenia środków odwoławczych na czynności Zamawiającego podejmowane w tym trybie jest najczęściej prawem iluzorycznym i w znacznym stopniu trudnym do zrealizowania. Jednak nie jest tak w każdym przypadku, a już na pewno nie jest tak w sytuacji, gdy Zamawiający wykonuje w tym trybie czynności określone ustawą i przepisami wykonawczymi, wydanymi na jej podstawie. Ma to miejsce w szczególności przy udzielaniu zamówienia na twórcze prace projektowe oraz prace z zakresu działalności twórczej w dziedzinie kultury i sztuki, gdzie Zamawiający zobowiązany jest ściśle przestrzegać przepisów ustawy oraz wspomnianego wyżej rozporządzenia.

Udzielenie zamówienia publicznego następuje faktycznie i prawnie dopiero w chwili podpisania umowy pomiędzy Zamawiającym i wybranym oferentem. Zatem wszelkie czynności Zamawiającego, z zastrzeżeniem art. 79 ust. 2, podejmowane na podstawie ustawy i zmierzające do wyboru najkorzystniejszej oferty czy też ustalenia jednego oferenta (w trybie z wolnej ręki) podlegają przepisom o środkach odwoławczych. Nie ma przy tym znaczenia, czy czynności te wykonywane są w postępowaniu przetargowym, negocjacyjnym czy konkursowym. Nie jest zatem zasadne stanowisko oparte na brzmieniu art. 71 ust. 3, iż czynności podejmowane przez Zamawiającego w konkursie, jako czynności poprzedzające udzielenie zamówienia publicznego, nie podlegają środkom odwoławczym. W istocie swej czynności podejmowane w innych trybach niż z wolnej ręki też są czynnościami poprzedzającymi udzielenie zamówienia publicznego.

Zamawiający w warunkach konkursu wyraźnie oświadczył, iż czynności podejmowane w konkursie zmierzają do wyboru najlepszej pracy i udzielenia autorowi pracy (oferentowi) zamówienia publicznego z wolnej ręki na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 4. Fakt, iż do udzielenia zamówienia z wolnej ręki wymagane jest jeszcze uzyskanie decyzji Prezesa UZP zatwierdzającej wybór trybu nie oznacza, że oferenci z tego powodu nie mogą korzystać ze swoich uprawnień. Oznacza to tylko dodatkowy obowiązek dla Zamawiającego, który musi być przez niego wykonany, zanim udzieli on zamówienia z wolnej ręki o wartości przekraczającej 20.000 EURO. Zresztą decyzję Prezesa UZP na wybór trybu należy uzyskać zanim rozpocznie się wykonywanie jakichkolwiek czynności właściwych dla danego trybu. Z żadnego zatem przepisu ustawy nie wynika, iż decyzję opartą na przepisie art. 71 ust. 1 pkt 4 należy uzyskać dopiero po przeprowadzeniu konkursu. Szczególnie dotyczy to sytuacji, gdy Zamawiający wykonuje czynności konkursowe na podstawie wspomnianego wyżej rozporządzenia, a ich celem jest wyłonienie wykonawcy, któremu zostanie udzielone zamówienie z wolnej ręki.

Mając powyższe na względzie Zespół Arbitrów rozpatrzył odwołanie merytorycznie i nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia. Przedmiotem zamówienia było opracowanie projektu koncepcyjnego architektoniczno-urbanistycznego. Wszelkie przepisy oraz uzgodnienia, jakich wymaga prawo, muszą mieć obligatoryjnie miejsce dopiero na etapie opracowywania projektu budowlanego. Na etapie projektu koncepcyjnego przedwczesne byłoby jednoznaczne przesądzenie jakichś rozwiązań, szczególnie że przepisy w tym zakresie przewidują możliwość uzyskania stosownych odstępstw. Stąd Zespół Arbitrów uznał, że na tym etapie projektowania Zamawiający miał możliwość dopuszczenia do oceny merytorycznej prac konkursowych o różnicowanym stopniu spełnienia wszystkich przepisów wynikających z prawa budowlanego. Oczywiście jest, że przepisy te będą musiały być w pełni uwzględnione przy opracowywaniu projektu budowlanego, czemu obecny projekt koncepcyjny nie stoi na przeszkodzie.

ust. 1a

*orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego*

#### **5. Wyrok NSA z dnia 28 maja 1999 r., Sygn. akt I S.A. 2226/98**

W świetle materiału dokumentacyjnego sprawy zaskarżonej decyzji nie można zarzucić naruszenia prawa. Zgodnie z art. 14 ustawy z 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) podstawowym trybem udzielania zamówienia publicznego jest przetarg nieogra-

niczony. Ustawa dopuszcza w art. 71 odstępianie od tego trybu jak również i innych przewidzianych powołaną ustawą opartych na zasadzie konkurencyjności w ściśle określonych tą normą przypadkach zezwalając na udzielenie — w takich przypadkach — zamówienia z wolnej ręki, tj. udzielenia zamówienia po rokowaniach tylko z jednym dostawcą lub wykonawcą, przy czym jeśli w myśl art. 71 ust. 1a wartość zamówienia przekracza równowartość kwoty 20.000 ECU zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Skarżący uważa, że jego prośba skierowana do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o zatwierdzenie trybu zamówienia publicznego z wolnej ręki do wykonania prac remontowych w 135 budynkach mieszkalnych związanych z usuwaniem skutków powodzi jaka miała miejsce w W. w lipcu 1997 r. (remonty piwnic, części parterowych, dachów, kanalizacji deszczowej), znajduje uzasadnienie w pkt 6 ust. 1 art. 71 cytowanej ustawy. Powołany przepis stanowi, że zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki gdy ze względu na szczególne okoliczności gospodarcze lub społeczne, których zamawiający nie mógł przewidzieć wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia. Ma słuszną twierdząc, że dla spełnienia przesłanek z pkt 6 ust. 1 art. 71 wymagane jest zaistnienie obiektywnie nieprzewidywalnych dla zamawiającego okoliczności gospodarczych lub społecznych, powodujących konieczność (związek przyczynowo-skutkowy) natychmiastowego (związek czasowy) udzielenia zamówienia. Innymi słowy dla zastosowania tej normy muszą wystąpić takie okoliczności gospodarcze lub społeczne, których zamawiający przy zastosowaniu należytej staranności nie mógł przewidzieć, a których zaistnienie pociąga za sobą potrzebę natychmiastowego podjęcia działań ze strony zamawiającego, zmierzających do niezwłocznego udzielenia zamówienia publicznego i wykonania go (przez dostawcę lub wykonawcę). W niniejszej sprawie nie zachodzą okoliczności przewidziane w cyt. art. 71 ust. 1 pkt 6, które by uzasadniały zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki. Podnoszona w skardze konieczność usuwania w substancji mieszkaniowej skutków powodzi jaka miała miejsce w lipcu 1997 r. nie może być uznana za okoliczność gospodarczą lub społeczną, której skarżący nie mógł przewidzieć w połowie roku 1998 r. (kiedy wystąpił z wnioskiem o zatwierdzenie zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki), ponieważ dotyczy to likwidacji następstw powodzi w blisko rok po tym zdarzeniu a więc w momencie kiedy zarówno rozmiar szkód wyrządzonych przez żywioł jak i związana z tym konieczność wykonania remontów była wnioskodawcy doskonale znana. Analiza wniosku z 25.05.1998 r. złożonego przez Zarząd Gospodarki Komunalnej W. do Prezesa UZP wskazuje, że tak naprawdę to wnioskodawca nie w rozmiarze i pilnej potrzebie wykonania remontów w budynkach mieszkalnych dotkniętych powodzią w 1997 r. upatrywał szczególnego zdarzenia o jakim mowa w pkt 6 ust. 1 art. 71 ustawy o zamówieniach publicznych uzasadniającego zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki, ile za taką szczególną okoliczność — gospodarczą lub społeczną — uważał otrzymanie w II kwartale 1998 roku kredytu bankowego, którego nie przewidywał. Kredyt ten musiał być wykorzystany w stosunkowo krótkim czasie, bo praktycznie w II półroczu 1998 roku i to tak naprawdę była ta szczegółowa okoliczność, która miała dawać podstawę do zastosowania do wykonania robót remontowych — ze środków kredytu bankowego — trybu zamówienia z wolnej ręki. Z omawianego wniosku wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że jakie roboty należało po powodzi wykonać by uchronić zasoby mieszkaniowe Gminy W. przed dekapitalizacją było wnioskodawcy dobrze znane. Roboty te nie znalazły się w planie finansowo-rzeczowym zarządcy tych zasobów mieszkaniowych sporządzonym na rok 1998 z powodu braku środków finansowych. Oznacza to, że skarżący wiedział jakie skutki mogą dla substancji mieszkaniowej nastąpić wskutek niewykonania remontów tych części budynków, które uległy uszkodzeniu wskutek zalania wodą i godził się na to (niezależnie co było przyczyną tego stanu).

W jakiej sytuacji przedstawiona we wniosku pilna potrzeba wykonania przedmiotowych remontów wynika zdaniem Sądu nie tyle z chęci zapobieżenia niszczeniu budynków mieszkalnych co konieczności wykorzystania w stosunkowo krótkim czasie niespodziewanie otrzymanych na ten cel środków finansowych. Ta zaś okoliczność nie odpowiada przesłance wskazanej w pkt 6 ust. 1 art. 71 ww. ustawy.

## **6. Wyrok NSA z dnia 22 kwietnia 1999 r., Sygn. akt I S.A. 1008/98**

Zatwierdzenie wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w trybie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych jest jednostronnym, władczym rozstrzygnięciem organu administracji państwowej w indywidualnej sprawie, mającym cechy decyzji administracyjnej. Do postępowania więc w tym przedmiocie mają zastosowanie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, ulega ono umorzeniu. W niniejszej sprawie organ zasadnie uznał, iż postępowanie o zatwierdzenie wyboru trybu zamówienia publicznego z wolnej ręki w sy-

tuacji zrealizowania już zamiaru (wykonania zawartej umowy) jest bezprzedmiotowe. Prawdopodobnie zostały zinterpretowane przepisy powołanej ustawy odnoszące się do formy postępowania, w której należy uzyskać zatwierdzenie dokonanego wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego z wolnej ręki. Zatwierdzenie tego wyboru powinno nastąpić bowiem przed przystąpieniem do udzielenia zamówienia, tj. przed podjęciem czynności zmierzających już do realizacji zamówienia z wolnej ręki. Zamówienie publiczne jest procesem składającym się z określonych czynności. Pierwszym etapem tego procesu jest wybór trybu zamówienia publicznego (art. 13). Następnie w zależności od trybu podejmowane są przewidziane w ustawie działania. Stosownie do art. 71 ust. 1a, zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu. Z tego przepisu oraz przepisu art. 9 ust. 1 pkt 1 wynika, iż zatwierdzenia wymaga sam wybór trybu udzielenia zamówienia z wolnej ręki, a nie dalsze czynności wynikające z tego wyboru. Spełnienie więc warunku zatwierdzenia tego trybu zamówienia musi nastąpić zanim dojdzie do rokowań z dostawcą lub wykonawcą (art. 70). Natomiast prezentowany przez skarżącego pogląd, iż zatwierdzenie to może nastąpić nawet już po wykonaniu zamówienia, nie jest trafny. Przeciwnie takiej interpretacji przepisu art. 71 ust. 1a, która sprowadzałaby w tym wypadku rolę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych do funkcji kontrolnej, przemawia zarówno usytuowanie tego organu w strukturze organów administracji państwowej, jako organu centralnego, ale przede wszystkim przyznane przez ustawę szczegółowe uprawnienia w stosunku do niektórych czynności podejmowanych w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia m.in. takie jak: wyrażenie zgody na skrócenie terminu składania ofert, na odstąpienie od obowiązku wnoszenia wadium, czy w określonej sytuacji na zawarcie umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu. Świadczy to, że ustawodawca wyposażył ten organ w funkcje nadzorcze, ale i współdecydujące. Ponadto, przy takiej interpretacji, co słusznie podniósł organ w odpowiedzi na skargę, przepisy tej ustawy musiałyby zawierać rozwiązania prawne dotyczące m.in. terminu składania wniosku o zatwierdzenie trybu zamówienia z wolnej ręki oraz skutków prawnych odmowy jego zatwierdzenia już po wykonaniu zamówienia. Natomiast, jak zasadnie podniesiono w skardze, organ użył w decyzji sformułowania „wyrażenie zgody na wybór trybu”, chociaż ustawa stosownie do przepisu art. 71 ust. 1a mówi o „zatwierdzeniu”. Sformułowań tych nie można stosować zamiennie, bowiem ustawa, w określonych sytuacjach, przewiduje konieczność uzyskania zgody Prezesa Urzędu. Przy czym z analizy przepisów ustawy można wyciągnąć wniosek, iż „zatwierdzenie przez Prezesa Urzędu” dotyczy wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego, a więc czynności poprzedzającej udzielenie zamówienia, natomiast „zgoda Prezesa Urzędu” dotyczy czynności podejmowanych już w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (art. 37 ust. 1, 38 ust. 4, 41 ust. 3, 81 ust. 2). Uchybienie to jednak w ocenie Sądu nie miało wpływu na wynik sprawy.



## **Rozdział 7**

### **Umowy w sprawach zamówień publicznych**

#### **Art. 72.**

1. Do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego i Kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej.
2. Umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna, jeżeli w postępowaniu o zamówienie publiczne poprzedzającym jej zawarcie doszło do naruszenia przepisów określonych w ustawie lub aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie i jeżeli to naruszenie miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W szczególności umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna, jeżeli zamawiający:
  - 1) nie dopełnił obowiązku zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych,
  - 2) udzielił zamówienia bez uzyskania wymaganej decyzji administracyjnej,
  - 3) dokonał wyboru oferty z rażącym naruszeniem ustawy,
  - 4) zawarł umowę bez wymaganej zgody przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu.
3. Umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia zawarte odpowiednio w specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub zaproszeniu.
4. W przypadkach określonych w ust. 2 i 3 Prezes Urzędu może wystąpić do sądu o stwierdzenie nieważności umowy w sprawie zamówienia publicznego w całości lub w części.

ust. 1

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 17 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-754/98**

Zespół Arbitrów uznał, że nie jest właściwy do rozpatrzenia zarzutów objętych protestem i późniejszym odwołaniem. Wszystkie zarzuty, które podnosi Odwołujący dotyczą kwestii zakresu przedmiotowego umowy, którą jako zwycięzca przetargu powinien zawrzeć z Zamawiającym. Zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 130, poz. 645 z późn. zm.) do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy kodeksu cywilnego i kodeksu postępowania cywilnego, w tym przepisy dotyczące organów właściwych do rozpatrywania sporów dotyczących zawierania umów tymi organami są sądy powszechne. Zespół Arbitrów nie mógł więc orzec co do kwestii objętych protestem i odwołaniem, gdyż wkroczyłby w ten sposób w obszar zastrzeżony dla właściwości sądów powszechnych.

ust. 2

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **2. Wyrok ZA z dnia 30 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1040/98**

Zamawiający w pkt V specyfikacji istotnych warunków zamówienia wymienił jedynie kryteria i ich wagi bez precyzyjnego opisu kryteriów i sposobów dokonywania oceny spełnienia warunków wymaganych od wykonawców. Takie sformułowanie specyfikacji prowadzi do dowolnej oceny ofert. Zdaniem

Zespołu Arbitrów uzasadniony jest zarzut Odwołującego, iż treść § 5 projektu umowy, która jest załącznikiem do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, narusza zasadę równości stron i wykracza poza intencje ustawodawcze.

Uzasadniony jest również zarzut Odwołującego się naruszenia art. 72 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych i paragrafu 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30.12.1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy oraz form tego zabezpieczenia (Dz. U. z 1994 r. Nr 140, poz. 794). Wyżej wymienione przepisy wymieniają kilka form wniesienia zabezpieczenia pozostawiając wykonawcy wybór formy zabezpieczenia. Prawo wyboru form zabezpieczenia jest prawem wykonawcy i nie może być ograniczone przez Zamawiającego. Stwierdzenie Zamawiającego w rozstrzygnięciu protestu, że „w projekcie umowy Zamawiający może określić tylko jedną formę zabezpieczenia, ale na wniosek wybranego oferenta Zamawiający powinien zmienić w tym zakresie umowę zgodnie z wnioskiem” jest nietrafne i pozbawione podstawy prawnej. Przeciwnie, jeżeli Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarł ogólne warunki umowy lub wzór umowy — umowa nie może zawierać w stosunku do nich jakichkolwiek zmian.

### **3. Wyrok ZA z dnia 28 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-457/99**

Stosownie do art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10.06.1994 r. postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadku, gdy... postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy.

Przesłanki nieważności umowy o zamówienie publiczne określają przepisy kodeksu cywilnego oraz kodeksu postępowania cywilnego, o ile przepisy ustawy o zamówieniach publicznych nie stanowią inaczej. Zgodnie z art. 72 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna, jeżeli w postępowaniu o zamówienie publiczne poprzedzającym jej zawarcie doszło do naruszenia przepisów określonych w ustawie albo aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie i jeżeli to naruszenie miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

### **4. Wyrok ZA z dnia 30 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-894/99**

Zespół Arbitrów, z uwagi na treść żądania przedstawionego przez Odwołującego się, tj. unieważnienie przetargu z uwagi na to, iż postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy, uznał, iż przedłożony w sprawie materiał dowodowy nie daje mu podstaw do stwierdzenia, iż podane przez Odwołującego się wady postępowania, w szczególności dotyczące prowadzenia protokołu, są wadami uniemożliwiającymi zawarcie ważnej umowy. Nie wpływają one bowiem na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Tym samym nie wyczerpują przesłanek unieważnienia umowy, o których mowa w art. 72 ust. 2 ustawy. Niewłaściwe prowadzenie protokołu, polegające w szczególności na braku wypełnienia poz. 22, 22a i 22b, oraz przedwczesnym wypełnieniu poz. 27, jakkolwiek jest naruszeniem obowiązujących w tej mierze zasad, to jednak nie prowadzi z ww. względów do stwierdzenia niemożliwości zawarcia ważnej umowy.

### **5. Wyrok ZA z dnia 11 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-949/99**

Zespół Arbitrów postanowił uwzględnić odwołanie i unieważnić czynność polegającą na unieważnieniu postępowania o zamówienie publiczne a tym samym przychylił się do żądań Odwołującego się z uwagi na niewystąpienie w przedmiotowej sprawie okoliczności wskazanych w art. 27b ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10.06.1994 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.). Cytowany wyżej art. 27b ust. 1 zawiera zamknięty katalog przesłanek prowadzących do unieważnienia postępowania przetargowego. Zdaniem Zespołu Arbitrów w przedmiotowej sprawie ani bezpośrednio ani też pośrednio nie wystąpiły okoliczności umożliwiające Zamawiającemu unieważnienie postępowania. Powoływanie w tym kontekście przepisu art. 72 ustawy nie znajduje uzasadnienia, bowiem błędy, którymi niewątpliwie obarczona jest specyfikacja, nie mogą być uznane za rażące naruszenie prawa skutkujące nieważnością umowy.

### **6. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1173/99**

Stosownie do przepisu par. 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30.12.1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne



jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy oraz form tego zabezpieczenia (Dz. U. Nr 140, poz. 794) Zamawiający zobowiązany jest do żądania od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli przewidywana wartość robót budowlanych będących przedmiotem zamówienia publicznego przekracza równowartość kwoty 20.000 EURO.

Bezsporne jest w niniejszej sprawie, że Zamawiający nie posiada dokumentacji projektowej ani specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót a także, że nie sporządził kosztorysu inwestorskiego ani nie zawarł w specyfikacji obowiązku zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez wykonawcę. W tym stanie rzeczy ze względu na rażące naruszenie przez Zamawiającego wyżej oznaczonych przepisów ustawy oraz przepisów wykonawczych postępowanie o zamówienie publiczne należało unieważnić w całości w oparciu o przepis art. 90 ust. 2 i 3 w związku z art. 27b ust. 1 pkt 4 i art. 72 ust. 2 pkt 3 ustawy.

***orzecznictwo sądu powszechnego***

**7. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 listopada 1998 r., Sygn. akt I ACa 779/98**

(...) Ustawa o zamówieniach publicznych w brzmieniu przed nowelizacją (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 778) nie przewidywała sankcji nieważności umów o zamówienia publiczne, gdy w postępowaniu o zamówienia publiczne poprzedzającym jej zawarcie doszło do naruszenia przepisów ustawy lub aktów wykonawczych do tej ustawy i to naruszenie miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Sankcja ta wprowadzona została nowelą do ustawy i obowiązuje od 17 listopada 1997 r. Okoliczność ta nie daje podstawy do przyjęcia, że pominięcie przez strony całkowicie postępowania przetargowego przed realizacją dostaw sprzętu medycznego nie skutkowało nieważności tych czynności tylko dlatego, że w dacie realizacji dostaw ustawa nie przewidywała skutku nieważności z tego powodu.

**pkt 1**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**8. Wyrok ZA z dnia 9 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-829/98**

Zamawiający, jak ustalono w wyniku rozprawy oraz w oparciu o przedstawione w sprawie dokumenty nie dopełnił obowiązku zamieszczenia ogłoszenia o przetargu w Biuletynie Zamówień Publicznych, mimo że wartość zamówienia znacząco przekraczała 30.000 ECU. Stanowi to obligatoryjną przesłankę unieważnienia przetargu zgodnie z art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Mając także na uwadze art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych takie postępowanie Zamawiającego prowadziło do nierównego traktowania wszystkich podmiotów, które potencjalnie mogłyby ubiegać się o to zamówienie publiczne.

Postępowanie Zamawiającego godzi także w zasady zachowania uczciwej konkurencji.

Ponadto Zespół Arbitrów wskazuje, że zgodnie z art. 72 ust. 2 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych niedopełnienie obowiązku zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych skutkuje bezwzględną nieważnością zawartej umowy.

**pkt 2**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**9. Wyrok ZA z dnia 3 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1279/99**

Zespół Arbitrów ustalił w oparciu o oświadczenia stron i złożone w sprawie dokumenty, że Zamawiający przesłał informację o wyborze oferty firmy (...) faksem do firmy (...) w dniu 8.12.1999 r. zaś umowę w przedmiocie dostawy aparatu RTG zawarł w dniu 15.12.1999 r. w godzinach porannych.

Zdaniem Zespołu postępując w opisany wyżej sposób Zamawiający naruszył zasadę równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne (art. 16 i art. 18 ust. 1 w związku z art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych) oraz zakaz prowadzenia negocjacji po złożeniu ofert ostatecznych (art. 66 ust. 3 ustawy). Informując firmę (...) o wyborze oferty firmy (...) siódmego dnia po

dokonaniu tego wyboru, Zamawiający naruszył art. 50 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Ustne negocjacje w przedmiocie ceny i typu aparatu stanowią naruszenie art. 37 ust. 1 ustawy. Zawierając natomiast umowę w 7 dniu od dokonania wyboru oferty, Zamawiający naruszył art. 51 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

Zawarcie umowy przed przekazaniem informacji o zmianie decyzji o wyborze oferty stanowi zdaniem Zespołu Arbitrów próbę obejścia art. 72 ust. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych, który zakazuje zawarcia umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu. Wskazane wyżej naruszenia ustawy należy zdaniem Zespołu Arbitrów ocenić mianem rażących. Oddalając odwołanie Zespół Arbitrów miał jednak na względzie treść art. 86 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, który uzależnia możliwość skutecznego złożenia odwołania od objęcia zdarzeń opisanych w odwołaniu w uprzednim proteście.

Tymczasem Odwołujący nie złożył protestu w odniesieniu do opisanych wyżej nieprawidłowości. W toku postępowania ustalono, że Odwołujący otrzymał w efekcie druk ZP-1 aczkolwiek ze znacznym opóźnieniem. Jeżeli zaś chodzi o zarzut wadliwego sporządzenia SIWZ to Zespół uznał ten zarzut za spóźniony w świetle art. 82 ust. 1 ustawy.

Ze względu na powyższe orzeczono jak w sentencji. Mimo negatywnej oceny postępowania Zamawiającego Zespół Arbitrów miał na względzie różnice między treścią protestu i odwołania co przesądziło o wyniku sprawy. Wbrew stanowisku Odwołującego Zespół ten nie jest władny do stwierdzenia nieważności zawartej umowy ani też do występowania o stwierdzenie jej nieważności (art. 72 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych).

**pkt 3**

**orzecznictwo zespołu arbitrów**

**10. Wyrok ZA z dnia 22 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-892/98**

Zespół Arbitrów ustalił, że przedmiotem zamówienia była dostawa foteli do (...). Postępowanie prowadzone było w trybie przetargu ograniczonego. Do przetargu zaproszono 4 oferentów. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia na dostawę i montaż foteli przewidziano spotkanie oferentów, które się odbyło. Na tę okoliczność Zamawiający nie sporządził protokołu. W dniu 25 września 1998 r. miało miejsce otwarcie ofert. Po otwarciu ofert Zamawiający poprosił oferentów obecnych na otwarciu na dodatkowe rozmowy. W trakcie rozprawy potwierdziły to obie strony sporu. W trakcie tych rozmów dokonywano prezentacji foteli. Ponadto członkowie komisji Zamawiającego prowadzili rozmowy z oferentami w zakresie możliwości rozłożenia płatności na raty. Zostało to potwierdzone oświadczeniami obu stron.

Nadto potwierdziły się zarzuty Odwołującego co do błędów w punktacji i metodyce obliczania wartości w poszczególnych kryteriach ocen.

Równocześnie zdaniem Zespołu Arbitrów niedopuszczalny jest wybór oferty, w której to oferent stwierdza, że dostarczy wymagane atesty na oferowany przedmiot zamówienia dopiero po zawarciu umowy. Zespół Arbitrów uznał, że Zamawiający prowadząc postępowanie o zamówienie publiczne naruszył art. 44 ust. 2 i art. 27b ust. 1 pkt 4 w związku z art. 72 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. W ocenie Zespołu Arbitrów rozmowy, które miały miejsce po otwarciu ofert miały charakter negocjacji. Stąd też Zespół Arbitrów uznał, że przedmiotowe postępowanie o zamówienie publiczne dotknięte jest wadą nieważności.

**11. Wyrok ZA z dnia 26 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-292/00**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu rozprawy i na podstawie dokumentacji postępowania o zamówienie publiczne ustalił i zważył co następuje:

Bezsporne jest, iż przedmiot zamówienia stanowi:

- wykonanie audytów energetycznych (skróconych) dla obiektów objętych modernizacją systemu ciepłowniczego,
- wykonanie projektu technicznego wraz z uzgodnieniami,
- demontaż istniejących źródeł ciepła oraz kompletacja i wykonanie nowego proekologicznego systemu ciepłowniczego dla obiektów objętych modernizacją,
- rozruch systemu, które to prace (roboty) mają być wykonane w całości ze środków finansowych oferenta, a także eksploatacja systemu w okresie umożliwiającym odzyskanie zaangażowanych środków finansowych (część IV pkt 1 SIWZ).

Określony w powyższy sposób przedmiot zamówienia nie spełnia wymogów ustalonych w art. 17 ust. 1 i ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Tak określony przedmiot zamówienia nie przesądza także, iż w wyniku zamówienia będą wydatkowane środki publiczne w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy o zamówieniach publicznych.

Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 2 pkt 9 zobowiązuje Zamawiającego do określenia z należytą starannością wartości szacunkowej zamówienia. Zamawiający oświadczył na rozprawie, iż nie określił wartości szacunkowej zamówienia, gdyż czynność tę pozostawił oferentom. Według Zamawiającego wartość przedmiotu zamówienia mogła być różna w zależności od przyjętego przez oferentów zakresu modernizacji systemu ciepłowniczego.

Stosownie do przepisu art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnia się w przypadku gdy Zamawiający określił przedmiot zamówienia w sposób niezgodny z zasadami określonymi w ustawie albo postępowanie obarczone jest wadą uniemożliwiającą zawarcie ważnej umowy.

Zgodnie z art. 72 ust. 2 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna, jeżeli w postępowaniu o zamówienie publiczne poprzedzającym jej zawarcie doszło do naruszenia przepisów określonych w ustawie i jeżeli to naruszenie miało wpływ na wynik postępowania. W szczególności umowa jest nieważna jeżeli Zamawiający dokonał wyboru oferty z rażącym naruszeniem ustawy.

### **12. Wyrok ZA z dnia 18 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-397/00**

Zespół Arbitrów ustalił, że zgodnie z SIWZ pkt IX.3 oferenci byli związani ofertą do dnia 4.03.2000 r. W sprawie tej Odwołujący się złożył w dniu 1.03.2000 r. protest do Zamawiającego. Protest ten ostatecznie został rozstrzygnięty wyrokiem Zespołu Arbitrów z dnia 27.03.2000 r. sygn. akt UZP/ZO/0-174/00. W tej sytuacji okres związania ofertą został przerwany na czas od dnia 1.03.2000 r. do dnia 27.03.2000 r. Oferenci pozostawali związani swoją ofertą jeszcze przez okres trzech dni, tj. do dnia 30.03.2000 r.

Wymieniony wyżej wyrok Zespołu Arbitrów uwzględniał odwołanie i nakazywał powtórzenie czynności przetargowych od oceny ofert.

Jak ustalił Zespół Arbitrów Zamawiający w ww. okresie 3 dni nie podjął żadnych czynności, a w szczególności nie wystąpił do żadnego z oferentów o przedłużenie terminu związania ofertą przez dalszy czas oznaczony, jak również nie wystąpił o zgodę na dalsze przedłużenie okresu ważności wadium (art. 40 ustawy o zamówieniach publicznych).

W tej sytuacji Zespół Arbitrów uważa, że składający oferty oferenci przestali być nimi związani.

W związku z tym wniesienie w dniu 17.04.2000 r. protestu a następnie odwołanie nie było w tej sytuacji w ogóle dopuszczalne.

Tym samym Zespół Arbitrów uważa, że zachodzą przesłanki, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20.08.1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz.U. Nr 73, poz. 815) do oddalenia odwołania bez przeprowadzania rozprawy.

Zespół Arbitrów uważa, że w opisanej wyżej sytuacji termin związania ofertami wygaś w stosunku do wszystkich oferentów, tym samym Zamawiający zawierając umowę o udzielenie zamówienia publicznego naruszyłby przepisy ustawy.

ust. 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **13. Wyrok ZA z dnia 26 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-735/99**

Przy rozstrzygnięciu sprawy Zespół Arbitrów miał także na uwadze przepis art. 44 ustawy o zamówieniach publicznych, zgodnie z którym Zamawiający jest związany warunkami i wymaganiami zawartymi w SIWZ, a oferent treścią złożonej oferty oraz postanowienia art. 72 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, który stanowi, że umowa w sprawie zamówienia publicznego jest nieważna w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia zawartej w SIWZ.

**Art. 73.**

**Umowy w sprawach zamówień publicznych nie mogą być zawierane na czas nie oznaczony. Zawarcie umowy na czas dłuższy niż 3 lata wymaga wcześniejszej zgody Prezesa Urzędu.**

***orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 14 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-802/99**

Zarzut naruszenia art. 73 ustawy o zamówieniach publicznych nie potwierdził się. Zamawiający okazał stosowną decyzję Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 10.09.1998 r. wyrażającą zgodę na zawarcie umowy na okres dłuższy niż 3 lata.

***orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego*****2. Wyrok NSA z dnia 14 marca 2000 r. Sygn. akt II S.A. 2491/99**

Zgodnie z art. 73 ustawy z dnia 10 czerwca o zamówieniach publicznych, umowy w sprawach zamówień publicznych nie mogą być zawierane na czas nie oznaczony. Zamawiający chcąc zawrzeć umowę na czas dłuższy niż trzy lata jest obowiązany uzyskać zgodę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Zgoda taka może być wydana jedynie w uzasadnionych przypadkach. Warunki zgody nie zostały zdefiniowane, ale chodzi o ograniczenie przypadków zawierania tego rodzaju umów do sytuacji szczególnych, kiedy warunki obiektywne uniemożliwiają wcześniejsze wykonanie zamówienia.

Strona skarżąca nie przedstawiła argumentów za tym, że warunki obiektywne uniemożliwiają wykonanie zamówienia w terminie nie dłuższym niż 3 lata. Podała tylko argumenty ekonomiczne wynikające z tego, że przy umowie 5-letniej dostawie energii cieplnej zobowiązał się do nieodpłatnego przekazania i zainstalowania wężła ciepłego.

Słusznie zwrócił uwagę Prezes Urzędu, że trudno mówić tu o nieodpłatnym przekazaniu i zainstalowaniu wężła ciepłego, skoro czas trwania umowy jest zapewne czasem spłaty należności (w pobieranej opłacie za dostarczane ciepło) za zainstalowanie wężła ciepłego. Przekazanie i zainstalowanie wężła ciepłego i uzależnienie od tego długości umowy (ponad ustawowy okres) nie jest „obiektywnym warunkiem uniemożliwiającym wykonanie zamówienia w terminie nie dłuższym niż 3 lata”. Zawarcie umowy na tak długi okres, tylko z powodu podanego przez stronę skarżącą, może spowodować ograniczenie w przyszłości możliwości uzyskania lepszych warunków realizacji zamówienia. Sąd nie stwierdził więc naruszenia przez zaskarżoną decyzję art. 73 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych lub innych przepisów prawa i dlatego na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym skargę oddalił.

**Art. 74.**

**Umowy w sprawach zamówień publicznych, o wartości powyżej 3000 EURO, wymagają pod rygorem nieważności zachowania formy pisemnej, chyba że przepisy odrębne wymagają innej formy szczególnej.**

***orzecznictwo sądu powszechnego*****1. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 listopada 1998 r. Sygn. akt I ACa 779/98**

(...) Rachunki uproszczone nie są i nie mogą być utożsamiane z umową, jak również z formą pisemną pod rygorem nieważności.

**Art. 75.**

1. Zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy może być wnoszone w pieniądzu, obligacjach państwowych, poręczeniach oraz gwarancjach bankowych, gwarancjach ubezpieczeniowych, zastawach na papierach wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa, a za zgodą zamawiającego — w akcjach dopuszczonych do obrotu i notowań giełdowych lub wekslach oraz poręczeniach osób fizycznych lub osób prawnych. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie może przekraczać dwukrotnej wartości zastrzeżonych kar umownych lub 10% wartości zamówienia.
- 2a. Jeżeli zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu, zamawiający zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszonym o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek dostawcy lub wykonawcy.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wartość zamówień, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, wysokość zabezpieczenia oraz szczegółowe zasady jego zwrotu.

ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 7 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1063/98**

Żądanie zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest uprawnieniem Zamawiającego. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30.12.1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy oraz form tego zabezpieczenia w § 5 wyraźnie wskazuje, że zabezpieczenie poprzez potrącenia z faktur za częściowo wykonane roboty może być przyjęte jedynie za zgodą Zamawiającego.

Zdaniem Zespołu Arbitrów możliwość przyjęcia tej formy zabezpieczenia powinna wynikać wyraźnie ze specyfikacji. Z materiału zebranego w sprawie wynika, że Zamawiający nie dopuszczał takiej formy zabezpieczenia. Brak więc było podstaw do tego aby oferent mógł w tej formie zabezpieczyć wykonanie umowy. Żaden z oferentów w trakcie postępowania o zamówienie publiczne, w tym Odwołujący, nie składali do Zamawiającego zapytań czy mogą zabezpieczyć należyte wykonanie umowy poprzez potrącanie z faktur. Stąd zarzut bezpodstawnego odrzucenia przez Zamawiającego oferty Zespół Arbitrów uznał za niezasadniony.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów***2. Wyrok ZA z dnia 29 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-910/98**

Materiał dowodowy ujawniony w trakcie rozprawy nie potwierdził zarzutów odwołania. Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych weksel należy do form fakultatywnych, które mogą być stosowane, gdy Zamawiający wyrazi na to zgodę tzn. w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wprowadzi zapis dopuszczający możliwość ich zastosowania. W przedmiotowej sprawie specyfikacja istotnych warunków zamówienia w rozdziale 6 pkt V wyraźnie wykluczyła możliwość złożenia zabezpieczenia w formie weksla. W tym zakresie oferta Odwołującego nie spełnia wymagań Zamawiającego określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i na podstawie art. 27 a podlega odrzuceniu. Podstawą odrzucenia jest niezachowanie wymaganej formy i nie ma znaczenia, że wykonana czynność prawna wywołuje te same lub podobne skutki prawne.

Art. 44 ust. 2 ustawy zabrania dokonywania jakichkolwiek zmian w treści złożonej oferty, a więc późniejsza deklaracja Odwołującego o możliwości złożenia zabezpieczenia w formie gwarancji bankowej nie miała już istotnego wpływu na ocenę formalną oferty.

**3. Wyrok ZA z dnia 3 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-628/99**

Zespół Arbitrów podziela pogląd odwołującego, że postanowienia specyfikacji są niezgodne z art. 75 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Istotnie oferent powinien móc wybrać dogodną dla siebie formę zabezpieczenia, a zamawiający nie powinien być ograniczać form ustawowych. Wadliwość specyfikacji była znana odwołującemu począwszy od dnia zapoznania się z jej treścią. Zamierzając zadeklarować zabezpieczenie w formie nie przewidzianej specyfikacją oferent mógł żądać w tym zakresie wyjaśnień w trybie art. 36 ustawy lub postanowienia specyfikacji skutecznie oprotestować. Takich aktów staranności nie dokonał w terminach przewidzianych ustawą narażając się w konsekwencji na złożenie oferty nie spełniającej wszystkich wymogów określonych w specyfikacji, co spowodowało jej odrzucenie na podstawie art. 27a pkt 2 ustawy.

**Art. 76.**

1. Zakazuje się zmian postanowień zawartej umowy oraz wprowadzania nowych postanowień do umowy, niekorzystnych dla zamawiającego, jeżeli przy ich uwzględnieniu należałoby zmienić treść oferty, na podstawie której dokonano wyboru oferenta, chyba że konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.
2. Zmiana umowy dokonana z naruszeniem przepisu ust. 1 jest nieważna.
3. Prezes Urzędu może wystąpić do sądu o stwierdzenie nieważności zmian, o których mowa w ust. 1.

***orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 11 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-083/98**

Na podstawie zebranego materiału w sprawie oraz wyjaśnień stron udzielonych na rozprawie Zespół Arbitrów stwierdził, co następuje:

1. Nieprecyzyjnie określono przedmiot zamówienia (art. 35 ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych), ujęty zarówno w kosztorysie jak i § 2 ust. 2 projektu umowy co polega między innymi na dopuszczeniu zmian w przedmiocie umowy na etapie jej realizacji bez określenia zasad ich wprowadzania. Wyjaśnienia Zamawiającego, podające za przykład na uzasadnienie zapisu § 2 umowy „może wystąpić budowa autostrady, w związku z czym zakres robót się zmniejszy”. Zespół Arbitrów stwierdził, iż Zamawiającemu przysługuje możliwość zmiany warunków umowy w tym przedmiocie zamówienia w trybie art. 76 ust. 1 ustawy, dopuszczającym możliwość wprowadzenia takich zmian, o ile wynikają one z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.

**Art. 77.**

**W razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie miesiąca od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim wypadku dostawca lub wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy.**

***orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 17 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-828/99**

Odwołanie należało uwzględnić albowiem unieważnienie przetargu przez Zamawiającego było bezpodstawne, zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym lub co najmniej przedwcześnie z uwagi na przyszłe okoliczności. Zamawiający unieważnił bowiem przetarg powołując się na rzeko-

me okoliczności z przepisu art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych, a mianowicie na uprzednie określenie przedmiotu zamówienia w sposób niezgodny z zasadami wyrażonymi w ustawie oraz na zaistnienie wady uniemożliwiającej zawarcie ważnej umowy.

Określenie przedmiotu zamówienia z ewentualnym pominięciem wymogu deklarowania zgodności właściwości zamawianego produktu z wymaganiami PN lub z pominięciem obowiązku dołączenia do oferty stosownego certyfikatu na PN nie jest naruszeniem ustawy. W szczególności z przepisu art. 17 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wynika jedynie obowiązek przestrzegania przy opisie przedmiotu zamówienia wymagań PN, a nie obowiązek ich wyraźnego powoływania w tym opisie. Natomiast dyspozycja art. 237 kodeksu pracy nasuwa jedynie konieczność, aby przy dopuszczaniu „odzieży roboczej” do użytkowania przez personel, dopuszczać tylko taką odzież, która spełnia wymagania PN. Zamawiający mógł więc w umowie zawieranej z wybranym oferentem zastrzec konieczność dochowania odpowiednich parametrów dostarczanej odzieży. Dopiero gdy zastrzeżenie tego rodzaju nie byłoby możliwe należało rozważyć ewentualność zastosowania przepisu art. 27b ust. 1 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Poza tym Zamawiający w trakcie wykonywania umowy mógł, napotykać trudności w egzekwowaniu wymagań PN, odwołać się do przepisu art. 77 ustawy o zamówieniach publicznych i doprowadzić do rozwiązania umowy.

**Art. 78.**

**(skreślony).**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**1. Wyrok Za z dnia 30 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1040/98**

(...) Również uzasadniony jest zarzut wadliwego sformułowania § 17 projektu umowy. Ten zapis Zamawiającego w projekcie umowy oparty był na treści art. 78 ustawy o zamówieniach publicznych, który w chwili obecnej został z ustawy wykreślony, a zatem intencją ustawodawcy było wyeliminowanie tzw. postępowania reklamacyjnego.





## **Rozdział 8**

### **Protesty i odwołania**

#### **Art. 79.**

- 1. Dostawcom lub wykonawcom, których interes prawny doznał uszczerbku w wyniku naruszenia przez zamawiającego określonych w ustawie zasad udzielania zamówień, przysługują środki odwoławcze przewidziane w niniejszym rozdziale.**
- 2. Postępowaniu odwoławczemu nie podlega:**
  - 1) wybór trybu postępowania w sprawie o udzielenie zamówienia publicznego,**
  - 2) zastosowanie preferencji krajowych,**
  - 3) odrzucenie wszystkich ofert.**

#### **ust. 1**

#### *orzecnictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 14 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-495/98**

Błędne jest stanowisko Zamawiającego co do stwierdzenia, iż pisma zatytułowanego „Protest” nie można uznać za protest w rozumieniu art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący podnosząc zarzuty, że jego oferta nie została wybrana jako najkorzystniejsza wykazał interes prawny.

#### **2. Wyrok ZA z dnia 17 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-756/98**

Z treści art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wynika, iż dostawcom bądź wykonawcom, których interes prawny doznał uszczerbku w wyniku naruszenia przepisów ustawy przez Zamawiającego przysługują określone tą ustawą środki odwoławcze. Skoro — jak miało to miejsce w niniejszej sprawie — Odwołujący powierzył, umownie zlecił obronę tegoż interesu drugiemu podmiotowi, wiążąc się z nim stosowną umową (konsorcjum), a podmiot ten odmawia podjęcia czynności mających ten interes prawny chronić, to ewentualne spory na tym tle mogą być rozpatrywane jedynie przed sądem powszechnym. W niniejszym, regulowanym ustawą o zamówieniach publicznych postępowaniu wnioski zawarte w odwołaniu jako pochodzące od podmiotu nie mającego samodzielnych uprawnień do występowania jako uczestnik postępowania, należało oddalić.

#### **3. Wyrok ZA z dnia 7 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-825/98**

Analizując treść zarzutów zawartych w proteście Zespół Arbitrów uznał, że w przedmiotowym stanie faktycznym nie są spełnione wszystkie warunki, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) niezbędne do wszczęcia postępowania odwoławczego. Przepis ten stanowi bowiem, że warunkiem wszczęcia postępowania odwoławczego jest naruszenie przez Zamawiającego ustawy, wystąpienie uszczerbku w interesie prawnym uczestnika postępowania oraz związek przyczynowy pomiędzy naruszeniem ustawy a naruszeniem interesu prawnego tego uczestnika. Jakkolwiek niewskazanie w zawiadomieniu okoliczności, na które powoływał się protestujący mimo braku wyraźnego sprecyzowania w ustawie takiego nakazu jest uchybieniem, które należy wyprowadzić z treści ust. 3 tego artykułu, to jednak zdaniem Zespołu Arbitrów w przedmiotowym stanie faktycznym nie wystąpił uszczerbek w interesie prawnym wykonawcy na skutek tego uchybienia a zatem nie istnieje także niezbędny związek przy-

czynowy. Oferta Odwołującego została bowiem wybrana przez Zamawiającego. Ewentualne przyłączenie się przez niego do protestu godziłoby zatem w jego interes prawny. Ten sam brak uszczerbku w interesie prawnym Odwołującego się jest przyczyną nieuwzględnienia drugiego z zarzutów, to jest uchybienia siedmiodniowego terminu określonego do rozpatrzenia protestu.

#### **4. Wyrok ZA z dnia 5 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-952/98**

Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych dostawcom lub wykonawcom, których interes prawny doznał uszczerbku w wyniku naruszenia przez Zamawiającego określonych w ustawie zasad udzielania zamówienia, przysługują środki odwoławcze. Zdaniem Zespołu Arbitrów Odwołującemu środki odwoławcze w niniejszej sprawie nie przysługiwały, gdyż nie był stroną postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia. Co prawda dla wszczęcia postępowania odwoławczego nie jest wymagane, aby dostawca (wykonawca) był uczestnikiem postępowania w sprawie danego zamówienia. Protest może bowiem złożyć zarówno ten, który już nie jest uczestnikiem postępowania albo został z niego wykluczony jak i ten wykonawca, który w przetargu ograniczonym nie otrzymał zaproszenia do udziału w przetargu. W niniejszej sprawie mamy jednak do czynienia z przetargiem nieograniczonym i środki odwoławcze przysługują tylko uczestnikom postępowania. Odwołujący nie przystąpił do przetargu, choć miał wszelkie ku temu możliwości. Odwołujący nie sprecyzował również na czym polega ewentualny uszczerbek w naruszeniu interesu prawnego jakiego doznał jak i nie wskazał jakie zasady udzielania zamówienia publicznego określone w ustawie naruszył Zamawiający.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 23 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1020/98**

W myśl przepisu art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) dostawcom i wykonawcom, których interes prawny doznał uszczerbku w wyniku naruszenia przez Zamawiającego określonych w ustawie zasad udzielania zamówienia przysługują środki odwoławcze przewidziane w tej ustawie. Tym niemniej złożenie protestu jak i odwołanie jest oświadczeniem woli, które mogą złożyć osoby tylko do tego uprawnione. Z odpisu rejestru handlowego dotyczącego firmy Odwołującego wynika, że uprawnionymi do reprezentowania spółki są dwaj członkowie zarządu łącznie lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem lub dwaj prokurenci. Tymczasem protest został złożony tylko przez jednego prokurenta, a odwołanie przez jednego prokurenta i dyrektora (...), który nie jest ani prokurentem, ani członkiem zarządu.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 4 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1070/98**

Podstawę rozstrzygnięcia stanowi zatem merytoryczne zbadanie zasadności zarzutu naruszenia zasad określonych w pkt 7.2.3 specyfikacji istotnych warunków zamówienia, tj. dokonywanie oceny stanu technicznego kompaktora bez przeprowadzenia oględzin maszyn, a jedynie z uwzględnieniem roku produkcji maszyny. Zarzut ten znalazł potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym. Zamawiający odstąpił od przeprowadzenia oględzin nie dokonując modyfikacji dokumentów zawierających specyfikację istotnych warunków zamówienia i nie powiadamiając o tym uczestników postępowania. Zdaniem Zespołu Arbitrów naruszenie ww. zasad należy oceniać z uwzględnieniem obiektywnie i szeroko rozumianego interesu prawnego Odwołującego. W ocenie Zespołu Arbitrów interes prawny Odwołującego nie doznał uszczerbku, bowiem jego oferta została przez Zamawiającego odrzucona, a środek odwoławczy w części dotyczącej odrzucenia nie został skutecznie wniesiony. Z tych względów fakt, iż pozostałe oferty były oceniane według zmodyfikowanego przez Zamawiającego kryterium, nie ma znaczenia dla Odwołującego. Powyższe ustalenie oparte jest na przepisie art. 79 ustawy o zamówieniach publicznych. Z przepisu tego wynika, że warunkiem wszczęcia postępowania odwoławczego jest nie tylko naruszenie przez Zamawiającego ustawy, ale też wystąpienie uszczerbku w interesie prawnym Odwołującego oraz związku przyczynowego pomiędzy naruszeniem ustawy a naruszeniem interesu prawnego.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 5 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1168/98**

Zgodnie z art. 79 ustawy o zamówieniach publicznych niezbędną przesłanką skutecznego wniesienia środków odwoławczych jest istnienie interesu prawnego po stronie wnoszącego ten środek. Skoro, jak ustalił Zespół Arbitrów, w momencie wniesienia protestu oferta Odwołującego się nie uczestniczyła w dalszej części postępowania, gdyż została odrzucona, należy stwierdzić brak interesu prawnego po stronie Odwołującego się w domaganiu się powtórzenia czynności oceny i wyboru oferty najkorzystniejszej.

**8. Wyrok ZA z dnia 22 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-086/99**

Zgodnie z art. 79 w związku z art. 80 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych wobec czynności podjętych przez zamawiającego w toku postępowania o zamówienie publiczne dostawca lub wykonawca, którego interes prawny doznał uszczerbku w wyniku naruszenia przez zamawiającego określonych w ustawie zasad udzielania zamówień, może wnieść umotywowany pisemny protest do zamawiającego. Zespół Arbitrów uznał, iż w chwili rozstrzygnięcia przetargu przez Zamawiającego w dniu 13.11.1998 r. Odwołujący się nie miał interesu prawnego do wnoszenia zarzutu, co do złożenia po terminie składania ofert przez (...) dodatkowych dokumentów do oferty, bowiem wówczas jego oferta została uznana za najkorzystniejszą. Interes prawny w podnoszeniu zarzutu naruszenia przez Zamawiającego przepisu art. 44 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych pojawił się u Odwołującego dopiero wówczas gdy w wyniku ponownej oceny i wyboru ofert jego oferta nie została uznana za najkorzystniejszą. Zespół Arbitrów uznał w tej sytuacji, iż Odwołujący się nie naruszył terminu do wniesienia protestu określonego w art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

**9. Wyrok ZA z dnia 28 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-598/99**

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych dostawcom i wykonawcom, których interes prawny doznał uszczerbku w wyniku naruszenia przez Zamawiającego określonych w ustawie zasad udzielania zamówień, przysługują środki odwoławcze. Odwołujący zarówno w proteście jak i odwołaniu oraz na rozprawie nie wykazał naruszenia przez Zamawiającego jego interesu prawnego, w wyniku którego doznał uszczerbku. Dostawca lub wykonawca może skutecznie korzystać ze środka odwoławczego w przypadku wykazania, że w następstwie czynności Zamawiającego jego interes prawny został naruszony i doznał uszczerbku. Nie można uznać za wykazanie tego uszczerbku twierdzenie Odwołującego, że zachowanie pierwotnej ceny oferowanej stawia jego firmę w trudnej sytuacji finansowej. Natomiast wywód prawny pojęcia naruszenia interesu prawnego nie jest uprawniony. Odwołujący sam popełnił błąd w kalkulowaniu ceny. Żadne z działań Zamawiającego nie przyczyniło się do naruszenia jego interesu prawnego.

**10. Wyrok ZA z dnia 17 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-849/99**

Podniesiony przez Odwołującego się zarzut przystąpienia do protestu innych uczestników postępowania nie został udowodniony, albowiem przedłożone Zespołowi Arbitrów kserokopie pism innych uczestników rynku oraz Izby (...) nie stanowiły protestu w rozumieniu art. 80 w związku z art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie mogły więc wywoływać skutków dla protestów przewidzianych.

**11. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1184/99**

Podnoszony przez Odwołującego zarzut naruszenia przez inwestora zastępczego art. 83 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, to jest nie zawiadomienie o proteście innych uczestników postępowania nie odnosi wobec niego żadnych skutków. Przez działanie czy zaniechanie inwestora zastępczego w tym zakresie nie doznaje bowiem uszczerbku interes prawny Odwołującego, będący w świetle art. 79 ustawy warunkiem skorzystania ze środków odwoławczych. Nie może to zatem stanowić przesłanki do weryfikacji decyzji przedstawiciela zamawiającego o odrzuceniu oferty Odwołującego.

**12. Wyrok ZA z dnia 13 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-007/00**

(...) Ad. 3. Wobec zasadnego odrzucenia oferty Odwołującego się Przedsiębiorstwa utraciło ono interes prawny do wniesienia protestu i odwołania w odniesieniu do czynności wyboru najkorzystniejszej oferty (art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych).

**13. Wyrok ZA z dnia 4 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-063/00**

Po wszechstronnym wyjaśnieniu okoliczności faktycznych sprawy na podstawie analizy dokumentów przetargu przy uwzględnieniu stanowisk stron przedstawionych w toku rozprawy Zespół Arbitrów uznał, że decyzja zamawiającego o odrzuceniu oferty odwołującego podjęta została w sposób wadliwy. Zamawiający bowiem dokonując formalnej oceny ofert traktował poszczególnych oferentów w sposób różny, a mianowicie przy identycznych stanach faktycznych część ofert uznał jako spełnia-

jących wymogi SIWZ, część natomiast potraktował jako nie spełniające tych wymogów i na tej podstawie oferty te odrzucił. W tej grupie ofert znalazła się oferta odwołującego. Dotyczy to w szczególności oświadczeń producentów wymaganych treścią punktów 7.17, 7.18 i 7.19 SIWZ. W tym zakresie uznane zostały jako spełniające wymogi SIWZ oświadczenia złożone przez firmę A i firmę B. Natomiast oświadczenie złożone przez firmę C uznane zostało jako nie spełniające wymogów SIWZ, chociaż status prawny tej firmy jest identyczny jak firm, których oświadczenia zostały uznane.

Wprawdzie oświadczenie firmy C nie zawiera wskazania podstawy do składania przez nią oświadczeń w imieniu firmy (...), jednakże podstawy takiej nie zawierają również wymienione wyżej oświadczenia uznane przez zamawiającego jako spełniające wymogi SIWZ. Takie działanie zamawiającego w sposób oczywisty narusza zasadę równego traktowania podmiotów uczestniczących w postępowaniu o zamówienie publiczne wyrażoną art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Nadto skoro zamawiającemu był znany fakt posiadania przez firmę C uprawnień do występowania w imieniu firmy (...), co przyznaje w treści rozstrzygnięcia protestu z dnia 21.01.2000 r. to przyjęć należy, że złożone przez odwołującego oświadczenie nie stanowiło podstawy do przyjęcia, iż zachodzą przesłanki do odrzucenia jego oferty określone art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych. Takie działanie zamawiającego zdaniem Zespołu Arbitrów spowodowało uszczerbek interesu prawnego wnoszącego odwołanie.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 14 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-257/00**

Zespół Arbitrów po analizie dokumentów i wysłuchaniu stron na rozprawie nie uwzględnił odwołania. Uznał bowiem, że Odwołujący się nie spełnia zasadniczej przesłanki posiadania interesu prawnego, o którym mowa w art. 79 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów wziął pod uwagę fakt, iż zgodnie z ustaleniem zawartym w piśmie Zamawiającego z dnia 1.03.2000 r. termin na złożenie ofert upłynął w dniu 13.03.2000 r.

Odwołujący się nie złożył w tym terminie żadnej oferty, ani opartej na parametrach wynikających ze SIWZ, ani też opierającej kalkulację i oszacowania na postanowieniach uchwały nr (...). Wobec tego faktu nie można uznać, że ma jakikolwiek interes prawny w postępowaniu, w którym upłynął, bezskutecznie, jeśli chodzi o niego, termin na złożenie oferty. Niedopełnienie czynności złożenia oferty eliminuje Odwołującego się z postępowania w sposób nieodwracalny. Nie może on zatem skutecznie żądać przywrócenia terminu na złożenie ofert, który już upłynął. Niezasadne jest także żądanie Odwołującego się nakazania Zamawiającemu poprawienia SIWZ z uwzględnieniem postanowień uchwały nr (...) Zamawiającego (...). Zespół Arbitrów miał przy tym na względzie okoliczność, że oferenci musieli liczyć się z wykonywaniem zamówienia w warunkach zmieniających się opłat, co jasno wynika z treści SIWZ pkt 3.21, w którym jest mowa o przeprogramowywaniu urządzeń w związku ze zmianami wysokości opłat za parkowanie.

#### **15. Wyrok ZA z dnia 19 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-286/00**

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2000 r. Zespół Arbitrów oddalił odwołanie wniesione przez firmę (...) na rozstrzygnięcie protestu wniesionego ze względu na odrzucenie w oparciu o art. 27a pkt 1 i 2 oferty tejże firmy. Wyrok ten jest wyrokiem prawomocnym, co wobec wagi rzeczy osądzonej nie pozwala ponownie rozważać, czy Zamawiający zasadnie odrzucił ofertę. Stwierdzić tym samym należy, iż Odwołujący się de facto nie jest stroną niniejszego postępowania, a jak wynika z protokołu posiedzenia komisji przetargowej z dnia 23 marca 2000 r., jego oferta nie była nawet przez komisję rozpatrywana. Jednocześnie stwierdzić należy, iż zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy dostawcy lub wykonawcy mogą skutecznie występować ze środkami odwoławczymi tylko wtedy, gdy ich interes prawny doznał uszczerbku. W niniejszej sprawie uznać należy, iż ze względu na treść wyroku Zespołu Arbitrów z dnia 9 lutego 2000 r. sygn. akt UZP/ZO/0-077/00 oddalającego wcześniejsze odwołanie, nie można stwierdzić, iż interes prawny Odwołującego się w tym wypadku doznał uszczerbku, nawet w sytuacji, gdy Zamawiający swoim późniejszym zachowaniem mógłby naruszyć przepisy ustawy o zamówieniach publicznych.

Mając zatem na względzie fakt, iż protest i odwołanie zostały wniesione przez podmiot, który nie uczestniczy już w postępowaniu przetargowym, jak również brak związku między naruszeniem interesu prawnego a działaniem Zamawiającego, Zespół Arbitrów na podstawie art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych orzekł jak w sentencji wyroku.

#### **16. Wyrok ZA z dnia 19 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-552/00**

Zespół Arbitrów stwierdza, iż stosownie do treści art. 79 ust. 1 cyt. wyżej ustawy środki odwoławcze w niej przewidziane przysługują na działania zamawiającego, które naruszają jej przepisy. W tym przy-

padku działanie zamawiającego sprzeczne z przepisami ustawy polegało na nieodrzuconiu oferty nie spełniającej wymogów SIWZ, a fakt ten został ujawniony na zewnątrz w dacie ogłoszenia wyników postępowania, tj. w dniu 18.05.2000 r.

ust. 2

pkt 1

**orzecznictwo zespołu arbitrów**

**17. Wyrok ZA z dnia 29 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-424/98**

W świetle art. 79 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych postępowaniu odwoławczemu nie podlega wybór trybu postępowania w sprawie o udzielenie zamówienia publicznego. Zarzut zatem naruszenia art. 64 ustawy nie może być przedmiotem oceny Zespołu Arbitrów.

**18. Wyrok ZA z dnia 28 lutego 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-102/00**

Zespół Arbitrów stoi na stanowisku, iż środki odwoławcze przysługują oferentom na każdą czynność Zamawiającego podjętą w postępowaniu zmierzającym do udzielenia zamówienia publicznego, którego szacunkowa wartość przekracza 30.000 EURO. Jedyne czynności, na które nie przysługują środki odwoławcze, wymienione są w art. 79 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Prawo do wnoszenia środków odwoławczych nie jest też uzależnione od trybu, w którym ma być udzielone zamówienie. W szczególności żaden z przepisów ustawy nie określa trybu zamówienia z wolnej ręki jako trybu, w którym wnoszenie środków odwoławczych byłoby niedopuszczalne. Zespół Arbitrów zgadza się, iż prawo wnoszenia środków odwoławczych na czynności Zamawiającego podejmowane w tym trybie jest najczęściej prawem iluzorycznym i w znacznym stopniu trudnym do zrealizowania. Jednak nie jest tak w każdym przypadku, a już na pewno nie jest tak w sytuacji, gdy Zamawiający wykonuje w tym trybie czynności określone ustawą i przepisami wykonawczymi, wydanymi na jej podstawie. Ma to miejsce w szczególności przy udzielaniu zamówienia na twórcze prace projektowe oraz prace z zakresu działalności twórczej w dziedzinie kultury i sztuki, gdzie Zamawiający zobowiązany jest ściśle przestrzegać przepisów ustawy oraz wspomnianego wyżej rozporządzenia.

pkt 2

**orzecznictwo zespołu arbitrów**

**19. Wyrok ZA z dnia 10 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-961/98**

Według art. 79 ust. 2 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych postępowaniu odwoławczemu nie podlega zastosowanie preferencji krajowych. Zatem Zespół Arbitrów ze względów formalnych nie może odnieść się do tego zarzutu.

**20. Wyrok ZA z dnia 24 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-094/99**

W przedmiotowej sprawie Zamawiający ogłosił przetarg nieograniczony bez uzyskania wymaganej przepisami prawa zgody Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na odstąpienie od stosowania preferencji krajowych. Działanie takie stanowi naruszenie art. 18 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773), oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28.12.1994 r. w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych. Naruszenie to skutkowało naruszeniem interesu prawnego Odwołującego się, który złożył oświadczenie o spełnieniu wymogów niezbędnych do uznania go za dostawcę krajowego.

**21. Wyrok ZA z dnia 6 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-765/99**

Zdaniem Zespołu Arbitrów twierdzenie Zamawiającego, iż zastosowanie preferencji krajowych z mocy art. 79 ust. 2 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych nie podlega postępowaniu odwoławcze-

mu, nie znajduje uzasadnienia prawnego. Brzmienie tego przepisu wyraźnie wskazuje, iż postępowaniu odwoławczemu nie podlega jedynie zastosowanie preferencji krajowych, co nie oznacza wyłączenia trybu odwoławczego w przypadku odstąpienia od stosowania preferencji krajowych. Dokonana przez Zamawiającego zmiana specyfikacji w oparciu o art. 36 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych nie dała mu uprawnienia do zmiany treści złożonego oświadczenia na podstawie art. 18 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych. Do takiej zmiany Zamawiający wobec treści tego artykułu nie był uprawniony.

**pkt 3**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**22. Wyrok ZA z dnia 4 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1067/98**

Zespół Arbitrów na podstawie przedłożonej dokumentacji postępowania ustalił, że oferta nr 7 (nie będąca ofertą Odwołującego się) została odrzucona, gdyż jej cena przekraczała znacznie kwotę, którą Zamawiający przeznaczył na finansowanie zadania. Przesłanka ta nie mieści się w zamkniętym katalogu przyczyn odrzucenia określonym w art. 27 a ustawy o zamówieniach publicznych. A zatem nie zaszła okoliczność z art. 79 ust. 2 pkt 3 cyt. ustawy, że wszystkie oferty zostały odrzucone i w tym stanie faktycznym nie ma przeszkód do merytorycznego rozpatrzenia odwołania.

**Art. 80.**

**Wobec czynności podjętych przez zamawiającego w toku postępowania o zamówienie publiczne dostawca lub wykonawca może złożyć umotywowany, pisemny protest do zamawiającego.**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**1. Wyrok ZA z dnia 18 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-270/98**

Zgodnie z art. 80 ustawy protest można wnieść na każdą czynność Zamawiającego w trakcie całego postępowania o zamówienie publiczne. Jedną z czynności Zamawiającego podlegającą oprotestowaniu jest specyfikacja istotnych warunków zamówienia. Na etapie składania ofert oferent może ustalenie specyfikacji bądź oprotestować, bądź stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych zwrócić się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji. Odwołujący nie skorzystał ani z protestu ani z prawa do wyjaśnień co przyznały strony na rozprawie. Podniesiony więc zarzut co do nieprecyzyjnie sformułowanych kryteriów oceny jest więc spóźniony. Termin złożenia protestu przysługiwał odwołującemu do dnia 20.03.1998 r. Wszelkie więc zarzuty zgłoszone po tym terminie nie podlegają ocenie.

**2. Wyrok ZA z dnia 5 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-350/98**

Zgodnie z art. 86 ustawy o zamówieniach publicznych odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych jest środkiem odwoławczym od rozstrzygnięcia protestu, jego odrzucenia lub nie rozstrzygnięcia w terminie. Wynika stąd jednoznacznie, iż postępowanie odwoławcze przed Prezesem UZP może być wszczęte przez zainteresowanego dostawcę lub wykonawcę dopiero po uprzednim wykorzystaniu drogi postępowania protestacyjnego. W niniejszej sprawie warunek ten nie został jednak spełniony przez Odwołującego. Protest z dnia 29.04.1998 r. mógł bowiem dotyczyć i dotyczył jedynie pierwszego rozstrzygnięcia w postępowaniu przetargowym. Zamawiający protest ten uznał i powtórzył oprotestowane czynności. Należy przy tym zauważyć, iż Odwołujący się nie wniósł odwołania od zakresu rozstrzygnięcia protestu co świadczy o uznaniu przez Odwołującego się, iż protest został uwzględniony w całości. W takim stanie rzeczy postępowanie odwoławcze dotyczące pierwszego rozstrzygnięcia w przedmiotowym przetargu zakończone zostało na etapie protestu. Skuteczne prawnie kwestionowanie następnych czynności Zamawiającego powinno więc być dokonywane zgodnie z trybem wynikającym z art. 80 i 86 ustawy. Jednakże Odwołujący się wobec rozstrzygnięcia powtórnego postępowania przetargowego wystąpił z odwołaniem do Prezesa UZP z pominięciem postępowania

nia protestacyjnego. Wskazał przy tym błędnie jako podstawę odwołania art. 80 ustawy, który w rzeczywistości stanowi podstawę do złożenia protestu, a nie odwołania. W świetle art. 86 ustawy, postępowanie Odwołującego się było więc działaniem przedwczesnym, skutkującym koniecznością oddalenia odwołania. W związku z powyższym wnioski stron o dopuszczenie dowodów z zeznań świadków zostały uznane za nie wnoszące nic nowego do sprawy w świetle zebranego materiału dowodowego.

### **3. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-359/98**

Zgodnie z art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych wobec czynności podjętych przez Zamawiającego w toku postępowania dostawca lub wykonawca może złożyć umotywowany protest. Ustawa nie uzależnia możliwości wniesienia protestu od wyczerpania trybu reklamacyjnego czy innych podobnych czynności.

### **4. Wyrok ZA z dnia 29 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-426/98**

Jak wynika z art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych oferent ma prawo na czynności Zamawiającego podjęte w toku postępowania o zamówienie publiczne wnieść protest do Zamawiającego. Natomiast zgodnie z art. 86 ust. 1 odwołanie przysługuje tylko w przypadku rozstrzygnięcia lub odrzucenia przez Zamawiającego protestu złożonego przez odwołującą się firmę albo w przypadku braku rozpatrzenia w terminie złożonego protestu. Czynności dokonane przez Zamawiającego, po uwzględnieniu protestów złożonych wcześniej przez inne firmy, były czynnościami, na które Odwołującemu się przysługiwał protest. M.in. Zamawiający dokonał ponownej oceny ofert. Jak już stwierdzono powyżej, na czynności te odwołująca się firma nie wniosła protestu lecz skierowała odwołanie bezpośrednio do Prezesa UZP. W związku z powyższym odwołanie musi być oddalone ze względów formalnych.

### **5. Wyrok ZA z dnia 24 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-769/98**

Ponadto Zespół Arbitrów uznał, że skoro art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych nakazuje umotywowanie protestu, to Zamawiający powinien wskazać przyczyny odrzucenia oferty w taki sposób aby umożliwić oferentowi merytoryczną polemikę z jego stanowiskiem. Przyczyna odrzucenia oferty Odwołującego została w istocie sformułowana na piśmie dopiero w odpowiedzi na protest noszący datę 2 września 1998 r. Biorąc pod uwagę fakt, iż odrzucenie oferty Odwołującego nie zostało dokonane zgodnie z wymogiem pisemności postępowania określonym w art. 21 ustawy o zamówieniach publicznych Zespół Arbitrów nakazał ponowne dokonanie oceny ofert. Zespół Arbitrów nie dopatrzył się natomiast zaistnienia ustawowych przesłanek, które dozwalałyby na unieważnienie całego postępowania. W szczególności za przesłankę taką nie może być uznany fakt, iż po raz kolejny zostaje wydany wyrok nakazujący Zamawiającemu powtórne dokonanie określonych czynności.

### **6. Wyrok ZA z dnia 21 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-036/99**

Odwołujący zarzucił, iż sztucznie dokonano podziału zamówienia, co miało na celu obejście ustawy o zamówieniach publicznych, a faktycznie niepodpisanie wszystkich kart w ofercie oraz postępowanie się dwiema cenami mogło być uzupełnione przez złożenie dodatkowych wyjaśnień przez prawidłowo umocowanego przedstawiciela Odwołującego się, który uczestniczył w otwarciu ofert. Podzielając częściowo wątpliwości Odwołującego co do potrzeby podpisywania każdej strony oferty należy jednak uznać, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z art. 35 ust. 1a w szczególności pkt 1 i 9 ustawy o zamówieniach publicznych Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia powinna być ułożona w sposób jasny. Jeżeli zatem jakkolwiek wykonawca powziął wątpliwości co do ilości zawartych w SIWZ, to zgodnie z art. 36 ust. 1 wymienionej ustawy może zwrócić się do Zamawiającego o ich wyjaśnienie, a jeżeli nie ma wątpliwości a zastrzeżenie merytoryczne, może złożyć protest. Odwołujący się przyjął do wiadomości czytelnie sformułowany wymóg podpisania każdej strony. Zatem uchylając części II pkt 2 SIWZ powinien był liczyć się z odrzuceniem oferty.

### **7. Wyrok ZA z dnia 28 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-046/99**

Protest z 30 grudnia 1998 r. został podpisany jednoosobowo, przez Wiceprezesa Zarządu Spółki (...). Tymczasem, stosownie do treści odpisu aktualnego z rejestru handlowego Sądu Rejonowego w (...), do reprezentowania Spółki upoważniony jest Prezes Zarządu jednoosobowo lub dwaj członkowie

wspólnie. Powyższe powoduje, że wniesiony protest, który uruchomił postępowanie odwoławcze i legł u jego podstawy, dotknięty był wadą uniemożliwiającą uznanie go za protest pochodzący od Odwołującego się — (...). Następstwem tego jest konieczność oddalenia odwołania, gdyż nie zostało ono poprzedzone protestem pochodzącym od Odwołującego się.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 12 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-067/99**

Zespół Arbitrów oddalając odwołanie uznał, że po stronie Odwołującego brak jest legitymacji czynnej do złożenia odwołania w tym postępowaniu. W sytuacji bowiem, gdy jego oferta została odrzucona a Odwołujący powziął o tym fakcie wiadomość umożliwiającą mu złożenie protestu z zachowaniem terminu ustawowego, a tego nie uczynił, nie może obecnie kwestionować trafności oceny ofert ponieważ jego oferta w tej ocenie nie uczestniczyła. Nawet gdyby można było uznać merytoryczne racje Odwołującego i nakazać powtórny ocenę ofert jego oferta nie byłaby oceniana z uwagi na jej prawomocne odrzucenie.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 12 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-263/99**

Zgodnie z art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych, wobec czynności Zamawiającego wykonawca ma prawo złożyć pisemny protest do Zamawiającego. W art. 82 ust. 1 cyt. ustawy stwierdza się, że protest można wnieść w ciągu 7 dni od daty powzięcia wiadomości o okolicznościach stanowiących jego podstawę. Ponadto art. 79 ust. 1 określa, że wykonawcom przysługują środki odwoławcze przewidziane w niniejszym rozdziale. Z wyżej wymienionych uregulowań prawnych wynika, że protest należy złożyć do Zamawiającego w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od powzięcia wiadomości, tzn., że w przedmiotowej sprawie Odwołujący otrzymawszy ww. pisma z 12.04.1999 r. w dniu 15.04.1999 r. powinien doręczyć bezpośrednio Zamawiającemu protest najpóźniej do 22.04.1999 r. Z uwagi na to, że protest dotarł za pośrednictwem poczty do Zamawiającego w dniu 23.04.1999 r., nastąpiło przekroczenie 7-dniowego terminu do złożenia protestu.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 14 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-270/99**

Podniesione w proteście i odwołaniu zarzuty nie mogły być uwzględnione a oddalenie protestu przez Zamawiającego należy uznać za zasadne. Odwołujący kwestionuje w istocie, nie jak podał w proteście, niezgodne z zapisami SIWZ punktowanie ofert, lecz swobodne ocenienie wysoko punktowanego kryterium oceny technicznej przedmiotu dostawy. Do wyliczeń punktacji według warunków i wzorów ujętych w specyfikacji Odwołujący nie wniósł konkretnych zarzutów lecz uznał, że ocena tych wyliczeń dokonana przez Zamawiającego powinna być dokonana przez Zespół Arbitrów. Zgodnie z art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych protest można wnosić na każdą czynność Zamawiającego i w trakcie całego postępowania o zamówienie publiczne. Do takich czynności podlegających oprotestowaniu należy również specyfikacja. Odwołujący nie kwestionował wcześniej kryteriów ujętych przez Zamawiającego w specyfikacji ani wzoru obliczeń odnoszących się do poszczególnych kryteriów. Nie wykazał także konkretnych odstępstw od punktowego wyliczenia kryterium oceny technicznej urządzenia stanowiącego przedmiot zamówienia. Zamawiający wyliczył punktową wartość tego kryterium zgodnie ze specyfikacją. Jednocześnie Zespół Arbitrów nie jest właściwy do badania i oceny kryteriów ujętych w specyfikacji i nie zakwestionowanych protestem przez Odwołującego. Zamawiający zastosował ujęty w specyfikacji tryb obliczania punktów zgodnie ze specyfikacją i nie może on podlegać weryfikacji przez Zespół Arbitrów skoro spełnione zostały wymogi formalne ujęte w specyfikacji.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 24 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-713/99**

W rozpatrywanej sprawie SIWZ ustalająca kryteria wyboru oferty bez podania szczegółowych zasad punktacji poza kryterium cenowym nie została oprotestowana w terminie określonym w art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych, ani też Odwołujący się nie wniósł o wyjaśnienie zapisów dotyczących ocen i punktacji w trybie art. 36 powołanej ustawy, wobec tego brak podstaw do stwierdzenia, że Zamawiający naruszył art. 16 i art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 17 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-835/99**

Czynność dokonana przez Odwołującego z całą pewnością miała charakter pytania skierowanego do Zamawiającego (pismo z dnia 18.08.99 r.), zaś pismo Zamawiającego jest odpowiedzią na postawione pytanie (TZ/[...]/99 z 24.08.99 r.). Skoro ustawa o zamówieniach publicznych przewiduje możliwość



zwracania się do Zamawiającego z zapytaniem, a także dopuszcza wnoszenie protestów, to w ocenie Zespołu Arbitrów czynność protestacyjna musi być jednoznacznie oznaczona lub jednoznacznie wynikać z treści pisma. Czynność taka nie może być natomiast domniemana. Z powyższych względów odwołanie nie może być uznane za wniesione skutecznie, gdyż naruszona została podstawowa zasada dwuinstancyjności postępowania wyrażona w art. 86 ustawy. W związku z powyższym odwołanie oddalono z przyczyn formalnych.

### **13. Wyrok ZA z dnia 17 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-849/99**

Podniesiony przez Odwołującego się zarzut przystąpienia do protestu innych uczestników postępowania nie został udowodniony, albowiem przedłożone Zespołowi Arbitrów kserokopie pism innych uczestników rynku oraz Izby (...) nie stanowiły protestu w rozumieniu art. 80 w związku a art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie mogły więc wywoływać skutków dla protestów przewidzianych.

### **14. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1033/99**

Ustawa o zamówieniach publicznych nakazuje formę pisemną jako sposób wniesienia protestu (art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych), a więc dopuszczalne jest wniesienie tego środka odwoławczego za pomocą telefaksu. Nie znaczy to, że Zamawiający powinien posiadać sprawny telefaks pozostający do dyspozycji stron postępowania przetargowego. Sprawą protestującego jest użycie takich środków komunikacji, aby jego oświadczenie dotarło do zamawiającego w określonym ustawą terminie. W związku z tym bez znaczenia w sprawie jest okoliczność, czy strona protestująca usiłowała nadać środek odwoławczy za pomocą telefaksu.

#### **Art. 81.**

- 1. W przypadku wniesienia protestu, aż do jego ostatecznego rozstrzygnięcia, nie wolno zawrzeć umowy w sprawie zamówienia publicznego.**
- 2. W przypadku określonym w art. 64 pkt 2, przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu, Prezes Urzędu może wyrazić zgodę na zawarcie umowy.**
- 3. Wniesienie protestu przerywa bieg terminu związania ofertą.**

ust. 1

#### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

### **1. Wyrok ZA z dnia 13 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-002/00**

Postępowanie potwierdziło również, że zamawiający zawarł umowę z wybranym oferentem przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu, czym naruszył przepis art. 81 ust. 1; nie miał bowiem możliwości do uzyskania zgody Prezesa UZP na zawarcie umowy.

ust. 3

#### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

### **2. Wyrok ZA z dnia 14 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-730/98**

Zespół Arbitrów nie podzielił poglądów Odwołującego zawartych w odwołaniu dotyczących naruszenia przez Zamawiającego przepisu art. 16 i 40 ustawy o zamówieniach publicznych, w związku z upływem terminu ważności wadium wniesionego w formie gwarancji bankowej i nie przedłużenia jej przez Odwołującego. Zdaniem Zespołu Arbitrów Zamawiający nie miał obowiązku wzywania oferentów, w tym Odwołującego o przedłużenie gwarancji bankowej, której ważność upłynęła przed terminem związania ofert, z powodu toczącego się postępowania odwoławczego. Ponieważ w wyniku orzeczenia Zespołu Arbitrów powtórzono czynność wyboru ofert w czasie, gdy upłynął termin ważności

gwarancji bankowej, w formie której Odwołujący wniósł wadium, Zamawiający zasadnie odrzucił tę ofertę jako złożoną bez wymaganego wadium.

### **3. Wyrok ZA z dnia 26 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-579/00**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu posiedzenia oraz dokonaniu ustaleń faktycznych co do dochowania terminów obowiązujących w ustawie o zamówieniach publicznych uznał, iż w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki do oddalenia odwołania na podstawie § 18 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych. W przedmiotowej sprawie doszło bowiem do sytuacji, w której protest złożony przez stronę odwołującą wysłany został 29.05.2000 r., tj. po terminie związania ofertą, który upłynął w dniu 26.05.2000 r. Ponieważ ustalono, że Zamawiający rozstrzygając przetarg w dniu 24.05.2000 r. i informując o tym oferenta 25.05.2000 r. nie wystąpił do oferentów o przedłużenie ważności ofert doszło do sytuacji, w której nie mogło praktycznie dojść do zawarcia umowy jak również prowadzenia skutecznego postępowania protestacyjnego. Jedynym możliwym terminem do skutecznego oprostowania wyniku przetargu było złożenie protestu w dniu 25.05.2000 r. lub 26.05.2000 r., kiedy to oferent był jeszcze związany swą ofertą zgodnie z postanowieniami art. 40 i odpowiednich zapisów SIWZ. Spowodowałoby to przerwanie terminu związania ofertą stosownie do postanowień art. 81 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych. Ponieważ protest złożono dopiero w dniu 29.05.2000 r. uznać należało, iż zgłoszono go z uchybieniem terminów ustawowych, o których mowa w § 18 ust. 2 pkt 1 regulaminu.

#### **Art. 82.**

- 1. Protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia.**
- 2. Wniesienie protestu dopuszczalne jest tylko przed zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego.**
- 3. Zamawiający odrzuca protest wniesiony po terminie.**

#### **ust. 1**

#### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

### **1. Wyrok ZA z dnia 23 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-023/98**

Termin 7-dniowy do wniesienia protestu jest terminem zawitym. Jest zachowany wówczas, gdy najpóźniej w ostatnim dniu tego terminu protest zostanie złożony Zamawiającemu w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią. Taka interpretacja przepisu art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych znajduje uzasadnienie w związku z treścią ust. 2 tego samego art., który stanowi, iż wniesienie protestu dopuszczalne jest tylko przed zawarciem umowy. Postanowienia art. 51 ust. 1 ww. ustawy zobowiązują natomiast Zamawiającego do zawarcia umowy w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w siedzibie Zamawiającego oraz wysłania do uczestników postępowania zawiadomienia o wyniku przetargu. Odmienna interpretacja przepisu art. 82 ust. 1 ww. ustawy mogłaby spowodować kolizję z treścią art. 51 ust. 1.

### **2. Wyrok ZA z dnia 30 kwietnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-222/98**

Przepis art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych stanowi, iż protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę do jego wniesienia. Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez Odwołującego na rozprawie o ogłoszeniu o przetargu dowiedział się od innego producenta tablic i niezwłocznie wystąpił o przekazanie mu treści ogłoszenia, po czym w terminie przepisany i przed upływem okresu do składania ofert zgłosił protest. Nie było więc podstawy zdaniem arbitrów do odrzucenia protestu przez Zamawiającego z przyczyn formalnych.

**3. Wyrok ZA z dnia 4 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-588/98**

W niniejszym przypadku Odwołujący naruszył termin do wniesienia protestu, albowiem ostatni dzień, w którym protest powinien być wpłynąć do Zamawiającego minął dnia 6 lipca 1998 r. Protest zaś wpłynął do Zamawiającego 7 lipca 1998 r. Termin 7 dni do wniesienia protestu jest terminem zawitym, tzn. nie podlega przywróceniu z jakiegokolwiek powodu. Jego upływ skutkuje wygaśnięcie prawa do protestu wobec czynności Zamawiającego objętej protestem.

**4. Wyrok ZA z dnia 6 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-601/98**

Zespół Arbitrów dokonał analizy zebranego w sprawie materiału i uznał, że zarzut Odwołującego się w kwestii odrzucenia przez Zamawiającego protestu w oparciu o przepis art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych jest zasadny. Zespół podzielił pogląd, iż w istocie spór dotyczy nie tylko kwestii merytorycznych, ale i prawidłowego określenia początku biegu terminu do złożenia protestu. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, iż wobec niespełnienia wymogów z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) nie zaczął jeszcze biec termin z art. 82 ww. ustawy do oprotestowania wyboru. Artykuł 50 nakłada w istocie na Zamawiającego trzy obowiązki:

1. zawiadomienie o wyniku przetargu,
2. przesłanie wraz z zawiadomieniem ogłoszenia o wyniku przetargu,
3. wywieszenie ogłoszenia w siedzibie Zamawiającego.

Nie budzi wątpliwości, że zgodnie z zasadą pisemności, zawiadomienie powinno być dokonane na piśmie a dla celów dowodowych listem poleconym lub za zwrotnym poświadczeniem odbioru. Dla ustalenia czy oferenci wnieśli protest w terminie, Zamawiający powinien mieć dowód doręczenia zawiadomienia. Bez tego dowodu nie może odrzucić protestu jako wniesionego po terminie. Wysyłając pismo z 13 lipca 1998 Zamawiający nie spełnił ww. wymogów, gdyż pismo to nie wskazuje firmy i siedziby, której ofertę wybrano oraz ceny.

**5. Wyrok ZA z dnia 17 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-641/98**

Jak ustalono w toku postępowania Odwołujący nie oprotestował faktu wyboru oferty, lecz oprotestował czynności związane z odrzuceniem jego oferty oraz przyczyny odrzucenia. W tym konkretnym stanie faktycznym Zespół Arbitrów uznał, iż początek biegu terminu do wniesienia protestu rozpoczął się w dniu 28 lipca 1998 roku, to jest po dniu doręczenia Odwołującemu informacji o wyborze oferty i odrzuceniu jego oferty (zwrotne potwierdzenie odbioru). Wobec powyższego stanu faktycznego Zespół Arbitrów uznał, że protest wniesiony został w terminie przewidzianym art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.).

**6. Wyrok ZA z dnia 19 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-642/98**

Zarzut naruszenia art. 17 i art. 35 ustawy o zamówieniach publicznych nie może być przedmiotem rozważania jako spóźniony. Jeżeli bowiem zdaniem Odwołującej się, przedmiot zamówienia i kryteria oceny ofert zostały nieprecyzyjnie określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, to mogła ona tę czynność Zamawiającego (specyfikację istotnych warunków zamówienia) oprotestować w ustawowym terminie 7 dni, licząc od otrzymania tego dokumentu (art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych). Protestu takiego Odwołująca się nie złożyła.

**7. Wyrok ZA z dnia 20 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-643/98**

Nie może być uwzględniony przez Zespół Arbitrów podniesiony przez Zamawiającego zarzut złożenia protestu z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Wprawdzie Odwołujący otrzymał specyfikację istotnych warunków zamówienia w maju 1998 r. i nie oprotestował jej, jednak bezwzględny obowiązek wysłania wezwań nałożony na Zamawiających na mocy art. 22 ust. 6 cyt. ustawy stanowi odrębną i niezależną czynność w stosunku do czynności sporządzenia specyfikacji.

**8. Wyrok ZA z dnia 1 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-687/98**

Ewentualne kwestionowanie opisu kryteriów i sposobu dokonywania oceny zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia może odbywać się wyłącznie na etapie oprotestowania samej spe-

cyfikacji. W niniejszej sprawie specyfikację Odwołujący otrzymał w czerwcu 1998 r. a więc podważanie jej w sierpniu 1998 r. nastąpiło z uchybieniem terminu określonego w art. 82 ust. ustawy o zamówieniach publicznych. Zdaniem Zespołu Arbitrów nie zasługiwał również na uwzględnienie wniosek Zamawiającego o umorzenie postępowania. Rozstrzygnięcie w powołanej we wniosku sprawie nie czyniło bezprzedmiotowym postępowania toczącego się z odwołania (...). Sam Odwołujący nie cofnął odwołania.

### **9. Wyrok ZA z dnia 22 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-765/98**

Zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 ze zmian.) protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. Przez wniesienie protestu do Zamawiającego należy rozumieć fizyczny jego wpływ do siedziby Zamawiającego, skoro w myśl art. 51 powołanej ustawy może on zawrzeć umowę już po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia zawierającego informację o wyniku przetargu.

Jedynie w przypadku odwołania ustawa o zamówieniach publicznych w art. 86 ust. 3 przewiduje zachowanie terminu do jego wniesienia przez złożenie go w polskim urzędzie pocztowym. Na podstawie materiałów sprawy, a także wyjaśnień udzielonych przez pełnomocnika Odwołującego się Zespół Arbitrów ustalił, iż Odwołujący się powziął wiadomość o rozstrzygnięciu przetargu w dniu 24 sierpnia 1998 r., natomiast protest wpłynął do Zamawiającego w dniu 1 września 1998 r., a więc po upływie terminu określonego w art. 82 ust. 1 powołanej ustawy.

### **10. Wyrok ZA z dnia 10 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-961/98**

Zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych początek biegu terminu do oprotestowania czynności podjętych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego należy wiązać z możliwością powzięcia wiadomości o okolicznościach stanowiących podstawę do jego wniesienia, a pojęcie „mógł powziąć” należy oceniać na tle art. 355 § 1 kodeksu cywilnego. Cytowany przepis zawiera pojęcie „należytej staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju”. W stosunkach zamówień publicznych miarą starannego działania w przedmiotowej sprawie byłoby uzyskanie informacji z oficjalnego publikatora jakim jest Biuletyn Zamówień Publicznych. Z akt przedmiotowej sprawy wynika, że początek biegu terminu do wniesienia ewentualnego protestu przeciwko treści „ogłoszenia” należy liczyć od dnia jego publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych, tj. od dnia 07.08.1998 r. Tymczasem Odwołujący wniósł protest dopiero w dniu 20.10.1998 r. Oświadczenie o stosowaniu preferencji krajowych nie jest elementem specyfikacji istotnych warunków zamówienia i nie ma ustawowego obowiązku zamieszczania w specyfikacji istotnych warunków zamówienia informacji o stosowaniu preferencji krajowych lub ich nie stosowaniu — tym niemniej informację taką można zamieścić. Treść zapisów specyfikacji istotnych warunków zamówienia na stronie 7 w żadnym przypadku nie mogła być odczytana jako informacja, iż preferencje w przedmiotowym postępowaniu będą stosowane. Odwołujący w razie wątpliwości mógł wystąpić z zapytaniem do Zamawiającego w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych lub oprotestować zapisy specyfikacji istotnych warunków zamówienia w ustawowym terminie (art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych) — czego jednak nie uczynił.

### **11. Wyrok ZA z dnia 26 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1039/98**

Istotą każdego postępowania odwoławczego, w tym postępowania odwoławczego przewidzianego przepisami ustawy o zamówieniach publicznych jest kontrola podstaw faktycznych i prawnych wydawanych decyzji i rozstrzygnięć. Trudno sobie natomiast wyobrazić, aby zainteresowany mógł ocenić czy jego prawa zostały naruszone jeżeli nie są mu znane przyczyny rozstrzygnięcia. Wbrew temu co twierdzi Zamawiający z przepisów ustawy o zamówieniach publicznych wynika obowiązek Zamawiającego dotyczący wyjaśnienia zainteresowanym przyczyn i podstaw swoich decyzji. Obowiązek ten wyprowadzić można zarówno z zasady jawności postępowania jak i zasady pisemności, na którą powoływał się Odwołujący. Za taką interpretacją art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych przemawia treść art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych stanowiący, że protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomości o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. Zwrócić należy uwagę, że w przepisie tym mowa jest nie o treści decyzji Zamawiającego lecz o okolicznościach stanowiących podstawę do wniesienia protestu a więc m.in. przyczynach powzięcia czynności czy rozstrzygnięcia. Stanąc więc

należy na stanowisku, że protest Odwołującego został wniesiony w terminie, a tym samym nie było podstaw do jego odrzucenia w trybie art. 82 ust. 3 ustawy.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 3 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1054/98**

Twierdzenie Zamawiającego, że protest Odwołującego się został wniesiony z naruszeniem 7-dniowego terminu (art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych) nie może być podzielone. Z poczynionych ustaleń wynika, że Odwołujący się powziął wiadomość o odrzuceniu jego oferty w dniu 09.11.1998 r., kiedy to otrzymał od Zamawiającego, obok ustnej informacji, kopię protokołu ZP-1 i kopie innych druków, w tym druku ZP-46. Z tego ostatniego dokumentu Odwołujący się dowiedział się w sposób pewny o przyczynie odrzucenia jego oferty. Nie było zatem podstaw do odrzucenia jego protestu.

#### **13. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1075/98**

Zamawiający ogłoszeniem w Biuletynie Zamówień Publicznych nr (...) z dnia (...) wszczął postępowanie o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego na dostawę, montaż i uruchomienie zestawu rentgenowskiego oraz automatycznej wywoływarci bezciemniowej, określając w ogłoszeniu między innymi terminy realizacji zamówienia. Zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych początek biegu terminu do oprotestowania czynności podjętych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego należy wiązać z możliwością powzięcia wiadomości o okolicznościach stanowiących podstawę do jego wniesienia. Z przedmiotowej sprawy wynika, iż o treści ogłoszenia, w tym o warunkach i terminach realizacji dostawy, Odwołujący wiedział już w dniu 6.11.1998 r. Dowodzi tego treść pisma Odwołującego z ww. daty (l. dz. 1492 /98), którym wystąpił do Zamawiającego o przesłanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zatem już w dniu 6.11.1998 r. Odwołujący powziął wiadomość z oficjalnego publikatora — jakim jest Biuletyn Zamówień Publicznych — o warunkach i terminie realizacji kontraktu i mógł skutecznie wnieść protest najpóźniej do dnia 13.11.1998 r. Natomiast protest został wniesiony dopiero w dniu 17.11.1998 r. — to jest z uchybieniem 7-dniowego terminu.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 18 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-009/99**

Zespół uznał, że protest został wniesiony skutecznie w terminie przewidzianym ustawą. Poza sporem stron pozostaje fakt wniesienia protestu w terminie 7-dniowym od daty powiadomienia przez Zamawiającego o dokonanej wyborze oferty. Zespół ustalił, że Zamawiający ani w specyfikacji istotnych warunków zamówienia ani w innym piśmie skierowanym do oferentów nie wskazał daty ogłoszenia wyników. Tym samym trudno przyjąć by oferenci mogli powziąć wiadomość o wyborze w sposób inny niż pisemne powiadomienie.

#### **15. Wyrok ZA z dnia 15 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-012/99**

Zespół Arbitrów ustalił, iż istotnie, w wyżej wskazanych datach, Odwołujący się wnosił przysługujące mu środki odwoławcze. Zamawiający natomiast — jeszcze przed zatwierdzeniem protokołu postępowania o udzielenie zamówienia — w dniu 11.12.1998 roku poinformował Odwołującego się o odrzuceniu jego oferty jako nie spełniającej wymogów określonych w SIWZ. Na dowód tego stosowne zeznania złożyła (...) przedkładając jednocześnie jako dowód w sprawie notatkę służbową. Zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych dostawcom lub wykonawcom, których interes prawny doznał uszczerbku w wyniku naruszenia przez Zamawiającego określonych w ustawie zasad przysługują przewidziane ustawą środki odwoławcze. Art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych określa termin wniesienia protestu. Mianowicie można go wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. Z poczynionych ustaleń wynika, iż Odwołujący się dowiedział się o przyczynie stanowiącej podstawę do wniesienia protestu w dniu 11.12.1998 roku. Tym samym uznać należało, że wnosząc protest w dniu 22.12.1998 roku Odwołujący się naruszył ustawowe terminy — z tego też powodu orzeczono jak w sentencji.

#### **16. Wyrok ZA z dnia 20 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-026/99**

Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 82 ust. 1 oraz w art. 86 ust. 2, jak słusznie zauważa Odwołujący się, ustala jednakowy termin do wniesienia protestu i odwołania. Niemniej tylko w przypadku

odwołania ustawa w art. 86 stwierdza, że jego złożenie w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z wniesienia jej do Prezesa Urzędu. Wskazuje to jednoznacznie na to, że w przypadku protestu dotrzymaniem ustalonego terminu jest wyłącznie dostarczenie go, najpóźniej w ostatnim dniu tego terminu, Zamawiającemu. Na podstawie przedstawionych dokumentów bezsporne jest zatem, że termin do złożenia protestu powinien być liczony począwszy od dnia 22.12.1998 r. zgodnie z art. 111 § 2 k.c. Tak liczony termin kończył się 28.12.1998 r. W sytuacji, gdy protest został doręczony Zamawiającemu dnia 29.12.1998 r. powinien być, zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych — odrzucony.

#### **17. Wyrok ZA z dnia 9 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-064/99**

Wniesione do Zamawiającego pismo w dniu 18.01.1999 r. zawierające treść protestu z komputerowym wydrukiem imienia i nazwiska Odwołującego bez jego własnoręcznego podpisu jest jedynie dowodem zamiaru złożenia protestu określonej treści. Do zachowania pisemnej formy protestu jest niezbędne nie tylko utrwalenie treści protestu pismem, ale również złożenie własnoręcznego podpisu pod jego treścią, gdyż daje to gwarancję, że protest pochodzi od oznaczonej osoby oraz że treść złożonego protestu ma charakter definitywny. Stanowi o tym art. 78 kodeksu cywilnego, w myśl którego do zachowania formy pisemnej czynności prawnej wystarczy złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Termin 7 dni do wniesienia protestu określony w art. 82 ustawy o zamówieniach publicznych jest terminem materialnoprawnym, zawitym, nie podlegającym przywróceniu z jakichkolwiek powodów. Ustawa nie przewiduje na etapie postępowania protestacyjnego zastosowania przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

#### **18. Wyrok ZA z dnia 19 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-079/99**

Ewidentne w sprawie było to, że Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia przygotowana przez Zamawiającego miała braki polegające na niekompletności kart robót. Zostały one uzupełnione dopiero na 6 dni przed terminem składania ofert. Dokonane ustalenia pozwalają jednak na stwierdzenie, że wadliwość ta nie dotyczyła wyłącznie Odwołującego się, lecz odnosiła się do wszystkich, którzy wykupili specyfikację. Z treści podnoszonych zarzutów wynika, że Odwołujący kwestionuje postanowienia samej specyfikacji, którą otrzymał 13 listopada 1998 r. Jednakże nie oprotestował on jej w terminie 7 dni przewidywanym przez art. 82 ustawy.

#### **19. Wyrok ZA z dnia 22 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-086/99**

Zespół Arbitrów uznał w tej sytuacji, iż Odwołujący się nie naruszył terminu do wniesienia protestu określonego w art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zamawiający zarówno w piśmie rozstrzygającym protest jak i w postępowaniu przed Zespołem Arbitrów przyznał, iż istotnie (...) już po otwarciu ofert złożyło dodatkowy dokument w postaci referencji związku komunalnego gmin. Zamawiający nie wykluczył, iż referencje te miały wpływ na ocenę ofert dokonaną przez komisję przetargową.

#### **20. Wyrok ZA z dnia 4 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-100/99**

Niezasadny jest natomiast podniesiony przez Odwołującego się zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Z dokumentacji postępowania i twierdzeń Zamawiającego nie wynika aby protest firmy (...) złożony został z uchybieniem terminu określonego w art. 82 ust. 1. Ponadto jak wynika z art. 19, art. 24 ust. 4 i art. 27c ustawy o zamówieniach publicznych Zamawiający jest uprawniony na każdym etapie postępowania badać czy oferenci nie podlegają wykluczeniu z postępowania. W tym zakresie Zamawiający nie jest związany terminem, o którym mowa w art. 82 ust. 1 ustawy.

#### **21. Wyrok ZA z dnia 5 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-108/99**

Stosownie do art. 82 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. Odwołujący powziął wiadomość o rozstrzygnięciu postępowania przetargowego dnia 4.02.1999 r. (pismo Zamawiającego z dnia 4.02.1999 r. (...)), co potwierdza dowód nadania faksu. Odwołujący w treści od-

wołania przyznaje powyższe i nie kwestionuje daty otrzymania wiadomości o wyniku postępowania. W związku z powyższym protest powinien wpłynąć do Zamawiającego dnia 11.02.1999 r., a wpłynął dnia 12.02.1999 r., co potwierdza otrzymany przez Zamawiającego faks; tego dnia protest został także nadany pocztą.

Termin do wniesienia protestu jest terminem zawitym, niemożliwe jest jego przywrócenie. Oznacza to, że najpóźniej siódmego dnia od powzięcia wiadomości powinien on wpłynąć do Zamawiającego. Wobec naruszenia powyższego terminu Odwołujący nie może skutecznie składać odwołania kwestionując czynności Zamawiającego.

### **22. Wyrok ZA z dnia 12 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-263/99**

Nie zasługuje na uwzględnienie twierdzenie Odwołującego, że należy stosować co do terminu doręczenia protestu przepisy k.p.c., ponieważ ustawodawca w rozdziale 8: protesty i odwołania, przewidział stosowanie k.p.c. tylko i wyłącznie w przypadku postępowania odwoławczego, to jest przed Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych (art. 87 ustawy o zamówieniach publicznych) oraz co do zachowania terminu poprzez złożenie odwołania w polskim urzędzie pocztowym (art. 86 ust. 3 ustawy).

### **23. Wyrok ZA z dnia 9 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-371/99**

W dniu 7.05.1999 r., tj. w dniu wykupu SIWZ Odwołujący się powziął wiadomość o wątpliwościach co do sposobu oceny ofert. W dniu 13.05.1999 r. otrzymał wyjaśnienia Zamawiającego, nie miał więc przeszkód do opracowania i zgłoszenia oferty oraz wpłaty wadium. W proteście z dnia 18.05.1999 r. Odwołujący się nie podniósł żadnych innych nowych okoliczności mogących mieć istotny wpływ na przebieg postępowania o zamówienie publiczne, w tej sytuacji protest powinien być zgłoszony przez Odwołującego się najpóźniej w dniu 14.05.1999 r. ponieważ wiadomości stanowiące treść protestu zostały powzięte przez Odwołującego się w dniu 7.05.1999 r. Tym samym protest został zgłoszony z naruszeniem art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych. Odwołujący się nie przystąpił do przetargu ponieważ w terminie ogłoszonym w SIWZ nie złożył oferty ani nie wpłacił wadium, tym samym po tej dacie nie może być uznany za uczestnika postępowania przetargowego.

### **24. Wyrok ZA z dnia 14 lipca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-537/99**

Wbrew bowiem twierdzeniom Odwołującego, przedstawionym w treści odwołania, ustalono, że jego protest z dnia 15.06.1999 r. wraz z uzupełnieniem z dnia 18.06.1999 r. został przez Zamawiającego rozpatrzony, a informacja o uwzględnieniu protestu została Odwołującemu przekazana pismem z dnia 22.06.1999 r. (co zostało uprawdopodobnione potwierdzeniem przyjęcia przez pocztę w tym dniu przesyłki adresowanej do Odwołującego). Wprawdzie pełnomocnik Odwołującego przeczy, aby pismo to zostało Odwołującemu doręczone, jednakże przyznał, iż w dacie 1.07.1999 r. zostały mu doręczone przez Zamawiającego (przy piśmie z dnia 30.06.1999 r.) dokumenty wskazujące, że w wyniku uwzględnienia protestu Zamawiający dokonał ponownej oceny ofert uczestniczących w postępowaniu. Z tych względów stosownie do art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych jeżeli zdaniem Odwołującego ponowne rozstrzygnięcie przetargu dokonane zostało również z naruszeniem ustawy lub SIWZ to powinien był wnieść ponownie protest do Zamawiającego, a nie odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Odwołujący wprawdzie już po wniesieniu odwołania złożył także protest do Zamawiającego ale pomimo to odwołania nie cofnął.

### **25. Wyrok ZA z dnia 4 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-630/99**

Podstawą protestu jest zawiadomienie o wyniku przetargu skutecznie przekazane Odwołującemu w dniu 01.07.1999 r. (fakt bezsporny między stronami). Wniesienie protestu znak D-26/99 z dnia 08.07.1999 r. nastąpiło za pośrednictwem urzędu pocztowego, czego dowodzi pocztowa kopia nadania listu. Pisemny protest doręczony został Zamawiającemu w dniu 12.07.1999 r., a więc w jedynym dniu od powzięcia wiadomości o wyniku przetargu, a nie w siódmym dniu, jak nakazuje ustawodawca. Obowiązująca wykładnia art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych potwierdzona stabilną linią orzecniczą za skutecznie wniesiony protest przyjmuje ten, który złożony jest najpóźniej w 7 dniu w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią przez Zamawiającego. Mylnie więc Odwołujący przyjął w swoim działaniu przy wnoszeniu protestu zasadę określoną przez ustawodawcę

w art. 86 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych zastrzeżoną jedynie dla wniesienia odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Brak jest również podstaw do odpowiedniego zastosowania terminu ustalonego w art. 165 § 2 k.p.c. przewidzianego dla czynności wniesienia pisma procesowego do sądu. Zasady dokonywania czynności przez uczestników postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określa jedynie ustawa o zamówieniach publicznych jako *lex specialis* do zasad ogólnych. Istotny również jest charakter terminu określonego w art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych uznany za termin zawity, nieprzywracalny, którego upływ skutkuje wygaśnięciem praw.

#### **26. Wyrok ZA z dnia 18 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-690/99**

Biorąc pod uwagę przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) oraz funkcjonującą praktykę orzeczniczą Zespołów Arbitrów przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych należy uznać, że odwołujący dochował terminu do wniesienia protestu. Nadeśnięcie protestu faksem do siedziby zamawiającego w dniu, w którym upływał termin do jego złożenia przy potwierdzeniu tej czynności poprzez przesłanie protestu przesyłką poleconą jest równoznaczne ze spełnieniem wymogów określonych w art. 82 ustawy. Bez znaczenia jest tu fakt, że protest wpłynął po godzinach urzędowania zamawiającego, bowiem za koniec terminu uważa się godzinę 00.00 dnia następnego.

#### **27. Wyrok ZA z dnia 1 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-756/99**

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) nie podano daty ogłoszenia wyniku przetargu, nie zawiadomiono również oferentów o dacie ogłoszenia później. W takiej sytuacji ogłoszenie wyników przetargu na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zamawiającego dnia 3 sierpnia 1999 r. nie spowodowało rozpoczęcia biegu terminu do złożenia protestu przez Odwołującego się. Dopiero dnia 6 sierpnia 1999 r. Zamawiający zawiadomił na piśmie Odwołującego się o wynikach przetargu i od tej daty należy liczyć rozpoczęcie biegu 7-dniowego terminu do złożenia protestu. Protest złożono dnia 11 sierpnia 1999 r. a więc w terminie.

#### **28. Wyrok ZA z dnia 14 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-810/99**

Zespół Arbitrów uznał, że protest został wniesiony do siedziby Zamawiającego z naruszeniem siedmiodniowego terminu przewidzianego w art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Jak wynika z protokołu przetargu Zamawiający, w dniu otwarcia ofert, poinformował oferentów, że rozstrzygnięcie przetargu nastąpi nie wcześniej niż 9.08.1999 r. i nie później niż 14.08.1999 r. Z dokumentów zebranych w sprawie wynika, że rozstrzygnięcie przetargu wywiesił na tablicy ogłoszeń 13.08.1999 r. zawiadamiając o tym fakcie pisemnie oferentów. Odwołujący przyznaje, że otrzymał wiadomość o rozstrzygnięciu przetargu 17.08.1999 r. i od tej daty liczy termin do wniesienia protestu. Art. 82 ustawy o zamówieniach publicznych nakazuje liczenie siedmiodniowego terminu od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę do jego wniesienia. W sytuacji gdy oferenci zostali poinformowani o konkretnym terminie rozstrzygnięcia nie mogą biernie oczekiwać na pisemne powiadomienie. Dołożenie przez nich należytej staranności wymaga aby w podanym terminie powzięli wiadomość o rozstrzygnięciu przetargu z informacji podanej na tablicy ogłoszeń. Termin do wniesienia protestu rozpoczyna swój bieg od daty wywieszenia ogłoszenia w siedzibie Zamawiającego. Ponieważ termin wywieszenia ogłoszenia został podany z dokładnością jednego tygodnia i codzienne informowanie się Odwołującego o tym czy ogłoszenie zostało wywieszona byłoby zdaniem Zespołu Arbitrów zbyt uciążliwe i przekraczałoby należyłą staranność określoną w art. 355 kodeksu cywilnego, Zespół Arbitrów uznał, że w takim przypadku bieg terminu rozpoczyna się w ostatnim dniu wskazanej daty czyli w dniu 14.08.1999 r.

#### **29. Wyrok ZA z dnia 27 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-875/99**

Nie zastępuje na uwzględnienie zarzut odmowy wglądu do protokołu postępowania albowiem Odwołujący mógł to uczynić w terminie wskazanym przez Zamawiającego. Poza tym nie mógł zostać uwzględniony zarzut niewłaściwego opisu kryteriów w SIWZ albowiem na tym etapie postępowania jest to niedopuszczalne ze względu na upływ 7-dniowego terminu (art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych).



**30. Wyrok ZA z dnia 21 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-988/99**

Odwołujący się nie dochował terminu określonego w art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z zm.). Bezsporne jest, iż Odwołujący się powziął wiadomość o okoliczności stanowiącej podstawę wniesienia protestu w dniu 20.09.1999 r. Z akt sprawy wynika, iż protest wpłynął listem poleconym do Urzędu (...) w dniu 28.09.1999 r., a więc po upływie terminu określonego w art. 82 ust. 1 powołanej ustawy. Ustawa o zamówieniach publicznych wiąże dotrzymanie terminu do wniesienia protestu z jego faktycznym wpływaniem do Zamawiającego, nie zaś z terminem nadania w polskim urzędzie pocztowym. Zespół Arbitrów ustalił ponadto, iż protest wpłynął w postaci faksu do Zamawiającego w dniu 23.09.1999 r. Gdyby jednak przyjmując tę datę za datę wpływu protestu do Urzędu Gminy, wówczas należy stwierdzić, iż Odwołujący się uchybił terminowi do wniesienia odwołania, bowiem nadał odwołanie w polskim urzędzie pocztowym w dniu 08.10.1999 r., a więc po upływie terminu, o którym mowa w art. 86 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

**31. Wyrok ZA z dnia 25 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-990/99**

Nie można podzielić stanowiska Zamawiającego, że protest został wniesiony z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 82 ustawy o zamówieniach publicznych. Jak wynika ze złożonych przez Odwołującego się dokumentów, został on zawiadomiony o wyniku przetargu przez przedsiębiorstwo (...), które w tym czasie na podstawie obowiązującej umowy powierniczej występowało w postępowaniu w charakterze Zamawiającego. Składając w siedzibie tego przedsiębiorstwa w dniu 30 września 1999 r. protest, Odwołujący się dochował terminu przewidzianego dla tej czynności prawnej skoro nie wykazano, iż został poinformowany o wygaśnięciu z dniem 27.09.1999 r. umowy powierniczej o zastępstwo inwestycyjne.

**32. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1033/99**

Z treści art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych wynika, że wspomniany termin zawity jest zachowany jeżeli w ostatnim dniu tego terminu pisemny protest został złożony zamawiającemu w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią. Oddanie protestu w ostatnim dniu terminu w polskim urzędzie pocztowym nie jest równoznaczne z jego zachowaniem, chyba że tego samego dnia poczta doręczyła protest zamawiającemu.

**33. Wyrok ZA z dnia 6 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1156/99**

Należy podzielić pogląd odwołującego, że protest został wniesiony w terminie. Zamawiający nie podał do wiadomości oferentów terminu dokonania wyboru oferty — w specyfikacji istotnych warunków zamówienia podano jedynie miejsce wywieszenia ogłoszenia o dokonanym wyborze nie podając jego terminu. Tak więc termin do wniesienia odwołania należy liczyć od dnia pisemnego powiadomienia odwołującego.

**34. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1173/99**

Zgodnie z art. 82 ustawy o zamówieniach publicznych Odwołujący powinien zgłosić powyższe zarzuty w terminie 7 dni od dnia, w którym powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę wniesienia protestu, tj. na etapie pobrania SIWZ.

**35. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1183/99**

Zarzuty naruszenia art. 17 ust. 2 oraz art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych są zarzutami wniesionymi z uchybieniem terminu, o którym mowa w art. 82 ustawy. Zarzuty tej treści powinny być bowiem wniesione w ewentualnym proteście, który powinien być złożony w terminie 7 dni od daty otrzymania SIWZ, tj. od daty 14 lipca 1999 r. Tymczasem zarzuty te zostały złożone w proteście z dnia 16 listopada 1999 r. wniesionym po uzyskaniu informacji o rozstrzygnięciu przetargu.

**36. Wyrok ZA z dnia 3 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1279/99**

Zespół Arbitrów ustalił w oparciu o oświadczenia stron i złożone w sprawie dokumenty, że Zamawiający przesłał informację o wyborze oferty firmy (...) faksem do firmy (...) w dniu 8.12.1999 r. zaś umowę w przedmiocie dostawy aparatu RTG zawarł w dniu 15.12.1999 r. w godzinach porannych. Zdaniem

Zespołu postępując w opisany wyżej sposób Zamawiający naruszył zasadę równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne (art. 16 i art. 18 ust. 1 w związku z art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych) oraz zakaz prowadzenia negocjacji po złożeniu ofert ostatecznych (art. 66 ust. 3 ustawy). Informując firmę (...) o wyborze oferty firmy (...) siódmego dnia po dokonaniu tego wyboru, Zamawiający naruszył art. 50 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Ustne negocjacje w przedmiocie ceny i typu aparatu stanowi naruszenie art. 37 ust. 1 ustawy. Zawierając natomiast umowę w 7 dniu od dokonania wyboru oferty, Zamawiający naruszył art. 51 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zawarcie umowy przed przekazaniem informacji o zmianie decyzji o wyborze oferty stanowi zdaniem Zespołu Arbitrów próbę obejścia art. 72 ust. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych, który zakazuje zawarcia umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu. Wskazane wyżej naruszenia ustawy należy zdaniem Zespołu Arbitrów ocenić mianem rażących. Oddalając odwołanie Zespół Arbitrów miał jednak na względzie treść art. 86 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, który uzależnia możliwość skutecznego złożenia odwołania od objęcia zdarzeń opisanych w odwołaniu w uprzednim proteście.

Tymczasem Odwołujący nie złożył protestu w odniesieniu do opisanych wyżej nieprawidłowości. W toku postępowania ustalono, że Odwołujący otrzymał w efekcie druk ZP-1 aczkolwiek ze znacznym opóźnieniem. Jeżeli zaś chodzi o zarzut wadliwego sporządzenia SIWZ to Zespół uznał ten zarzut za spóźniony w świetle art. 82 ust. 1 ustawy. Ze względu na powyższe orzeczono jak w sentencji. Mimo negatywnej oceny postępowania Zamawiającego Zespół Arbitrów miał na względzie różnicę między treścią protestu i odwołania, co przesądziło o wyniku sprawy. Wbrew stanowisku Odwołującego Zespół ten nie jest władny do stwierdzenia nieważności zawartej umowy ani też do występowania o stwierdzenie jej nieważności (art. 72 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych).

### **37. Wyrok ZA z dnia 27 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-040/00**

O czynności wyboru najkorzystniejszej oferty, ze wskazaniem oferenta, jego adresu i siedziby oraz ceny oferty Odwołujący się został zawiadomiony przez Zamawiającego na piśmie, co pozostaje poza sporem, w dniu 23 grudnia 1999 r. Termin do wniesienia protestu wobec tej czynności Zamawiającego rozpoczął bieg 24 grudnia 1999 r. i upłynął 30 grudnia 1999 r. Protest z dnia 4 stycznia 2000 r. wpłynął do Zamawiającego, co również jest niesporne, w dniu 5 stycznia 2000 r., a zatem po terminie. Zawiadomienie Odwołującego się o wyborze najkorzystniejszej oferty i jej cenie nie narusza przepisu art. 50 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Protest Odwołującego się został natomiast wniesiony z naruszeniem art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, jako że wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę do wniesienia protestu, tj. o wyborze najkorzystniejszej oferty i jej cenie, powziął on, jak już wyżej wskazano, w dniu 23 grudnia 1999 r. Nie można podzielić zarzutu Odwołującego się, że o okolicznościach stanowiących podstawę protestu dowiedział się dopiero po uprzednim zapoznaniu się z protokołem ZP-1. Podkreślić przy tym należy, że Odwołujący się miał 7 dni na zapoznanie się z dokumentacją przetargu w siedzibie Zamawiającego. Wybór Odwołującego się polegający na pisemnym zwróceniu się do Zamawiającego o udostępnienie właściwej dokumentacji przetargowej nie znajduje, wobec wyraźnej regulacji prawnej zawartej w tym względzie w przepisach art. 50 ust. 1 i art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, uzasadnienia prawnego.

### **38. Wyrok ZA z dnia 1 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-459/00**

Stosownie do treści art. 82 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) protest można wnieść do zamawiającego w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia.

W okolicznościach niniejszej sprawy bezsporne było, iż w dniu 4.05.2000 r. nastąpiło otwarcie ofert. Przedstawiciel Odwołującego uczestniczył w tej czynności, co potwierdza lista obecności uczestników postępowania i wyjaśnienia stron. Już wówczas Odwołujący zorientował się, iż jego oferta nie dotarła do Zamawiającego, nie podlegała otwarciu, a co zatem idzie, ocenie. Ta okoliczność stała się następnie przedmiotem protestu i odwołania. W ocenie Zespołu Arbitrów za okoliczność stanowiącą podstawę do wniesienia protestu uznać należy, w okolicznościach niniejszej sprawy, powzięcie przez Odwołującego w dniu 4.05.2000 r. wiadomości, iż jego oferta nie dotarła do Zamawiającego. Odwołujący podjął czynności wyjaśniające ten fakt i dnia 9.05.2000 r. otrzymał odpowiedź na reklamację, z której wynikało, że oferta została doręczona i z winy Zamawiającego nie uczestniczyła w otwarciu. W świetle przepisu art. 82 ustawy o zamówieniach publicznych do zachowania terminu do wniesienia protestu obojętna jest jednak czykolwiek wina za powstanie okoliczności uzasadniających pro-

test. Ponadto uzyskanie przez Odwołującego informacji w dniu 9.05.2000 r. umożliwiło mu wniesienie protestu w terminie, który w niniejszym postępowaniu upłynął dnia 11.05.2000 r. Jak słusznie podnosił Zamawiający już po złożeniu protestu, Odwołujący mógł podjąć czynności wyjaśniające okoliczność niedoręczenia jego oferty. Wobec powyższego Zespół Arbitrów na zasadzie art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z § 18 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30.08.1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815) oddalił odwołanie bez przeprowadzania rozprawy.

#### **39. Wyrok ZA z dnia 19 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-552/00**

Zespół Arbitrów nie podzielił przy tym poglądu zamawiającego co do naruszenia przez protestującego 7-dniowego terminu do złożenia protestu wynikającego z treści art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zamawiający twierdzi bowiem, iż o wiadomości uzasadniającej protest odwołujący dowiedział się w dacie otwarcia ofert, to jest w dniu 16 maja 2000 r. Zespół Arbitrów stwierdza, iż stosownie do treści art. 79 ust. 1 cyt. wyżej ustawy środki odwoławcze w niej przewidziane przysługują na działania zamawiającego, które naruszają jej przepisy. W tym przypadku działanie zamawiającego sprzeczne z przepisami ustawy polegało na nieodrzuconiu oferty nie spełniającej wymogów SIWZ, a fakt ten został ujawniony na zewnątrz w dacie ogłoszenia wyników postępowania, tj. w dniu 18.05.2000 r. W dniu tym informacja o wspomnianej decyzji została przekazana uczestnikom postępowania, w tym również protestującemu. W tym stanie faktycznym złożony w dniu 24.05.2000 r. protest należało uznać za odpowiadający wymogom art. 82 ust. 1 powołanej wyżej ustawy. Skoro ponadto protest ten okazał się zasadny, to i odwołanie, powołujące się na te same okoliczności, podlega uwzględnieniu.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **40. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-939/98**

Zespół Arbitrów nie podzielił stanowiska Zamawiającego o braku możliwości wniesienia protestu z uwagi na zawarcie umowy (art. 82 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych). Zamawiający nie prowadził zamówienia publicznego na zasadach szczególnych, umowę zawarł w ciągu 7 dni od dnia ogłoszenia wyników przetargu, tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 51 ust. 1 ww. ustawy.

#### **41. Wyrok ZA z dnia 24 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-290/99**

W oparciu o przedłożony materiał dowodowy i wyjaśnienia stron Zespół Arbitrów uznał, że protest został złożony z zachowaniem terminu. Z treści dokumentów nie wynika, że oferenci zostali powiadomieni o konkretnym terminie rozstrzygnięcia przetargu, zatem stosownie do art. 50 ust. 1 w związku z art. 82 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, Odwołujący się był uprawniony w zakresie złożonych zarzutów do złożenia protestu od daty otrzymania zawiadomienia o rozstrzygnięciu przetargu.

ust. 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **42. Wyrok ZA z dnia 2 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-037/98**

Zamawiający odrzucił protest z dnia 7.01.1998 roku z uzasadnieniem, iż został wniesiony po terminie (art. 82 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych). W aktach sprawy brak jednak dowodu na prawidłowe zawiadomienie o wyborze oferty w dniu 29.01.1998 r. gdyż Zamawiający (sam to przyznaje) uczynił to telefonicznie. Poza tym zawiadomiono osobę nieupoważnioną przez Odwołującego się. W związku z powyższym Zespół Arbitrów uznaje, iż bieg terminu do wniesienia protestu należy liczyć od daty doręczenia pisma o wyborze, to jest od dnia 07.01.1998 r.

**43. Wyrok ZA z dnia 7 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1065/98**

Protest wniesiono z naruszeniem terminu określonego w art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych, zatem jego odrzucenie przez Zamawiającego znajduje pełne uzasadnienie w treści art. 82 ust. 3 wymienionej ustawy. Powyższa okoliczność faktyczna jest bezsporna albowiem jak ustalono na podstawie przedłożonej dokumentacji przetargowej oraz na podstawie wyjaśnień stron złożonych na rozprawie, strona składająca protest otrzymała od Zamawiającego informację będącą przedmiotem protestu w dniu 2.11.1998 r. Ostatni dzień ustawowego, zawitego terminu siedmiodniowego do złożenia protestu upływał 9.11.1998 r. Oddanie protestu w ostatnim dniu w urzędzie pocztowym nie jest równoznaczne z zachowaniem terminu w sytuacji, gdy Zamawiający otrzymał go w dniu 10.11.1998 r. i dopiero w tym dniu mógł się z nim zapoznać. Zważywszy na istotę postępowania protestacyjnego termin jest zachowany jeżeli najpóźniej w ostatnim dniu terminu ustawowego Zamawiający ma możliwość zapoznać się z jego treścią.

**Art. 83.**

- 1. O złożeniu protestu zamawiający zawiadamia niezwłocznie dostawców i wykonawców uczestniczących w danym postępowaniu.**
- 2. Uczestnikami postępowania dotyczącego protestu stają się też dostawcy i wykonawcy uczestniczący w postępowaniu o zamówienie publiczne, którzy przystąpią do postępowania protestacyjnego w terminie 3 dni od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1.**
- 3. Dostawca lub wykonawca, który nie przystąpił do postępowania protestacyjnego, nie może następnie wnieść protestu powołując się na te same okoliczności.**

***orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 31 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-202/00**

Zespół Arbitrów nie stwierdził też naruszenia art. 83 ust. 1 i 2 ustawy o zamówieniach publicznych, gdyż przepisy ustawy nie zabraniają rozstrzygnięcia protestu w dniu jego złożenia, a ponadto stwierdza, że zarzut ten nie był przedmiotem protestu.

**ust. 1*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****2. Wyrok ZA z dnia 29 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-912/98**

Natomiast naruszenie przez Zamawiającego postanowień art. 83 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych poprzez zaniechanie powiadomienia o wniesionym proteście innych oferentów Zespół Arbitrów uznał za uchybienie, które pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, bowiem nie ograniczyło ono Odwołującemu możliwości wniesienia odwołania, a zatem nie spowodowało uszczerbku w jego interesie prawnym.

**3. Wyrok ZA z dnia 21 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-980/99**

Podniesiony w odwołaniu zarzut naruszenia przez zamawiającego art. 83 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, to jest nie powiadomienia pozostałych 3 oferentów o złożonym proteście jest nieuzasadnione, bowiem zamawiający czynności tej dokonał, dokumentując to powiadomieniami oferentów wraz z dowodami doręczeń.

**4. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1184/99**

Podnoszony przez Odwołującego zarzut naruszenia przez inwestora zastępczego art. 83 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych to jest nie zawiadomienie o proteście innych uczestników postępowania nie odnosi wobec niego żadnych skutków. Przez działanie czy zaniechanie inwestora zastępczego

w tym zakresie nie doznaje bowiem uszczerbku interes prawny Odwołującego, będący w świetle art. 79 ustawy warunkiem skorzystania ze środków odwoławczych. Nie może to zatem stanowić przesłanki do weryfikacji decyzji przedstawiciela zamawiającego o odrzuceniu oferty Odwołującego.

#### Art. 84.

1. Zamawiający rozpatruje protest najpóźniej w ciągu 7 dni od jego wniesienia.
2. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia protestu zamawiający podaje przyczyny rozstrzygnięcia oraz pouczenie o sposobie i terminie wniesienia środka odwoławczego.
3. W przypadku uwzględnienia protestu zamawiający powtarza oprotestowaną czynność.
4. Brak rozpatrzenia protestu w przewidzianym terminie poczytuje się za jego oddalenie.
5. O powtórzeniu czynności zamawiający informuje niezwłocznie wszystkich dostawców i wykonawców.

#### ust. 1

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 29 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-791/98**

Stosownie do art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) Zamawiający powinien rozpatrzyć protest najpóźniej w ciągu 7 dni od jego wniesienia, czyli do 8 września 1998 r. Skoro w tym terminie protest nie został rozpatrzony to zainteresowanemu przedsiębiorstwu służyło na podstawie art. 86 ust. 2 wymienionej ustawy prawo wniesienia odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w terminie 7 dni od upływu terminu rozpatrzenia protestu. Termin do wniesienia odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych upłynął więc w dniu 15 września 1998 roku. Z dokumentów wynika natomiast, że odwołanie zostało złożone w polskim urzędzie pocztowym, co jest zgodnie z art. 86 ust. 3 cyt. ustawy równoznaczne z wniesieniem go do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, dopiero w dniu 16 września 1998 r. Został więc uchybiony termin do wniesienia odwołania. Odwołujący błędnie przyjął, że termin do wniesienia odwołania zaczął biec od dnia 14 września 1998 r., czyli od otrzymania informacji od Zamawiającego, że firma (...) wycofała odwołanie. Zgodnie bowiem z art. 86 ust. 1 wymienionej ustawy odwołanie przysługuje jedynie od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu, wobec czynności podjętych przez Zamawiającego oraz w przypadku braku rozpatrzenia protestu w terminie.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 1 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-748/99**

Przepis art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) wyraźnie stanowi, że odwołanie składa się od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu oraz w przypadku braku rozpatrzenia protestu w terminie. W przedmiotowej sprawie Odwołujący wniósł w dniu 17.08.1999 r. protest do Zamawiającego, a w dniu 18.08.1999 r. pismo do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych nazwane „odwołaniem”. Zamawiający nie rozpatrzył w obowiązującym terminie 7 dni (art. 84 ust. 1 ustawy) złożonego przez Odwołującego protestu. W tej sytuacji Odwołującemu przysługiwało prawo wniesienia odwołania w terminie kolejnych 7 dni, tj. do dnia 31 sierpnia 1999 r. Zespół Arbitrów uznał, że w świetle przepisów ustawy wniesionego przez Odwołującego w dniu 18.08.1999 r. pisma nie można uznać za prawidłowo wniesione odwołanie, gdyż w czasie składania nie istniały ustawowe przesłanki do jego złożenia. Ustawa nie dopuszcza składania a priori odwołania bez uprzedniego wyczerpania trybu postępowania protestacyjnego.

#### ust. 2

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **3. Wyrok ZA z dnia 23 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1236/99**

Zespół Arbitrów w oparciu o ustalenia faktyczne dokonane na podstawie dokumentacji przetargowej, a także wyjaśnień stron złożonych w toku posiedzenia i rozprawy stwierdził, że protest wniesiony

w dniu 07.12.1999 r. został przez Zamawiającego odrzucony bezpodstawnie. Wbrew twierdzeniom Zamawiającego Odwołujący mógł powziąć wiadomość o odrzuceniu jego oferty, a więc o okolicznościach stanowiących podstawę do wniesienia protestu dopiero w dniu 30.11.1999 r., w którym doręczona została informacja o wyniku postępowania. Z tym dniem zatem rozpoczął się bieg 7-dniowego terminu do wniesienia protestu. Fakt złożenia protestu Zamawiającemu w dniu 07.12.1999 r. przesądził, że został on wniesiony w terminie przewidzianym art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Skoro więc nie było podstaw do odrzucenia protestu w trybie art. 81 ust. 3 ustawy, to Zamawiający był obowiązany rozpatrzyć protest w trybie art. 84 ustawy o zamówieniach publicznych i wydać rozstrzygnięcie merytoryczne. W tym więc zakresie zarzut odwołania okazał się zasadny. Badając jednak merytoryczną zasadność odwołania, Zespół Arbitrów stwierdził, że odrzucenie oferty Odwołującego w trakcie oceny formalnej ofert uczestniczących w przetargu było uzasadnione. Oferta ta bowiem nie spełniała wymogów SIWZ w zakresie wymaganego terminu realizacji zamówienia. Zamawiający w treści SIWZ uzupełnionej pismem Zamawiającego z dnia 10.11.1999 r. określił ten termin „20 grudnia 1999 r.”, natomiast Odwołujący zaoferował wykonanie dostawy w terminie „6—8 tygodni”. W warunkach niniejszego postępowania proponowany przez oferenta termin dostawy nie spełniał wymogów Zamawiającego. Z tych względów Zespół Arbitrów działając w oparciu o przepis art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych przy uwzględnieniu § 18 ust. 1 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań orzekł jak w sentencji.

ust. 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**4. Wyrok ZA z dnia 1 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-689/98**

Zgodnie z art. 84 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych w przypadku uwzględnienia protestu Zamawiający powtarza oprotestowaną czynność. Zespół Arbitrów doszedł do wniosku, iż rozstrzygnięcie protestu z dnia 5 sierpnia 1998 r. poprzez jego uwzględnienie nastąpiło w dniu 10 sierpnia 1998 r., a powtórzenie czynności w dniu 14 sierpnia 1998 r. Przyjmując, iż protest Odwołującego się z dnia 20 sierpnia 1998 r. dotyczył czynności wyboru oferty w dniu 14 sierpnia 1998 r. Zespół Arbitrów musiał uznać, iż odwołanie z dnia 19 sierpnia 1998 r. zostało wniesione przedwcześnie, bowiem Odwołujący się nie oczekiwał 7 dni (art. 86 ust. 3 powołanej ustawy) na rozstrzygnięcie protestu przez Zamawiającego. Zespół Arbitrów potraktował pismo Zamawiającego z dnia 14 sierpnia 1998 r. jako pismo informujące o powtórzeniu czynności oceny ofert, co wynika z przepisu art. 84 ust. 5 ustawy o zamówieniach publicznych.

**5. Wyrok ZA z dnia 28 marca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-186/00**

Zespół Arbitrów stwierdza, że Zamawiający rozpatrując protest odrzucił go (z racji bezzasadności powinien być oddalić), a tym samym nie można przyjąć, że Zamawiający mógł dokonywać jakichkolwiek czynności, między innymi polegających na odrzuceniu oferty. Czynności takie są bowiem zasadne tylko w przypadku uwzględnienia protestu (art. 84 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych).

**6. Wyrok ZA z dnia 11 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-377/00**

Dokonując oceny zgłoszonych w odwołaniu zarzutów należy mieć na uwadze, że część z nich nie może być poddana merytorycznej kontroli. Zgodnie przecież z przepisem art. 84 ustawy o zamówieniach publicznych w przypadku uwzględnienia protestu Zamawiający powtarza oprotestowaną czynność. Jeżeli przedmiotem protestu jest treść specyfikacji, to dokonana na skutek protestu zmiana specyfikacji jest powtórzeniem oprotestowanej czynności. Powstała w wyniku powtórzenia czynności nowa, bo zmieniona specyfikacja, może być na nowo oprotestowana przez mającego w tym interes prawny oferenta. Nie ma przy tym istotnego znaczenia, czy Odwołującemu się skutecznie doręczono pismo Zamawiającego zawierające zmianę treści specyfikacji. Jeśli się bowiem okaże, że doręczenia takiego dotychczas nie dokonano, to Odwołujący ma otwarty termin do złożenia protestu dotyczącego nowej treści specyfikacji.

## ust. 4

*orzecznictwo zespołu arbitrów***7. Wyrok ZA z dnia 7 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-825/98**

Zgodnie z art. 84 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych brak rozpatrzenia protestu ww. terminie poczytuje się za jego oddalenie. Tak więc nie zamyka to drogi do postępowania odwoławczego przed Zespołem Arbitrów, podobnie jak ma to miejsce w przypadku oddalenia protestu po jego merytorycznym zbadaniu.

**8. Wyrok ZA z dnia 27 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1038/98**

Zespół Arbitrów rozważył, iż strona odwołująca się wskazała, że Zamawiający nie rozpatrzył protestu, co mogło mieć wpływ na fakt wniesienia odwołania, jednakże art. 84 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych dopuszcza taką możliwość.

## Art. 85.

1. Po wniesieniu protestu zamawiający zawiesza postępowanie o udzielenie zamówienia do czasu rozpatrzenia protestu, nie dłużej jednak niż na okres 7 dni, chyba że:
  - 1) protest jest oczywiście niezasadny,
  - 2) zamawiający albo inny dostawca lub wykonawca mógłby ponieść szkodę nieproporcjonalnie większą w stosunku do tej, która grozi wnoszącemu protest,
  - 3) zawieszeniu postępowania sprzeciwia się ważny interes publiczny.
2. Od rozstrzygnięcia o zawieszeniu postępowania o udzielenie zamówienia odwołanie nie przysługuje.

## ust. 1

*orzecznictwo zespołu arbitrów***1. Wyrok ZA z dnia 22 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-033/99**

Zawarte uprzednio w proteście, a następnie w odwołaniu zarzuty są słuszne co wykazało badanie dokumentów i przebieg posiedzenia Zespołu Arbitrów. Odwołujący się bowiem wykazał, iż w dniu 31.12.1998 r. wniósł protest na czynność rozstrzygnięcia protestu oferenta (...) S.A. w (...). Mimo wniesienia protestu przez Odwołującego się, Zamawiający w dniu 31.12.1998 r. rozstrzygnął przetarg i wybrał ofertę (...). Zaś w dniu 4.01.1999 r. odrzucając protest Odwołującego się, Zamawiający zarzucił, że protest został wniesiony z naruszeniem art. 83 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Wbrew tym twierdzeniom protest Odwołującego się został wniesiony w terminie, gdyż nie sposób pisma (...) z dnia 23.12.1998 r. potraktować jako przystąpienia do protestu. Tak więc uprzednio powinno być zawieszono postępowanie wobec wniesionego protestu z dn. 31.12.1998 r., jak stanowi art. 85 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zamawiający tego nie uczynił i rozstrzygnął przetarg. Wobec tego odwołanie (...) jest zasadne.

**2. Wyrok ZA z dnia 31 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-152/99**

Zespół Arbitrów nie dokonał merytorycznej oceny zarzutów postawionych przez Odwołującego ze względu na negatywną przesłankę formalną. Zamawiający unieważnił postępowanie w przedmiotowej sprawie, wskazując w piśmie z dnia 15 marca br. na zmiany w projekcie technicznym, które czyniły specyfikację istotnych warunków zamówienia w znacznej części nieaktualną. Odwołujący podniósł na rozprawie, że unieważnienie postępowania jest nieważne, albowiem zostało dokonane w czasie, w którym — w myśl art. 85 ustawy o zamówieniach publicznych — Zamawiający powinien zawiesić postępowanie. Zdaniem Odwołującego nakaz zawieszenia postępowania uniemożliwia skuteczne podjęcie jakiegokolwiek czynności przez Zamawiającego w czasie, gdy postępowanie w sprawie o zamówienie publiczne powinno być zawieszono. Zespół Arbitrów, analizując kwestię unieważnienia po-

stępowania, stanął na stanowisku, że unieważnienie staje się skuteczne z chwilą, gdy stosowne oświadczenie dotarło do wiadomości adresata — w tym przypadku Odwołującego. Za taką interpretacją przemawia treść art. 61 kodeksu cywilnego w zw. z art. 6a ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołujący oświadczył w trakcie rozprawy, że pismo zawierające oświadczenie Zamawiającego o unieważnieniu postępowania otrzymał w dniu 16 marca br. Siedmiodniowy termin zawieszenia postępowania liczony — w myśl art. 85 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych — od dnia wniesienia protestu, upłynął w dniu 15 marca. Zespół Arbitrów uznał zatem, że powyższy przepis nie został naruszony. Zespół Arbitrów miał także na względzie treść art. 85 ust. 1 pkt 2 ustawy o zamówieniach publicznych, który dozwala każdemu zamawiającemu na kontynuowanie postępowania w sytuacji ryzyka poniesienia szkody nieproporcjonalnie większej w stosunku do tej, która grozi wnoszącemu protest. W braku dowodu przeciwnego, Zespół Arbitrów uznał, że okoliczność zmiany projektu technicznego w trakcie postępowania, na co powołuje się Zamawiający w piśmie z dnia 15 marca, uzasadniała skorzystanie przez niego z art. 27b ust. 1 pkt 3 ustawy o zamówieniach publicznych.

**pkt 1**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**3. Wyrok ZA z dnia 1 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-466/00**

Zamawiający ponadto naruszył art. 85 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych bowiem nie zawiesił postępowania, mimo iż brak było podstaw do jednoznacznego uznania protestu za oczywiście bezzasadny, na co wskazuje powyższa ocena dokonana przez Zespół Arbitrów.

**ust. 2**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**4. Wyrok ZA z dnia 7 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-943/99**

Zgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych od rozstrzygnięcia o zawieszenie postępowania o udzielenie zamówienia odwołanie nie przysługuje. W związku z tym oraz mając na względzie § 18 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815) Zespół Arbitrów oddalił odwołanie bez przeprowadzenia rozprawy.

**Art. 86.**

- 1. Od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu oraz w przypadku braku rozpatrzenia w terminie zainteresowanemu dostawcy lub wykonawcy przysługuje odwołanie.**
- 2. Odwołanie wnosi się do Prezesa Urzędu w terminie 3 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia lub 7 dni od upływu terminu rozpatrzenia informując jednocześnie zamawiającego.**
- 3. Złożenie odwołania w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z wniesieniem go do Prezesa Urzędu.**

**ust. 1**

***orzecznictwo zespołu arbitrów***

**1. Wyrok ZA z dnia 5 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-350/98**

Zgodnie z art. 86 ustawy o zamówieniach publicznych odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych jest środkiem odwoławczym od rozstrzygnięcia protestu, jego odrzucenia lub nierozstrzygnięcia w terminie. Wynika stąd jednoznacznie, iż postępowanie odwoławcze przed Prezesem UZP



może być wszczęte przez zainteresowanego dostawcę lub wykonawcę dopiero po uprzednim wykorzystaniu drogi postępowania protestacyjnego. W niniejszej sprawie warunek ten nie został jednak spełniony przez Odwołującego. Protest z dnia 29.04.1998 r. mógł bowiem dotyczyć i dotyczył jedynie pierwszego rozstrzygnięcia w postępowaniu przetargowym. Zamawiający protest ten uznał i powtórzył oprotestowane czynności. Należy przy tym zauważyć, iż Odwołujący się nie wniósł odwołania od zakresu rozstrzygnięcia protestu co świadczy o uznaniu przez Odwołującego się, iż protest został uwzględniony w całości. W takim stanie rzeczy postępowanie odwoławcze dotyczące pierwszego rozstrzygnięcia w przedmiotowym przetargu zakończone zostało na etapie protestu. Skuteczne prawnie kwestionowanie następnych czynności Zamawiającego powinno więc być dokonywane zgodnie z trybem wynikającym z art. 80 i 86 ustawy. Jednakże Odwołujący się wobec rozstrzygnięcia powtórzonego postępowania przetargowego wystąpił z odwołaniem do Prezesa UZP z pominięciem postępowania protestacyjnego. Wskazał przy tym błędnie jako podstawę odwołania art. 80 ustawy, który w rzeczywistości stanowi podstawę do złożenia protestu, a nie odwołania. W świetle art. 86 ustawy postępowanie Odwołującego się było więc działaniem przedwczesnym, skutkującym koniecznością oddalenia odwołania. W związku z powyższym wnioski stron o dopuszczenie dowodów z zeznań świadków zostały uznane za nie wnoszące nic nowego do sprawy w świetle zebranego materiału dowodowego.

## **2. Wyrok ZA z dnia 29 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-426/98**

Jak wynika z art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych oferent ma prawo na czynności Zamawiającego podjęte w toku postępowania o zamówienie publiczne wnieść protest do Zamawiającego. Natomiast zgodnie z art. 86 ust. 1 odwołanie przysługuje tylko w przypadku rozstrzygnięcia lub odrzucenia przez Zamawiającego protestu złożonego przez odwołującą się firmę albo w przypadku braku rozpatrzenia w terminie złożonego protestu. Czynności dokonane przez Zamawiającego, po uwzględnieniu protestów złożonych wcześniej przez inne firmy, były czynnościami na które Odwołującemu się przysługiwał protest. M.in. Zamawiający dokonał ponownej oceny ofert. Jak już stwierdzono powyżej, na czynności te odwołująca się firma nie wniósła protestu lecz skierowała odwołanie bezpośrednio do Prezesa UZP. W związku z powyższym odwołanie musi być oddalone ze względów formalnych.

## **3. Wyrok ZA z dnia 30 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-808/98**

Uwzględniając protest Zamawiający poinformował Odwołującego się, że zostanie powtórzona czynność badania (należy rozumieć, że w rezultacie i oceny) ofert. Powtórzenie czynności badania ofert, mimo że nie ograniczone przez Zamawiającego do ich badania jedynie według kryterium „wykonane podobne zamówienia” uwzględnia jednak protest w zakresie żądanym przez Odwołującego się, który wyraźnie wnosił o ponowną ocenę wyboru ofert. W tej sytuacji Odwołujący się nie miał podstaw do wnoszenia odwołania, gdyż jego protest został przez Zamawiającego uwzględniony i czynność oceny ofert zostanie dokonana ponownie. W związku z powyższym wszystkie te zarzuty jakie Odwołujący się podniósł w odwołaniu mogły być ewentualnie podstawą kolejnego protestu gdyby okazało się, że powtórzona przez Zamawiającego czynność była ponownie dotknięta wadami uzasadniającymi jego wniesienie.

## **4. Wyrok ZA z dnia 7 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-825/98**

W odwołaniu wniesionym do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych (...) zarzucił Zamawiającemu szereg uchybień, które z uwagi na fakt, że nie były wcześniej przedmiotem protestu nie mogą być przedmiotem rozpoznania Zespołu Arbitrów w niniejszym postępowaniu. Wynika to z art. 86 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, który stanowi, że odwołanie przysługuje jedynie od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu oraz w przypadku braku jego rozpatrzenia w terminie. Analizując treść zarzutów zawartych w proteście Zespół Arbitrów uznał, że w przedmiotowym stanie faktycznym nie są spełnione wszystkie warunki, o których mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) niezbędne do wszczęcia postępowania odwoławczego. Przepis ten stanowi bowiem, że warunkiem wszczęcia postępowania odwoławczego jest naruszenie przez Zamawiającego ustawy, wystąpienie uszczerbku w interesie prawnym uczestnika postępowania oraz związek przyczynowy pomiędzy naruszeniem ustawy a naruszeniem interesu prawnego tego uczestnika. Jakkolwiek nie wskazanie w zawiadomieniu okoliczności, na które powoływał się protestujący mimo braku wyraźnego sprecyzowania w ustawie takiego nakazu jest uchybieniem, które należy wyprowadzić z treści ust. 3 tego artykułu, to jednak zdaniem Zespołu Arbi-

trów w przedmiotowym stanie faktycznym nie wystąpił uszczerbek w interesie prawnym wykonawcy na skutek tego uchybienia a zatem nie istnieje także niezbędny związek przyczynowy. Oferta Odwołującego została bowiem wybrana przez Zamawiającego. Ewentualne przyłączenie się przez niego do protestu godziłoby zatem w jego interes prawny. Ten sam brak uszczerbku w interesie prawnym Odwołującego się jest przyczyną nieuwzględnienia drugiego z zarzutów, to jest uchybienia siedmiodniowego terminu określonego do rozpatrzenia protestu.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 20 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-870/98**

Warunkiem złożenia odwołania jest wcześniejsze wyczerpanie trybu oprostowania konkretnych czynności przetargowych podejmowanych przez Zamawiającego w toku postępowania o zamówienie publiczne. Jak wyżej zaznaczono protest z dnia 8 września 1998 r. został uwzględniony. Wobec powtórzenia czynności oceny ofert w dniu 1 października 1998 r. (...) nie zgadzając się z ponownie dokonaną oceną ofert powinien w tym momencie oprostować czynności Zamawiającego, co dopiero stworzyłoby możliwość ewentualnego złożenia odwołania.

#### **6. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-920/98**

Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) od rozstrzygnięcia protestu zainteresowanemu dostawcy przysługuje odwołanie. Jak wynika z ust. 2 cyt. art. 86 ustawy odwołanie wnosi się do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w terminie 3 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia, przy czym złożenie odwołania w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z wniesieniem go do Prezesa Urzędu. W przedmiotowej sprawie jak wynika z treści odwołania, oświadczenia pełnomocnika Odwołującego się złożonego na rozprawie oraz dowodu transmisji faksu, Odwołujący się otrzymał rozstrzygnięcie protestu w dniu 14 października 1998 r. Przekaz faksowy potwierdzony został pismem wystanym przez Zamawiającego również w dniu 14 października 1998 r., które Odwołujący się otrzymał w dniu 15 października 1998 r. A zatem termin do wniesienia odwołania należy liczyć od dnia otrzymania rozstrzygnięcia protestu zawartego w faksie z dnia 14 października 1998 r., gdyż w tym dniu Odwołujący mógł zapoznać się z treścią rozstrzygnięcia. Ostatnim dniem terminu do wniesienia odwołania był zatem 17 października 1998 r. Wprawdzie dzień ten był sobotą, jednak w świetle art. 115 k.c. sobota nie może być uznana za dzień ustawowo wolny od pracy. Skoro odwołanie nadane zostało za pośrednictwem poczty w dniu 19 października 1998 r. naruszony został termin do jego wniesienia.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 22 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-035/99**

Zespół Arbitrów podkreśla, że naruszenie zasady zawartej w art. 28 ustawy o zamówieniach publicznych podniesione zostało dopiero dodatkowo w odwołaniu. Wobec tego Zespół Arbitrów nie ustosunkował się do słuszności zarzutu podnoszonego dodatkowo poza protestem, gdyż Zespół Arbitrów jest władny do rozpatrywania sprawy jedynie w granicach określonych protestem.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 26 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-137/99**

Wniesienie odwołania bez poprzedzenia go protestem jest sprzeczne z art. 86 ustawy o zamówieniach publicznych. Zgodnie z tym przepisem odwołanie przysługuje zainteresowanemu dostawcy lub wykonawcy od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu. Zważywszy przy tym należy, że odwołanie nie służy od rozstrzygnięcia w całości uwzględniającego protest.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 29 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-222/99**

Odwołanie w zakresie zarzutu bezpodstawności odrzucenia oferty Odwołującego się nie może być rozpatrzone, gdyż wykracza poza granice określone treścią protestu. Skuteczne wniesienie odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych uwarunkowane jest bowiem uprzednim wyczerpaniem postępowania protestacyjnego (art. 86 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych). Skoro protest nie wskazywał odrzucenia oferty Odwołującego się jako czynności, której dotyczy, ani też zarzutów wobec tej czynności, to niedopuszczalne jest aby Zespół Arbitrów rozpatrywał merytorycznie odwołanie w tym zakresie.

**10. Wyrok ZA z dnia 20 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-287/99**

Protest został złożony dnia 20.04.1999 r. (przystąpienie do postępowania protestacyjnego wszczętego przez firmę (...)). Zamawiający wbrew stanowisku Odwołującego protest ten rozstrzygnął. Uczynił to 26.04.1999 r. i dnia tego przesłał Odwołującemu za zwrotnym poświadczeniem odbioru informację, że protest został oddalony. Zamawiający zachował tym samym 7-dniowy termin do rozpatrzenia protestu, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Rozstrzygnięcie protestu doręczone zostało Odwołującemu za zwrotnym poświadczeniem odbioru dnia 28.04.1999 r. Trydniowy termin do złożenia odwołania wymagany art. 86 ust. 1 ustawy upłynął zatem dnia 01.05.1999 r. Z uwagi na to, iż był to dzień ustawowo wolny od pracy (podobnie jak 2 i 3 maja) termin uległ przesunięciu do dnia 4 maja 1999 r. Odwołanie natomiast zostało złożone listem poleconym dnia 05.05.1999 r. Termin do wniesienia odwołania jest terminem zawitym. Oznacza to, że nie można go przywrócić, gdyż jego bezskuteczny upływ powoduje wygaśnięcie prawa — w rozważanym przypadku do wniesienia odwołania — w dniu 4 maja 1999 r.

Przypomnieć należy, iż odwołanie przysługuje od:

- rozstrzygnięcia protestu (oddalenie lub uwzględnienie),
- odrzucenia protestu,
- braku rozpatrzenia protestu w terminie.

Tylko w przypadku braku rozpatrzenia protestu w terminie, termin do wniesienia odwołania został wydłużony z 3 do 7 dni. W rozstrzyganej sprawie nie może budzić wątpliwości fakt, że pismo Zamawiającego z dnia 26.04.1999 r., aczkolwiek z wyjątkowo skąpym merytorycznym uzasadnieniem, stanowi jednak rozstrzygnięcie protestu poprzez jego oddalenie.

Zespół Arbitrów stwierdził ponadto, iż w dniu 23.04.1999 r. Odwołujący złożył drugi protest. Protest ten rozstrzygnięty został 29.04.1999 r. — oddalenie protestu — a informację o rozstrzygnięciu uzyskał Odwołujący w dniu 07.05.1999 r. Należy zauważyć, iż od tego rozstrzygnięcia odwołanie nie zostało złożone, a w dacie orzekania termin do jego ewentualnego złożenia także już upłynął. Wobec faktu, iż z przedłożonych dokumentów wynika, że zachodzą okoliczności, o których mowa w § 6 ust. 1 w związku z § 10 ust. 2 Regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 05.10.1995 r.) Zespół Arbitrów był zobligowany do oddalenia odwołania bez przeprowadzania rozprawy.

**11. Wyrok ZA z dnia 1 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-748/99**

Przepis art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych — (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) wyraźnie stanowi, że odwołanie składa się od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu oraz w przypadku braku rozpatrzenia protestu w terminie. W przedmiotowej sprawie Odwołujący wniósł w dniu 17.08.1999 r. protest do Zamawiającego, a w dniu 18.08.1999 r. pismo do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych nazwane „odwołaniem”. Zamawiający nie rozpatrzył w obowiązującym terminie 7 dni (art. 84 ust. 1 ustawy) złożonego przez Odwołującego protestu. W tej sytuacji Odwołującemu przysługiwało prawo wniesienia odwołania w terminie kolejnych 7 dni, tj. do dnia 31 sierpnia 1999 r. Zespół Arbitrów uznał, że w świetle przepisów ustawy wniesionego przez Odwołującego w dniu 18.08.1999 r. pisma nie można uznać za prawidłowo wniesione odwołanie, gdyż w czasie składania nie istniały ustawowe przesłanki do jego złożenia. Ustawa nie dopuszcza składania a priori odwołania bez uprzedniego wyczerpania trybu postępowania protestacyjnego.

**12. Wyrok ZA z dnia 17 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-835/99**

Czynność dokonana przez Odwołującego z całą pewnością miała charakter pytania skierowanego do Zamawiającego (pismo z dnia 18.08.99 r.), zaś pismo Zamawiającego jest odpowiedzią na postawione pytanie (TZ/(...)/99 z 24.08.99 r.). Skoro ustawa o zamówieniach publicznych przewiduje możliwość zwracania się do Zamawiającego z zapytaniem, a także dopuszcza wnoszenie protestów, to w ocenie Zespołu Arbitrów czynność protestacyjna musi być jednoznacznie oznaczona lub jednoznacznie wynikać z treści pisma. Czynność taka nie może być natomiast domniemana. Z powyższych względów odwołanie nie może być uznane za wniesione skutecznie, gdyż naruszona została podstawowa zasada dwuinstancyjności postępowania wyrażona w art. 86 ustawy. W związku z powyższym odwołanie oddalono z przyczyn formalnych.

**13. Wyrok ZA z dnia 3 listopada 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1036/99**

Z uwagi na fakt, że złożony uprzednio protest został uwzględniony, nie jest możliwe złożenie odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych bez ponownego wniesienia protestu, bowiem stosow-

nie do treści art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) odwołanie przysługuje od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu. W przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. Dodatkowo należy podnieść, że nawet w przypadku przyjęcia, że złożone odwołanie jest dopuszczalne, to Odwołujący uchybił terminowi do jego złożenia. W związku z powyższym, stosownie do postanowień § 18 ust. 2 pkt 1 Regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych, odwołanie należało oddalić bez przeprowadzania rozprawy.

#### **14. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1183/99**

Zarzut naruszenia art. 28 ust. 1 ustawy został wniesiony z uchybieniem przepisu art. 86 ustawy o zamówieniach publicznych. Przepis ten stanowi, iż odwołanie przysługuje od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu bądź braku rozpatrzenia w terminie. Zarzut ten został podniesiony dopiero w odwołaniu. Nie został zatem spełniony wymóg poprzedzenia go protestem. Wszystkie zarzuty wymienione w odwołaniu dla swej skuteczności wymagają natomiast, aby były poprzedzone protestem.

#### **15. Wyrok ZA z dnia 3 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1279/99**

Zespół Arbitrów ustalił w oparciu o oświadczenia stron i złożone w sprawie dokumenty, że Zamawiający przesłał informację o wyborze oferty firmy (...) faksem do firmy (...) w dniu 8.12.1999r. zaś umowę w przedmiocie dostawy aparatu RTG zawarł w dniu 15.12.1999r. w godzinach porannych. Zdaniem Zespołu postępując w opisany wyżej sposób Zamawiający naruszył zasadę równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne (art. 16 i art. 18 ust. 1 w związku z art. 48 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych) oraz zakaz prowadzenia negocjacji po złożeniu ofert ostatecznych (art. 66 ust. 3 ustawy). Informując firmę (...) o wyborze oferty firmy (...) siódmego dnia po dokonaniu tego wyboru, Zamawiający naruszył art. 50 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Ustne negocjacje w przedmiocie ceny i typu aparatu stanowią naruszenie art. 37 ust. 1 ustawy. Zawierając natomiast umowę w 7 dniu od dokonania wyboru oferty, Zamawiający naruszył art. 51 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Zawarcie umowy przed przekazaniem informacji o zmianie decyzji o wyborze oferty stanowi zdaniem Zespołu Arbitrów próbę obejścia art. 72 ust. 2 pkt 4 ustawy o zamówieniach publicznych, który zakazuje zawarcia umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu. Wskazane wyżej naruszenia ustawy należy zdaniem Zespołu Arbitrów ocenić mianem rażących. Oddalając odwołanie Zespół Arbitrów miał jednak na względzie treść art. 86 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, który uzależnia możliwość skutecznego złożenia odwołania od objęcia zdarzeń opisanych w odwołaniu w przednim proteście.

Tymczasem Odwołujący nie złożył protestu w odniesieniu do opisanych wyżej nieprawidłowości. W toku postępowania ustalono, że Odwołujący otrzymał w efekcie druk ZP-1 aczkolwiek ze znacznym opóźnieniem. Jeżeli zaś chodzi o zarzut wadliwego sporządzenia SIWZ to Zespół uznał ten zarzut za spóźniony w świetle art. 82 ust. 1 ustawy. Ze względu na powyższe orzeczono jak w sentencji. Mimo negatywnej oceny postępowania Zamawiającego Zespół Arbitrów miał na względzie różnice między treścią protestu i odwołania co przesądziło o wyniku sprawy. Wbrew stanowisku Odwołującego Zespół ten nie jest władny do stwierdzenia nieważności zawartej umowy ani też do występowania o stwierdzenie jej nieważności (art. 72 ust. 4 ustawy o zamówieniach publicznych).

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **16. Wyrok ZA z dnia 12 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1002/97**

Zespół Arbitrów wzięt pod uwagę przepis art. 115 kodeksu cywilnego i art. 165 kodeksu postępowania cywilnego, które stosuje się do postępowania odwoławczego. Zgodnie z tymi przepisami jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień ustawowo wolny od pracy termin do jej wykonania upływa dnia następnego. Dniami wolnymi od pracy w rozumieniu art. 115 k.c. i art. 165 k.p.c. są jedynie dni uznane za wolne od pracy bezpośrednio przez ustawodawcę w przepisie rangi ustawowej. Nie są natomiast takimi dni, uznawane za wolne od pracy aktami wykonawczymi do kodeksu pracy. Takim dniem był dzień 27.12.1997 r. W świetle tych przepisów brak było podstaw do uznania, że odwołanie złożone 29.12.1997 r. wniesione zostało w terminie, o którym mowa w art. 86 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

**17. Wyrok ZA z dnia 1 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-689/98**

Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 ze zmian.) odwołanie wnosi się do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w terminie 3 dni od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu lub 7 dni od upływu terminu rozpatrzenia. Zespół Arbitrów na podstawie materiałów sprawy i wyjaśnień udzielonych przez Odwołującego się doszedł do wniosku, iż rozstrzygnięcie protestu z dnia 5 sierpnia 1998 r. nastąpiło w dniu 10 sierpnia 1998 r.; pismo informujące o rozstrzygnięciu protestu doręczone zostało Odwołującemu się w dniu 12 sierpnia 1998 r. Naruszony został przepis ustawy o zamówieniach publicznych, bowiem odwołanie zostało wniesione do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 19 sierpnia 1998 r.

**18. Wyrok ZA z dnia 14 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-729/98**

Zespół Arbitrów uznał również, że Zamawiający nie naruszył ustawy o zamówieniach publicznych zawierając w dniu 31 sierpnia 1998 r. umowę o realizację z wybranym oferentem. Zespół Arbitrów stwierdził bowiem, że Odwołujący naruszył art. 86 ust. 2 ustawy, tj. nie powiadomił Zamawiającego o fakcie wniesienia odwołania. Należy zaznaczyć, że Zamawiający ma obowiązek powstrzymania się od zawarcia umowy do czasu wydania wyroku przez Zespół Arbitrów albo do dnia, w którym upływa termin na wniesienie środka odwoławczego. W tym stanie rzeczy Zespół Arbitrów stwierdził, że Odwołujący się w tej mierze nie dochował należytej staranności przy wnoszeniu środków odwoławczych i tym samym nie zadbał w sposób należyty o swoje interesy.

**19. Wyrok ZA z dnia 29 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-791/98**

Stosownie do art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) Zamawiający powinien rozpatrzyć protest najpóźniej w ciągu 7 dni od jego wniesienia, czyli do 8 września 1998 r. Skoro w tym terminie protest nie został rozpatrzony, to zainteresowanemu przedsiębiorstwu służyło na podstawie art. 86 ust. 2 wymienionej ustawy prawo wniesienia odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w terminie 7 dni od upływu terminu rozpatrzenia protestu. Termin do wniesienia odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych upłynął więc w dniu 15 września 1998 roku. Z dokumentów wynika natomiast, że odwołanie zostało złożone w polskim urzędzie pocztowym, co jest zgodnie z art. 86 ust. 3 cyt. ustawy równoznaczne z wniesieniem go do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, dopiero w dniu 16 września 1998 r. Został więc uchybiony termin do wniesienia odwołania. Odwołujący błędnie przyjął, że termin do wniesienia odwołania zaczął biec od dnia 14 września 1998 r., czyli od otrzymania informacji od Zamawiającego, że firma (...) wycofała odwołanie. Zgodnie bowiem z art. 86 ust. 1 wymienionej ustawy odwołanie przysługuje jedynie od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu wobec czynności podjętych przez Zamawiającego oraz w przypadku braku rozpatrzenia protestu w terminie.

**20. Wyrok ZA z dnia 21 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-877/98**

Odwołujący się powziął wiadomość o wynikach ponownej oceny ofert w dniu 14 września 1998 r. Świadczy o tym pismo Odwołującego do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 22.09.1998 r., w którym zawarta jest informacja o takiej dacie powzięcia wiadomości. Data ta została również potwierdzona na posiedzeniu przez pełnomocnika Odwołującego. Fakt, iż wiadomość tę powzięto za pośrednictwem faksu nie zmienia okoliczności, że takowe powzięcie wiadomości nastąpiło. Wiadomość ta zresztą została potwierdzona przez Zamawiającego pismem poleconym. W dniu 21.09.1998 r. Odwołujący się wniósł protest z zachowaniem ustawowego terminu. Protest został nadany za pośrednictwem faksu, a fakt jego otrzymania w dniu 21.09.1998 r. potwierdził pełnomocnik Zamawiającego na posiedzeniu. W tym samym też dniu protest nadano listem poleconym. Termin na rozpatrzenie protestu upłynął w dniu 28.09.1998 r. Ponieważ Zamawiający protestu nie rozpatrzył do tego dnia, Odwołujący się mógł wnieść odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w ciągu następujących 7 dni, tj. do dnia 05.10.1998 r. włącznie. Jak wynika ze stempla pocztowego odwołanie takowe nadane zostało w dniu 06.10.1998 r. W tym stanie rzeczy Zespół Arbitrów stwierdził, że wniesienie odwołania nastąpiło z naruszeniem ustawowego terminu określonego w art. 86 ust. 2. Zgodnie z zarządzeniem Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 05.10.1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (MP Nr 52, poz. 575) Zespół Arbitrów jest zobowiązany do oddalenia odwołania, jeżeli stwierdzi, że został naruszony termin do jego wniesienia (§ 6 pkt 1 ww. regulaminu).

**21. Wyrok ZA z dnia 28 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-918/98**

Po zapoznaniu się z materiałami w sprawie Zespół Arbitrów stwierdził, iż odwołanie z dnia 16.10.1998 r. wniesione przez Odwołującego podpisane zostało przez jednego z członków zarządu, tj. dyrektora technicznego wiceprezesa zarządu (...). Tymczasem zgodnie z wypisem z rejestru handlowego do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu spółki są upoważnieni jednoosobowo prezes zarządu, dwóch członków zarządu albo jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Złożenie podpisu na odwołaniu przez jednego członka zarządu uchybia umowie spółki, tym samym odwołanie uznac należy za bezskuteczne w myśl § 7 ust. 1 pkt 6 zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych. Wbrew twierdzeniom Odwołującego nie można uznać, iż brak powyższy skonwalidowany został podpisem prezesa zarządu w piśmie z dnia 19.10.1998 r. Pismo to bowiem, jak wynika z pieczęci pocztowej na kopercie (akta sprawy), nadane zostało w urzędzie pocztowym dnia 21.10.1998 r.

**22. Wyrok ZA z dnia 6 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-949/98**

Zespół Arbitrów przed rozprawą zbadał przedłożone w sprawie dokumenty i zważył co następuje: protest i odwołanie zostały podpisane przez osobę, tj. radcę prawnego (...), który przedłożył pełnomocnictwo z dnia 30.09.1996 r., z którego nie wynika, że posiadał uprawnienia do występowania w charakterze strony. Data 30.09.1996 r. pozwala domniemywać, że zarząd spółki udzielił pełnomocnictwa radcy prawnemu do różnych spraw, które były prowadzone od 1996 r. Biorąc powyższe pod uwagę Zespół Arbitrów uznał, że został naruszony przepis art. 86 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, ponieważ odwołanie zostało złożone przez osobę nie posiadającą właściwego pełnomocnictwa, przez co został naruszony termin do jego złożenia, co powoduje oddalenie odwołania bez przeprowadzenia rozprawy.

**23. Wyrok ZA z dnia 20 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-026/99**

Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 82 ust. 1 oraz w art. 86 ust. 2, jak słusznie zauważa Odwołujący się, ustala jednakowy termin do wniesienia protestu i odwołania. Niemniej tylko w przypadku odwołania ustawa w art. 86 stwierdza, że jego złożenie w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z wniesienia jej do Prezesa Urzędu. Wskazuje to jednoznacznie na to, że w przypadku protestu dotrzymaniem ustalonego terminu jest wyłącznie dostarczenie go, najpóźniej w ostatnim dniu tego terminu, Zamawiającemu. Na podstawie przedstawionych dokumentów bezsporne jest zatem, że termin do złożenia protestu powinien być liczony począwszy od dnia 22.12.1998 r. zgodnie z art. 111 § 2 k.c. Tak liczony termin kończył się 28.12.1998 r. W sytuacji, gdy protest został doręczony Zamawiającemu dnia 29.12.1998 r. powinien być, zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych — odrzucony.

**24. Wyrok ZA z dnia 7 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-164/99**

Zgodnie z art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) odwołanie od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu wnosi się do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w terminie 3 dni od daty rozstrzygnięcia protestu lub 7 dni od upływu terminu rozpatrzenia, informując jednocześnie Zamawiającego. Z treści powołanego przepisu jednoznacznie wynika, iż odwołanie wnosi się bezpośrednio do Prezesa UZP, nie zaś za pośrednictwem zamawiającego. Z materiałów sprawy wynika, iż Odwołujący się wniósł odwołanie datowane 24.02.1999 r. do Zamawiającego, natomiast nie przekazał go wówczas do Urzędu Zamówień Publicznych. Uczynił to dopiero 10.03.1999 r. załączając odwołanie do wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania. Wbrew twierdzeniom Odwołującego się zawartym w tym piśmie, odwołanie zostało złożone w sposób sprzeczny z powołanym przepisem ustawy o zamówieniach publicznych.

**25. Wyrok ZA z dnia 12 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-183/99**

Odwołujący nie wykonał obligatoryjnego obowiązku wynikającego z dyspozycji art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) i nie poinformował jednocześnie zamawiającego o złożeniu odwołania, sygnalizując jedynie „zamiar” po-

wiadomienia odrębnym pismem (strona 2 odwołania). Faktem jest, iż odwołujący pismem z dnia 30.03.1999 r. znak: (...) zawiadomił Zamawiającego o złożeniu odwołania, przesyłając ww. pismo listem poleconym (...) nadanym w dniu 30.03.1999 r., przesyłanym do UP (...) w dniu 31.03.1999 r., które to pismo wpłynęło do siedziby Zamawiającego w dniu 6.04.1999 r. Zamawiający nie otrzymawszy informacji o jednoczesnym złożeniu odwołania w ustawowym terminie działając w dobrej wierze i zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o zamówieniach publicznych w dniu 1.04.1999 roku zawarł z wykonawcą umowę o wykonanie przedmiotowego zadania (dowód umowa z dnia 1.04.1999 r.). W zaistniałym stanie faktycznym i prawnym Zespół Arbitrów podjął czynności wyjaśniające i dokonał badania z urzędu zachowania przez odwołującego okoliczności uzasadniające oddalenie odwołania ze względów formalnych. W tym stanie sprawy Zespół Arbitrów działając na podstawie art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z przepisem § 6 pkt 1 i § 10 pkt 1 i 2 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych, stanowiący zał. do zarządzenia Prezesa Urzędu zamówień Publicznych z dnia 5.10.1995 roku w sprawie regulaminu postępowania... (MP Nr 52, poz. 575), oddalił odwołanie bez przeprowadzenia rozprawy.

#### **26. Wyrok ZA z dnia 29 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-224/99**

Na podstawie przedstawionych w sprawie dokumentów oraz przeprowadzonego postępowania dowodowego Zespół Arbitrów ustalił, że poza sporem pozostaje fakt powiadomienia Odwołującego o rozstrzygnięciu protestu w formie faksu. Zespół Arbitrów stwierdził, że tak w doktrynie, jak i orzecznictwie sprawa skuteczności dokonania czynności prawnej poprzez faks jest dyskusyjna, m.in. w jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy uznał faks za formę nieskuteczną. Literalnie ustawa o zamówieniach publicznych w art. 86 ust. 2 stanowi, iż odwołanie wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia protestu. Zespół uważa, że przez doręczenie należy rozumieć pismo spełniające wszystkie wymogi formalne, a w szczególności noszące podpis oryginalny osoby kompetentnej. W tym też stanie Zespół nie podzielił poglądu Zamawiającego w tym zakresie i uznał, że odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych wniesione zostało prawidłowo, w przewidzianym ustawowo terminie.

#### **27. Wyrok ZA z dnia 22 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-436/99**

Stosownie do art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późniejszymi zmianami) odwołanie wnosi się do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w terminie 3 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia protestu. Na rozprawie ustalono, że rozstrzygnięcie protestu z dnia 1 czerwca 1999 r. Zamawiający nadał faksem do Odwołującego w dniu 2 czerwca 1999 r. W tym samym dniu potwierdził faks wysyłając rozstrzygnięcie protestu pismem poleconym. Odwołujący przyznał fakt otrzymania faksu w dniu 2 czerwca 1999 r. Zespół Arbitrów uznał ten dzień za datę doręczenia rozstrzygnięcia protestu. W tej sytuacji termin do wniesienia odwołania upłynął w dniu 5 czerwca 1999 r. Natomiast odwołanie zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 7 czerwca 1999 r.

#### **28. Wyrok ZA z dnia 10 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-648/99**

Zespół Arbitrów po zapoznaniu się z przedłożonymi dokumentami, ustalił iż odwołanie zostało wniesione po terminie, o którym mowa w art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119, poz. 773 z 1998 r.). Stosownie bowiem do postanowień tego przepisu, odwołanie wnosi się do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w terminie 3 dni od dnia doręczenia protestu. W przedmiotowej sprawie rozstrzygnięcie protestu zostało odwołującemu się wysłane faksem oraz przesyłką pocztową w dniu 13.07.1999 r. W aktach brak jednoznacznego dowodu, że wymieniony faks dotarł do adresata w dniu 13.07.1999 r. Natomiast należy przyjąć za udowodnione, że rozstrzygnięcie protestu było znane odwołującemu się co najmniej w dniu 14.07.1999 r., skoro w dniu 17.07.1999 r. za pośrednictwem urzędu pocztowego nadał odwołanie od przedmiotowego rozstrzygnięcia protestu. Ze względu na niezgodne z § 6 rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 15.03.1996 r. w sprawie warunków korzystania z usług pocztowych o charakterze powszechnym (Dz. U. Nr 40, poz. 173) oznaczenie adresata przesyłki, poczta dokonała jej zwrotu do odwołującego się jako nadawcy. Zatem pismo odwołującego się nie wywołało skutków zachowania terminu, koniecznego dla nadania biegu sprawie.

**29. Wyrok ZA z dnia 27 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-730/99**

Podczas rozprawy Zamawiający stwierdził, że nie został powiadomiony o złożeniu odwołania w związku z czym 17.08.1999 r., po upływie okresu, w którym odwołanie mogło być wniesione zawarł umowę z firmą, która przetarg wygrała. Zespół Arbitrów uznał, iż skoro termin wniesienia odwołania upływał 14.08.1999 r. a odwołanie nadane w dniu 13.08.1999 r. wpłynęło do Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 16.08.1999 r. więc w tym mniej więcej czasie Zamawiający obowiązany był oczekiwać na ewentualne zawiadomienie o wniesieniu odwołania. Ponieważ Odwołujący nie przedstawił dowodu na okoliczność dopełnienia obowiązku wynikającego z art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych więc Zamawiający miał prawo zawarcia umowy. Nie miał on bowiem przesłanek do przyjęcia, iż nie nastąpiło ostateczne rozstrzygnięcie protestu.

**30. Wyrok ZA z dnia 2 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-758/99**

Odwołanie zostało oddalone na podstawie art. 86 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych oraz § 6 pkt 1 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych stanowiącego załącznik do zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 października 1995 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania ustalono, że rozstrzygnięcie protestu Odwołujący otrzymał w dniu 23.08.1999 r., natomiast z treści odwołania wynika, że zostało ono sporządzone w dniu 17.08.1999 r. i w swojej treści odnosi się do pisma wysłanego przez Zamawiającego z dnia 16.08.1999 r., które to pismo było zawiadomieniem oferentów o wniesieniu protestu przez Odwołującego się. Pismo to Odwołujący otrzymał przez omyłkę. Odwołujący się nie przeanalizował jego treści i złożył od tego pisma odwołanie. Zgodnie z art. 86 ust. 1 odwołanie można wnieść tylko od rozstrzygnięcia lub odrzucenia protestu albo w przypadku braku rozpatrzenia protestu w terminie. Z przepisu ust. 2 cytowanego artykułu wynika zaś, że odwołanie można wnieść w terminie 3 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia protestu lub po upływie 7 dni od upływu terminu do jego rozpatrzenia. Z powyższego wynika, że odwołanie z dnia 17.08.1999 r. nie jest odwołaniem w rozumieniu art. 86 ustawy o zamówieniach publicznych

**31. Wyrok ZA z dnia 21 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-988/99**

Odwołujący się nie dochował terminu określonego w art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z zm.). Bezsporne jest, iż Odwołujący się powziął wiadomość o okoliczności stanowiącej podstawę wniesienia protestu w dniu 20.09.1999 r. Z akt sprawy wynika, iż protest wpłynął listem poleconym do Urzędu (...) w dniu 28.09.1999 r., a więc po upływie terminu określonego w art. 82 ust. 1 powołanej ustawy. Ustawa o zamówieniach publicznych wiąże dotrzymanie terminu do wniesienia protestu z jego faktycznym wpłynięciem do Zamawiającego, nie zaś z terminem nadania w polskim urzędzie pocztowym. Zespół Arbitrów ustalił ponadto, iż protest wpłynął w postaci faksu do Zamawiającego w dniu 23.09.1999 r. Gdyby jednak przyjęć tą datę za datę wpływu protestu do Urzędu Gminy wówczas należy stwierdzić, iż Odwołujący się uchybił terminowi do wniesienia odwołania, bowiem nadał odwołanie w polskim urzędzie pocztowym w dniu 08.10.1999 r., a więc po upływie terminu, o którym mowa w art. 86 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

ust. 3

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

**32. Wyrok ZA z dnia 21 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-759/98**

Strona odwołująca się pismo nr (...) z dnia 3 września 1998 r. w sprawie rozstrzygnięcia protestu otrzymała w dniu 3 września 1998 roku o godzinie 14.45. Odwołanie do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych wniesione zostało w dniu 8 września 1998 roku za pośrednictwem (...) z siedzibą w (...). Zdaniem Zespołu Arbitrów firma, za pośrednictwem której doręczono odwołanie nie spełnia kryteriów, o których mowa w art. 86 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.). Zgodnie z treścią powyższego artykułu za datę doręczenia odwołania do Urzędu Zamówień Publicznych uznaje się datę nadania odwołania w polskim urzędzie pocztowym.



W niniejszym przypadku za datę doręczenia Zespół Arbitrów uznał datę wpływu do Urzędu Zamówień Publicznych, ponieważ firma, za pośrednictwem której przesyłka została nadana nie jest urzędem pocztowym w rozumieniu ustawy z dnia 30 lipca 1997 roku o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz. U. Nr 106, poz. 675).

### **33. Wyrok ZA z dnia 22 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-765/98**

Zgodnie z art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 ze zmian.) protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. Przez wniesienie protestu do Zamawiającego należy rozumieć fizyczny jego wpływ do siedziby Zamawiającego, skoro w myśl art. 51 powołanej ustawy może on zawrzeć umowę już po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia zawierającego informację o wyniku przetargu.

Jedynie w przypadku odwołania ustawa o zamówieniach publicznych w art. 86 ust. 3 przewiduje zachowanie terminu do jego wniesienia przez złożenie go w polskim urzędzie pocztowym. Na podstawie materiałów sprawy, a także wyjaśnień udzielonych przez pełnomocnika Odwołującego się Zespół Arbitrów ustalił, iż Odwołujący się powziął wiadomość o rozstrzygnięciu przetargu w dniu 24 sierpnia 1998 r., natomiast protest wpłynął do Zamawiającego w dniu 1 września 1998 r., a więc po upływie terminu określonego w art. 82 ust. 1 powołanej ustawy.

### **34. Wyrok ZA z dnia 4 sierpnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-630/99**

Podstawą protestu jest zawiadomienie o wyniku przetargu skutecznie przekazane Odwołującemu w dniu 01.07.1999 r. (fakt bezsporny między stronami). Wniesienie protestu znak D-26/99 z dnia 08.07.1999 r. nastąpiło za pośrednictwem urzędu pocztowego, czego dowodzi pocztowa kopia nadania listu. Pisemny protest doręczony został Zamawiającemu w dniu 12.07.1999 r., a więc w jedenastym dniu od powzięcia wiadomości o wyniku przetargu, a nie w siódmym dniu, jak nakazuje ustawodawca. Obowiązująca wykładnia art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych potwierdzona stabilną linią orzecniczą za skutecznie wniesiony protest przyjmuje ten, który złożony jest najpóźniej w 7 dniu w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią przez Zamawiającego. Mylnie więc Odwołujący przyjął w swoim działaniu przy wnoszeniu protestu zasadę określoną przez ustawodawcę w art. 86 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych zastrzeżoną jedynie dla wniesienia odwołania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Brak jest również podstaw do odpowiedniego zastosowania terminu ustalonego w art. 165 § 2 k.p.c. przewidzianego dla czynności wniesienia pisma procesowego do sądu. Zasady dokonywania czynności przez uczestników postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określa jedynie ustawa o zamówieniach publicznych jako *lex specialis* do zasad ogólnych. Istotny również jest charakter terminu określonego w art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych uznany za termin zawity, nieprzywracalny, którego upływ skutkuje wygaśnięciem praw.

#### **Art. 86a.**

- 1. Od odwołania pobiera się wpis. Wysokość wpisu nie może przekraczać kosztów postępowania.**
- 2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe zasady pobierania wpisu.**

ust. 1

#### ***orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego***

### **1. Postanowienie NSA w Warszawie z dnia 15 czerwca 2000 r., Sygn. akt II SAB 51/00**

Zarząd Miasta (...) w toku postępowania o zamówienie publiczne odrzucił ofertę Spółki z o.o. (...) na zaprojektowanie miejsko-gminnej oczyszczalni ścieków w (...) wraz z kolektorami i infrastrukturą towarzyszącą. Spółka z o.o. (...) złożyła pisemny protest od tej czynności do zamawiającego. Spółka wobec rozstrzygnięcia protestu przez zamawiającego wniosła do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

odwołanie. Spółkę z o.o. (...) reprezentował adwokat (...), który sporządził odwołanie. Do wniesionego odwołania nie został dołączony dowód uiszczenia wpisu, którego wymaga art. 86 a ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu od odwołań wnoszonych w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 34, poz. 189) wskazany wpis jest wpisem stałym i ma wysokość czterokrotnej kwoty najniższego wynagrodzenia pracowników za pracę, określonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie kodeksu pracy, obowiązującego w dniu wniesienia odwołania (por. też § 2 ust. 1 i ust. 2 cytowanego rozporządzenia RM). W powstałej sytuacji Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, stosownie do dyspozycji zawartych w § 2 ust. 3 cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 marca 1998 r., wezwał odwołującego się od otrzymania wezwania, z pouczeniem, że nie usunięcie braku spowoduje pozostawienie odwołania bez rozpoznania.

Jest poza sporem, że telegram z dnia 27 października 1999 r. wzywający Sp. z o.o. (...) do uiszczenia wpisu na wskazane konto bankowe został doręczony do siedziby Spółki 28 października 1999 r. o godz. 10.00. Termin na uiszczenie wpisu upłynął więc 4 listopada 1999 r. W myśl § 4 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu od odwołań wnoszonych w postępowaniach udzielenie zamówień publicznych, za dotrzymanie terminu uważa się również obciążenie konta bankowego odwołującego się. Dla ustalenia, czy czynność ta została dokonana w terminie, odwołujący się jest wzywany do przedstawienia kopii dowodu uiszczenia wpisu poprzez jego przestanie na wskazany numer faksu. W dniu 2 listopada 1999 r. uczestnicy postępowania odwoławczego i wyznaczeni do rozpatrzenia odwołania arbitrzy zostali powiadomieni o wyznaczeniu terminu posiedzenia zespołu arbitrów na 9 listopada 1999 r. w sprawie odwołania wniesionego przez Sp. z o.o. (...). Dodatkowo odwołujący się został poinformowany o konieczności posiadania oryginału dowodu uiszczenia wpisu od odwołania.

Prezes UZP stwierdził, że wpis od odwołania nie został uiszczony w wymaganym terminie, to jest do dnia 4 listopada 1999 r. Wobec powyższego telegramem z 5 listopada 1999 r. Prezes UZP poinformował strony postępowania odwoławczego i arbitry, że wyznaczone w sprawie posiedzenie zespołu arbitrów nie odbędzie się. Pismem z dnia 5 listopada 1999 r. (data wpływu 8 listopada 1999 r.) pełnomocnik Spółki z o.o. (...) adwokat (...) złożył wniosek o skierowanie wniesionego 27 października 1999 r. odwołania Spółki (...) do rozpatrzenia przez zespół arbitrów dołączając tegoż wniosku kserokopię polecenia przelewu z dnia 5 listopada 1999 r. stanowiącą dowód uiszczenia wpisu. W uzasadnieniu wniosku adwokat (...) podniósł, że pozostawienie odwołania bez rozpoznania z powodu nieuiszczenia wpisu jest bezzasadne, bowiem wpis został uiszczony.

Ponadto Pełnomocnik Spółki z o.o. (...) wskazał, że jego zdaniem pozostawienie bez rozpoznania odwołania, od którego w wyznaczonym terminie nie został uiszczony wpis, nie ma umocowania prawnego. Ani przepisy ustawy o zamówieniach publicznych, ani rozporządzenie Rady Ministrów z 10 marca 1998 r. nie wprowadzają skutku w postaci pozostawienia bez rozpoznania odwołania, w przypadku nieopłacenia wpisu w terminie.

W odpowiedzi Urząd Zamówień Publicznych pismem z dnia 23 listopada 1999 r. nr (...) odmówił uwzględnienia wniosku pełnomocnika w przedmiocie skierowania odwołania do rozpatrzenia przez zespół arbitrów (powołano tutaj art. 86 a ust. 1 ustawy z 10.06.1994 r. oraz rozporządzenie Rady Ministrów z 10.03.1998 r.). Ustosunkowując się zaś do twierdzenia wnioskodawcy, jakoby wpis od wniesionego odwołania został uiszczony z zachowaniem wymaganego terminu podniesiono, iż kopia przelewu wskazuje, że wpłata została dokonana 5.11.1999 r. a więc po upływie 7-dniowego terminu do jej uiszczenia (termin upłynął 4 listopada 1999 r.).

Pełnomocnik Spółki z o.o. (...) ponowił swój wniosek o skierowanie odwołania do rozpatrzenia przez zespół arbitrów a Urząd Zamówień Publicznych podtrzymał swoje stanowisko. Adwokat (...) — pełnomocnik Spółki z o.o. (...) złożył do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę „na bezczynność Urzędu Zamówień Publicznych w sprawie dotyczącej odmowy wyznaczenia terminu dla rozpoznania odwołania od rozstrzygnięcia protestu od postanowienia zamawiającego — Zarząd Miasta (...) z 22.10.1999 r. w związku z odrzuceniem oferty Spółki z o.o. (...) w przetargu na zaprojektowanie miejsko-gminnej oczyszczalni ścieków w (...) z kolektorami i infrastrukturą towarzyszącą. Adwokat (...) wniósł o „zobowiązanie UZP do wyznaczenia terminu i skierowanie sprawy do rozpoznania przez zespół arbitrów”.

W skardze, między innymi, podniesiono, że:

- a. art. 86a ustawy o zamówieniach publicznych upoważnia Radę Ministrów jedynie do określenia wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu, nie zaś do określania skutków prawnych braku takiego wpisu lub nieterminowej jego wpłaty,

- b. skutki braku lub opóźnionego dokonania wpisu powinien regulować akt rangi ustawowej,
- c. podniesiono, że wezwanie do uiszczenia wpisu doręczono Spółce, ale nie doręczono jej pełnomocnikowi procesowemu (naruszenie art. 133 § 3 k.p.c.),
- d. zarzucono także naruszenie art. 705 § 1 k.p.c. w związku z art. 87 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych.

W odpowiedzi na skargę Prezes Urzędu Zamówień Publicznych podtrzymał argumentację dotychczas prezentowaną w sprawie przez Urząd.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył co następuje:

Analiza przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych jednoznacznie wskazuje, że przewidziane w niej protesty i odwołania dostawcy lub wykonawcy od czynności podjętych przez zamawiającego w toku postępowania o zamówienie publiczne mają cywilistyczny charakter, co wyklucza możliwość stosowania w nich instytucji postępowania administracyjnego. Między zamawiającym a dostawcą lub wykonawcą nie istnieje żaden stosunek władczy (administracyjnoprawny) a stosunek cywilnoprawny poddany przez ustawę specjalnej reglamentacji.

Do specjalnego postępowania „odwoławczego” (nie można go mylić z klasycznym postępowaniem odwoławczym z kodeksu postępowania administracyjnego) stosuje się ustawę o zamówieniach publicznych oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu od odwołań wnoszonych w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych i rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych a w sprawach nie uregulowanych w tych aktach prawnych, zgodnie z art. 87 ustawy o zamówieniach publicznych, mają zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego w sądzie polubownym. Pozostałe przepisy k.p.c., skoro ustawodawca do nich nie odsyła, mogą być pomocne w wyjaśnianiu różnych wątpliwości związanych ze wskazanym wyżej specjalnym postępowaniem odwoławczym w sprawach zamówień publicznych, co oznacza, że inne przepisy k.p.c. niż dotyczące sądu polubownego nie mają wprost zastosowania.

Skoro, zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym, Sąd rozpoznaje skargi na bezczynność tylko organów administracji publicznej oraz tylko w przypadkach określonych w art. 16 ust. 1 pkt 1–4 cytowanej ustawy (w sprawie nie ma miejsca żaden ze wskazanych przypadków), to skargę do NSA jako niedopuszczalną należało, na podstawie art. 27 ust. 2 cyt. ustawy z dnia 11 maja 1995 r., odrzucić.

Na marginesie sprawy należy zwrócić jeszcze uwagę, że w ogóle bezczynność zachodzi wtedy, gdy mijają terminy załatwienia sprawy, a nie jest ona rozstrzygnięta. Tymczasem Urząd Zamówień Publicznych podjął wszystkie przewidziane przepisami prawa działania zamierzające do rozpoznania odwołania przez zespół arbitrów. Dopiero po bezskutecznym upływie terminu zakreślonego do uzupełnienia odwołania pozostawiono rozpoznanie bez dalszego biegu.

#### Art. 87.

**Do postępowania odwoławczego stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądzie polubownym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.**

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

#### **1. Wyrok ZA z dnia 24 lipca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-539/98**

Stosownie do art. 87 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) do postępowania odwoławczego stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego o sądzie polubownym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Z uwagi na cywilistyczny charakter postępowania odwoławczego w postępowaniu tym nie można stosować przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. Błędne było zatem kierowanie odwołania od rozstrzygnięcia protestu na podstawie art. 127 k.p.a. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (pismo z dnia 29.06.1998 r.), a następnie do Wojewody (...) (pismo z dnia 06.07.1998 r.). Niezrozumiałe jest to tym bardziej, że w rozstrzygnięciu protestu Zamawiający prawidłowo pouczył Odwołującego o sposobie i terminie wniesienia środka odwoławczego.

## **2. Wyrok ZA z dnia 12 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-263/99**

Nie zasługuje na uwzględnienie twierdzenie Odwołującego, że należy stosować co do terminu doręczenia protestu przepisy k.p.c., ponieważ ustawodawca w rozdziale 8: protesty i odwołania, przewidział stosowanie k.p.c. tylko i wyłącznie w przypadku postępowania odwoławczego, to jest przed Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych (art. 87 ustawy o zamówieniach publicznych) oraz co do zachowania terminu poprzez nadanie odwołania w polskim urzędzie pocztowym (art. 86 ust. 3 ww. ustawy).

### ***orzecznictwo sądu powszechnego***

## **3. Postanowienie SA w Białymstoku z dnia 29 lutego 1996r., Sygn. akt I A Cz 69/96**

Stosownie do treści art. 87 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późniejszymi zmianami) do postępowania odwoławczego przewidzianego w tej ustawie stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego, o sędzię polubownym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Zgodnie z art. 88 ww. ustawy odwołanie rozpatruje zespół trzech arbitrów wybranych z listy arbitrów prowadzonej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, który także wyznacza przewodniczącego tego zespołu (art. 89 pkt 4 ustawy). Przytoczone regulacje prawne z tej ustawy, dotyczące trybu rozpoznawania sporów na tle zamówień publicznych, wskazują w sposób nie budzący wątpliwości, że ustawa powołała stały sąd polubowny przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych. Zgodnie zaś z art. 695 k.p.c. przepisy księgi o sędzię polubownym stosuje się zarówno do sądu polubownego powołanego do rozstrzygnięcia poszczególnego sporu jak i do stałego sądu polubownego. Sąd I instancji niepotrzebnie więc przywiązał zbyt dużą wagę do faktu, że strony niniejszej sprawy nie uczyniły żadnego zapisu na sąd polubowny. Takiego zapisu czynić nie musiały, skoro z mocy ustawy rozstrzygnięcie sporu między nimi należy do stałego sądu polubownego działającego przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych.

Należy podkreślić, iż przy bardzo dużej swobodzie pozostawionej stronom i samemu sądowi polubownemu określania sposobu postępowania przed tym sądem — przepisy ustanawiają jednocześnie pewne minimum reguł o charakterze bezwzględnie obowiązującym (*iuris cogentis*). Jednym z takich przepisów jest możliwość kontroli rozstrzygnięcia sądu polubownego przez sąd powszechny w trybie skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego przewidzianym w art. 712 k.p.c. (por. trafnie powołane w zażaleniu OSNCP z 1988 r., zeszyt 12, poz. 174). Z powyższego wynika, iż zawarte w art. 87 ustawy o zamówieniach publicznych odesłanie do przepisów k.p.c. o sędzię polubownym oznacza dopuszczalność wniesienia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego działającego przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych. Zajęte przez Sąd I instancji odmienne stanowisko prawne, które doprowadziło do odrzucenia skargi, było niesłuszne, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia 9 art. 397 § 2 w zw. z art. 388 § 1 k.p.c.).

### **Art. 88.**

- 1. Odwołanie rozpatruje zespół trzech arbitrów wybranych z listy arbitrów prowadzonej przez Prezesa Urzędu, przy czym jednego arbitra wyznacza dostawca lub wykonawca, który wniósł odwołanie, jednego zamawiający, a jednego Prezes Urzędu.**
- 2. Arbiter przy rozpatrywaniu odwołania pełni swą funkcję z najwyższą starannością w sposób bezstronny; nie jest reprezentantem żadnego z uczestników postępowania ani też Prezesa Urzędu.**
- 3. Arbiter podlega ochronie prawnej przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.**
- 4. Jeżeli zachodzą okoliczności uniemożliwiające wykonanie przez arbitra jego obowiązku, Prezes Urzędu wzywa uczestnika postępowania do wyznaczenia, w określonym terminie, innego arbitra albo jeżeli jest to osoba przez niego wyznaczona, wyznacza innego arbitra.**

### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

## **1. Wyrok ZA z dnia 4 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-936/98**

Bezprzedmiotowy staje się również wniosek o wyłączenie arbitra zgłoszony ustnie przez pełnomocnika Zamawiającego po otwarciu rozprawy bez wskazania konkretnych podstaw wyłączenia.

**Art. 89.**

1. Równocześnie z wniesieniem odwołania dostawca lub wykonawca wyznacza arbitra.
2. Prezes Urzędu niezwłocznie po wpłynięciu odwołania wzywa zamawiającego do wyznaczenia arbitra w terminie 3 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. Jeżeli w wyznaczonym terminie uczestnik postępowania odwoławczego nie wyznaczy arbitra, arbitra tego wyznaczy Prezes.
4. Spośród wyznaczonych arbitrów Prezes Urzędu wskazuje przewodniczącego zespołu arbitrów.
5. O wyłączeniu arbitra z postępowania odwoławczego rozstrzyga Prezes Urzędu.

**Art. 89a.**

1. Odwołujący się może cofnąć odwołanie.
2. W razie cofnięcia odwołania przed rozprawą, odwołującemu zwraca się połowę wpisu.

***orzecznictwo zespołu arbitrów*****1. Wyrok ZA z dnia 12 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-234/98**

Odwołanie należało oddalić z przyczyn formalnych, ponieważ Odwołująca się (...) cofnęła odwołanie. Odwołanie cofnięto wraz z zrzeczeniem się roszczeń. Nastąpiło to przed rozprawą. Stąd wydanie orzeczenia merytorycznego stało się bezprzedmiotowe. O kosztach postępowania rozstrzygnięto według zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, w oparciu o dyspozycję art. 89 a ustawy o zamówieniach publicznych.

**ust. 1*****orzecznictwo zespołu arbitrów*****2. Wyrok ZA z dnia 31 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-660/98**

Zespół Arbitrów oddalając odwołanie wziął pod uwagę wniosek Odwołującego z dnia 28.08.1998 r. skierowany do Urzędu Zamówień Publicznych (...), cofający odwołanie w sprawie, po odroczeniu rozprawy. W dniu 31.08.1998 r. Odwołujący powyższy wniosek podtrzymał uznając odwołanie jako bezprzedmiotowe. Powyższe skutkuje oddaleniem odwołania w przyczyn formalnych. Stosownie do treści art. 89a ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych, cofając odwołanie, Odwołujący zrezygnował z możliwości udowodnienia zarzutów podnoszonych w proteście i odwołaniu. Wobec powyższego wniosku Odwołującego należało odwołanie oddalić.

**ust. 2*****orzecznictwo sądu powszechnego*****3. Wyrok SR z dnia 12 maja 2000 r. Sygn. akt IIC1980/99**

Powoływana w uzasadnieniu pozwu argumentacja, oparta na przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 marca 1998 r., nie może być w niniejszej sprawie uwzględniona, albowiem wskazany przez powoda § 4 tego rozporządzenia dotyczy zasad rozliczania wpisu w okolicznościach, gdy nastąpiło rozpatrzenie odwołania i w wyroku orzeczono o kosztach postępowania. Przedstawiony w stanie faktycznym — wobec cofnięcia odwołania przed rozprawą — miał zastosowanie wyłącznie przepis art. 89a ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Ponadto należy zauważyć, że przepis art. 87 ustawy o zamówieniach publicznych stanowi, iż do postępowania odwoławczego stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego o sędzie polubownym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Zdaniem sądu brak jest podstaw do zastosowania w niniejszym przypadku odpowiednio przepisów art. 36 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sytuacji, gdy sprawa zwrotu wpisu, w razie cofnięcia odwołania, została uregulowana w przepisie art. 89a ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych. Zatem w związku z uregulowaniem przez ustawę o zamówieniach publicznych kwestii zwrotu wpisu w razie cofnięcia odwołania nie mogą znaleźć zastosowania odpowiednio przepisy k.p.c. Należy przy tej okazji wyjaśnić, że przepis art. 36 ust. 1 pkt b ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przewiduje możliwość zwrotu całego wpisu od pisma odrzuconego lub cofniętego, jeżeli odrzucenie lub cofnięcie nastąpiło przed wysłaniem odpisu pisma innym stronom, a braku takich stron przed wysłaniem powiadomienia o terminie posiedzenia. Na karcie 10 akt sprawy znajdują się telegramy skierowane do stron postępowania zawierające o terminie posiedzenia wyznaczonego na dzień 11 września 1998 r. Telegramy noszą datę 4 września 1999 r. Powód znając już termin rozprawy arbitrażowej wyznaczonej na dzień 11 września 1998 r. w dniu 9 września tego roku dokonał cofnięcia odwołania (karta 12 akt sprawy). Gdyby sąd mógł zastosować przepisy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w niniejszej sprawie musiałby zastosować do stanu faktycznego przepis art. 36 ust. 1 pkt 2 dotyczący zwrotu połowy wpisu sądowego od pisma cofniętego przed rozpoczęciem posiedzenia, na które sprawa została skierowana. Jest to jednak marginalne rozważanie wobec zastosowania w niniejszej sprawie zasady zawartej w przepisie art. 89a ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### Art. 90.

1. Zespół arbitrów rozpatruje odwołanie w terminie 14 dni od jego doręczenia.
2. Rozpatrując odwołanie zespół arbitrów uwzględnia lub oddala odwołanie oraz orzeka o kosztach postępowania.
3. Uwzględniając odwołanie zespół arbitrów może nakazać dokonanie lub powtórzenie czynności zamawiającego albo ją unieważnić, z wyjątkiem podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego.

#### *orzecznictwo zespołu arbitrów*

##### **1. Wyrok ZA z dnia 20 maja 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-282/98**

Zarzut nieprawidłowości w ocenie ceny ofertowej jest zasadny i znajduje potwierdzenie w materiale dowodowym. Zamawiający przyznał, że przy kryterium cenowym brał pod uwagę także wartość innych zaoferowanych robót wykraczających poza zakres przetargu, np. malowanie klatek schodowych, stolarki okiennej, balkonowej a także dodatkowo przyznano punkty za usunięcie i neutralizację olkitu, to ostatecznie w ocenie Zespołu Arbitrów powinno wchodzić w warunki techniczne wykonania robót. Zamawiający naruszył zatem art. 16 i 48 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344, tj. Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.), gdyż przy ocenie poszczególnych kryteriów powinien ograniczyć się jedynie do warunków podanych w SIWZ i stosować je w sposób jednolity w odniesieniu do wszystkich oferentów. Zarzut dotyczący warunków płatności, przy założeniu, że kryterium to było w znacznej mierze ocenne, Zespół Arbitrów również uznał za zasadny na tyle, iż oferowane przez Odwołującego warunki płatności, fakturą końcową w terminie 14 dni, nie powinny być ocenione zerowo. Zarzut uwzględnienia przy ocenie ofert kryteriów nie ujętych w specyfikacji również zasługuje na uwzględnienie z powodów wymienionych jak wyżej, przy rozpatrzeniu punktu dotyczącego zaniżenia oceny oferty Odwołującego się w zakresie cenowym.

Inne zarzuty Odwołującego dotyczące uchybień proceduralnych np. dopuszczenia ofert częściowych, błędów i braków prowadzonej dokumentacji postępowania, jakkolwiek zasadne nie były brane pod uwagę, jako nie zgłoszone w proteście. W tym stanie rzeczy Zespół Arbitrów uwzględnił odwołanie i zgodnie z żądaniem nakazał powtórzenie czynności Zamawiającego oceny i wyboru oferty, na podstawie art. 90 ust. 2 i 3 cyt. ustawy.

##### **2. Wyrok ZA z dnia 11 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-069/99**

Pełnomocnik Zamawiającego przyznał na rozprawie, że istotnie dokonując oceny ofert Zamawiający obok kryteriów wskazanych w SIWZ stosował również inne kryteria ocen (kryterium względów merytorycznych i kryterium sprawdzenia przez użytkownika). Zespół Arbitrów ustalił ponadto, że Zamawia-

jący dokonując oceny ofert czynił to łącznie do nie wyodrębnionych w SIWZ grup asortymentowych. Należy też dodać, że w treści SIWZ brak jest jakichkolwiek podziałów na grupy asortymentowe lub inne części. Zamawiający nie dokonał indywidualnych ocen przez poszczególnych członków komisji przetargowej, nie prowadził też dokumentacji przetargowej na drukach ZP-52 i ZP-53. Przedłożone na rozprawie dokumenty są nieczytelne i nie pozwalają na dokonanie oceny i weryfikacji sposobu wyboru najkorzystniejszej oferty. W trakcie rozprawy stwierdzono, że oferenci nie są związani już złożonymi ofertami, a wadia zostały zwrócone. W tej sytuacji niemożliwe jest powtórzenie czynności oceny ofert.

### **3. Wyrok ZA z dnia 10 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1173/99**

W przedmiotowej sprawie Zamawiający wskazał inne kryteria wyboru ofert w ogłoszeniu opublikowanym w BZP (cena(koszt), ocena techniczna (jakość), doświadczenie i przygotowanie fachowe (techniczne) oferenta, a inne w SIWZ (składniki cenotwórcze, kompleksowość remontowa, wiarygodność). Na podstawie analizy SIWZ oraz po przeprowadzeniu rozprawy Zespół Arbitrów stwierdził, iż przedmiot zamówienia określony przez Zamawiającego jako „roboty konserwacyjne i drobne naprawy w budynkach i ich otoczeniu, administrowanych przez (...)” zawiera w istocie także roboty budowlane i remontowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7.07.1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 ze zm.) takie jak wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana podłóg i posadzek, przemurowanie kominów pod dachem. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych przedmiot zamówienia określa się w odniesieniu do robót budowlanych za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót. Zgodnie z art. 35 ust. 2 i 2a ustawy Zamawiający zobowiązany jest w odniesieniu do robót budowlanych posiadać dokumentację określającą przedmiot przetargu oraz kosztorys inwestorski stanowiący podstawę do określenia wartości szacunkowej zamówienia na roboty budowlane. Stosownie do przepisu par. 1 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30.12.1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, oraz form tego zabezpieczenia (Dz. U. Nr 140, poz. 794) Zamawiający zobowiązany jest do żądania od wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli przewidywana wartość robót budowlanych będących przedmiotem zamówienia publicznego przekracza równowartość kwoty 20.000 EURO. Bezsporne jest w niniejszej sprawie, że Zamawiający nie posiada dokumentacji projektowej ani specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót a także, że nie sporządził kosztorysu inwestorskiego ani nie zawarł w specyfikacji obowiązku zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez wykonawcę. W tym stanie rzeczy ze względu na rażące naruszenie przez Zamawiającego wyżej oznaczonych przepisów ustawy oraz przepisów wykonawczych postępowanie o zamówienie publiczne należało unieważnić w całości w oparciu o przepis art. 90 ust. 2 i 3 w związku z art. 27b ust. 1 pkt 4 i art. 72 ust. 2 pkt 3 ustawy.

ust. 2

*orzecznictwo zespołu arbitrów*

### **4. Wyrok ZA z dnia 2 lutego 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-034/98**

Zamawiający ogłaszając przetarg dnia 27.11.1997 r. określił wartość kosztorysową zamówienia na kwotę 98.000 zł. Przyjął kurs jednego ECU w wysokości 4 zł, a zatem wartość zamówienia na tę datę stanowiła 24.500 ECU. Z protestu i odwołania a także z przedłożonej dokumentacji przetargowej wynika, iż ceny ofert wynosily:

- oferty wybranej (...) — 98.756 zł.
- oferty Odwołującego — 69.925 zł.

Powyższe świadczy o tym, iż wartość przedmiotowego zamówienia nie przekracza kwoty 30.000 ECU. Kurs jednego ECU na dzień 30.01.1998 r. („Gazeta Wyborcza” z 2.02.1998 r.) wynosił 3,84 zł, a zatem określona przez Zamawiającego wartość zamówienia wyniosłaby na dzień orzekania 25.521 ECU. Nawet przeliczając tym kursem cenę najdroższej oferty nr 5 (111.110,7 zł) wartość zamówienia nie przekroczy kwoty 30.000 ECU (cena tej oferty stanowi 28.935 ECU). Stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza (od dnia 9.11.1997 r.) kwoty 30.000 ECU,

lub w którego finansowaniu udział środków publicznych nie przekracza równowartości kwoty 30.000 ECU nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących m.in. protestów i odwołań. Zatem oferentom nie przysługuje w niniejszym postępowaniu prawo do wnoszenia protestów i odwołań. Wniesione odwołanie nie może być przedmiotem merytorycznego badania przez Zespół Arbitrów. W związku z powyższym na podstawie art. 90 ust. 2 cyt. ustawy oraz § 6 pkt 2 w związku z § 10 zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5.10.1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (MP Nr 52, poz. 575) Zespół Arbitrów oddalił odwołanie z przyczyn formalnych. Stosownie do § 5 w zw. z § 10 regulaminu odwołanie oddalono bez przeprowadzania rozprawy.

#### **5. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-360/98**

Odwołanie jest w pełni zasadne. W Komisji Przetargowej dokonującej oceny ofert uczestniczył (...), autor specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ), a jednocześnie sygnatariusz 2 listów referencyjnych, bez daty, wydanych firmie (...), której oferta została uznana za najkorzystniejszą. W obu listach nie określono terminu robót mimo wyjątkowo pozytywnej oceny tych robót ani też ich wartości. Firma (...) powstała w 14.04.1997 roku i w tymże dniu została wpisana do ewidencji działalności gospodarczej. Inne listy referencyjne (8 listów) bądź to nie określały terminu wykonania robót, bądź to obejmują okres sprzed powstania spółki i wpisania jej do rejestru działalności gospodarczej (okres od 1986 do 1995 r.). Treści listów referencyjnych o których mowa, Komisja Przetargowa uwzględniła, uznając je „za równoważne” (druk ZP-52). Z materiału sprawy wynika też oczywista sprzeczność pomiędzy kryteriami określonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz w druku ZP-51, co wyklucza możliwość rzetelnej oceny ofert, w tym oferty Odwołującego się. Z dokumentów załączonych do oferty Odwołującego się, oraz z dokumentów przedstawionych przez niego na rozprawie należy wnosić, że z punktu widzenia każdego z kryteriów, z wyłączeniem ceny, powinna być ona oceniona wyżej, niż to wynika z protokołu postępowania (ZP-1). Poza tym zasadny jest zarzut Odwołującego się, wskazujący na niewłaściwą ocenę terminu realizacji zamówienia. Poszczególni członkowie Komisji Przetargowej ocenili podany termin jako nierealny bez żadnego uzasadnienia. Już z podanych wyżej powodów należało przyjąć, że ocena ofert, w tym oferty Odwołującego się, została dokonana z naruszeniem przepisów art. 16, 20 pkt 3 i art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, a w konsekwencji uwzględnić odwołanie przez nakazanie powtórzenia czynności oceny ofert, z wyłączeniem członka Komisji (...) od udziału w pracach Komisji Przetargowej (art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych).

#### **6. Wyrok ZA z dnia 20 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-643/98**

Podniesiony w odwołaniu zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych, odnoszący się do nieprawidłowości w wyborze oferty najkorzystniejszej w części zamówienia objętej poz. 497 zał. nr 1 do specyfikacji istotnych warunków zamówienia został cofnięty na rozprawie co skutkuje oddaleniem odwołania w tej części.

#### **7. Wyrok ZA z dnia 31 sierpnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-660/98**

Zespół Arbitrów oddalając odwołanie wziął pod uwagę wniosek Odwołującego z dnia 28.08.1998 r. skierowany do Urzędu Zamówień Publicznych (...), cofający odwołanie w sprawie, po odroczeniu rozprawy. W dniu 31.08.1998 r. Odwołujący powyższy wniosek podtrzymał uznając odwołanie jako bezprzedmiotowe. Powyższe skutkuje oddaleniem odwołania w przyczyn formalnych. Stosownie do treści art. 89 a ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych. Cofając odwołanie, Odwołujący zrezygnował z możliwości udowodnienia zarzutów podnoszonych w proteście i odwołaniu. Wobec powyższego wniosku Odwołującego należało odwołanie oddalić.

#### **8. Wyrok ZA z dnia 1 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-756/99**

Zespół Arbitrów po rozpatrzeniu sprawy uwzględnił odwołanie, uznając zarzut naruszenia w trakcie przeprowadzonego przetargu ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) w tym art. 2 pkt 8, 48, 49 za zasadny i naruszający interes prawny Odwołującego się. Przede wszystkim Zespół Arbitrów był uprawniony do rozpatrzenia sprawy merytorycznie mimo zawarcia umowy po przeprowadzeniu przetargu, gdyż zawarcie tej umowy nastąpi-



to z naruszeniem prawa art. 82 ust. 2 ww. ustawy i wobec tego nie wiąże ten fakt Zespołu Arbitrów w ten sposób by postępowanie było bezprzedmiotowe. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) nie podano daty ogłoszenia wyniku przetargu, nie zawiadomiono również oferentów o dacie ogłoszenia później. W takiej sytuacji ogłoszenie wyników przetargu na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zamawiającego dnia 3 sierpnia 1999 r. nie spowodowało rozpoczęcia biegu terminu do złożenia protestu przez Odwołującego się. Dopiero dnia 6 sierpnia 1999 r. Zamawiający zawiadomił na piśmie Odwołującego się o wynikach przetargu i od tej daty należy liczyć rozpoczęcie biegu 7-dniowego terminu do złożenia protestu. Protest złożono dnia 11 sierpnia 1999 r. a więc w terminie. Zawarcie umowy w dniu 11 sierpnia 1999 r. przez Zamawiającego przed upływem terminu do wniesienia protestu nastąpiło bez zgody Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych i fakt ten nie wiąże Zespołu Arbitrów.

#### **9. Wyrok ZA z dnia 5 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-817/98**

Przeprowadzone postępowanie dowodowe a w szczególności wyjaśnienia pełnomocnika Odwołującej wykazało, iż o wyborze oferenta przesądziło kryterium nie uwzględnione w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a mianowicie liczba etatów przeznaczonych na realizację zamówienia. Zespół Arbitrów uznał zatem za zasadny zarzut Odwołującej naruszenia art. 48 ustawy o zamówieniach publicznych, który nakazuje przy dokonywaniu wyboru oferty stosować wyłącznie zasady i kryteria określone w specyfikacji. Zespół Arbitrów nie stwierdził naruszenia art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Odwołująca nie wykazała bowiem, aby uczestnicy postępowania traktowani byli na różnych prawach. O wadliwości postępowania Zamawiającego świadczy także treść druku ZP-53, z którego wynika, iż firma, która została wybrana przez Zamawiającego jako wykonawca kompleksowego sprzętania, konserwacji i ochrony siedziby Zamawiającego uzyskała mniejszą liczbę punktów (0,86) niż Odwołująca się, która uzyskała 0,90 punktów. Takie postępowanie Zamawiającego narusza zdaniem Zespołu Arbitrów art. 49 ustawy o zamówieniach publicznych.

#### **10. Wyrok ZA z dnia 29 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-906/98**

Ocena oferty Odwołującego się w zakresie kryterium oceny technicznej (jakości) jest wadliwa. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia w części IV.1 ustalono zasadę przyznawania punktów w kryterium oceny technicznej w skali od 1 do 10. W drukach ZP-52 członkowie Komisji Przetargowej powołanej przez Zamawiającego ofercie Odwołującego się przyznali 0 pkt, a więc niezgodnie z przyjętą skalą. Stwierdzenie Zamawiającego dokonane w toku rozprawy, że powołany wyżej zapis specyfikacji istotnych warunków zamówienia jest następstwem oczywistej omyłki, nie może uzasadniać dokonanej oceny. Specyfikacja nie może być zmieniana po dacie złożenia ofert i po upływie terminu do wniesienia protestu na treść specyfikacji. Ustawa nie przewiduje również możliwości dokonania w tym czasie korekty oczywistej omyłki w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Już z tej przyczyny należy uznać, że czynność Zamawiającego objęta protestem narusza ustawę, co skutkuje uwzględnieniem odwołania przez nakazanie Zamawiającemu powtórzenia czynności przyznania punktów poszczególnym ofertom, a w konsekwencji wyboru oferty najkorzystniejszej.

#### **11. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1074/98**

Z przedstawionych przez Zamawiającego dokumentów (protokół postępowania... DRUK ZP-1, poz. 2a) oraz wyjaśnień złożonych przed przeprowadzeniem rozprawy wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że wartość szacunkowa zamówienia będącego przedmiotem przetargu nieograniczonego wynosi 100.000 zł, a więc jest wartością nie przekraczającą równowartości 30.000 ECU. Wobec tego w postępowaniu nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773) dotyczących m.in. protestów i odwołań (art. 15 ust. 1 ustawy). Stąd Zespół Arbitrów nie mógł przeprowadzić rozprawy i zgodnie z przepisami § 10 ust. 2 w zw. z § 6 pkt 2 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych, stanowiącego załącznik do zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 października 1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (MP Nr 52, poz. 575) oddała odwołanie bez przeprowadzania rozprawy.

#### **12. Wyrok ZA z dnia 11 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1082/98**

Zespół Arbitrów po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w sprawie uznał zarzuty Odwołującego się za bezzasadne. Z dokumentacji przetargowej wynika, że przedmiot zamówienia publicznego nie przekracza kwoty 30.000 ECU. Kosztorys ofertowy określał wartość zamówienia publicznego na

kwotę 119.190 zł. Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych z dnia 10 czerwca 1994 roku z późn. zm. (Dz. U. Nr 76, poz. 344 wraz z późn. zm.) w postępowaniu o zamówienie publiczne, którego wartość nie przekracza równowartości 30.000 ECU nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych, pisemności postępowania, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, terminów, wadium protestów i odwołań. Zamawiający odrzucił protest Odwołującego na podstawie art. 15 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów uznał, że w przedmiotowej sprawie brak było konieczności zachowania trybu pisemności w przypadku złożenia oferty ostatecznej. Zarzut Odwołującego się dotyczący nieprawidłowego wyboru trybu postępowania w sprawie o udzielenie zamówienia publicznego nie podlega postępowaniu odwoławczemu w świetle art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

### **13. Wyrok ZA z dnia 4 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1160/98**

Od momentu złożenia oferty, a dalej jej otwarcia, Oferent nie może uzupełniać ofert, ani wprowadzać do niej żadnych zamian. Ustawa o zamówieniach publicznych w art. 44 dopuszcza dwa wyjątki od powyższej reguły. Jednym z takich przypadków jest możliwość zwrócenia się przez Zamawiającego do Oferenta z żądaniem wyjaśnienia treści oferty. Oferent jednak nie może domagać się od Zamawiającego aby ten skorzystał z prawa do żądania wyjaśnień. W konsekwencji zatem, gdy rzeczywiście oferta jest sprzeczna z ustawą lub SIWZ, Zamawiający ma wręcz obowiązek w trybie art. 27a ustawy o zamówieniach publicznych ofertę odrzucić. Nieskorzystanie zatem przez Zamawiającego z możliwości żądania udzielenia przez Oferenta wyjaśnień dotyczących treści złożonej oferty nie może być, zdaniem Zespołu Arbitrów, skutecznie oprotestowane a co za tym dalej idzie odwołanie w tym zakresie na podstawie art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych musi podlegać oddaleniu.

### **14. Wyrok ZA z dnia 19 stycznia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-023/99**

Zespół Arbitrów nie uwzględnił żądania Odwołującego się aby w pracach Komisji Przetargowej brał udział jego przedstawiciel, gdyż nie znajduje to oparcia w przepisach ustawy o zamówieniach publicznych.

### **15. Wyrok ZA z dnia 19 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-081/99**

Przepis art. 39 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych ma charakter bezwzględnie obowiązujący i nakłada na zamawiającego obowiązek stosownego przedłużenia terminu składania ofert, w celu umożliwienia wykonawcom uwzględnienia w przygotowywanych ofertach, otrzymanych wyjaśnień i uzupełnień dotyczących SIWZ. Stanowiska stron były zgodne co do tego, że zakres udzielonych wyjaśnień był szeroki i wymagał ich uwzględnienia w ofercie. Ustęp 2 i 3 art. 39 ww. ustawy dotyczący przedłużenia terminu na wniosek uczestnika przetargu, w ocenie Zespołu Arbitrów nie odnosi się do sytuacji opisanej w art. 39 ust. 1 ustawy, która zaistniała w przedmiotowej sprawie. W tym stanie rzeczy Zespół Arbitrów uwzględnił odwołanie na podstawie art. 90 ust. 2 i 3 ustawy. Z uwagi na brak możliwości powtórzenia czynności Zamawiającego dotkniętych wadliwością w tym otwarcia ofert, Zespół Arbitrów unieważnił ogół czynności Zamawiającego w przedmiotowym postępowaniu.

### **16. Wyrok ZA z dnia 12 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-183/99**

Odwołujący nie wykonał obligatoryjnego obowiązku wynikającego z dyspozycji art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) i nie poinformował jednocześnie zamawiającego o złożeniu odwołania, sygnalizując jedynie „zamiar” powiadomienia odrębnym pismem (strona 2 odwołania). Faktem jest, iż odwołujący pismem z dnia 30.03.1999 r. znak: (...) zawiadomił Zamawiającego o złożeniu odwołania, przesyłając ww. pismo listem poleconym (...) nadanym w dniu 30.03.1999 r., przesłanym do (...) w dniu 31.03.1999 r., które to pismo wpłynęło do siedziby Zamawiającego w dniu 6.04.1999 r. Zamawiający nie otrzymawszy informacji o jednoczesnym złożeniu odwołania w ustawowym terminie działając w dobrej wierze i zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o zamówieniach publicznych w dniu 1.04.1999 roku zawarł z wykonawcą umowę o wykonanie przedmiotowego zadania (dowód umowa z dnia 1.04.1999 r.). W zaistniałym stanie faktycznym i prawnym Zespół Arbitrów podjął czynności wyjaśniające i dokonał badania z urzędu zachowania przez odwołującego okoliczności uzasadniającym oddalenie odwołania ze względów formalnych. W tym stanie sprawy Zespół Arbitrów działając na podstawie art. 90 ust. 2

ustawy o zamówieniach publicznych w związku z przepisem § 6 pkt 1 i § 10 pkt 1 i 2 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych, stanowiący zał. do zarządzenia Prezesa Urzędu zamówień Publicznych z dnia 5.10.1995 roku w sprawie regulaminu postępowania ... (MP Nr 52, poz. 575), oddalił odwołanie bez przeprowadzenia rozprawy.

#### **17. Wyrok ZA z dnia 20 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-289/99**

Z przedłożonych do akt sprawy dokumentów wynika, że postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego było prowadzone przy zastosowaniu art. 15 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773), którego wartość zamówienia nie przekraczała równowartości kwoty 30.000 EURO. Zamawiający opublikował ogłoszenie w prasie lokalnej o przetargu w dniu 23 marca 1999 roku. Na dzień ogłoszenia wartość 1 EURO wynosiła 4,28 zł, zgodnie z tabelą kursów średnich NBP nr 57/1999, tym samym równowartość kwoty 30.000 EURO stanowi kwota 128.400 zł. W prowadzonym przez Zamawiającego protokole postępowania o zamówienie publiczne o wartości szacunkowej poniżej 30.000 ECU (EURO) wskazano szacunkową wartość zamówienia w wysokości ok. 120.000 zł. Okoliczność powyższa uzasadnia zakwalifikowanie postępowania zgodnie z postanowieniami art. 15 ust. 1 cyt. ustawy. Z tych też względów Zespół Arbitrów oddalił odwołanie bez przeprowadzania rozprawy zgodnie z § 10 w związku z § 6 pkt 2 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych stanowiącego załącznik do zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 05.10.1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (MP Nr 52, poz. 575).

#### **18. Wyrok ZA z dnia 23 grudnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1236/99**

Zespół Arbitrów w oparciu o ustalenia faktyczne dokonane na podstawie dokumentacji przetargowej, a także wyjaśnień stron złożonych w toku posiedzenia i rozprawy stwierdził, że protest wniesiony w dniu 07.12.1999 r. został przez Zamawiającego odrzucony bezpodstawnie. Wbrew twierdzeniom Zamawiającego Odwołujący mógł poznać wiadomość o odrzuceniu jego oferty, a więc o okolicznościach stanowiących podstawę do wniesienia protestu dopiero w dniu 30.11.1999 r., w którym doręczona została informacja o wyniku postępowania. Z tym dniem zatem rozpoczął się bieg 7-dniowego terminu do wniesienia protestu. Fakt złożenia protestu Zamawiającemu w dniu 07.12.1999 r. przesądził, że został on wniesiony w terminie przewidzianym art. 82 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Skoro więc nie było podstaw do odrzucenia protestu w trybie art. 81 ust. 3 ustawy to Zamawiający był obowiązany rozpatrzyć protest w trybie art. 84 ustawy o zamówieniach publicznych i wydać rozstrzygnięcie merytoryczne. W tym więc zakresie zarzut odwołania okazał się zasadny. Badając jednak merytoryczną zasadność odwołania, Zespół Arbitrów stwierdził, że odrzucenie oferty Odwołującego w trakcie oceny formalnej ofert uczestniczących w przetargu było uzasadnione. Oferta ta bowiem nie spełniała wymogów SIWZ w zakresie wymaganego terminu realizacji zamówienia. Zamawiający w treści SIWZ uzupełnionej pismem Zamawiającego z dnia 10.11.1999 r. określił ten termin „20 grudnia 1999 r.”, natomiast Odwołujący zaoferował wykonanie dostawy w terminie „6—8 tygodni”. W warunkach niniejszego postępowania proponowany przez oferenta termin dostawy nie spełniał wymogów Zamawiającego. Z tych względów Zespół Arbitrów działając w oparciu o przepis art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych przy uwzględnieniu paragrafu 18 ust. 1 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań orzekł jak w sentencji.

#### **19. Wyrok ZA z dnia 20 stycznia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-014/00**

Protest i odwołanie powinno być podpisane przez osoby uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do składania oświadczeń woli w imieniu wnoszącego środki odwoławcze. W przypadku spółki akcyjnej (...), wynikające z danych rejestru handlowego. Nie wyklucza to wniesienia środków odwoławczych sygnowanych przez należycie umocowanego pełnomocnika. W niniejszym przypadku Zespół Arbitrów uznał, że odwołanie zostało wniesione przez osobę nie umocowaną do dokonania przedmiotowej czynności. Przedłożone w kserokopii, na rozprawie, pełnomocnictwo upoważniające Pana (...) do reprezentowania spółki (...) w postępowaniu odwoławczym przed UZP w sprawie rozstrzygnięć dokonanych przez zamawiających szpitale publiczne w (...) i (...) datowane jest 14 stycznia 2000 r. i nie zawiera koniecznego oświadczenia o potwierdzeniu czynności wniesienia odwołania z dnia 07.01.2000 r. W tych okolicznościach Zespół Arbitrów stosownie do paragrafu 18 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999r. w sprawie regulaminu postępowania

nia przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815) i art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) oddalił odwołanie bez przeprowadzenia rozprawy.

#### **20. Wyrok ZA z dnia 19 kwietnia 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-286/00**

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2000 r. Zespół Arbitrów oddalił odwołanie wniesione przez firmę (...) na rozstrzygnięcie protestu wniesionego ze względu na odrzucenie w oparciu o art. 27a pkt 1 i 2 oferty tejże firmy. Wyrok ten jest wyrokiem prawomocnym, co wobec wagi rzeczy osądzonej nie pozwala ponownie rozważać, czy Zamawiający zasadnie odrzucił ofertę. Stwierdzić tym samym należy, iż Odwołujący się de facto nie jest stroną niniejszego postępowania, a jak wynika z protokołu posiedzenia komisji przetargowej z dnia 23 marca 2000 r., jego oferta nie była nawet przez komisję rozpatrywana. Jednocześnie stwierdzić należy, iż zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych dostawcy lub wykonawcy mogą skutecznie występować ze środkami odwoławczymi tylko wtedy, gdy ich interes prawny doznał uszczerbku. W niniejszej sprawie uznać należy, iż ze względu na treść wyroku Zespołu Arbitrów z dnia 9 lutego 2000 r. sygn. akt UZP/ZO/0-077/00 oddalającego wcześniejsze odwołanie, nie można stwierdzić, iż interes prawny Odwołującego się w tym wypadku doznał uszczerbku, nawet w sytuacji, gdy Zamawiający swoim późniejszym zachowaniem mógłby naruszyć przepisy ustawy o zamówieniach publicznych.

Mając zatem na względzie fakt, iż protest i odwołanie zostały wniesione przez podmiot, który nie uczestniczy już w postępowaniu przetargowym, jak również brak związku między naruszeniem interesu prawnego, a działaniem Zamawiającego, Zespół Arbitrów na podstawie art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych orzekł jak w sentencji wyroku.

#### **21. Wyrok ZA z dnia 5 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-346/00**

Zespół Arbitrów podzielił pogląd Zamawiającego ponieważ zarzut Odwołującego nie posiadał uzasadnienia w treści przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Przedmiotem zamówienia jest odbudowa mostu przez rzekę (...) w ciągu drogi powiatowej w miejscowości (...). Tak określony przedmiot zamówienia odpowiada pojęciu „budowli” w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 ze zm.) i tym samym odpowiada pojęciu „robót budowlanych” w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Z treści przedłożonego przez zwycięskiego Oferenta zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej wynika że uprawniony jest on do wykonywania działalności gospodarczej polegającej — między innymi — na robotach budowlanych. W związku z tym bez znaczenia prawnego jest zarzut Odwołującego, że oferent powinien posiadać wpis do ewidencji określający szczegółowo zakres robót budowlanych — między innymi „roboty mostowe”. Z dyspozycji pkt 1 ust. 2 art. 22 ustawy o zamówieniach publicznych wynika, że wykonawca powinien posiadać uprawnienia do występowania w obrocie prawnym, zgodnie z wymaganiami ustawowymi. Takie uprawnienia zwycięski oferent niewątpliwie posiadał. Dodać należy że wpis do ewidencji działalności gospodarczej jest czynnością materialno techniczną i nie podlega w zasadzie prawnym ograniczeniom poza koniecznością rejestracji danych odpowiadających stanowi faktycznemu i zgodnych z wymaganiami ustawy (wyrok NSA z dnia 2.10.1992 r. (...)). Nie zgłoszenie do ewidencji podjęcia działalności gospodarczej nie uchyla jej, ani nie oznacza że ona istnieje. Działalność gospodarcza jest faktem i kategorią o obiektywnym charakterze (wyrok NSA z dnia 12.05.1994 r. (...)). Wpis do ewidencji ma charakter deklaratoryjny a nie konstytutywny (postanowienie Sądu Apelacyjnego we (...) 30.09.1991 r. (...) i wyrok NSA z dnia 29.03.1992 r. (...)) Reasumując Zespół Arbitrów stwierdza, że brak było podstaw do odrzucenia oferty i tym samym zarzut naruszenia przez Zamawiającego art. 27a pkt 2 cyt. ustawy nie jest trafny. Konsekwencją tego stanu rzeczy było oddalenie odwołania (art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z § 18 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie regulaminu postępowania w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815)).

#### **22. Wyrok ZA z dnia 25 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-446/00**

Zespół Arbitrów przystępując do rozpatrzenia odwołania uznał, że kluczową kwestią dla jego rozstrzygnięcia jest ustalenie czy ponowna (nakazana przez Zespół Arbitrów w wyroku z dnia 23.03.2000 r.) ocena ofert uczestniczących w postępowaniu, przeprowadzona została zgodnie z tym orzeczeniem, a nadto w sposób odpowiadający wymogom specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W wy-

ku szczegółowej analizie dokumentacji przetargu w tym protokołu ZP-1, druków ZP-52 i ZP-53 odzwierciedlających sposób i wyniki oceny ofert, a także dokumentów załączonych do ofert, Zespół Arbitrów stwierdził, że odwołanie jest zasadne.

Zamawiający bowiem wbrew treści wskazanego wyżej wyroku Zespołu Arbitrów dokonał ponownej oceny ofert w sposób nieprawidłowy w wyniku czego dla poszczególnych ofert uczestniczących w przetargu w zakresie kryteriów „wykaz robót na obiektach zabytkowych” i „referencje konserwatorskie”, przyznane zostały liczby punktów nie odzwierciedlające faktycznych predyspozycji oferentów do wykonania zamówienia w zakresie wymogów wskazanych w treści rozdziału VI SIWZ. Także w zakresie oceny kadry i przebiegu pracy zawodowej przyznana liczba punktów ofercie nr 1 nie znajduje potwierdzenia w dokumentach załączonych do oferty. Ustalenia Zespołu Arbitrów wykazały nadto, że ponowna ocena przeprowadzona została przez Zamawiającego w sposób rutynowy bez staranności i rzetelności wymaganej w postępowaniu o zamówienie publiczne. Przyznane oferentom za poszczególne kryteria liczby punktów nie zostały w żaden sposób uzasadnione. Dokonana w taki sposób ocena ofert nie może stanowić podstawy do wskazania oferty najkorzystniejszej. Zespół Arbitrów uznał, że takie działanie Zamawiającego pozostaje w sprzeczności z zasadą równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie i narusza art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Również wskazana w tych warunkach najkorzystniejsza oferta nie spełnia wymogów określonych w art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych, a tym samym przetarg nie spełnił celu wskazanego w art. 28 ust. 1 tejże ustawy. Tym samym Zamawiający spowodował uszczerbek dla interesu prawnego Odwołującego. Takie rozstrzygnięcie przetargu przesądza również, że decyzja Zamawiającego o unieważnieniu przetargu podjęta została w warunkach braku przesłanki wskazanej w art. 27b pkt 2 ustawy.

### **23. Wyrok ZA z dnia 1 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-459/00**

Stosownie do treści art. 82 ustawy z dnia 10.06.1994r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) protest można wnieść do zamawiającego w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia. W okolicznościach niniejszej sprawy bezsporne było, iż w dniu 4.05.2000 r. nastąpiło otwarcie ofert. Przedstawiciel Odwołującego uczestniczył w tej czynności, co potwierdza lista obecności uczestników postępowania i wyjaśnienia stron. Już wówczas Odwołujący zorientował się, iż jego oferta nie dotarła do Zamawiającego, nie podlegała otwarciu, a co zatem idzie ocenie. Ta okoliczność stała się następnie przedmiotem protestu i odwołania. W ocenie Zespołu Arbitrów za okoliczność stanowiącą podstawę do wniesienia protestu uznać należy w okolicznościach niniejszej sprawy, powzięcie przez Odwołującego w dniu 4.05.2000 r. wiadomości, iż jego oferta nie dotarła do Zamawiającego. Odwołujący podjął czynności wyjaśniające ten fakt i dnia 9.05.2000 r. otrzymał odpowiedź na reklamację, z której wynikało, że oferta została doręczona i z winy Zamawiającego nie uczestniczyła w otwarciu. W świetle przepisu art. 82 ustawy o zamówieniach publicznych do zachowania terminu do wniesienia protestu obojętna jest jednak czyjkolwiek wina za powstanie okoliczności uzasadniających protest. Ponadto uzyskanie przez Odwołującego informacji w dniu 9.05.2000 r. umożliwiło mu wniesienie protestu w terminie, który w niniejszym postępowaniu upłynął dnia 11.05.2000 r. Jak słusznie podnosił Zamawiający już po złożeniu protestu Odwołujący mógł podjąć czynności wyjaśniające okoliczność nedoręczenia jego oferty. Wobec powyższego Zespół Arbitrów na zasadzie art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z par. 18 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30.08.1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815) oddalił odwołanie bez przeprowadzania rozprawy.

ust. 3

### **24. Wyrok ZA z dnia 7 października 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-823/98**

Oceniając zakres wprowadzonych zmian do specyfikacji istotnych warunków zamówienia, Zespół Arbitrów uznał, że nie stanowią one modyfikacji lub korekty treści tego dokumentu, o której mowa w wyżej cyt. art. 36 ust. 3 ustawy. Były to zmiany bardzo istotne, wymagały bowiem ponownego opracowania ofert i zebrania nowych dokumentów od właściwych organów. W świetle powyższego Zamawiający naruszył przepisy ustawy dotyczące zakazu zmiany treści specyfikacji poza zakres określony w art. 36 ust. 3 ustawy, a czynności jego jako podjęte z naruszeniem prawa podlegają unieważnieniu (art. 90 ust. 3).

**25. Wyrok ZA z dnia 17 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-986/98**

Zespół Arbitrów nie podziela poglądów Odwołującego co do niewykonania czynności nakazanych wyrokiem Zespołu Arbitrów z dnia 9.10.1998 r., bowiem z treści dokumentów przetargowych wynika, że Zamawiający dokonał ponownego wyboru ofert i wybór ten został uzasadniony w kartach indywidualnych ocen. Zespół Arbitrów ustosunkował się do zarzutu Odwołującego dotyczącego dopuszczenia do przetargu mimo braków formalnych oferty (...), gdyż, wbrew przekonaniu Zamawiającego, nie rozpoznał go merytorycznie dnia 9.10.1998 r. a jedynie, ze wskazaniem na braki formalne nie zajął stanowiska. Zespół Arbitrów podzielił pogląd Odwołującego co do konieczności odrzucenia oferty wybranej, bowiem jak wynika w sposób nie budzący żadnej wątpliwości, nie spełnia ona warunku określonego w pkt 3.7.4 specyfikacji istotnych warunków zamówienia w zakresie obowiązku przedłożenia wyników analiz ścieków surowych i oczyszczonych z okresu co najmniej 1 roku. Na podstawie przedłożonego na rozprawie pozwolenia wodno-prawnego z dnia 27.05.1997 r. (dotyczącego Oczyszczalni ścieków w (...)) oraz zestawienia wyników analiz ścieków surowych i oczyszczonych z tej oczyszczalni, przedstawionego w ofercie (...) Zespół Arbitrów ustalił, iż wymóg co najmniej rocznej analizy ścieków nie został przez tego oferenta spełniony (zestawienie wyników analiz z oferty (...) obejmuje okres od 24.04.1997 r. do 24.03.1998 r.). Wobec powyższych ustaleń Zespół Arbitrów nie zajmuje stanowiska wobec dalszych zarzutów Odwołującego. Należy dodać, że wyrok Zespołu Arbitrów dotyczy nakazu w zakresie dokonania oceny ofert pod względem zarówno formalnym jak i merytorycznym, ze szczególnym uwzględnieniem ich zgodności ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

**26. Wyrok ZA z dnia 14 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1083/98**

Zespół Arbitrów uwzględniając wniesione w dniu 30.11.1998 r. odwołanie miał na względzie, że Zamawiający dokonując ponownej oceny ofert w zakresie kryterium „doświadczenie w realizacji prac” i „ wiarygodność ekonomiczna” wyszedł w swojej ocenie poza kryteria określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz dokumenty złożone w ofercie. Przede wszystkim Zespół Arbitrów zauważa, że jeśli chodzi o kryterium doświadczenia w realizacji prac podobnych Zamawiający wprowadził dodatkowe kryteria, o których nie wspomina w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Przede wszystkim chodzi o odejście od kryterium ilościowego a takie zostało określone w specyfikacji i dodanie kryterium zakresu rzeczowego, skali oraz kosztów wykonania poszczególnych prac inwestycyjnych. Co do kryterium wiarygodności ekonomicznej Zamawiający oprócz wymogów określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia przy ocenie powyższego kryterium przyjął warunki ekonomiczne i finansowe oferenta. Zespół Arbitrów zauważa, że w toku rozprawy ujawniła się nowa okoliczność, która stanowi podstawę do unieważnienia całego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Okolicznością taką jest stwierdzony przez Zespół Arbitrów fakt upływu terminu związania ofertą złożoną przez Odwołującego się. Według wyliczeń Zespołu Arbitrów termin związania złożoną ofertą przez Odwołującego się upłynął w dniu 17.10.1998 r. W związku z tym nakazanie przez Zespół Arbitrów ponownego wykonania czynności przetargowych byłoby praktycznie niewykonalne. Dlatego też odwołanie zostało uwzględnione a postępowanie przetargowe unieważnione (art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych).

**27. Wyrok ZA z dnia 18 lutego 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-078/99**

Wykładnia obydwu wyroków z dn. 30.12.98 r. prowadzi do następujących wniosków: Zespoły Arbitrów wskazały na uchybienia Zamawiającego przy ocenie ofert i wyborze najkorzystniejszej oferty i nakazały powtórzenie tych czynności, nakazując Zamawiającemu powtórzenie zarówno oceny ofert jak i wyboru najkorzystniejszej oferty z uwzględnieniem jedynie ofert złożonych przez oferentów, uczestników obu etapów postępowania. Sentencje tych wyroków należy zatem tak rozumieć, iż ewentualnego odrzucenia oferty Odwołującego się lub wykluczenia go z postępowania powinien dokonać samodzielnie Zamawiający. Zamawiający nie zastosował się do nakazów zawartych w sentencjach obydwu wyroków.

**28. Wyrok ZA z dnia 11 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-377/00**

Dokonując oceny zgłoszonych w odwołaniu zarzutów należy mieć na uwadze, że część z nich nie może być poddana merytorycznej kontroli. Zgodnie przecież z przepisem art. 84 ustawy o zamówieniach publicznych w przypadku uwzględnienia protestu Zamawiający powtarza oprotestowaną czynność.

Jeżeli przedmiotem protestu jest treść specyfikacji, to dokonana na skutek protestu zmiana specyfikacji jest powtórzeniem oprotestowanej czynności. Powstała w wyniku powtórzenia czynności nowa, bo zmieniona specyfikacja, może być na nowo oprotestowana przez mającego w tym interes prawny oferenta. Nie ma przy tym istotnego znaczenia, czy Odwołującemu się skutecznie doręczono pismo Zamawiającego zawierające zmianę treści specyfikacji. Jeśli się bowiem okaże, że doręczenia takiego dotychczas nie dokonano, to Odwołujący ma otwarty termin do złożenia protestu dotyczącego nowej treści specyfikacji. Za nieuzasadnione uznać natomiast należy pozostałe zarzuty odwołania, a wśród nich nie poparty żadnym dowodem zarzut wykorzystania informacji wynikających z oferty Odwołującego się złożonej w poprzednim przetargu.

### **29. Wyrok ZA z dnia 25 maja 2000 r. Sygn. akt UZP/ZO/0-437/00**

Zespół Arbitrów dokonując oceny prawidłowości działania Zamawiającego, który w specyfikacji ogłosił stosowanie preferencji krajowych i zobowiązany był zgodnie z tym oświadczeniem zażądać od przyszłych wykonawców robót budowlanych oświadczeń o zastosowaniu większościowego działu surowców i produktów krajowych oraz zaangażowaniu w wykonanie zadania w większości podmiotów krajowych. Specyfikacja w tym zakresie nie zawiera żadnych wymagań, brak jest żądania dokumentu, oświadczenia, które mogłoby stanowić podstawę zastosowania preferencji krajowych. Zamawiający nie odrzucił ofert nie zawierających takiego oświadczenia i dopiero w wyniku protestu dokonał czynności sprawdzających. Efektem podjętej czynności było odrzucenie większości ofert na podstawie § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stosowania preferencji krajowych. Pomimo wykonania czynności zgodnie z żądaniem protestującego zarzut ten podtrzymany został w odwołaniu i poparty przepisem art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów dokonał weryfikacji ofert uznanych przez Zamawiającego za spełniające wszystkie wymagania prawa i stwierdza, że zarzut naruszenia art. 16 ww. ustawy jest zasadny. Jedynie oferta składającego odwołanie zawiera odpowiadające wymogom prawa oświadczenie w zakresie preferencji. Wobec zaistnienia okoliczności, o której mowa w art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy obligatoryjne staje się unieważnienie postępowania. Zespół Arbitrów działając na podstawie art. 90 ust. 3 ustawy uprawniony jest do unieważnienia czynności postępowania lub nakazania dokonania czynności. Skoro w ocenianym postępowaniu nie wszystkie czynności dotknięte są wadą prawną stąd też brak jest podstaw do ich unieważnienia. Pozostaje więc nakazanie unieważnienia przez Zamawiającego postępowania, albowiem bezsprzecznie w postępowaniu wpłynęła tylko jedna oferta nie podlegająca odrzuceniu. Wobec potwierdzenia istotnej wady prawnej postępowania wyrok oparto o uwzględnienie zarzutu naruszenia art. 16 ustawy.

### **30. Wyrok ZA z dnia 13 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-529/00**

Zespół Arbitrów stwierdził, że w sytuacji gdy Zamawiający w specyfikacji w sposób jasny i precyzyjny określa jak będzie przeliczał punkty przyznane poszczególnym kryteriom nie sposób zgodzić się z twierdzeniem Zamawiającego, że przy nie znacznej różnicy punktowej dokonał wyboru najkorzystniejszej oferty kierując się kryterium gwarancji. Równie dobrze bowiem mógłby kierować się kryterium ceny bądź też terminu wykonania.

Mając zatem na względzie naruszenie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 10.06.1999 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 z późn. zm.) jak również złamanie zasady określonej w art. 16 ustawy o zamówieniach publicznych Zespół Arbitrów na podstawie art. 90 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych orzekł jak w sentencji. Przy ponownej ocenie ofert, a tym samym wyborze najkorzystniejszej oferty Zamawiający ma obowiązek kierować się wyłącznie przepisami ustawy i warunkami przyjętej przez samego siebie SIWZ.

## **Art. 91.**

**Uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania stosownie do jego wyników.**

### ***orzecznictwo zespołu arbitrów***

### **1. Wyrok ZA z dnia 29 stycznia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-036/98**

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych, stosownie do jego wyników. Na podstawie § 2 ust. 2 zarządzenia Prezesa UZP z dnia 13.10.1995 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia za czynności arbitrów, wynagrodzenie za czynności arbi-

trów wynosi 50% podstawy określonej w tym zarządzeniu, bowiem zgodnie z § 10 ust. 2 zarządzenia Prezesa UZP z dnia 05.10.1995 roku w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych odwołanie zostało oddalone bez przeprowadzenia rozprawy.

## **2. Wyrok ZA z dnia 19 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-104/98**

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z § 27 ust. 2 pkt 2 regulaminu postępowania w sprawach o udzielanie zamówień publicznych uznając za uzasadnione koszty uczestnika postępowania w wysokości określonej zestawieniem kosztów wg stawek minimalnych wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12.12.1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz opłat radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013).

## **3. Wyrok ZA z dnia 19 marca 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-108/98**

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych w związku z § 27 ust. 2 pkt 2 regulaminu postępowania w sprawach o udzielanie zamówień publicznych uznając za uzasadnione koszty uczestnika postępowania w wysokości określonej zestawieniem kosztów wg stawek minimalnych wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12.12.1997 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz za czynności radców prawnych (Dz. U. Nr 154, poz. 1013).

## **4. Wyrok ZA z dnia 16 września 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-741/98**

Stosownie do wyników postępowania Zespół nie przyznał stronie odwołującej się kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów dojazdu. Natomiast z uwagi na fakt, że Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia poinformował, że w postępowaniu stosuje się procedurę dotyczącą protestów i odwołań określonych w rozdziale 8 ustawy o zamówieniach publicznych niezgodnie ze stanem faktycznym, czym wprowadził oferentów w błąd, a Odwołujący się mimo że powiadomiono go w informacji z dnia 19.08.1998 r. o wynikach przetargu, że postępowanie przeprowadzono przy zachowaniu procedury uproszczonej, nie wyjaśnił znaczenia tej informacji dla dalszego postępowania, Zespół uznał, że pozostałe koszty postępowania powinny ponieść obie strony po połowie.

## **5. Wyrok ZA z dnia 25 listopada 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-981/98**

Zespół Arbitrów ustosunkowując się do wniosku pełnomocnika Zamawiającego dotyczącego zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego oraz ich zabezpieczenia uznał, że wniosek powyższy jest bezzasadny i nie udokumentowany. Zgodnie bowiem z § 27 ust. 2 pkt 2 zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5.10.1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych (MP Nr 52, poz. 575) Zespół Arbitrów orzekając o kosztach postępowania uwzględnia między innymi uzasadnione koszty uczestnika postępowania, w wysokości określonej na podstawie rachunków przedłożonych do akt sprawy. Zespół Arbitrów stwierdza, że pełnomocnik Zamawiającego nie przedłożył żadnych rachunków do akt sprawy. Ponadto przewlekłość prowadzenia sprawy nastąpiła z winy pełnomocnika Zamawiającego, który nie dostarczył na pierwszej rozprawie do wglądu ofert pomimo, iż obowiązek taki wynika z § 16 ww. zarządzenia. Na drugiej rozprawie pełnomocnik Zamawiającego zakwestionował ważność udzielonego mu przez mocodawcę pełnomocnictwa, które to pełnomocnictwo przedłożył Zespołowi Arbitrów na 1 rozprawie. Ponadto wyznaczenie 3 rozprawy w tej samej sprawie zostało spowodowane przez Zamawiającego, bowiem Zespół Arbitrów uwzględnił wniosek pełnomocnika Zamawiającego w sprawie przedłożenia w ciągu 3 dni ważnego pełnomocnictwa procesowego.

## **6. Wyrok ZA z dnia 9 grudnia 1998 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-1074/98**

Z uwagi na fakt, że Zamawiający wprowadził w błąd Odwołującego informując w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia o możliwości wnoszenia środków odwoławczych (w szczególności pkt 19) ppkt 4 specyfikacji istotnych warunków zamówienia) oraz potwierdzając swoje stanowisko w piśmie z dnia 23.11.1998 r. nr ZEEK-422-7/98, Zespół Arbitrów obciążył Zamawiającego kosztami postępowania w całości.



**7. Wyrok ZA z dnia 5 marca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-108/99**

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do jego wyników w myśl art. 90 ust. 2 oraz art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych, obciążając nimi Odwołującego. Wynagrodzenie arbitrów ustalono w wysokości 50% podstawy zgodnie z § 2 ust. 2 zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 13.10.1995 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia za czynności arbitrów.

**8. Wyrok ZA z dnia 8 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-166/99**

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych z uwzględnieniem § 27 ust. 1 „regulaminu postępowania”, przy czym wniosek Zamawiającego o zasądzenie kosztów udziału w postępowaniu odwoławczym uwzględniony został jedynie w części uznanej jako koszt niezbędny w wysokości 223 zł, który obejmuje udział w rozprawie jednej osoby.

**9. Wyrok ZA z dnia 20 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-202/99**

O kosztach orzeczono na podstawie art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych. Nie uwzględniono wniosku pełnomocnika Zamawiającego o zasądzenie kosztów zastępstwa, albowiem zgodnie z § 27 ust. 2 pkt 2 zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w sprawie rozpatrywania odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych z dnia 5.10.1995 r., w orzeczeniu uwzględnia się jedynie koszty określone na podstawie rachunku przedłożonego do akt sprawy. Pełnomocnik rachunku tego nie przedłożył.

**10. Wyrok ZA z dnia 23 kwietnia 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-210/99**

O kosztach orzeczono zgodnie z wynikiem sprawy na podstawie art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych uwzględniając także koszty zastępstwa procesowego zgodnie z przedłożonym spisem kosztów.

**11. Wyrok ZA z dnia 18 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-277/99**

Koszty zastępstwa przedłożone przez pełnomocnika Odwołującego zostały zasądzone przez Zespół Arbitrów w kwocie 2.000 zł. Zdaniem Zespołu Arbitrów nakład pracy Odwołującego związany z wniesieniem odwołania nie uzasadnia przyznania kosztów w kwocie 3.000 zł gdyż większość zarzutów podniesionych w odwołaniu została uwzględniona wcześniej w rozstrzygnięciu protestu. Z pozostałych zarzutów jedynie 2 zostały uwzględnione w postępowaniu przed Zespołem Arbitrów.

**12. Wyrok ZA z dnia 19 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-286/99**

Nie uwzględniono wniosku Odwołującego się o orzeczenie zwrotu kosztów dojazdu z uwagi na nie złożenie do czasu zakończenia rozprawy spisu poniesionych kosztów.

**13. Wyrok ZA z dnia 20 maja 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-289/99**

Zamawiający w SIWZ zawarł informację o możliwości wniesienia protestu i odwołania. Następnie w rozstrzygnięciu protestu Odwołującego zawartego w piśmie z dnia (...) Zamawiający, pomimo wskazania, że prowadził postępowanie o wartości szacunkowej nie przekraczającej kwoty 30.000 ECU (EURO) z zastosowaniem art. 15 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych, pouczył o przysługującym prawie wniesienia od swojego rozstrzygnięcia odwołania. Tym samym w części przyczynił się do złożenia odwołania przez Odwołującego do Prezesa UZP. Mając na uwadze powyższe Zespół Arbitrów uznał, iż zachodzą okoliczności uzasadniające obciążenie kosztami postępowania obydwie strony po połowie.

**14. Wyrok ZA z dnia 8 czerwca 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-369/99**

Zespół Arbitrów nie uwzględnił wniosków stron o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Zgodnie bowiem z § 27 ust. 2 pkt 2 regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych stanowiącego załącznik do zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 05.10.1995 r. (MP Nr 52, poz. 575) — uczestnicy postępowania obowiązani są przedłożyć rachunki poniesionych kosztów, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. W pozostałym zakresie o kosztach orzeczono zgodnie z art. 91 ustawy.

**15. Wyrok ZA z dnia 15 września 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-817/99**

Orzekając o kosztach postępowania Zespół Arbitrów nie uwzględnił wniosku pełnomocnika Zamawiającego o zasądzenie ww. kosztów, w tym kosztów zastępstwa procesowego z uwagi na nieprzedłożenie przez pełnomocnika rachunku do czasu zamknięcia rozprawy. O kosztach postępowania orzeczono według zasady odpowiedzialności za wynik sprawy zgodnie z art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych.

**16. Wyrok ZA z dnia 12 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-915/99**

O kosztach orzeczono stosownie do art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych z uwzględnieniem odpowiedniego stosowania art. 103 k.p.c., bowiem Zamawiający wbrew obowiązki wynikającej z treści § 10 rozporządzenia Prezesa RM z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815) i nie wykonując wskazania zawartego w piśmie Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 23.09.1999 r., nie przedłożył na rozprawie w dniu 04.10.1999 r. do wglądu oryginału dokumentacji dotyczącej postępowania w sprawie niniejszego zamówienia publicznego. Zespół Arbitrów nie uznał za zasadne uwzględnienie kosztów zastępstwa prawnego pełnomocnika Zamawiającego.

**17. Wyrok ZA z dnia 25 października 1999 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-990/99**

O kosztach orzeczono na podstawie art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych oraz § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawie udzielenia zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815) uwzględniając zaistniałą w trakcie postępowania zmianę Strony Zamawiającej i uznając za uzasadnione koszty Odwołującego się określone na podstawie rachunków, tylko koszty przyjazdu pełnomocnika Odwołującego się i koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

**18. Wyrok ZA z dnia 11 maja 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-377/00**

Orzekając o kosztach zastępstwa procesowego Zespół Arbitrów dokonał miarkowania wynagrodzenia radcy prawnego z uwagi na niewykazanie, że zakres zlecenia objęty umową z dnia 5 maja 2000 r. został wykonany w całości.

**19. Wyrok ZA z dnia 27 czerwca 2000 r., Sygn. akt UZP/ZO/0-605/00**

Zespół Arbitrów nie uwzględnił wniosku Zamawiającego o zasądzenie kosztów z uwagi na nieprzedstawienie rachunków stanowiących podstawę zasądzenia zgodnie z § 20 ust. 2 pkt 2. Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20.08.1999r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815). O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sprawy zgodnie z art. 91 ustawy o zamówieniach publicznych.

***orzecznictwo sądu powszechnego*****20. Postanowienie SR w Bielsku-Białej z dnia 28 lutego 1997 r., Sygn. akt IC 18 12/96**

Wyrokiem z dnia 2.08. 1995 r. Zespołu Arbitrów uwzględnił odwołanie skarżącego od rozstrzygnięcia protestu w całości, nakazał powtórzenia czynności i obciążył kosztami postępowania w 2/3 przeciwnika skargi, a w 1/3 skarżącego.

Zgodnie z art. 91 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 334 z późn. zm.) uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania stosownie do jego wyników. Wniosek powoda o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku jest w ocenie Sądu uzasadniony i z tego względu orzeczono jak w postanowieniu na mocy art. 713 § 3 k.p.c.

**Art. 91a.**

**Uczestnikom postępowania przysługuje skarga do sądu powszechnego na zasadach określonych w Kodeksie postępowania cywilnego. Skargę wnosi się do sądu w ciągu tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia.**

**orzecznictwo sądu powszechnego****1. Postanowienie SW we Włocławku z dnia 17 czerwca 1996 r., Sygn. akt I C 28/96**

Zgodnie z art. 713 § 1 k.p.c. skargę o uchylenie wyroku sądu polubownego wnosi się do Sądu w ciągu miesiąca od doręczenia wyroku. Skargę wnosi się do Sądu, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy, gdyby strony nie sporządziły zapisu na sąd polubowny (art. 696 kpc).

W razie niezachowania przez stronę terminu do wniesienia skargi o uchylenie wyroku podlega ona odrzuceniu.

Podana przez skarżącą Gminę (...) wartość przedmiotu sporu wynosząca 60.000 złotych (k. 2) wskazuje jednocześnie na właściwość rzeczową Sądu Wojewódzkiego, w sytuacji gdyby sprawa nie została poddana rozstrzygnięciu przez sąd polubowny.

Skarżąca zatem powinna wnieść skargę w przedmiocie uchylenia wyroku Zespołu Arbitrów przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 26 czerwca 1995 roku do Sądu Wojewódzkiego we Włocławku w terminie miesiąca od daty doręczenia tegoż wyroku.

Z akt nr UZP/ZP/0-25/95 wynika, że skarżąca otrzymała odpis powyższego wyroku w dniu 25 sierpnia 1995 roku, zaś skargę na ten wyrok złożyła w dniu 13 września 1995 roku. Złożenie to nastąpiło do Sądu Rejonowego we Włocławku Wydziału Gospodarczego, a więc do Sądu niewłaściwego rzeczowo do rozpoznawania sprawy, gdyby nie została ona poddana zapisowi na sąd polubowny.

W orzeczeniu z dnia 14 listopada 1973 roku II CZ 183/73 — (OSPika 1974/5/97) i z dnia 6 grudnia 1965 roku I PZ 80/95 (OSPika 1966/12/277) Sąd Najwyższy stwierdził, że jeżeli rewizję wniesiono do innego Sądu niż ten, który wydał zaskarżone orzeczenie, a Sąd niewłaściwy do przyjęcia rewizji przekazał ją Sądowi właściwemu, to dla zachowania terminu przewidzianego w art. 371 § 1 k.p.c. decydująca jest data nadania w urzędzie pocztowym rewizji przez Sąd niewłaściwy do Sądu właściwego, a nie data wpływu rewizji do Sądu właściwego nadanej pocztą.

Powyższe twierdzenia dotyczą co prawda rewizji, ale należy stosować je per analogiam również odnośnie skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego.

Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego jest bowiem również środkiem odwoławczym, a art. 713 § 1 k.p.c., zawiera ustawowy termin do jej wniesienia i to do Sądu właściwego rzeczowo do rozpoznania sprawy, gdyby nie była ona poddana zapisowi na sąd polubowny.

Skarżąca Gmina (...) otrzymała wyrok Zespołu Arbitrów w dniu 13 września 1995 roku, zaś skarga o uchylenie tego wyroku została przekazana przez Sąd niewłaściwy, do którego została przez skarżącą wniesiona, do Sądu właściwego, w dniu 15 listopada 1995 roku (k. 6), a więc po upływie ustawowego, miesięcznego terminu, o którym mowa jest w art. 713 § 1 k.p.c.

**2. Wyrok SN z dnia 13 grudnia 1999 r., Sygn. akt III CKN 478/98**

Sąd Apelacyjny w (...) — rozpoznając apelację od wyroku Sądu Wojewódzkiego w (...) — wyrokiem z dnia 6.02.1998 r. zmieniając zaskarżone orzeczenie uchylił wyrok Zespołu Arbitrów z dnia 28.01.1997 r. W sprawie tej ustalono, iż powodowa spółka (...) wniósła skargę o uchylenie wyroku Zespołu Arbitrów z dnia 28.01.1997 r. wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 04.07.1994 r. o zamówieniach publicznych. Zespół Arbitrów wyrokiem tym oddalił odwołanie powodowej Spółki na odrzucenie przez pozwaną Skarb Państwa oferty powodowej Spółki i J.K. dotyczącej wykonania budynku mieszkalnego. Uznano, iż oferta nie została złożona przez uprawniony podmiot. Sąd Wojewódzki w toku rozpoznania skargi ustalił, iż powodowa Spółka zawarła z J.K. — prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie budownictwa — umowę przedwstępną, w której strony zobowiązały się do zawarcia umowy o wykonanie na rzecz pozwanego Skarbu Państwa (...), robót budowlanych objętych zamówieniem publicznym. W związku z tym powodowa spółka złożyła stosowną ofertę, która została odrzucona z uwagi na to, że nie pochodziła od uprawnionego podmiotu. Sąd Wojewódzki podzielił ten pogląd uznając, iż przepisy ustawy o zamówieniach publicznych nie przewidują możliwości zgłoszenia oferty przez dwóch wykonawców występujących odrębnie w obrocie prawnym.

Odmienne ocenę przyjął Sąd Apelacyjny w (...). Uznał w szczególności, iż przepisy ustawy o zamówieniach publicznych nie wyłączają możliwości, aby o udzielenie zamówienia publicznego ubiegały się łącznie dwa podmioty gospodarcze. Z uwagi na to, iż zarówno powodowa Spółka jak i J.K. są przedsiębiorcami a zatem mogą podejmować działania przez prawo nie zabronione, w szczególności zawierając umowy o współpracy. Taką umowę wymienieni zawarli 09.12.1996 r. Mogli oni też łącznie ubiegać się o zamówienie publiczne, a ich oferta podpisana przez J.K. i osoby upoważnione do reprezentowania powodowej Spółki, spełnia przewidziane prawem wymogi. Odrzucenie oferty z tego powodu, że niepodanie od uprawnionego podmiotu narusza przepisy ustawy o zamówieniach publicznych oraz zasadę wolności gospodarczej, zaś wyrok Zespołu Arbitrów uchybia praworządności i zasadą współżycia społecznego (art. 712 § 1 pkt 12 k.p.c.) Orzeczenie to zaskarżył kasacją pozwany Skarb państwa zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23.12.1988 r. o działalności gospodarczej oraz art. 2 pkt 6, art. 28 ust. 2, art. 16 i art. 22 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych, a nadto naruszenie przepisów postępowania, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 335 § 3 w związku z art. 713 § 1 k.p.c. Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku poprzedzającego wyrok Sądu Wojewódzkiego oraz odrzucenia skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie należy odnieść się do dwóch kwestii. Pierwsza dotyczy dopuszczalności skargi o uchylenie wyroku Zespołu Arbitrów, skoro orzeczenie zapadło przed 09.11.1997 r., druga związana jest z ogólną dopuszczalnością kasacji w tych sprawach. Podejmując pierwsze zagadnienie należy zauważyć, że zgodnie z art. 91a ustawy z dnia 10.06.1997 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) uczestnikom postępowania przysługuje skarga do sądu powszechnego na zasadach określonych w kodeksie postępowania cywilnego, przy czym skargę wnosi się w ciągu tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia. Przepis ten obowiązuje wszakże od 09.11.1997 r., a więc nie obowiązywał w chwili wydania wyroku przez Zespół Arbitrów w niniejszej sprawie (28.01.1997 r.). Należy jednak podzielić pogląd sądu II instancji, iż taka skarga przysługiwała stronom także przed wejściem w życie przepisu art. 91a ustawy o zamówieniach publicznych. Wniosek taki wypływa przede wszystkim z treści art. 87 tej ustawy, w którym zawarto generalną normę odsyłającą, iż do postępowania odwoławczego stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego o sądzie polubownym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Skoro ustawa o zamówieniach publicznych nie wyłączała skargi do sądu powszechnego o uchylenie orzeczenia Zespołu Arbitrów, to jej dopuszczalność także przed 09.11.1997 r. była w pełni uzasadniona treścią art. 712 k.p.c. Wprowadzenie do ustawy o zamówieniach publicznych przepisu art. 91a potwierdza jedynie ten wniosek, modyfikując zarazem termin do wniesienia skargi przewidziany w art. 713 § 1 k.p.c. W kwestii dopuszczalności kasacji należy jedynie wskazać, iż poza sporem jest uznanie orzeczenia merytorycznego sądu II instancji ze skargi o uchylenie wyroku Zespołu Arbitrów, za orzeczenie kończące postępowanie w danej sprawie jeśli tak, to dopuszczalność kasacji nie budzi wątpliwości.

Odnosząc się zatem do zarzutów kasacji w niniejszej sprawie, należy przede wszystkim rozważyć zarzut naruszenia przez sąd II instancji przepisu art. 386 § 3 k.p.c. w związku z art. 713 § 1 k.p.c. Nad tym zarzutem trudno w istocie przejść do porządku dziennego. Jeśli bowiem stronom przysługiwała skarga o uchylenie wyroku Zespołu Arbitrów na zasadach kodeksu postępowania cywilnego, to obowiązywał art. 713 § 1 k.p.c., zakreślający termin 1 miesiąca do wniesienia skargi, liczony od doręczenia wyroku Zespołu Arbitrów. Jest poza sporem, że doręczenie wyroku Zespołu Arbitrów dla powodowej Spółki nastąpiło 08.02.1997 r., a zatem termin miesięczny upłynął 09.03.1997 r. Powodowa Spółka wniósła skargę wprawdzie 06.03.1997 r. lecz skierowała ją do Sądu Rejonowego w (...). Tymczasem zgodnie z art. 696 § 1 k.p.c. należało ją wnieść do sądu, który byłby właściwy do rozpoznania sporu, gdyby nie było zapisu na sąd polubowny, a więc w niniejszej sprawie do Sądu Okręgowego w (...). Skoro bowiem art. 87 ustawy o zamówieniach publicznych przewiduje stosowanie wprost przepisów o sądzie polubownym, to takie zastosowanie dotyczy także art. 696 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy przestał sprawę Sądowi Wojewódzkiemu (obecnie Okręgowemu) w dniu 03.06.1997 r., a zatem po upływie miesięcznego terminu z art. 713 § 1 k.p.c. Skarga podlegałaby zatem odrzuceniu, gdyby przyjąć, iż także w tym przypadku data wpływu sprawy do sądu właściwego jest miarodajna dla oceny zachowania terminu z art. 713 § 1 k.p.c. Pogląd ten, powszechnie ugruntowany, wykształcił się na tle wnoszenia środków odwoławczych. Tymczasem nie sposób skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego kwalifikować jako środka odwoławczego. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego i postępowanie wywołane wniesieniem tej skargi ma przecież charakter szczególny. Łączy w sobie cechy nadzwyczajnego środka odwoławczego i swoiście rozumianego samodzielnego powództwa zmierzającego do

ukształtowania prawa lub stosunku prawnego. Skarga ma bowiem zmienić sytuację prawną uregulowaną orzeczeniem sądu polubownego i zmierza do uchylenia prawomocnego wyroku tego sądu (w niniejszej sprawie wyroku Zespołu Arbitrów). Z tego też względu należy przyjąć, iż termin jednego miesiąca do wniesienia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego (art. 713 § 1 k.p.c.) jest zachowany także wówczas, gdy w tym terminie skarga zostanie wniesiona do innego sądu niż ten, który byłby właściwy do rozpoznania sporu, gdyby strony nie dokonały zapisu na sąd polubowny (art. 696 § 1 k.p.c.). Pogląd ten należy oczywiście odnieść także do skargi o uchylenie wyroku Zespołu Arbitrów. Z tego też względu — wbrew twierdzeniom zawartym w kasacji — sąd II instancji nie naruszył przepisów art. 386 § 3 k.p.c. w związku z art. 713 § 1 k.p.c., a wniosek o odrzucenie skargi nie jest uzasadniony.

Przechodząc natomiast do zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 2 pkt 6, art. 28 ust. 2, art. 16 i 22 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.), a także art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324 ze zm.), stwierdzić należy, że zarzut ten jest uzasadniony. Istota tego zarzutu, a także sporu w niniejszej sprawie, sprowadza się do tego, czy o zamówienie publiczne mogą ubiegać się dwa podmioty gospodarcze (przedsiębiorcy), przez złożenie wspólnej oferty (oferta łączna). Sąd drugiej instancji dopuścił taką możliwość, powołując się przede wszystkim na to, że przepisy ustawy o zamówieniach publicznych nie wyłączają możliwości złożenia łącznej oferty dwóch (kilku) przedsiębiorców, a odrzucenie tego stanowiska godziłoby w zasadę wolności gospodarczej. Argumentacja ta nie jest przekonująca, a co ważniejsze, treść ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych nie daje podstaw do wysnucia wniosku, aby dwóch lub kilku przedsiębiorców mogło ubiegać się o zamówienie publiczne przez złożenie łącznej oferty. Przemawia za tym kilka istotnych argumentów. Po pierwsze, w art. 2 pkt b ustawy zawarto określenie „krajowy dostawca i wykonawca”, który w dalszej części ustawy (por. m.in. art. 16) nazwany jest „podmiotem ubiegającym się o zamówienie publiczne”. Podmiotem tym są osoby fizyczne mające zamieszkanie w kraju, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne bez osobowości prawnej, utworzone zgodnie z przepisami prawa polskiego. Jeśli zatem zgodnie z art. 16 zamawiający obowiązany jest do traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne, to zakłada się indywidualizację podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne. Po drugie, indywidualizację podmiotów ubiegających się o zamówienie publiczne zakłada też ustawodawca w innych przepisach, np. zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy, przystępując do udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne, każdy dostawca lub wykonawca składa oświadczenie, że jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, ma uprawnienia niezbędne do wykonania określonych prac lub czynności oraz niezbędną wiedzę i doświadczenie, potencjał ekonomiczny i techniczny, a także pracowników zdolnych do wykonania zamówienia, a ponadto znajduje się w sytuacji finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia. Trudno byłoby pogodzić rozpatrywanie wspólnej oferty złożonej przez kilku przedsiębiorców z treścią tych oświadczeń, które indywidualizują poszczególnych dostawców i wykonawców. Po trzecie, indywidualizację podmiotu ubiegającego się o zamówienie publiczne zakłada samo zawarcie umowy. Powyższe upoważnia do stwierdzenia, że przepisy ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (jedn. tekst Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 ze zm.) wykluczają możliwość złożenia łącznej oferty przez podmioty ubiegające się o zamówienie publiczne.

### **3. Wyrok SW w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy z dnia 23 października 1996 r., Sygn. akt IX-GG-289/96**

Zgodnie z art. 712 § 1 k.p.c. strona może domagać się uchylenia wyroku sądu polubownego między innymi wówczas, gdy rozstrzygnięcie o żądaniu stron jest niezrozumiałe, zawiera sprzeczności albo uchybia praworządności lub zasadom współżycia społecznego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Pierwszorzędne przeto znaczenie dla oceny dopuszczalności skargi powodów ma ustalenie, czy orzeczenie Zespołu Arbitrów działających przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych ma charakter orzeczenia sądu polubownego.

Ustawa z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. Nr 76, poz. 344 z późn. zm.) określiła zasady, formy i tryb udzielania zamówień publicznych, organy właściwe w sprawach o zamówienie publiczne a także tryb rozpatrywania protestów i odwołań złożonych w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (art. 1 ustawy). W art. 79 do 91 ustawy określone zostały zasady postępowania w przypadku wniesienia protestu oraz odwołania. Istotnym z punktu widzenia niniejszej sprawy jest norma zawarta w art. 87 nakazująca stosowanie do postępowania odwoławczego odpowiednio przepisy o sędziu polubownym, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zakładając racjo-

nalność ustawodawcy, co jest podstawą dokonywania wykładni, należy przyjąć, iż chodzi tu o odpowiednie stosowanie przepisów zawartych w tytule IV tejże księgi. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż wniesienie skargi o uchylenie wyroku Zespołu Arbitrów jest w świetle przepisów ustawy dopuszczalne. Zauważyć przy tym należy, że strona pozwana nie podniosła w tym zakresie żadnych zarzutów. W istocie może budzić wątpliwości uregulowanie zawarte w § 27 pkt 5 zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 października 1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielenie zamówień publicznych (MP Nr 52, poz. 575), z którego wynika, iż od wyroku Zespołu Arbitrów odwołanie nie przysługuje. Zgodnie z zasadami wykładni przepis niższego rzędu nie może zmieniać przepisu wyższego rzędu, a więc skoro ustawodawca dopuścił stosowanie przepisów o sędzie polubownym w ustawie to tym samym odmienne postanowienia regulaminu są bezskuteczne i w rzeczy samej można przyjąć, iż zostały wydane z pogwałceniem delegacji wynikającej z art. 92 ustawy o zamówieniach publicznych.

W tym stanie rzeczy rozważenia wymagała kwestia zasadności wniesionej skargi. Przede wszystkim podnieść należy, iż odwołanie zostało oddalone z uwagi na wniesienie go po terminie o jakim mowa w art. 86 ust. 2 ustawy. Fakt ten jednak nie był przedmiotem badania przez Zespół Arbitrów. Bezsporne jest, iż wnoszący skargę otrzymali decyzję o odmowie uwzględnienia protestu w dniu 6 lutego 1996 r. a w dniu 9 lutego 1996r. w Urzędzie Pocztownym w (...) nadali przesyłkę poleconą zawierającą odwołanie. Jeżeli w ustawie nie uregulowano kwestii wnoszenia pism oraz nakazano stosować przepisy kodeksu postępowania cywilnego o sędzie polubownym to należy przyjąć, iż w sprawach nieuregulowanych mają zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego albowiem pozwala to na odpowiednie stosowanie przepisów księgi trzeciej. Konsekwencją tego stanowiska będzie zastosowanie odpowiednio art. 165 § 2 k.p.c., z którego wynika, iż złożenie pisma w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu. W ocenie Sądu zastosowanie powyższego przepisu jest uzasadnione także krótkim terminem do złożenia odwołania albowiem biorąc pod uwagę czas niezbędny na przesłanie przesyłki od nadawcy do odbiorcy zachowanie tegoż terminu wymagałoby oddania odwołania bezpośrednio w Urzędzie Zamówień Publicznych. Takie uregulowanie jako zbyt uciążliwe uznać należy za nieracjonalne a skoro tak przyjąć należy, iż dla oceny zachowania terminu decydujące znaczenie ma data nadania pisma w polskim urzędzie pocztowym.

Jeżeli zatem jedyną przesłanką oddalenia odwołania było niezachowanie przez skarżącego terminu do wniesienia skargi to wobec poczynionych ustaleń Sąd uznał, iż wyrok Zespołu Arbitrów został oparty na błędnej przesłance. W ocenie Sądu powyższe orzeczenie z uwagi na powyższe uchybia praworządności Rzeczypospolitej Polskiej. Zważyć bowiem należy, iż mamy do czynienia z instytucją, której zasady funkcjonowania wynikają z ustawy i z nadania organów państwa uprawnione są do kontroli naruszeń prawa w toku postępowania o jakim mowa w ustawie. To nakłada na ten organ obowiązek szczególnie starannego działania i wyjaśnienia okoliczności istotnych dla sprawy oraz prawidłowego zastosowania przepisów prawa. W tej zatem sytuacji poczynienie ustaleń li tylko na podstawie oświadczeń zamawiającego wobec możliwości zbadania stosownych dokumentów i wydanie na tej podstawie wyroku uznać należy za uchybiające praworządności, co z kolei implikuje uchylenie za skarżonego orzeczenia.

#### **4. Wyrok SR dla m. St. Warszawy z dnia 19 grudnia 1996 r., Sygn. akt IIC 1095/96**

Z przepisu art. 87 ustawy o zamówieniach publicznych wynika, że do postępowania odwoławczego stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego o sędzie polubownym. Przesłanki uchylenia wyroku sądu polubownego wymienia przepis art. 712 k.p.c. Sąd nie ma w związku z tym możliwości merytorycznej kontroli orzeczenia Zespołu Arbitrów z dnia 18 stycznia 1996 r., ani przebiegu przetargu. Bada jedynie wyrok pod kątem zaistnienia okoliczności wskazanych w art. 712 k.p.c. Powód nie wskazał konkretnej przesłanki uchylenia wyroku Zespołu Arbitrów. W rozstrzygnięciu Zespołu Arbitrów Sąd nie dopatrył się uchybień, które kwalifikowałyby wyrok do uchylenia. Wyrok z dnia 18 stycznia 1996 r. nie zawiera sprzeczności, nie uchybia praworządności lub zasadom współżycia społecznego, nie jest niezrozumiałą dla stron, nie występują również przesłanki do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, a tryb postępowania przed sądem polubownym został zachowany, zaś powód nie był pozbawiony obrony.

Podobnie orzeczenie co do kosztów postępowania jest prawidłowe, gdyż Zespół Arbitrów orzekł o kosztach na podstawie art. 91 cytowanej ustawy o zamówieniach publicznych. Zatem należało orzec jak w sentencji.

**5. Wyrok SR w Gliwicach z dnia 9 czerwca 1999 r., Sygn. akt IC 139/98**

Skarga o uchylenie orzeczenia Zespołu Arbitrów jest zasadna. Z uzasadnienia orzeczenia Zespołu Arbitrów wynika, że orzeczenie powodowane było przyczynami formalnymi, a mianowicie uznano, że skarżąca nie była uczestnikiem postępowania protestacyjnego.

Zdaniem Sądu w postępowaniu przetargowym nastąpiło kilka bardzo istotnych uchybień, które skutkowały pozbawieniem strony możliwości obrony jej praw, czego Sąd polubowny nie wziął pod uwagę wydając orzeczenie.

Otóż zgodnie z art. 50 ust. 1 o zamówieniach publicznych w brzmieniu obowiązującym w tym czasie o wyniku przetargu zawiadamia się wywieszając informację w miejscu publicznym dostępnym w siedzibie zamawiającego. Tak też zamawiający uczynił.

Cytowana nowela do ustawy wprowadziła w § 2 art. 50 obowiązek wystąpienia zawiadomienia do uczestników postępowania. W czasie jednak, gdy prowadzone było postępowanie przetargowe takiego obowiązku nie było. Zamawiający wystąpił jednak zawiadomieniem. Skutkiem tego było przyjęcie przez zamawiającego protestu wniesionego przez jednego z oferentów, chociaż protest ten został złożony po upływie 7 dni od ogłoszenia o wynikach przetargu. Zamawiający sam podał informację, że termin ten upłynął 13.11.1997 r., a następnie przyjął protest złożony 19.11.1997 r. uznając, że temu oferentowi termin liczy się od otrzymania zawiadomienia pocztą (12.11.1997 r.).

Po ogłoszeniu, że upłynął termin do złożenia protestu zamawiający na prośbę skarżącej wypłacił jej wadium, co skutkowało uznaniem, że nie jest ona już uczestnikiem postępowania. Fakt zwrotu wadium jest również sprzeczny z art. 42 ustawy o zamówieniach publicznych. Przepis nie przewiduje bowiem możliwości zwrotu wadium na prośbę oferenta. Zamawiający ma bowiem obowiązek zwrotu wadium w określonych w przepisie przypadkach.

Zamawiający nie powinien był przywrócić terminu do zaniechania protestu jednemu z oferentów.

Jest to niedopuszczalne w świetle art. 82 § 1 ustawy o zamówieniach publicznych. Określony w nim termin 7 dni jest terminem zawitym. Biorąc pod uwagę ogłoszenie o wyniku przetargu wywieszone w dniu 6.11.1997 r., z którego każdy oferent przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o wyniku przetargu (art. 82 ust. 1) termin do składania protestu upłynął z dniem 13.11.1997 roku. Fakt przywrócenia terminu jednemu z oferentów i wcześniejszego zwrócenia wadium skarżącej, spowodował naruszenie prawa i pozbawienie skarżącej możliwości działania.

Zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych zamawiający po upływie protestu niezwłocznie zawiadamia oferentów uczestniczących w postępowaniu przetargowym. Zamawiający w niniejszej sprawie nie zawiadomił skarżącej o złożeniu protestu uznając, że nie jest ona uczestnikiem postępowania. Podkreślić należy, że to na skutek wprowadzenia w błąd przez zamawiającego skarżąca wpłaciła wadium. Zdaniem Sądu niezawiadomienie skarżącej o wpłynięciu protestu, a tym samym pozbawienie jej możliwości przyłączenia się do protestu było uchybieniem obowiązku wynikającego z art. 83 ust. 1 ustawy o zam. pub. Fakt, że nie otrzymała ona tegoż zawiadomienia powoduje, że trzydniowy termin do przyłączenia się do protestu (art. 83 ust. 2 ustawy) nie upłynął, ponieważ liczy się on od otrzymania zawiadomienia.

Niesłusznie więc Zespół Arbitrów rozpoznając skargę stwierdził, że skoro skarżąca nie otrzymała zawiadomienia o złożeniu protestu i upłynął 3-dniowy termin do przyłączenia się do protestu, to nie stała się uczestnikiem postępowania. Skarżąca nie może ponosić konsekwencji uchybień i naruszeń prawa, które w przedmiotowym postępowaniu przetargowym miały miejsce i były na tyle istotne, że pozbawiły skarżącą możliwości działania i obrony swych praw.

**6. Wyrok SW w Katowicach z dnia 13 listopada 1995r., Sygn. akt XIV -GG-1868/96/1**

Z treści skargi wynika, że powód żąda uchylenia wyroku sądu polubownego z uwagi na to, że rozstrzygnięcie tego sądu uchybia praworządności i zasadom współżycia społecznego 712 § 1 pkt 4 k.p.c. Ostatecznie powód sprecyzował swoje żądanie do uchylenia całego wyroku.

Z akt sądu polubownego — Zespołu Arbitrów przy Urzędzie Zamówień Publicznych — sygn. akt UZP/ZP/0-83/95 wynika, że po rozprawie w dniu 17 sierpnia 1995 r. ogłoszono przedmiotowy wyrok — ale z protokołu rozprawy nie wynika, by strony pouczone o możliwości złożenia skargi do sądu powszechnego (k. 34 tych akt). Dlatego powód zwrócił się do Urzędu Zamówień Publicznych o wyjaśnienie tej kwestii i pismem UZP z dnia 13 października 1995 r. — znak: UZP/ZP/DK/6499/95 — pouczenie takie uzyskał (dowód: kserokopia k. 3), jednak bez wskazania, do którego sądu może wnieść skargę. W rezultacie powód wniósł skargę w dniu 2 listopada 1995 r. do Sądu Wojewódzkiego w Krakowie.

Skoro więc powód otrzymał pouczenie po 13 października 1995r. to jest rzeczą oczywistą, że skarga została wniesiona w terminie miesięcznym przewidzianym w art. 713 § 1 k.p.c. — z tych względów sąd nie miał potrzeby przywracać powodowi terminu do wniesienia przedmiotowej skargi.

Powód złożył do Prezesa UZP w dniu 13 lipca 1995 r. odwołanie od rozstrzygnięcia komisji przetargowej w przetargu zorganizowanym przez pozwanego — wnosząc o jego uchylenie i nakazanie pozwanemu powtórzenie przetargu.

W wyniku przeprowadzonej rozprawy sąd polubowny wydał w dniu 17 sierpnia 1995r. wyrok, którym odwołanie powoda oddalił i obciążył go kosztami postępowania w sprawie.

W uzasadnieniu wyroku podniesiono, że pozwany (jako zamawiający) nie podlega przepisom ustawy o zamówieniach publicznych — a w szczególności nie należy do grona podmiotów (pierwotnie przedmiotów) w art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy, które mogą takie przetargi organizować. Z zawartej umowy wynika, że pozwany pełnił funkcję inwestora zastępczego na zasadach powiernictwa i wobec wykonawców (także powoda) działał w imieniu własnym. Z tych też względów — zdaniem sądu polubownego — pozwany nie mógł zorganizować przetargu na zasadach określonych w ustawie o zamówieniach publicznych i dlatego odwołanie powoda podlega oddaleniu. Dokonując prawidłowych ustaleń sąd polubowny dokonał nieprawidłowego rozstrzygnięcia w wyroku — czym niewątpliwie naruszył praworządność. Skoro bowiem pozwany nie był uprawniony do zorganizowania przetargu w trybie ustawy o zamówieniach publicznych, to przetarg taki należało unieważnić — do czego Zespół Arbitrów jest uprawniony na podstawie art. 90 ust. 3 pkt 1 cytowanej ustawy. W takim przypadku brak byłoby podstaw do obciążenia powoda kosztami odwołania — skoro zgodnie z art. 91 cytowanej ustawy uczestnicy postępowania odwoławczego przenoszą koszty postępowania — stosownie do jego wyniku.

Jest rzeczą oczywistą, że sąd powszechny nie ma prawa rozstrzygać merytorycznie sprawy rozpoznawanej przez sąd polubowny, lecz zgodnie z art. 712 § 1 może wyrok taki — jeśli narusza m.in. praworządność — uchylić, co też uczyniono w niniejszej sprawie. Gdyby nawet przyjąć — jak chce pozwany — że powód nie wskazał konkretnej podstawy skargi to sąd i tak miał prawo z urzędu wziąć pod rozwagę, że przedmiotowy wyrok uchybia praworządności — na podstawie art. 714 k.p.c.

Uchylając wyrok przyjęto za ostateczny wpis tymczasowy pobrany od powoda.

## **7. Wyrok SO w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2000 r., Sygn. akt IX Gc 716/96**

Zgodnie z art. 712 § 1 p. 4 k.p.c. strona może żądać uchylenia wyroku sądu polubownego jeżeli rozstrzygnięcie o żądaniach stron uchybia praworządności w Rzeczypospolitej Polskiej. Dla stwierdzenia, iż wyrok sądu polubownego narusza praworządność nie wystarczy stwierdzenie, iż jest on niesuszny, bezzasadny, krzywdzący jedną z stron, czy też naruszający przepisy prawa materialnego. Przez naruszenie praworządności należy rozumieć naruszenie podstawowych instytucji prawnych.

Należy wskazać, iż sąd polubowny nie jest związany przepisami prawa cywilnego procesowego i prawa cywilnego materialnego. Zarzut naruszenia przez sąd polubowny przepisów prawa materialnego jest skuteczny tylko wówczas, gdy uchybienie to polega na naruszeniu zasad praworządności, a to z kolei wymaga wskazania, iż zostało ono naruszone w odniesieniu do podstaw ustrojowo-politycznych i społeczno-gospodarczych.

Podkreślić należy, iż w postępowaniu ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego Sąd nie bada merytorycznej strony sporu, a w szczególności, czy wyrok znajduje uzasadnienie w faktach przytoczonych w wyroku, jak również, czy fakty te zostały prawidłowo ustalone.

Skarżący zarzuca wyrokowi, iż został wydany wbrew oczywistym dowodom i faktom co do tego, iż protest skarżących został złożony z uchybieniem terminu. Otóż zgodnie z art. 82.3 ustawy z dnia 4.07.1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz. U Nr 76, poz. 344 ) wykonawca może wnieść protest w terminie 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o okolicznościach stanowiących podstawę skargi. Jednakże w myśl art. 21.1 i art. 80 ustawy o zamówieniach publicznych protest ten powinien złożony zostać w formie pisemnej.

Nie może ulegać wątpliwości, iż skarżący był podczas ogłoszenia ofert dnia 13.05.1996 roku, tak więc o okolicznościach związanych z ujawnieniem cen ofert dowiedział się już 13.05.1996 roku natomiast protest złożył dnia 28.06.1996 roku. Tak więc w tym względzie nie można wyrokowi zarzucić naruszenia praworządności. Dodać należy, iż mimo twierdzeń, że protest został złożony przez skarżących w dniu 13.05.1996 roku skarżący nie przedstawili dowodu na poparcie twierdzeń w tym względzie.

W toku postępowania skarżący (...) podniósł, iż w postępowaniu o zamówienie publiczne uchybiono praworządności ujawniając ceny z ofert. Otóż Sąd bada tylko czy uchybia praworządności wyrok sądu polubownego jak wynika z art. 712 k.p.c. Wyrokiem Zespołu Arbitrów w tej części oddalono skar-



gę skarżących z powodu uchybienia terminowi do wniesienia protestu i tylko te okoliczności Sąd w kontekście naruszenia praworządności badał. W uzasadnieniu skargi skarżący zarzucają, iż sąd polubowny błędnie ustalił, iż zamawiający prawidłowo przyznał niektórym z oferentów punkty preferencyjne za dotychczasową współpracę.

Otóż Sąd rozpoznając sprawę ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego nie jest uprawniony do badania, czy sprawa została rozstrzygnięta prawidłowo pod względem faktycznym i prawnym. Tak więc badanie tych kwestii wskazanych przez skarżących leży poza uprawnieniami Sądu. O tym, iż skarżący zawarli żądanie o takiej treści świadczy pismo skarżących z dnia 23.12.1999 roku, w którym wywodzą, iż wyrok jest sprzeczny z materiałami i dowodami zgromadzonymi w sprawie.

Dodać należy, iż wobec cofnięcia skargi wobec Skarbu Państwa — Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych Sąd za dorozumianą zgodą przeciwników skargi umorzył postępowanie wobec tego podmiotu — art. 355 k.p.c.

#### **Art. 92.**

- 1. Prezes Urzędu określa, w drodze zarządzenia:**
  - 1) regulamin postępowania przy rozpatrywaniu odwołań,**
  - 2) warunki wpisu na listę arbitrów i skreślenia z listy arbitrów,**
  - 3) wysokość wynagrodzenia za czynności arbitrów.**
- 2. Prezes Urzędu wpisuje na listę arbitrów osoby wybrane spośród kandydatów zgłoszonych przez:**
  - 1) Prezesa Urzędu,**
  - 2) ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów,**
  - 3) ogólnokrajowe organizacje samorządu terytorialnego i regionalne izby obrachunkowe,**
  - 4) stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze i inne organizacje gospodarcze.**



## **Rozdział 9**

### **Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe**

(pominięte)

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z tym że przepisy art. 15 ust. 2, art. 19 ust. 1 pkt 3, art. 38 i art. 71 ust. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu ustalonym niniejszą ustawą wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.



## **Aneks**

### **Wykaz obowiązujących przepisów dotyczących zamówień publicznych**

- Ustawa z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych  
Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773; zm. Dz. U. z 1999 r. Nr 45, poz. 437; Dz. U. z 2000 r. Nr 12, poz. 136;  
Dz. U. z 2000 r. Nr 110, poz. 1167 oraz zm. obowiązująca od dnia 4.02.2001 r. Dz. U. z 2000 r.  
Nr 93, poz. 1027

#### **Akty wykonawcze do ustawy o zamówieniach publicznych**

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1994 r. w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych.  
Dz. U. z 1994 r. Nr 140, poz. 776
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 marca 1998 r. w sprawie szczegółowego zakresu i trybu przekazywania informacji cenowych z postępowania o zamówienie publiczne na roboty budowlane oraz kopii oferty najkorzystniejszej.  
Dz. U. z 1998 r. Nr 43, poz. 260
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lutego 1999 r. w sprawie metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego.  
Dz. U. z 1999 r. Nr 26, poz. 239
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 lutego 1999 r. w sprawie określenia kosztorysowych norm nakładów rzeczowych, cen jednostkowych robót budowlanych oraz cen czynników produkcji dla potrzeb sporządzenia kosztorysu inwestorskiego.  
Dz. U. z 1999 r. Nr 26, poz. 240
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie ustalenia wartości robót budowlanych, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, oraz form tego zabezpieczenia.  
Dz. U. z 1994 r. Nr 140, poz. 794
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad udzielania zamówień publicznych ze względu na ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę tajemnicy państwowej, stan kłęski żywiołowej lub inny ważny interes państwa.  
Dz. U. z 1996 r. Nr 109, poz. 524; zm. Dz. U. z 1997 r. Nr 81, poz. 515
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1997 r. w sprawie określenia zakresu twórczych prac projektowych oraz trybu prowadzenia konkursu na twórcze prace projektowe i prace z zakresu działalności twórczej w dziedzinie kultury i sztuki.  
Dz. U. z 1997 r. Nr 100, poz. 619
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 grudnia 1997 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadania statutu Urzędowi Zamówień Publicznych.  
Dz. U. z 1997 r. Nr 145, poz. 976

### ***protesty i odwołania***

- Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 2 stycznia 1995 r. w sprawie określenia warunków wpisu na listę arbitrów i skreślenia z listy arbitrów.  
MP z 1995 r. Nr 1, poz. 15
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia za czynności arbitrów.  
Dz. U. z 1999 r. Nr 73, poz. 816
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych  
Dz. U. z 1999 r. Nr 73, poz. 815
- Lista arbitrów prowadzona przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych  
BZP z 1996 r. Nr 10, poz. 1072
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu od odwołań wnoszonych w postępowaniu o udzielanie zamówień Publicznych.  
Dz. U. z 1998 r. Nr 34 poz. 189

### ***dokumentacja postępowania***

- Zarządzenia Prezesa Urzędu Zamówień publicznych z dnia 29 grudnia 1994 r. w sprawie określenia wzoru protokołu postępowania o zamówienie publiczne oraz dodatkowych wymagań, którym musi odpowiadać protokół.  
MP z 1995 r. Nr 1, poz. 12
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 listopada 1997 r. w sprawie określenia wzorów ogłoszeń o zamówieniach publicznych publikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz dodatkowych informacji zawartych w ogłoszeniach.  
Dz. U. z 1997 r. Nr 138, poz. 930
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 stycznia 1998 r. w sprawie określenia dokumentów, jakich zamawiający może żądać od dostawcy lub wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych.  
Dz. U. z 1998 r. Nr 19, poz. 87; zm. Dz. U. z 1998 r. Nr 126, poz. 832

## **Ważniejsze towarzyszące akty prawne związane z system zamówień publicznych**

### **prawo finansowe**

- ◆ Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych  
Dz. U. z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.
- ◆ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1999 r. w sprawie właściwości i trybu powoływania rzeczników dyscypliny finansów publicznych, organów orzekających oraz szczegółowych zasad postępowania w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych.  
Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 421
- ◆ Ustawa z 18 grudnia 1998 r. — Prawo dewizowe [art. 30]  
Dz. U. z 1998 r. Nr 160, poz. 1063
- ◆ Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. — Gospodarka komunalna  
Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43 z późn. zm.

**przepisy karne**

- ◆ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny  
Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.
- ◆ Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji  
Dz. U. z 1993 r. Nr 47, poz. 211 z późn. zm.

**inne**

- ◆ Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji  
Dz. U. z 1993 r. Nr 7, poz. 34 z późn. zm.
- ◆ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane  
Dz. U. z 1994 r. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.
- ◆ Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej  
Dz. U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.
- ◆ Ustawa z dnia 9 stycznia 1997 r. — Kodeks celny  
Dz. U. z 1997 r. Nr 23, poz. 117 z późn. zm.
- ◆ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi  
Dz. U. z 1997 r. Nr 118, poz. 754 z późn. zm.





# **ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW**

**z dnia 20 sierpnia 1999 r.**

## **w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych**

(Dz. U. z dnia 3 września 1999 r.)

Na podstawie art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 i z 1999 r. Nr 45, poz. 437) zarządza się, co następuje:

### **Rozdział 1**

#### **Przepisy ogólne**

##### **§ 1.**

1. Arbiter wyznaczony do rozpoznania odwołania może być wyłączonej od udziału w postępowaniu przy rozpatrywaniu odwołania w sprawie o udzielenie zamówienia publicznego, zwanym dalej „postępowaniem”.
2. Wyłączenie arbitra następuje na wniosek uczestnika postępowania. Wniosek uczestnika postępowania powinien zawierać uzasadnienie.
3. Arbiter powinien zawiadomić Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o okolicznościach uniemożliwiających mu wykonanie obowiązków, a w szczególności o przyczynach uzasadniających jego wyłączenie.
4. O wyłączeniu arbitra lub o odmowie wyłączenia rozstrzyga Prezes Urzędu Zamówień Publicznych w formie postanowienia. Postanowienie o wyłączeniu jest ostateczne.

##### **§ 2.**

1. Odwołanie powinno zawierać:
  - 1) nazwę (firmę) i adres odwołującego się,
  - 2) wskazanie nazwy (firmy) i adresu zamawiającego,
  - 3) określenie przedmiotu zamówienia,
  - 4) datę wniesienia protestu,
  - 5) wskazanie podstaw prawnych i okoliczności uzasadniających wniesienie odwołania,
  - 6) podpis osoby uprawnionej na podstawie odrębnych przepisów do składania oświadczeń woli w imieniu odwołującego się,
  - 7) załączniki — kopię protestu oraz kopię rozstrzygnięcia protestu, jeżeli protest został rozpatrzony.
2. Jeżeli odwołanie nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wzywa uczestnika postępowania do niezwłocznego jego uzupełnienia.

##### **§ 3.**

Posiedzenia zespołu arbitrów oraz rozprawy odbywają się w siedzibie Urzędu Zamówień Publicznych.

## Rozdział 2

### Przygotowanie posiedzenia

#### § 4.

1. Termin posiedzenia zespołu arbitrów do rozpoznania odwołania wyznacza Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.
2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych zawiadamia uczestników postępowania i arbitrów o terminie posiedzenia zespołu arbitrów.
3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, doręcza się za pokwitowaniem na co najmniej 3 dni przed terminem posiedzenia.
4. W przypadku niestawienia się arbitra na posiedzenie, posiedzenie nie odbywa się, a Prezes Urzędu Zamówień Publicznych zawiadamia uczestników postępowania i arbitrów o nowym terminie posiedzenia. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.
5. Niestawienie się uczestnika postępowania, prawidłowo zawiadomionego o terminie posiedzenia, nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

## Rozdział 3

### Posiedzenie i rozprawa

#### § 5.

1. Na posiedzeniu zespół arbitrów dokonuje czynności mających na celu przygotowanie rozprawy, a w szczególności bada przedstawione w sprawie dokumenty oraz wyznacza rozprawę w celu rozpatrzenia odwołania.
2. Przewodniczący zespołu arbitrów może dopuścić do udziału w posiedzeniu uczestników postępowania.
3. Jeżeli z przedstawionych dokumentów wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że zachodzą okoliczności, o których mowa w § 18 ust. 2, zespół arbitrów oddala odwołanie bez przeprowadzania rozprawy. Z przebiegu posiedzenia sporządza się protokół, z uwzględnieniem przepisu § 17.
4. Do posiedzenia stosuje się odpowiednio przepisy o rozprawie.

#### § 6.

1. Rozprawa jest jawna.
2. Rozprawa odbywa się w języku polskim.
3. Uczestnik postępowania nie władający językiem polskim powinien stawić się na rozprawę z tłumaczem.
4. Wszelkie dokumenty powinny być przedstawione w języku polskim, a jeżeli zostały sporządzone w języku obcym, uczestnik postępowania, który się na nie powołuje, przedstawia ich tłumaczenie na język polski, uwierzytelnione przez tłumacza przysięgłego.

#### § 7.

Zasady postępowania w stosunku do informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową lub służbową określają odrębne przepisy.

#### § 8.

1. Rozprawie przewodniczy przewodniczący zespołu arbitrów.
2. Przewodniczący zespołu arbitrów prowadzi rozprawę, a w szczególności: otwiera, odracza i zamyka rozprawę, zarządza przerwy w rozprawie, udziela głosu, zadaje pytania, upoważnia do zadawania pytań, ustala brzmienie zapisów do protokołu i ogłasza wyrok.
3. Przewodniczący zespołu arbitrów może upomnieć osobę, która narusza powagę, spokój lub porządek rozprawy, a po bezskutecznym upomnieniu nakazać opuszczenie sali.

4. Przewodniczący zespołu arbitrów odracza rozprawę, informując o terminie następnego posiedzenia, w szczególności, jeżeli zachodzi konieczność wezwania dodatkowych osób, przedstawienia lub przeprowadzenia dowodów.
5. Przewodniczący zespołu arbitrów może, na każdym etapie postępowania, zobowiązać uczestników postępowania do przedstawienia, we wskazanym terminie, dokumentów lub innych dowodów istotnych w sprawie.

**§ 9.**

1. Po otwarciu rozprawy przewodniczący zespołu arbitrów sprawdza, czy uczestnicy postępowania zostali prawidłowo zawiadomieni o terminie rozprawy oraz czy osoby reprezentujące uczestników postępowania są upoważnione do występowania w ich imieniu.
2. Niestawienie się uczestnika postępowania, nie zawiadomionego prawidłowo o terminie rozprawy, powoduje jej odroczenie.

**§ 10.**

Zamawiający przedstawia do wglądu oryginał dokumentacji dotyczącej postępowania w sprawie zamówienia publicznego.

**§ 11.**

Przewodniczący przedstawia stan sprawy, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych w odwołaniu.

**§ 12.**

Przewodniczący zespołu arbitrów udziela głosu najpierw odwołującemu się, a następnie zamawiającemu.

**§ 13.**

1. Zespół Arbitrów, z własnej inicjatywy, może dopuścić i przeprowadzić dowody z dokumentów, a także, na wniosek uczestników postępowania, przesłuchiwać świadków, biegłych i uczestników postępowania oraz odbierać od nich przyrzeczenia.
2. Uczestnicy postępowania są obowiązani dostarczyć dowody potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy.

**§ 14.**

Nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania odwoławczego przez stronę przeciwną, jeżeli zespół arbitrów uzna, że przyznanie nie budzi wątpliwości co do swej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

**§ 15.**

1. Uczestnik postępowania może, aż do zamknięcia rozprawy, przytaczać dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub w celu odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej.
2. Zespół arbitrów nie prowadzi dalszego postępowania dowodowego, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione lub jeżeli uczestnik postępowania powołuje dowody jedynie dla zwłoki.

**§ 16.**

1. Przewodniczący zespołu arbitrów zamyka rozprawę, jeżeli zespół arbitrów uzna, że sprawa została wyjaśniona.
2. Przed zamknięciem rozprawy przewodniczący zespołu arbitrów udziela głosu odwołującemu się, a następnie zamawiającemu.

**§ 17.**

1. Z rozprawy sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący zespołu arbitrów oraz protokolant.
2. Protokolantem jest osoba wskazana przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.
3. Wzór protokołu określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

**Rozdział 4**

**Wyrok**

**§ 18.**

1. Zespół arbitrów, po zamknięciu posiedzenia lub rozprawy, wydaje wyrok, oddalając lub uwzględniając odwołanie.
2. Zespół arbitrów, po zamknięciu posiedzenia, oddala odwołanie, bez przeprowadzania rozprawy, jeżeli stwierdzi, że:
  - 1) protest lub odwołanie zostały wniesione z uchybieniem terminów określonych ustawą z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 i z 1999 r. Nr 45, poz. 437), zwaną dalej „ustawą”,
  - 2) w postępowaniu nie mają zastosowania przepisy ustawy,
  - 3) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 79 ust. 2 ustawy,
  - 4) dostawca lub wykonawca nie może wnieść odwołania ze względu na okoliczności określone w art. 83 ust. 3 ustawy,
  - 5) odwołanie nie przysługuje na podstawie art. 85 ust. 2 ustawy,
  - 6) nie został wniesiony protest,
  - 7) protest lub odwołanie zostały wniesione przez osobę nieuprawnioną do składania oświadczeń woli.

**§ 19.**

1. Wyrok może być wydany jedynie przez arbitrów wyznaczonych do rozpatrzenia danego odwołania, przed którymi odbyło się postępowanie poprzedzające wydanie wyroku.
2. Wydanie wyroku poprzedza niejawną naradą arbitrów obejmującą dyskusję, głosowanie i sporządzenie wyroku.
3. Wyrok zapada bezwzględną większością głosów. Arbiter przegłosowany może dołączyć do akt sprawy uzasadnienie swojego głosowania, czyniąc o tym odpowiednią wzmiankę na samym wyroku.

**§ 20.**

1. Wyrok powinien zawierać odpowiednio elementy, o których mowa w art. 708 Kodeksu postępowania cywilnego, a także orzeczenie o kosztach postępowania.
2. Do kosztów postępowania zalicza się:
  - 1) wynagrodzenie za czynności arbitrów oraz zwrot uzasadnionych wydatków poniesionych przez arbitrów w związku z rozpatrywaniem odwołania, w wysokości określonej na podstawie rachunków załączonych do akt sprawy,
  - 2) uzasadnione koszty uczestnika postępowania, w wysokości określonej na podstawie rachunków przedstawionych do akt sprawy,
  - 3) koszty poniesione przez Urząd Zamówień Publicznych w związku z rozpatrywaniem odwołania.
3. Wyrok sporządza przewodniczący zespołu arbitrów.
4. Wzór wyroku stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

**§ 21.**

Od wyroku zespołu arbitrów nie przysługuje odwołanie.

**§ 22.**

1. Wyrok ogłasza przewodniczący zespołu arbitrów przez odczytanie rozstrzygnięcia i przytoczenie motywów, którymi zespół arbitrów kierował się przy wydaniu wyroku.
2. Ogłoszenie wyroku następuje bezpośrednio po zamknięciu rozprawy, z zastrzeżeniem § 5 ust. 3.
3. W sprawie zawitej ogłoszenie wyroku może być odroczone do 3 dni od dnia, w którym zamknięto rozprawę. O odroczeniu ogłoszenia wyroku przewodniczący zespołu arbitrów informuje uczestników postępowania bezpośrednio po zamknięciu rozprawy.

**§ 23.**

1. Przewodniczący zespołu arbitrów może sprostować, w drodze postanowienia, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki popełnione w wyroku. Wzmiankę o sprostowaniu umieszcza na oryginale wyroku.
2. Odpisy sprostowanego wyroku i postanowienia o sprostowaniu wyroku przesyła się niezwłocznie uczestnikom postępowania.
3. Wzór postanowienia o sprostowaniu wyroku stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

**§ 24.**

1. Po doręczeniu uczestnikom postępowania odpisu wyroku akta sprawy przekazuje się do archiwum Urzędu Zamówień Publicznych.
2. Akta sprawy są przechowywane w sposób i na zasadach przewidzianych dla akt spraw sądowych w odrębnych przepisach.

**§ 25.**

Traci moc zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 października 1995 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Monitor Polski Nr 52, poz. 575).

**§ 26.**

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**ZAŁĄCZNIKI DO ROZPORZĄDZENIA PREZESA RADY MINISTRÓW  
Z DNIA 20 SIERPNIĄ 1999 R.**

**ZAŁĄCZNIK Nr 1**

Sygn. akt: .....

**PROTOKÓŁ POSIEDZENIA/ROZPRAWY\***

w dniu ..... r. w .....

Zespół Arbitrów w składzie:

Przewodniczący:.....

Arbitrzy:.....

z udziałem protokolanta:.....

rozpoznał wniesione do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w dniu ..... r.

przez .....

odwołanie od rozstrzygnięcia/braku rozpatrzenia/odrzućenia\* protestu z dnia .....

..... r. przez zamawiającego: .....

Posiedzenie/rozprawę\* rozpoczęto o godz. .... min. ....

Na posiedzenie stawili się:

1) w imieniu zamawiającego: .....

2) w imieniu wnoszącego odwołanie: .....

---

\* niepotrzebne skreślić



**ZAŁĄCZNIK Nr 2**

Sygn. akt: .....

**WYROK**

**Zespołu Arbitrów z dnia ..... r.**

Zespół Arbitrów w składzie:

Przewodniczący:.....

Arbitrzy:.....

z udziałem protokolanta:.....

po rozpoznaniu na ..... w dniu/dniach\* ..... r. w .....

..... odwołania wniesionego przez .....

od rozstrzygnięcia/odrzućenia/braku rozpatrzenia\* przez zamawiającego .....

protestu z dnia ..... r.

**ORZEKA:**

**1.** .....

.....

.....

\* niepotrzebne skreślić



**2. Kosztami postępowania w wysokości ..... zł ..... gr,**

(słownie .....)

obciąża .....

i nakazuje dokonanie wpłaty powyższej kwoty:

- 1) w wysokości ..... na rachunek Urzędu Zamówień Publicznych:
- 2) w wysokości ..... na rachunek .....
- 3) w wysokości ..... na rachunek .....
- 4) w wysokości ..... na rachunek .....

w terminie 7 dni od dnia doręczenia wyroku.

**3. Uzasadnienie:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**4. Na koszty postępowania składają się:**

- 1) wynagrodzenie arbitrów w wysokości ..... zł ..... gr,
- 2) wydatki poniesione przez arbitrów, określone na podstawie rachunków załączonych do akt sprawy, w wysokości ..... zł ..... gr,
- 3) koszty poniesione przez Urząd Zamówień Publicznych w wysokości ..... zł ..... gr,
- 4) koszty poniesione przez uczestnika postępowania w związku z postępowaniem odwoławczym, ustalone na podstawie rachunków załączonych do akt sprawy, w wysokości ..... zł ..... gr.

Przewodniczący:.....

Arbitrzy:.....

**ZAŁĄCZNIK Nr 3**

Sygn. akt: .....

**POSTANOWIENIE**

**o sprostowaniu wyroku z dnia ..... r.**

Na podstawie § 23 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815)

Przewodniczący Zespołu Arbitrów postanowił:

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

Przewodniczący

.....

## Przebieg postępowania przed Zespołem Arbitrów

Przebieg postępowania przed Zespołem Arbitrów reguluje *rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie regulaminu postępowania przy rozpatrywaniu odwołań w sprawach o udzielanie zamówień publicznych (Dz. U. Nr 73, poz. 815)*.

Poniżej przedstawiono w dwóch etapach ważniejsze czynności wykonywane przez Zespół Arbitrów podczas rozpatrywania wniesionego odwołania:

- ◆ Posiedzenie,
- ◆ Rozprawę

### *Etap I* POSIEDZENIE

Na posiedzeniu Zespół Arbitrów dokonuje czynności mających na celu przygotowanie rozprawy. I tak — stosownie do przepisu § 5 ust. 1 regulaminu postępowania — bada przedstawione w sprawie dokumenty, tj.:

1. sprawdza, czy strony zostały prawidłowo powiadomione o posiedzeniu (1)
2. sprawdza oznaczenia i pełnomocnictwa stron występujących w postępowaniu odwoławczym (2)
3. ustala, czy wniesione odwołanie nie podlega oddaleniu ze względów formalnych (zachodzą okoliczności przewidziane w § 18 ust. 2) (3)

Posiedzenie kończy się:

- ◆ wydaniem wyroku, bądź
- ◆ otwarciem rozprawy.

### *ETAP II* ROZPRAWA

4. **Otwarcie rozprawy przez przewodniczącego, który prowadzi rozprawę i w szczególności:** (4)
  - przedstawia stan sprawy, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych w odwołaniu
  - udziela głosu najpierw odwołującemu się, a następnie zamawiającemu,
  - zadaje pytania,
  - upoważnia do zadawania pytań,
  - ustala brzmienie zapisów do protokołu
5. **Zamknięcie rozprawy** (5)
6. **Sporządzenie wyroku**
  - Sentencja wyroku (6)
  - Uzasadnienie wyroku (7)
  - Orzeczenie o kosztach postępowania (8)
7. **Ogłoszenie wyroku** (9)

Regulamin postępowania z dnia 22 sierpnia 1999 r. obowiązujący od dnia 18 września 1999 r. reguluje tryb i zasady postępowania, na jakich są rozpatrywane odwołania wnoszone w postępowaniach o udzielanie zamówień publicznych.

Ważniejsze czynności dokonywane przez Zespół Arbitrów w toku postępowania odwoławczego wykonywane są zasadniczo w dwóch etapach: **posiedzenia** i **rozprawy**.

Posiedzenie może kończyć się sporządzeniem i ogłoszeniem wyroku w sprawie danego postępowania odwoławczego — jeżeli zaistnieją okoliczności przewidziane w § 18 ust. 2 regulaminu postępowania. Wydanie wyroku następuje również w sytuacji, gdy zachodzą podstawy do merytorycznego zbadania zarzutów podniesionych w odwołaniu, gdy następuje otwarcie rozprawy.

Z posiedzenia Zespołu Arbitrów oraz z rozprawy sporządza się **protokół postępowania**, stanowiący załącznik nr 1 do regulaminu postępowania. Zasadniczo należy stwierdzić, iż jest to jeden protokół tak w sytuacji, kiedy postępowanie kończy się wydaniem wyroku już po zamknięciu posiedzenia, jak i w sytuacji, gdy po zamknięciu posiedzenia otwierana jest rozprawa i dopiero wtedy następuje wydanie wyroku.

## POSIEDZENIE

Pierwszym etapem postępowania przed Zespołem Arbitrów jest **posiedzenie**. Posiedzenie Zespołu Arbitrów ma bardzo istotne znaczenie dla całego postępowania odwoławczego. W trakcie posiedzenia Zespół Arbitrów — stosownie do § 5 ust. 1 regulaminu postępowania — bada przedstawione w sprawie dokumenty. W trakcie tego etapu następuje formalna kontrola wniesionego odwołania.

### (1)

Na tym etapie sprawdza się, czy strony zostały prawidłowo powiadomione o posiedzeniu.

Należy podkreślić, iż zawiadomienie o terminie posiedzenia Zespołu Arbitrów do rozpoznania odwołania doręcza się arbitrom i uczestnikom postępowania za pokwitowaniem na co najmniej 3 dni przed terminem posiedzenia (§ 4 ust. 3). Natomiast niestawienie się uczestnika postępowania, nie zawiadomionego prawidłowo o terminie posiedzenia, czy rozprawy, powoduje jej odroczenie. Nie odroczenie posiedzenia, czy rozprawy w takiej sytuacji może być podstawą do wniesienia — na podstawie art. 712 § 1 pkt 3 kpc — przez uczestnika postępowania skargi o uchylenie wyroku Zespołu Arbitrów, wnoszonej do sądu powszechnego.

### (2)

Na etapie posiedzenia przewodniczący Zespołu Arbitrów sprawdza również oznaczenia i pełnomocnictwa stron występujących w postępowaniu odwoławczym. Ważne jest, aby dokumenty te (pełnomocnictwa) zostały dołączone do akt sprawy.

### (3)

Kwestią bardzo istotną do rozstrzygnięcia w trakcie posiedzenia Zespołu Arbitrów jest ustalenie, czy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w **§ 18 ust. 2** egulaminu, a które uzasadniają oddalenie **odwołania bez przeprowadzania rozprawy**.

Do takich przypadków należy sytuacja, kiedy:

- protest lub odwołanie zostały wniesione z uchybieniem terminów określonych w ustawie o zamówieniach publicznych;

Zgodnie z art. 82 ustawy protest można wnieść w ciągu 7 dni od dnia, w którym dostawca lub wykonawca powziął lub mógł powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę do jego wniesienia. Wniesienie protestu oznacza dostarczenie go do zamawiającego w dniu, w którym upływa termin na złożenie protestu, tj. do godz. 24.00. Należy zaznaczyć, iż za dopuszczalne uznać należy złożenie protestu za pomocą faksu przy jednoczesnym potwierdzeniu listem poleconym. Taka interpretacja znajduje uzasadnienie w nowych rozwiązaniach, jakie przewiduje kodeks postępowania ad-

ministracyjnego, gdzie dopuszczono wnoszenie podań także za pomocą faksu. W podobnym kierunku idą również zmiany w procedurze cywilnej.

Termin na złożenie odwołania jest krótszy i wynosi 3 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia protestu lub 7 dni od upływu terminu dla jego rozpatrzenia. W przypadku terminu do złożenia odwołania sytuacja jest odmienna aniżeli w przypadku protestu. W przypadku bowiem odwołania jego złożenie w polskim urzędzie pocztowym jest równoznaczne z wniesieniem go do Prezesa Urzędu.

- w postępowaniu nie mają zastosowania przepisy ustawy o zamówieniach publicznych;
- zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 79 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych, tj. oddaleniem odwołania skutkuje również wniesiony przez stronę środek odwoławczy, który dotyczy:
  1. wyboru trybu postępowania,
  2. zastosowania preferencji krajowych,
  3. odrzucenia wszystkich ofert
- dostawca lub wykonawca, który nie przystąpi do postępowania protestacyjnego stosownie do postanowień przepisu art. 83 ust. 3 ustawy o zamówieniach publicznych, a następnie wnosi odwołanie, w którym powołuje się na te same okoliczności, które były podniesione w proteście, do którego oferent nie przyłączył się;
- odwołanie nie przysługuje na podstawie art. 85 ust. 2 ustawy, tj. od rozstrzygnięcia o zawieszeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- nie został wniesiony protest;
- protest lub odwołanie zostały wniesione przez osobę nieuprawnioną do składania oświadczeń woli.

Należy tu zauważyć, iż badania prawidłowej reprezentacji należy dokonywać w oparciu o odpowiednie dokumenty. Będą to przykładowo: wypis rejestru handlowego, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub też wypis z rejestru przedsiębiorstw państwowych.

Tak więc jeżeli z przedstawionych dokumentów nie wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że zachodzą okoliczności wskazane w § 18 ust. 2 regulaminu postępowania wówczas Zespół Arbitrów oddala odwołanie bez przeprowadzania rozprawy. Oznacza to, iż wyjaśnienie tych okoliczności następuje na posiedzeniu z udziałem stron, jak i w sytuacji wskazanej w § 4 ust. 5 regulaminu — bez ich udziału.

W sytuacji, gdy Zespół Arbitrów uzna, iż zachodzą okoliczności wskazane w § 18 ust. 2 regulaminu posiedzenie kończy się wydaniem wyroku.

W przeciwnym razie następuje otwarcie rozprawy.

## ROZPRAWA

### (4)

Rozprawę prowadzi przewodniczący Zespołu Arbitrów. Po jej otwarciu w szczególności:

- przedstawia on stan sprawy, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych w odwołaniu;
- udziela głosu najpierw odwołującemu się, a następnie zamawiającemu;
- zadaje pytania;
- upoważnia do zadawania pytań;
- ustala brzmienie zapisów do protokołu;
- może również odroczyć rozprawę, informując jednocześnie o terminie następnego posiedzenia, w sytuacji gdy np. istnieje konieczność przedstawienia istotnych w sprawie dokumentów czy dowodów.

### (5)

Jeżeli Zespół Arbitrów uznał, że sprawa została dostatecznie wyjaśniona przewodniczący Zespołu Arbitrów zamyka rozprawę, a następnie wydaje wyrok.

## SPORZĄDZENIE WYROKU

Wzór wyroku wydawanego przez Zespół Arbitrów został określony przez regulamin postępowania i — stosownie do § 20 ust. 4 — stanowi do niego załącznik nr 2.

Określony we wskazanym rozporządzeniu wzór wyroku został sformułowany w taki sposób, aby odpowiadał wymogom określonym w art. 708 kodeksu postępowania cywilnego.

I tak stosownie do treści przepisu art. 708 § 1 kodeksu postępowania cywilnego w związku z art. 87 ustawy o zamówieniach publicznych i regulaminem postępowania, wyrok zespołu arbitrów powinien zawierać odpowiednio następujące elementy:

1. miejsce i datę wydania wyroku;
2. oznaczenie stron i arbitrów;
3. rozstrzygnięcie o żądaniach stron (sentencja wyroku Zespołu Arbitrów);
4. przytoczenie motywów, którymi kierował się sąd polubowny przy wydaniu wyroku (uzasadnienie wyroku Zespołu Arbitrów);
5. podpisy wszystkich arbitrów.

Wyrok Zespołu Arbitrów — jak wynika z treści § 20 ust. 1 regulaminu — oprócz elementów określonych w przepisie art. 708 kodeksu postępowania cywilnego powinien również zawierać orzeczenie o kosztach postępowania.

### (6)

Zespół Arbitrów po zamknięciu posiedzenia lub rozprawy wydaje wyrok oddalając lub uwzględniając odwołanie.

W sytuacji wskazanej w § 18 ust. 2 regulaminu postępowania — jak już wcześniej zaznaczono — następuje oddalenie odwołania bez merytorycznego rozpatrywania zarzutów. Jest to sytuacja, która nie pozostawia w tej mierze żadnej swobody Zespołowi Arbitrów.

W sytuacji, kiedy Zespół Arbitrów rozpatruje merytorycznie na rozprawie zarzuty podniesione w odwołaniu może:

- oddalić odwołanie, gdy uzna, iż podniesione zarzuty nie potwierdziły się, bądź
- uwzględnić odwołanie i nakazać zamawiającemu powtórzenie określonych, będących przedmiotem protestu i odwołania, czynności lub też unieważnić daną czynność, czy też postępowanie o zamówienie publiczne z wyjątkiem podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego

### (7)

Ważnym elementem w wyroku Zespołu Arbitrów jest jego **uzasadnienie** — tj. przytoczenie motywów, którymi kierował się Zespół Arbitrów przy wydawania wyroku.

W przepisach ustawy o zamówieniach publicznych, jak również w regulaminie postępowania brak jest szczegółowych uregulowań, co do sposobu formułowania uzasadnienia do wyroku Zespołu Arbitrów. Opierając się na przyjętych w praktyce sądów powszechnych — orzecznictwo cywilne — wzorach, można przyjąć, iż uzasadnienie do wyroku Zespołu Arbitrów — uwzględniając przepis art. 328 § 2 kodeksu postępowania cywilnego powinno zawierać:

**wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia**, a mianowicie: ustalenie faktów, które zostały uznane za udowodnione, dowodów, na których się zespół orzekający oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej,

oraz

**wyjaśnienie podstawy prawnej** wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W rzeczywistości jednak uzasadnienia wyroków sądów cywilnych są bardziej złożone.

Wskazanie podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia poprzedzone jest tzw.:

➤ **częścią historyczną albo opisową**

Na tą część uzasadnienia wyroku składają się takie elementy, jak: przedstawienie żądań i stanowiska strony występującej w postępowaniu przed Zespołem Arbitrów odwołaniem, stanowiska zamawiającego oraz przebiegu i rozstrzygnięcia sprawy przed zamawiającym (rozstrzygnięcie, odrzucenie lub brak rozpatrzenia w terminie protestu przez zamawiającego).

➤ **wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia**

Na drugą część uzasadnienia wyroku — tj. wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia — składają się elementy wymienione w art. 328 § 2 kodeksu postępowania cywilnego.

I tak wskazując podstawę faktyczną wyroku sąd (zespół arbitrów) podaje niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalenia faktyczne, ze wskazaniem:

- faktów, które uznał za udowodnione,
- dokonuje wyliczenia dowodów powołanych przez strony postępowania
- przeprowadza ich ocenę, przytaczając jednocześnie przyczyny, dla których na jednych dowodach oparł swe rozstrzygnięcie, zaś innym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Ustalenia faktyczne dokonane przez sąd (zespół arbitrów) są punktem wyjścia do skonstruowania trzeciej części uzasadnienia wyroku, tj.:

➤ **określenia podstawy prawnej rozstrzygnięcia.**

Określenie podstawy prawnej wyroku polega na wyborze określonych przepisów prawa, mających zastosowanie do ustalonego we wcześniejszej fazie stanu faktycznego z ustaleniem w drodze wykładni ich treści.

Podstawa prawna wyroku wskazuje na to, w jaki sposób organ orzekający doszedł do rozstrzygnięcia sporu mającego określony przedmiot, co w efekcie ma swoje odzwierciedlenie w ostatecznej postaci sentencji wyroku o treści pozytywnej, bądź negatywnej (uwzględnia odwołanie lub oddala odwołanie — z uwzględnieniem przepisu art. 90 ust. 2 ustawy o zamówieniach publicznych).

Przygotowanie uzasadnienia wyroku w odpowiedni sposób poprzez właściwe określenie podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia oraz opis stanu sprawy ze stanowiskiem stron postępowania (odwołujący się i zamawiający), które stanowią podstawę do stworzenia decyzji merytorycznej (sentencji wyroku) — ma decydujące znaczenie tak w postępowaniu przed sądem powszechnym, jak również w postępowaniu arbitrażowym. Sąd polubowny przytaczając — w sposób klarowny i zwięzły, a zarazem pełny — motywy, którymi się kierował przy wydaniu wyroku ukazuje stronom postępowania, iż sprawa, będąca przedmiotem rozstrzygnięcia została przeanalizowana przez skład orzekający (zespół arbitrów) w sposób dogłębny i wnikliwy.

**(8)**

W wyroku wydanym przez Zespół Arbitrów — stosownie do § 20 ust. 2 regulaminu postępowania — powinno się również znaleźć orzeczenie o kosztach postępowania.

Będą to:

- wynagrodzenie za czynności arbitra z uwzględnieniem przepisu § 1 ust. 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1999 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia za czynności arbitrów;

W sytuacji oddalenia odwołania ze względów formalnych (bez przeprowadzania rozprawy) w myśl wskazanego przepisu wynagrodzenie arbitra oraz przewodniczącego Zespołu Arbitrów wynosi 50% jego podstawy (kwot określonych w ust. 1 i 2 przepisu).

- uzasadnione wydatki poniesione przez arbitrów w związku z rozpatrywaniem odwołania w wysokości określonej **na podstawie rachunków załączonych do akt sprawy;**
- uzasadnione koszty uczestnika postępowania w wysokości określonej na podstawie rachunków załączonych do akt sprawy;
- koszty poniesione przez UZP w związku z rozpatrywaniem odwołania

**(9)**

Po sporządzeniu wyroku — stosownie do § 22 ust. 1 regulaminu postępowania — wyrok ogłasza przewodniczący Zespołu Arbitrów przez odczytanie rozstrzygnięcia i przytoczenie motywów, którymi Zespół Arbitrów kierował się przy wydawaniu wyroku.

Uwzględniając ust. 2 § 22 regulaminu, wyrok podlega ogłoszeniu zasadniczo po zamknięciu rozprawy czy też posiedzenia, w sytuacji, kiedy Zespół Arbitrów nie rozpatruje odwołania merytorycznie.

*Małgorzata Stręciwilk*  
Specjalista w Departamencie Kontroli, Analiz i Szkoleń



## Wykaz arbitrów w układzie alfabetycznym

Poniżej zamieszczono alfabetyczny wykaz osób wpisanych na listę arbitrów prowadzoną przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. W wykazie tym uwzględniono zmiany spowodowane skreśleniem arbitra z listy, śmiercią lub zmianą nazwiska; zrezygnowano natomiast z podziału na województwa. Jednocześnie należy zaznaczyć, że nadal obowiązującą jest *Lista arbitrów prowadzona przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych* opublikowana w Biuletynie Zamówień Publicznych z 1996 r. nr 10, poz. 1072.

1. Adamczyk Marek Edmund mgr prawa (radca prawny)
2. Adamczyk Stanisława mgr inż. budownictwa
3. Adamski Andrzej Janusz mgr inż. budownictwa
4. Agdan Janusz Włodzimierz mgr ekonomii
5. Ambrożewski Zbigniew Janusz dr nauk technicznych, inż. budownictwa wodnego
6. Andrzejczak Marek Andrzej mgr inż. budownictwa drogowego
7. Andzel Adolf mgr prawa (radca prawny)
8. Ankiewicz- Filipczuk Bożena Maria mgr prawa (radca prawny)
9. Babiak Jerzy Kazimierz prof. dr hab. nauk ekonomicznych
10. Bajorek Jacek Maciej mgr prawa (radca prawny)
11. Bałamut Jan Eustachiusz mgr inż. mechanik
12. Banach Helena inż. budownictwa lądowego
13. Banaś Andrzej Grzegorz inż. komunikacji (budowa dróg i lotnisk)
14. Baran Wacław mgr inż. geodezji
15. Barlik Zbigniew mgr inż. budownictwa
16. Bartkowiak Józef Stefan mgr inż. włókiennik, mgr ekonomii
17. Bartkowiak Włodzimierz Józef mgr ekonomii
18. Barud Stanisław Michał inż. włókiennik
19. Bączkowski Marek Władysław mgr inż. elektryk
20. Bąkowski Wojciech Wincenty prof. dr hab. nauk ekonomicznych
21. Bednarczyk Krystyna mgr inż. budownictwa (drogi, ulice, lotniska)
22. Bejster Zbigniew Jerzy mgr prawa
23. Bendorf-Bundorf Iwona Maria mgr prawa (radca prawny)
24. Bettman Barbara mgr prawa (radca prawny)
25. Białoruski Grzegorz Józef mgr prawa
26. Bichalski Mirosław Andrzej mgr inż. budownictwa
27. Bieluszewska Barbara Anna mgr prawa (radca prawny)
28. Bieńko Aleksander Jan mgr inż. elektryk
29. Bieryło Dariusz Cezary mgr prawa (radca prawny)
30. Bilewicz Wojciech mgr prawa
31. Bilkiewicz Jolanta Bożena mgr prawa (radca prawny)
32. Błażejowski Robert Piotr mgr prawa (radca prawny)
33. Błażyca Czesław mgr prawa (radca prawny, adwokat)
34. Bobkiewicz Norbert Józef inż. urządzeń sanitarnych
35. Boboli Agnieszka Danuta mgr inż. elektronik
36. Bobołowicz Cecylia mgr inż. budownictwa wodnego
37. Bobulska-Pacek Irena Barbara dr nauk technicznych, inż. budownictwa lądowego
38. Bochenek Andrzej Roman mgr prawa (adwokat)

39. Boczkowski Wojciech mgr organizacji i zarządzania, inż. budownictwa
40. Bodak Włodzimierz ekonomista
41. Boguta Leszek Stanisław inż. melioracji wodnej
42. Bojarowicz Jacek Jan mgr inż. budownictwa drogowego
43. Boniak Mariusz Józef mgr inż. budownictwa
44. Boniuszko Elżbieta Danuta mgr prawa (radca prawny)
45. Borawski Zbigniew Szymon mgr inż. ekonomiki rolnictwa
46. Borowicz Andrzej Paweł dr nauk ekonomicznych
47. Boryczko Janina Stefania mgr inż. budownictwa lądowego
48. Bossowski Antoni mgr inż. elektronik, informatyk
49. Brylski Stanisław mgr prawa (radca prawny)
50. Bubiński Stanisław Kazimierz inż. mechanik
51. Buciak Wacław inż. budownictwa
52. Buda Władysław Kazimierz inż. budowlany
53. Budziński Mirosław Bolesław mgr inż. mechanik
54. Bukowy Stanisław Maciej mgr inż. mechanik
55. Burdziak Marek Bohdan mgr inż. budownictwa
56. Cebertowicz Jan Kazimierz mgr prawa (adwokat)
57. Chabałowski Aleksander inż. budownictwa (konstrukcje budowlane)
58. Chawańkiewicz Eugenia Alicja ekonomista
59. Chmara Henryk dr nauk rolniczych
60. Chmielecki Paweł mgr prawa (radca prawny)
61. Chmielewski Janusz Wacław mgr ekonomii
62. Chobian Jan mgr inż. mechanik
63. Chodarczewicz Józef mgr prawa (radca prawny)
64. Chojnacki Ryszard Jan mgr prawa (radca prawny)
65. Chomicki Władysław inż. urządzeń sanitarnych
66. Chudecki Stanisław mgr prawa
67. Chwastowski Mieczysław Stanisław mgr inż. hutnik
68. Ciemniński Krzysztof Mieczysław mgr inż. budownictwa lądowego
69. Ciepty Włodzimierz Zbigniew mgr inż. rolnictwa
70. Ciesielska Elżbieta Maria mgr prawa (radca prawny)
71. Cieślik Bożenna Aleksandra mgr prawa
72. Ciofczyk Krzysztof Andrzej mgr prawa
73. Cisyk Teresa Julianna mgr prawa (radca prawny)
74. Ciszewski Tadeusz Henryk mgr inż. elektronik
75. Cywoniuk Jerzy mgr prawa
76. Czabajski Janusz Władysław mgr ekonomii, dr socjologii
77. Czaban Jerzy inż. mechanik
78. Czapski Andrzej Antoni mgr ekonomii
79. Czemplik Henryk dr nauk rolniczych
80. Czesnowicz Andrzej inż. budownictwa lądowego
81. Ćwikliński Tadeusz Stefan mgr prawa (radca prawny)
82. Dąbrowska Irena Helena mgr prawa
83. Dąbrowski Ryszard Leszek mgr inż. budownictwa
84. Dąbrowski Stanisław Mieczysław inż. budownictwa lądowego
85. Dąbrowski Zbigniew mgr inż. elektryk
86. Deminet Jarosław dr nauk matematycznych, informatyk
87. Dębski Bogusław Józef mgr prawa (radca prawny)
88. Dobek Janina mgr ekonomii
89. Dobrosielski Ryszard mgr inż. budownictwa drogowego
90. Drabiński Mirosław Aleksander inż. budownictwa mgr organizacji i zarządzania
91. Drzymała Wacław dr nauk technicznych, mgr inż. łączności
92. Dubowski Piotr dr prawa (radca prawny)
93. Dukaczewski Kazimierz mgr ekonomii
94. Durda Wiesław Piotr mgr prawa (radca prawny)
95. Durlik Marek Ryszard dr nauk medycznych
96. Dutka Wojciech Maciej mgr inż. mechanik

97. Dutkiewicz Tadeusz mgr administracji
98. Dużyja Marian inż. budownictwa
99. Dybilas Stanisław mgr ekonomii
100. Dydenko Jerzy Ryszard dr nauk technicznych, inż. budownictwa lądowego
101. Dykty Henryk mgr administracji
102. Dylewski Jerzy Stanisław dr nauk technicznych, inż. budownictwa
103. Dziubińska Danuta Jadwiga mgr prawa (radca prawny)
104. Dżumak Piotr Bogusław mgr prawa (radca prawny)
105. Erdman Andrzej mgr inż. budownictwa ogólnego
106. Erenz Andrzej Bolesław inż. elektryk
107. Eymontt Andrzej dr nauk technicznych, inż. mechanik
108. Figarski Jerzy Ryszard mgr inż. mechanik
109. Filewski Wojciech Jan mgr inż. budownictwa
110. Filipowicz Jerzy Stanisław mgr inż. górnik
111. Fimowicz Tomasz mgr prawa
112. Flak Edward Tymoteusz inż. budownictwa drogowego
113. Foltyn Sylwester inż. mechanik
114. Fortuna Świętosław mgr prawa (radca prawny)
115. Furtas Lidia Mirosława mgr prawa (radca prawny)
116. Gabafa Joanna Marta mgr prawa (radca prawny)
117. Gabrys Kazimierz Józef inż. mechanik
118. Gadziata Krzysztof Henryk mgr inż. budownictwa wodnego
119. Gaj Jan inż. budownictwa lądowego
120. Gajda Piotr inż. elektryk
121. Gajoch Jan Piotr mgr inż. mechanizacji rolnictwa
122. Gajos Jerzy Emanuel mgr administracji
123. Galas Jerzy Bogdan mgr inż. lotnictwa
124. Gałka Marian inż. budownictwa
125. Gamracy Aleksander inż. budownictwa
126. Gasperowicz Wacław mgr inż. budownictwa
127. Gawron Janusz Józef mgr inż. budownictwa
128. Gawrychowska Bożena Maria mgr prawa
129. Gątkiewicz Janusz Wojciech mgr prawa
130. Geodecki Roman Wojciech mgr ekonomii
131. Gębka Maria Grażyna mgr inż. budownictwa
132. Gibki Grażyna mgr ekonomii
133. Giedryś Krzysztof inż. budownictwa lądowego
134. Gielarowski Adam mgr inż. telekomunikacji
135. Gierycz Andrzej Grzegorz inż. budownictwa
136. Gizicka Krystyna mgr administracji
137. Głowacki Tadeusz Edmund mgr inż. budownictwa lądowego
138. Głód Marek Jerzy mgr ekonomii
139. Gnutek Anna mgr prawa
140. Golińska Wiesława mgr inż. budownictwa drogowego
141. Gołąb Ewa mgr inż. rolnictwa
142. Gołąb Jan Stanisław mgr ekonomii
143. Gołębiewski Jacek Henryk mgr inż. budownictwa drogowego
144. Gorc Jolanta inż. budownictwa drogowego
145. Goreń Andrzej inż. mechanik
146. Goroński Kazimierz mgr inż. komunikacji
147. Górecki Ryszard mgr ekonomii
148. Górka Anna ekonomista
149. Górna Wanda Bernarda mgr ekonomii
150. Górniakowski Ireneusz mgr ekonomii
151. Górnicki Ludwik mgr prawa (radca prawny)
152. Graczyk Mariusz Robert mgr inż. budownictwa
153. Graczyk Tadeusz inż. budownictwa lądowego
154. Grajewski Marian Andrzej mgr inż. ekonomiki transportu

155. Granops Tomasz mgr inż. budownictwa drogowego
156. Grodzicka-Kozak Danuta Zofia mgr inż. mechanik
157. Grodzki Stanisław mgr prawa (radca prawny)
158. Gross Sylwia mgr prawa (radca prawny)
159. Gruchot Czesław Kazimierz inż. budownictwa lądowego
160. Grudziński Krzysztof mgr ekonomii
161. Grządka Jacek Sławomir mgr prawa (radca prawny)
162. Guderski Włodzimierz Daniel mgr prawa (radca prawny)
163. Gumkowski Zdzisław mgr ekonomii
164. Guzel Edmund mgr prawa (radca prawny)
165. Guzowski Włodzimierz Edward mgr inż. budownictwa lądowego
166. Hady Marian Kazimierz mgr techniki
167. Hajduk Mirosław mgr prawa (radca prawny)
168. Hajnrych Maria Barbara mgr inż. hutnik
169. Hartwich Edward Ignacy mgr ekonomii
170. Heba Szymon Andrzej mgr administracji
171. Hejduk Michał Maciej mgr inż. budownictwa lądowego
172. Hryniewicz Ryszard Zenon inż. elektryk
173. Idzikowska Anna Grażyna mgr ekonomii
174. Ignatowicz Tadeusz Andrzej mgr inż. elektryk
175. Iwan Wiesław Tadeusz mgr inż. mechanik
176. Iwaniec Alina Bożena mgr inż. budownictwa drogowego
177. Iwaniec Władysław dr nauk technicznych, inż. elektryk, informatyk
178. Jagodzińska Magdalena mgr prawa
179. Jagusiak Stanisław mgr inż. elektryk
180. Jakubowska Maria mgr ekonomii
181. Jakubowski Jan Stanisław mgr ekonomii
182. Janicka Bożena mgr administracji
183. Janicki Bogdan mgr prawa (adwokat)
184. Jankowski Andrzej mgr inż. budownictwa drogowego
185. Jankowski Tadeusz inż. mechanik
186. Jankowski Waldemar Piotr mgr prawa (radca prawny)
187. Jankowski Wiesław mgr inż. mechanik
188. Januskiewicz Jerzy Kazimierz mgr prawa
189. Jarek Krzysztof Andrzej dr nauk medycznych
190. Jargiełło Janusz Jerzy mgr prawa
191. Jaromij Dariusz Stanisław mgr intendencji okrętowej
192. Jaroszkiewicz Krzysztof Tomasz mgr inż. budownictwa
193. Jarzębska Ewa mgr inż. budownictwa lądowego
194. Jaskulska Teresa Irena mgr prawa
195. Jaśkiewicz Paweł mgr ekonomii budownictwa
196. Jaworska-Klinowska Anna Teresa mgr prawa (radca prawny)
197. Jaworski Janusz Bolesław mgr inż. architekt
198. Jedynak Dariusz Radosław mgr inż. inżynierii środowiska
199. Jezierska Małgorzata Teresa mgr inż. budownictwa
200. Józefowski Leonard Wiesław inż. budownictwa sanitarnego
201. Juszczyk Alicja Stanisława mgr prawa (radca prawny)
202. Kaczor Leszek Tadeusz mgr inż. budownictwa lądowego
203. Kaczyński Kazimierz mgr administracji
204. Kalbarczyk Remigiusz Henryk mgr geologii
205. Kaliński Andrzej Marian mgr prawa (radca prawny)
206. Kaniak Michał inż. budownictwa (konstrukcje budowlane)
207. Kapelski Stanisław mgr inż. budownictwa
208. Kapłan Wiesław Stanisław inż. budownictwa lądowego
209. Karankowski Piotr Jerzy mgr ekonomii
210. Karczewski Andrzej Jan mgr inż. budownictwa lądowego
211. Kasiński Jarosław Eligiusz mgr prawa (radca prawny)
212. Kawecka Mirosława Genowefa mgr inż. urządzeń sanitarnych

213. Kawińska Beata mgr inż. inżynierii środowiska
214. Kijewski Joachim Adam mgr inż. inżynierii środowiska
215. Kilanowski Mikołaj Zdzisław mgr administracji
216. Klimaszewski Eugeniusz mgr inż. budownictwa lądowego
217. Klimko Józef inż. budownictwa
218. Klinke Krzysztof mgr prawa
219. Kliś Leszek Stanisław mgr prawa
220. Klupś Aleksander inż. budownictwa
221. Kłapoć Mikołaj doc. dr inż. budownictwa
222. Kochański Stanisław mgr prawa (radca prawny)
223. Kocięcki Lech Kazimierz mgr ekonomii
224. Kocik Włodzimierz Jerzy inż. budownictwa
225. Koczorski Zbigniew mgr inż. elektryk
226. Kokoszczyński Kazimierz Wiesław mgr inż. budownictwa
227. Kołodziej Jerzy Józef mgr prawa (adwokat)
228. Kołuda Roman Mirosław mgr prawa (radca prawny)
229. Kominek Janusz Krzysztof mgr inż. budownictwa
230. Kopalski Krzysztof Andrzej mgr inż. budownictwa lądowego
231. Kopik-Nagłowski Jacek Andrzej inż. elektryk
232. Kordecki Jerzy Józef ekonomista
233. Kornobis Ryszard mgr prawa (radca prawny, adwokat)
234. Korol Jan dr prawa (radca prawny)
235. Korpysz Krzysztof Franciszek dr nauk rolniczych
236. Kosarzewski Zbigniew Stefan mgr administracji
237. Kosowska Janina mgr prawa (radca prawny)
238. Kossakowski Edmund mgr ekonomii
239. Kostrzewa Stanisław mgr administracji
240. Kostulak Eugeniusz mgr prawa (radca prawny)
241. Kotula Zbigniew Maciej mgr inż. ekonomii
242. Kowalczyk Apolinary Marian mgr prawa (radca prawny)
243. Kowalski Stanisław Jan mgr prawa (radca prawny)
244. Kowaluk Zbigniew Jan mgr inż. melioracji wodnych
245. Kozłowski Leonard Wojciech mgr ekonomii
246. Krajewski Janusz mgr prawa (radca prawny)
247. Krakowiak Jan Jerzy mgr administracji
248. Krasko Stanisław mgr ekonomii
249. Krasnowski Janusz Kazimierz inż. budownictwa
250. Krawczyk Juliusz mgr geografii, finansista
251. Krawczyk Ryszard Paweł dr nauk prawnych
252. Krotla Winicjusz Władysław dr nauk technicznych, inż. budownictwa lądowego
253. Królak Krystyna Agnieszka mgr prawa (radca prawny)
254. Kruczek Krzysztof Piotr inż. budownictwa wodnego
255. Kruk Bogusław Marek mgr prawa (radca prawny)
256. Kryczka Tadeusz mgr inż. melioracji wodnych
257. Krystyańczyk Wiesław Zygmunt mgr ekonomii, inż. włókiennik
258. Krzemińska-Baranowska Maria Teresa mgr prawa (radca prawny)
259. Krzepakowski Rafał Andrzej mgr inż. budownictwa (konserwacja zabytków)
260. Krześnicki Ireneusz mgr administracji
261. Krzysztofik Stanisław mgr inż. melioracji wodnych
262. Krzywda Krystyna Anna mgr prawa
263. Kuberka Włodzimierz Jan dr nauk technicznych, inż. komunikacji, inż. geodeta
264. Kubica Danuta Urszula mgr prawa (radca prawny)
265. Kuciapski Roman Bogdan mgr prawa (radca prawny)
266. Kuczyński Józef Bogusław dr nauk ekonomicznych, inż. rolnictwa
267. Kuklicz Andrzej mgr inż. leśnictwa
268. Kulpińska Barbara Bogusława mgr inż. organizacja i ekonomika w budownictwie
269. Kułaga Anna Halina mgr prawa (adwokat, radca prawny)
270. Kumek Krystyna Grażyna mgr administracji

271. Kurkiewicz Kazimierz mgr administracji
272. Kurnicka Aleksandra Anna mgr inż. ochrony wód, MBA
273. Kuryłowicz Waldemar Marian mgr inż. komunikacji
274. Kusch Krzysztof Bernard inż. budownictwa lądowego
275. Kusior Zbigniew mgr prawa
276. Kutzner Grażyna mgr inż. rolnictwa
277. Kuźnia Zbigniew Aleksander mgr inż. budownictwa drogowego (drogi żelazne)
278. Legierski Jan mgr inż. mechanik
279. Lemański Jan Franciszek mgr inż. ochrony środowiska
280. Lenart Jacek mgr inż. architekt
281. Lenartowicz Stanisław Henryk mgr prawa (radca prawny)
282. Lewczuk Andrzej Wiesław inż. budownictwa
283. Lewicki Janusz inż. budownictwa lądowego
284. Lewna Szczepan mgr prawa (radca prawny)
285. Lichy Ryszard mgr inż. mechanik
286. Ligocka Zofia Maria mgr inż. rolnictwa
287. Lisicka Alicja Barbara inż. budownictwa lądowego
288. Litwa Maria Alicja mgr prawa (radca prawny)
289. Litwin Krystyna mgr prawa (radca prawny)
290. Lorenz Zygfryd Franciszek mgr administracji
291. Lubowicz Janusz Wojciech dr nauk technicznych, inż. mechanik
292. Łada Waldemar mgr prawa (radca prawny)
293. Ławińska-Tarsa Iwona Joanna mgr prawa
294. Łoniewski Kazimierz mgr inż. mechanik
295. Łopaciuk Jan mgr geodezji
296. Łotyszonok Andrzej Stefan mgr ekonomii
297. Łukasiewicz Halina Urszula mgr prawa (radca prawny)
298. Łukaszewska-Macioch Anna Magdalena mgr prawa (radca prawny)
299. Łuszczyński Andrzej ekonomista
300. Łysakowski Waldemar Stanisław dr nauk prawnych (radca prawny)
301. Mach Barbara Elżbieta mgr prawa (radca prawny)
302. Maciąg Janusz Krzysztof mgr ekonomii
303. Madej Krzysztof Antoni mgr inż. chemii
304. Majewski Witold Marek dr nauk prawnych, mgr administracji
305. Majka Antoni mgr inż. mechanik górniczy, ekonomista
306. Majszyk Jan mgr inż. ekonomiki rolnictwa
307. Makarowicz Robert Gwidon mgr prawa (radca prawny)
308. Makowski Krzysztof Andrzej mgr inż. budownictwa
309. Malcher Wanda Zofia mgr administracji, mgr prawa
310. Malewska Stefania mgr ekonomii
311. Malicki Michał Piotr mgr inż. mechanik
312. Malusi Wojciech mgr administracji
313. Manista Kazimierz Józef mgr organizacji i zarządzania, inż. mechanik
314. Mańczak Jacek Maciej mgr prawa (radca prawny)
315. Marak Janusz Józef dr hab. nauk ekonomicznych
316. Maraszek Ryszard dr nauk ekonomicznych, inż. mechanik
317. Marciniak-Chejda Danuta mgr prawa (radca prawny)
318. Marcinkiewicz Mirosław mgr pedagogiki
319. Marcinkowski Julian Ireneusz mgr inż. melioracji wodnych
320. Marek Krzysztof mgr prawa
321. Markowski Marian inż. geodezji
322. Maślankowski Izydor dr nauk rolniczych
323. Matczuk-Mazuś Lubomira mgr prawa (radca prawny)
324. Matuszczyk Andrzej Czesław inż. elektryk
325. Mazan Waldemar Stanisław mgr ekonomii
326. Mazur Kazimierz mgr prawa (radca prawny)
327. Maździarz Mieczysław mgr inż. mechanik
328. Mechla Jerzy Wojciech inż. ekonomiki i organizacji budownictwa

329. Meszek Wiesław Krzysztof dr nauk technicznych, inż. budownictwa
330. Michalik Henryk Szczepan inż. meliorant
331. Michalski Krzysztof Romuald dr nauk ekonomicznych
332. Michalski Władysław mgr pedagogiki
333. Mierzejewski Edwin mgr pedagogiki rolniczej
334. Mikołajczyk Janina Agata mgr prawa
335. Mikołajuk Zygmunt mgr inż. budownictwa drogowego
336. Mikos Marek Dariusz mgr inż. architekt
337. Mikurenda Szczepan mgr inż. budownictwa
338. Miłkowska Zofia mgr inż. rolnictwa
339. Mioduszevska Marianna Władysława inż. budownictwa lądowego
340. Mirska Grażyna Anna mgr inż. inżynierii środowiska
341. Mirski Krzysztof Roman mgr inż. elektryk (elektroenergetyk)
342. Miszczak Andrzej Jacek mgr inż. ekonomii
343. Miszczak Jerzy mgr prawa (radca prawny)
344. Miśkiewicz Jolanta Barbara mgr prawa (radca prawny)
345. Mitura Zbigniew Kazimierz mgr inż. budownictwa drogowego
346. Mleczo-Król Maria mgr inż. budownictwa drogowego
347. Modrowski Jacek Stanisław mgr inż. budownictwa lądowego
348. Mosek Jerzy mgr prawa (radca prawny)
349. Mroczkowski Wacław mgr inż. elektryk
350. Mykowiecki Tadeusz mgr informatyki
351. Nadolski Piotr mgr inż. inżynierii środowiska
352. Najman Andrzej Stefan mgr melioracji
353. Natora Leszek Witold mgr inż. budownictwa
354. Nawrot Marian mgr prawa (radca prawny)
355. Nejman Wojciech Mieczysław inż. budownictwa lądowego, mgr inż. organizacji przemysłu
356. Niechciał Tadeusz Mieczysław inż. budownictwa
357. Nieckarz Wanda mgr ekonomii
358. Niewiadomski Krzysztof Ryszard mgr ekonomii
359. Niewiadomski Sławomir Tomasz mgr organizacji i zarządzania
360. Niwicki Andrzej Bolesław mgr prawa (radca prawny)
361. Nowacka Dorota Małgorzata dr nauk ekonomicznych
362. Nowak Wanda Emilia mgr inż. budownictwa wodnego
363. Nowakowska-Kowalak Barbara mgr prawa (radca prawny)
364. Nowicki Andrzej Roman inż. budownictwa lądowego
365. Nowocień Czesław inż. budownictwa lądowego
366. Nowocień Wit mgr inż. melioracji
367. Nowokuńska Michalina Henryka mgr prawa (radca prawny)
368. Noworolski Jan mgr inż. budownictwa lądowego
369. Obara Władysław mgr prawa (radca prawny)
370. Obrzut Jan mgr inż. budownictwa lądowego
371. Ochmańska Alicja Teresa mgr prawa (radca prawny)
372. Ogiegło Leszek Józef prof. dr hab. nauk prawnych
373. Ogłaska Zdzisława Kazimiera mgr prawa i administracji
374. Okruszek Janina mgr ekonomii
375. Olejnik Mieczysław Jan mgr organizacji i zarządzania
376. Olender Witold mgr inż. mechanik
377. Olizar-Rudolf Jolanta mgr prawa (radca prawny)
378. Olszewska-Kuźniarska Stefania Urszula dr nauk rolniczych, inż. ekonomiki rolnictwa
379. Olszewski Wiesław Cezary dr nauk ekonom., mgr inż. elektroniki
380. Olszewski Zdzisław Ludwik inż. geodezji
381. Olszowska Halina Felicja inż. mechanik
382. Oręziak Anna Ewa mgr ekonomii
383. Orkisz Leszek mgr prawa
384. Orłowski Józef mgr administracji
385. Orzeł Kazimierz Piotr mgr inż. cybernetyk
386. Osiński Zbigniew Walery inż. budownictwa lądowego

387. Ośko Edward mgr prawa (radca prawny)
388. Owczarek Zygmunt Wawrzyniec dr nauk rolniczych
389. Ożarowski Robert mgr inż. budownictwa
390. Pająk Andrzej Kazimierz mgr inż. budownictwa drogowego
391. Paliński Zbigniew Jan inż. budownictwa drogowego
392. Papierz Grzegorz Józef mgr matematyki
393. Parda Antoni Janusz inż. budownictwa lądowego
394. Pasternak Adam mgr inż. melioracji
395. Patrzyk Maria Teresa mgr inż. budownictwa drogowego
396. Pawelec Andrzej mgr inż. komunikacji
397. Pawłowski Andrzej mgr geografii
398. Pąsko Marianna inż. rolnik
399. Pełech Andrzej mgr inż. technologii chemicznej, inż. budownictwa lądowego
400. Perkowski Jerzy Władysław mgr inż. budownictwa lądowego
401. Pędzik Edward wyższe w zakresie zarządzania i finansów
402. Piechura Bogumił mgr prawa (radca prawny)
403. Piegat Włodzimierz mgr inż. budownictwa
404. Pieniżek Krystyna Barbara dr inż. nauk ekonomicznych
405. Pieniek Bogdan mgr inż. budownictwa lądowego
406. Pieróg Jerzy Tadeusz mgr prawa (radca prawny)
407. Pietrzak Zbigniew Leszek mgr prawa (radca prawny)
408. Piotrowski Roman inż. budownictwa lądowego
409. Piszczatowski Aleksander ekonomista
410. Piwoński Romuald mgr inż. ekonomiki rolnictwa
411. Piwowarczyk Zenon Adam mgr prawa (radca prawny)
412. Płoński Krzysztof mgr prawa (radca prawny)
413. Podedworna-Mosiewicz Barbara Sylwia mgr prawa (radca prawny)
414. Podkowiński Edward mgr ekonomii
415. Polański Wiesław Marcin mgr organizacji i zarządzania
416. Popiński Krzysztof mgr inż. architekt
417. Popławski Emilian Arkadiusz mgr administracji
418. Popowicz Ryszard Bolesław ekonomista
419. Potasznik Wojciech Henryk inż. budownictwa lądowego
420. Pótorak Ryszard Edward mgr inż. zootechniki
421. Praceł Marek Michał mgr prawa (radca prawny)
422. Prużyński Bogdan Ignacy inż. komunikacji
423. Prymakowski Lesław Kazimierz ekonomista
424. Przechocki Tadeusz mgr prawa (radca prawny)
425. Przespolewski Robert mgr inż. rolnictwa
426. Pytlińska Elwira Zdzisława inż. budownictwa
427. Raczko Marek mgr prawa
428. Radzikowski Piotr mgr prawa (radca prawny)
429. Rajpert Andrzej Gustaw mgr prawa (adwokat)
430. Rakowski Jacek Kazimierz inż. budownictwa lądowego
431. Raszeja Andrzej Władysław mgr prawa (radca prawny)
432. Ratajczak Stefan mgr ekonomii
433. Raźniewski Marek mgr inż. budownictwa
434. Rączka Bolesław Andrzej mgr prawa (radca prawny)
435. Recheta Marian mgr inż. geodezji
436. Regdosz Jan Dominik mgr inż. budownictwa lądowego
437. Rembarz Paweł inż. rolnictwa, meliorant
438. Rembisz Stefan mgr prawa (adwokat)
439. Rękas Zbigniew Władysław mgr prawa (radca prawny)
440. Robak Krystyna mgr prawa (radca prawny)
441. Roguski Bogdan Zbigniew mgr ekonomii
442. Romatowski Zbigniew Roman mgr prawa (radca prawny)
443. Roszkowski Henryk dr nauk rolniczych
444. Rozdębska-Kołodziejska Maria Elżbieta mgr prawa (radca prawny)



445. Rożko Leonard inż. łączności
446. Róžański Sławomir Andrzej mgr inż. rybactwa śródlądowego
447. Rudnicki Henryk dr hab. ekonomiki gospodarki żywnościowej
448. Rudnicki Marek Franciszek mgr inż. metalurg
449. Rudnicki Robert Konstanty mgr prawa (radca prawny)
450. Rudnicki Wiesław Jan mgr inż. budownictwa lądowego
451. Rudziński Władysław mgr administracji
452. Rus Ryszard Jan mgr inż. geodezji
453. Rusowicz Maria Dorota mgr administracji
454. Rutkowski Jerzy Witold mgr ekonomii
455. Rutkowski Zbigniew mgr prawa
456. Rybka Janusz dr nauk technicznych
457. Rybus Włodzimierz inż. budownictwa
458. Rymwid-Mickiewicz Wojciech Edward mgr inż. komunikacji
459. Rynowiecki Stefan mgr ekonomii
460. Rytelewski Marek mgr melioracji
461. Rząska Jerzy inż. budownictwa lądowego
462. Rzeźnicki Aleksander mgr prawa (radca prawny)
463. Sabaciński Stanisław Witold mgr inż. budownictwa przemysłowego
464. Sadowski Andrzej mgr inż. komunikacji
465. Sadowy Stanisław Krzysztof mgr prawa (radca prawny)
466. Sasin Jarosław mgr prawa (radca prawny)
467. Sasińska Maria Stanisława mgr ekonomii
468. Sattława Zygmunt mgr prawa (radca prawny)
469. Schubert Zdzisław Roman inż. budownictwa
470. Seremak-Bulge Jadwiga Izabela dr hab. nauk ekonomicznych
471. Serwaczyński Wojciech Jerzy ekonomista
472. Sędzikowski Tadeusz Ryszard dr nauk technicznych, inż. budownictwa wodnego
473. Siejda Anna mgr ekonomii
474. Sielecki Roman Jerzy mgr ekonomii — ekonomika transportu
475. Sielewicz Olgierd Klemens dr nauk ekonomicznych, mgr inż. budownictwa
476. Sierak Wojciech mgr inż. budownictwa drogowego
477. Sinko Teresa mgr inż. budownictwa drogowego
478. Siuda Stanisław Antoni mgr prawa
479. Skalski Mirosław Kazimierz mgr inż. melioracji wodnych
480. Skarzyński Andrzej dr nauk technicznych, inż. budownictwa lądowego
481. Skowron Iwona mgr prawa (radca prawny)
482. Skrzecz Ireneusz mgr inż. mechanik
483. Skwarka Bogdan Roman dr nauk prawnych (prawo rolne)
484. Sławewski Mirosław Henryk mgr inż. chemii
485. Słodki Andrzej Franciszek mgr inż. budownictwa
486. Słomka Henryk Tadeusz mgr inż. geodezji
487. Słowik Artur Władysław mgr prawa (radca prawny)
488. Słupik Helena mgr prawa (radca prawny)
489. Smoktunowicz Eugeniusz mgr inż. budownictwa lądowego
490. Smolec Marian mgr inż. komunikacji
491. Sobkiewicz Włodzimierz mgr prawa (radca prawny)
492. Sobotka Stanisław Henryk inż. budownictwa lądowego
493. Socha Grażyna Maria inż. budownictwa drogowego
494. Sochacki Mariusz Krzysztof mgr ekonomii
495. Sokoliński Andrzej Antoni mgr inż. budownictwa wodnego
496. Sosnowski Andrzej inż. elektryk
497. Soszkowski Zdzisław Kazimierz mgr inż. budownictwa drogowego
498. Sowuła Marcin Józef mgr prawa
499. Sparczyński Piotr Marek mgr inż. mechanik
500. Srocki Stanisław Kazimierz dr nauk prawnych
501. Stachulski Piotr January mgr ekonomii
502. Stachurka-Geller Maria Izabela dr nauk ekonomicznych

503. Stanecka Bogumiła mgr administracji
504. Starzak Grażyna mgr prawa (radca prawny)
505. Stasiak Mirosław Stanisław mgr inż. zootechniki
506. Staśkiewicz Hieronim mgr prawa (radca prawny)
507. Stecewicz Lech finansista
508. Stępkowska Alicja Maria mgr prawa (radca prawny)
509. Stęplowski Józef Szczepan mgr ekonomii
510. Stokłosa Andrzej Edward mgr administracji
511. Stokowski Antoni mgr ekonomii
512. Stręk Jerzy mgr inż. budownictwa drogowego
513. Strój Cezary Władysław mgr prawa (radca prawny)
514. Strycharz Kazimierz mgr prawa (radca prawny)
515. Stryczyński Marcin Piotr mgr inż. elektryk
516. Strzelczyk Halina Alicja mgr inż. budownictwa
517. Strzelczyk Jadwiga mgr ekonomii
518. Styś Tadeusz mgr ekonomii
519. Sulik Roman inż. elektroenergetyk
520. Sułot Jerzy Waldemar mgr inż. budownictwa drogowego
521. Szacuć Danuta mgr prawa (radca prawny)
522. Szadkowski Mirosław Jan mgr socjologii
523. Szafranski Włodzimierz Tadeusz mgr prawa (radca prawny)
524. Szczegot Piotr Henryk inż. elektryk
525. Szczepański Kazimierz Andrzej mgr inż. komunikacji
526. Szczepański Sławomir mgr inż. mechanik
527. Szczepański Waldemar Ryszard dr nauk ekonomicznych
528. Szczepański Wiesław Andrzej mgr ekonomii
529. Szcześniak Ewa inż. budownictwa lądowego
530. Szczech Aleksander mgr prawa (radca prawny)
531. Szostak Janusz Feliks mgr inż. komunikacji (budowa dróg i mostów)
532. Szostak Ryszard dr nauk prawnych (radca prawny)
533. Sztark Kazimierz mgr prawa (radca prawny)
534. Szuflicki Maciej Marcin mgr inż. elektryk
535. Szychowski Zbigniew mgr prawa (radca prawny)
536. Szymańczyk Eugeniusz inż. mechanik
537. Szymański Henryk Waldemar mgr inż. rolnictwa
538. Szymański Tadeusz Antoni mgr chemii
539. Szymański Wiesław mgr inż. geodezji
540. Szymczak Jacek Waldemar mgr inż. mechanik
541. Szymonik Władysław Ksawery mgr administracji
542. Ścisła Tadeusz Stanisław mgr inż. górnik, mgr inż. melioracji wodnej
543. Ściuba Krzysztof Marek inż. urządzeń sanitarnych, MBA
544. Ślusarek Józef mgr prawa (radca prawny)
545. Świątecki Piotr mgr inż. budownictwa, mgr prawa
546. Świerczewski Zbigniew Edmund inż. budownictwa
547. Świerkula Janina Elżbieta mgr prawa (radca prawny)
548. Tadrzak Jan Antoni mgr prawa (radca prawny)
549. Timofiejuk Aleksander mgr inż. melioracji wodnych
550. Tomaszewski Janusz Andrzej inż. elektryk
551. Tomczak Mirosław mgr ekonomii
552. Tomczak Stefan inż. budownictwa lądowego
553. Topyła Ryszard Tadeusz mgr inż. budownictwa lądowego
554. Trafalska Krystyna mgr prawa (radca prawny)
555. Trafka Anna Adela mgr prawa (radca prawny)
556. Truszczyński Wiesław mgr ekonomii
557. Trybulska-Sepioł Bogusława mgr prawa (radca prawny)
558. Trzeźwińska Anna Maria mgr prawa
559. Trzosek Edward inż. budownictwa lądowego
560. Trzópek Marian mgr prawa (radca prawny)

561. Trzpił Andrzej Wacław mgr inż. instalacji sanitarnych
562. Tubisz Renata mgr prawa (radca prawny)
563. Tułodziecki Antoni Ambroży mgr inż. budownictwa drogowego
564. Tuszyńska Anna mgr filologii rosyjskiej
565. Tymoszuk Andrzej Aleksander mgr inż. rolnictwa
566. Uchyła Eugeniusz Szczepan mgr inż. elektryk
567. Urban Tadeusz mgr prawa (radca prawny)
568. Urbańczyk Andrzej Wiktor mgr inż. mechanik-energetyk
569. Wachta Marian mgr prawa
570. Wajda Małgorzata inż. geodezji urzędzeń rolnych
571. Walczak Lucyna inż. ogrodnictwa
572. Waligórski Władysław mgr inż. elektronik
573. Wasilewska Maria mgr prawa
574. Weidl Małgorzata Teresa mgr inż. architekt
575. Weiss Wojciech Tadeusz mgr inż. elektryk
576. Werner Franciszek Bogusław dr nauk technicznych, inż. elektryk
577. Węclawowicz Wiesława mgr prawa (radca prawny)
578. Węgorzewska Elżbieta mgr ekonomii
579. Węgrzyn Ludwik Kajetan mgr administracji
580. Wiatrowski Krzysztof Jerzy mgr inż. budownictwa lądowego
581. Wiatrowski Mariusz Andrzej mgr prawa
582. Wicińska Teresa Elżbieta mgr ekonomii
583. Wielgosz Zbigniew Andrzej dr nauk technicznych, inż. chemii
584. Wierzchowski Maciej Wacław doc. dr nauk technicznych, inż. budownictwa lądowego
585. Wiese Jerzy Marian mgr prawa (radca prawny)
586. Wietrzykowska Renata mgr inż. rolnictwa
587. Wilkus Jan Tadeusz mgr inż. budownictwa lądowego
588. Winiarski Ryszard Jan mgr inż. ekonomiki rolnictwa
589. Winnicki Andrzej Bohdan mgr prawa (radca prawny)
590. Wirski Zbigniew Tadeusz inż. komunikacji i budownictwa
591. Wiśniewska Urszula Krystyna mgr prawa (radca prawny)
592. Wiśniewski Józef Antoni mgr prawa (radca prawny)
593. Witan Elżbieta Anna ekonomista
594. Witkowska Barbara mgr ekonomii
595. Witkowski Jan inż. budownictwa lądowego
596. Wlazło Krzysztof Tadeusz mgr inż. elektryk
597. Włodarczyk Marta Jadwiga mgr prawa (radca prawny)
598. Włodarski Ireneusz mgr inż. inżynierii środowiska
599. Wojciechowska-Dindorf Wacława Jadwiga inż. urzędzeń sanitarnych
600. Wojciechowski Andrzej Maciej inż. budowlany
601. Wojnowicz Janusz Mikołaj mgr prawa
602. Wołejko Jerzy mgr prawa (radca prawny)
603. Wota Józef mgr administracji
604. Woźniczka Władysław Feliks mgr inż. budownictwa ogólnego
605. Wójcicki Włodzimierz dr hab. ekonomiki rolnictwa
606. Wójcik Arkadiusz Bogusław inż. mechanik
607. Wójcik January Józef mgr administracji
608. Wójcik Jerzy Henryk mgr inż. budownictwa
609. Wójtowicz Grzegorz Szczepan mgr prawa
610. Wójtowicz Janina Anna mgr inż. budownictwa
611. Wójtowicz Janusz Marian mgr ekonomii
612. Wróblewska Grażyna mgr prawa (radca prawny)
613. Wrzesiński Jerzy Kazimierz mgr inż. budownictwa drogowego
614. Wydra Tadeusz mgr inż. transportu
615. Zabłocka Wanda mgr administracji
616. Zaborowska Jolanta Maria inż. budownictwa
617. Zaczek Wiesław Stanisław mgr prawa (radca prawny)
618. Zagała Władysław Wiktor mgr historii; ekonomista

- 619. Zagórski Jerzy Antoni mgr ekonomii
- 620. Zajączkowski Leszek dr inż. budownictwa lądowego
- 621. Zalewski Władysław Norbert mgr prawa (radca prawny)
- 622. Zawodziński Witold Henryk mgr administracji
- 623. Zbieć Ewa inż. budownictwa drogowego
- 624. Zielińska Iwona Sabina mgr inż. budownictwa lądowego
- 625. Zielińska-Śpiewak Elżbieta mgr prawa (radca prawny)
- 626. Zierkiewicz Janusz Mieczysław mgr prawa (radca prawny)
- 627. Ziółkowski Stanisław Adam mgr prawa (radca prawny)
- 628. Zoń Józef mgr ekonomii, mgr prawa
- 629. Zydroń Jerzy inż. mechanik
- 630. Zyga Jacek Andrzej mgr inż. geodezji
- 631. Zygar Władysław mgr inż. budownictwa drogowego
- 632. Żabiński Marek Leon dr nauk technicznych, inż. budownictwa lądowego
- 633. Żałobka Sławomir mgr prawa
- 634. Żero Roman inż. budownictwa lądowego
- 635. Żochowska Elżbieta Urszula mgr ekonomii
- 636. Żukowski Wiesław mgr ekonomii
- 637. Życzyński Wiktor Ireneusz inż. budownictwa

## Bibliografia

- [1] „Orzecznictwo Zespołu Arbitrów. Przegląd wybranych wyroków wydanych w okresie styczeń — lipiec 1998 r.”, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 1998 r.
- [2] „Orzecznictwo Zespołu Arbitrów. Przegląd wybranych wyroków wydanych w okresie sierpień — grudzień 1998 r.”, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 1999 r.
- [3] „Zamówienia publiczne. Orzecznictwo Zespołu Arbitrów. Przegląd wybranych wyroków wydanych w okresie styczeń — czerwiec 1999 r.”, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 1999 r.
- [4] „Zamówienia publiczne. Orzecznictwo Zespołu Arbitrów. Przegląd wybranych wyroków wydanych w okresie czerwiec — grudzień 1999 r.”, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 2000 r.
- [5] „Zamówienia publiczne. Orzecznictwo Zespołu Arbitrów. Przegląd wybranych wyroków wydanych w okresie styczeń — czerwiec 2000 r.”, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 2000 r.
- [6] „Jak udzielać zamówień publicznych. Informator Urzędu Zamówień Publicznych.”, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 2000 r.
- [7] Informator Urzędu Zamówień Publicznych — czerwiec 1999 r.
- [8] Informator Urzędu Zamówień Publicznych — grudzień 1999 r.
- [9] Informator Urzędu Zamówień Publicznych — styczeń 2000 r.
- [10] Informator Urzędu Zamówień Publicznych — maj 2000 r.
- [11] Informator Urzędu Zamówień Publicznych — czerwiec 2000 r.
- [12] Informator Urzędu Zamówień Publicznych — lipiec 2000 r.
- [13] Informator Urzędu Zamówień Publicznych — sierpień 2000 r.
- [14] Informator Urzędu Zamówień Publicznych — październik 2000 r.





